

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:22:17)

Poštovane kolege, otvaram Drugu (posebnu) sjednicu drugog redovnog jesenjeg zasjedanja u 2018. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva. Kao što znate, dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja.

Prije nego pređemo na dnevni red, obavještavam vas da je, saglasno članu 31 Poslovnika Skupštine, obrazovan Klub poslanika SNP - Demos koji čine poslanici Danijela Pavićević, Miodrag Lekić i Srđan Milić. Za predsjednicu Kluba određena je Danijela Pavićević. Kao što znate, zbog ovog što su danas i formalno postali klub ne mogu pitati danas premijera na ovoj sjednici i sva prava koja imaju počće da funkcionišu od danas.

Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja premijeru postavljaju predsjednici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Znaete kakve su vremenske odrednice i znate da ovdje ponekad pravimo izuzetak, ali svi će dobiti isto vrijeme i premijer i kolege poslanici koji ga pitaju. Tako da već odmah možemo da počnemo s pitanjima.

Prvo pitanje postavlja Predrag Sekulić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore. Izvolite, kolega Sekuliću.

PREDRAG SEKULIĆ (24.10.18 12:23:37)

Hvala vam, gospodine predsjedniče.

Gospodine predsjedniče Vlade, gospodo ministri, uvažene kolegice i kolege,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista, predsjedniku Vlade postavljam sljedeće pitanje:

"Prema najavama više resora Vlada Crne Gore intenzivno radi na valorizaciji zemljišta u državnom vlasništvu. Posebno interesantnim se čine novi projekti valorizacije zasnovani na dugoročnom zakupu u oblastima poljoprivrede i energetike. Sredinom ljeta potpisani su ugovori s zakupcima ukupno 200 hektara poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u opštinama Ulcinj, Podgorica i Kotor, a nedavno su otvorene ponude za zakup oko šest miliona kvadrata zemljišta u svrhu izgradnje prve velike solarne elektrane u zemlji, takođe u ulcinjskoj opštini. Kada se može očekivati zaključenje ugovora na projektu solarne elektrane Briska Gora i koji su konkretni benefiti za građane Crne Gore od ovog i navedenih projekata iz oblasti poljoprivrede?"

Obrazloženje: Potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodin Milutin Simović nedavno je prilikom zaključivanja ugovora s zakupcima poljoprivrednog zemljišta istakao da država novim projektima valorizuje državno zemljište, šalje poruku dobrog domaćina i svojim primjerom pokazuje da raspoloživo zemljište treba da bude obrađivano. Ohrabrujuće djeluje i činjenica da je i mnogo manje atraktivno zemljište na Briskoj Gori dobilo novu upotrebnu vrijednost tako što je ponuđeno za izgradnju solarne elektrane. Stiče se utisak da su sazreli uslovi da Crna Gora još intenzivnije krene u valorizaciju svojih mnogobrojnih resursa. Interesantno bi bilo dobiti informaciju o očekivanjima od iniciranih projekata i da li je realno očekivati još sličnijih aktivnosti u skorijoj budućnosti. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:25:26)

Hvala vam, poslaniče Sekuliću.

Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 12:26:06)

Uvaženi predsjedniče Parlamenta, uvaženi potpredsjednici, generalni sekretare, uvaženi poslanici, poštovani poslaniče Sekuliću,

Prije nešto manje od dvije godine, predstavljajući program Vlade u ovom domu, kazao sam da smo svjesni strukturnih slabosti naše ekonomije i činjenice da kao društvo stvaramo manje

nego što možemo, da smo nedovoljno konkurentni i da ne valorizujemo razvojne resurse na efikasan način i ciljano sam otvorio pitanja od suštinskog razvojnog značaja koja prevazilaze jedan četvorogodišnji mandat. Nemamo pravo da u političkim iteracijama i rasplinjavanjima zanemarujemo benefite dragocjenih resursa kojima raspolažemo. Tim prije što svi znamo da su ti resursi brojni, dominantno održivi i obnovljivi. Tu, prije svega, mislim na poljoprivredu, energetiku o kojoj ste već govorili.

Kao što ste i sami pomenuli, više od 300 hektara poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u opštinama Nikšić, Kotor, Ulcinj i Podgorica koje je Vlada u proteklih godinu dana oglasila za davanje u zakup biće valorizovano kroz zasnivanje poljoprivredne proizvodnje i kasnije prerade onoga što je osnovni proizvod. Samo na osnovu nedavno zaključenih ugovora o zakupu lokaliteta u Ulcinju, Kotoru i Podgorici biće investirano ukupno 9,2 miliona eura i otvoreno preko 40 novih radnih mjesta. Da dodam, zaposleni u proizvodnji vrijede više nego bilo gdje drugdje. Zavisno od uslova koje nam pruža zemljište na ovim lokalitetima pokrenuće se proizvodnja maslinovog ulja, vina, ljekovitog i aromatičnog bilja, povrća i agruma. Započeti projekti će pored novih radnih mjesta i značajne supstitucije uvoza imati izrazito pozitivan efekat i na životnu sredinu kroz valorizaciju neobrađenog i decenijama zapuštenog poljoprivrednog zemljišta. Pored navedenih projekata Vlada aktivno radi na pripremi novih predloga za zakup lokaliteta i to 200 hektara zemljišta kod Šaskog jezera u Opštini Ulcinj, a takođe u saradnji s kompanijom 13. jul Plantaže kroz model dugoročnog zakupa valorizovaće se zemljište ove kompanije u Podgorici, Baru, Danilovgradu, Bijelom Polju, Beranama i Andrijevici ukupne površine 5.253 hektara. Jednom riječju, nije tačno da Crna Gora nema obradivog zemljišta. Ova Vlada dokazaće i najubjedljivijim skepticima da Crna Gora može da proizvodi.

Poštovani poslanici, sličnih smo razmišljanja i u oblasti energetike, s razlogom jer je u današnjem vremenu globalnih kretanja i geopolitičkih interesa energetska nezavisnost i potentnost jedan od stubova stabilnosti kako ekonomske tako i političke. Veliko interesovanje investitora za projekat izgradnje solarne elektrane snage veće od 200 megavata na Briskoj gori u Ulcinju i broj pristiglih ponuda najbolja su preporuka za razvoj novog koncepta u oblasti obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori.

Iz objavljenih detalja ponude prvorangiranog ponuđača, riječ je o investiciji od 170 miliona eura i direktnim budžetskim prihodima koji će samo po osnovu zakupa zemljišta premašiti 65 miliona eura za period od 30 godina. Ovaj projekat će generisati i 226 novih radnih mjesta. Poređenja radi, svojom instalisanom snagom solarna elektrana Briska gora može parirati termoenergetskom objektu u Pljevljima sa nivoom proizvodnje struje u cijelom sistemu hidroelektrana na Morači.

Dalji vezani efekti takođe su izvjesni. Ojačaće se elektroenergetska infrastruktura kojoj će se unaprijediti kvalitet napajanja potrošača na području Primorja sa posebnim efektima u Ulcinju i Baru.

Zahvaljujući ovom projektu u narednom periodu možemo očekivati nove tendere za zakup državnog zemljišta sa ciljem izgradnje proizvodnih objekata koji će koristiti obnovljive izvore energije. Prvi u nizu biće tender za zakup državnog zemljišta za izgradnju vjetroelektrane u zaleđu opštine Bar i Budvi koji će takođe biti baziran isključivo na tržišnim principima odnosno bez finansijskih subvencija države.

Sa posebnim zadovoljstvom mogu ocijeniti da je crnogorska energetika konačno sazrela do nivoa koji omogućava izgradnju novih izvora energije bez finansijskih podsticaja, subvencija i državnih garancija.

Uvaženi poslanice Sekuliću,

Ozbiljni investitori i domaći i strani prepoznaju uslove koje smo stvorili kao dovoljno podsticajne za dugoročni plasman svog kapitala u ambijentu koji je stabilan i vjerovatno osnažen članstvom u NATO-u. U ugovorima koje smo u julu ove godine zaključili za dugovoročni zakup poljoprivrednog zemljišta kao i ugovorom o zakupu zemljišta u toku izgradnje solarne elektrane na Briskoj gori, koji će biti zaključen do kraja ove godine, građanima Crne Gore biće ponuđena nova radna mjesta i budžetski prihodi koji će omogućiti kvalitetnije javne usluge i viši životni standard. A kada je energija u pitanju i njen uticaj na kućni budžet crnogorskih porodica bliži se momenat u kojem povećane instalisane snage proizvodnje neće značiti povećanje cijene električne energije za potrošače, već upravo suprotno, povećanje konkurencije i boljih usluga.

Ponoviću jasno opredjeljenje ove vlade na neophodnost valorizacije naše zemlje na održiv i efikasan način za dobro naših građana, a poslije ovog rezultata u poljoprivredi i energetici i najavljenih projekata u drugim oblastima, uvjeren sam da Crna Gora dugoročno pripada korpusu proizvodnih i rastućih ekonomija. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:31:39)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Poslanik Sekulić ne želi da koristi pravo na komentar. Prelazimo na sljedeće poslaničko pitanje i ima riječ Janko Vučinić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta.

Izvolite, poslaniče Vučiniću.

JANKO VUČINIĆ (24.10.18 12:31:57)

Poštovani građani, poštovani bivi radnici KAP-a, koji protestujete ispred Skupštine.

Ja sam predsjedniku Vlade postavio sljedeće poslaničko pitanje.

Zašto se nije realizovao Zakon o izmirenju obaveza prema radnicima KAP-a i pored toga što se na sastanku održanog 26.decembra 2016.godine sa predstavnicima bivših radnika složili da je zakon validan i rekli da će otpremnine za bivše radnike biti isplaćen u februaru 2017.godine. Po tvrdnjama predstavnika bivših radnika KAP-a koji su prisustvovali tom sastanku vi ste im saopštili sljedeće:"Na osnovu vaših argumenata i dokaza sve dileme su otkonjene vezano za zakon.

Zakon ćemo realizovati krajem februara 2017.godine, vaše pare su na budžetu i nema nikakvog problema da se to realizuje, ali moramo zajedničkog komisijom sastavljenom od predstavnika Vlade i vaših predstavnika sve ove moje konstatacije zajednički potpisati". Šta se dogodilo nakon sastanka da promijenite mišljenje i obmanete bivše radnike Kombinata aluminijuma? Zašto više niste htjeli da primite predstavnike ovih radnika? Zašto je umjesto komisije za potvrđivanje vaših konstatacija kako ste se dogovorili na sastanku sa predstavnicima bivših radnika KAP-a formirana radna grupa, koja je održala samo dva sastanka i to bez vaših konstatacija i bez dnevnog reda i prestala sa radom nakon toga? Šta se desilo sa novcem za otpremnine koji je bio određen u budžetu za 2016.godinu za isplatu otpremnina bivšim radnicima KAP-a? Da li je Zakonu o izmirenju obaveza prema ovim radnicima presudio šef Demokratske partije socijalista Milo Đukanović i uticao na vas da promijenite mišljenje i da Vlada ne realizuje ovaj zakon?

Kratko ću u obrazloženju ovog zakona pomenuti njegov istorijat.

Prije zakona Skupština je ovdje u Parlamentu više puta usvajala zaključke o Kombinatoru aluminijuma u cilju da se sačuva aluminijumska industrija, a fino je sačuvana, između ostalih zaključaka bio je i zaključak koji se odnosio na radnike Kombinata, kojim je definisano da radnici neće biti oštećeni i da će prema svima biti ispunjen i kolektivni ugovor i socijalni program što im je garantovalo isplatu ovih otpremnina kako je oko 420 radnika Kombinata aluminijuma penzionisano silom prilika, jer im je bila ultimativna ponuda ili će u penziju ili na ulicu.Prihvatili su penziju nadajući se da će kroz realizaciju zaključaka dobiti otpremnine koje su im pripadale i po socijalnom programu i po kolektivnom ugovoru. Kako se Vlada oglasila od zaključke Skupštine pravdajući se time da ti zaključci nijesu za nju obavezujući, bivši radnici KAP-a počinju sa svakodnevnim protestima ispred Skupštine, ispred Vlade, da bi im pomogao u ispunjenju njihovih opravdanih zahtjeva, predložio sam Zakon o izmirenju obaveza prema bivšim radnicima na čiji prvobitni tekst je koji je imao šest članova bilo pet amandmana Zakonodavnog odbora, to su bili amandmani tehničke prirode da bi zakon bio ispravno definisan i primljenjiv i zbog toga sam i prihvatio te amandmane. Nakon toga, zakon je usvojen u Skupštini, zakon je usvoje kao lex specijalis za čiju primljenu nije bilo nikakvih smetnji i nakon izdvajanja sredstava u budžetu bilo je potrebno samo da Ministarstvo ekonomije prosljedi spisak radnika sa pripadajućim otpremninama Ministarstvu finansija, a ministar finansija da izda nalog za isplatu ovih otpremnina iz budžeta. To je bila sva ta procedura, ali kada ne funkcionišu državne institucije i kada umjesto institucija imamo partijske filijale vladajuće partije onda se zakoni koje predloži opozicija se ne primljenju nego

opstruišu od strane Vlade, jer sve što nije po volji šefa DPS-a i bliskih im ljudi i naravno nije u njegovom i njihovom interesu takvi zakoni nemaju prolaz pogotovo ako su oni socijalne prirode. A zašto se opremnine trebale bivšim radnicima Kombinata aluminijuma? Nekom da popravi ili proširi krov nad glavom, nekom da iškoluje djecu, mnogima na žalost i za liječenje poslije radnog vijeka provedenog u Kombinat aluminijuma koji se danas nekontrolisano eksploatiše i pljačka zajedno sa Rudnicima boksita od strane tavnošnjeg vlasnika i onog ... za njih. I vi ste predsjedniče Vlade, vi prvo, a onda cijeli vaš tim oduzeli tim bivšim radnicima opremninu na nezakonit i neustavan način.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:37:13)

Hvala, poslaniče Vučiniću.

Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 12:37:20)

Poslaniče Vučiniću,

Već u prvim danima mandata četrdeset prve Vlade primio sam na razgovor predstavnike penzionera KAP-a, a uvjeren da ćemo zajednički postići dogovor u vezi sprovođenja zakona u izmirenju obaveza prema radnicima Kombinata aluminijuma koji su usled stečaja preduzeća ostvarili prvo na penzuiju.

Podsjetiću, da je u tom trenutku za ovu namjenu u budžetu bilo predviđeno oko 5,5 miliona eura. Dakle, bio je opredieljen novac a Vlada ne opredeljuje sredstva za mjere koje nema namjeru i da sprovede.

Rekao bih da je time više nego jasno iskazana naša namjera da stavimo tačku na ovaj višegodišnji problem.

Uviđevši da zakon koji je 16.jula 2015.godine donijela ad hoc donijela većina u prethodnom sazivu Skupštine ima određene pravne manjkavosti, te da je kao takav neprincipijelan i nedostatan sa aspekta fiskalne održivosti. Na stanku sam predložio formiranje radne grupe koja će ove dileme otkloniti a sve u cilju da zakon bude primljenjiv u praksi, odnosno jezikom razumljivim svakom građaninu preduzeo sam sve što je neophodno kako bi se stekli uslovi da se novac opredijeljen u budžetu za bivše radnike KAP-a isplati u najkraćem roku i u skladu sa zakonima Crne Gore nikao drugačije ni tada ni danas.

Pošto mi funkcija predsjednika Vlade a i moj ličini integritet ne dozvoljavaju da govorim napamet.

Dozvolićete mi da intervenšem i preciziram u dijelu tvrdnje koje ste iznijeli citirajući zvanično saopštenje Vlade, objavljen nakon sastanka, a u kome se kaže: "Vlada Crne Gore će formirati radnu grupu koja će raditi na izmjenama Zakona o izmirenju obaveza prema bivšim radnicima KAP-a, kako bi se otklonile sve pravne nepreciznosti na taj način omogućena primljena ovog pravnog akta". Predstavnici su prihvatili ovu inicijativu. Očekuje se da izmjene budu usaglašene i upućene na usvajanje Skupštini Crne Gore početkom naredne godine. Dakle, ovo je jedino tačno i ovo je jedina istina.

Upravo na moju inicijativu i to svega tri dana nakon sastanka, dakle 29.12.2016. godine formirana je radna grupa u čijem su radu učestvovala i dva predstavnika bivših radnika KAP-a koji, prema mojim informacijama, nijesu prihvatili da se pristupi predlaganju izmjena i dopuna zakona već su napustili radnu grupu. Dakle, oni su odustali od dogovora i ne znam iz kojih razloga ili po čijim instrukcijama, ali ne želim da špekulišem, kao što to činite vi, poslaniče Vučiniću, u postavljenom pitanju. Dakle, jednostavno je prekinuta potreba za daljim dijalogom sa Vladom zbog čega je ovo pitanje dobilo epilog na Ustavnom sudu koji je svojom odlukom 27. marta 2018, dakle ove godine ovaj zakon proglasio neustavnim.

Na kraju, poslaniče Vučiniću, pošto po ustaljenoj praksi politizujete sva pitanja, a radnika usmjeravate na političke, a ne recimo na sindikalne autoritete, a i spočitavate mi da sam pod nečijim uticajem spriječio realizaciju ovog zakona, moram vam reći da ste ovoga puta u pravu. U

konkretnom slučaju i za mene i za Vladu koju predstavljam, a vjerujem i za sve u ovoj zemlji jedino je obavezujuća odluka Ustavnog suda, a ustavna obaveza Vlade je da sprovodi odluke Ustavnog suda i mi smo u ovom slučaju to učinili. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:41:09)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Janko Vučinić. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ (24.10.18 12:41:20)

Poštovani građani,

Na osnovu ovoga zakona, odnosno svega što se dešavalo u vezi njega se može zaključiti kako funkcioniše današnja vlast, kako su snažne institucije, koliko su nezavisne, gdje se donose odluke i na koji način se upravlja državom. Ovaj zakon je donijela Skupština za koga je glasalo većina od 44 poslanika i koji je potpisan od tadašnjeg predsjednika Skupštine i tadašnjeg predsjednika države. Šta je trebalo da uradi Vlada. Vlada je trebala da primijeni taj zakon. U ovom slučaju Vlada to nije uradila, nego se bavila tumačenjem zakona, odnosno njegovom opstrukcijom i pokazalo se da zakone koji predloži opozicija i desi se da budu ovdje usvojeni on je opstruisan od stane Vlade što se desilo i sa ovim zakonom i Zakonom o majkama i svim ostalim zakonima koji su bili uglavnom socijalne prirode. Da je bila volja tadašnjeg predsjednika Vlade, sadašnjeg predsjednika države kad je zakon donijet da se on primijeni to bi bilo urađeno istog trenutka. Ovako Vlada umjesto da primjenjuje zakone ona ih tumači, odugovlači njihovu primjenu i u međuvremenu je tražila i našla nekog ko bi pokrenuo inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakona kod Ustavnog suda kojim predsjedava partijski vojnik i poslušnik koji je tamo postavljen, ne da bi izvršavao zakon i Ustav nego direktive sa vrha koje dolaze od predsjednika Demokratske partije socijalista i njegovih najbližih saradnika po partijskoj, rođačkoj i poslovnoj vezi.

Evo šta je, između ostalog, rečeno u presudi Osnovnog suda koji je presudio u korist bivših radnika KAP-a oktobra prošle godine. Ukazano je na to da su neutemeljeni stavovi Vlade Crne Gore da zakon nije primjenljiv, da je potrebno pokrenuti postupak njegove izmjene i dopune, da se socijalni program ne odnosi na tužioce na koji način Vlada Crne Gore izlazi i svojih Ustavom i zakonom definisanih ingerencija, pa da umjesto kao izvršni organ izvršava zakon koji je donesen od strane Skupštine Crne Gore ista se upušta u razmatranje i ocjene o primjenljivosti i ustavnosti navedenog propisa sa kojih razloga se na najgrublji način krši ustavno načelo o podjeli vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku, te da se u konačnom podriva načelo pravne sigurnosti i jednakosti građana pred zakonom.

Opstrukcijom ovog zakona Vlada je pribjegla jednom nečasnom načinu pokušaja da okrene bivše radnike jedne protiv drugih, upućujući ih na to da oni podijele otpremninu koja je namijenjena za bivše radnike KAP-a i iz tog razloga potencirala priču o diskriminaciji. Ako ste već pokazali brigu i za ostale radnike onda ajde zajedno da predložimo zakon i da i njima isplatimo otpremnine u skladu sa njihovim kolektivnim ugovorima i socijalnim programima. Naveli ste čak da zakon može ugroziti javne finansije. Zamislite pet miliona da može ugroziti državu. Pa kakva je onda to država?

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:45:27)

Privodite kraju vaše izlaganje, kolega.

Da vas podučim na komentar imate pravo tri minuta. Prekoračili ste, imali ste minut. Završite izlaganje.

JANKO VUČINIĆ (24.10.18 12:45:40)

Nijeste se zabrinuli kada je bratu predsjednika DPS-a malo prije donošenja ovog zakona isplaćeno iz budžeta deset miliona eura. Ne brinete se ni ovo što padaju optužnice i što će te dokazanim kriminalcima isplatiti na desetine miliona eura iz budžeta. Vi se ne brinete ni ovo što će kroz projekat autoputa, što se pljačka budžet i što se iz budžeta pune privatni džepovi. Naravno nije vas zabrinulo ni ovo što ste iz lokalnog Parlamenta u Tivtu dali pet i po miliona vlasniku Adriatic Marinas. Kada nešto treba isplatiti onima koji su to zaradili i kojima je to neophodno i kojima je potrebna pomoć onda se uvijek sjetite ugroženosti državnih finansija (prekid)... i obavezno to potkrepljujete diskriminacijom.

Poštovani građani,

Danas je 24. oktobar, dan kada su prije tri godine brutalno razbijeni protesti Demokratskog fronta od strane policije i mafijaško udbaških struktura. Sa tim protestima Demokratski front je gotovo srušio režim Mila Đukanovića, ali on je zahvaljujući izdaji i političkoj korupciji u redovima opozicije uspio da sačuva vlast.

Poštovani građani, poštovani simpatizeri Demokratskog fronta,

Pozivam vas da večeras dođete ovdje ispred Skupštine u 19.00 sati, kada ćemo početi sa protestnom šetnjom, da zajedno obilježimo ovaj dan i naš dan.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:47:26)

Hvala vam.

Evo i sada ste zloupotrijebili proceduru i priču o pitanju premijeru.

Pravo na komentar ima predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 12:47:41)

Zbog poslanika Vučinića jer poslanik Vučinić ne čuje argumente niti ga argumenti interesuju. Vidjeli smo da je ovo bilo klasično političko obraćanje sa ciljem motivacije njihovog glasačkog tijela da se noćas nađu negdje ovdje ispred Parlamenta, a i zbog građana Crne Gore i zbog javnosti.

Dakle, da smo imali skrivenu agendu i da smo imali politički nalog da o ovom pitanju ne diskutujemo ili da ga fingiramo ja ne bih zakazao sastanak sa radnicima KAP-a koji su potraživali prava po osnovu ovog zakona. Nasuprot, htjeli smo to jedno teško pitanje koje je materijalno i socijalno ali je i finansijsko stavimo na sto i nađemo najracionalnije rešenje istovremeno znajući da to nije korektan pristup. Sada se poslanik Vučinić ogolio u svom diskriminatorском pristupu i u svojoj poziciji da mu nijesu isti svi radnici, da privilegiju imaju oni radnici koji štrajkuju pred zgradom Parlamenta u odnosu na one koji ne štrajkuju nego iz svojih fabričkih hala ili iz svojih siromašnih domova traže svoja prava. Ti radnici su bili radnici Boksita, radnici Metalca, radnici FEP-a od kojih sam ja dobio više pisama u toku razgovora sa ljudima, sa radnicima KAP-a da ih primim i da na isti način rešavamo njihova pitanja, jer se ne razlikuju od zahtjeva radnika KAP-a. Dakle, nijesam ih primao nego sam primao one kojima je Skupština dala pravo tim zakonom koji je Ustavni sud proglasio neustavnim, i to je za mene obavezujuće. To što vi ne vjerujete nijednom sudu ni Ustavnom, ni Apelacionom, ni Višem, ni Osnovnom, što ne vjerujete nijednom tužiocu u ovoj zemlji to je vaš problem, vaše političko pravo, ali to mene i ovu vladu ne obavezuje ama baš ništa i nimalo kakav god vi imali stav u Parlamentu na tu temu. Mene obavezuje.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:49:51)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Sada pitanje postavlja Raško Konjević u ime Socijaldemokratske partije. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.10.18 12:50:12)

Predsjedniče Vlade.

Dame i gospodo, uvaženi građani Crne Gore,

Predsjedniče Vlade govorili ste, napravili lijep uvod o fiskalnoj održivosti o obavezi Vlade da sprovodi Ustav i Zakon i o obavezi Vlade da ne vrši bilo koju vrstu diskriminacije. Načela koja su opšte prihvaćena i sa kojima se slažemo. Dakle, samo da ih sada stavimo u jedan kontekst koji sam imao namjeru da vas pitam koji će građani sada da čuju.

Kad govorimo o fiskalnoj održivosti podsjetiću vas da prema posljednjem nalazu Državne revizorske institucije na dan 31.12. poreski dug iznosi 550 miliona eura. Da li trebam sve nas da podsjetim koliko smo što je funkcija javnog novca, novih škola, vrtića, zdravstvenih ustanova ili objekata od javnog interesa mogli izgraditi da upravo nije bilo diskriminacije ili da je bilo sprovođenja zakona ili da je država na efikasan i nepristrasan način naplaćivala poreske prihode koji bi postali dio budžeta, odnosno da su zakoni važili jednako za sve. Kako u svjetlu ogromnog poreskog duga zvuči činjenica da Glavni grad Podgorica ima jednu Gimnaziju, osnovanu početkom prošlog vijeka, a da nekoliko stotina kilometara dalje grad Zagreb ima 15 gimnazija. Kako zvuči da smo Kliničko bolnički centar napravili prije 43 godina u vrijeme socijalističke Jugoslavije, 15 gimnazija i za mene je iznenađenje bilo. Zamislimo koliko smo gimnazija i kliničkih centara mogli napraviti za iznos poreskog duga od 550 eura. Podsjećanja radi prvu dionicu, 550 miliona, podsjećanja radi prvu dionicu autoputa građani će platiti 809 miliona, a poreski dug iznosi 550 miliona gotovo 2/3 vrijednosti prve dionice.

Zakon o reprogramu poreskih potraživanja koji je Vlada predložila, Skupština usvojila, a stupio na snagu početkom 2017. godine je stvorio mogućnost predsjedniče Vlade ukoliko se striktno poštuje, primjenjuje neselektivno i shodno principu vladavine prava da zakon važi jednako za sve da se ovaj poreski dug naplati. Za koliko pravnih lica predsjedniče Vlade je doneseno rešenje o reprogramu poreskog duga shodno zakonu? Koliko pravnih lica striktno poštuje donesena rješenja i zakon u smislu plaćanja rata i plaćanja obaveza iz tekućeg poslovanja? Posebno naglašavam - plaćanje obaveza iz tekućeg poslovanja. Molim vas da mi od ukupnog broja donijetih rješenja za pravna lica navedete procenat onih koji redovno izmiruju rate po reprogramu, pod jedan i pod dva redovno plaćanje svoje tekuće obaveze. Da li nadležne institucije, kad govorimo o obavezi poštovanja Ustava i Zakona, primjenjuju zakon u slučaju nepoštovanja donetih rešenja o reprogramu?

Imajući u vidu, predsjedniče Vlade, da rast bruto društvenog proizvoda u posljednje dvije godine je iznad 4% što je dobro - da li će Vlada predložiti ukidanje kriznog poreza što bi omogućilo relaksaciju privrednika i povećanje zarada? Da li će vaša poslanička grupa podržati raspravu u Parlamentu o zakonu koji je predložila Socijaldemokratska partija?

Predsjedniče Vlade, imajući u vidu da iz Vlade vrlo često se govori o boljoj naplati tekućih prihoda, što je dobro, onda se nameće logično pitanje - Da li ja za Vladu prihvatljivo povećanje minimalne zarade sa 193 eura na 250? Podsjetiću vas da je minimalna zarada u Crnoj Gori najniža ili među najnižim u regionu. Da li Vlada razmatra mjere kojim bi se smanjilo opterećenje za privredne subjekte koje je u Crnoj Gori izrazito visoko preko 60%?

Predsjedniče Vlade, pošto je ostalo još minut ispred mene je Izvještaj završnog računa o budžetu za 2017. godinu. Autori ovog završnog izvještaja su gospodin Dabović i gospodin Zoran Jelić donedavno poslanik Demokratske partije socijalista. Na strani 6 u poglavlju 5 reprogram poreskog potraživanja kažu: revizijom primjene Zakona o reprogramu poreskog potraživanja utvrđeno je da Poreska uprava, pazite, nema presjek stanja poreskog potraživanja na dan 31.12. 2017. godine po poreskim obveznicima koji su ušli u program reprograma poreskog potraživanja što nije u skladu sa članom 16 Zakona o reprogramu poreskog potraživanja. Drugi dokument Državne revizorske institucije iz septembra mjeseca revizija uspjeha primjene rada Poreske uprave, u zaključcima kažu: prema podacima Poreske uprave poreski dug privrednih subjekata u stečaju likvidacije na dan 31.12. 2017. godine iznosio je 95,4 miliona eura.

Pazite i drugi podatak u periodu od '12 do '18-te zbog brisanja iz CRPS-a, a na osnovu pravosnažnih rješenja o zaključivanju stečajnog postupka prestale su poreske obaveze u iznosu 77,6 miliona eura. Dakle, izgubili smo 77 miliona eura, a imajući mi, mi svi izgubili smo.

Evo završavam. Svi mi građani su izgubili jer je ovo novac građana, a postalja se pitanje šta će se desiti sa ovih 95 miliona eura.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 12:55:45)

Imaćete priliku kolega i u komentaru pa završavajte.

Hvala vama.

Ima riječ predsjednik Vlade, Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 12:55:55)

Poslaniče Konjeviću, kada ste vi u pitanju moram staviti naočare. Moram biti precizan.

Poštovani poslaniče Konjeviću, na samom početku želim istaći da me raduje vaše opredeljenje da se kroz rad u Skupštini ponovo uključite u praćenje razvojnih izazova u našoj zemlji. Parlament je važna adresa realnih inicijativa koje mogu doprinijeti daljem jačanju između ostalog i fiskalne stabilnosti i unapređenju kvaliteta života naših građana u cjelini. Zahvaljujem vam se na interesovanju i posvećenosti ovim pitanjima uvjeren da zajednički dijelimo potrebu da crnogorski finansijski i ekonomski sistem trebamo izuzeti kao teren za političke igre populizam i skrivene agende. Kao što svi znamo bilo je toga i previše u periodu kada je formirana at hoc većina u Skupštini suprotno većinskoj izbornoj volji građana, a odluke te većine dovele su nas na ivicu finansijskog i ekonomskog ambisa koji je izbjegnuto da budem neskroman zahvaljujući i odlučnosti i hrabrosti baš ove Vlade. Upravo ta vizija obezbijedila je da već dvije godine imamo ekonomski rast među najvećima u Evropi, da se naplata prihoda ostvaruje u skladu sa planom, da se tekuća potrošnja finansira iz izvornih prihoda, da je stopa nezaposlenosti po administrativnoj evidenciji u toku posljednje dvije godine pala sa 21% na 17,2%, a po anketnoj sa 17,7 na 14,1% itd. itd. Upravo u tom kontekstu nastaviću da odgovorim na vaša pitanja. Vlada je od početka svog mandata posvećena prioritetnim pitanjima jačanja fiskalne i finansijske stabilnosti, unapređenja poslovnog ambijenta i dinamiziranja strukturnih reformi posebno u dijelu fiskalne politike gdje su značajni naponi uloženi na smanjenju sive ekonomije i povećanju budžetskih prihoda. Izražavam potpunu saglasnost sa vašim novim pristupom koji se uskladio sa Vladinim i mojim da treba ukinuti višu stopu poreza na dohodak fizičkih lica jer je to u skladu sa planom i obavezom Vlade da od 31.12. 2019. godine ova stopa više ne bude na snazi.

Takođe ću podsjetiti da upravo ova Vlada u vremenu donošenja nepopularnih mjera fiskalne konsolidacije prije nešto više od godine dana uprkos preporukama Međunarodnog monetarnog fonda nije povećala poreske stope na dohodak fizičkih lica. Cilj nam je bio da obezbijedimo kontinuitet rasta zarada u zemlji i dalje unapređenje životnog standarda građana. Podaci svjedoče da je sa važećom stopom poreza na dohodak fizičkih lica povećan prosječan broj zaposlenih u prvih osam mjeseci 2018. godine za preko 4.000 dok je samo u avgustu taj rast iznosio preko 7.000 lica u odnosu na uporedni mjesec prethodne godine. Nadovezujući se na dio vašeg pitanja o povećanju minimalne zarade podsjetiću vas da je ideja o povećanju minimalne zarade potekla od predstavnika Vlade na skupštinskom Odboru za ekonomiju, finansije i budžet već u decembru 2016. godine budući da se o njoj razmišljalo i u procesu izrade plana fiskalne konsolidacije i ja sam takođe na internim konsultacijama u Vladi to pitanje pokretao. Dakle, inicijativa o kojoj govorite i koja je korektna iz ovoga što sam rekao nije samo vaša.

Istovremeno ću vas podsjetiti i to da Socijalni savjet kao krovno tijelo radi na analizi efekata povećanja minimalne zarade u Crnoj Gori, uporedo sa smanjenjem poreskog opterećenja rada.

Takođe, u Ministarstvu finansija se u saradnji sa Međunarodnim monetarnim fondom analizira mogućnost smanjenja stope doprinosa na obavezno socijalno osiguranje. Sa ukidanjem više stope poreza na dohodak fizičkih lica od kraja 2019.godine, ova Vladina politika treba da doprinese daljem povećanju zaposlenosti i zarada, odnosno proširenju poreske baze u budućnost.

Poslaniče Konjeviću, kako ste i pomenuli u svom pitanju državni budžet iz godine u godinu bilježi rast naplate izvornih prihoda.

Želim da vam kažem da smo na 18.10. ove godine naplatili preko 163 miliona više u odnosu na isti period prošle godine. Tome je značajno doprinio i snažan ekonomski rast po stopi

od 4,7% prošle godine i 4,8% u prvoj polovini ove godine prosječno, koji je ključni preduslov daljeg zapošljavanja i rasta zarada.

Takođe, doprinijela mu je i borba protiv neformalne ekonomije, kroz povećanje broja formalno zaposlenih lica, kao i aktivnosti na daljoj naplati poreskog duga i jačanja fiskalne discipline poreskih obveznika.

Kada je riječ o naplati poreskog duga, sa akcentom na reprogram, da bismo dalje razgovarali moramo korigovati cifru koju spominjete. Jer, svi ovdje odlično znamo, a posebno vi. Da nije pouzdana niti može biti osnov za naplatu, a brojke govore ovako po osnovu zakona o reprogramu poreskog potraživanja.

Za otplatu duga prijavilo se 6.857 obveznika, od čega 2.967 pravnih lica, 3.821 fizičko lice, 69 lokalnih preduzeća, javnih ustanova, sa ukupnim potraživanjem države od 184,72 miliona eura.

Shodno tome, osnovni poreski dug iznosi 160,97 miliona eura, dok se 23,75 miliona eura odnosi na kamate.

Nemojte zamjeriti ako prekoračim vrijeme, ali je veoma važno da poslanici i građani čuju u kom pravcu ide naplata reprogramiranih poreskih dugova. Od početka primjene Zakona o reprogramu, naplaćeno je 38,68 miliona eura. Što je iznad projekcije Vlade Pravilnik u vrijeme predlaganja ovog zakona.

Trend izmirenja obaveza registrujemo i u 2018.godini, uz urednost i u naplati poreskog duga kroz reprogram od preko 70%. Do sada je ukinuto 1.015 rješenja za obveznike koji ne poštuju Zakon o reprogramu, od čega je 521 rješenje ukinuto za pravna lica, a 494 za fizička lica.

Ukupan iznos duga po osnovu ukinutih rješenja o reprogramu je 32,7 miliona eura. Poreska uprava je kod ovih poreskih obveznika pokrenula sve njene naplate i otvorila naloge za inspeksijski nadzor.

Shodno zakonu ukoliko ne bude naplate nakon pokrenutih mjera Poreska uprava će inicirati uvođenje stečajnog postupka. Kod sedam poreskih obveznika, ova aktivnost je već sprovedena i iniciran je stečajni postupak.

U posljednjih 30 dana u Poreskoj upravi je konstatovana nemogućnost naplate kod još 25 poreskih obveznika iz reprograma i s tim u vezi već su u zakonskom roku inicirani stečajni postupci. Već sljedećeg mjeseca biće ukinuto još 300 rješenja o reprogramu kod kojih je utvrđeno neuredno servisiranje obaveza.

U petak 19.oktobra nakon sjednice tijela za kordinaciju budžetskih i inspeksijskih organa poslao sam jasnu poruku i po dubini. Mora se zaustaviti generisanje neopravdanih troškova koji su proizvodne odgovornosti lokalnih samourpava i njihovih preduzeća. Jer, se na taj način ugrožava održivost državnog budžeta.

Poštovani poslaniče Konjeviću, kao što vidite jačanje fiskalne discipline je među prioritetima Vlade, a i mojim lično, a sve sa ciljem daljeg rasta prihoda koji uz kontrolu budžetskih rashoda treba da doprinesu smanjenju deficita i povećanju učešća sopstvenih izvora u finansiranje razvojnih projekata.

Ipak ne znam, ali sam se na kraju odlučio da komentarišem detalj iz vašeg pitanja. A to je poređenje broja gimnazije u Zagrebu koji ima oko 1,3 više stanovnika nego cijela Crna Gora, s brojem gimnazija u Podgorici. A znate da u maloj Crnoj Gori imamo najmanje 10 gimnazija i ne govorim da nam je to dovoljno.

S tim u vezi, pored projekta saobraćajne infrastrukture, kapitalnim budžetom planiramo i finansiranje projekata, izgradnje i rekonstrukcije. Osnovne infrastrukture u oblasti obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite, shodno sektorskim strategijama i konkretnim potrebama. Upravo to je razvojna, a ne potrošačka komponenta našeg Budžeta.

Ovdje, ja se ipak moram podsjetiti, da su upravo Republika Hrvatska i brojne druge zemlje članice Evropske unije poput: Belgije, Letonije, Malte, Rumunije, Portugalije, Kipra suočavaju sa izazovima naplate poreskog duga kao i Crna Gora.

Gledajući podatke sa CD sa posebnim osvrtom na dug Italije i Grčke, shvatit ćemo da se radi o konsekvencama velike ekonomske krize za koju svaka zemlja teži pronaći najbolje rješenje.

Baš zato poslaniče Konjeviću, Vlada mora postupati promišljeno, a ne populistički i zasigurno se ne pomaže građanima stvaranjem dodatnog pritiska na Budžet države. Zbog toga će Vlada i u narednom periodu na transparentan način, u saradnji sa Parlamentom, socijalnim partnerima i ostalim zainteresovanim društvenim činiocima težiti pronalaženju optimalnih rješenja,

za najvažnija razvojna fiskalna pitanja, a vjerujem da i od vas možemo imati značajnu pomoć.

Radili ste na evidentiranju poreskog duga i to je težak posao, ali vidite da smo krenuli u njegovu naplatu.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:05:47)

Hvala Vama, predsjedniče Vlade.

Pravo na komentar poslanik Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.10.18 13:05:53)

Predsjedniče Vlade, nijesam ja mislio da Podgorica treba da ima 15 gimnazija.

Dakle, a još manje je moje pitanje bilo nešto što proizvodi pritisak za Budžet. Moje pitanje je bilo usmjereno da proizvodi korist, a složiti ćemo se zajednički pošto ima vremena, vi ste osam minuta.

Znači, složiti ćemo se zajednički da bi barem bilo dobro da imamo još jednu Gimnaziju, još jednu Gimnaziju u Podgorici. Ako Zagreb ima 15 sa 800 hiljada stanovnika, valjda Podgorica sa nekih 200 hiljada može da ima još jednu.

Drugo, oko podataka vezano za poreski dug. Nijesu moji podaci, ovo je oficijelan Izvještaj Državne revizorske institucije koji je došao poslanicima i cifra koju sam saopštio je na strani sedam.

Prema tome, vjerovatno je nešto kolega Jelić radeći pobrkao. Ali, ipak vjerujem da je negdje podatak blizu onoga što je tačno.

Predsjedniče Vlade moj apel nije bio ništa drugo, nego da nadležne institucije striktno poštuju zakone. Vi ste to vrlo lijepo u odgovoru na pitanje gospodinu Vučinuću objasnili, kako to treba da se radi.

Dakle, da zakon jednako važi za sve, da moraju da se poštuju odluke Ustavnog suda itd. Ja ništa drugo, zato sam rekao da ste napravili lijep uvod. Ništa drugo ne očekujem od nadležnih institucija nego da rade upravo ono što ste rekli i što će dobiti podršku svih poslanika u ovom Parlamentu.

Kad govorite, takođe ste to rekli u odgovoru na prvo pitanje. Vrlo je važno da nemamo diskriminaciju sprovođenja zakona, potpuno saglasan sa vama. Nudim, vam za komentar odgovor na drugo pitanje.

Je li Poreska uprava pokrenula postupak prinudne naplate stečaja za glavnog poreskog dužnika "Vektru Jakić" koja duguje 12 miliona? Ako jeste, povlačim da ima diskriminacije, a ako nije, ne morate pitati potpredsjednika Vlade, ja vam garantujem da nije, a zna i on da nije. Da, pretpostavljam, posebno kad je "Vektra Jakić" u pitanju.

Prema tome, to bi bilo da nema diskriminatorskog pristupa.

Dakle, ja poštuju kad vi kažete da je ukinuto, da će narednog mjeseca zbog nepoštovanja tekućih obaveza, plaćanja tekućih obaveza biti ukinuto 300 rješenja, podržavam.

Ali, evo nudim vam na odgovor samo ovaj mali detalj. Da bi građani mogli steći utisak da li se zakon primjenjuje jednako prema svima, odnosno da li važi jednako za sve.

Vezano za druga dva segmenta o kojima ste govorili. Ništa od ovoga što sam vas ja pitao nije bila priča koja je mogla da liči na neki politički teren. Podaci koje sam saopštavao su zvanični podaci, pohvalio sam i rast bruto društvenog proizvoda, pohvalio sam i činjenicu da Vlada govori o rastu naplate tekućih prihoda i iz te dvije stvari sam izvukao logičan zaključak. Nijesam vas razumio, da li podržavate prijedlog da se krizni porez ukine krajem ove godine, a ne krajem naredne godine? Krajem ove godine a ne krajem naredne godine. Jer ako imamo više prihoda i ako imamo najveći, dobar ekonomski rast onda je logično da nemamo krizni porez. Ovo je logično da nemamo krizni porez, prva stvar.

Druga stvar, kod minimalne zarade niste se izjasnili, da li kod ovakvog ekonomskog rezultata, da li zaista trebamo da budemo država u kojoj je najniža ili među najnižim minimalnim

zaradama u Crnoj Gori. Dakle, moglo bi da ode u populizam da sada kažem, da li možemo da razumijemo kako građanin živi sa 193 eura, to bi moglo da liči na populizam, ali ne želim da kažem, da li Vlada razmišlja u dva pravca - povećanje minimalne zarade koja je najniža u regionu ili među najnižim u regionu, sa jedne strane i sa druge strane opterećenje prema poslodavcima i da se nađe dobar balans, dobra mjera između onoga što je opterećenje poslodavaca i onoga što država može u tom segmentu da im pomogne.

Ovaj zakon, predsjedniče Vlade, je usvojila Vaša Vlada. Vaša Vlada je usvojila Zakon o reprogramu poreskih potraživanja. Dakle, dobar je zakonski tekst i kroz ovakve forme, dakle, da li kroz pitanja Vama ili pitanja nadležnom ministru finansija upravo mislim da se sprovodi nešto što je uloga ovog Parlamenta da Parlament postavlja pitanja nadležnim institucijama, vrlo jednostavna pitanja ništa Parlament ne traži od vas, ne mislim lično nego institucionalno, nego da implementirate ono što ste predložili ovom domu, a ovaj dom to usvojio, pošteno u smislu ne diskriminacije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:11:38)

Hvala Vam.

Pravo na komentar ima predsjednik Vlade, Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 13:12:10)

Bez obzira, poslaniče Konjeviću, na Vaš težak i snažan opozicioni status ali znajući Vas i kao bivšeg kolegu u Vladi, znajući Vas i građanski, a i naravno i profesionalno, ipak sam očekivao da bez obzira što je tema kompleksna, bez obzira što imamo ozbiljne probleme u ovom segmentu i što će nam trebati vrijeme da ih saniramo i da naše javne finansije učinimo potpuno zdravim, trebali ste ipak reći da rezultat koji je ostvaren u ove dvije godine, ne samo na osnovu usputnog navođenja nego u detaljima, reći da je u stvari sve to potvrda onoga što sam rekao i Vama i poslaniku Vučiniću, da u ovoj zemlji zakoni jednako važe za sve i da će biti primjenjivani. Vi ste bili ministar finansija, za godinu dana nijeste pokrenuli ni jednu naplatu poreskog duga u odosu na bilo koga. Nijeste, ako ste pokrenuli nijeste realizovali. Znači, godinu dana. Vidjeli ste da smo mi samo za godinu i po dana naplatili blizu 40 miliona eura poreskog duga. Ne samo što smo naplatili nego smo došli do nivoa realnih saznanja po njegovoj visini i naplativosti. Vidjeli ste da su hiljade rješenja koje su ukinute za korisnike reprograma bilo da su fizička ili pravna lica.

Poslaniče Konjeviću, bez obzira koliko je to atraktivno, znamo da se sa 193 eura teško živi. Crna Gora mora brzo izaći iz te situacije, ja vjerujem u to vrijeme, ali i Vi i ja znamo da 193 eura mnogi ne primaju u Crnoj Gori nego primaju mnogo više, ali na štetu prihoda države i budžeta. To je ono našta ja ukazujem, to je ono našta ja upozoravam. Zbog toga ja, gospodine Konjeviću, imam koordinacije sa inspeksijskim službama kao predsjednik Vlade, nećete reći da je to praksa i da je to lijep posao, znate kakav je to proces. To je težak posao, to su sastanci od tri, četiri sata. Dakle, oni koji kažu da je malo 193 eura, slažem se, ali baš ti kažu ili ti znaju da prime možda i 800 eura, a da se traži od države da poveća minimalnu cijenu rada i da smanji poresko opterećenje rada. Smanjićemo poresko opterećenje rada, ali na realnoj osnovi i na širem obuhvatu i to ne može biti samo obaveza Vlade, nego mora biti obaveza poslodavaca. O tome ćemo govoriti u Privrednoj komori. Ne možete samo tražiti subvencije i povlašćeni položaj i status na tržištu, a istovremeno radeći konkretno da ugazite sve što je standard i zbog toga što ne tolerišemo takav pristup, kao što sam rekao, već dvije godine naš budžet se ostvaruje iznad plana i već dvije godine naša ekonomija je, njena konkurentnost raste.

Zašto nijeste pomenuli da nam je i u ovoj godini, u drugoj sanacionoj godini popravio kreditni rejting, a druga agencija ga potvrdila, ali popravio kreditni rejting i da rast naše ekonomije od 4,7; 4,5 u prvom kvartalu, 4,9 u drugom kvartalu nije pao sa neba, gospodine Konjeviću, nego i zbog mjera finansijske i makroekonomske politike i ukupne ekonomske politike. Tako da vas pozivam da u ovom mjerama, jer za to, tu vrstu odgovornosti morate iskazati, bez obzira što ste na drugoj strani ove sale, u opozicionoj klupi. Ovaj Parlament je usvojio trogodišnji sanacioni plan,

odnosno plan fiskalne konsolidacije, ovaj Parlament i mi ćemo ga poštovati dosledno, do kraja. Dakle, krizni porez kraj 2019.godine, neće ga više biti. Nećemo pokleknuti pod vašim pritiskom, nećemo pokleknuti pod vašim inicijativama, neće nas prepadnuti vaše konferencije za štampu, nego ćemo se držati dokumenta koji smo usvojili u ovom Parlamentu bili vi tu ili ne, to je obaveza ove Vlade. To je poštovanje zakona i to je poštovanje odluka ovog Parlamenta. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:16:15)

Hvala i Vama.

Sad će pitanje da postavi Ervin Ibrahimović, predsjednik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, Koalicije Albanci odlučno, Forca, DUA, Albanska alternativa i Hrvatska građanska inicijativa.

Izvolite, poslaniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.10.18 13:16:29)

Zahvaljujem.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade,

Da li ste zadovoljni dinamikom realizacije planiranih projekata kapitalnog budžeta za 2018. godinu, koji se odnosi na sjeverne opštine Crne Gore, sa posebnim osvrtom na opštinu Rožaje?

Svjesni smo da Vlada pokazuje nedvosmislenu posvećenost razvoju sjevera. Najbolja potvrda toga je svakako i planirani kapitalni budžeti i ove godine za 2018. gdje je data prednost progresu sjevera. Međutim, sigurno ćemo se zajedno složiti i pored vidljivih rezultata da to nije dovoljno za sjever, da moramo još aktivnije i povećati ulaganje u sjever Crne Gore, kako bi valorizovali ogroman potencijal tih krajeva i svakako stimulisati u pravom smislu regionalni razvoj i ono što već dugo treba da se desi Crnoj Gori, da se zaustavi ovo zaostajanje sjevera Crne Gore. Zato je od izuzetne važnosti da se svi ovi planirani projekti ostvare u predviđenom roku, kako bi u 2018. i 2019. sa još većim kapitalnim projektima izazvali, isprovocirali još veći dinamičniji razvoj sjevera. To bi svakako pojačalo ekonomski ambijent u Crnoj Gori i vjerujem dovelo do otvaranja novih ranih mjesta, svakako pojačalo bolji standard i kvalitet života naših građana. Sve to sa ciljem i jednim uslovom, da naši građani ostanu na vječita ognjišta.

Takođe, iskoristiću priliku da podsjetim da je lokalna samouprava Rožaje u zadnje četiri godine u saradnji sa Vladom uložila više finansija u razvoju infrastrukture i razvojne projekte gradskog i seoskog područja. Nabrojaću samo neke, sa zadovoljstvom, to su: putevi, vodovodi, elektrifikacija i ono što je vrlo kapitalno za Rožaje, za Crnu Goru i za sjever je i to da smo napokon počeli da otvaramo planinu, prelijepu planinu Hajla, izvanredne potencijale. Takođe bih podsjetio, da smo počeli renoviranje i izgradnju vrtića, osnovnih i srednjih škola, gradske pijace, stočne pijace i ono što treba pomenuti, takođe, da subvencioniranje poljoprivrednih djelatnosti i svakih drugih oblika preduzetničkih aktivnosti. Mogu reći da se napokon u Rožajama stvaraju uslovi za otvaranje malih i srednjih preduzeća i svakako dolazak potencijalnih investitor.

Iskoristiću priliku da još jednom napomenem važnost realizacije planiranih projekata. Što bi svakako uz razne posticajne mjere bez povratne kredite, bez kamatna srestva, a ukidanjem tih biznis barijera napokon su poslali, ali pravu garanciju građanima Crne Gore, građanima sjevera da treba da ostanu na sjever da žive, da rade, da stvaraju familiju onamo gdje su i rođeni. Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:19:59)

Hvala Vam, poslaniče Ibrahimoviću.

Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 13:20:06)

Poštovani poslaniče Ibrahimoviću, bez malo dvije godine mandata 41 Vlade obilježile su intenzivne aktivnosti na planu realizacije važnih infrastrukturnih prijekata na sjeveru, predvođenom izgradnjom auto-puta kao najmarkatnijeg građevinskog poduhvata u historiji Crne Gore. Nema razvijene Crne Gore bez razvijenog sjevera. Postala je maksima naših svakodnevnih nastojanja da kroz obezbjeđivanje uslova za ravnomyerni i regionalni razvoj unapređujemo kvalitet života u svim djelovima naše zemlje. Ali isto tako moramo biti svjesni da nema razvijenog sjevera bez dobre putne i turističke infrastrukture koja će probuditi cijeli region u kome leži više od polovine prirodno bogastva naše zemlje. Stoga Vam posebno zahvaljujem što ste postavili ovo pitanje. Uz dužno uvažavanje ostalih jer ne možemo govoriti o napretku ako se mirimo sa našom razvojnom prošlošću, a u njoj je sjever bio neopravdano zapostavljen. Vaše interesovanje s toga doživaljavam kao priliku da razmijenimo mišljenja o razvojno politici Vlade, priliku da Vas informišemo projektima koji se realizuju, ili su u planu, ali i priliku da od Vas i vaših kolega poslanika dobijemo predloge za otvaranje novih razvojnih perspektiva sjevera i cijele Crne Gore.

Naime, u obrazloženju poslaničkog pitanja ste kazali da je Vlada pokazala nedvosmislenu posvećenost razvoju sjevera. Rekao bih da smo takvo opredijeljenje potvrdili i usvajanjem kapitalnog budžeta za 2018. godinu, koji se realizuje preko Direkcije javnih radova, a od kog je skoro polovina srestava tačnije 41,83% odnosno skoro 20 miliona eura planirano za realizaciju 35 projekata na sjeveru. Među navedenim projektima Ski centar na Bjelasici sa kolašinske, bjelopoljske i mojkovačke strane, Ski centar na Durmitoru, Ski centar na Hajli u Rožajama, i valorizacija Djalovića pećine u Bijelom Polju. Imajući u vidu vaše konkretno interesovanje za projekte u Opoštini Rožaje dozvolite da saopštim da je vrijednost investicije Ski centra na Hajli 16 miliona eura, sa planom da se završi do kraja 2022. godine. Ukupno govoreći svi projekti planirani kapitalnim budžetom za 2018. godinu, omogućiće produžavanje turističke sezone u sjevernom regionu, doprinijeti povećanju broja i kvaliteta smještenih kapaciteta, povezivanju turističkog sa ostalim privrednim sektorima, i u konačnom ali što je najvažnije otvaranju novih radnih mjesta. Svaki euro potrošen u razvojne projekte, svaki kilometar put, svaki metar nove žičare i staze, energetske i komunalne infrastrukture jeste sigurna prilika za bolji život i veći standard, ali i izvjesna mogućnost za nova radna mjesta, za sve one koje žele da rade u Crnoj Gori. Zbog toga ćemo nastaviti praksu da svakog dana budemo tamo gdje se troši državni novac i stvara nova vrijednost, od Rožaja do Herceg Novog.

Sa druge strane kada je u pitanju unapređenje putne infrastrukture kao jedne od osnovnih pretpostavki za dinamičniji razvoj podsjetiću da smo posvećeno i odgovorno radili na mnogim gradilištima širom sjevera. Znaju to u Vrulji i Kovrenu, završena dionica 4,6 miliona eura, znaju i u Lepencu i u Stevanovcu, završena je investicija od 3,2 miliona eura, znaju i u Petnjici gdje smo završili prvu i započeli drugu fazu puta prema Beranama, vrijednosti oko 11 miliona eura. Govorićemo nadam se u najkraćem roku i o putu Lubnica-Jezerine vrijednosti 34 miliona eura, prvoj fazi puta Pljevlja-Metaljka i dionici Vrulje-Mijakovići 8,7 miliona, ali isto tako i dionici magistralnog puta Ribarevina-Bijelo Polje u vrijednosti od 3,2 miliona eura. Uvjeran sam da ćemo i u Rožajama svjedočiti skoroj realizaciji druge faze zaobilaznice vrijednosti skoro 20 miliona eura, ali i rekonstrukcije i magistralnog puta Rožaje-Špiljani za koji je u toku priprema tendera za izbor izvođača, a procijenjena vrijednost je 15 miliona eura, ništa manje i o dionici Trpezi-Kalače za koji je u toku tenderska procedura, dok je raspisan tender za izvor projektanta za projektovanje pravca Zeleni-Vučica. Iz svega navedenog, jasno je da na sjeveru radimo na projektima putne infrastrukture ukupne vrijednosti reda veličine slovom i brojem od 100 miliona eura, dodatno u planu Direkcije za saobraćaj da se u periodu od 2019. godine do 2022. godine, na sjeveru realizuju projekti u vrijednosti od preko (prekid) eura.

Poštovani poslaniče Ibrahimoviću, u odnosu na vaše hokusirano interesovanje za projekat Opštine Rožaje, posjećam da je kapitalni budžetom za 2018. godinu za ovu opštinu opredijeljeno oko tri miliona eura, da budem precizan dva miliona i 937 hiljada eura. Prema informacijama kojima raspolazhem planirano je da se do kraja godine završe projekti rekonstrukcije Aneksa

objekata osnovnih škola u Baću i Kalačama, izgradnje rekonstrukcije vodovoda na području Bukovica-Radetina te započeti radovi na modernizaciju lokalnih puteva i rekonstrukciju grackih saobraćajnica. Takođe, više godišnji projekti kao što su izgradnja puta Rožaje-Štedim za potrebe Ski centra Hajla, izgradnja vrtića, gratske pijace, sportske hale, u gimnaziji srednjoj stručnoj školi, školskog igrališta u Bukovici, vrelo Lovnica, zatim projekat uređenja korita rijeke Ibar sprovode se planiranom dinamikom sa rokom završetka u 2019.godini. Dakle, postavili ste vrlo važno pitanje realizacije više milionskih projekata koji su finansiraju novcem naših građana.

Na samom kraju kao što znate i kao što smo imali prilike svi da vidimo, bilo je dosta neodgovornosti i opuštenosti kod onih koji su dužni da kapitalni razvojne projekte realizuju u skladu sa ugovorenim obavezama, to je dovelo do kašnjenja i negativnih posledica širom Crne Gore. Zato poručujem da toga neće niti smije biti u buduću. Novac imamo, a građani žele i očekuju konkretni rezultat, taj rezultat ćemo i ostvariti. Ali da na praktičnom primjeru, pošto se vratio poslanik Konjević, nisam brzo reagovao na njegovu opasku kada je odložio navodno na moju intervenciju, Bjelasica Rada Bijelo Polje, i ako je tako bilo neću da Vas negiram, onda sam bio u pravu jer već krajem novembra Rada Bijelo Polje počinje sa probnom proizvodnjom, a vjerujem da u 2019-toj,2020-toj godini ćemo imati takvu proizvodnju koja će umanjiti uvoz kisjele vode u Crnu Goru, za preko šest miliona eura. I naravno kada je u pitanju sjever, poslaniče Ibrahimoviću, naša odluka o zabrani izvoza gotovog trupca je dala dodatni posticaj razvoj i drvoprerade na sjeveru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:27:36)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Molim Vas pomenuti ste, ja ću da skrenem pažnju predstavniku Vlade da ovo više ne radi, nema potrebe možete van ove sale iskazivati zadovoljstvo saradnje i ostalim ostvarima i ukazivanjima sa dobre strane jedni drugima.

Sada će riječ imati za kometar poslanik Ibrahimović.
Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (24.10.18 13:28:13)

Da se zahvalim predsjedniku Vlade na jednom iscrpnom odgovoru, posebno bih se zahvalio u ime građana sjevera na vašem dosljednoj borbi za razvoj sjevera, nego Vladi Crne Gore, jer sjever to zaslužuje. Svakako ono što treba pocrtati da interesovanje za Rožaje. Treba posjetiti ovdje javnost da lokalna samouprava stvorila uslove i da već imamo investitore koji dolaze u Rožaje, naravno očekujemo u najavi imamo već investitore, ali treba nastaviti da Vlada Crne Gore, u saradnji sa lokalnom samoupravom nastavi ovako kako radi, da afirmiše i valorizuje sjever, a kao što znate Rožajci imaju taj preduzetnički duh i vjerujem da perspektive ima za Rožaje, i vjerujem da mladi ljudi treba da stvaraju onamo gdje se najbolje osjećaju, a to je na svoje ognjište. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:29:05)

Hvala vam.

Da li želite da odgovorite, ne želi predsjednik Vlade.

Sada u ime kluba kao ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore pitanje postavlja Andrija Popović.
Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (24.10.18 13:29:27)

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče, članovi i članice Vlade.

Pitanje predsjedniku Vlade je - Što Vlada Crne Gore preuzima da se u regionu Boke kotorske riješe nagomilani infrastrukturni problemi kako saobraćajni, sportski tako i vodoprivredni, a odnose se na izgradnju bulevara od Tivta do Budve, odnosno Jaza, izgradnju zaobilaznica Kotor - Tivat, kao i rekonstrukciju kotorskog zatvorenog bazena koji je van funkcije 18 mjeseci, izgradnju sportske dvorane u Kotoru započetu 2010. godine. Zatim, spajanja Herceg Novog na regionalni vodovod i proširenje, odnosno rekonstrukciju puta Kotor - Njeguši, odnosno Trojica - Krstac, nastavka nedavno rekonstruisanog puta Njeguši - Cetinje.

Obrazloženje: Boka kotorska je jedinstven zaliv mediterana izuzetan kulturni pejzaž koji čine harmonična simbioza prirodnih fenomena i graditeljskog nasljeđa. Boka u kojoj živi blizu 100.000 ljudi čiji se broj u sezoni sa gostima penje na oko 500.000 i donosi Crnoj Gori prihod samo od turizma preko 700.000.000 eura, a nalazi se na listi kluba najljepših zaliva svijeta. Zbog svojih izuzetnih univerzalnih kulturnih i prirodnih vrijednosti područje Kotora koje obuhvata kotorski i risanski dio zaliva nalazi se od 1979. godine na UNESCO ovoj listi svjetskog nasljeđa. Kako ponuditi ovu ljepotu svijetu ako ne izgradimo dobru infrastrukturu. Od nemjerljivog značaja bi bio završetak davno planiranog magistralnog puta M2 Tivat - Jaz - Budva najfekventnijeg crnogorskog puta bulevarskog tipa sa četiri kolovozne trake koji bi značajno uticao kako na putnike tivatskog aerodroma tako i na saobraćajne kolapse koje imamo posebno u sezoni. Na ovo se nadovezuje pitanje davno planiranih saobraćajnih zaobilaznica Kotor i Tivat, od kojih je za kotorsku trasu čak urađen glavni projekt od Škaljara iznad starog grada do Dobrote, odnosno Ljute.

Saobraćajni kolaps koji Kotor doživljava u većem dijelu godine potpuno je zaustavio razvoj grada bisera mediterana. Slično je i sa davno najavljenom izgradnjom tivatske zaobilaznice koja bi riješila ovo saobraćajno usko grlo.

Dio pitanja koji se tiče rekonstrukcije zatvorenog bazena Nikša Bućin i sportske dvorane u Škaljarima Kotoru nebrojeno puta sam u ime crnogorskih liberala postavljao. Za početak i završetak rekonstrukcije zatvorenog bazena u Kotoru koji je sagrađen sredstvima Vaterpolo kluba Primorac i građana Kotora koji su se odrekli sredstava od tadašnjeg samodoprinosu 1984. godine za izgradnju hidroelektrane Mratinje, prošao je po ko zna koji obećani rok, a situacija je i dalje nepromijenjena, radovi se i dalje ne nastavljaju.

Jedan od evropskih ramova vaterpola koji je iznjedrio jugoslovenskog i evropskog šampiona vaterpolo klub Primorac vaterpolo akademiju Kataro i mnoštvo nosilaca najsajnijih odličja sa najvećih svjetskih takmičenja je zatvoren preko 18 mjeseci a od oko 400 mladih u kotorskim klubovima samo mali dio i dalje odlazi na treninge u Budvu i Herceg Novi. Koterski vaterpolo sport ali i plivački koji je mnogo puta proslavio državu Crnu Goru je pred gašenjem.

Slično je i sa sportskom dvoranom u Škaljarima čija je izgradnja započeta 2010. godine a ne nazire se njeno stavljanje u funkciju iako je rok izgradnje bio 12 mjeseci. Država mora pomoći Kotoru, ne može mu okrenuti leđa bez obzira na evidentnu nezainteresovanost aktuelne lokalne vlasti za kapitalne projekte.

Potrebe za vodom iz godine u godinu su sve veće i zbog činjenice da je turistička sezona u Crnoj Gori sve duža, tako da obezbjeđenje pouzdanog vodosnabdijevanja vodom visokog kvaliteta predstavlja značajnu olakšicu budući da uspješna turistička sezona nerijetko nameće brojne i katkad iznadanne probleme koje je neophodno odmah rješavati.

Herceg Novi koji vječno ima probleme sa vodom konačno bi trebao biti kao posljenja šesta primorska opština spojena na regionalni vodovod iako gotovo sve od seoskih područja spojili na sistem. Regionalni vodovod je izuzetno važan sistem za Crnu Goru sigurno najveći koji je naša država uradila za crnogorsko primorje.

Završavam brzo.

Moderna razvijena infrastruktura pretpostavka je integracije u evropske i svjetske prostore. Saobraćajna infrastruktura predstavlja jednu od najvećih prepreka ekonomskog razvoja Crne Gore i direktno utiče na konkurentnost. Proširenje, odnosno rekonstrukcija puta Kotor Njeguši dužine 14 km kao nastavka nedavno odlično urađenog rekonstruisanog puta Njeguši Cetinje upotpunili bi i olakšali kako turističku ponudu tako i život građana Boke i centralne regije.

Turizam je visoko zavistan od razvijene saobraćajne infrastrukture i ne možemo očekivati

stalan rast broja turističkih posjeta ukoliko nam zemlja nije dobro saobraćajno povezana.

Zahvaljujem i izvinjavam se premijeru, malo sam sa ovom poslovničkom normom otišao preširoko, ali vi ste fleksibilni i tolerantni.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:35:38)

Hvala vam, poslaniče Popoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 13:35:42)

Uvaženi poslaniče Popoviću,

Zahvaljujem na postavljenom pitanju i pozdravljam vaše interesovanje da razgovaramo o projektima saobraćajne i turističke infrastrukture kao razvojnim impulsima za dalji ekonomski napredak Boke kotorske. Strateškim dokumentima koje smo usvojili u prvom redu Prostornim planom posebne namjene za obalno područje, unapređenje infrastrukture prepoznato je kao prioritet Boke kotorske sa ciljem da se dinamizuju privredne aktivnosti i poboljša dostupnost svih lokacija unutar zaliva. S tim u vezi i ja cijenim da su projekti koji su predmet vašeg interesovanja od vitalnog značaja za prosperitet Boke i dobro njenih građana. Upravo je izgradnja bulavara od Tivta do Jaza žila kucavica jednog od najatraktivnijih djelova naše obale čijom će modernizacijom biti unaprijeđena saobraćajna prohodnost i riješeno usko grlo u ovom dijelu primorskog zaleđa. Za ovaj projekat Evropska banka za obnovu i razvoj opredijelila je 25.000.000 dok su sredstva za eksproprijaciju zemljišta na kojem će se graditi bulevar procijenjena na iznos od 3,5 do 4.000.000 eura. Dakle, ukupna investicija 30.000.000 eura i biće obezbijedena iz državnog budžeta. Dakle, sredstva za eksproprijaciju.

Trenutno se radi na izradi tehničke dokumentacije koja će biti završena do kraja ove godine, nakon čega će se otpočeti sa pripremom tenderske procedure za izbor izvođača i nadzor radova i sve to u skladu sa pravilima Evropske banke za obnovu i razvoj.

Dozvolite da istaknem da su u okviru ovog projekta pokrenute aktivnosti na izgradnji 14 km novog cjevovoda koji je prvobitno bio planiran do 2025. godine, čime će se udvostručiti kapacitet regionalnog vodovodnog sistema za Opštine Kotor, Tivat i Herceg Novi sa 330 litara sekundnih na 700 do 750 litara sekundnih i obezbijediti dodatne količine vode visokog kvaliteta za područje Boke kotorske.

Još jedan saobraćajnica čija izgradnja ima za cilj rješavanje saobraćajnih gužvi u samom centru Kotora jeste obilaznica oko ovog grada. Riječ je o zajedničkom projektu Direkcije za saobraćaj i Opštine Kotor koja je preuzela obavezu izrade projektne dokumentacije i procesa eksproprijacije. Budući da se trasa zaobilaznice, kao što vam je poznato, nalazi pod zaštitom UNESCO-a, biće neophodno uraditi studiju uticaja na kulturno nasleđe i dobiti saglasnost kako UNESCO-a tako i Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

Treća za ovaj prostor takođe važna saobraćajna pozicija jeste rekonstrukcija dionice puta od Njeguša do Trojice u dužini od 18 km, kao nastavak radova na alternativnom povezivanju Boke kotorske sa Prijesticom preko Lovćena, odnosno dalje sa Glavnim gradom, odnosno Podgoricom.

Podsjetiću da je Vlada u prethodnom periodu uložila 10,4 miliona eura u izvođenje radova na rekonstrukciji regionalnog puta od Cetinja do Njeguša, dok će rekonstrukcija dionice od Trojice biti funkcionalni nastavak ovog putnog pravca. Budući da stari serpentinski put ima status pojedinačnog kulturnog dobra kroz izradu konzervatorskog projekta i analize koje prate projekat rekonstrukcije biće definisan obim mogućih intervencija na ovom putnom pravcu. Dakle, ako se taj posao završi onako kako smo zamislili ili kako očekujemo ovaj putni pravac sa svojim autentičnim detaljima koje ćemo očuvati i kroz projekat rekonstrukcije i s ambijentalnim duhom koji seže u vrijeme stare Crne Gore u potpunosti će turistički i kulturno oživjeti cijeli kraj. U to nema nikakve sumnje jer su rekonstrukcijom puta Cetinje - Njeguši benefiti od turizma i poljoprivrede vidljivi i prisutni tako reći u svakom njeguškom domaćinstvu.

Kada su u pitanju ulaganja u sportsku infrastrukturu, vjerujem da smo brojnim aktivnostima pokazali da imamo jasnu viziju kako da unaprijedimo ovu važnu društvenu oblast. Imajući u vidu da je upravo Kotor iznjedrio brojne trofejne crnogorske sportiste, želim s poslanicima da podijelim nezadovoljstvo kada su u pitanju status i dinamika radova na dva sportska objekta za koja ste iskazali interesovanje. Danas ne bih više o tome.

Naime, u septembru 2017. godine završena je konstruktivna sanacija zatvorenog bazena "Nikša Bućin" u Kotoru, u šta je uloženo 800.000 eura. Za sledeću fazu koja podrazumijeva obnavljanje svih infrastrukturnih i tehničkih sistema neophodnih za stavljanje u funkciju vaterpolo bazena i pripadajućih svlačionica Vlada će opredijeliti oko četiri miliona eura. Prema informacijama kojima raspolažem, ...(Prekid) priprema dokumentacije za ponovljeni otvoreni postupak javne nabavke. Dakle, novac za taj projekat imamo. Lično ću insistirati da postupak u svim fazama bude efikasan i da se u najkraćem roku obezbijedi ulazak kredibilnog izvođača. Konačno je vrijeme za to.

Što se tiče projekta izgradnje sportske dvorane u Kotoru, važno je istaći da se Vlada u konkretnom slučaju pojavljuje kao sufinansijer dok se aktivnosti sprovedene od strane Javne ustanove Resursni centar za sluh i govor iz Kotora, shodno ugovoru o realizaciji i sufinansiranju izgradnje koji datira s kraja 2011. godine, učešće Vlade preko Direkcije javnih radova iznosi 50% vrijednosti objekta, odnosno 3,7 miliona eura od čega će do kraja 2017. godine biti realizovano 1,5 miliona eura. S obzirom da je riječ o značajnom projektu iz oblasti sporta kako za Opštinu Kotor tako i za državu Crnu Goru, siguran sam da je neophodno posvetiti veću pažnju praćenju njegove realizacije. U tom pravcu dao sam naloge direktoru Direkcije javnih radova i očekujem brze rezultate.

Poslaniče Popoviću, predmet vašeg interesovanja bilo je i priključenje Opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem. Riječ je o investiciji od milion i 800 hiljada eura koja je, kao što i sami znate, preduslov da se intenzivno krene s investicionim planovima u prestižne turističke projekte oko kojih imamo interesovanje veoma kredibilnih i dokazanih partnera. Podsjetiću da je Regionalni vodovod početkom 2017. godine pokrenuo postupak javne nabavke za izbor izvođača radova, ali je uslijed neispravnih ponuda taj postupak ponavljan dva puta. Treći postupak je obustavljen nakon sudske odluke povodom privrednog spora koje ovo preduzeće ima s inostranim kooperantom. Sada je u toku finalna faza iznalaženja modela za nastavak realizacije razvojnih projekata Regionalnog vodovoda među kojima prepoznajemo i povezivanje Opštine Herceg Novi na ovaj sistem. Očekuje se da će nakon definisanja modela već naredne godine biti raspisan tender od strane Evropske banke za obnovu i razvoj po njihovim procedurama. Informacije koje dobijamo ukazuju da Opština Herceg Novi bez odlaganja treba da pristupi projektovanju i građenju lokalne vodovodne infrastrukture kako bi spremno dočekala trenutak spajanja ovog dijela primorja na regionalni vodovodni sistem.

Uvaženi poslaniče, nadovezujući se na ocjene iz vašeg pitanja, nakon obrazloženja koje sam dao, ne mogu a da ne kažem da region Boke kotorske pred sobom ima više izazov brzog razvoja kao uslova za valorizaciju prirodnog i turističkog potencijala nego što se radi o nagomilanim infrastrukturnim problemima. To nam potvrđuju projekti koji su realizovani ili se realizuju među kojima su Porto Montenegro, Porto Novi, Luštica Bay i vrijede nekoliko milijardi eura. Međutim, saglasni smo oko jednog. Preduslov kvalitetnog i dugoročnog održivog razvoja Crne Gore zasniva se na razvoju i unapređenju saobraćajne, komunalne i ukupne društvene infrastrukture. Vlada na tim pitanjima radi svakog dana, kao što vidite, s posebnim senzibilitetom prema jedinstvenom Bokokotorskom zalivu. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:44:01)

Hvala vam.

Poslanik Popović ima pravo na komentar. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (24.10.18 13:44:07)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade, na sveobuhvatnom odgovoru.

Boka je stvarno prosperitetna i sa svim ovim projektima, započetim, završenim, sigurno je da će biti i već je ponos Crne Gore. Ali, imaju ovi neki projekti koje jedino država može da riješi. Zadovoljan sam vašim odgovorom što se tiče saobraćajnice koja vodi kroz Grbaljsko polje, koja spaja Kotor, Budvu, Tivat, baš žila kucavica, najfrekventniji put u Crnoj Gori. Ako taj put ne uspijemo da brzo riješimo potpuno ćemo zagušiti čitav taj prostor kao što smo ga i zagušili i ovo ljeto i proteklih nekoliko sezona.

Ono što bih rekao, znate da sam i emotivno vezan za kotorski bazen, ipak toliko vremena sam tamo proveo, tu je i ministar Janović koji pokušava isto na sve moguće načine da se taj kotorski bazen konačno stavi u funkciju, osamnaest mjeseci je van funkcije. Kada smo krenuli u renoviranje bio je neki rok od šest mjeseci, sigurno je da se ne bi ni dozvolilo renoviranje da smo znali da ćemo dočekati ovo što smo dočekali, da praktično ne znamo hoće li to biti gotovo za pola godine, godinu ili za nekoliko godina kada će se taj sport praktično i ugaziti u Kotoru koji je kičma crnogorskog vaterpola i sporta. Ponosni smo na ono što smo uradili za Sportski centar Morača i dvoranu kako smo uspjeli za par mjeseci renovirati. S druge strane, bez izbora na neko izživljavanje, možda nije adekvatan izraz, komisija za javne nabavke i kompanija koje plediraju da rekonstruišu taj bazen u toj drugoj i trećoj bazi, gubi se strpljenje, protesti ljudi, roditelja su gotovo svakodnevni ispred kotorskog bazena. Rekao sam da se voze svaki dan, prije godinu i po bilo je 400 dece iz kotorskih klubova, samo još 60-70 dece putuje na treninge do Tivta, Budve i Herceg Novog, sa svim tim obavezama to je teško sprovesti.

Što se tiče Regionalnog vododova, projekat stoljeća koji je preporodio crnogorsko primorje. Naravno, ohrabruje da će i Herceg Novi konačno dobiti potrebne količine iz Regionalnog vodovoda. Ono što nije dobro to je da se sporo spajaju seotska područja na Regionalni vodovod, da kažemo da su gradovi spojeni. Imamo primjer, recimo, područje Grblja kroz koje prolazi regionalni vodovod, a nijedno seotsko domaćinstvo i nijedno selo u Grblju nije spojeno na ovaj vodovod. Zahvaljujem i izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:48:14)

Hvala.

Kratak odgovor na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 13:48:22)

Nikola, ministar sporta i ja smo s direktorom Direkcije dosta vremena proveli da izanaliziramo zbog čega smo u ovoj situaciji s ovakvim kašnjenjem. Došli smo do zaključaka i ocjena zbog čega je to sve tako. Mogu da vam kažem da toga više neće biti. Vjerujem da ćemo brzo doći u situaciju da radovi počnu na bazenu i da pružimo vaterpolo sportu i djeci koja su za njega zainteresovana ono što im pripada i što zaslužuju, naravno na taj način doprinoseći sportu u Crnoj Gori u cjelini.

Što se tiče ove druge vaše primjedbe za sekundarnu mrežu, vjerujem da ste registrovali kada sam govorio o brzim pretpostavkama za priključenje Herceg Novog na glavnu infrastrukturnu vodovodnu mrežu Regionalnog vodovoda, da trebaju već danas početi da rade na pripremi sekundarne mreže za njegovo priključenje.

to važi za druge opštine. Ovo radi Vlada, ovo radi država, opština, odnosno njihova javna preduzeća su dužna da razvijaju sekundarnu mrežu i da dočekaju spremni ovako kapitalne razvojne investicije. Vidjeli ste koji kapacitet će biti za Kotor sa 300 na 700 sekundnih litara ovako kvalitetne vode. Dakle, u opštinama pripremajte se, mi ne samo da govorimo o tom trenutku nego taj trenutak je blizu i nemojte poslije pitati ko je odgovoran. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:50:00)

Hvala vam.

Sad će u ime posebnog kluba poslanika kao ovlašćeni predstavnik pitanje postaviti Goran Danilović. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (24.10.18 13:50:17)

Uvaženi građani, kolegice i kolege, gospodine Brajoviću, gospodine Markoviću,

Nevano ste na međunarodnoj konferenciji o medijima izjavili: "Vlada na čijem sam čelu opredijeljena je da u Crnoj Gori osigura ličnu bezbjednost za novinare, kompletan bezbjednosni sektor ima jasan nalog da istraži do kraja svako ugrožavanje bezbjednosti novinara, da traga za počiniocima 24 sata svakog dana i da ni jedan takav slučaj ne smije biti arhiviran bez konkretnog policijskog tužilačkog i sudskog razrješenja. Jednostavno ko god da su počinioci i nalogodavci gonićemo ih do sudnjeg dana".

Imajući u vidu značaj ove teme na unutrašnjem međunarodnom planu razumijevajući da nakon ovakve vaše izjave koja podrazumijeva operativno tehničku angažovanost svih službi, mora biti rezultata za slučajeve ubistava, pokušaja ubistava, torture i napada na imovinu privatnih medija u Crnoj Gori u minulih 15-tak godina, pitam vas šta su konkretne nove činjenice i saznanja u slučajevima ubistva vlasnika glavnog i odgovornog urednika Dana Duška Jovanovića, odnosno da li ste na tragu naručiocima ubistva i pomagačima učinjenom i dokle je stigla istraga u vezi pokušaja ubistva novinarku Vijesti Olje Lakić.

Očekujem da konkretno pitanje dobije konkretan odgovor uz podrazumijevanje mogućnosti da objelodanite nova saznanja i činjenice i u vezi drugih napada na novinare i redakcije koje su do danas nepotpuno ili nikako rasvijetljeni.

Gospodine Markoviću, radi se na žalost o smrtno ozbiljnoj temi. Ja moram da vam prigovorim ili da tražim od vas pojašnjenje pošto znam da ste čovjek koji odmjereno daje izjave - da li ste namjerno rekli da ćete ih goniti do sudnjeg dana ne bi li time pojačali težinu svoje izjave da ne odustajete ili ćete zaista da ih gonite do sudnjeg dana. Ako je do sudnjeg dana ja sam potpuno nezadovoljan. Koliko ja imam informacija neće to biti skoro. Nijeste mogli potonji dan izabrati od sudnjeg dana. Najiskrenije bio bih mnogo srećniji da ste rekli da ćete ih goniti i privesti pravdi vrlo brzo. Naježi se čovjek od ovoga do sudnjeg dana ali prošlo je mnogo vremena od ubistva, skoro 15 godina od pokušaja ovog ubistva ovoliko koliko je prošlo i morao sam ovo da vam prigovorim jer mnogo je ljepše kada se kaže lakše i kada se ne izgovori krupna riječ a učini više nego obrnuto. Do danas na žalost, koliko god vi imali namjeru, makar po ovome što ste kazali na međunarodnoj konferenciji - da nikad ne oprostite, a to nemate pravo u ime građana Crne Gore, i da ne zaboravite i da ovo dovedete do kraja. Morate nam dati tokom ovoga odgovora danas i malo konkretnije pojašnjenje gdje smo sada.

Priznajem da treba da budemo osjetljivi i na to kada na društvenim mrežama vama lično ili kome od nas stignu prijeteće poruke ili poruke koje izgledaju kao prijatna. I vrlo je operativna Vlada i njeni segmenti i Uprava policije da se istraži svako ko je pokušao da kaže ružnu neprimjerenu ili prijeteću riječ. Vama, čini mi se da ponekad izostane ta potreba da se zaštiti poslanik ili neki drugi javni djelatnik. Ako ste bili voljni da tako brzo reagujete kada je u pitanju vaša bezbjednost ili bezbjednost nekog od vaših kolega, je li moguće da vam je promaklo, pa ću nastaviti da obrazlažem kasnije, da je ovoga maja dnevna novina Dan objavila intervju sa čovjekom koji je bio zaštićeni svjedok u slučaju ubistva policijskog inspektora Šćekića, koji je saopštio da on ima šta da kaže i da se nudi od 2015. godine i da ga niko nije pozvao da da izjavu. Tužilaštvo ne. Ja mogu da razumijem da neko u Tužilaštvu vjeruje kako se moža radi o nekredibilnom svjedoku, ali u situaciji u kojoj nema nigdje nikoga ko bi mogao nešto da kaže, čovjek koji je bio kredibilan za ubistvo policijskog inspektora nije kredibilan da mu se obrati niko iz Vlade, odnosno iz službi bezbjednosti, niko iz Državnog tužilaštva i kaže da susjedna država isporuči toga čovjeka, čak je bio spreman, koliko sam ja umio da pročitam da dobrovoljno dođe i da kaže šta ima.

Formirali smo komisiju, ja ću je zvati komisiju za praćenje istraga, novinarsku komisiju u kojoj su reprezentativni novinari iz Crne Gore koja saraduje, na žalost, koliko ja vidim po izvještajima, vrlo teško sa svim zvaničnim organima. U ovim konkretnim slučajevima se nailazi na

zid ćutanja. Ne mogu da razumijem i molim vas da i to prokomentarišete jer ću i ja to komentarisati - kako je moguće da se može pokrenuti cijeli državni aparat za jednu prijetnju, oprostite što ću tako reći, prilično budalastu vama, a da se niko ne pomjeri s mjesta kada se ćovjek koji je već jednom bio zaštićeni svjedok ponudi da svjedoći u slučaju ubistva Duška Jovanovića da to objavi dnevna novina, da prećuti Vlada, Tužilaštvo i da niko ne każe ni jednu rijeć. Hvala lijepo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 13:56:38)

Hvala i vama.

Rijeć ima predsjednik Vlade Duško Marković, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 13:56:48)

Mislim da ćemo nastaviti dijalog u odnosu na postavljena pitanja i razjašnjenja koja ste tražili u nastavku, ali da prvo vam proćitam odgovor koji je pripremljen u odnosu na vaše poslanićko pitanje.

Dakle, poštovani poslaniće Daniloviću,

Hvala što ste citirali ono što sam izjavio tokom otvaranja međunarodne Konferencije o medijima i što imam priliku da to ponovim i ovdje pred poslanicima i našim građanima. Da, i Vlada i ja kao njen predsjednik nećemo dozvoliti da ni jedan slučaj napada na novinare bude arahiviran bez konkretnog policijskog, tužilaćkog i sudijskog razrješenja, naravno sve u okvirima nadležnosti Vlade. Koliko će ti procesi trajati i da li na njih možemo uticati, vraćam se dijelom na ovu moju opasku, najbolje ste mogli neposredno da se uvjerite svojevremeno kao ministar unutrašnjih poslova nadležan, između ostalog, i za ova pitanja, što znaći da odlićno znate poziciju izvršne vlasti u sadašnjjoj podjeli nadležnosti i za vođenje istrage, odnosno krivićnog postupka. A i da se osvrnem i na dva konkretna predmeta koji vas interesuje jer ništa manje i sam sam zainteresovan za njihovo rasvjetljavanje.

Kao što znate slučaj ubistva Duška Jovanovića zadobio je odrećeno sudsko razrješenje i jedno lice je procesuirano i osućeno na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina. Da li oćekujemo više od toga? Svakako. I dalje se u policiji preduzimaju radnje u cilju pribavljanja saznanja, identifikacije i pronalaska ostalih izvršilaca i mogućih nalogodavaca navedenog krivićnog djela.

8. maja ove godine u Podgorici se dogodio napad na Oliveru Lakić, novinarku nezavisnog dnevnika Vijesti. Kao što je javnost informisana povodom tog događaja preduzete su sve zakonom propisane mjere i radnje ukljućujući specijalne istražne metode, a kompletni spisi predmeta predati su i službenicima NBI-ja i Ministarstva pravde Sjedinjenih amerićkih država na uvid, analizu i prućanje međunarodne policijske podrške. Kazaću samo toliko da dosadašnji operativni podaci ukazuju na dalji pravac istrage u ovom slučaju radi otkrivanja izvršilaca i nalogodavaca, iako u vašem pitanju baš na tome insisistirate neprofesionalno i suprotno pravilima istražnih procedura da saopštavanje bilo kakvih drugih informacija, posebno onih koje su u domenu rada Državnog tužilaćstva, ugrožavamo proces za koji se nadam da je na dobrom tragu. Ako neko u ovom procesu istrage može da saopštava više detalja o prikupljenim saznanjima i dokazima, to je iskljućivo nadležno tužilaćstvo, a nikako i ni u kom slučaju premijer.

Poštovani poslaniće,

Želim i da ponovim da ova pitanja nijesu samo u fokusu javnosti kako se to javno ponavlja nego pod punom pažnjom nadležnih institucija. Ali, takoće želim da nakon ovog odgovora bude jasno i poslanicima i svakom građaninu, nemojte rezultate i odgovornost za rasvjetljavanje krivićnih djela traćiti samo na jednoj adresi, kod predsjednika Vlade ili Vlade. Ustavom i zakonom sva ovlaććenja i odgovornosti su data Državnom tužilaćstvu koje vodi istragu, odnosno postupak od njegovog zaćetka do samog presućdenja kod suda. Nadležno tužilaćstvo daje policiji obavezujuće naloge i uputstva i njegova uloga je rukovodeća i kljućna. Ali, da ne budem pogrešno shvaćen, imam potrebu da podsjetim da sam kao predsjednik Vlade i ministar pravde svojevremeno imao drugaćiju viziju zakonskih rešenja koja su determinisala ulogu Državnog tužilaćstva dajući mu punu samostalnost u odnosu na Vladu. Vjerujem da se i vi sjećate te diskusije ovdje, jer ste bili prisutni.

Vlada gotovo svakog dana polaže račune za svoj rad Parlamentu i građanima, ali ne možemo i ne želimo da preuzimamo odgovornost i za druge. Kao što znate kazao sam da ću mijenjati starješine i rukovodioce u službama bezbjednosti sve dok ne dođemo do sposobnih i najsposobnijih da se uhvate u koštac sa organizovanim kriminalom. Kao što vidite promjene se dešavaju i rezultati se već vide, kako i ko god ocjenjuje.

Zato vas pozivam, gospodine Daniloviću, i vaše kolege da pozovete čelne ljude Državnog tužilaštva da oni jednako kao i predsjednik Vlade polože račune za svoj rad, da ih pitate ovo što ste pitali mene. Ako treba uradite to svakog mjeseca, jer su oni prava adresa za cjeloviti odgovor kao što predsjednik Vlade je ovdje svakog mjeseca. Da osiguramo sigurnost novinara, njihovu fizičku bezbjednost i slobodan ambijent za rad. To je moralna i demokratska obaveza koju ćemo do kraja sprovesti u djelo. Vlada je učinila dosta na tom polju sa jasnim ciljem stvaranja medijske scene koja će davati suštinski doprinos razvoju crnogorskog društva. Da jednom stavimo tačku na navodnu, odnosno fingiranu netrpeljivost Vlade i pojedinih medija ili pojedinaca. Svakoga ko otvoreno piše, odnosno svako ko otvoreno piše o problemima u crnogorskom društvu, ko ukazuje na propust u radu državnih organa, ko pronalazi istinu ma koliko ona nekome bila neprijatna treba da ga doživljavamo kao partnera na zajedničkom zadatku, da državu učinimo boljom i prosperitetnijom.

Na kraju, želim da pozovem sve poslanike i sve društvene aktore iz medijske sfere i van nje da zajednički težimo ambijentu u kojem neće biti prostora za nerazumijevanje uloge medija, u kojem će se kroz istu optiku vrednovati i postignuti rezultati i kritikovati neuspjesi. Vjerujem da će to dodatno pojačati jačanje odgovornosti koju preuzima država, ali i one za koji su odgovorni i sami mediji. Zahvaljujem na pažnji. Nijesam zaboravio ni jedno vaše dodatno pitanje i opasku. Odgovoriću u nastavku našeg dijaloga za koje vjerujem da će uslijediti. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 14:03:04)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Danilović. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (24.10.18 14:03:07)

Gospodine Markoviću,

Mene ne morate prozivati na to da ih pitam, pitao sam ih u svim svojstvima javno, svakoga, ali sam sluteći vaš odgovor, sluteći ipak da imate mnogo obaveza pa da odgovore pripremaju oni koje ja po malo i poznajem ili čiji profesionalni mentalitet slutim, samo ću vas podsjetiti. Vi ste rekli, vi ste obećali u izjavi koja je odzvonila pa i u Evropi bez konkretnog, policijskog, tužilačkog i sudskog razrešenja. Nijeste morali ako mislite da se ne pitate, a pitate se.

Podsjetiću vas i molim uvažene kolege i kolegice iz Ministarstva da ispoštuju dok vodimo dijalog, da sam vam ja javno prigovorio kada ste na sjednicu Vijeća za nacionalnu bezbjednost pozvali predstavnike Tužilaštva, što razumijem jer je Tužilaštvo u podjeli vlasti u Crnoj Gori bez obzira na samostalnost dio izvršne vlasti po ovlaštenjima, čak i predstavnika suda i to ne bilo koga, nego vrhovnog sudiju, odnosno sudijicu. Dakle, ja sam vam tada kazao da tamo za predsjednicu Vrhovnog suda nema mjesta, jer je to radno tijelo Vlade. Hvala Bogu kad vama može biti da vam dođe predsjednica Vrhovnog suda. Da ima suda i da ima sudija ne bi nikad više zbog toga što njoj tamo nije mjesto, ali time što su došli oni su pokazali da vi imate pravo na ovakvu izjavu. Oni znaju ko je šef. Naslijedili su to znanje i od njega ne odustaju.

Dakle, gospodine Markoviću,

Ja nemam vremena, ali molim predsjedavajućeg ako budem malo prekoračio samo da kažem i sledeću stvar. Vi vjerovatno imate ovaj izvještaj koji je komisiji prosljeđen u vezi novinarku Olje Lakić od strane Lepe Medenice, državne tužiteljke. Takođe, u ovom Tužilaštvu vode se krivični postupci protiv više lica zbog izvršenja više krivičnih djela, a vezano za pronalazak veće količine oružja kao i predmeta koji služe za izvršenje krivičnih djela protiv života i tijela, a do sada prikupljeni dokazi o ovim predmetima su od značaja i za rasvetljavanje krivičnog djela

učinjenog na štetu novinarkе Vijesti i ovo niko nije komentarisao.

Ja vas pitam, vi morate znati kao čovjek koji je ujedno i šef svih bezbjednosnih službi, izvinjavam se na ovome šef, neka bude malo pežurativno, predsjednik ste Vlade, šta je sa ovim? Ovo je doduše nedavno stiglo. Kako može biti, to vas pitam, od toga ne odustajem, da jedna dnevna novina objavi razgovor sa čovjekom koji se nudi za saradnika, a da ga niko ne kontaktira (prekid)... odgovoran čovjek. To sam govorio i u prelaznoj Vladi ili postoji nerazumijevanje na relaciji Državno tužilaštvo - policija, vrlo često ili postoji takvo sporazumijevanje da u šakaljivim temama niko neće da se bavi svojim poslom.

Gospodine Markoviću, znam šta je čija nadležnost. Ja da sam umjesto vas ne bih nikad dao ovakvu izjavu. Ne bih dao izjavu da će sve morati da završi sudskim i drugim epilogom, jer to ne zavisi od vas. Ali, kad ste već rekli i izazvali jezu kod određenog broja građana zbog onog pominjanja sudnjeg dana što će reći riješenosti da tjerate mak na konac, onda nam lijepo kažite šta ste do sada uradili. Kako može biti da ovakvi slučajevi, mislim da bih to prećutao bez obzira što bih znao da ni to nije u skladu sa Ustavom, ne zahtijevaju da napravite opet onaj kružok (prekid)... pozovete vrhovnog državnog tužioca i predsjednicu suda pošto joj to nije, kako ona kaže, nikakva smetnja, jer misli da se tamo brane sloboda i prava pa je to u njoj mjesto, a ja vjerujem da nije i da predsjednica Vrhovnog suda može da primi premijera, a nikako da ide ne na sjednicu Vlade nego na sjednicu vladinog vijeća, što je nedopustivo sa nivoa podjele vlasti. I sad ja ne poznajem sistem. Ja sam vama dokazao mnogo puta da ga poznajem. Ja sam poslanik u ovom Parlamentu, gospodine Markoviću, ravno 16-17 godina i to u dobroj životnoj dobi i u dobroj snazi. Ako išta znam, znam podjelu vlasti. Vlasti sarađuju, to je tačno, ali predsjednica Vrhovnog suda ne može dolaziti na sjednice Vijeća za nacionalnu bezbjednost koje je radno tijelo Vlade, a da ne derogira vlastiti položaj. To što ste joj vi pomogli vama svaka čast. Ja vas molim u ovom odgovoru (prekid)...potonja u ovom dijalogu da mi samo objasnite ključne stvari. Da li su vas oni koji su zaduženi da vam daju informacije obavijestili da je dnevna novina Dan objavila razgovor sa čovjekom koji je bio zaštićeni svjedok u slučaju ubistva inspektora Šćekića, a vi znate da je inspektor Šćekić istraživao ubistvo Duška Jovanovića. Ja dalje od toga neću ni da slutim. Da li znate da je poslije toga bilo koji državni organ, da li je Vlada, da li je neko iz Uprave policije, da li je neko iz sektora Uprave policije, da li je neko iz Tužilaštva tražio da taj čovjek dođe i svjedoči pa da cijela javnost vidi je li kredibilan ili nije? Ako nije nikome ništa, ako jeste pa ga niko ne zove ja bih krivca za ova nerasvijetljena ubistva i pokušaje ubistva, gospodine Markoviću, tražio među ovima koji čute, a vi gonite do sudnjeg dana. Ja znam ako neko čuti, a nema pravo da čuti da je kriv. Hvala lijepo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 14:09:16)

Hvala i vama.

Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (24.10.18 14:09:25)

Žao mi je, poslaniče Daniloviću, što važnu temu i danas i ubuduće uspjeli da kažemo spustite na jedan nedopustivo nizak nivo komunikacije rekao bih i karikiranje. To me iznenađuje od vas jer vas cijenim i kao poslanika i kao čovjeka, posebno kao političara koji ima barem, po meni dozvolite mi da budem subjektivan, ozbiljan politički potencijal.

Dakle, karikirati na ovom pitanju o porukama predsjednika Vlade kao političke ličnosti i jednom formulacijom koja je mogla biti i drugačija, koja je možda mogla biti jasnija za mene u svakom slučaju prihvatljivija. Nisam ja nepametna da nisam mogao naći kulmulaciju koja na primjer kod vas ne bi izazvala ovoliko poriva, ali sam baš htio to da kažem da svi u ovoj zemlji moramo da se probudimo, da svi na drugačiji način moramo da razmišljamo o problemima koje imamo i da bez obzira na ulogu i poziciju u državi svi jednaku odgovornost imamo da ova država bude najbolja u svrhu naših očekivanja i stremnja. Prema tome, vi mislite da sam pogriješio, ja mislim da nijesam. Kada sam to slušao kući kada sam došao djelovalo je to i meni malo

rogobatno, ali sam postigao cilj, postigao sam cilj kod vas, vjerujem još kod nekoga drugog.

Druga stvar, čudi me da kao poslanik koji ste glasali o Zakonu kojim je formirano Vijeće za nacionalnu bezbjednost. Dakle, Vijeće za nacionalnu bezbjednost je formirano zakonom, a ne odlukom Vlade. To nije radno tijelo Vlade, nego zakonsko tijelo. To tijelo ima ovlaštenje dato u zakonu, gospodine Daniloviću. Jedna od mogućnosti toga tijela je da na svoje sjednice poziva i predstavnike i drugih državnih organa koji nijesu u sastavu Vijeća, gospodine Daniloviću pa i predsjednika Vrhovnog suda. Da vam kažem, gospodine Daniloviću, na toj sjednici se nije razgovaralo o predmetima i dometima svakog predmeta nego se razgovaralo o društvenoj opasnosti koja je ophrovala ovu zemlju od organizovanog kriminala. Toj društvenoj opasnosti moraju da odgovore na jednak način svi oni koji imaju obavezu po Ustavu u ovom društvu, a to je dakle i Vlada i Tužilaštvo i sudstvo.

Dakle, gospodine Daniloviću, govorili smo o društvenoj opasnosti za ovu zemlju i definisali mjere kako toj društvenoj opasnosti da odgovorimo. Žao mi je što ste toliko zalutali sa jedne trase koja nije sporna.

Drugo, da li sam trebao tako da kažem? Naravno da sam trebao tako da kažem kao predsjednik Vlade i to ću uvijek govoriti. Ja nijesam isključivao moje pravo da kao politička ličnost i kao predsjednik Vlade upozoravam sve grane vlasti na obaveze koje imaju.

Dakle, Ustavom je definisana podjela vlasti, ali Ustavom je definisana i saradnja vlasti i saradnja vlasti i prožimanje vlasti.

Ja znam gospodine Daniloviću ne možda vi to ne radite to namjerno, možda to radite zbog opozicionara da bi nanijeli štetu političku ovoj Vladi i njenim konstituentima, da mnogi u ovoj državi svoja ovlaštenja žele da pretvore u sopstveni interes i ličnu vlast jer zbog toga imamo dosta problema. Nema države u kojoj vlasti ne saraduju. Zar je sramotno da kod predstavnika Vlade budu i predsjednik države i predsjednik Vrhovnog suda. To nije sramota države Crne Gore, to nije zloupotreba ovlaštenja, to je potreba Crne Gore, gospodine Daniloviću. Ako budemo tako radili nećemo imati ni ubistava novinara, nećemo imati ni situacija da su nam kriminalci gazde na ulici, nećemo imati situacija da su kriminalci bogatiji od poštenih ljudi itd. E, zbog toga ćemo ih tjerati dok mi postojimo. Evo da izbjegnem da vas umirim, da danas imate miran dan da ne pominjem tu tešku riječ. Tjeraćemo ih, gospodine Daniloviću, kao što ih tjeramo. Vidite da ih pronalazimo. Pronalazimo ih tamo gdje su mislili da nikada nećemo doći do njih i još će biti takvih pronalazaka, gospodine Daniloviću, veoma brzo i veoma snažno. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (24.10.18 14:14:17)

Hvala i vama, predsjedniče Vlade. Ovim smo završili dio koji je posvećen Premijerskom satu. Poslije kratke pauze od pet minuta nastavljamo sa pitanjima danas. Danas odgovaraju na pitanja samo potpredsjednik Vlade Rafet Husović i potpredsjednik Vlade Milutin Simović. Nastavak je sutra i narednih dana, 11:00h.

Pauza.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (24.10.18 14:23:09)

Uvažene dame i gospodo, nastavljamo sa sjednicom.

Uvaženi poslanici nastavljamo sjednicu.

Dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima.

Zamolio bih da svi zauzmu svoja mjesta.

Podsjećam da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja.

Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta.

Predsjednik Vlade, ministar i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše od tri minuta komentariše odgovor i može se dostaviti dopunsko pitanje u trajanju od najviše jedan minut.

Predsjednik Vlade, ministar i drugi ovlašćeni predstavnik Vlade u odgovoru na dopunsko

pitanje daje shodno odredbi Poslovnika. Pisani odgovor na poslaničko pitanje daje se na izričit zahtjev poslanika koji je postavio pitanje i postavlja se preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećen Premijerskom satu.

Prelazimo na poslanička pitanja.

Prvo poslaničko pitanje odnosi se na potpredsjednika Vlade za regionalni razvoj Rafeta Husovića.

Pitanje je postavio poslanik Milan Knežević.

Ima riječ poslanik Milan Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (24.10.18 14:25:02)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u,

Potpredsjedniku Vlade za regionalni razvoj Rafetu Husoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Vaša partija je podržala namjene i izmjene Zakona o državnim simobljima, kojima se predviđaju drakonske kazne za neustajanje tokom intoniranja nelegitimne državne himne. Iako su pojedini delegati vaše stranke na stranačkom kongresu himnu odslušali sjedeći dok su drugi stajali sa podignutim kažiprstom desne ruke.

Da li će te ubuduće prijavljivati nadležnim organima svoje delegate, funkcionere ili članove Bošnjačke stranke koji se ogluše o slovo zakona?

Takođe, imajući u vidu da se vaša stranka zalaže za izmjenu grba i državne zastave, jer, kako navodite, ne reprezentuju potrebe multinacionalne države kakva je Crna Gora, da li biste podržali istu inicijativu kojom bi Kurdi, Jermeni, Azeri, Srbi, Crnogrci u Turskoj, tražili izmjenu zastave i skidanje bijelog polumjeseca i zvijezde iz istih razloga koje ste naveli u svom zahtjevu?

Molim da mi odgovor na postavljeno pitanje dostavite u pisanoj formi.

Gospodine Husoviću, sva frazologija o Crnoj Gori kao multikonfesionalnoj, multivjerskoj, građanskoj, multi ovakvoj, multipraktik pada u vodu, imajući u vidu sva dešavanja od 2006.godine i sticanja nezavisnosti do današnjeg dana.

Na djelu je u stvari udruženi projekat jednog dijela pravoslavne populacije zajedno sa nacionalnim manjinama protiv Srba u Crnoj Gori, i sve što se dešava ovih dana, nedjelja i mjeseci, svoju kulminaciju negdje dobija od 16.oktobra i navodnog državnog udara je u stvari vaše djelovanje u parlamentarnoj većini i Vladi Duška Markovića kojom vi u stvari rukovodite. I vi uopšte niste stranka nacionalne manjine nego ste stranka većine u Crnoj Gori, a kontinuitet ovog vašeg ponašanja ima mnogo dublje korijene od momenta kada ste tražili da se skine krst sa Sahat kule i rekli da više nemate volju, ni želju da prođete pored Sahat kule. Kada ste na vašim stranačkim skupovima i kongresima imali zastave Turske, ne ističući državne zastave do činjenice kada je vaš funkcioner, a govori se i vaš nasljednik prije neki dan saopštio da mu smetaju i Njegoš i Danilo Kiš i da mu na crnogorskoj zastavi ne smeta krst ukoliko bi se na njoj našao i polumjesec.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (24.10.18 14:28:03)

Rafet Husović, potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj.

Izvolite, gospodine Husoviću.

RAFET HUSOVIĆ (24.10.18 14:28:12)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, uvažene poslanice i poslanici, poslaniče Kneževiću, na vaše postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor:

Preporučujem članovima Bošnjačke stranke i svim građanima Crne Gore da poštuju Ustav i

zakone države Crne Gore, kako bi se izbjegle nepotrebne neprijatnosti koje mogu da proisteknu zbog nepoštovanja zakona.

Vama sugerišem da podnesete amandmane na Prijedlog zakona o državnim simbolima i danu državnosti Crne Gore i na taj način date priliku poslanicima da se izjasne o vašem prijedlogu.

Podsjetiću da u Ustavnoj preambuli piše:

"Polazeći od odlučnosti da smo kao slobodni i ravnopravni građani, pripadnici naroda i nacionalnih manjina, koji žive u Crnoj Gori, Crnogorci, Srbi, Bošnjaci, Albanci, Hrvati, Muslimani i drugi privrženi demokratskoj i građanskoj Crnoj Gori".

Dakle, smatram da Ustav nije definisao Crnu Goru kao hrišćansku, odnosno pravoslavnu, već kao građansku i viševjersku gdje su prava svih naroda jednaka pred Ustavom i zakonu, u Ustavu se ne pominju vjerska obilježja koja imamo na postojećem grbu. Smatramo da dodavanjem polumjeseca koji je simbol Islama šaljem jasnu poruku da smo sazreli kao društvo i da je današnja Crna Gora pravi izraz evropske vrijednosti. Ako je ovo takva država, a ja vjerujem da jeste onda smatram da je potpuno opravdan i legitiman zahtjev Bošnjačke stranke za izmjenom državnih simbola. Želim upoznati javnost da je ovo inicijativa iskaz podrške naših birača i nju ne upućujemo političkim partijama, već modernoj i građanskoj Crnoj Gori. Ovaj zahtjev je i provjera svijesti građana, dokaz da li smo mi kao multietničko društvo sazreli. Moje mišljenje da jesmo i da je pravi trenutak da to i dokažemo kroz postizanje potpunog saglasja oko ovog pitanja. Podsjetiću Vas da od osnivanja Bošnjačka stanka u svom programu ima pitanje izmjene državnih simbola i naša nastojanja za promjenom državnih simbola su kontinuirana i ne zavise od bilo koje vlasti ili vremenskog konteksta. Ovo je inicijativa nije naš politički hir, niti politička trgovina, niti avanturizam, ona je sadržana u svim kongresnim dokumentima Bošnjačke stranke. Bošnjačka stanka je ne aktuelizuje danas, kao što je nije ni poslije parlamentarnih izbora 2016-te i 2012.godine, kada su naši Bošnjački mandati odlučivali o vlasti u Crnoj Gori.

Mi zaista želimo suštinsku, a ne političku podršku, želimo društveni konsenzus oko .. za nas otvoreno pitanje, mi želimo to je suština da se državni simboli usklade sa njihovim ustavnim opisom. Što se tiče vašeg pitanja da li podržali inicijativu kojim bi Kurdi u Turskoj tražili skidanje polumjeseca i zvijezde sa njihove zastave moram Vas ispraviti da to nije isto.

Prvo, želim istaći da mi u opšte nijesmo protiv hrišćanskih obilježja na grbu Crne Gore i ne tražimo uklanjanje simbola hrišćanstva već ponavljam tražimo dodavanje simbola Islama to jeste polumjeseca.

Drugo, Bošnjaci i uopšte Muslimani u Crnoj Gori su četvrtina stanovništva oni su autohtoni stariji od mnogih drugih, pa ako hoćete i od nekih djelova sadašnje države Crne Gore. Ovi o kojima pričate u Turskoj teško da dostižu i nekoliko procenata.

Treće, kao demokrate mi se zalažemo i podržavamo sve demokratske procese u regionu i svijetu, i po prepostavkom da dobijemo bilo kakav zahtjev iz Turske mi ćemo ga razmotriti i dati svoje mišljenje.

Četvrto, mi smo legalisti, poštovaćemo postojeće državne simbole jer nas na to obavezuje zakon. Svakako trudićemo se da kroz demokratsku proceduru stvaramo uslove za izmjenu tih zakonskih rješenja i zato ćemo tražiti podršku vlasti i opozicije i građana Crne Gore. Što se tiče, apela koje su uputile udruženje iz dijaspore Vlada i Ministarstvo kulture i Ministarstvo prosvjete mogu Vam posvjedočiti da Bošnjačka stanka ne stoji iza te inicijative. Analizirajući aktivnosti tih NVO organizacija došao sam do zaključka da su te NVO povezane sa jednom političkom (prekid) nažalost postala je praksa (prekid) izbori u zemljama okruženja da imamo reakcije slične ovim kojima danas diskutujemo. Tako da je svaki kometar suvišan i u ovom trenutku bi samo značilo miješanje Bošnjačke stranke u te izbore, a to se i sa našim principima jer se nikada nijesmo miješali u ni jedne izbore van granica naše države Crne Gore. Odgovor na vaše pitanje ću Vam dostaviti u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:33:45)

Hvala, potpredsjedniče Husović.

Pravo na komentar poslanik Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ (24.10.18 14:33:52)

Gospodine Husoviću, zahvaljujem više nego na korektnom odgovoru. Mislim da je čitava crnogorska javnost danas uvidjela koliko je Crna Gora multikonfesionalna, multivjerska i kakva je građanska država. Jer Vi kao predsjednik Bošnjačke stranke želite da da iskoristite kontrolni mehanizam koji dajete ovoj parlamentarnoj većini, ne bi li došli do promjene državnih simbola, a saopštili ste ovdje i jednu vrlo opasnu formulaciju da je bošnjački narod na području Crne Gore, mnogo stariji nego neki djelovi koji se nalaze sad u sastavu Crne Gore, ali to je više problem za vaše koalicione partnere to jeste Demokratsku partiju socijalista i Duška Markovića, koji je spreman da istrpi sva moguća nacionalna ustavna i zakonska poniženja, ne bi li ostao na vlasti.

Vama, gospodine Husoviću, 2006.godine, nije smetao krst, nije Vam smetao da paralelno pregovarate i sa Predragom Bulatovićem, vođom Bloka za zajedničku državu i sa Milom Đukanovićem, vođom Bloka za nezavisnu Crnu Goru, rekavši da ako pobijede Blok za zajedničku državu spremni su da prave Vladu sa tom političkom organizacijom i tim političkim organizacijama, a ako pobijedi nezavisna Crna Gora bićete u sastavu Bloka Mila Đukanovića, što se evo sada i potvrđuje.

Ali gospodine Husoviću, ja Vama čestitam na vođenju iskrene državotvorne politike kada su interesi Bošnjaka u pitanju kada je njeno zapošljavanje u pitanju, evo ja ću sad navesti nekoliko podataka. Dakle, predsjednik Bošnjačke stranke Rafet Husović, je potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj. Njegov bliski rođak Irfan Husović od prije dva dana je član Odbora direktora investicionog razvojnog fonda, on je proteklih mjeseci bio vršilac dužnosti člana Odbora. Na toj poziciji je zamjenio partijskog kolegu Jonuza Mujovića, koji je izabran za izvršnog direktora Moneteputa. Zna li kako se zove sad tunel Sozina, gospodine Husoviću? Mehov krš, ja Vam čestitam na tome.

Dalje, Junuzova supruga Bnida, direktor je sektora za zaštitu i zdravlja na radu u Centru za ekotoksikološka istraživanja, Husovićeva ćerka Sandra Dacić odrađuje pripravnički staž u Centralnoj banci Crne Gore, a do nedavno je bila zaposlena u preduzeću Sanes čiji je izvršni direktor njen brat Enes. Potpredsjednik BS Kemal Purišić, izabran je za ministra rada i socijalnog staranja, drugi potpredsjednik stranke Mulin Ličina, šef je Bošnjačke stranke Bar i odbornik u barskom parlamentu, a njegova supruga Sanela je potpredsjednica Skupštine Opštine Bar, potpredsjednik BS Neđad Rešević, poslanik je Bošnjačke stranke u Skupštini Crne Gore, a njegova supruga Alma Drešević je direktorica Direktorata za zdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravlja, predsjednik BS Osman Nurković, ministar je saobraćaja i pomorstva u Vladi Crne Gore, Suljo Mustafić, direktor Zavoda za zapošljavanje, Asmir Pepić je savjetnik Rafeta Husovića u Vladi. Dozvolite mi još tridesetak sekundi jer imaću poslije dopunsko pitanje.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:37:00)

Kolega Kneževiću, mislim da ste iskoristili vaše vrijeme i to na našin koje Poslovnik ne dozvoljava.

Čitate dio iz novina, u odgovoru koji ste dobili na poslaničko pitanje. Kolega Husović, ako želi može dobiti repliku.

Izvolite, privodite kraju.

MILAN KNEŽEVIĆ (24.10.18 14:37:24)

Samo mi dozvolite.

Ja sam iznio ovdje jasnu tezu da gospoda iz Bošnjačke stranke koriste parlamentarnu većinu, i to što su tas na vagi kako bi zapošljavali i upotrebljavali svoje najbliže članove porodica, a istovremeno vršili pritisak i pokušali da mijenjaju državni i nacionalni i vjerski identitet Crne Gore. Ja sam to jasno povezao, ja sam bio u potpunosti u materiji, nego ste Vi došli na polovini

mog poslaničkog pitanja.

Zato Vas molim da me ne prekidate, tražio sam da mi dozvolite 30 sekundi, da završimo ovo, a da onda postavim dodatno...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:38:00)

Kolega Kneževiću, hoćete li još jednom da čujete što ću Vam ponoviti, pošto izgleda da ne slušate pažljivo.

Svu vašu tezu šta kolega Husović radi ja mogu razumjeti u okviru poslaničkog pitanja, ali čitanje dvadesetak imena imenom i prezimenom, mislim da koristite da zloupotrebljavate Poslovnik. Tako da mislim da ste završili sa ovim poslaničkim pitanjem, imate ako želite dopunsko pitanje imate pravo.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (24.10.18 14:38:52)

Ja uopšte nijesam završio sa poslaničkim pitanjem, znači ja uopšte nijesam završio ne znam čemu nervoza, gospodine Nimanbegu. doći ćete i Vi na red tako da nema potrebe da Vi sad ovdje mene prekidate, da vidimo kakava je vaša ljubav prema Crnoj Gori.

GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:39:16)

Izvolite, kolega Kneževiću, samo vrijeme Vam ističe.

MILAN KNEŽEVIĆ (24.10.18 14:39:24)

Mene vrijeme ne ističe, moje vrijeme tek dolazi.

Tako nemojte da Vi brinete za moje vrijeme, gospodine Nimanbegu, za razliku od Vas ja nemam rezervnih država.

Znači, postavljam dodatno poslaničko pitanje.

Juče je Klub poslanika Demokratskog fronta podnio izmjene i dopune Zakona o državnim praznicima, gdje smo se jasno odredili i definisali da 13. novembar postane dan Petra II Petrovića Njegoša, praznik Crne Gore i crnogorske kulture i očekujem od vas izjašnjenje da li će Bošnjačka stranka podržati ove izmjene i dopune našeg predloga zakona. I ponavljam vam još jednom, ja nemam ništa protiv vas i čestitam vam na vašoj državotvornoj politici. 1992. godine kada je bio referendum 10.000 Cetinjana je glasalo za zajedničku državu, 2006. 10.000 je glasano za nezavisnu Crnu Goru. 1992. u Rožajama je 12.000 bojkotovalo referendum, a 2006. godine je glasalo za nezavisnu Crnu Goru i postoji veliki spisak funkcionera Bošnjačke stranke koji su iskoristili tu veliku ljubav prema Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:40:28)

Evo, vidite da je vrijeme isteklo.

Kolega Husoviću, poslaničko pitanje može završiti sada vašim odgovorom ili ćete na sljedećoj sjednici dati odgovor, to je vaše pravo.

RAFET HUSOVIĆ (24.10.18 14:40:42)

Uvaženi poslaniče Kneževiću,

Dotakli ste nekoliko tema i zaista ne mogu sve odgovoriti u jednoj minuti ali mogu reći da Bošnjačka stranka nije trgovala ni sa Predragom Bulatovićem niti sa Milom Đukanovićem i nijesu naši zahtjevi biti tada u formiranju vlasti, nego modelu i konceptu kakva nas čeka Crna Gora nakon 2006. godine. To su bili naši strateški ciljevi. I prije tih razgovora smo mi u našim stranačkim dokumentima imali izmjene simbola državnih itd.

I odgovoriću na ovo pitanja dosta često se u javnosti polemisalo da je Bošnjačka stranka kriva zašto neki zakon nije prošao u Parlamentu, da se trgovalo na ovaj ili onaj način, da je bilo raznih ucjena, znači to kod nas nikada se ne dešava. Imate apsolutnu, ajde da kažem, pravoslavnu ili neku drugu većinu gdje možete da usvojite taj zakon kad god hoćete. Nemojte se vezivati za dva poslanika Bošnjačke stranke, a hoćemo li podržati vidjećemo kad dođe tema na dnevnom redu. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:41:57)

Hvala, kolega Husoviću.

Ovim smo završili pitanje koje je bilo upućeno kolegi Husoviću.

Prelazimo na sljedeća pitanja, a to su pitanja koja su upućena potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Imamo više pitanja koja su upućena, tačnije sedam i prelazimo na prvog poslanika, to je kolega Raško Konjević a nek se pripremi kolega Nikola Divanović.

Kolega Konjeviću, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.10.18 14:42:35)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi potpredsjedniče Simoviću, poštovani građani, kolege poslanici,

Obratio sam se još 25. jula 2018. godine, shodno članu 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore za dostavljanje informacija nadležnim državnim organima. Imajući u vidu da nijesam dobio odgovor, iako Poslovnik predviđa obavezu da se odgovor poslaniku dostavi u roku od 15 dana, koristim se ovom prilikom da Vam kao hijerarhijski odgovornoj osobi u Vladi za ovu oblast postavim sledeće pitanje:

U revizorskom izvjestaju o poslovanju Montenegro Airlinesa za 2017. konstatovano je da je nacionalne turistička organizacija imala avansno plaćanje prema Montenegro Airlinesu iznosu od 3,2 miliona eura. Koliko sredstava je Budžetom za 2017. godinu predviđeno za potrebe Nacionalne turističke organizacije i da li je Nacionalna turistička organizacija utrošila sva sredstva predviđena njenim finansijskim planom, odnosno rasporedom iz Budžeta Crne Gore? Da li je Komisija za ekonomsku politiku, kojom Vi predsjedavate i na kojoj sjednici preporučila Vladi i na kojoj sjednici je Vlada tokom 2017. godine obezbijedila dodatna sredstva i sa koje budžetske pozicije Nacionalnoj turističkoj organizaciji u iznosu od oko 3,2 miliona eura ili više od 3,2 miliona eura?

Zamolio bih da mi dostavite potrebnu dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno avansno plaćanje, od strane Nacionalne turističke organizacije, ukoliko se to desilo, kao i pojašnjenje izvora sredstava, imajući u vidu opredijeljena budžetska sredstva kao i sopstvene prihode Nacionalne turističke organizacije.

Naravno, zamoliću kako Poslovnik predviđa da odgovore dobijam i u pisanoj formi.

Dakle, poslanici su nedavno dobili Završni račun budžeta. prema Završnom računu budžeta za 2017. godinu Nacionalna turistička organizacija je izvršila ukupno 5,2 miliona eura, dok je Zakonom o budžetu u 2017. godini, dakle kada je Zakon o budžetu predlagan i usvojen u ovom parlamentu, Nacionalnoj turističkoj organizaciji je bilo opredijeljeno 1,4 miliona eura. Naravno, ne sporim pravo Vlade i ovlašćenja iz Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti da tokom finansijske godine vrši dozvoljena preusmjerenja unutar potrošačkih jedinica ili između potrošačkih jedinica, ukoliko to ne prevazilazi 10% ukupnog budžeta potrošačke jedinice, ali nije to moje pitanje. Dakle, ponoviću ga radi preciziranja i molim vas da budete jasni: Dakle, da li je Nacionalna turistička organizacija u 2017. godini i sa kojom svrhom izvršila avansno plaćanje prema Montenegro

Airlinesu 3,2 miliona eura? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:45:45)

Potpredsjedniče Simoviću, izvolite odgovor.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 14:45:48)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Uvažene poslanice, poslanici,

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Konjeviću na postavljenom pitanju koji je u svom poslaničkom pitanju iznio par konstatacija i postavio dva konkretna pitanja na koja ću svakako i odgovoriti.

Dakle, iz Budžeta Crne Gore za 2017. godinu Nacionalnoj turističkoj organizaciji opredijeljena su sredstva od oko 5,2 miliona eura. Pored sredstava opredijeljenih budžetom NTO imala je i sopstvene prihode u iznosu od oko 1,7 miliona eura. Dakle, ukupno raspoloživa sredstva NTO-a za 2017. godinu iznosila su oko 6,9 miliona eura. Mogli bi da polemishemo je li ovo prava mjera, je li malo ili mnogo, ali rast u sektoru turizma potvrđuje da je izdvajanje sredstava za rad Nacionalne turističke organizacije efektivirano.

Podsjetiću da su prihodi od turizma, uzeću podatke iz ove godine, za prva dva kvartala tekuće godine iznosili 230,3 miliona eura, što je 12,7% više u odnosu na isti period prethodne godine. Da smo tokom prvih šest mjeseci 2018. godine imali 17,7% više turista nego u istom periodu prošle godine. 9% više noćenja i prihodi od boravišne odnosno turističke takse za prvih osam mjeseci veći su za 14, odnosno 6% i siguran sam da se svim ovim podacima svi zajedno radujemo i siguran sam da razmišljamo i tumačimo da ovakvi rezultati ne padaju sa neba nego su rezultat napornog rada svih nadležnih državnih institucija i svih odgovornih subjekata u našem društvu.

Što se tiče vašeg drugog pitanja Vladine komisije su postupajući po zaključku Vlade sa sjednice od 9. februara 2017. godine, kojim je zaduženo Ministarstvo finansija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Nacionalna turistička organizacija da sagledaju mogućnosti obezbjeđenja dodatnih sredstava u budžetu Nacionalne turističke organizacije za pojačanu marketing podršku i aktivnosti na promociji Crne Gore sa akcentom na korišćenje kapaciteta i kanala komunikacije nacionalnih kreatora turističkog proizvoda uključujući Javno preduzeće za urpavaljanje Morskim dobrom, Javno preduzeće nacionalni parkovi Crne Gore, Regionalni vodovo i Montenegro Airlines, na 12 zajedničkoj sjednici, dakle komisija, predložile, a Vlada na 13 sjednici usvojila predlog da se Nacionalnoj turističkoj organizaciji obezbijede i dodatna budžetska sredstva.

Rukovodili smo se time da je za turistički rast neophodno pojačati marketing aktivnosti na emitivnim turističkim tržištima sa kojim se želi postići dodatno kontinuirani rast broja turista i noćenja, a kao ciljna tržišta prepoznali smo Njemačku, Francusku, Rusiju, Austriju i Srbiju.

Napominjem da ste u vezi sa navedenim tražili da vam dostavim dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno avansno plaćanje, kao i pojašnjenje izvora sredstava, pa koristim priliku da vas obavijestim da su ova dokumenta označena stepenom tajnosti interno, iz kog razloga, na žalost, ne mogu vam ih dostaviti. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:49:47)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.

Kolega Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.10.18 14:49:55)

Gospodine potpredsjedniče Simoviću, čemu tajnost? Vi ste govorili o tome da govoreći o nečemu, o nekim podacima koji stoje, koji su tačni, većem turističkom potencijalu, većim turističkim prihodima, ne razumijem zašto su podaci o radu Nacionalne turističke organizacije tajni? Teško da možete nekom građaninu objasniti zašto je to tajna.

Postavljam Vam dodatno pitanje, imate pravo, zašto je to tajna?

Uvaženi kolega Simoviću, potpredsjedniče Simoviću,

Nemam ja ništa sporno da Nacionalna turistička organizacija ima više sredstava svake godine, ja ću Vam reći da je po Završnom računu budžeta za 2016. njo j bilo opredijeljeno milion i 800, da je po Završnom računu budžeta za za 2015. bilo dva miliona eura. Nemam ništa protiv toga, ali imam protiv tajnosti, potpredsjedniče Simoviću. Podatak, zato ste ga i označili tajnim, se tak mogao vidjeti u revizorskom izvještaju Montenegro Airlinesa za 2017.godinu, gdje kaže: obaveze za primljene avanse NTO Crne Gore u iznosu 3,2 miliona.

Uvaženi potpredsjedniče Simoviću, ja ću Vam sada, jer ne želim da ulazim u polemiku kad je tajno, ja ću nekako pokušati da dođem do te odluke preko predsjednika Parlamenta, da vidimo da li to zaista može da bude tajno i na koji način, ali ću Vas kao resornog potpredsjednika podsjetiti na još neke tajne informacije koje se tek sada vide kroz Završni račun. Ja sam ih sabrao da ih vi ne bi ste sabirali. Dakle, Vlada je iz budžeta 6,5 miliona eura opredijelila Montenegro Airlinesu u 2017. godini kroz jednu transakciju. Nakon toga je kroz drugu transakciju opredijelila 5,2 miliona eura za Montenegro Airlines sve u 2017. godini. To je ukupno koliko ja znam matematiku, a toliko znam, 11,7 milina potpredsjedniče Simoviću. Sve su ove odluke tajne, ali moraju biti u Završnom računu budžeta i plus ovo sad što ste mi Vi potvrdili da je na tajnoj sjednici Vlada opredijelila još 3,2 miliona za Montenegro Airlines, potpredsjedniče Simoviću, to vam dođe 14,9 miliona eura u 2017.godini Montenegro Airlinesa, a Zakon o državnoj pomoći, e zato su ta dokumenta tajna, gospodine Simoviću.

Znate li, gospodine Simoviću, koji je poslovni rezultat Montenegro Airlinesa u 2017.godini? Pare građana Crne Gore koje su date kompaniji Montenegro Airlines a iz njenog iskaza o ukupnom rezultatu, odnosu bilansu uspijeha u 2017.godini sa svih ovih 15 miliona eura, rezultat Montenegro Airlinesa je vjerovali ili ne, minus 4,6 miliona. Vi to, gospodine Simoviću, sve i dalje označavajte tajno. To nema smisla, gospodine Simoviću. Prvo, narušavate princip transparentnosti rada Vlade, drugo, to nije novac Vlade ni bilo koje političke strukture, ni SDP-a, ni DPS-a, ni bilo koje partije, to je novac građana Crne Gore. Ako donosite, kao što tvrdite da ih donosite, a ja sam Vam naveo kako ste ih donosili, 14,9 miliona, a poslovni rezultat minus 4,7 miliona, te odluke, gospodine Simoviću. Ne može biti, gospodine Simoviću, da u biznis odnosu Nacionalne turističke organizacije, tako ste ga Vi objasnili i Montenegro Airlinesa ugovor koji je morao da bude osnova za to avansno plaćanje, da bude tajna. Gospodine Simoviću, to je nemoguće. Sa čime je to ugrožena nacionalna bezbjednost činjenicom da ste proglasili ugovor državnom tajnom? Molim Vas da mi kažete, čime je to ugrožena? Možete, ja nemam razlog i ako sam mogao toliko sam vješt i iskusan da vam ne postavim ovo u formi pitanja.

GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:55:26)

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 14:55:31)

Gospodine Konjeviću, niko ništa ne krije. Da li se mi razlikujemo u nekim stvarima? Razlikujemo. Ovdje konkretno, mi se suštinski razlikujemo u jedno bitno pitanje, da li je potreban Montenegro Airlines Crnoj Gori? Da li je Montenegro Airlines trebalo uvesti u bankrot ili je trebalo sačuvati nacionalnu kompaniju kakva je Montenegro Airlines. Sačuvati je kao što su mnoge druge evropske države čuvale svoje nacionalne avio kompanije tretirajući ono što je doprinos svih nacionalnih avio kompanija za njihove ekonomije. Doprinos naše avio kompanije našoj ekonomiji je, vi to dobro znate ili bi trebali da znate, a sigurno da znate, višestruk, ne samo za turizam, za Crnu

Goru kojoj je potrebna bolja dostupnost, za Crnu Goru u kojoj Montenegro Airlines prosječno godišnje dovozi preko 35% ukupnih putnika koji posjećuju Crnu Goru, a u zimskoj sezoni preko 45%.

Gospodine Konjeviću, da smo bili u pravu sa svim ovim odlukama, i tu nema nikakvih tajni što se tiče državne pomoći u komunikaciji sa našim evropskim partnerima do zadnjeg detalja smo upoznali naše evropske partnere sa svim državnim pomoćima pa i kad je u pitanju kompanija Montenegro Airlines. Gospodine Konjeviću, daju nam za prvo sledeći podaci da sa ovakvim odlukama ne treba da se stidimo nego da se ponosimo. Gospodine Konjeviću, od januara prošle godine kada smo krenuli i suočili se sa situacijom u Montenegro Airlinesu do skoro prije neki dan ta kompanija je prevezla milion putnika, milion turista je dovezla u Crnu Goru. Gospodine Konjeviću, ta kompanija, Vi dobro znate, da ima godišnji prihod 70 miliona eura, to nije malo za ekonomiju Crne Gore. To je najveća državna kompanija posle Elektroprivrede.

Montenegro Airlines doprinosi indirektno turističkom proizvodu Crne Gore prosječno od 150 do 180 miliona eura. Gospodine Konjeviću, Montenegro Airlines obezbeđuje letove ka 15 država i ka 13 destinacija. Sve ovo što smo radili u prethodnom periodu imamo ove godine potvrde da smo bili na dobrom putu. Povećava se broj putnika koje je prevezla ta kompanija, imamo poboljšane finansijske rezultate. Nikad nije bolje Montenegro Airlines nije poslovaio nego prethodnih godinu dana. Milion i po eura imamo bolje poslovanje nego u odnosu na prethodnu godinu. Mislim da će ti trendovi da se nastave i u narednom periodu i mi prosto želimo da sačuvamo našu kompaniju. Vi imate drugu ideju da se ta kompanija zatvori, da se zatvori preko 500 radnih mjesta koji radi u toj kompaniji, da Crna Gora ima manji stepen avio dostupnosti, što i možda neki drugi žele da ospore unapređenju i valorizaciji naših aerodroma.

Mi mislimo da je unapređenje aerodroma i očuvanje nacionalne kompanije interes naše ekonomije i potreba naših građana. Tu moguće jedino da se razlikujemo kako doći do tih ciljeva, a siguran sam da su naši ciljevi konačno moraju da budu zajednički, kao što su bili i neki od strateškog interesa i potreba i Crne Gore i naših građana.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.10.18 14:59:10)

Hvala kolega Simoviću.

Ovim smo završili poslaničko pitanje koje je postavio kolega Konjević.

Izvolite, kolega Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.10.18 14:59:19)

Obraćam se Vama, uvaženi potpredsjedniče Nimanbegu, Vi znate da dovoljno poznajem Poslovnik. Moje dodatno pitanje koje sam iskoristio je bilo jasno. Morali ste da upozorite potpredsjednika Simovića, pored sve ove priče o hvalospjevima Montenegro airlinesa, a gubitak je 4,6 miliona, da sada ja ne ulazim u kršenje Poslovnika, da ga barem zamolite da odgovori na moje dodatno pitanje. Ako ste mu dozvolili, precizno sam definisao šta je moje dodatno pitanje i na to imam pravo po Poslovniku kao što potpredsjednik Simović ima pravo da odgovori sada ili će da kaže odgovoriću u pisanoj formi do naredne sjednice. Gospodin Simović se opredijelio da mi odgovori sada. Nisam dobio odgovor na pitanje. Moje pitanje je bilo vrlo jednostavno zašto je ovaj hvalospjev o kojem priča gospodin Simović označen državnim tajnom. Zašto mi je nije odgovorio?

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:00:20)

Hvala, kolega Konjeviću.

Kolega Simović je u skladu s članom 193 odgovarao na vaše dopunsko pitanje. Mislim da je bio dovoljno pažljiv da ne prekorači vrijeme od pet minuta. Čuo sam da je odraz odgovorne politike Vlade da spašava Montenegro airlines i da su to usaglašavali s Evropskom komisijom ili evropskom zajednicom tako da nisam našao za shodno.

Opet u vezi istog proceduralnog pitanja? Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (24.10.18 15:01:06)

Vama govorim, nemam nikakav problem, ovo su sve javne stvari o kojima je govorio gospodin Simović u smislu njegovog stava na neku temu, bez obzira na kraju što je htio malo da neke stvari politizuje, ali brzo će odluke, nebitno je to.

Obraćam se vama. Molim vas, dozvolili ste potpredsjedniku Simoviću pravo na koje je imao da odgovori na moje dodatno pitanje. Moje dodatno pitanje, Poslovnik je tu precizan, kolega Nimanbegu, bilo je zašto su ova dokumenta o kojima govori gospodin Simović državna tajna. Taj odgovor nijesam dobio. Molim vas da pomognete u dobijanju odgovora.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:01:46)

Hvala vam, kolega Konjeviću.

Sjedite, pa će vam odgovoriti kada budete sjeli. Sjedite. To je vaše pravo da sjedete, ako stojite, ne možete stajati na tom mjestu dok ne govorite.

Kolega Konjeviću, ako u Poslovniku nađete da stoji da pitanje koje je postavio poslanik oko tajnosti stoji baš tako doslovno ja se mogu pozvati na to. Ja se ne mogu pozvati, zbilja ne znam kako iskoristiti Poslovnik drugačije, na koji način upozoriti i tumačiti odgovore ili pitanje poslanika. Kada bude taj član 193a ili 194b, ako ga vi predložite siguran sam da će proći tada se možete pozvati. Za sada, mislim da sam proceduru ispoštovao maksimalno.

Nastavljamo dalje. Kolega Simoviću, imate sledećeg kolegu. Kolega Nikola Divanović. Mislim da mu je ovo prvo predstavljanje u ovom domu, ako ne griješim, i želim mu sreću ispred svih nas poslanika ovog doma. Izvolite, kolega Divanoviću.

NIKOLA DIVANOVIĆ (24.10.18 15:02:55)

Hvala vam, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi potpredsjedniče Vlade,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaviću vam sledeće poslaničko pitanje:

"Imajući u vidu da je razvojna politika Crne Gore u dobroj mjeri oslonjena na poljoprivredu, odnosno na vezu poljoprivrede i turizma, koje mjere se preduzimaju kako bi se poljoprivredni proizvođači omogućili da unaprijede proizvodnju i svoje proizvode uspješno plasiraju na tržištu? S tim u vezi interesuje me realizacija agrobudžeta do 1.10.2018. godine, odnosno u kojim sektorima je ostvarena najznačajnija podrška i kakvi se efekti očekuju od realizovanih mjera"?

Obrazloženje. Strategijom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2015-2020. godina prepoznata je komplementarnost poljoprivrede s turizmom koja ima sve veći značaj za budući širok izbor domaćih proizvoda koji obogaćuje turističku ponudu i čini je jedinstvenom tako da turizam postaje kroz afirmaciju nacionalne kuhinje i autentičnih crnogorskih proizvoda snažan generator razvoja poljoprivrede. Imajući ovo u vidu, poljoprivrednim proizvođačima je neophodna podrška te je važno znati koje mjere Ministarstvo preduzima u tom pogledu i kojim mjerama pomaže razvoju turizma u ruralnim područjima, to me posebno zanima.

Takođe, agrobudžet iz godine u godinu raste. To je činjenica. Dakle, država u kontinuitetu obezbjeđuje sve više sredstava za nove investicije. Za ovu godinu planirani agrobudžet iznosi 40 miliona eura što je za 8,5 miliona eura više u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi agrobudžeta definisane su tri ključne oblasti podrške - poljoprivreda, ribarstvo i operativni program. Ukupno je definisano 56 mjera od kojih je jedna i program za mlade farmere čija me realizacija uz maslinarstvo i ribarstvo posebno interesuje. Dakle, sigurno da su poljoprivredni proizvođači do sada bili zainteresovani za sve mjere podrške i jako je važno istaći gdje je ostvarena najznačajnija podrška. Vjerujem da se dosadašnji efekti realizovanih mjera mogu mjeriti

i rastom proizvodnje i rastom zaposlenosti, ali svakako i ostvarenjem neke dodate vrijednosti. Takvi rezultati predstavljaju dobre razvojne impulse i takve mjere treba nastaviti i pojačati u budućnosti. Odgovor tražim i u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:05:28)

Hvala, kolega Divanoviću.
Potpredsjednik Vlade Simović. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 15:05:33)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Divanoviću na postavljenom pitanju, siguran da postavljanjem ovog pitanja šalje poruku spremnosti da u narednom periodu kao poslanik, kao i svi ostali poslanici siguran sam iskazuju spremnost da zajednički budemo u promociji onoga što je podrška države i evropskih fondova na planu daljeg razvoja poljoprivrede i ruralnih prostora. Posebno se zahvaljujem na tome, spreman da uvijek u odnosu na ono što su vaše inicijative, inicijative koje dolaze iz kraja odakle vi dolazite, ono što ste već negdje naznačili kroz posebno interesovanje za sektor ribarstva i za sektor maslinarstva i ono što pripada primorskom dijelu, da budemo zajedno promoteri tih aktivnosti, da zajedno upoznajemo poljoprivredne proizvođače, da ih zajedno animiramo kako bi što više tih fondova otišlo i u te krajeve koji su predmet vašeg angažovanja, vaše posebne brige i vaše odgovornosti, profesionalne i poslaničke.

Kao što ste kazali, sa zadovoljstvom možemo konstatovati da agrobudžet raste iz godine u godinu, da je u ovoj godini agrobudžet skoro 40 miliona eura, da je povećanje bilo 26,8% u odnosu na prethodnu godinu. Siguran sam da ćemo i u 2019. godini bilježiti možda još značajniji rast agrobudžeta u odnosu na ovu godinu. To je nešto što treba da ohrabri sve nas, a da mi svi zajedno ohrabrimo te potencijalne korisnike.

Veoma je važno kazati da u izvorima tog agrobudžeta nijesmo sami. Nijesu to samo sredstva nacionalnog budžeta nego se iz godine u godinu povećavaju ta evropska sredstva na bazi evropskih predpristupnih fondova, a i država dijelom kroz svoja kreditna zaduženja preko Svjetske banke, takođe značajna sredstva usmjerava prema razvoju poljoprivrede, odnosno prema agrobudžetu. Da je to tako i da su potrebni veći agrobudžeti našoj poljoprivredi govore i javni pozivi koje smo u ovoj godini imali kroz agrobudžet, a imali smo takvih 20 javnih poziva i negdje smo vidjeli da svi ti javni pozivi su morali biti zatvoreni značajno prije roka dok su oni bili raspisani, što znači da smo imali ogromno interesovanje, probudila se energija kod naših domaćina, vidjeli su da država širi te mogućnosti i javljaju se na te javne pozive. Dakle, izvodimo dva zaključka, da imamo povećano interesovanje i drugi zaključak je da u narednom periodu moramo povećavati taj agrobudžet. Na takvo interesovanje, na takvu ponudu moramo i mi adekvatno odgovoriti, dakle novim povećanjima agrobudžeta. Potrudimo se na nivou Vlade da to bude već tako i u 2019. godini i u narednim godinama.

Ono što je karakteristika agrobudžeta je da povećamo obuhvat korisnika, ne samo s regionalnog aspekta da bude tu mjera koje su namijenjene i sjeveru, ali i vašem, odnosno našem jugu, dakle jedan širi obuhvat. Smanjili smo kriterijume za brojne mjere ne da bi sproveli socijalnu politiku u sektoru poljoprivrede nego da bi povećali obuhvat korisnika da bi bili pravedniji i da bi našu agrarnu politiku u dijelu direktnih plaćanja primjerili onome što su direktna plaćanja u zajedničkoj evropskoj poljoprivrednoj politici i to nam se pokazalo opravdanim. U ovoj godini imamo znatno veći broj korisnika direktnih plaćanja u svim sektoru, i u sektoru stočarstva, i biljne proizvodnje, i pčelarstva i ribarstva i nastavićemo s takvim trendovima. Pokazali ste posebno interesovanje i hvala vam na tome.

Projekti koji su usmjereni prema mladim farmerima, vidjeli ste da smo iskreirali posebne programe, gdje smo pozvali mlade farmere sa određenom starosnom granicom, sa određenim stručnim obrazovanjem i već sada možemo da kažemo. Da u ove dvije godine imamo preko 100 mladih farmera, koji su bili u prilici da dobiju bespovratnu podršku od 10.000 eura. Bespovratne

podrške, a plus dodatne podsticaje za direkna plaćanja, gdje smo za mlade farmere iskreirali posebna direktna plaćanja u odnosu na ostale korisnike.

Negdje vjerujem da će ta armija mladih ljudi iz godine u godinu bivati sve veća i nijesmo im samo dali sredstva nego se brinemo o njima, bavimo se tim mladim ljudima. Svi su oni dobili svoga mentora, pomažemo i na dnevnoj komunikaciji smo sa njima. Obezbijedili smo im mogućnost da obiđu mlade farmere u Evropi da vide kako žive te njihove kolege u zemljama Evropske unije. Bili do Austrije, došli sa novim znanjima i iskustvima i siguran sam da će to da primijene svojim gazdinstvima.

Pokazali ste posebno interesovanje za sektor maslinarstva i ribarstva. Vidite da imamo posebne javne pozive, gdje oni koji žele da sade nove zasade maslina, da popravljaju svoje pozide, da rekultiviraju stare zasade maslina i imaju podršku za 50% realizovane investicije dobijaju bespovratno.

Pitali ste koja je mjera imala poseban značaj. Od svih ovih mjera sve su važne, sve su značajne. Ali, čini mi se posebno vrijedi izdvojiti mjeru nabavka mehanizacije. Samo u prethodne dvije godine u toj novoj mjeri imali smo po dva ipo miliona opredijeljenih sredstava za nabavku nove mehanizacije i tu je ogromni broj korisnika se javio, kupili su kosačice, kupili kultivatore, zamijenili nimalo laki rad sa nabavljenom mehanizacijom i zadovoljni smo sa tim trendovima. U sektoru ribarstva odlučni smo da taj sektor bude predmetom posebne podrške. Vidjeli ste i u toku ste, znam da vas to posebno interesuje, da smo kroz novi projekat Midasa ugovorili posebna sredstva koja će biti usmjerena na sektoru ribarstva. Za jačanje konkurentnosti naše ribarske flote.

Danas dobijamo informacije gdje se na jednoj važnoj Međunarodnoj konferenciji vodila bitka u prethodna dva dana koje će to Hotel "Crna Gora" dobiti za mogući izvoz plave ribe. Uspjeli smo da odbranimo ono što je interes Crne Gore, iako su željeli da Crnu Goru značajno smanje sa dozvoljenim kvotama. Zbog toga su nama potrebna mjesta prvog iskrcaja, potrebne su nam ribarske luke, potrebni su nam ribari, koji će obnoviti svoju ribarsku flotu, jer je ribarska flota sada prosječne starosti preko 40 godina. Ne može se ništa preko noći na ovim poslovima se mukotržno radi decenijama iza nas, godinama iza nas ali ja sam siguran da u narednom periodu sa jednim zajedničkim pristupom i komunikacijom sa svim ovim vrijednim domaćinima, a pozivam vas još jednom da u toj komunikaciji budemo zajedno sa njima, da ih prepoznavamo, ohrabrimo, pomognemo im i da jedini kriterijum u svemu tome bude koliko ko hoće i želi da radi. Nikakvih drugih elemenata.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:13:13)

Evo da vidimo.

Kolega Divanović imate pravo na komentar.

Ja se zahvaljujem, zahvaljujem se i potpredsjedniku Simoviću.

Prelazimo na sljedećeg poslanika kojeg sam ranije najavio, a to je poslanik Aleksandar Damjanović, on ima pitanje za potpredsjednika Simovića, neka se pripremi kolega Mirsad Murić.

Kolega Damjanović izvolite imate riječ.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (24.10.18 15:13:42)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.

Poštovana Skupštino, poštovani građani,

Ministre Simoviću, ja sam vama uputio sljedeće poslaničko pitanje:

Zašto resorno ministarstvo obesmišljava odluke Vrhovnog suda i Upravnog suda Crne Gore, a koje se tiču gazdovanja vodama odnosno ribljim fondom na teritoriji Opštine Kolašin, čime se čini velika šteta razvoju sportskog ribolova i turizma na području kolašinske Opštine, ja bih dodao i institucijama Crne Gore?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, a do sad nijesam dobio taj odgovor. Shodno Poslovniku on može stići do kraja tekuće godine i vjerovatno će biti inspirisan i ovom diskusijom

kada se bude sastavljao i prosljeđivao poslanicima. No to je tema za neku drugu priču.

U pripremi za ovo poslaničko pitanje, ja sam tražio i shodno članu 50 još 20. jula da mi se dostave određena dokumenta koja se tiču slučaja koji je bio pred sudom. Gdje sam od vas dobio odgovor da su dokumenta predata sudovima. U međuvremenu su sudovi dobili prvosnažne sudske presude po kojima Ministarstvo odnosno vi i vaše Ministarstvo postupa, kako postupa o tome ćemo sada da govorimo.

Dakle, premijer Marković je u odgovoru na premijersko pitanje Vučinića prije par sati rekao da sudske presude i odluke svetinje za Vladu Crne Gore i ja sam se time negdje i rukovodio pa sam upravo dva takva primjera naveo u svoja dva pitanja. Ovo je prvo sada, a tiče se odluka Vrhovnog suda i Upravnoga suda.

Slažemo se svakako da je neizvršavanje sudskih odluka katastrofa za pravni sistem, da je njihovo selektivno izvršavanje još gora stvar. Jer, kada se pravda dijeli selektivno urušava pravni poredak, a da je najgora stvar obesmišljavanje i bezkonačno da kažem obesmišljavanje odluka odnosno presuda Vrhovnoga suda, odnosno Upravnog suda, bilo koga suda u Crnoj Gori. Što se dešava naravno i u ovom predmetnom slučaju.

Naravno, kada čujem vaš komentar na dio koji se tiče rješenja vi ste upoznati sa tužbom firme "Manira" u odnosu na dodjelu ribljeg fonda, odnosno gazdovanje sa ribljim fondom. Daću svoj komentar biće vezan za sudske presude, ali samo da ukažem da je generalno predmet koncesija bolna tačka u ovoj državi. Kada govorimo o koncesijama mislim šire u najširem smislu da se time bavi i ovaj Parlament i da je u više zaključaka ovaj Parlament 17.juna 2016. i 31.jula 2015. i 16.jula 2014.godine ukazivao na ovu problematiku. Na to da se niti gazduje kako treba, niti se koncesione naknade ubiraju kako treba, da imamo sijaset nezakonitosti o čemu je obaviješten i vrhovni državni tužilac. Kada sam ga pitao kakav je stepen realizacije zaključaka Parlamenta kojima se problematika koncesija dostavila VDT-u odgovorio da je predmet u radu i da ćemo naravno biti obaviješteni. Naravno i ovo je dio te problematike, kao što je dio ove problematike, nego problematiku u širem smislu i nevolje građana, odnosno mještana Botuna. Zbog uništavanja rječnih korita gdje se ovdje kroz formu ili firmu regularizacije ili regulacije rečnih tokova i dalje nastavlja besomučno vađenje materijala iz vodotoka, gdje se uništava riblji fond, gdje se suzbija svaka mogućnost za ozbiljno bavljenje sportskim i drugim ribolovom, privrednim ribolovom koji bi donio enormne koristi ovoj državi. Prije svega, od toga imamo enormne štete, kao sistem dok naravno pojedinci koji regulišu te vodotokove, em što uništavaju riblji fond, em što izvlače milione kubika kamena koji su ugrađivali stambene blokove koje vidimo, od čega profitiraju pojedinci gubi država.

Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:17:26)

Izvolite, potpredsjedniče Vlade.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 15:17:32)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče Parlamenta.

Poštovani gospodine Damjanović, prije svega želim da vam zahvalim na iskazanom interesovanju za oblast slatkovodnog ribarstva. Odnosno za razvoj sportsko-rekreativnog ribolova, razumio sam specifično i posebno za područje Opštine Kolašin.

Naime, u cilju davanja odgovora na vaše poslaničko pitanje, a posebno zbog ukupne crnogorske javnosti. Vrlo je važno istaći nekoliko bitnih činjenica.

Prvo stupanje ribljeg fonda, vrši se u cilju zaštite očuvanja i unapređenja ribljeg fonda i ribolovnog fonda. Što predstavlja složićemo se javni interes.

U skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, riblji fond se ustupa na korišćenje korisniku, privrednom društvu, preduzetniku ili sportskom ribolovnom klubu, koji ispunjava propisane uslov, ima stručne i tehničke mogućnosti da zaštiti, očuva i unaprijedi riblji fond u ribolovnim vodama. Odnosno da ribolovne vode koristimo na održiv način.

Prilikom izbora korisnika ribljeg fonda, kao i u svakom postupku mora se voditi računa o zaštiti prava i pravnih interesa stranaka. Te se ni u kom slučaju ne smije dozvoliti manji nivo pravne zaštite od one utvrđene zakonom.

U tom smislu u izvršenju presuda instacionih sudova, ponovni postupak upravo služi da se stvari još jednom sagledaju. U pogledu činjeničnih i pravnih pitanja.

Dakle, nije u pitanju ignorisanje sudskih odluka, ne poštovanje sudskih odluka, nego je u pitanju ponovni postupak radi razjašnjenja određenih pravnih činjenica i da bi se nakon toga donijela pravilna i zakonita odluka, a što je u konkretnom slučaju nesumnjivo i učinjeno.

S tim u vezi, Ministarstvo poljoprivrede je u ponovnom postupku ponovo izvelo sve dokaze bitne za donošenje pravilnog i zakonitog rješenja pravne stvari, a posebno rukovodeći se razlozima na koje je Upravni sud ukazao u svojoj presudi, ponavljam Upravni sud ukazao u svojoj presudi, nakon čega je donijela odluku koja sadrži cjelovitu činjeničnu i pravnu dokumentaciju.

Drugo radi bližeg određenja, posebno naglašavamo, da se u postupku ustupanja ribljeg fonda na teritoriji Opštine Kolašin kao potencijalni korisnici prijavila dva sportsko-ribolovna kluba i to: Sportsko-ribolovni kluba "Tara i Morača" iz Kolašina i Sportsko-ribolovni klub "Maniro" iz Kolašina koji su dostavili svoje ponude sa iznosom godišnje naknade brojem ribočuvara i planiranim ulaganjima u zaštiti očuvanja ribljeg fonda kao i ostalom predviđenom dokumentacijom. U postupku ocjene podnijetih zahtjeva i bodovanja i rangiranja ponuda ovo Ministarstvo je utvrdilo da je ponuda Sportsko-ribolovnog kluba "Tara i Morača" iz Kolašina povoljnija u odnosu na "Maniro" a posebno u dijelu koji se odnosi na stručne i tehničke uslove, ponuđeni iznos godišnje naknade za korišćenje ribljeg fonda i planiranja ulaganja u zaštitu, unapređenje i očuvanje ribljeg fonda. Stoga je ponuda "Tara i Morača", sportsko-ribolovnog kluba vrednovana kao prvorangirana, a ponuda "Manira" iz Kolašina vrednovana kao drugorangirana, pa je sa prvorangiranim ponuđačem zaključen i ugovor o ustupanju ribljeg fonda na korišćenje.

Prema tome, ne stoje navodi iz vašeg pitanja da je pričinjena šteta za razvoj sportsko-rekreativnog ribolova budući da postoji korisnik ribljeg fonda koji nesemetano može izdavati dozvole u skladu sa zakonom. Ono što se ovdje pojavilo kao sporno jeste da li sportsko-ribolovni klubovi moraju biti članovi Saveza sportskih ribolovnih organizacija Crne Gore da bi mogli biti korisnici ribljeg fonda, odnosno da li je "Tara i Morača" iz Kolašina može biti korisnik ribljeg fonda iako nije član ovog saveza. Istini za volju da sportsko-ribolovni klubovi treba da budu članovi tog saveza predviđao je javni oglas, ali nasuprot tome zakonodavac donošenjem Zakona o slatkovodnom ribarstvu nije predvidio takvu vrstu obaveza za sportsko-ribolovne klubove. To znači da u slučaju kada nastupi pravna situacija da pojedinačni upravni akt, u ovom slučaju javni oglas, predviđa obaveze koje nijesu propisane zakonom, odnosno da predviđa više uslova o zakonom propisanih prilikom odlučivanja o pravima i obavezama stranaka mjerodavni uslovi mogu biti samo oni koji su zakonom propisani kao takvi. Ovo posebno kod nesporne činjenice da zakonodavac ne propisuje obavezu članstva u bilo kom savezu kao uslov za ustupanje ribljeg fonda na korišćenje, samim tim to ni u kom slučaju ne može predstavljati osnov za odbijanje zahtjeva sportsko-ribolovnog kluba koji nije član saveza ribolovnih organizacija.

Da budem odgovoran prema vremenu, mada ima još tu određenih važnih argumenata i činjenica. Svakako poslanik Damjanović kao i ostali dobiće odgovor i u pisanoj formi i ponoviću danas, gospodine Damjanoviću, stalno na tome insistirate nekršeći Poslovnik ovoga doma već naprotiv vrlo poštujući i Poslovnik sve vas zajedno ovdje dobiti pisani odgovor u skladu sa Poslovnikom, a to je ne do kraja godine nego dobiti do početka sljedeće sjednice koje je posvećena poslaničkim pitanjima. Tako da ću biti odgovoran prema toj poslovničkoj, pa igrom slučajeva to je to. Hvala.

PREDSJEDAVALAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:23:25)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću. Ako ja mogu dobro tumačiti, to je do sledećeg meseca. Kolega Damjanoviću, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (24.10.18 15:23:39)

Dakle, tema nekome beznačajna, mala tamo neki riblji fond, tamo neki Kolašin itd. ali suštinska u smislu odnosa vlasti izvršne i vlasti sudske i kako izvršna vlast selektivno, odnosno obesmišljava i selektivno izvršava sudske presude, pa i najviših sudskih instanci.

Dakle, da potpuno sad svedem ovu priču. Ovo je vaše prvobitno rešenje iz 25. maja 2017. godine kome ste STR, to preduzeću "Tara" dodijelili koncesiju na gazdovanje ribljim fondom i koje je Upravi sud i Vrhovni sud oglasio nezakonitim u ovim presudama koje ja nabrajam. Dakle, presuda Vrhovnog suda od 14. juna tekuće godine i presuda na bazi toga Upravnog suda sudija Lazović, Kadrović i Radošević koji su tu presudu donijeli i shodno nalogu Vrhovnog suda vama naložili da u pravnom postupku tuženi, odnosno vi gospodine Simoviću i vaše Ministarstvo ćete shodno članu 56 Zakona o upravnom sporu donijeti novo zakonito rješenje. Vi, gospodine Simoviću, ne da niste donijeli novo zakonito rešenje, nego ste ponovili isto. Rešenje koje ste donijeli iz maja 2017. godine koje je nezakonito, Upravni sudvam vam traži Vrhovni sud da donesete zakonito rešenje, vi donosite isto rešenje pozivajući se na argumentaciju koju ste istinu za volju da vas parafraziram sad ovdje i priznali, a to je da ste u oglasu dali normu koja po vama je kako kažete greška i to ste u obraćanju sudu naveli, a u stvari je učinila javni oglas nezakonitim jer ste tražili što je po meni potpuno normalno i što je duh zakona i nije greška nego je duh sad već nevažećeg zakona, ali koji se u ovom sporu svakako računa. Zakon o slatkovodnom ribarstvu gdje piše jasno da se riblji fond može ustupiti sportsko-ribolovnim klubovima radi obavljanja rekreativnog ribolova itd. Onima koji su članovi saveza vi ste rekli da je to uslov da se konkuriše. Ova firma kojoj ste dali koncesiju je konkurisala bez tog uslova nije priložila i to je razlog zašto je Vrhovni sud donio presudu i to je razlog zašto je Upravni sud donio presudu. Oglasili vaše rešenje nezakonitim, a vi ste umjesto da ispoštujete tu odluku poništite oglas, raspisete novi oglas ili dodijelite nekom drugoj firmi koncesiju vi ste ponovili i sada navalentno meni kažete u redu idemo još godinu, dvije dana. Ponovo slijedi naravno tužba, troškovi i to onih 19 miliona eura koje svi mi građani plaćamo iz budžeta za sudske sporove i troškove sudskih presuda zbog nesavjesnog, nezakonitog rada državne administracije.

Dakle, ja se samo pozivam na odluke Vrhovnog suda koje imam ispred sebe, na odluku Upravnog suda, a da ne govorim o indirektnim štetama koje su izazvane time što neće biti Svjetskog prvenstva u ribolovu koje je trebalo da se održi u Kolašinu gdje Kolašin gubi pola miliona eura time što samo Slovenija zakonitim gazdovanjem i od oblasti slatkoribarstva, odnosno sportsko-rekreativnog ribolova ostvaruje stotinak miliona eura godišnje. Sve mi to gubimo zbog nečijeg inata, sujete, tjeranja mak na konac gdje se naravno zakonite presude, pravosnažne presude ne poštuju nego se donosi istovjetno rješenje na istovjetan način sa istovjetnim obrazloženjem iako je Vrhovni sud, a ne Aleksandar Damjanović iako je Upravni sud, a ne Aleksandar Damjanović rekao da razlozi u ovom sporu koji je iznio tužilac stoje i da Ministarstvo mora da donese novo zakonito rešenje. Vi donosite isto nezakonito rešenje. To je odnos sudske vlasti i izvršne vlasti.

Sledeće moje pitanje je posvećeno tome, pa da premijer vidi kako se ta veza ostvaruje, pa nisu ni tih 19 miliona eura koje država plati godišnje iz budžeta valjda pale sa neba nego su plod lošeg rada izvršne vlasti i nepoštovanja sudskih presuda.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:27:43)

Kolega Damjanoviću, nisam razumio je li ovo bilo dopunsko pitanje? Nije, je li? Izvolite ovim smo završili pitanje koje uputio kolega Damjanović njegovo pravo na komentar i sada prije nego što najavim sledećeg govornika nek se pripremi Bogdan Fatić, a riječ ima kolega Mirsad Murić. Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (24.10.18 15:28:09)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi potpredsjedniče Vlade i ministre Milutinu Simoviću,

uvažene kolegice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Poslovnikom Skupštine Crne Gore ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Milutinu Simovuću postavljam sledeće poslaničko pitanje.

Vlada Crne Gore početkom prošle godine je donijela odluku o privremenoj zabrani izvoza određenih drvnih sortimenata. Mene lično interesuje kakvi su rezultati ove odluke posebno sa tog ekonomskog, socijalnog i ekološkog aspekta?

Obrazloženje:

Crna Gora spada u red najšumovitijih zemalja u Evropi. Preko 50% teritorije Crne Gore je pod šomom. Šume Crne Gore su danas najznačajniji prirodni resurs posebno u sjevernom regionu, a najznačajniji proizvod šume je drvna masa koja se koristi u građevinarstvu i za grijanje stanovništva. Prema tome, proizvodnja i trgovina od drvnim sortimenata doprinosi poboljšanju životnog standarda građana posebno građana u ruralnom području. Pored toga šume igraju važnu ulogu i sa ekološkog aspekta, prije svega očuvanju voda koje su veoma važne za Crnu Goru, sprečavaju eroziju zemljišta, rezervar su kiseonika, prečišćivač vazduha od ugljen dioksida. Samim tim veoma su važne danas kad govorimo o klimatskim promjenama jer su jedan od najznačajnijih faktora koji mogu spriječiti povećanje gasova sa efektom staklene bašte na našoj planeti.

Ovo što je meni veoma važno jeste da sam primijetio da Vlada i resorno ministarstvo održivo gazduju šumskim resursima i da je jedan od prioriteta ove vlade i ovog ministarstva i ova odluka da privremeno zabrani izvoz sirovine i ja to gledam u tom pravcu, tj. u pravcu održivog upravljanja šumama što znači brigu Vlade, jer Vlada vodi brigu o šumskim resursima i njihovo korišćenje na način koji održava biodiverzitet, produktivnost, regenerativnu sposobnost, ekološku, ekonomsku i socijalnu funkciju crnogorskih šuma. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (24.10.18 15:30:50)

Hvala kolega Murić.

Ministre Simoviću, potpredsjedniče izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.1 15:30:57)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Muriću na postavljenoj pitanju.

Kao što ste i kazali dakle u aprilu prošle godine Vlada je donijela Odluku o privremenom ograničenju izvoza određenih drvnih sortimenata i šuma u državnom vlasništvu i uvela režim dozvola za drvene sortimente i šuma u privatnom vlasništvu. Bilo je više razloga za uvođenje ove mjere, prije svega svi smo zajedno svjedočili da smo iz godine u godinu imali povećani odliv trupaca, znači neobrađenih drvnih sortimenata iz Crne Gore, to je prosto bilo više nemoguće gledati konvoje tih trupaca koji su odlazili iz Crne Gore a naša drvna industrija ostajala bez sirovine.

Kako bi se obezbijedila bolja kontrola i praćenje proizvoda od drveta Odlukom su uvedene izvozne dozvole, a glavni ciljevi ove mjere su efikasnija kontrola očuvanja šumskog fonda i borba protiv bespravne sječe, kao i kontrola sprovođenja sječe u skladu sa planskom dokumentacijom, zatim osiguranje stabilnosti snabdijevanja i cijena sirovine u sektoru i preradi drveta i osiguranje stabilnosti snabdijevanja stanovništva ogrijevnom drvetom.

Pored navedenog ova odluka je trebala da omogući efikasniju kontrolu privrednih subjekata iz oblasti šumarstva i drvoprerade, koji su se obavezali potpisujući ugovore sa državom da će cjelokupnu drvnu masu dobijenu na javnim tenderima prerađivati sopstvenim kapacitetima. Nažalost to nije tako bilo. Međutim, nakon zabrane sječe šuma na period od 10 godina u susjednoj republici Albaniji, a ta zabrana je bila u 2016. godini, desilo se da se to značajno poveća izvoz oblovine iz Crne Gore i da se ti koncesioni ugovori u značajnom stepenu ne poštuju. Implementacija odluke se odvija u kontinuiranoj saradnji između ovog ministarstva i Uprave carina Crne Gore. Efekti ove odluke su vidljivi i rezultati su pozitivni, dali su rezultate pozitivne po ukupnoj

ekonomiji naše države. Poboľšana kontrola korisnika űuma i drvoprerađivača rezultirala je povećanim koriűćenjem drvne industrije na domaćem tržiűtum, potom rastom izvoza proizvoda od drveta, u prvom redu rezane građe i drvnog peleta, naűalost za sada samo rezane građe. Mi vjerujemo da je ovo uvod u veće stepene finalizacije űto je neophodno naűoj ekonomiji. I sve je to uslovilo da je na kraju 2017. godine izvoz trupaca bilo 54 puta manji nego 2015. godine, dakle nije to bilo dva tri puta manje, 54 puta manji je bio izvoz trupaca u odnosu na raniju godinu, dok je istovremeno konstatovan rast izvoza rezane građe u vrijednosti od 4,13 miliona eura, dakle rast izvoza rezane građe, nezadovoljni űto je to samo rezana građa, a rast izvoza peleta iznosio je 3,41 milion eura više u odnosu na posmatranu uporednu godinu.

U međuvremenu, početkom ove godine konstatovan je značajan rast prerade drvnog otpada u sopstvenim kapacitetima i to piljevine, okoraka i sječke, jer smo i to stavili na reűimu kontrole izvoza, űto je uslovilo porast izvoza peleta za prvih osam mjeseci ove godine u odnosu na proűlu za 725 hiljada eura. Dakle, tu dalje biljeűimo pozitivne trendove.

Pretići primjenu ove odluke u 2018. godini konstatujemo da nema krűenja Ugovora o koriűćenju oblog drveta od strane privrednih druűtava koji su ugovorom u odnosu sa drűavom i koji u svom poslovanju nastavljaju sa trendom rasta izvoza rezane građe, drvenih ploča, a pogotovo peleta. Potpune efekte ove odluke Vlade moramo posmatrati u űirem kontekstu i slaűem se tu sa vaűim pristupom, ne samo sa ekonomskog aspekta, a govorio sam o tim ekonomskim aspektima. Značaj te odluke moramo posmatrati i sa socijalnog aspekta i tu moűemo reći da su mjere uslovile rad zaposlenosti u ovim djelatnostima. Takođe, prema podacima Poreske uprave u 2017. godini konstatovan je rast zaposlenosti u űumarstvu i drvopreradi u procentu od 5,5% u odnosu na 2016. godinu. Trendovi rasta su nastavljani u 2017. godini, a sumarni podaci na godiűnjem nivou će biti dostupni početkom naredne godine.

I ono űto ste kazali, primjenu ove odluke treba analizirati i sa ekoloűkog aspekta i vjerujemo da je ova odluka proizvela i pozitivne ekoloűke efekte. Ja mislim ne joű uvijek dovoljno da to moramo dodatno da stavimo pod kontrolom i da taj jedan osjetljivi i da sa tim osjetljivim prirodnim resursom joű paűljivije i joű odgovornije radimo. Tu ima mnogo posla za sve nadleűne drűavne institucije i bavićemo se tim u narednom periodu.

Sve navedeno ukazuje na nuűnost i ispravnost ove odluke koja će paralelno sa sprovođenjem reformi u oblasti űumarstva dovesti do bolje valorizacije naűih űumskih resursa.

Joű jednom hvala na postavljenom pitanju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:36:31)

Hvala, potpredsjedniče Simoviću.
Kolega Murić.

MIRSAD MURIĆ (24.10.18 15:36:38)

Samo da zahvalim potpredsjedniku Vlade i ministru i veoma sam zadovoljan sa podacima koje ste iznijeli, posebno taj ekonomski i socijalni aspekt ove odluke. I sami ste kazali űto se tiče tog ekoloűkog dijela, popravili smo i tu dosta stanje, jer se vidi često dolazim, baű zbog Skupűtine od Roűaja do Podgorice, vidim da više nema tih transporta velikih kamiona, űlepera punih građe da odlaze u jednom pravcu, uglavnom zavrűavaju blizu na prerađivački dio. A isto tako čim se taj prerađivački dio drvne idustrije probudio onda normalno da će i odmah u početku dati taj pozitivni efekat i sa ekoloűkog aspekta, jer samim tim mnogo će manje drvnih tih sortimenata iz same űume biti potrebno za finalizaciju a to će psotaći űumu da se vremenom regeneriűe i da će veću biomasu koja će dozvoliti neke buduće generacije. Normalno to neće biti dovoljno, već uz pomoć ovog ministarstva resornog, uz pomoć Ministarstva odrűivog razvoja i turizma i uz kompletnu pomoć Vlade i ostalih djelova nevladinog sektora. Znaći uticati na ekoloűku svijest građana Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:38:09)

Hvala, kolega Murić.

Prije nego što dam riječ kolegi Fatiću, da najavim poslije njega riječ će imati kolega Zvonko Vuković.

Kolega Fatiću, izvolite.

BOGDAN FATIĆ (24.10.18 15:38:23)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministri,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupstine Crne Gore, ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja, gospodinu Milutinu Simovicu, postavljam sljedece poslanicko pitanje Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je tokom prethodnog perioda imalo niz aktivnosti vezanlh za objavljivanje Javnih poziva za učešće na javnom nadmetanju za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u drzavnom vlasništvu.

Stoga moje pitanje glasi: Kako ocjenjujete sprovođenje javnog poziva, kao i dinamiku potpisivanja ugovora sa zakupcima u vise gradova u Crnoj Gori, koje benefite koje očekujete od realizacije ovog projekta sa osvrtom i na sjeverne regione.

Obrazloženje:

Upoznati smo da je nakon završetka javnih poziva došlo i do potpisivanja ugovora sa zakupcima poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na više lokaliteta u više opština u Crnoj Gori, uglavnom centralnog i južnog dijela, dakle da li će doći do raspisivanja javnog poziva i za sjeverni region. Smatram da se radi o veoma značajnom projektu, čijom realizacijom država dodatno radi na valorizaciji poljoprivrednog zemljišta, ponašajući se kao dobar domaćin, kome je stalo da stvori što više obradivog zemljišta. Na taj način bi se iskoristile prednosti koje postoje u poljoprivrednom sektoru, uključujući prije svega raspoloživo zemljište, cjenovnu konkurentnost nekih proizvoda kao i dobre uslove za organsku proizvodnju i proizvodnju autohtonih proizvoda. Naravno sve bi to uticalo na privremeni rast i razvoj kroz jačanje veza između poljoprivrede, prehrambene industrije i turizma. Imajući u vidu značaj ovog projekta za poljoprivredni sektor, a samim tim i na ukupni rast privredni i ekonomski rast, smatram da bi bilo značajno da nas dodatno informišete o realizaciji ovog projekta, o zainteresovanosti investitora sa posebnim osvrtom na benefite koje ovaj projekat treba da donese za građane Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:40:32)

Zahvaljujem, kolega Fatiću.

Potpredsjedniče Simoviću, imate riječ.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 15:40:40)

Hvala.

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Fatiću što postavlja ovo pitanje. Definitivno, čini mi se, da ovaj projekat je izazvao pažnju ukupne javnosti, pa i danas smo dobili potvrdu što ova tema, dakle aktiviranja državnog poljoprivrednog zemljišta bila je predmetom pažnje i pitanja koje je postavljeno premijeru na današnjem Premijerskom satu i raduje me što to pitanje takođe i vi naknadno potencirate. Ja mislim to negdje sve zajednog govori o dostizanju razumijevanja i svijesti da mi u Crnoj Gori nemamo više taj luksuz, da taj ograničeni prirodni resurs kako je poljoprivredno zemljište gledamo decenijama neobrađeno, neiskorišćeno, zakorovljeno. Sa druge strane imamo takve bilanse kad je u pitanju proizvodnja hrane i još uvijek veoma mali stepen pokrivenosti ovaj uvoz za naših poljoprivrednih proizvoda uvozom, neiskorišćene mogućnosti da

supstituišemo značajne količine proizvoda koje uvozimo, a mogli bi ovdje da proizvedemo. Negdje to su bili ključni motivi zbog čega je Vlada odlučila da formira Državnu komisiju za valorizaciju državnog poljoprivrednog zemljišta. Tom komisijom predsjedavam ja kao resorni ministar i nalazi se više nadležnih državnih institucija u toj komisiji i Katastar i Ministarstvo finansija i Ministarstvo održivog razvoja uz uključivanje lokalnih samouprava na čijoj teritoriji se nalazi kompleks koji je predmet oglašavanja i davanja u zakup. Smatramo da to treba da bude jedna zajednička aktivnost. Ja mislim da zbilja nezaobilazno najbolja moguća formula partnerstva lokalnog nivoa sa državom sa vladinim institucijama i tu očigledno u takvom pristupu rezultati moraju doći prije ili kasnije, a mi sa zadovoljstvom možemo da kažemo da već u ovom trenutku osjećamo efekte ovakvoga pristupa.

Dakle, želimo da otvorimo i nova radna mjesta sa ovim pristupom, da unaprijedimo konkurentnost postojećih i otvaranje novih preduzeća, da stvorimo novu vrijednost, da obezbijedimo podršku turističkoj privredi kroz unapređenje kvaliteta i obima ponude kvalitetnih domaćih proizvoda i poboljšamo očuvanje životne sredine, jer ste svjedoci da su određeni kompleksi bile opožarene površine koje su dugo vremena opožarene, koje su kvarile taj primorski ambijent na mnogim drugim lokalitetima. Naša je želja da taj ambijent promijenimo i da od požarišta pretvorimo u intenzivne zasade maslina ili nekih drugih kultura. Dakle, to će biti doprinos i za sami ambijent na primorju Crne Gore. Svakako sa posebnom pažnjom i tu posebno vrednujem vaše interesovanje i shvatio sam kao poruku, dajte malo prepoznajte neki kompleks i na sjeveru Crne Gore i upravo to radimo. Pozivam i vas hajmo da zajednički tu animiramo potencijalne investitore, da zajednički otvorimo te karte katastra, da prepoznamo državne komplekse. Ono što posebno ohrabruje što kompanije koje nisu do sada bile posebno vezane za sektor poljoprivrede, što one sada pokazuju interesovanje za ovaj projekat. Vidjeli ste iskustvo sa Volijem koje je zakupio jedan više decenija zapušteni kompleks vojnog imanja na Šaskom jezeru. Obilazio sam kako je to izgledalo prije zakupa, a bio sam nedavno da vidim kako to danas izgleda. To je jedno imanje domaćinski obrađeno. To je 70 hektara sada cjelovito obrađeno. Tu već imamo par hektara podignutih plastenika intezivne povrtarske proizvodnje i spremanja za podizanje značajnih površina kod agruma. Dakle, to je ta nova vrijednost. Tamo rade neki novi ljudi, tamo se proizvodi ono što smo do juče uvozili, to je taj kompleks.

Takođe, vidjeli ste da smo imali u Vranovićima ugovor potpisan za 157 hektara kompanije Čelebić, tu želimo tu opožarenu površinu, taj kamenjar i to izgorelo šiblje da zamijenimo sa, supstituišemo intezivnim zasadam maslina. Bio sam nedavno da obiđem Brisku goru da vidim kako vrijedni preduzetnik Milović vlasnik vinarije to melje, pretvara kamenjar u plodno zemljište, želi da posadi nove vinograde, da vrati imidž tom crnom vinu koje je bilo prepoznato sa Briske gore van naših granica. Vidjeli ste da smo ovdje u Golubovcima dali 34 hektara preduzetniku za proizvodnju smilja i aromatičnog bilja. Dakle, to su sve dobri projekti koji, imamo novo interesovanje od Šasa da se zakupi zaleđe Šasa 200 hektara, jer postoji interesovanje da se podigne jedna savremena farma koza, postoji interesovanje oglašićemo pa ćemo da vidimo, javi će se neko, ima već izvjesno interesovanje od jednog preduzetnika koji već duže vremena insistira na tome. Ovo što sam kazao, hajmo i na sjeveru da prepoznamo te komplekse, ja mislim da je vrlo inspirativno pitanje pljevaljskih zadruga i značajne imovine koje su pljevaljske zadruge. U pitanju su komplekski značajnih zemljišta. Hajmo sve to da stavimo na dnevni red i hajmo to zajednički da aktiviramo. Ja mislim da ovdje treba napraviti zbilja jednu dobru sinergiju pozitivnih energija koje dolaze sa nivoa preduzetnika, ozbiljnih kompanija, sa nivoa lokalnih samouprava, sa nivoa poslanika koji dobro cijene šta je to potrebno područjima iz kojih dolazite. Tu je Vlada, sve nadležne institucije i mi želimo da budemo u svim tim projektima zajedno sa vama za dobro naše ekonomije i dobro naših građana. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:46:46)

Hvala, kolega.

Kolega Fatiću, izvolite.

BOGDAN FATIĆ (24.10.18 15:46:55)

Zahvaljujem ministru na ovako opširnom i sažetom odgovoru sa konkretnim podacima potpuno samo ubijeden da je nakon vašeg odgovora građana potpuno jasno šta donosi jedan ovakav projekat za Crnu Goru i za njene građane. Međutim, moram da napomenem da je ovo još jedan u nizu od projekata koje realizuje Ministarstvo poljoprivrede, a koje ima za cilj da dodatno osavremeni i unaprijedi poljoprivrednu proizvodnju. S druge strane očekuje se angažovaniji odnos samih vlasnika poljoprivrednih imanja koje nisu privedeni namjeni u tom pogledu da se dodatno angažuju i da iskoriste fondove koje nudi Ministarstvo poljoprivrede i na taj način da doprinesu svom budžetu.

Takođe, slažem se sa vama i smatram da je nophodno da se svi dodatno uključimo u dodatnoj promociji i prezentaciji projekata koje realizuje Ministarstvo poljoprivrede, tu posebno mislim na sjever Crne Gore odakle i da ja dolazim, jer se tamo nalazi jedan veliki broj neobrađenih površina, ali sa druge strane imamo i najveću nezaposlenost. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:48:01)

Hvala, kolega Fatiću.

Kao što sam bio najavio sledeći govornik je kolega Zvonko Vuković koji postavlja pitanje potpredsjedniku Simoviću, a neka se pripremi kolega Mihajlo Anđušić.

Kolega Vukoviću imate riječ. Izvolite.

ZVONKO VUKOVIĆ (24.10.18 15:48:16)

Zahvaljujem, potpredsjednične Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi potpredsjedniče Vlade i gospodine Simoviću moje pitanje prema vama glasi:

Kojim mjerama će Ministarstvo poljoprivrede u sklopu svog programa intezivnog razvoja poljoprivredene proizvodnje pogotovu voćarstva na sjeveru Crne Gore pomoći Opštini Andrijevica da u punom kapacitetu valorizuje Projekat kuće voća?

Obrazloženje:

Razvoj poljoprivrede pogotovu voćarstva, jedan je od strateških stubova koji je sadašnja lokalna uprava Andrijevice prepoznala i koji kontinuiranim, stručnim i posvećenim radom u intezivnoj komunikaciji i saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede želi da ugradi u konstrukciju ekonomskog prosperiteta te male, ali resursima, pogotovo u poljoprivredi bogata opština. Jedan od projekata koji je u fazi realizacije je Projekat kuće voća čija je vrijednost 1,33 miliona eura, a finansira se sredstvima iz kapitalnog budžeta i Direkcije javnih radova. Mislim da je za ovu godinu opredijeljeno 510.000 eura, a ostatak će biti u narednoj godini. Po završetku projekta Kuća voća će imati skladišnu prerađivačku i edukativnu funkciju, a takođe će biti uključena i u turističku ponudu ovoga kraja. Cijeneci da su napori i Ministarstva poljoprivrede i lokalnog menadžmenta u Andrijevi kompatibilni, kojim dodatnim mjerama će ovaj projekat postati zamajac razvoja poljoprivrede specifično, dakle konkretno voćarstva ne samo u Andrijevi nego i u susjednim opštinama, a takođe i u čitavom regionu sjeveroistočne Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:50:07)

Zahvaljujemo kolegi Vukoviću.

Potpredsjedniče Simoviću, imate riječ. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 15:50:11)

Hvala vam, uvaženi potpredsjedniče, hvala i poslaniku Vukoviću na ovom postavljenom pitanju koje je mislim važno ne samo za Andrijevicu nego za sjever Crne Gore, važno ne samo za sektor poljoprivrede nego ste kazali i za aspekt povezivanja poljoprivrednih sektora turizma za tu potrebu diverzifikacije i upravo je to bio razlog što je Vlada prepoznala tu priliku za tom kapitalnom investicijom kakva je Kuća voća koja će doprinijeti razvoju generalno poljoprivredi, a posebno jednog veoma važnog i potencijalnog sektora kakav je sektor voćarstva.

Investicija vrijedi oko dva miliona eura. Kao što ste kazali u ovoj godini je planirano 510.000 eura da potrošimo kroz kapitalni budžet. Ja mislim da će ta potrošnja u ovoj godini biti i veća. Biće i veća iz razloga što imamo jednog dobrog i odgovornog izvođača koji realizuje tu investiciju na jedan kvalitetan način kao dobar izbođač. Dali smo već preporuku na bazi mogućih nekih ušteda sa nekih drugih pozicija gdje nažalost nijesmo imali vrijedne i odgovorne izvođače gdje ćemo uštedeti određeni iznos da povećamo ta davanja za Kuću voća u Andrijevici i kazali smo radite do prvih zimskih dana dok se može građevinski raditi.

Svjedoci smo da smo unazad više godina Ministarstvo poljoprivrede ponovo u saradnji sa lokalnim samoupravama odgovornim lokalnim samoupravama davali značajne podsticaje za razvoj sektora voćarstva, pa smo bili svjedoci da je Ministarstvo i većina opština na sjeveru Crne Gore iz svojih budžeta opredjeljivali sredstva za podizanje novih zasada malina, aronije, da smo dobili značajan broj robnih poljoprivrednih proizvođača u tom sektoru i sada negdje prosto spremamo da odgovorimo tom prilivu tog proizvedenog voća na jedan adekvatan način. Ima dosta problema, vidjeli smo da smo i u ovoj godini u jednoj specifičnoj godini kakva je ova godina bila za sektor malinarstva, da smo imali brojne izazove. Sa zadovoljstvom mogu da kažem da smo im u granicama mogućeg odgovorili na jedan odgovoran način uz jedno moguće zadovoljstvo u granicama moguće samih malinara otkupili smo proizvedene količine, nije došlo do propadanja količina, cijedna je bila manja nego prethodne godine, ali u većem kapacitetu proizvodnje negdje mislim da smo tu proizvodnju učinili perspektivnom i za naredni period, a posebno zahvaljujući ovim nekim novim mjerama koje spremamo da u narednom periodu još spremnije dočekamo otkup malina ne samo kroz Kuću voća, nego i kroz brojne druge projekte koji su finansirani u prethodnu godinu, godinu i po i više za podizanje određenih hladnjača na sjeveru Crne Gore koji su i u ovoj godini učestvovali u otkupu.

Plan nam je da u idućoj godini uložimo preko milion eura u izgradnji Kuće voća, negdje ja mislim da bi to sa nekih milion i četrismo mogli da završimo sve građevinske radove i da nabavimo potrebnu opremu i to savremenu opremu koja će odgovoriti ovim potrebama o kojima razmišljamo. Ideja je da to ne bude samo otkupno mjesto i mjesto za preradu i pakovanje i maline i aronije i borovnice i drugih šumskih plodova koji se ubiraju na obroncima naših sjevernih planina, nego to jednostavno bude mjesto sastajanja, mjesto razgovora i dogovora poljoprivrednih proizvođača i nadležnih institucija, mjesto nabavke repromaterijala za potrebe naših poljoprivrednih proizvođača, prosto mislimo da to treba da bude jedno prepoznato mjesto koje treba da generiše dalji razvoj sektora voćarstva u Crnoj Gori, na sjeveru Crne Gore, kao što je važna činjenica i važan doprinos razvoju pčelarstva daje Kuća meda koja je izgrađena prije tri-četiri godine koju sada još uvijek opremam sa dodatnom nedostajućom opremom, kao što će biti važna Kuća maslina u Baru za sektor maslinarstva, tako da te tematske priče, ti tematski projekti vezani za pojedina konkretna područja sa ovim aktivnostima kako smo to planirali. Mislim da će to biti jedna nova dodata vrijednost u sektoru poljoprivrede i ne samo u sektoru poljoprivrede neto u toj specifičnoj turističkoj ponudi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:55:17)

Zahvaljujem.
Kolega Vukoviću, izvolite.

ZVONKO VUKOVIĆ (24.10.18 15:55:24)

Da zahvalim potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede na iscrpnom odgovoru i da kažem da je i taj ministar i to Ministarstvo u pravom smislu te riječi da je to terensko Ministarstvo i da je, kao što je istakao sa sposobnim i posevećenim lokalnim upravama mnogo urađeno na razvoju onoga što su potencijali, govorim konkretno za sjever Crne Gore.

Posebno je bitno što se ubrzava dinamika radova na Kući voća, takođe ministar je istakao tu njenu multifunkcionalnost, multidisciplinarnost i moram reći takođe da je i do sada dosta urađeno pogotovu na razvoju proizvodnje bobičastog voća na terenu opštine Andrijevića, naravno u saradnji sa lokalnom upravom, Ministarstvom poljoprivrede i lokalnim poljoprivrednim proizvođačima i samo da poželimo da se taj i takva saradnja nastavi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:56:19)

Hvala, kolega Vukoviću.

Sada prelazimo na pitanje koje je postavio kolega Anđušić.

Izvolite, kolega Anđušiću.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (24.10.18 15:56:31)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvaženi građani, uvažene kolegice i kolege, poštovani potpredsjedniče Vlade i ministre poljoprivrede.

Dakle, ja sam u skladu sa Poslovníkom Skupštine, potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede gospodin Mulutinu Simoviću, postavio poslaničko pitanje sledeće sadržine.

Poštovani ministre,

Uzevši u obzir da je u toku fazna realizacija velikog IPARD projekta za poljoprivredne proizvođače širom Crne Gore, molim vas da date lični osvrt na kvalitet i dinamiku dosadašnje realizacije ovog projekta, kao i njegov uticaj na razvoj sektora poljoprivrede i ukupan ekonomski i privredni razvoj. S obzirom na to da su u toku intezivne aktivnosti obilaska samih korisnika projekata na terenu.

Obrazloženje:

Ja ću kratko samo podsjetiti da je kroz veliki IPARD projekat u naredne tri godine će biti uloženo, a naravno u minuloj godini je već uloženo jedan dio, biti uloženo ukupno oko 87 miliona od čega dakle, 39 miliona će participirati naši evropski partneri, 12 miliona će participirati Vlada kroz budžet, a ostatak naravno poljoprivredni proizvođači kroz učešće u ove projekte. S obzirom na činjenicu da je od prvog javnog poziva, u toku je naravno i drugi, proteklo, ako se ne varam, oko nekih osam mjeseci od zvaničnog prvog javnog poziva. To je jedan period u okviru koga se već sad može razgovarati o nekim učincima, a posebno uzevši u obzir činjenicu da ste vi lično i vaši saradnici i sve ostale institucije koje su involvirane u ovu priču. Svakodnevno na terenu imaju prilike da se upoznaju sa kvalitetom realizacije. Zanima me u ovom trenutku vaš ličan osvrt na kvalitet i dinamiku realizacije samih projekata na terenu. Ja sam ovako ukratko samo u obrazloženju ovo naveo, a nadam se da ću kroz komentar na vaš odgovor naravno u zavisnosti od sadržine odgovora dati takođe jedan kratak lični osvrt. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 15:58:31)

Zahvaljujem kolegi Anđušiću.

Potpredsjedniče Simoviću, imate riječ. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (24.10.18 15:58:35)

Hvala.

Hvala, poslaniče Anđušiću, na vašem postavljenom pitanju i želim da vam zahvalim što definitivno u kontinuitetu pokazujete jedno posebno interesovanje, upravo za realizaciju ovog IPARD programa, jer ste dobro prepoznali da je to jedna nova, velika značajna mogućnost za sektor poljoprivrede.

Podsjetiću da smo ovdje u ovom uvaženom domu, prije sedam mjeseci, takođe kroz institut poslaničkog pitanja, vi i ja razgovarali o pripremama za raspisivanje IPARD programa. Kao što ste kazali programa koji će donijeti novih 87 miliona eura investicija sektor crnogorske poljoprivrede i upravo tako 39 miliona eura na bazi evropskih sredstva 12 miliona iz nacionalnog budžeta i 36 miliona koliko će inistirati korisnici ovih sredstava. Radilo se u prethodnom periodu intezivno prije svega na stvaranju pretpostavki da dobijemo akreditaciju korisnika ovih značajnih evropski sredstava, i tu je bilo dosta posla, duži niz godina u 2017.godini smo finalizovali sve te aktivnosti i negdje krajem 2017.godine dobili akreditaciju za početak korišćenja i tada smo kazali da je to jedan značajan trenutak za crnogorsku poljoprivredu i siguran sam da ćemo u narednom periodu zajedno svjedočiti o efektima realizacije tih projekata. Jer je nemoguće da u jednom malom sektoru dakle crnogorski sektor poljoprivrede se investira 87 milona eura, a da to prođe nezapaženo, da to ne da novu vrijednost, nova mjesta novi kvalitet, nove standarde, i ja tu nema nikakve dileme, i upravo ono što ste kazali ovih dana svjedočim koji su to efekti projekata koje smo realizovali. To je bila ta priprema za ovaj veliki IPARD i vidjeli ste u ovih prethodnih godinu dana zajedno smo bili u prilici da svjedočimo tome u tri opštine to je bio Nikšić, Cetinje i Danilovgrad, da imali smo u te tri opštine realizovano značajna sredstva to je već preko 5,5, miliona samo u ove tri opštine.

Značajna bespovratna sredstva oko 2,5 miliona i 200 hiljada eura, nova radna mjesta, pogoni koji zbilja sada ohrabruju koji da su u bilo kojoj zemlji Evropske unije, što bi se reklo ne bi im mane bilo, i to je ohrabrujuća slika koja nam daje novu energiju i novu snagu za ono što su zahtjevi koji su već pristigli za veliki IPARD kroz dva već raspisana javna poziva. Prvi poziv za primarnu proizvodnju, drugi poziv za preradu, i tu želim da Vas informišem detaljno da smo za mjeru jedan, dakle za primarnu proizvodnju koja će davati podršku za investiciju za deset hiljada do 500 hiljada eura, a bespovratna sredstva biti do 70% da smo dobili 389 zahtjeva za planiranu investiciju u iznosu od 27 miliona eura iz svih opština u Crnoj Gori, negdje nas posebno ohrabruje činjenica da je 221 zahtjev ili 57% odnosi se na opštine sa sjevera Crne Gore. Ovih ostalih 63% je vezano za centralni dio i za jug Crne Gore. Kroz mjeru tri za preradudobili smo 45 zahtjeva za investicije od 28 miliona eura, koje će dobiti bespovratnu podršku od 14 miliona eura.

Dakle, ukupno 434 zahtjeva za ova dva zahtjeva, za ova dva poziva. Da bi otprilike vidjeli koliko smo u tome bili uspješni u animiranju tih potencijalnih korisnika kazaću Vam uporedna iskustva, a uporedna iskustva su na primjer da je Hrvatska u prva dva javna poziva imala svega 30 zahtjeva, da je Makedonija 10 zahtjeva za dva poziva i Turska 40 zahtjeva. Ponavljam mi smo imali 434 zahtjeva. Šta dalje? U toku je administrativna kontrola svih prispjelih zahtjeva. Nije jednostavan proces, treba ispoštovati sva evropska pravila, i to negdje ključna poruka koju ovom prilikom želim da pošaljem našim proizvođačima, moramo biti odgovorni prema pravilima evropskim, jer to su evropska ključna evropska sredstva. Hrvatskoj je za odobravanje prispjelih zahtjeva bilo potrebno 218 dana, Makedoniji 252 dana, a Turskoj za svega tih deset zahtjeva bilo je potrebno 101 dan. Mi vjerujemo da ćemo biti tu efikasniji i da ćemo ovih 400 i nešto zahtjeva obraditi u najkraćem mogućem roku. Naša ambicija je da već do kraja godine ugovorimo svih 45 zahtjeva koji ispunjavaju uslovi za preradu, a da se onda sa punim kapacitetom već teče paralelno priprema i za primarnu proizvodnju, posjetimo većem broju zahtjeva na prvom pozivu. Ako budemo vrijedno radili ja mislim da je realno očekivati da mi do kraja ove godine i tokom iduće godine da se investicije uveliko započnu, a značajan broj onih bude završen. I to je taj prvi veliki iskorak.

Mislim da je važno takođe i po ovom pitanju da zajedno budemo na promociji mogućnosti koji donosi ovaj projekat, svi zainteresovani poslanici a Vi očigledno jeste zainteresovani poslanik, dajte da zajedno budemo na terenu da zajedno iskomuniciramo sa ljudima, da zajedno ih ohrabrimo da im zajedno kažemo da moraju se ispoštovati procedure, da zajedno ohrabrimo sve institucije. Želim da kažem da ovo nije projekat samo Ministarstva poljoprivrede, ovo je projekat svih nadležnih institucija, tu treba lokalne samouprave da daju određena odobrenja, saglasnosti, druga resorna ministarstva i zbog toga smo ovo označili kao projekat posebnog značaja u kome

posebni doprinos moraju da daju sve nadležne institucije, i svi zajedno za dobro svih poljoprivrednih proizvođača.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 16:05:33)

Kolega Anđušiću, izvolite.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (24.10.18 16:05:39)

Zahvaljujem uvaženom ministru na detaljnom odgovoru koji, što je meni posebno drag, go obiluje emperijskim podacima, podacima koji su uglavnom odnose na neke neposredne utiske koje se prije svega stekli na terenu, što nije često slučaj i to je posebno vrijedno za ovu tematiku rekao bih. Ono što bih ja svakako izdvojio, dakle ovaj dio podataka koji ste nam govorili vezano za uporedne podatke zemalja u regionu i generalno iz Evrope koliko u tom dijelu smo uznapredovali i svakako smatram da je taj detalj vezan za sve ono što smo radili u periodu koji je iza nas. Ovo što ste naveli svakako kada je u pitanju IPARD lajk i MIDAS projekat posebno u dijelu edukacije koja konstatnom Ministarstvu poljoprivrede kao krovna institucija u posljednje vrijeme sprovodi na terenu kada su u pitanju poljoprivredni proizvođači. I definitivno kao rezultat toga mislim da treba staviti ovog puta akcenat na jednu drugu vrijednost koju smo dobili kroz kompletnu ovu priču, a to je ovog puta jedno rekao bih veoma kvalitetno namjensko korišćenje iz korišćenih srestava iz ovih kredita. Mislim da ste Vi to najbolje mogli na terenu da konstatujete i smatram da je to upravo rezultat ovih aktivnosti u prethodnom periodu, rezultat svih ovih da kažem edukacija koji je u kontinuitetu sprovodite i sami ste rekli i vidjeli ste da kada prilikom obilazaka ovih poljoprivrednih proizvođača možemo razgovarati o neznanim proizvodnim pogonima, opremama, mehanizaciji, tehnologiji koja je prisutna na terenu od koje se svakako nebi zastidjeli i najrazvijenije Evropske zemlje.

Svakako raduju sve ove činjenice. Vidjeli smo ovih dana imali smo prilike da ste bili na terenu i u Nikšiću, Cetinju posebno opština kojoj je i te kako bilo potrebno i jednu vašu tezu bi svakako potencirao ponovo. Dakle, da se radi o jednom zaista razmaku preduzetništva širom Crne Gore, i to je zaista evidentno. Mislim da je IPARD projekat i svi projekti koje do sad Ministarstvo poljoprivrede sprovodilo da su dali poseban akcenat tome, i svakako kompletan veliki IPARD projekat i sve ono što ga prati u ovom momentu prilično doprinosi svemu onome što su trendovi kada je u pitanju ekonomska politika Vlade. Dakle, ono što prati stopu privrednog rasta i razvoja i smatram da ovakvi pojedinačni projekti. Dakle, razvoj preduzetništva kroz razvoj poljoprivrede doprinosi ovim ciljevima koje je zacrtala Vlada, i koja je Vlada ostvaruje i naravno onom krajnjem cilju koje je Vlada zacrtala, to je bolji životni standard svakog građanina pojedinačno. Zahvaljujem još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (24.10.18 16:08:38)

Zahvaljujem, kolega Anđušiću.

Ovim smo završili set pitanja upućena potpredsjedniku Vlade kolegi Milutinu Simoviću, kome zahvaljujem.

Prije nego što objavim da smo ovim završili današnji radni dan, da najavim da ćemo sutra krenuti u 11 časova, sa kolegicom ministricom Dragicom Sekulić, ona ima četiri pitanja, kolega Janović tri pitanja itd.

Hvala svima na današnjem radnom danu.

Vidimo se sutra u 11 časova.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:07:56)

Dobar dan.

Poštovane poslanice i poslanici, nastavljamo s radom.

Napominjem, ovo je druga posebna sjednica drugog redovnog jesenjeg zasijedanja, drugi radni dan.

Prelazimo na postavljanje pitanja. Imamo ministarku ekonomije sa nama Dragicu Sekulić, ali prije toga imamo jednu proceduralnu reakciju. Koleginica Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (25.10.18 11:08:26)

Uvaženi potpredsjedniče,

Vi znate da u skladu sa Poslovníkom Skupštine treba da nam se dostave odgovori na pitanja koja smo na prošloj sjednici postavili, u pisanoj formi ko je tražio. Ja nisam dobila odgovor koji mi je obećan od ministra prosvjete, bez u nekoj formi koju nisam tražila, a on je obećao ovdje na sjednici. Ja sam tražila imena direktora škola koje je on postavio u svom mandatu, i to mi je obećano na sjednici da će se taksativno dostaviti zbog toga što smo se složili da nema potrebe da se čita ovdje. Takođe nisam dobila odgovor od ministra zdravlja na pitanje vezano za opremu u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori, pa vas molim da preko službe napravite urgencije jer nema potrebe da nam kontrolnu ulogu koju Skupština ima nad Vladom na ovaj način minimiziraju i ignorišu ono što mi pitamo. To je bilo njihovo pravo, a mi njih biramo a ne oni nas i treba da nam dostave to onako kako piše u Poslovníku, pa vas molim da tokom dana dobijemo odgovore onako kako smo i tražili jer mi smo uredno čekali sve ovo vrijeme od prethodne sjednice.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:09:44)

Hvala, koleginice Bošnjak.

Ja vidim da su službe zabilježile vašu reakciju i nadam se da ćemo odmah danas, ne sutra nego već u toku današnjeg dana imati, ako ne, povratnu informaciju od strane ta dva ministarstva. Zahvaljujem se na reakciji i nastavljamo sa pitanjima.

Samo da najavim da imamo četiri pitanja ministarki Sekulić, a postavili su ih: koleginica Branka Bošnjak, koleginica Sanja Pavićević, Dragutin Papović i Aleksandra Vuković.

Prelazimo na prvo pitanje. Izvolite, poslanice Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (25.10.18 11:10:39)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažena ministarko, moje pitanje glasi:

Zasto je vaše Ministarstvo, kao davalac koncesije, potpisalo Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave nematične mineralne sirovine tehničkogradevinskog kamena „Potoci“ sa D.0.0. Tehnput kao koncesionarom, direktno kršeći član 2 Zakona o eksproprijaciji, jer u skladu sa tim članom, vaš partner, u ovom slučaju sa kojim ste potpisali ugovor nezakonito, Tehnput, ne može biti korisnik eksproprijacije jer se radi o privatnom preduzeću, a ne o preduzeću u većinskom vlasništvu države, pa samim tim se nije mogla odobriti zabilježba koncesije koju ste vi naložili Upravi za nekretnine i naravno Uprava za nekretnine po vašem nalogu donosi rješenje na osnovu nezakonitog ugovora koji ste vi sklopili?

Takođe mi je interesantno da mi objasnite kako to da ste sklopili ugovor sa ovim preduzećem 03.04.2009. godine, a tada u važećim prostornim dokumentima, mislim na Prostorni plan Podgorice, odnosno Glavnog grada, a bila sam odbornica u Skupštini i znam kad je on donešen, i na ovom području uopšte nije bio predviđen kamenolom. Da pojednostavim građanima, radi se o kamenolomu koji će na tom području da rade, to se tek naknadno i to na vašu inicijativu, odnosno vašeg ministarstva iz više puta naložilo, kao bili ste predvidivi pa ste znali unaprijed šta tu treba i kako udovoljiti ovima.

Takođe me interesuje da li ste imali u vidu činjenicu da ste dogovorili aneks pomenutog ugovora 15.11.2016. godine da ova firma ima višemilionski dug poreski prema državi Crnoj Gori i

da čak ne poštuje ugovor o reprogramu duga, a vi ipak sklapate poslovne ugovore i dajete na koncesiju od 11 godina ovakvoj jednoj firmi, sklapate sa njima ugovor na štetu građana koji se bune, sa tog područja, a da ne kažem da običan građanin ne može dobiti ličnu kartu ako ne plati porez a ne višemilionske dugove državi, a vi ga smatrate partnerom u ovim stvarima.

Očekujem da mi date detaljne odgovore i napomenuću samo još jednu stvar, da čak ovdje su malo nadležna dva ministarstva na ovu uknjižbu koju je odradila Uprava za nekretnine, ima podnijeta žalba još 2017. godine do dana današnjeg Ministarstvu finansija, jer je ono u tom slučaju nadležno za žalbe, do dana današnjeg nikakvog odgovora ljudi nemaju na to, zbog toga što očigledno se radi o privilegovanoj firmi koju pokušavate da ubacite u ove dilove sa državom. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:13:38)

Hvala, poslanice Bošnjak.
Ministrice Sekulić, izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (25.10.18 11:13:45)

Zahvaljujem, uvažena poslanice Bošnjak.

Ja ću vam, s obzirom da ste i sami rekli u svom pitanju da se radi o ugovoru iz 2009.godine, dati odgovor o toku aktivnosti od 2009. godine do danas a na kraju ću vam odgovoriti šta je to što je Ministarstvo ekonomije sprovedo u zadnjih godinu dana po pitanju ovog koncesionog ugovora.

Dakle, javni poziv za dodjelu koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena Potoci, objavljen je u Pobjedi kao i na sajtu Ministarstva za ekonomski razvoj 29.10.2007. godine. Cjelokupni postupak dodjele koncesije sproveden je u skladu sa odredbama tada važećeg Zakona o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga. Nakon otvaranja ponude, njene tehničke ocjene i vrednovanja od strane komisija, Ministarstvo je dokumentaciju o sprovedenom postupku dostavilo Komisiji za koncesije i bot aranžmane koja je preporuku sa predlogom odluke uputila Vladi na razmatranje i donošenje.

Po donošenju Odluke od strane Vlade Crne Gore i njenom objavljivanju u Službenom listu Ministarstvo je Komisiji za koncesije i bot aranžmane dostavilo predlog ugovora o koncesiji na odobrenje i nakon dobijanja tog odobrenja Vlada kao koncedent i D.O.O Put Podgorica kao koncesionar zaključili su Ugovor o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena Potoci od 03.04. 2009. godine sa rokom trajanja do 03.04. 2020. godine. Elaborat o klasifikaciji i kategorizaciji proračuna o rezervi mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena koncesionar je dostavio u propisanom roku. Međutim, nije u roku od šest mjeseci od dana ovjere navedenog elaborata kako je propisano članom 8 iz Ugovora, izradio tehničku dokumentaciju i pribavio odobrenje za eksploataciju mineralne sirovine, odobrenje za izvođenje radova po glavnom rudarskom projektu i odobrenje za upotrebu rudarskih objekata iz razloga što ležište Potoci nije bilo definisano postojećim glavnim dokumentom Glavnog grada Podgorice kao eksploatacioni prostor. Naime, nemogućnost dobijanja u te uslove je prouzrokovala nemogućnost dobijanja odobrenja za izvođenje radova po glavnom rudarskom projektu u smislu odredbi Zakona o rudarstvu. Glavni grad Podgorica je donio odluku o prostorno urbanističkom planu Glavnog grada 25. februara 2014. godine kojim je namjena lokacija ležište "Potoci", definisana kao istražno eksploatacioni prostor čime su se stvorili preduslovi za izradu rudarske tehničke dokumentacije u skladu sa članom 8 ugovora. Članom 11 navedenog ugovora, propisano je da novčana sredstva potrebna za finansiranje i korišćenje koncesije u cjelosti obezbjeđuje koncesionar, što je bilo u skladu sa tada važećim zakonom o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga, pri čemu ističemo da imenovani u ovom ugovoru nije bio označen kao korisnik eksproprijacije. Sljedstveno navedenom u skladu sa članom 46 Zakona o koncesijama izvršen je upis zabilježbe tereta na osnovu zaključenog ugovora o koncesiji u skladu

sa zakonom, kojim je uređen upis prava na nepokretnosti na osnovu ugovora o koncesiji.

Ministarstvo ekonomije je na osnovu člana 49 stav 1 i 2 Zakona o koncesijama donijelo rješenje o obrazovanju stručnog tima za kontrolu otkopanih količina mineralnih sirovina i u tom izvještaju od 21. februara 2014. godine se navodi da koncesionar nije vršio eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na predmetnom ležištu. Shodno članu 16 ugovora o koncesiji definisano je da su ugovorne strane saglasne da će koncesionar poslije prevedenih detaljnih geoloških istraživanja i utvrđenih rezervi aneksom ugovora prihvatiti cijenu koncesije za eksploataciju koju mu predloži nadležno ministarstvo, a u slučaju da cijena ne bude prihvatljiva za koncesionara, aneksom ugovora će se definisati njegova prava i obaveze po osnovu izvršenih detaljnih geoloških istraživanja uz prethodnu saglasnost Vlade. Imajući u vidu da je koncesionar uredno izvršio svoje ugovorne obaveze u dijelu detaljnih geoloških istraživanja, uključujući i plaćanje koncesione naknade, da koncesionar dugo nije mogao da realizuje koncesiju usljed nedostatka UT uslova, procentni iznos za obračun koncesione naknade iznosi 10,5% što je jedan od najvećih procenata za obračun koncesione naknade, i da se za potrebe izgradnje građevinskih objekata na teritoriji Podgorice dominantno koristi šljunak i pijesak iz rječnih korita, predmetna koncesija je jedina koncesija za tehničko - građevinskog kamena na teritoriji Glavnog grada i da je potražnja po pitanju građevinsko tehničkog kamena značajno smanjena, Ministarstvo ekonomije je predložilo da se sa navedenim koncesionarom dana 15. novembra 2016. godine zaključi aneks 1 ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju pojave nemetalne mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena Potoci.

Prema podacima Uprave za inspekcijske poslove vršeni su pregledi 2015, 2016. i 2017. godine na toj lokaciji, nisu uočene nepravilnosti u smislu pojave nelegalne eksploatacije tehničko-građevinskog kamena. Ministarstvo ekonomije je kroz preispitivanje realizacije svih koncesionih ugovora koncesionaru Tehnolut poslalo obavještenje u kome je saopštilo svoju namjeru o raskidu ugovora u slučaju da ne ispuni obaveze utvrđene članom 2 aneksa 1 ugovora tj. ne dostavi tehničku dokumentaciju i pribavi odobrenje za eksploataciju tehničko građevinskog kamena, odobrenje za izvođenje radova po glavnom rudarskom projektu eksploatacije i odobrenje za upotrebu rudarskih objekata. Ta je procedura raskida ugovora sa ovim koncesionarom od strane Ministarstva ekonomije u toku. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:20:05)

Zahvaljujem, ministarko Sekulić.
Koleginice Bošnjak, imate riječ.

BRANKA BOŠNJAK (25.10.18 11:20:12)

Zahvaljujem na odgovoru, samo nisam dobila odgovor na pitanje da li ste imali u vidu da se radi o poreskom dužniku, što je vrlo važno, i to o višemilionskom poreskom dužniku s kim ne treba sklapati nikakve ugovore. Ono što ja hoću ovdje da kažem jeste da postoje privilegovane firme. Otkud ja sve ovo znam? Ja sam u komisiji za procjenu uticaja na životnu sredinu vezano za ovaj predmet, odnosno za otvaranje ovog kamenoloma, odnosno davanje saglasnosti Tehnolutu, pa sam imala priliku da pogledam i ugovore i kompletan materijal i bila šokirana tim šta sam vidjela. Prvo je potpuno neprihvatljivo da se daje na koncesiju nešto a da toga nečega nema u prostornom planu i da onda Ministarstvo insistira, iako u prvim verzijama čak čini mi se iz petog-šestog puta na insistiranje Ministarstva, reviziju je radio da kažem poželjni stručnjak Mihajlo Burić, koji je bio protiv toga pa je odjednom promijenio mišljenje i dozvolio da se kamenolom uvrsti u prostorni plan Glavnog grada. Znači, kao što ste rekli 2014. godine, a 2009. godine je potpisan ugovor, nije se mogao potpisati ugovor za nešto što nije tu planirano. Da ne kažem da maltene možda dvoje-troje ljudi, a ostali svi nisu saglasni, da nisu riješeni i imovinski sporovi, da tu ima ljudi koji imaju svoja privatna imanja i ne žele da ih daju, a ona su obuhvaćena ovim koncesionim zahvatom gdje treba da bude kamenolom. Nije ni čudno što kasne sa tim, jer kasne i ovamo kad im postavljamo pitanja da daju odgovore, svaki put traže produženje, evo i sad iz više navrata smo im vraćali elaborat i

sad su opet tražili nekakvo produženje za 20 dana. Očigledno da se radi o firmi koja je neozbiljna u tom smilu ili je povlašćena do te mjere da se ponaša bahato i da ih ne interesuju toliko rokovi i da im može biti to što ostalima ne može.

Ono što je ovdje meni bilo interesantno zašto institucije ćute, zašto na žalbe Ministarstvo finansija neće da da odgovor, a ono je stavljeno kao taj prvostepeni organ prema kome treba da se da žalba. Jednostavno, institucije sistema iako se ovdje svi hvalimo da su otvorene za građane, one su u stvari vrlo zatvorene.

Druga stvar, govorite da nema kamena. Pogledajte koliko je iskopano samo za auto-put, koliko je za Sozinu, gdje je onaj kamen? Umjesto da se ono iskoristilo, on sad zatrpava tamo. Umjesto da se iskoristilo ono prema crnoj Gori, ja mislim za 50 godina bi bilo dovoljno, da se samo izvrši ta prerada i napravi granulacija odgovarajuća, a ne da sad otvaramo i ranjavamo životnu sredinu sa nekakvim kamenolomima gdje ljudi drže i stoku i pčele i gdje tu nadomak Podgorice postoji Ruža vjetrova, jedno lijepo naselje gdje ja zaista fino otići, u blizini su i kulturni spomenici, manastir Duga, i vi želite to da upropastite. Priča se kao nema dovoljno šljunka, vadi se šljunak iz rijeka. Krive su vlasti što to dozvoljavaju, a kamena ima. Evo od auto-puta koliko god hoćete, samo neka se preradi, napravi odgovarajuća granulacija i da država ima koristi, ali ovdje se ne radi o tome. Radi se o tome da se žele neke priveloguevane firme, mene će radovati ako dođe do raskida ugovora što zaista mislim da i treba da dođe, zbog toga što je kroz cio ovaj proces se pokazalo da se radi o privilegovanoj firmi, vjerovatno u vlasništvu bliskom vrhu režima i moglo im je biti neke stvari što drugima ne mogu. Ako ja ne mogu izvaditi ličnu kartu zato što dugujem porez ovoj državi, zašto država sklapa ugovore sa onima koji čak ne poštuju ni reprogram duga. To ne smijemo da dozvolimo, jer se šalje vrlo loša slika građanima, odnosno da imamo one koji su prvog reda i one koji su drugog reda. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:24:44)

Zahvaljujem, poslanice Bošnjak.

Prelazimo na drugo pitanje koje je postavila poslanica Sanja Pavićević.

Imate riječ. Izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (25.10.18 11:24:57)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovane kolege i kolegice, poštovani predstavnici Vlade, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki ekonomije Dragici Sekulić postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Nedavno je počela druga faza projekta Energetska efikasnost u Crnoj Gori, dodatno finansiranje, koja treba da obuhvati 18 zdravstvenih objekata sa budžetom od šest miliona eura. Interesuje me koji su bili efekti prve faze ovog projekta istog, šta Vlada planira ovim novim projektom i šta građani Crne Gore mogu da očekuju?

Obrazloženje: Uobičajeno je da se prije i poslije dobro strukturiranog projekta sprovede određene aktivnosti kao što su monitoring i evaluacija koje daju određene pokazatelje. Ovakav tip projekta treba da pokaže da su aktivnosti na primjeni mjera energetske efikasnosti u zdravstvenim ustanovama uticale prevashodno na povećanje komfora neposrednih korisnika u tim objektima. U odgovoru očekujem konkretne podatke o tome koliko je objekata završeno, kolike su bile uštede energije, koji su bili finansijski efekti ušteda kao i kvantifikovani efekti u cilju zaštite životne sredine izraženi kroz smanjenje emisije ugljendioksida. Takođe, u odgovoru očekujem da nas upoznate da li Ministarstvo preduzima aktivnosti koje će direktno poboljšati komfor građana u njihovim domaćinstvima, smanjiti potrošnju energije s obzirom da benefite prethodnog projekta osjećaju posredno boravkom u javnim objektima. Odgovor sam tražila i u pisanoj formi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:26:42)

Zahvaljujem.
Izvolite, ministarko Sekulić.

DRAGICA SEKULIĆ (25.10.18 11:26:49)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Pavićević,

Projekat Energetska efikasnost u Crnoj Gori dodatno finansiranje, koji ste pomenuli, nastavak je projekta Energetska efikasnost u Crnoj Gori koji je realizovan u periodu od februara 2009. do decembra 2014. godine. Tokom realizacije te prve faze implementirane su mjere energetske efikasnosti na osam obrazovnih ustanova i jednom studentskom domu i šest zdravstvenih objekata. Ukupna vrijednost te prve faze je bila šest i po miliona eura i on je realizovan u saradnji sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj kao dijelom Svjetske banke. Na osnovu dobrih rezultata ovog projekta nastavili smo sa II fazom to je ova koju ste pomenuli Energetska efikasnost dodatno finansiranje. Takođe, po osnovu zajma sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj u iznosu od pet miliona eura i taj projekat je trajao u periodu od marta 2014. do marta 2018. godine. U realizaciji projekta učestvovali su Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo zdravlja. Ministarstvo ekonomije je bilo odgovorno za kompletnu koordinaciju projekta, a Ministarstvo zdravlja za odabir i praćenje implementacije mjera energetske efikasnosti u zdravstvenim ustanovama. Tokom ove faze projekta unaprijeđene su energetske karakteristike 10 zdravstvenih ustanova i to: Klinički centar Crne Gore, dvije opšte bolnice Danilo I na Cetinju i Bolnica u Kotoru, pet domova zdravlja na Cetinju, Kotoru, Nikšiću, Kolašinu i Andrijevići i dvije zdravstvene stanice u Murinu i Petnjici. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosila je nešto ispod četiri i po miliona eura na objektima na kojima su se sprovodile ove mjere energetske efikasnosti koje se odnose uglavnom na ugradnju termoizolacije, isporuku i ugradnju fasadne stolarije, termoizolacije krova, isporuku i ugradnju energetski efikasnih izvora toplote, rekonstrukcije sistema grijanja, isporuka i ugradnja sistema za solarno grijanje sanitarne tople vode i sl.

S obzirom da nam nije bilo važno samo da izvedemo radove, bilo nam je jako važno da izmjerimo efekte tih radova koje smo sprovodili i verifikovani rezultati primjene mjera u sedam zdravstvenih ustanova na kojima su radovi završeni do 2017. godine su pokazali da je godišnja ušteda u potrošnji energenata nešto iznad milion i po kilovat sati, da je procijenjena godišnja finansijska ušteda na ovih sedam objekata oko 161.000 eura, da u zavisnosti od energetskih karakteristika objekta uštede su se kretale do 35,74% i da period povratne investicije se kreće od 7,9 do 18,1 godinu, dok je godišnje smanjenje emisije CO₂ iznosilo nešto preko 566 tona. Pored nesumnjivih tehničkih i finansijskih rezultata projekta moramo istaći da su značajno popravljani uslovi komfora u objektima. Tada je sproveden i socijalni monitoring i pokazalo se da je preko 91% korisnika izrazilo zadovoljstvo nivoom komfora u objektima gdje su nam bile obrađene dvije ciljne grupe. U jednoj su bili pacijenti, a drugo su bili zaposleni u tim zdravstvenim objektima. Kako bi se nastavila aktivnost i na primjeni mjera energetske efikasnosti, pošto nam se pokazalo izuzetno pozitivnim ovo što smo radili u prethodnom periodu, mi smo nedavno tj. Ministarstvo finansija je nedavno potpisalo novi ugovor sa EBRD bankom za realizaciju II faze projekta Energetska efikasnost u Crnoj Gori, a vrijednost projekta je šest miliona eura i namjera nam je da primijenimo mjere energetske efikasnosti u osam drugih zdravstvenih objekata koje do sad nismo obuhvatili. Naravno, izbor objekata koji se renoviraju ili rekonstruišu po ovom projektu je baziran na jasno tehničkim pokazateljima o tome kad je objekat izgrađen, u kakvom je stanju, koliko ima korisnika, u kojem se dijelu Crne Gore nalazi i na osnovu toga će biti napravljena jasna lista objekata.

Ja ću iskoristiti priliku jer ste me vi pitali i za druge projekte koje realizujemo na sličan način. Mi imamo projekat koji realizujemo u saradnji sa KfV njemačkom razvojnom bankom i odnosi se na rekonstrukciju u smislu energetske efikasnosti objekata u nadležnosti Ministarstva prosvjete. Po ovom projektu u I fazi koja je trajala od 2012. do 2015. godine mi smo rekonstruisali i adaptirali preko 20 osnovnih i srednjih škola i jedan studentski dom. Tu smo uložili 12.206.000 eura. Onda smo smo pokrenuli II fazu koja je otpočela u januaru 2015. godine do 2020. godine gdje je predviđeno adaptiranje 16 obrazovnih ustanova u nadležnosti Ministarstva prosvjete, dvije

socijalne ustanove, odnosi se na resursne centre na Zabjelu i na centar Komanski most, to su objekti koji su u nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao i četiri administrativna objekta u nadležnosti Uprave za imovinu, opet sve u zavisnosti od raspoloživih sredstava. Po ovom projektu do sad smo, po ovoj fazi ovog projekta, završili sedam obrazovnih ustanova za koju smo potrošili blizu 5.700.000 eura i trenutno se izvode radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti na pet obrazovnih objekata, a to su: Gimnazija "Slobodan Škerović" u Podgorici, Osnovna škola "Aleksa Bećo Đilas", Srednja škola "Vuksan Đukić", Centar za obrazovanje i osposobljavanje "Prvi jun" - odnosi se na objekat škole internata, Zavod za školovanje i profesionalnu rehabilitaciju djece i omladine u Podgorici i Javna ustanova Komanski most. Ukupna vrijednost ugovorenih radova koji se izvode je 5,5 miliona eura, a po ovom projektu takođe smo radili i monitoring i on nam je pokazao da smo uštedjeli na nivou ovih objekata blizu 60,74 ukupne potrošnje energije ovih objekata i da nam je povrat investicije u prosjeku oko 10,7 godina.

Sagledavajući ukupno kroz ova dva projekta renovirano je 16 zdravstvenih, 35 obrazovnih objekata i jedan studentski dom i kroz sve ovo što sam navela do sad je potrošeno nešto blizu 31 milion eura.

Ako mi dozvolite, ja bih iskoristila priliku, izvinjavam se što sam probila vrijeme, da kažem da smo pokrenuli projekat od strane Ministarstva ekonomije koji se zove "Energetski efikasan dom", da je to projekat koji je jako sličan projektu koji je bio u prethodnom periodu i zvao se Energy wood i podrazumijeva da Ministarstvo ekonomije u saradnji sa lokalnim komercijalnim bankama u potpunosti pokriva kamatu na kredite do 8.000 eura koje naši građani mogu da uzmu. Osim za sisteme grijanja, mogu se ti krediti odnositi i na rekonstrukciju, termoizolacija i ugradnju kvalitetnih energetski efikasnih prozora. Izvinjavam se još jednom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:34:30)

Ja cijenim da je ovo bila izuzetno korisna informacija i ovim smo završili odgovor ministarke.

Koleginice Pavićević, imate pravo na komentar.

SANJA PAVIĆEVIĆ (25.10.18 11:34:44)

Ja bih zahvalila zaista na iscrpnom odgovoru. Ovo je nešto što je meni bilo jako interesanto da postavim u ovom vremenu. Jako je važno da se napomene da je jedan od prioriteta nacionalne politike zaštite životne sredine inače povećanje mjera energetske efikasnosti. Njime Crna Gora poštuje međunarodne obaveze prema konvencijama, a istovremeno poboljšava energetski bilans i ukupno gledano stanje svoje životne sredine. Jako je važno adekvatno, pravilno kombinovanje ekonomskih, socijalnih i aspekata životne sredine što i predstavlja srž održivog razvoja kojem smo posvećeni i kojem težimo.

Rezultati koje ste predočili u ovom odgovoru me posebno raduju jer se radi o značajnoj uštedi energije u procentu oko 35%. Tu su bile cifre 1,5 miliona kilovat časova, godišnje uštede 161.000 eura ili tako nešto, kako sam zabilježila, veliki klimatski uticaj izražen u tonama CO₂, bilo je preko 500 skoro 600 tona CO₂, koliko nam je bilo potrebno, po gramu. Ono što je najvažnije u čitavom ovom projektu pokazuju rezultati socijalnog monitoringa. Vi ste sproveli anketu, koliko sam ja tamo čitala vidjela sam da je od anketiranih korisnika preko 90% bilo zadovoljno aktivnostima koje ste sproveli, preko 91% krajnjih korisnika se pohvalno izrazilo tim nivoom konfora koji su dobili, bilo da su pacijenti, bilo da su zaposleni u tim ustanovama, a ovamo u prosvjeti profesori, đaci i oni koji borave u tim ustanovama. Sve u svemu želim da vam izrazim zahvalnost na radu kako ste posvećeni svim tim aktivnostima i da vam poželim da samo tako nastavite, posebno kada se tiče mjera energetske efikasnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:36:54)

Hvala, poslanice Pavićević.

Prelazimo na trće pitanje koje je postavio poslanik Dragutin Papović. Izvolite, imate riječ.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (25.10.18 11:37:05)

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovana ministarko,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Koje koristi imaju država Crna Gora i opština Nikšić od proizvodnje električne energije u vjetroelektranama na Krnovu? Izgradnja 26 vjetroelektrana, odnosno vjetroparka na Krnovu kod Nikšića je završena krajem 2016.godine. Ukupna instalisana snaga ovog vjetroparka je 72 megavata. Planirana srednja vrijednost godišnje proizvodnje vjetroelektrane između 200 i 230 kilovat časova električne energije, što je prema procjenama dovoljno za snadbijevanje oko 50.000 crnogorskih domaćinstava.

Prema raspoloživim podacima vrijednost ulaganja u vjetropark na Krnovu je iznosila oko 120 miliona eura. Izradnju su izvele austrijska firma Ivikom konsalting, francuska kompanija Akva enerđi, a finansijeri su bili Evropska banka za obnovu i razvoj, Njemačka banka za razvoj i francuska investiciona kompanija za promovisanje ekonomske saradnje Proparko.

Izgradnja vjetroelektrana na Krnovu je prva veća insticija u pogone za proizvodnju električne energije u Crnoj Gori, još od izgradnje Termoelektrane Pljevlja 1982.godine. Ugovorom je državno zemljište na Krnovu dato u zakup na 20 godina sa mogućnošću produženja do maksimalno pet godina. Prema ugovoru država Crna Gora se obavezala da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti garantovana i fiksna za prvih 12 godina rada i da neće biti manja od 95,99 eura po megavat času.

Nakon probne, redovna proizvodnja je počela u novembru 2017.godine i to veoma uspješno kada je vjetropark proizveo 14,2 megavat časa, a u decembru 23,8 megavat časova električne energije.

S obzirom na to da je prošla godina od početka redovnog rada vjetroelektrane na Krnovu važno je saopštiti koliko energije je proizvela i koliko je doprinijela povećanju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Molimo vas da javnosti saošтите finansijske, ekološke i opšte efekte rada ove vjetroelektrane. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:39:17)

Zahvaljujem.

Ministrice Sekulić, izvolite, imate riječ. Odgovor na pitanje.

DRAGICA SEKULIĆ (25.10.18 11:39:25)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Kao što znate primjena mehanizama podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije dovela je do pojačanih investicija u sektor energetike, između ostalog i izgradnju vjetroelektrana. Investicija u izgradnju vjetroelektrana u Crnoj Gori trenutno iznosi preko 200 miliona eura, a jedan od tih projekata i vjetroelektrana Krnovo.

Kod ovog, kao i kod ostalih projekata iz oblasti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije govorimo o višestrukim pozitivnim efektima.

Kao što ste rekli, sama izgradnja vjetroelektrane Krnovo podrazumijeva 26 vjetrenjača ukupne instalisane snage 72 megavata i predstavlja investiciju od oko 150 miliona eura. Osim toga, predstavlja i proizvodni objekat sa značajnom instalisanom snagom i prvi veliki proizvodni objekat u oblasti elektroenergetike od izgradnje Termoelektrane Pljevlja 1982.godine. Sa planiranom godišnjom proizvodnjom od oko 200 gigavat časova vjetroelektrana Krnovo će u velikoj mjeri

doprinijeti energetsom iksu u Crnoj Gori, umanjiti zavisnost sistema od hidroloških prilika i poboljšati spoljnotrgovinski balans za oko 10 miliona eura. Ne manje bitna je činjenica da ovaj objekat po isteku ugovorenog perioda zakupa koji ste pomenuli treba da bude u potpunosti revitalizovan i ustupljen državi u vlasništvo čime će se uvećati vrijednost državne imovine za višemilionski iznos.

Treba podsjetiti da realizaciju ovakvih projekata prate benefiti ne samo za makroekonomski ili benefiti na nivou države, već benefiti za lokalne zajednice u kojima se projekti realizuju.

Podsjetiću da je za potrebe izgradnje vjetroelektrane Krnovo pratila i izgradnja i rekonstrukcija lokalnih puteva, pravične naknade za potrebe eksproprijacije, kao i veoma važan element izgradnja dodatne elektroenergetske infrastrukture. Vjetroelektrana je priključena na novu trafostanicu u Breznama kojom je omogućeno stavljanje u punu funkciju davno izgrađenog dalekovoda Nikšić - Brezna koji je decenijama radio na nižem naponskom nivou od projektovanog zbog nepostojanja pomenute trafostanice. Nova trafostanica u Nikšiću koja se na ovaj sistem nastavlja preuzela je napajanje velikog dijela konzumnog područja grada od trafostanice izgrađene krajem pedesetih godina prošlog vijeka za potrebe nikšićke Željezare čime je značajno unaprijeđen kvalitet snadbijevanja grada Nikšića električnom energijom.

U prva tri kvartala ove godine vjetroelektrana Krnovo je proizvela oko 113 gigavat časova električne energije ili oko 4% ukupne proizvodnje u elektroenergetskom sistemu Crne Gore ostvarene u ovom periodu. Tržišna vrijednost te proizvodnje prema aktuelnim cijenama je preko sedam miliona eura za koliko je i smanjen uvoz električne energije. Sa svim uračunatim podsticajima proizvođaču je u istom periodu isplaćeno 13.211.000 eura pri čemu je od ovog iznosa on dužan da pokrije trošak zakupa zemljišta, trošak korišćenja prenosnog sistema i što je najvažnije održava elektranu u propisanom stanju kako bi je po isteku perioda zakupa ustupio državi u vlasništvo potpuno funkcionalnu.

Ekološki efekti rada elektrane su vjerovatno jedno od njenih suštinskih prednosti, s obzirom da svojom proizvodnjom ovaj objekat supstituiše potrebu za energijom iz konvencionalnih izvora energije koja bi primjera radi bila plaćena emisijom između 150 i 200.000 tona ugljendioksida. Ovakvi projekti ne utiču ni na vodotoke, a uticaj na životnu sredinu se dominantno svodi na proizvedeni zvuk, što je u konkretnom slučaju svedeno na propisane limite. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:43:15)

Zahvaljujem.

Kolega Papović, imate pravo na komentar. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (25.10.18 11:43:22)

Hvala vam na iscrpnom odgovoru. Mislim da je odgovor obuhvatio sve ono što je značajno reći vezano za ovaj projekat. Vidimo da je riječ o zaista jednom značajnom projektu.

Prvi put nakon 36 godina imamo jednu značajniju elektranu u Crnoj Gori, finansijski efekti su zaista značajni i pored onoga što ste naveli, vezano za subvenciju odnosno podsticaj proizvođaču vezano za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ali kada uračunamo dugoročni efekat i pogotovo uzmemo u obzir ovu činjenicu da će nakon predviđenog roka o zakupu vjetroelektrana postati državno vlasništvo, onda naravno vidimo da su ti finansijski efekti višestruko veći od onih koje država u ovom trenutku isplaćuje na osnovu subvencija. Takođe i za opštinu Nikšić je značajno, upravo ono što ste vi naveli, podsticaj razvoj infrastrukture na tom području, naročito na području koje je ruralnog karaktera vezano za razvoj lokalnih puteva i prije svega za razvoj lokalne distributivne mreže što je svakako veoma povoljno i veoma značajno.

Takođe, ovo je jedan od projekata koje Ministarstvo odnosno Vlada realizuje. Juče smo imali prilike da čujemo da se radi vjetropark odnosno vjetroelektrana na Možuru u Ulcinju, da se radi solarna elektrana na Briskoj gori što će takođe povećati ukupni energetske bilans u Crnoj Gori, a prije svega proizvodnjom električne energije iz obnovljivih izvora, što nam je temeljna orijentacija, jer ne smijemo gubiti iz vida da je Crna Gora prije svega ekološka država i da na ovaj način se

pripremamo za ono što su strogi kriterijumi Evropske unije, prije svega u domenu ekologije i proizvodnje električne energije iz ekoloških izvora, dakle prije svega priprema za ono što nas očekuje XXI vijeku, a to je upravo modernizacija u svim segmentima. Mislim da je modernizacija u ovoj oblasti počevši sa projektom vjetroelektrane na Krnovu zaista vidljiva, sasvim opravdana i mislim da svako to podržava.

Takođe, na sljedećoj sjednici jedna od tačaka dnevnog reda je Izvještaj o energetskom sektoru u Crnoj Gori i vidimo da je tokom prethodne odnosno 2017.godine proizvodnja električne energije bila nešto manja ako posmatramo taj desetogodišnji period upravo zbog hidrometeoroloških prilika i tehničkih ograničenja. Sada imamo i disperziju, na ovaj način, kapaciteta za proizvodnju električne energije jer se orijentišemo na proizvodnju električne energije na bazi vjetra i naravno, kada bude gotova solarna elektrana, na bazi onoga što je sunčeva energija. Na taj način ćemo osigurati i povoljno, odnosno konstantno snadbijevanje stanovništva električnom energijom jer nećemo zavisiti samo od jednog klimatskog faktora nego ćemo upravo na ovaj način ... uticati na to da koristimo sve ono što su prirodni resursi i to prije svega na ekološki način. Takođe, ovdje treba naglasiti da na ovaj način demonstriramo i privrženost Vlade jednom modernom evropskom razvoju Crne Gore, da su ovakvi projekti nešto što naše društvo prije svega prilagođava potrebama XXI vijeka. Ono što građani treba da znaju, a to je upravo da je Demokratska partija socijalista i ova vlada jedina politička snaga u Crnoj Gori koja danas može da se bavi ovim projektima. Dok se ostale političke snage uglavnom bave populizmom, nacionalizmom, DPS kroz ovakve razvojne projekte demonstrira da smo ipak jedina odgovorna politička snaga koja ovo društvo i ovu državu ubrzanim koracima uvodi u XXI vijek. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:47:19)

Nisam siguran da ste baš jedini, ali da nastavimo dalje.

Imamo četvrto pitanje upućeno ministarki Sekulić, a to je Aleksandra Vuković.

Poslanice Vuković, izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (25.10.18 11:47:35)

Pozdravljam svoje kolege i kolegice, kao i drage građane i građanke Crne Gore,

Ja sam uvaženoj ministarki Sekulić, koju takođe pozdravljam ovom prilikom, postavila pitanje prema pravu koje mi pripada po 187. i 188. članu Poslovnika, da prokomentariše kako teče proces brendiranja države, s obzirom na to da smo nedavno i u Skupštini Crne Gore izglasali Zakon o nacionalnom brendu, a smatram da je to toliko važno pitanje koliko i, čini mi se, jedan ekonomski prije svega opstanak ove države. Zašto? Zato što brendirati državu znači imati viziju kuda ona treba da ide. Zato što, upravo u vezi sa ovim što je uvaženi kolega Papović govorio, efikasnim i smišljenim brendiranjem, a brend u stvari nije ništa drugo do zgusnuto značenje koje je moćnom riječi ili moćnom slikom predstavljeno, i Nikšić može postati brend, energetski brend Crne Gore. On to jeste i prema elektrani Mratinje koja se nalazi u Plužinama i prema sjedištu Elektroprivrede. Dakle, mi možemo na različite načine ovu malu državu napraviti privlačnom destinacijom i turističkom i ekonomskom i naravno privući strane investitore, što je, čini mi se, primarni cilj brendiranja bez obzira na to što ja onim što je najvažnije u brendiranju smatram upisivanje vrijednosti.

Dakle, pošto smo skloni da ono što zaista ima i duboku i tešku vrijednost, teško optužimo za ono što je, po mome mišljenju, zaista jedna vrsta i populizma i često u političke svrhe zloupotrebjavamo ono što su najznačajnije vrijednosti ovoga društva, a to prije svega mislim na neka istorijska i kulturna nasleđa, onda precizno, smišljeno, zaista duboko osmišljeno brendiranje i izrada nacionalnog brenda imaju jedan dugoročni značaj. Zato se nadam da će zaista sve u vezi sa ovim biti veoma strateški ispraćeno i osmišljeno jer se bojim da smo često u vezi sa identitetom pokazivali izrazitu nebrigu. Prokomentarisala bih, recimo, nešto o čemu je Gledston, veliki političar, veliki vizionar, čovjek koji je u četiri mandata biran za premijera Velike Britanije, pisao o Crnoj Gori, a na poziv pjesnika Tenisona da prokomentariše njegovu pjesmu o Crnoj Gori on je

istakao da smo mi ratničko društvo, i da imamo izrazite heroje, i da uvezi sa tim možemo da se poredimo sa onim herojima koji su se borili u Termopilima, ali sa druge strane istakao da smo mi naslednici onih očeva, ne bih rekla đedova, koji su iznijeli štampariju u planine. Šta to znači? Da zaista treba brendirati herojsku, ratničku Crnu Goru, ali ono što u ovome momentu treba da poručimo stranim investitorima jeste da je Crna Gora od tog brenda ratničke i herojske klasične došla do momenta da je sada zaista destinacija koja se karakteriše mirom i stabilnosti. Mislim da nema većeg izazova u ovom, možemo reći slobodno, rizičnom i vrlo nesigurnom svijetu u kome živimo da imate jednu malu državu na Balkanu koja je mirna i sigurna. Dake, mi kao članica NATO-a i kao bezbjedna država jesmo prije svega u tom smislu privlačna destinacija i mislim da na tome treba insistirati i mir i stabilnost zaista učiniti brendom Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:51:02)

Hvala, poslanice Vuković.
Ministarko Sekulić, odgovor.

DRAGICA SEKULIĆ (25.10.18 11:51:11)

Prvo da zahvalim na postavljenom pitanju i uopšte na interesovanju za ovu temu, jer nekad se više bavimo infrastrukturom nego što se bavimo onim imidžom i oličenjem Crne Gore kako je vide ljudi i u Crnoj Gori i van Crne Gore.

Zbog toga je to jedna posebno važna tema kojom se Ministarstvo ekonomije bavi. Vi ste napomenuli da smo usvojili Zakon o nacionalnom brendu 2017.godine i usvajanjem tog zakona uspostavili smo odgovarajuću osnovu za dalje aktivnosti razvoja nacionalnog brenda. Posle zakona smo sproveli istraživanje percepcije domaće i inostrane javnosti u Crnoj Gori i to istraživanje je imalo za cilj da se utvrde ključni potencijali na kojima će počivati nacionalni brend Crne Gore i na bazi kojih će se kreirati priča o Crnoj Gori koja će omogućiti adekvatno pozicioniranje na inostranom tržištu kao i kreiranje pozitivnog imidža Crne Gore. Rezultati dobijeni istraživanjem predstavljaju osnovu za izradu strategije razvoja nacionalnog brenda 2019. na 2024. godinu koja će omogućiti sinhronizovanje i koordinirano predstavljanje Crne Gore u inostranstvu kroz isticanje ranije definisanih vrijednosti. Na ovaj način omogućiti će se da se uvijek šalje jedinstvena poruka i slika o Crnoj Gori, čime će se ostvariti bolja vidljivost i lakša prepoznatljivost Crne Gore na inostranom tržištu. Na taj način stvoriće se pozitivna percepcija o Crnoj Gori u svijesti inostrane javnosti, a ključni efekti će biti veća atraktivnost Crne Gore za inostrane turiste, privlačenje većeg broja stranih investicija, kao i veća tražnja za crnogorskim proizvodima.

Takođe, u cilju kontinuiranog podizanja svijesti o značaju nacionalnog brendiranja, odnosno brendiranja države, kao i razmjene ideja i iskustava značajnih za predstojeće aktivnosti. Ministarstvo ekonomije dva puta godišnje organizuje konferencije posvećene nacionalnom brendiranju u saradnji sa njemačkom Hans Zajdel fondacijom. Do sada je organizovano šest konferencija i one su okupile stručnjake iz oblasti brendiranja države kao i drugih oblasti značajnih za razvoj brenda države, odnosno nacionalnog brenda.

Planirane aktivnosti za naredni period odnose se na pripremu strategije razvoja nacionalnog brenda za period od pet godina kao i organizovanje edukacije za zaposlene u javnom sektoru kao potencijalne nosioce ovog procesa. Osim toga, radiće se intenzivno na savjetovanju lokalne uprave u dijelu otpočinjanja procesa brendiranja grada ili regiona, imajući u vidu da postoji interesovanje ali da je riječ o novom procesu koji je predviđen Zakonom o nacionalnom brendu pa je neophodno jačati i motivisati opštine da pristupe ovom procesu. Takođe, u planu je priprema internet stranice koja bi objedinila sve informacije o Crnoj Gori, ključne potencijale na kojima počiva nacionalni brend, različite priče o Crnoj Gori, po modelu internet stranice koju na primjer koristi Estonija za predstavljanje brenda svoje države.

Nacionalno brendiranje je proces koji donosi puno koristi ne samo državi već i svakom građaninu pojedinačno, utiče da se osjećamo ponosnim, da bolje poznamo svoju državu i njene vrijednosti i da aktivno svi doprinosimo da reputacija, ugled, imidž države bude na najvećem

mogućem nivou. Brendiranje države zahtijeva uključivanje svih relevantnih organa, institucija, javne i lokalne administracije, sportskih aktera, predstavnika kluturnog i javnog života kako bi se ostvarili zacrtani ciljevi i postigao jak nacionalni brend. Prije pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora mora imati snažan i kredibilan nacionalni brend koji će slati pozitivnu poruku ko smo i kakvi smo i kao ćemo našim članstvom doprinijeti Evropskoj uniji i njenim opštim ciljevima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 11:55:14)

Hvala, ministarko.
Koleginice Vuković, izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (25.10.18 11:55:21)

... decidiranom odgovoru i zaista imate veliku podršku u tome što radite zbog toga što ovo smatram jednim od najvažnijih pitanja, jer dugo smo lutali i jednostavno, čini mi se, u lavirintima bili, u nekom nesnalaženju u vezi sa tim i sada je trenutak da se pokaže odlučnost da se zaista izgradi jedna snažna reputacija, da kažem dobra reputacija ove države, a to možemo ukoliko zaista jesmo svjesni vrijednosti koje ova država ima. Uoči godišnjice dobijanja internacionalnog koda za crnogorski jezik, nečega što smatram zaista jednim od najznačajnijih uspjeha naše lingvistike, a i povodom uspostavljanja nagrada i dana koje treba slaviti u Crnoj Gori, ja mislim da treba slaviti 4.januar, recimo, u Crnoj Gori i brendirati ga na jedan osoben način, a zašto? Zato što mislim da Crnu Goru treba predstaviti kao jednu destinaciju, kao što i prije rekoh, koja je njegovala pismenost i u kojoj je knjiga bila od najvećeg značenja. U prilog tome, da mi zaista jesmo jedno društvo koje je to radilo na promišljen način govore dvije činjenice. Recimo, Miroslavljevo jevanđelje koje je najstarija rukopisna knjiga ćirilicom ispisana na slovenskom jugu, napisana je u Crnoj Gori.

Ona se danas nalazi u Narodnom muzeju u Beogradu i ja se sad pitam da li i koliko znamo o toj knjizi. Ako je jedan od najznačajnijih srpskih lingvista naznačio da sve ortografske osobenosti toga teksta govore u prilog tome da je rodonačelno mjesto Miroslavljevog jevanđelja i uopšte ćirilčne redakcije upravo Crna Gora, što smo mi uradili u vezi sa tim da osvijestimo to da mi jesmo ono mjesto odakle je krenuo put pismenosti u ovim krajevima. Što smo uradili da zaista brendiramo i govorimo tim jezikom, jezikom koji je jedini dostojan ove države? Da kažemo da smo i prva država koja je imala državnu štampariju u kojoj je štampan Oktoih prvoglasnik. Zbog toga kažem da bi trebalo slaviti 4.januar, kao dan crnogorskoga jezika, s obzirom na to da je tada štampan Oktoih, 1494.godine.

Ovo govorim zbog okolnosti da je upravo Oktoih jedna od onih inkunabula, knjiga u kojoj su pisane odnosno štampane do 1499.godine, a moramo biti svjesni toga da na području slovenskih naroda postoje samo četiri naroda koja imaju inkunabule. Dakle, mi spadamo u one narode, među Ukrajcima, među Česima, Hrvatima, koji imaju inkunabule.

Dakle, da li smo učinili da brendiramo Oktoih kao jedan od najvažnijih zaista spomenika naše kulture, zbog toga što mi imamo pet inkunabula? Evo recimo, Česi imaju 60. Mislim, da je to nešto što moramo zaista pod hitno brendirati.

Nešto u prilog ovome što su dnevno-političke spekulacije. Zašto je Danilo Kiš, crnogorski brend i zašto ga treba ... crnogorskim brendom? Danilo Kiš to nije, iako se Jevreji računaju po majci, odnosno po majčinoj liniji, zbog toga što mu je majka Crnogorka, niti zato što sam navodi da je pripovjedački dar dobio od svoje majke i od njenog bliskog rođaka koji je u 50. godini slavi svoga mača pridružio i slavu pera, a to je Marko Miljanov Popović. Ne zbog toga, nego zato što je Danilo Kiš uspostavio jedan sistem vrijednosti koji Crna Gora baštini i čini mi se da danas u najvećoj mjeri vrednuje, a to je da je stvorio otrov, čini mi se, za neukus, malograđanštinu, provincijalizam svake vrste i što je ustanovio zakon stila u jugoslovenskoj književnosti. Otuda upravo i u vrijeme i kada je živio i danas možda Kiš ima, ne znam ko su poželjniji, da li ovi "kišolovci" ili "kišobrani", oni koji su ga branili. Zbog toga želim reći da zaista jeste crnogorski brend ukoliko posmatramo u smislu jedne vrijednosti koja poručuje da nikada ono što je imalo

zaista uzvišen, produbljen pogled na ovo društvo i na ovaj svijet ne smijemo svoditi na mjeru prizemnih pogleda i onih koji zaista umiju gledati samo ispred ili ispod, odnosno ispod sebe.

Dakle, htjela sam ovo da kažem samo zbog toga što smatram da je pitanje nacionalnog brenda pitanje dostojanstva i pitanje karaktera jedne države i zbog toga mislim da je u ovom trenutku ne samo zbog knjiga koje su zaista činile ovaj prostor izuzetnim i zbog čega su mnogi željeli da nam i otmu, pravo da vam kažem - otmu to veliko, bogato kulturno nasleđe, neću pominjati Gorski vijenac jer mi se čini da je čak i postalo zazorno govoriti o njemu u bilo kom obliku. Znači, možda bi trebalo da predložimo u Parlamentu Crne Gore da ćutimo - kao Hamlet: "Ostalo je ćutanje" - jedno vrijeme o Gorskom vijencu, možda će to ćutanje najbolji zboriti o onome ... kazalo o sebi u jednom vremenu, a da traje kroz sve ovo vrijeme.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:00:35)

Zahvaljujem poslanici Vuković.

Konstatujem da smo završili pitanja upućena Ministarstvu ekonomije.

Sa nama je, poštovane poslanice i poslanici, ministar sporta Nikola Janović, koji ima tri pitanja i prvo od njih je postavio poslanik Vuletić.

Kolega Vuletić, izvolite.

MILORAD VULETIĆ (25.10.18 12:01:04)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre, uvaženi građani koji pratite postavljanje poslaničkih pitanja.

Moje je pitanje poslaničko ministru sporta gospodinu Janoviću je sljedeće:

Već duži vremenski period glavni grad Crne Gore nema atlešku stazu. Pored permanentnih aktivnosti koje na tom planu Atletski savez Crne Gore pokreće kod lokalne samouprave i Glavnog grada, do današnjih dana nema očekivanih rezultata, već se sve svodi na obećanje Glavnog grada da će u dogledno vrijeme pristupiti gradnji atleškog stadiona. Cijeneći dosadašnji agilni i konkretan rad kao i doprinos Ministarstva sporta na planu izgradnje sportske infrastrukture u Crnoj Gori, želio bih da mi odgovorite da li će Ministarstvo sporta pokazati interesovanje za izgradnju atleške staze u Podgorici i koje će prve korake preduzeti da konačno glavni grad Crne Gore dobije atlešku stazu i time zauzme odgovarajuće mjesto na mapi atleških centara Evrope.

Obrazloženje:

Zbog kratkoće vremena ću ga pročitati, jer ako počnem da pričam otići će u širinu.

Punih 40 godina Glavni grad Crne Gore nema atlešku stazu. Značaj ovakvog jednog sportskog objekta kakav je atleški stadion je neprocjenjive vrijednosti i značaja za bavljenje sportom ljudske populacije od najranijeg djetinjstva do kasne starosne dobi.

Atletika se pored ostalog svrstava i u bazične sportove, pored plivanja i gimnastike, jer pruža mogućnost da svako lice provjeri svoje psihofizičke mogućnosti, te da se nakon nekog perioda bavljenja ovim sportom uz stručan nadzor i rad trenera opredijele da li ostaju u tom sportu ili je pak predisponiran za neki drugi sport.

Budući da crnogorska atletika bilježi izuzetno dobre rezultate na internacionalnoj sceni - imamo dva svjetska prvaka u juniorskoj konkurenciji, Mariju Vuković i Kristinu Rakočević, pregršt osvojenih medalja sa balkanskih i evropskih prvenstava i kupova - a nema ni elementarnih uslova za sprovođenje trenažnog procesa u glavnom gradu, kamoli za organizaciju i održavanje kvalitetnih atleških takmičenja što se od nas poodavno očekuje, postavlja se pitanje da li jedan grad u kome živi gotovo 1/3 stanovništva Crne Gore i koji je univerzitetski centar, pored dobre druge infrastrukture za bavljenje drugim sportskim disciplinama nije u stanju da za potrebe svojih građana napravi rekao bih ponajjeftiniji sportski objekat koji bi umnogome omogućio mladoj populaciji da kroz bavljenje ovim sportom na najljepši način promovise zdrave stilove života, a

sportistima koji postižu dobre rezultate omogućiti da na jednom mjestu imaju optimalne uslove za sportsko napredovanje i usavršavanje.

Zahvaljujem na mogućnosti, samo da završim jer je interesantno. Ako čekamo 40 godina, onda hvala vama što mi dozvoljavate da dovedem do kraja ovo pitanje. Atletski savez Crne Gore je 2011. godine pisanim aktom od strane tadašnjeg gradonačelnika obaviješten da je Glavni grad Podgorica odgovarajućim planskim dokumentom obezbijedilo lokaciju za izgradnju atletske staze u okviru sportskih sadržaja na Starom aerodromu, te da će Skupština Glavnog grada u najskorije vrijeme donijeti odluku o davanju na korišćenje zemljišta za potrebe izgradnje atletske staze. Kako tada, tako dan - danas.

Napominjem da Atletski savez uz prisustvo predstavnika Evropske atletske federacije razgovara sa rukovodstvom grada 2013.godine, 2014, 2016.godine i dalje. Za sada sve se završava na obećanjima da će se realizaciji ovog projekta pristupiti početkom svake naredne godine.

Završavam. Cijeneci, gospodine ministre, da je Ministarstvo sporta na čelu sa vama za vrlo kratko vrijeme prepoznalo i pomoglo da se izgrade ili saniraju mnogi sportski objekti u Crnoj Gori, da se unaprijedi, omasovi sport od dječjeg, školskog do studentskog uzrasta, da se izvednuju i nagrade svi sportisti i sportski radnici koji ostvaruju vrhunske rezultate, čvrsto vjerujem da ćete se i vi uključiti i pomoći, kako sa nivoa države kroz opredjeljivanje dijela finansijskih sredstava u kapitalom budžetu, tako i do organizacije zajedničkog sastanka sa rukovodstvom Glavnog grada kako bi u što kraćem roku mogli pristupiti ... ovog sportskog objekta. Zahvaljujem i vama, predsjedavajući, na dozvoljenom vremenu da saopštim šta sam imao. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:06:21)

Hvala vama, poslaniče Vuletić.
Ministre, imate pet minuta za odgovor. Izvolite.

NIKOLA JANOVIĆ (25.10.18 12:06:30)

Hvala.

Poštovani poslaniče Vuletiću,

Prije svega zahvaljujem na postavljenom pitanju kojem ukazujete na potrebu daljeg unapređenja jednog od najvažnih segmenata sportske oblasti i sportske infrastrukture u Glavnom gradu, u konkretnom slučaju kroz izgradnju atletske stadiona. Složio bih se sa vašom konstatacijom da Glavni grad kao administrativni i univerzitetski centar Crne Gore u kome živi i gravitira najveći broj stanovnika, zaslužuje da ima savremeni sportski objekat koji će biti u funkciji razvoja atletike.

S tim u vezi izuzetno cijenim napore koje ulaže Atletski savez na ovom planu, dok i sam smatram da sadašnji i budući atletičari sa teritorije Glavnog grada u potpunosti zaslužuju adekvatan prostor koji će odgovoriti njihovim potrebama vezano za treninge i takmičenja, i koji će ujedno biti i snažan podsticaj drugima, naročito najmlađima, da se bave navedenim bazičnim sportom. No kako smo i sami istakli na početku, riječ o ideji koja duži vremenski period nije dobila svoju konkretizaciju, a i lično sam upoznat da je riječ o višedecenijskom problemu što potvrđuje i složenost realizacije ovakvog jednog projekta. Sa druge strane, raduje i hrabri činjenica da su kontinuirani naponi koje Ministarstvo sporta ulaže u napređenje sportske infrastrukture vrlo lako prepoznatljivi. U prilog navedenom govore konkretni podaci da je za samo godinu i po dana Ministarstvo sporta podržalo ukupno 20 infrastrukturnih projekata od kojih je već 13 u potpunosti realizovano, a sedam je u završnoj fazi realizacije. Ovo je ujedno i najbolja potvrda da je ovaj segment sportske oblasti visoko pozicioniran u agendi ovog organa uz ozbiljnu dinamiku realizacije projekata koja je prisutna od samog početka. Zato i ne čudi što je upravo ovakav pristup Ministarstva sporta predmetnoj oblasti i u ovoj situaciji kandidovao ovaj organ za sagovornika na temu konačnog rješavanja višedecenijskog problema izgradnje atletske stadiona u Podgorici.

Međutim, treba da budemo svjesni činjenice da je ovdje riječ o zahtjevnom višemilionskom

projektu koji po svom obimu i strukturi pripada redu projekata koji se finansiraju iz kapitalnog budžeta za čiju realizaciju bi u tom slučaju bila zadužena Direkcija javnih radova. Moram iskoristiti ovu priliku da još jednom istaknem da ni sam nijesam zadovoljan dinamikom realizacije projekata iz oblasti sportske infrastrukture, a koji se finansiraju iz kapitalnog Budžeta. To često ponavljam kroz svoje kontinuirane napore da određene projekte za čiju realizaciju je zadužena Direkcija javnih radova pomjerimo sa mrtve tačke. Tu prije svega mislim na višegodišnji problem u vezi sa rekonstrukcijom zatvorenog bazena "Nikša Bućin" u Kotoru, gdje se zbog komplikovanih tenderskih procedura nastavak radova više puta prolongirao, a zbog čega štetu danas trpe svi, sportisti, djeca i građani Kotora.

Zato želim da još jednom i sa ovog mjesta apelujem na Direkciju javnih radova da iz ugla svojih nadležnosti stvori neophodne preduslove kako bi uskoro mogli da ozvaničimo dugo očekivani nastavak radova na ovom objektu, ali i njegov konačni završetak. Zaključno, povodom predloga prvih koraka koje je Ministarstvo sporta spremno da uradi na izgradnji atletskog stadiona u Glavnom gradu, predlažem da za početak organizujemo sastanak predstavnika Ministarstva sporta, Atletskog saveza i Glavnog grada, na kojem ćemo sagledati najbolja rješenja za realizaciju predmetnog projekta vodeći računa o objektivnim budžetskim mogućnostima i realnim rokovima za realizaciju istog. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:09:34)

Zahvaljujem, ministre.

Poslanik Vuletić, komentar na odgovor. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ (25.10.18 12:09:46)

Zahvaljujem, gospodine ministre.

Ovo sam očekivao, ovakvu vrstu odgovora, jer ovo se najmanje odnosi na resorno ministarstvo i na državu. Da je sreće, to smo trebali već 2011. godine da riješimo sa Glavnim gradom, kada smo bili na domaku realizacije, dolaska do konačnog rješenja. Naime, tada nam je obećana zemlja na Starom aerodromu, nekadašnje igralište Grafičara, gdje će opština odnosno Glavni grad obezbijediti kompletnu infrastrukturu, gdje ćemo mi iz Atletskog saveza, neposredno ja u kontaktu sa predsjednikom Svjetske atletske asocijacije gospodinom Dijakom bio obezbijedio grant od 500 hiljada eura. Bio obezbijedio, kažem, jer je to propalo. Sa nivoa balkanske asocijacije, koja i danas stoji na raspolaganju, imamo želji da nam opreme taj stadion u vrijednosti od 250 hiljada eura, sa nivoa države sam tada imao obećanje o nekih 500 hiljada, da će se uklopiti u dio nedostajućih finansijskih srestava. Ukupna vrijednost tada realizacije kompletnog ovog objekta je bila ni manje ni više nego milion i 800 do dva miliona eura. Ja cijenim da tu nije došlo do nekakvog prevelikog poremećaja ili prevelikog nekakvog poskupljenja ili pojeftinjenja u tom dijelu, ali definitivno cijenim da ste i vi prepoznanli tu našu želju, da to radimo etapno i da krenemo iduće godine. Zahvaljujem se na vašem raspoloženju da organizujete zajednički sastanak na kojem bi zaista konkretizovali neke obaveze sa svih nivoa i otpočeli realizaciju toga projekta. Ovo govorim prije svega kao vapaj, interesovanje ne samo sportske javnosti nego i građana Glavnog grada, jer nemaju gdje djeca da im se bave bazičnim sportom kakav je atletika. Atletikom se bavimo svi.

Znači, moramo ga svi zajedno posmatrati, i pozicija i opozicija, i poslanici, i Vlada, i Glavni grad, i Atletski savez kao dio rješivog problema u najskorije vrijeme, i obaveza naša je da na taj način djeci, školskoj omladini omogućimo da na jednom mjestu mogu da upražnjavaju zdrave stilove života i da se dokazuju u sportskim disciplinama onako kako se to i očekuje. Naravno, njihovi uzori u dijelu atletike mogu biti svakako oni kojima se ponosimo, naši svjetski prvaci Kristina Rakočević i Marija Vuković, Furtula, Slađana Perunović iz Nikšića, Đurović bacač kugle iz Bara. Na nama je prevashodno da krenemo u realizaciju toga projekta, a cijeneći još jednom da se radi o izuzetnim konkretnim rezultatima koje pravite kao ministar i vaše ministarstvo na terenu širom Crne Gore, nadam se da će i čelnici lokalne uprave čuti ovaj naš razgovor današnji, rekao

bih tako, i adekvatno prema tome se odnijeti, a mi svi zajedno u najskorije vrijeme radovati se izgradnji jednog takvog sportskog objekta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:13:30)

Zahvaljujem i ja vama, kolega Vuletić.
Nastavljamo sa postavljanjem pitanja.
Drugo pitanje uputila je kolegistica Branka Tanasijević.
Poslanice Tanasijević, imate riječ. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (25.10.18 12:13:53)

Poštovani predsjedniče Nimanbegu, poštovani ministre Janoviću, kolegice i kolege, poštovani građani i građanke Crne Gore,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru sporta Nikoli Janoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Zakon o sportu iz juna 2018.godine veliku pažnju je posvetio školskom sportu. U cilju obezbjeđenja uslova za kvalitetno izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, organizovanje školskih sportskih takmičenja i razvoj sportskog talenta kod učeničke populacije, Ministarstvo sporta je od usvajanja Zakona učestvovalo u adaptaciji fiskulturnih odnosno sportskih sala u velikom broju škola. Interesuje me da li će se nastaviti sa ovakvom praksom i u narednom periodu, kako bi se što većem broju učenika omogućilo da učestvuju u sportskim aktivnostima.

Obrazloženje:

Zbog naglašene vaspitno-obrazovne funkcije koju sport ima, veoma je vazno da se razvija školski sport, što je prepoznato i u Zakonu o sportu. Da učenici imaju veliku naklonost i interesovanje za sport govori i istraživanje Kancelarije zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Istraživanje je napravljeno u osam osnovnih, tri srednje škole u devet opština u Crnoj Gori i pokazalo je da su gotovo svi anketirani učenici, njih 700, mišljenja da više pažnje treba posvetiti fizičkoj kulturi, podsticanju zdravih stilova života i organizovanju vannastavnih sportskih aktivnosti. Samo 3% anketiranih učenika je odgovorilo da organizovanje sportskih aktivnosti u školi nije bitno, dok je za aktivno bavljenje sportom veoma zainteresovano više od 70% učenika, što govori o visokom stepenu motivisanosti mladih za ovaj oblik aktivizma. Pošto sport višestruko pozitivno utiče na djecu i omladinu, neophodno je da sportska sredina bude njihov izbor, da bude bezbjedno mjesto na kome mogu na adekvatan način razvijati svoje potencijale.

Da bi se dostigao takav cilj neophodno je stvoriti uslove za kvalitetnu nastavu fizičkog vaspitanja. Zato je bitno da Ministarstvo prosvjete kao nadležno za ovu oblast uz pomoć Ministarstva sporta i lokalne uprave omogući svim učenicima da se mogu baviti sportom u ambijentu koji odgovara njihovim potrebama.

Ovakvo opredjeljenje ima izuzetnu važnost jer to nije samo ulaganje u sticanje i razvijanje sportskih vještina i razvijanje talenata već prvenstveno ulaganje u zdravlje djece i omladine u Crnoj Gori.

Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:16:39)

Hvala i vama.
Ministre Janović, imate pravo na odgovor na pitanje.

NIKOLA JANOVIĆ (25.10.18 12:16:47)

Zahvaljujem.

Uvažena poslanice Tanasijević, hvala vam na postavljenom pitanju kojim ste iskazali interesovanje za dva vrlo važna segmenta sportske oblasti, a to su školski sport i sportska infrastruktura.

Na samom početku bih istakao da oblast školskog sporta u proteklom periodu nije bila organizovana na adekvatnom nivou. Prepoznavši brojne nedostatke, ali i prostor za značajno unapređenje ove oblasti, Ministarstvo sporta je svoje aktivnosti usmjerilo u dva pravca djelovanja. Konkretno, kroz organizaciju školskih sportskih takmičenja i ulaganja u sportsku infrastrukturu u kontinuitetu radimo na unapređenju ove oblasti, sve sa ciljem da uključimo što veći broj djece u sportska takmičenja i obezbijedimo im odgovarajuće uslove za svakodnevnu fizičku aktivnost. U tom kontekstu sa zadovoljstvom želim da istaknem da smo prošle godine organizovali kup sistem takmičenja na nivou Crne Gore za učenike VI i VII razreda u kojim je učestvovalo 67 osnovnih škola čime je obuhvaćeno preko 2000 djece.

Takođe želim da vas informišem da je ove godine u pripremi novi, unapređeniji sistem školskog takmičenja u kojem će biti uključen veći broj škola, a posebno ističemo da će biti organizovan u većem broju sportova nego prethodne godine. Realizacijom školskih sportskih takmičenja na ovakvom organizacionom nivou želimo da pokažemo i školskom sportskom savezu na koji način je potrebno usmjeriti rad u odnosu na organizaciju školskih sportskih takmičenja.

U cilju sveukupnog razvoja školskog, ali i rekreativnog sporta, a svjesni stanja u kome se nalaze školski sportski objekti, u periodu od samo godinu dana podržali smo rekonstrukciju čak 10 školskih sala i terena u osam gradova, za što smo opredijelili govoto 300.000 eura. Nemjera je da realizacijom ovih projekata navedene škole dobiju funkcionalne sale i terene za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja koje, moram pomenuti, u velikom broju slučajeva osim učenika koriste sportski klubovi i rekreativci. Upravo, kao što ste naveli u obrazloženju vašeg pitanja, tačno je da su škole pod ingerencijom Ministarstva prosvjete. Sa druge strane Ministarstvo sporta svojim pristupom želi da pokaže društvenu odgovornost i da primjer kako svi u skladu sa mogućnostima treba da se uključimo u realizaciju ovako značajnih ideja.

Prethodno navedena ulaganja nijesu jedina ulaganja u sportsku infrastrukturu. Osim navedenih projekata Ministarstvo sporta je podržalo rekonstrukciju velikog broja sportskih terena namijenjenih rekreativnom sportu, a posebno bih želio istaći da su određene opštine na sjeveru dobile potpuno nove sportske terene. Između ostalih opština Žabljak, gdje je jedan neiskorišćeni prostor dobio novi sportski sadržaj koji je u funkciji razvoja kako sportskih tako i turističkih potencijala ovog grada, Šavnik koji po prvi put dobija ozbiljan sportski infrastrukturni projekat, Petnjica čiji će multifunkcionalni teren biti značajna sportska ponuda ovog mjesta, ali i Mojkovac koji prvi put dobio teretanu na otvorenom.

Naglašavam da je sve ovo Ministarstvo sporta od svog formiranja postigalo raspoložujući mnogo manjim budžetom od onog koji je ranijih godina bio opredijeljen za oblast sporta, što najbolje govori o našoj jasnoj namjeri da unaprijedimo oblast školskog sporta i sportske infrastrukture kako bi stvorili što kvalitetnije uslove za sportiste, ali i podstakli djecu i građane na što veću fizičku aktivnost.

Moram istaći da postoji određeni broj opština i škola koje uredno i ažurno izvršavaju ugovorne obaveze. Ali isto tako postoje slučajevi neodgovornog ponašanja opština, zbog čega ćemo u narednom periodu unaprijediti procedure koje će pojačati odgovornost korisnika sredstava.

Na kraju, koristim priliku da naglasim da ćemo nastaviti još većom dinamikom rada a u prilog tome govori činjenica da smo u završnoj fazi izrade plana razvoja sportske infrastrukture u 2019.godini, na osnovu kojeg će se rekonstruisati postojeći sportski objekti, ali i izgrađivati novi sportski sadržaji.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:20:28)

Zahvaljujem ministru Janoviću.

Koleginica Tanasijević, pravo na komentar odgovora.

BRANKA TANASIJEVIĆ (25.10.18 12:20:34)

Poštovani ministre Janoviću, hvala vam na ovako kvalitetnom i sveobuhvatnom odgovoru koji sam imala priliku da dobijem i u pisanoj formi.

Ono što želim da istaknem kao dio vašeg odgovora smatram izuzetno važnim ne samo za nas poslanike koji su posvećeni poslaničkim pitanjima, nego za građane Crne Gore, da je Ministarstvo sporta od osnivanja odnosno u ovom mandatu posvetilo ogromnu pažnju motivaciji djece i omladine da se bave sportskim aktivnostima.

Naravno, iako nijeste nadležno ministarstvo vezano za pitanje koje sam ja vama postavila, jako mi je važno, jako mi je drago da ste našli za shodno da treba prvo stvoriti optimalne uslove, da bi se mogao razvijati školski omladinski sport i da ste uradili toliko infrastrukturnih objekata koji treba da stvore mogućnost da se u jednoj bezbjednoj i jednoj optimalnoj sredini razvijaju ne samo talenti koje djeca kao predisponiranost nose sa sobom nego da se može razvijati i rekreativni sport.

Ja inače kao sociolog koji je ubijeđen da je sport u svakoj varijanti zdrava alternativa podržavam ideju da svako zdravo dijete može da se bavi sportom. Među njima ima mnogo talentovane djece, i na tim talentima treba raditi, ali je rekreativno sport u tom smislu i te kako važan. odnosno svi koji se bave sportom su na dobitku, a vaša posvećenost da stvorite uslove da se ti potencijalu mogu razvijati je zaista za poštovanje.

Takođe želim da naglasim da su sva istraživanja sociološka koja se bave time da li i kako učenici koji se bave sportom učestvuju u nekim ponašanjima koja spadaju u sferu patologije su pokazala da praktično sva djeca koja se aktivno bave sportom ne pripadaju kategoriji onih koji su skloni problematičnom ponašanju ili su skloni maloljetničkoj delinkvenciji. Dakle, sasvim dovoljna poruka i vama koji se bavite sportom kojega možete unaprijediti, nama koji se bavimo politikom, a najveća poruka roditeljima da usmjere svoju djecu na bavljenje sportom. Jer, na taj način se kod djece razvijaju ne samo zdrave navike, ne samo da se poboljšava zdravlje te djece, nego se razvijaju i pozitivne crte ličnosti.

Zato smatram da je jako važno ne samo ono što ste uradili nego i ono što imate namjeru da uradite u narednom periodu da biste motivisali i dalje djecu i omladinu da se bave sportskim aktivnostima.

Pošto je dobrobit mladih suština vašeg odgovora, a to je suština i mog pitanja, ja bih vam postavilo jedno dopunsko pitanje na koje možete odgovoriti sada ili u pisanoj formi, kad vi budete smatrali da to treba.

Odnosi se na projekat Evropska omladinska kartica, odnosno benefite koje Ministarstvo sporta realizuje u saradnji sa nevladinom organizacijom Centar za omladinsku edukaciju. Interesuje me koje su prednosti posjedovanja ove kartice jer se radi o novom projektu u Crnoj Gori. Mislim da se prvi put takav projekat realizuje na našem prostoru.

Takođe, zamolila bih vas da u skladu sa raspoloživim vremenom nas kratkao upoznate sa tim projektom odnosno koje su njegove osnovne karakteristike.

Hvala lijepa.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:24:07)

Hvala, koleginice Tanasijević. Vaše dopunsko pitanje, da li ste još pet minuta ministru Janoviću.

Da li će sve iskoristiti, vidjećemo. Izvolite.

NIKOLA JANOVIĆ (25.10.18 12:24:19)

Prvo da zahvalim za ovo što ste u komentaru vezano za sport i uopšte za rad Ministarstva sporta u prethodnom periodu. Kada sam došao na čelo ovog ministarstva rekao sam i smatram da moramo da širimo bazu da bude što više djece koja će se baviti sportom.

Ovo što ste pitali vezano za Evropsku omladinsku karticu, takođe želim da vam se zahvalim što ste to primijetili, jer to je jedan projekat, kao što znate u Ministarstvu sporta imamo Direktorat za mlade, imamo Zakon o mladima i već drugu godinu zaredom sprovodimo konkurs. Ove godine održali smo 86 projekata, među tim projektima je ovaj, prvi put u Crnoj Gori, dakle Evropska omladinska kartica. Vlada Crne Gore želi da pokaže da u procesu evropskih integracija želimo da mladim ljudima približimo evropske vrijednosti, tako da smo obezbijedili 1000 kartica za mlade ljude u dobu od 15 do 30 godina koji će moći da uživaju u benefitima te kartice, imaće popuste u nekim segmentima i sferama usluga i proizvoda, 120 popusta u Crnoj Gori, preko 70.000 na području Evrope.

Takođe, želio bih da napomenem da je u izradi i novi zakon o mladima, zapravo Ministarstvo sporta ga je već praktično završilo i u formi predloga bi trebalo da bude na nekoj od narednih sjednica Vlade, u četvrtom kvartalu, a nadam se uskoro i ovdje pred ovim uvažanim domom gdje želimo da još više uobličimo taj normativni okvir i pomognemo mladim ljudima. Znamo da u Crnoj Gori, barem po izvještaju Monstata iz 2011. godine, ima preko 130.000 mladih ljudi. Zaista, to je jedna velika pokretačka snaga naše države. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:26:32)

Hvala, ministre Janoviću.

Ovim smo završili pitanja koja su bila upućena Ministarstvu sporta. Zahvaljujem ministru Janoviću.

Izvinjavam vam se, imamo još jedno pitanje. To je pitanje koje je uputila poslanica Daliborka Pejović.

Izvolite, poslanice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (25.10.18 12:27:01)

Kratko ću postaviti jedno pitanje ministru Janoviću. Naravno, možda uz izvinjenje što se ponovo vraćam na sistemski rješenja koja je donio novi Zakon o sportu, ali prosto zbog sebe i zbog cjelokupne crnogorske javnosti da dobijemo samo još jednu precizniju informaciju u odnosu na sportiste koji su osvojili i napravili vrhunski sportske rezultate u Crnoj Gori, gdje je novim sistemskim Zakonom o sportu negdje na drugačiji način tumačena kategorija vrhunskog sportiste i ja vrlo neformalno dobila objašnjenje da jedan broj sportista nije mogao da omogući sebi nadoknade kao vrhunski sportisti iz nekoliko razloga i kriterijuma među kojima je i činjenica da se radi o većem broju lica u Crnoj Gori i da se radi o većem budžetskom izdvajanju za ove potrebe.

Meni je bilo interesovanje da otklonimo dilemu svima, da vidimo o kakvom se i kolikom broju, da vidimo da li to može predstavljati ozbiljno budžetsko opterećenje ukoliko bi se, eventualno, i njima određenim izmjenama zakona ovaj status promijenio. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:28:07)

Izvolite, ministre Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (25.10.18 12:28:16)

Uvažena poslanice Pejović, dobio sam vaše pitanje, ali ono ne korespondira sada s vašim obrazloženjem što ste postavili. Prvo, bio sam u prilici da vidim vaše pitanje koje kaže - prema novom Zakonu o sportu sportisti koji su svojevremeno proglašeni sportistima godine u Crnoj Gori nijesu dobili sportske nadoknade za vrhunski sportske rezultate shodno novim kriterijumima. Molim vas da mi dostavite informaciju o kojem broju sportista se radi.

Dakle, svi sportisti koji su bili izabrani za sportistu godine u jedinoj zakonskoj proceduri,

izabranoj instituciji koja bira sportistu godine su dobili nadoknadu, ako govorimo o tim licima. Ako postoji mogućnost da mi pojasnite na šta ste tačno mislili, pa da vam pomognem možda u daljem obrazloženju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:29:12)

Hvala, ministre.

DALIBORKA PEJOVIĆ (25.10.18 12:29:22)

Dakle, teško mogu pojašnjavati kada ne znam o kome se radi. Samo činjenica da je ministar rekao da takvih nema već je sama po sebi odgovor. Iskreno se nadam da ovaj odgovor neće biti demantovan. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:29:30)

Izvolite, ministre, mada proceduralno je završena polemika oko pitanja.

NIKOLA JANOVIĆ (25.10.18 12:29:38)

Pitali ste me, ponavljam vam, dakle Crnogorski olimpijski komitet kao krovna sportska asocijacija koja bira sportistu godine i po starom zakonu, u članu 62, i po našem novom zakonu, dakle svi sportisti koji su na tom spisku se nalaze već u ovim naknadama za sportiste godine, tako da ne znam, kažem možda ste htjeli nešto drugo da pitate, pa jedino zbog toga.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:30:16)

Koleginica Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (25.10.18 12:30:18)

Upravo sam htjela to da pitam. Moje konkretno pitanje je sledeće. Prema novom Zakonu o sportu sportisti koji su svojevremeno proglašeni sportistima godine u Crnoj Gori nijesu dobili sportske nadoknade za vrhunske sportske rezultate shodno novim kriterijumima. Molimo vas da nam dostavite informaciju o kojem broju sportista se radi. Ovdje smo danas čuli da takvih slučajeva nema i apsolutno sam zadovoljna odgovorom. Ne treba da otvaramo bilo kakvu polemiku niti je potreba za dodatnim pojašnjenjima barem s moje strane neophodna. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:30:49)

Konstatujem da smo u predviđenom terminu razmotrili i razjasnili ovo pitanje. Tako da sada mogu opet konstatovati, ali sada konačno da smo završili pitanja upućena ministru sporta. Hvala, ministre Janoviću.

Prelazimo na pitanja upućena ministru finansija. Obaviješteni smo da je ministar spriječen da prisustvuje sjednici, pa će ispred Ministarstva finansija na pitanja odgovarati Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za budžet. Pozdravljam gospodina Paunovića i najavljujem da imamo osam pitanja, a redosled je sledeći. Poslanik Damjanović, poslanik Rudović, Živković, Čavor, Nikolić, Konjević, Škrelja i Đukanović.

Poslanik Damjanović, prvo pitanje. Izvolite, imate riječ.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (25.10.18 12:31:55)

Poštovani građani, gospodine Paunoviću, uvažavam razloge za koje znam zašto je ministar odsutan. Napraviću presedan pa ću postaviti pitanje gospodinu Paunoviću koji zastupa Ministarstvo finansija.

Postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Zašto Vlada Crne Gore, odnosno resorno ministarstvo nije realizovalo Odluku Ustavnog suda Crne Gore U-II br. 41/16 i 44/16, od 24. februara 2017. kojom je ukinuta odredba člana 6 stava 3 Pravilnika o prostornim i tehničkim uslovima za priređivanje kladioničkih igara u dijelu koji glasi „i u ugostiteljskim objektima“ koje je prestalo da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda (Službeni list br. 24/17) od 10. aprila 2017. godini?

Dobio sam odgovor u pisanoj formi i zahvalan sam na tom odgovoru, to je rijetka stvar da se dešava, ali će nam koristiti u ovom dijalogu. Ukazujem da ovo pitanje postavljam tačno godinu dana nakon što sam ga prošle godine na ovaj ili jučerašnji datum postavio ministru finansija i dobio, takođe odgovor u pisanoj formi, u kojem mi je odgovoreno, da citiram, da će se terminali ukloniti u narednom periodu. Prošlo je tačno godina dana, nemamo ništa od izvršavanja Odluke Ustavnog suda. Juče sam to rekao u dijalogu s ministrom Simovićem, a ponukan onim što je gospodin kolega Vučinić dobio od premijera kako Vlada poštuje i izvršava odluke sudova i za njih su odluke sudova svetinja. Dakle, ovo je danas drugi put da u 24 sata demantujem premijera koji je govorio neistinu i da pokažem i dokažem ne ja nego činjenice i ova pitanja da Vlada ne poštuje odluke sudova. Naprotiv, ili ih selektivno primjenjuje što je urušavanje pravnog poretka ili ih obesmišljava, ili i jedno i drugo radi, što je totalno urušavanje institucija u Crnoj Gori.

Dakle, Ustavni sud je donio odluku, i evo je ta odluka koja je pregažena postupanjem Vlade, 4. aprila 2017. godine objavljena u Službenom listu, da se terminali moraju ukloniti iz ugostiteljskih objekata zbog pandemije maloljetničkog kockanja i faktički neustavnog i nezakonitog klađenja. Naravno, uputio sam tada i dopis premijeru, u maju prošle godine, u kome sam ga obavijestio o tim činjenicama i pitao ga zašto Vlada shodno članu 151 Ustava Crne Gore, stavu 3, odnosno stavu 4 ne izvrši Odluku Ustavnog suda. Odluka Ustavnog suda je obavezna i izvršna. Izvršenje odluke Ustavnog suda kada je to potrebno obezbjeđuje Vlada Crne Gore. Odluka nije izvršena, premijer je ćutao da bi juče rekao, neistinito, kako Vlada izvršava odluke sudova, Vrhovnog, Upravnog i, evo konkretno, Ustavnog suda koje ne izvršava.

Prošle godine u ovo vrijeme sam uputio i pitanje ministru finansija, u smislu da on meni odgovori da li će Ministarstvo finansija kao resorno i nadležno za Upravu za igre na sreću da ... (Prekid) izvrši odluku. Dobio sam na kraju tog odgovora prošle godine da će svi terminali za klađenje biti uklonjeni u narednom periodu. Godina dana je prošla, a ja sam umjesto izvršenja onoga što je ministar obećao dobio odgovor na isto defakto pitanje kako Ministarstvo smatra da je valjda time što je prestalo da od momenta objavljivanja Odluke Ustavnog suda izdaje nove koncesije izvršilo odluku. Ne. Na taj način je obesmislilo, na taj način je selektivno izvršilo odluku. Na taj način se Ministarstvo finansija narugalo Ustavnom sudu i ovom domu jer je ozakonilo monopol jedne ili više firmi koje su do tog momenta nezakonito priređivale igre i od tog momenta samo oni mogu da priređuju igre dok im koncesija ne istekne do 2020. godine. To se zove izvirgavanje ruglu i obesmišljavanje odluke. Naravno, završavam time, zahvaljujem na malom prekoračenju, u funkciji pripreme za ovu sjednicu uputio sam i dopis po članu 50 Upravi za igre na sreću ...

... Vlade Crne Gore, gospođi Mileni Savović Batista, direktorki oko broja tih koncesija, tih ugovora. Dobio sam naravno odgovor da se na dan 11. oktobar postoji 243 ugovora za privređivanje posebnih igara na sreću u ugostiteljskim objektima nezakonito i neustavno. To se malo razlikuje od vašeg odgovora pa ćete vidjeti šta je u pitanju, za nekih 12 objekata, gdje mi je rečeno još jedna stvar i da ovo čuju građani Crne Gore. U momentu kada je Ustavni sud donio odluku 24. februara 2017. godine da se uklone terminali iz ugostiteljskih objekata zbog nezakonitog klađenja i maloljetničke kocke, bilo je potpisano 196 ugovora. Dok se čekalo mjesec i po dana da se ta odluka objavi u Službenom listu između 24. februara i 04. aprila zaključeno je dodatno najmanje

50-setak ugovora. Znači u periodu kad je ...

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:37:01)

Hvala, kolega.
Gospodine Paunoviću, izvolite.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 12:37:14)

Dakle, kako ste i kazali, Ustavni sud je donio Odluku broj 41/16 i 44/16 od 24. februara 2017. godine kojom je ukinuta odredba člana 6 stav 3 Pravilnika o prostornim tehničkim uslovima za priređivanje kladioničnih igara u dijelu koji glasi - i u ugostiteljskim objektima. Dakle, budući da Odluka Suda ne sadrži bilo kakvo uputstvo u pogledu postupanja u odnosu na važeći ugovor o koncesiji za priređivanje posebnih igara na sreću, kladioničnih igara putem terminala za klađenje u ugostiteljskim objektima, zatraženo je mišljenje Ustavnog suda Crne Gore koji je u odgovoru naveo da nije nadležno za davanje tumačenja i objašnjavanje primjene ustavnosudskih odluka i rješenja.

Odluka Suda kojom je ukinut dio odredbe navedenog pravilnika primjenjuje se imajući u vidu da se koncesije kao pravo priređivanja igara na sreću prenose ugovorima sa preciznim rokom trajanja i da od stupanja na snagu Odluke Uprava za igre na sreću nije produžila ni jedan ugovor kome je istekao rok na koji je zaključen niti zaključila novi ugovor.

Uprava za igre na sreću do današnjeg dana je donijela 15 rješenja kojim su odbijeni zahtjevi za preseljenje terminala iz jednog u drugi ugostiteljski objekat, 24 rješenja kojim su odbijeni zahtjevi za produženje koncesije, dok je 17 zahtjeva u postupku odbijanja.

Prema evidenciji Uprave na dan 23. oktobar ove godine, ukupno je pet priređivača koji priređuju posebne igre na sreću, kladioničke igre na terminalima za klađenje u 231 ugostiteljskom objektu, odnosno 231 važeći ugovor o koncesiji za priređivanje ovih igara. Do kraja 2018. godine ističe 17 ovih ugovora, u 2019. godini ističe 150, a zaključno sa martom 2020. ističe 64 ugovora. Hvala.

GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:39:18)

Hvala, gospodine Paunoviću.
Poslaniče Damjanoviću, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ (25.10.18 12:39:25)

Vi ste interpretirali odgovor koji sam dobio u pisanoj formi.
Dakle, da nastavim.

Interpretacija vaša, odnosno ministra finansija, odnosno Ministarstva, odnosno Vlade Crne Gore da je važnije da se nastave, pisani ili potpisani ugovori o koncesiji od Odluke Ustavnog suda koja danom objavljivanja te odluke jasno nalaže da u ugostiteljskim objektima ne smije biti terminala, je izrugivanje ruglu sistema jer ste tim vašim tumačenjem umjesto uklanjanja iz objekata tih terminala vi ozakonili monopol i evo kako kažete u odgovoru do 2020. godine omogućili samo tim firmama da nastave da priređuju igre iako tog propisa više nema u zakonu. Pogledajte prečišćeni tekst Zakona.

Ne radi se ovdje gospodine Paunoviću, ja vas to ne uvjeravam, ja znam da vi ovo znate i zna ovo ministar Radunović, ali ja znam da postoje interesi unutar Vlade Crne Gore koji su ovo omogućili, koji dobro i debelo koštaju, a o tome ćemo da pričamo ne ovdje nego pred nekim drugim organima ja se nadam, jer ću pozvati na kraju te organe da se uključe. Dakle, mi dobro znamo i ja i vi da je način na koji se ova odluka obesmisllila, doveo ne samo do tog monopola

nego do nastavka pandemije maloljetničkog kockanja u Crnoj Gori. I pogledajte objekte, ovdje imam i fotografije, pogledajte objekte po Crnoj Gori. Još bolje znamo da nije u pitanju svega ovih 240-tak koncesija ili 243 koncesije, nego više stotina objekata koji nisu ni u ovim koncesijama, jer je to klađenje od prilike kako se priča i kako se saznaje negdje od 700 do 800 objekata uhvatilo u Crnoj Gori. Dakle, mimo ovoga što je neustavno i nezakonito imate i ono što je crno i nelegalno i koje pravi enormnu štetu budžetu. Na kraju krajeva sa takvim monopolom koji je Vlada izvirgavajući Odluku Ustavnog suda ruglu napravila, faktički ugrožavaju legalno poslovanje ostatka industrije.

Dakle, ja ne znam šta više čovjek da radi sem što je na ovaj način demantovano ono što je juče premijer Marković rekao gospodinu Vučiniću i pokazalo se ko govori istinu, osim da se pozove Vrhovno državno tužilaštvo, Specijalno državno tužilaštvo gospodin Katnić, specijalni istražni tim da na bazi ovoga što je ovdje rečeno i na bazi svega onoga što postoji kao saznanje da se uključe i da u skladu sa svojim nadležnostima spriječe i eliminišu nezakonitost i neustavnosti crno tržište i sve ono što nosi kao posljedicu način na koji vi faktički ovu odluku suda tumačite.

I da pomognem na kraju, neću puno prekoračiti. Ja sam SE obratio gospodinu Draškoviću, predsjedniku Ustavnog suda, dana 27. marta tekuće godine da ga pitam oko toga. Zna li šta on meni kaže za razliku od toga kako ste vi to protumačili? Odgovara ovako - ukazuje na odredbu člana 52 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu prema kojoj su državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, pravna lica i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja, tj. i Vlada odnosno Ministarstvo finansija dužni da u okviru svojih nadležnosti izvršavaju odluke Ustavnog suda, a njihovo izvršenje kada je to neophodno obezbjeđuje Vlada Crne Gore. Dakle, nema što ko da tumači. Ovo je trebalo da se izvrši. Ministar finansija je krenuo ovo da izvršava kako je i rekao, nij on neodgovoran čovjek da to kaže u svom odgovoru prošle godine i odjednom je zaustavljen unutar Vlade. Ko, kako i zašto i zbog kojih motiva, moje je da sumnjam i zbog koliko novca, o tome će valjda ako nije već Vlada to uradila, dati odgovor nadam se Vrhovno državno tužilaštvo i Specijalno državno tužilaštvo. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:43:11)

Hvala vama na postavljenom pitanju koje je malo prekoračilo vrijeme.

Prelazimo sada na drugo pitanje za Ministarstvo, a pitanje je postavio kolega Neđeljko Rudović.

Kolega Rudović prvi put mislim da se obraća u ovom domu i ja ga pozdravljam i u ime kolega želim mu uspješan rad.

Izvolite, kolega Rudoviću.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (25.10.18 12:43:37)

Hvala vam, gospodine Nimanbegu.

Dame i gospodo, poštovani građani i građanke Crne Gore,

Danas smo čuli da je Demokratska partija socijalista ta jedina koja Crnu Goru vodi u 21 vijek sigurnim korakom, vi ste se nadovezali i rekli da nije jedina. Ja mislim da je trebala da bude prije 18 godina u 21. vijeku. A da nismo u 21. vijeku još svjedoči i priča oko zamjene zemljišta u Bogetićima kod Nikšića za Valdanos kod Ulcinja.

Moje pitanje gospodinu Paunoviću je glasilo:

Da li Ministarstvo finansija i dalje razmatra zahtjev kompanije "MN invest" da zamijeni 670.000 kvadrata na Bogetićima za istu toliku površinu u čuvenoj uvali Valdanos u Ulcinju na samoj obali mora?

Ono što je takođe bilo moje pitanje - kako se uopšte desilo da takav zahtjev Ministarstvo finansija uzme u razmatranje s obzirom da je potpuno evidentno da je cilj nečiji da se stekne protivpravna imovinska korist na štetu države Crne Gore, građana Crne Gore i preko 200 familija iz Ulcinja koje polažu pravo na to zemljište.

U obrazloženju mog pitanja sam između ostalog naveo da je Ministarstvo najavilo da

mišljenje Opštine Ulcinj neće biti obavezujuće, što takođe izaziva određene sumnje. Moje pitanje je takođe potkrijepljeno brojnim sumnjama i zatražio sam da dobijem objašnjenje zašto ste i kakva je to procedura u Ministarstvo finansija kojom se ovakav zahtjev uopšte uzima u razmatranje.

Firma "MN invest" je osnovana za djelatnost gajenja višegodišnjih biljaka i bili su zainteresovani da u Valdanosu, koji je predmet restitucije, sade masline, instaliraju opremu za skladištenje i pakovanje maslinovog ulja, a sve u cilju proizvodnje ekstradjevičanskog maslinovog ulja. Usput bi postali vlasnici veoma vrijednog zemljišta na obali mora. Naveli su da je zemijiste u Valdanosu pogodnije za obradivanje i nove zasade maslina nego u Bogeticima. Neobjasnjivo je da Ministarstvo finansija ovakav zahtjev procesuiru.

Pitanje je da li se iza ovog zahtjeva krije nečija namjera da stekne protivpravnu korist na štetu države Crne Gore. Najzad, to je firma koja je osnovana prije godinu dana i Vlada Crne Gore procesuiru zahtjev firme koja je osnovana 2017. godine. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:47:14)

Hvala, kolega Rudović.
Gospodin Paunović. Izvolite.

BOJAN PANOVIĆ (25.10.18 12:47:20)

Zahvaljujem.

Dakle, Ministarstvo finansija se obratilo Privrednom društvu MN Invest DOO Podgorica zahtjevom za razmjenu zemljišta i to katastarskih parcela ukupne površine 670.457 kvadratnih metara sve upisano u listu nepokretnosti 338 u Bogeticima Opština Nikšić koje su vlasništvo ovog privrednog društva za zamjenu katastarskih parcela ukupne površine 661.254 kvadratna metra upisane pokretnosti broj 972 u Ulcinju opština Ulcinj koje su u državnoj svojini.

Dakle, kako se navodi u predmetnom zahtjevu privredno društvo je osnovano u Podgorici sa djelatnošću gajenja, kako ste vi kazali višegodišnjih biljaka, a na predmetnim katastarskim parcelama koje su u državnoj svojini planiraju da zasade stabla masline kao i da instaliraju opremu za skladištenje i pakovanje maslinovog ulja, a sve u cilju proizvodnje ekstra devičanskog maslinovog ulja.

Posutpajući po predmetnom zahtjevu, dakle procesuirajući ovaj zahtjev kao što smo i u obavezi da svaki drugi zahtjev procesuiramo, u skladu sa redovnim procedurama ministarstva finansija, Ministarstvo finansija se obratilo Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, Opštini Ulcinj, odnosno Sekretarijatu za prostorno planiranje i održivi razvoj, Opštini Nikšić i Sekretarijatu za uređenju prostora i zaštitu životne sredine i Javnom preduzeću za upravljanje Morskim dobrom Crne Gore.

Ministarstvo održivog razvoja je u svom odgovoru obavijestilo Ministarstvo finansija 28. septembra da su katastarske parcele ukupne površine 661.254 kvadratna metra evidentirane, da su evidentirane u listu nepokretnosti shodno Prostornom planu posebne namjene za obalno područje Crne Gore i da se nalaze u zoni definisane kao posebna područja poljoprivrede za maslinadu. Takođe, navedeno je da u dijelu plana u poglavlju Područja vanrednih agrokulturnih predjela, Valdanos je prepoznat kao jedno od vrijednih područja kulturnih predjela, a da se prema planu zaštite prirode i kulturne baštine postojeće zaštite prirodnih dobara Valdanos nalazi na području koje je ranije 1968. godine stavljeno pod zaštitu za koje nije sproveden postupak revizije i spada u kategoriju rezervata privrednih predjela.

U obraćanju Opštini Ulcinj, Opština Ulcinj je dostavila svoj akt 15. decembra ove godine u kojem se između ostalog navodi da je dužnost lokalne samouprave da shodno odredbama člana od 1 do 8 Zakona o lokalnoj samoupravi obezbijedi zaštitu prava interesa lokalnog stanovništva i da se od Uprave za nekretnine područna jedinica Ulcinj da su obaviješteni da je kod tog organa u toku postupak deeksprijacije u kojem se odlučuje o poništenju rješenja o eksproprijaciji Skupštine opštine Ulcinj Odjeljenja za imovinsko pravne poslove, katastar i geodetske poslove od 17.01. 1978. godine kojim je oduzeta imovina privatnih bivših vlasnika u maslinadi Valdanos.

Dalje, ukazano je da je maslinarstvo istorijska i tradicionalna osnovna privredna djelatnost za građane Opštine Ulcinj, a da masline i maslinada u Valdanosu imaju posebnu kulturnu vrijednost za građane te opštine i jedan su od osnovnih razloga opstanka tog grada kroz vjekove te da sa njom trebaju da raspolažu bivši vlasnici i građani Opštine Ulcinj koji su vjekovima obrađivali ovu zemlju. S tim u vezi Opština Ulcinj nije saglasna sa predloženom razmjenom, poštujući prostorno plansku dokumentaciju koja važi za tu imovinu, a u vezi sa postojećom zakonskom regulativom kojom se reguliše status raspolaganja državnom imovinom, kao i poštujući propise lokalne samouprave.

Takođe, Opština Nikšić u svom obraćanju prema Ministarstvu finansija, Sekretarijatu za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, u tom obraćanju navodi se da je predviđena namjena površine za katastarske parcele ukupne vrijednosti 670.457 kvadratnih metara upisane u list nepokretnosti 338 u Bogetićima i u odnosu na namjenu planskog dokumenta podvedene su pod ostale privredne površine garid, krš i kamenjar.

Dakle, imajući u vidu sva mišljenja koja smo dobili koja smo zatražili, posebno mišljenje Opštine Ulcinj, Ministarstvo finansija je aktom od 16. oktobra ove godine odbilo zahtjev za razmjenu koju je dostavilo privredno društvo MN invest Podgorica. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:52:13)

Hvala, gospodine Paunoviću.
Kolega Rudović, izvolite, komentar odgovora.

NEDELJKO RUDOVIĆ (25.10.18 12:52:22)

Gospodine Paunoviću, vaš ministar je napisao sljedeće: "Imajući u vidu navedeno, a posebno mišljenje Opštine Ulcinj, Ministarstvo je aktom broj 07 itd. 16. oktobra ove godine obavijestilo podnosioca zahtjeva da ne prihvata njegov zahtjev".

Da je Opština Ulcinj kojim slučajem pristala na ovaj aranžman, ovo između ostalog može da znači da biste vi vjerovatno dalje procesuirali ovaj zahtjev i na kraju ga možda i prihvatili. To je ono što je potpuno neobjašnjivo, da ne kažem skandalozno jer sa ovakvim pristupom postavlja se pitanje - ako vam neko zataraži Lovćen sutra da ga zamijeni za neko zemljište iz okoline Nikšića, kao što su Bogetići u ovom slučaju, onda će možda i on doći na dnevni red i postati predmet vašeg interesovanja.

Niste mi odgovorili na pitanje kako je uošte moguće da ovakav zahtjev bude predmet vaše pažnje, Ministarstva finansija Vlade Crne Gore koja treba da brine o imovini Crne Gore i da uvećava imovinu Crne Gore i njenu vrijednost a ne da se bavi njenom rasprodajom.

Gospodine Nimanbegu, ako predstavnik Ministarstva finansija to želi može sad odgovoriti na to pitanje, ukoliko nije u mogućnosti svakako ostaje ovo kao moje dodatno pitanje.

Ja bih vas zamolio za još evo minut i 16 sekundi, ja sam danas prvi put u Parlamentu, to je naravno izazvalo i određene reakcije u javnosti i partiji kojoj sam nekad pripadao, želio bih u par rečenica da se osvrnem na to.

Poštovani građanke i građani Crne Gore, nezrela i sebična politika opozicije, najvećeg dijela opozicije, dovela je do toga poslije dvije godine od izbora i bojkota, onakvih izbora u vanrednim okolnostima, dovela je do toga da je ova vlast, odnosno Demokratska partija socijalista ustabilila svoju vlast. Nije do DPS-a toliko koliko je do opozicije, do svih nas i ja u svoje ime želim svima vama da se izvinim u mjeri moje odgovornosti. Svi smo vjerovatno mogli učiniti više, pa i ja s obzirom na posljedice takve politike i na rezultate izbora u aprilu i maju ostaje nam da koristimo ovaj parlament da se ... sa predstavnicima ove vlade i ukazujemo na posljedice njihove politike. Zbog toga sam ja u Parlamentu i zbog toga ću i dalje biti u Parlamentu dok moja bivša partija ne odluči da ga koristi na nadam se sličan način. Toliko, to objašnjenje sam bio dužan da saopštim. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:55:53)

Hvala, kolega Rudović.

Mislim da je bilo korisno i zbog javnosti i zbog vas kao poslanika.

Ja sam razumio da ste postavili dopunsko pitanje.

Izvolite, kolega Paunoviću, saopštite.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 12:56:16)

Definitivno vam možemo poslati detaljan odgovor pismenim putem. Međutim, želio bih još jednom da pomenem da je Ministarstvo finansija donijelo odluku da ne prihvata predlog privrednog društva "MN invest" DOO Podgorica. U standardnim procedurama kada su ovakva pitanja predmet razmatranja Ministarstvo finansija kao svoju obavezu mora da konsultuje sve institucije relevantne, stručne službe svih državnih organa da bi uopšte moglo da donese valjano mišljenje, ali svakako možemo vam detaljnu proceduru koju ste tražili dostaviti pismeno u što kraćem roku. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:56:58)

Hvala.

Konstatujem da je ovo bilo korisno i zbog javnosti. Ja ću poštovati Poslovnik pa neću komentarisati jer sam i lično zainteresovan kao predstavnik jedne politike koja se zalaže za ovo pitanje, ali nastavljamo dalje.

Poslije kolege Rudovića na redu je naš poslanik Danijel Živković.

Poslaniče Živkoviću, imate riječ. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.10.18 12:57:27)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi gospodine Paunoviću, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija, postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Koliko iznosi priliv stranih direktnih investicija od pocetka 2018. godine i kako se reflektuje na rast ekonomije?

Ako znamo da je Crna Gora je prepoznata kao zemija sa najvećim prilivom stranih direktnih investicija, preko 100 zemalja investira u našu zemlju, i ako znamo da je Crna Gora od skoro postala članica NATO alijanse, bilo bi značajno čuti koliko iznosi priliv stranih direktnih investicija od početka godine na ovamo i kako se on ukupno reflektuje na rast bruto društvenog proizvoda i otprilike da nam pojasnite, prije svega zbog građana i zbog javnosti, kako će se ovaj priliv ukupno reflektovati na rast same ekonomije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 12:58:26)

Gospodine Paunoviću, imate riječ.

Izvolite.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 12:58:34)

Model ekonomskog rasta zasniva se najvećim dijelom na investicijama u prihodima od turizma. Potencijal za rast ekonomije je u sektorima turizma u domenu realizacije započelih i

valorizacije novih turističkih potencijala, zatim energetike u dijelu valorizacije vodotoka solarne i programske energetske efikasnosti, poljoprivrede u dijelu proizvodnje organske hrane i industrije prerađivačke, koji su prepoznati kao strateški ciljevi i prioriteti Crne Gore. U cilju stvaranja uslova za veći priliv stranih direktnih investicija fokus ekonomske politike je na povećanju konkurentnosti ekonomije kroz primjenu strukturnih reformi i razvoj infrastrukture. Usljed rasta investicione aktivnosti i angažovanja domaćih potencijala evidentan je rast crnogorske ekonomije, prvenstveno u sektorima građevinarstva i transporta. Pozitivan doprinos bruto investicija u osnovna sredstva realnom rastu BDP-a iznosio je 7,5 procentnih poena za šest mjeseci 2018.godine. Izgradnjom prioritetne dionice autoputa, gradnjom novih turističkih kapaciteta i energetske postrojenja, kao i komplementarnih sektora trgovine i transporta, očekuju se pozitivni doprinosi sektora poljoprivrede kroz supstituciju uvoza hrane i povećanje izvoza. Snaženje makroekonomske stabilnosti i rast povjerenja investitora najbolje se ogleda u rastu priliva stranih direktnih investicija. Strane direktne investicije predstavljaju veliki izvor sredstava i dugoročno znače nova radna mjesta, prenos novih tehnologija i znanja, povećanje izvoza čime doprinose smanjenju deficita tekućeg računa.

Prema dostupnim podacima za šest mjeseci tekuće godine, neto strane direktne investicije pokrile su oko 25,1% deficita tekućeg računa platnog bilansa. Prema preliminarnim podacima koje smo dobili iz Centralne banke Crne Gore, ukupan priliv stranih direktnih investicija za sedam mjeseci tekuće godine, iznosio je 466,8 miliona eura, što je povećanje od 47,6% u odnosu na uporedni period prethodne godine. U strukturi ukupnog priliva evidentirano je povećanje vlasničkih ulaganja, odnosno ulaganja u preduzeća i banke za 50,2%, dok su dužnička ulaganja bila veća za 42,5%. Vlasnička ulaganja su bila 58,1% ukupnog priliva, pri čemu su investicije u kompanije i banke iznosile su 171 milion eura, dok su ulaganja u nekretnine iznosile 100,4 miliona eura, što predstavlja rast od 24,9% odnosno isti period iz 2017.godine. Priliv po osnovu interkompanijskog duga, tj. dužnička ulaganja, iznosio je 187,7 miliona eura, što je za 42,5% više nego u istom periodu 2017.godine. Ovako izraženi priliv stranih direktnih investicija odrazio se i na rast privrednih aktivnosti, što potvrđuje stopa ekonomskog rasta za prvih šest mjeseci u 2018.godini. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:01:44)

Zahvaljujem direktoru Direktorata Paunoviću.
Kolega Živković imate pravo na komentar.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.10.18 13:01:53)

Hvala vam, gospodine Paunoviću, na jednom kvalitetnom odgovoru.

Evo, da kažemo u odnosu na ono što su bile procjene Vlade Crne Gore za ekonomski rast očigledno je da se to i ostvaruje tokom ove godine, tokom prvih šest mjeseci i rekao bih s obzirom na činjenicu da je Crna Gora bila jedna od najnerazvijenijih ekonomija na prostoru bivše Jugoslavije može se reći da danas Crna Gora ostvaruje zavidne rezultate u odnosu na rast ekonomije i u odnosu na zemlje regiona. Usvajajući dobre evropske prakse i u odnosu na našu ekonomsku otvorenost, našu kvalitetnu normativnu, odnosno pravnu platformu siguran sam da će i u narednom periodu Crna Gora ostvarivati sve veći procenat stranih direktnih investicija. Opet kažem u konačnom ne zavisi samo od njih ukupan ekonomski, odnosno privredni rast, ali čine jedan veliki procenat u ukupnom ekonomskom rastu. Osim toga bitno je podsjetiti, osim toga što je Crna Gora postala NATO članica što je dodatno učvrstilo njenu stabilnost odnosno bezbjednost i dovelo do toga da se poveća broj stranih investitora u našoj zemlji, siguran sam da ćemo kroz ono što su naši strateški pravci djelovanja u odnosu na turizam, ulaganja u turizam kao što znamo u turizmu imamo jedne od najvećih ulaganja koja se tiču Luštica Bay i Porto Novo i Porto Montenegro, vrijednost tih radova je preko milijardu eura, doći do novih ponuda u turizmu hotela visoke kategorije. Osim toga, ulaganja u energetiku i poljoprivredu kao i industriju, prerađivačku industriju, siguran sam da će naš ekonomski rast biti još veći, a da će se to posebno reflektovati na ono što bismo rekli i predstavili građanima u odnosu na njihov životni standard i povećanja

broja radnih mjesta što je ključno za sve građane Crne Gore. Još jednom hvala vam na odgovoru.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:03:52)

Zahvaljujem, kolega Živković.

Sada prelazimo na sljedeće pitanje, a postavio je poslanik Branko Čavor. Imate riječ.

BRANKO ČAVOR (25.10.18 13:04:04)

Poštovani potpredsjedniče, gospodine Paunoviću, kolegice i kolege posalnici, Koristeći poslaničko pravo iskoristio sam priliku da postavim poslaničko pitanje:

Kako posmatrate ovogodišnji ostvareni ekonomsko - finansijski napredak Crne Gore koji je zabilježen na rejting listama agencija i renomiranih međunarodnih institucija i koja je pozicija Crne Gore i kako se to odražava na dugoročnu stabilnost javnih finansija Crne Gore i ukupan ekonomski rast?

Vlada Crne Gore i Ministarstvo su u ovom prethodnom vremenu veoma posvećeni pitanjima ekonomije i finansija kroz razne vidove aktivnosti od početka svog mandata 2016. godine kroz strategiju utvrđivanja strateških dokumenata, planskih dokumenata, donošenju i predlaganju odgovarajućih zakona i drugih planskih dokumenata što je svakako imalo određene rezultate o kojim danas pričamo prije svega u cilju postizanja finansijske stabilnosti i finansijske konsolidacije i daljeg ekonomskog rasta.

Rezultati su evidentni, ali kada govorimo iz ugla domaće javnosti cijene se kao pozitivni u dijelu stručne javnosti, u jednom dijelu laičke i političke javnosti ta su mišljenja donekle i podijeljena. Zbog toga je bitno da sem odnosa domaće javnosti i statistike koja se bilježi povodom svih ovih parametara čujemo kako renomirane međunarodne institucije i agencije vide nas u ovom trenutku povodom ukupnih parametara i indikatora koji znače ekonomski razvoj Crne Gore. Znamo dobro da je u tom dijelu posebno po statistici Eurostata bruto društveni proizvod po stanovniku izašao na 46% prosjeka Evropske unije, a da je 2006. godine bio na 33% što govori o napretku u tom pogledu. Imamo situaciju da nam je ekonomski rast 4,4%, odnosno sada u ovoj godini i više - 4,5% što govori o dobrim pokazateljima. No, pored ovoga evidentnog ekonomskog rasta i pokazatelja, veoma je bitno da čujemo kako nas posmatraju i međunarodne institucije prema ukupnom stepenu napretka. Kada govorimo o tome, oni se mjere kroz pitanje konkurentnosti, ekonomskih sloboda, uslova poslovanja i drugim nekim pitanjima, a moj cilj ovoga pitanja upravo ide u tom pravcu ne da dobijem samo rezultat nekih takvih, da kažem istraživanja, već kao ocjena onoga dokle smo u ovome trenutku, šta je u ovom trenutku što trebamo dalje unaprijediti, šta trebamo uraditi kao nove zahvate da ovi pokazatelji budu još bolji i još snažniji. U tom smislu i svrha ovoga mog pitanja očekujući da ... posmatrate sve ove navedene indikatore i jesu li oni ohrabrenje da je Crna Gora na pravom putu po pitanju ekonomije, finansija, konsolidacije i daljeg napretka. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:07:19)

Hvala, kolega Čavor.

Riječ ima Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za budžet. Izvolite.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 13:07:26)

Zahvaljujem.

Mi smo, poštovani gospodine Čavor, dobili dva pitanja od vas i ako se slažete napravili smo jedan objedinjeni odgovor koji postoji.

Dakle, Vlada je od početka svog mandata, kako ste kazali, posvećena jačanju domaće

privrede, jačanju makroekonomskog i fiskalnog okruženja i u tom kontekstu je donošenje ekonomskih reformi koje će se podstaci zacrtani cilj. Dakle, uzlazna putanja ekonomskog rasta je evidentna u dosadašnjem periodu, dakle u drugom tromesečju 2018. godine crnogorska ekonomija je rasla po stopi realnog rasta od 4,9% i ovaj rezultat je potrebno posebno naglasiti, imajući u vidu da se u ovoj godini istovremeno sprovodi i fiskalna konsolidacija.

Održivost i stabilnost javnih finansija je strateško opredjeljenje Vlade, a ogleda se kroz implementaciju mjera fiskalne konsolidacije koje su usmjerene na dalje jačanje fiskalne stabilnosti ili stabilizaciju javnih finansija. Kao rezultat sprovođenja pomenutih mjera, ali i značajno ekonomskog rasta preliminarni javnih prihodi u periodu januar-jun tekuće godine veći su za 98,4 miliona eura ili 12,9% u odnosu na isti period prošle godine.

Svi naši najvažniji strateški partneri u daljem razvoju međunarodne finansijske institucije i renomirane agencije pohvalili su brojne reforme u oblasti sektorskih politika koje se intezivno sprovode i podržavaju nas u daljem finansiranju i obezbjeđivanju tehničke pomoći. S tim u vezi poboljšane ocjene kreditnog rejtinga i izmjena izgleda za ovu godinu, za naredni ... period je sasvim očekivana i opravdana, imajući u vidu navedene trendove koji su uslovili ovako pozitivno mišljenje sa relevantnih inostranih adresa.

Dobre ekonomoske performanse i nastavak sprovođenja mjera fiskalnih konsolidacije prepoznali su agencije kreditne renomirane kreditne rejting agencije "Moody s" i Standard i Poor's. U svom izvještaju kreditna rejting agencija "Moody s" je potvrdila ocjenu rejtinga "B1" za Crnu Goru uz značajnu izmjenu izgleda sa pozicije stabilan na pozitivnu. Navedena izmjena signal nepovjerenja investitora u ekonomski napredak naše zemlje, kao i podrške mjerama stabilizacija javnih finansija koji sprovodi Vlada i Ministarstvo finansija.

Prema procjeni analitičara agencije Moody s mjere fiskalne konsolidacije koje sprovodi Vlada dovešće do unapređenja u dijelu upravljanja javnog duga, tako da se odnos duga i BDP-a do 2022. godine može smanjiti i na ispod 50%. To su analitičarove kreditne agencije. Kreditna agencija takođe "Moody s" pohvaljuje i napredak uspostavljanje pravnog i operativnog okvira Crne Gore u skladu sa normama Evropske unije kojim se poboljšavaju uslovi poslovanja na lokalnom nivou i atraktivnost zemlje za strane direktne investicije. Istaknuto je da je Crna Gora u procesu pregovora o pristupanju EU najistaknutiji kandidat u regionu.

Kreditna agencija Standard i Poor's potvrdila je izgled rejtinga naše zemlje i označila ga kao stabilnog uz očuvanje već postojeće ocjene B+/B. Na ovaj način još jedna relevantna svjetska institucija prepoznala je ozbiljnost sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije, ali ukupno povećanje ekonomske aktivnosti koja proističe iz unapređenih opštih uslova poslovanja.

Očekivanje stručnjaka kreditne agencije Standard i Poor's su da će i javni dug početi da pada sa završetkom izgradnje prve dionice auto-puta što korespondira sa projekcijama Ministarstva finansija sadržanim u fiskalnoj strategiji koju je Vlada predložila i Skupština usvojila. Imajući u vidu da je kreditna agencija Standard i Poor's drugi put potvrdila kreditni rejting koji je dodijeljen Crnoj Gori u 2017. godini. Ova činjenica upućuje na očekivanje da će nakon treće ovakve potvrde, moglo bi se očekivati i povećanje kreditnog rejtinga ili ekonomskih izgleda. Navedene ocjene kreditnog rejtinga i poboljšanje izgleda uticaće na povoljnije uslove na međunarodnom tržištu kapitala, rast povjerenja investitora, što će u konačnom doprinijeti državi u postizanju fiskalnih i ekonomskih ciljeva. Imperativ Vlade je realizacija mjera koje se odnose na dalje jačanje makroekonomske stabilnosti zemlje, unapređenje poslovnog ambijenta i povećanje stabilnosti u fiskalnom sektoru. Radi se na jačanju konkurentnosti zemlje i povećanju potencijalnog prirodnog rasta na srednji i dugi rok.

Takođe, u srednjoročnom periodu očekuje se i početak operativne faze završnih projekata što će dodatno proizvesti pozitivne efekte na brži protok roba i usluga, bolju povezanost sa regionom kao i stimulisanje zaposlenosti i zarada u nacionalnoj ekonomiji što će se pozitivno odraziti na povećanje životnog standarda građana. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:12:19)

Zahvaljujem, gospodine Paunoviću.
Poslanik Čavor. Izvolite.

BRANKO ČAVOR (25.10.18 13:12:26)

Zahvaljujem, gospodine Paunoviću na konkretnom odgovoru. Mogu slobodno kazati da finansijska konsolidacija, ekonomski rast, dobar kreditni rejtnig i svi ovi parametri o kojima danas ovdje nama govorite ukazuju uz povjerenje i rejting lista a i međunarodnih institucija kao što je Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond, da se ostvaruju dobri rezultati i da je Crna Gora na dobrom putu. Kada gledamo to i u očima ne samo statistike i agencija i tih relevantnih institucija, značajno je i kako se i ostali odnose prema Crnoj Gori, da li kao sigurnoj državi i u smislu političkom i u smislu makrofinansijskom i finansijskom, a to odgledam prije svega kroz ineteresovanja i strana direktna ulaganja u Crnu Goru o kojima ste nešto sad malo prije govorili koja su svakako veoma visoka i veoma značajna. Takođe, kad gledamo i odnos građana iz Evrope i drugih država, da pokazuju sve više interesovanja da budu da borave u Crnoj Gori, da koriste naše turističke potencijale, tako da prošla godina je bila izuzetno značajna po posjeti, a i ova godina će biti na sličnom nivou. Al ono što sve skupa jeste cilj svega ovoga iz ugla građanina jeste bolji kvalitet života.

Kada govorimo o boljem kvalitetu života, jedno od pitanja koja se tu uporno nameće to je pitanje nezaposlenosti. Iako imamo podatak negdje statistički da je 2006. godine to bilo na nivou 29%, te danas na 17%, ipak je to negdje da kažem nedovoljno i to je najveći socioekonomski izazov i za Vladu i za državu da se bavi sa ovim pitanjima. Kad to govorim prije svega mislim na ulaganja svih nas zajedno o otvaranju novih radnih mjesta i to onih radnih mjesta koje znače i kvalitet i produktivnost. Imamo potencijala kroz to, to dobro znamo, imamo Investiciono - razvojni fond koji u ovom trenutku na raspolaganju 200.000.000 za plasman dobrih kredita. Imamo i iz Ministarstva poljoprivrede mogućnost 50.000.000 bez povratnih sredstava što sve skupa nas upućuje da moramo zajedno uložiti u to da idemo ka otvaranju malih i srednjih preduzeća sa većom potencijalnom snagom i izvoznom usmjerenošću. Zbog toga i jeste negdje naša zajednička uloga da iako u Crnoj Gori trenutno ima 27.000 takvih preduzeća, da još više uložimo da taj broj povećavamo i da jednostavno zajedno uložimo na edukaciji, jer još uvijek je postojeća svijest da najbolji je posao posao u državi i u državnim organima. Moramo stvarati zajednički klimu da se ljudi okreću kao onim poslovima koji znače veću sigurnost i dobar biznis. Zbog toga moja preporuka i Ministarstvu finansija i ekonomije i ... da zajednički uložimo sredstva u edukaciji i približivanju značaja otvaranja novih radnih mjesta kroz realan sektor, kroz mala i srednja preduzeća.

Zahvaljujući vam se na korektnom odgovoru, očekujem da prilikom koncipiranja budžeta za narednu godinu vodite računa i o ovom elementu o kojem sam govorio nastojeći da upravo usmjerite sredstva u one resore i one institucije koje će najprije moći da ... do efekta otvaranja novih radnih mjesta i sa tim i boljeg kvaliteta života. Zhavaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:16:11)

Hvala, poslaniče Čavor.

Sledeći poslanik koji postavlja pitanje je kolega Raško Konjević. Izvolite, poslaniče Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (25.10.18 13:16:23)

Uvaženi građani, kolege poslanici, gospodine Paunoviću,

Moje pitanje je iz ovog opsega, rekao bih onoga od čega svaki građanin živi ili što se odnosi na svakog građanina, a tiče se cijene goriva i načina na koji država vodi politiku u ovoj oblasti. Pitanje za Ministarstvo finansija je:

Koliki je minimalni dozvoljeni iznos akciza na nivou Evropske unije za eurodizel i bezolovni na jednu tonu, odnosno na hiljadu litara? Imajući u vidu da vrlo često Vlada svoje politike pravda

usklađivanjem sa evropskim direktivama u toj oblasti, koliko u maloprodajnoj cijeni goriva iznosi dio koji se odnosi na akcize i PDV? Dakle, koji je to dio koji država uzima od svakog građanina kada na pumpi kupi jedan litar ili deset litara goriva?

Preciznije, koliko u maloprodajnoj cijeni goriva eurodizela koji iznosi na današnji dan 1,35 i bezolovni 1,41 učestvuju akcize i PDV, dakle koliko građani za litar goriva plate za akcize i za PDV?

Naše pitanje ili moje pitanje: Da li će Vlada smanjiti akcize na naftu i naftine derivate? Obrazložiću zašto.

Prije nego što mi vi odgovorite, nadam se da će nam se poklopiti računice, zbog građana. U cijeni litra benzina od 1,41 euro akciza iznosi oko 55 centi, a PDV oko 25 centi, a samo gorivo 61 cent. To bi u prevodu značilo da svaki građanin kupujući jedan litar benzina koji košta 1,41 euro treba da zna da država od njega uzima 80 centi a da je cijena goriva oko 61 cent. Vlada je u protekle dvije godine kroz povećanje akciza i povećanje PDV-a uradila sledeću kalkulaciju, koja se tiče građana: Povećane su akcize u iznosu od 11 centi 2017. godine, čim je povećana osnovica za obračun PDV-a iste godine je PDV bio veći dva centa bez obzira što je isti procenat PDV-a bio, a onda je na to u 2018. godini Vlada povećala dva procentna poena PDV što matematički opet dođe negdje oko dva centa. To znači da je za ukupno godinu i deset mjeseci 15 centi uvećanje cijene goriva samo po osnovu zahvata države u tom segmentu.

U Završnom računu za 2017. godinu prihod države od akciza je 225 miliona, ... države je negdje na nivou između 50 i 60%. To bi značilo da oko 150 miliona godišnje prodajući gorivo država uzme od građana, a da 80 miliona se odnosi na same akcize. Povećavajući akcize obrazlagali ste činjenicu da moramo usklađivati našu politiku sa evropskim direktivama u toj oblasti. Šta su evropske direktive u toj oblasti? Oporezivanje energije i energenata kao sastavni dio zajedničke politike država članica Evropske unije, čiji je Crna Gora kandidat, je obaveza da postepeno prilagođava svoje zakonodavstvo sa relevantnim direktivama. Zbog građana, da bi znali. Minimalni dozvoljeni iznos akciza u Evropskoj uniji za eurodizel je 330 eura na hiljadu litara. Znači 330 eura na hiljadu litara. Znači 110 eura više nego minimalno dozvoljeni iznos u Evropskoj uniji. Za bezolovni i super minimalno dozvoljeni nivo akciza u Evropskoj uniji je 359 eura, a u Crnoj Gori je 549 eura. Kada govorimo o životnom standardu, o cijeni goriva, uopšte o kupovnoj moći stanovništva i kako građani žive, samo još jedna usporedba, gospodine potpredsjedniče, i završavam.

U Crnoj Gori je prosječna plata, neto plata, 512 eura, a cijena goriva je 1,41 euro. U Češkoj koja je članica Evropske unije prosječna plata je 837 eura, a cijena goriva je 1,30 eura. Znači, 11 centi jeftinija. U Austriji je prosječna plata 2 324 eura, a cijena goriva je 1,34, dakle sedam eurskih centi jeftinije. U Poljskoj koja je takođe članica Evropske unije prosječna plata je 832 eura, a cijena goriva 1,19 eura, dakle, 22 eurska centa niža nego u Crnoj Gori. Region Makedonija prosječna plata je 376 eura, dakle manja nego u Crnoj Gori, ali je cijena goriva 1,02 eura, 21 eurski cent niža i u Bosni i Hercegovini prosječna plata 440 eura, a cijena goriva za crnogorske prilike nevjerovatnih 1,16 centi.

Kad god govorimo o ekonomskoj politici, vrlo je lijepo i šta misli Mudis, i šta misli Standard end Purs, šta misli Svjetska banka i tako dalje i tome slično. Ovo su životne stvari, one slikaju kako građani žive. To što je rast bruto društvenog proizvoda zbog jedne ogromne investicije kao što je auto-put, dobro je da je rast bruto društvenog proizvoda, ali ne možemo zaboraviti činjenicu da od bruto društvenog proizvoda, od njegovog rasta za godinu dana građani ne mogu da ... ali kroz ovu vrstu politike, gdje samo za godinu i po dana se poveća 15 centi zahvat koji država uzima od građana, građani to negativno osjete. Ne samo što građani osjete to kroz cijenu goriva nego osjete kroz bilo koji drugi proizvod, jer cijena goriva učestvuje u bilo kojoj cijeni bilo kojeg drugog proizvoda. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:22:48)

Hvala, kolega Konjeviću, malo ste prekoračili.

Čućemo odgovor ministarstva i gospodina Paunovića.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 13:22:55)

Zahvaljujem, uvaženi poslaniče Konjeviću.

Vi ste jednim dijelom i odgovorili na svoje pitanje. Dakle, shodno odredbama Zakona o akcizama pored ostalog propisane obaveze plaćanja akcize na mineralna ulja i njihove derivate i supstitute, njihova visina je u potpunosti usklađena sa minimalnim iznosima propisanim direktivama Savjeta Evropske unije 2003/96 o restrukturiranju okvira zajednice za oporezovanje energenata i električne energije. Naime, kako ste i vi kazali, minimalni dozvoljeni iznos akciza za eurodizel je određen u zavisnosti od njihove namjene, tako da ukoliko se ta ulja koriste za motorni pogon minimalna visina cijena akciza iznosi 330 eura na hiljadu litara, odnosno 21 euro za hiljadu litara ukoliko se ta ulja koriste za svrhe grijanja. Kada je u pitanju bezolovni benzin minimalni iznos akcize propisan direktivom iznosi 359 eura na hiljadu litara. Dakle, u Crnoj Gori, učešća akciza i PDV-a u maloprodajnoj cijeni goriva, dakle akciza kada govorimo o cijeni eurodizela iznosi 44 centa po litru, dok na bezolovna goriva iznosi 55 centi po litru, a PDV kada govorimo o eurodizelu iznosi 0,234 po litru, odnosno oko nepuna 24 centa, a za bezolovno gorivo oko takođe 24 centi za oba tipa 98 i 95, što govori da ukupni udio poreza u maloprodajnoj cijeni kada je eurodizel iznosi 49,9%, a kada je bezolovno gorivo iznosi 56,3%.

Kada je u pitanju smanjenje visine akciza, za akcizne proizvode odnosno mineralna ulja, njihove derivate i supstitute, ističemo da takva odluka zahtijeva zaista detaljnu analizu pa u ovom momentu nismo u mogućnosti da kažemo kako će se kretati cijene u budućnosti. Posebno zbog njihovog uticaja na budžet u kojem prihodi od mineralnih ulja učestvuju sa 66,9% ukupnih prihoda i akciza. Istovremeno ... da prema fiskalnoj strategiji Crne Gore koju je usvojila Skupština jula 2017.godine, prioritet ekonomske odnosno fiskalne politike jeste jačanje fiskalne stabilnosti koji je moguće ostvariti kombinacijom mjera ekonomske politike koje se odnose na jačanje makroekonomske stabilnosti posebno konsolidacije javnih finansija i povećanje stabilnosti finansijskog sektora. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:25:42)

Zahvaljujem.

Kolega Konjeviću, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (25.10.18 13:25:46)

Uvaženi građani, kolege poslanici, gospodine Paunoviću,

Mi smo predložili smanjenje akciza za 15%, reći ću vam zašto mislim da ima prostora u budžetu. Dakle, dva su razloga dominantna.

Jedan je zato što mislim da imate dovoljno prostora kroz širenje poreske baze i naplatu poreskog duga da prikupite 15% koji bi značio određenu vrstu smanjenja. Da se ne vraćamo na priču od juče, kad govorite o analizama. Dakle, lako je uraditi analizu koja će da bude na štetu građana, pa uraditi analizu tako što ćete opteretiti građanina sa novim nametom i tako pokupiti od njih novac. Pokupite tako novac od poreskih dužnika, napravite tu vrstu analize, pa nemojte da nam poreski dug prema završnom računu Budžeta za 2017.godinu, bude 550 miliona, da naplaćujemo taj poreski dug nebi smo imali potrebu da uvećavamo akcize. Opterećenje u odnosu na minimalni dozvoljeni iznos u Evropskoj uniji u Crnoj Gori su akcize na jednu tonu veće 200 eura i 110 eura. Dakle, po tome bi ispalo da je naš životni standard bolji nego u članicama Evropske unije, ako posmatramo samo to, a cijene sam vam već rekao, u tri zemlje jedna je stara članica, dvije su nove članice, Austrija, Poljska i Češka duplo su veće prosječne zarade kad sve ovo uprosječimo ove tri zemlje i jeftinije im je gorivo. Znači, manje su im akcize, ali oni nemaju dovoljnu vrstu poreskog duga, nemaju ovako usku poresku bazu, e to treba da analiziramo kolega Paunoviću, a ne da analiziramo samo ono što je najlakše naplatiti tako što ćemo figurativno rečeno staviti ruku u džep građana. Dakle, "lako" je voditi ekonomsku politiku na prihodnoj strani tako što

ćemo povećati PDV i povećati akcize. Šta trebamo da pošaljemo poruku građanima da ne kupuju gorivo.

Prema tome, ne treba velika analiza da bi se izračunalo, koliko će 15% da znači manje na poziciji akciza koji je prihod 225 miliona, i koliko napora više treba da od 550 miliona naplatimo taj nedostajući iznos kroz naplatu poreskog duga i kroz širenje poreske baze. Dakle, napominjem stalno govorite o uvećanim poreskim prihodima, ali zaboravljate da kažete dvije ključne činjenice PDV (prekid)..... i 225 miliona akciza 15 eurskih centi ste povećali 2017. i 2018. godini zajedno sa PDV-om, takvu vrstu fiskalne stabilnosti ona se može održavati. Završavam. Ali se kolega Paunoviću, postavlja ključno pitanje ko plaća tu vrstu fiskalne stabilnosti. U ovom slučaju plaćaju je do kraja građani, do kraja građani, sa kupovnom moći kad uporedite prosječnu zaradu i cijenu goriva vidite kakva je situacija. U jednoj Austriji je 2300 prosječna zarada, a cijena goriva je 1,34 nije baš da Austrijska Vlada da nije odgovorna, nebi imala veće cijene goriva sprem ovakve cjenovne politike. Prema tome, ja Vas molim da još jednom razmotrite mi ćemo svakako taj zakon kroz proširenje dnevnog reda predložiti smanjenje akciza, da bi se na takav način smanjio teret prema građanima, a vrlo otvoreno da zajednički napravimo analizu šta to treba da se uradi da bismo taj nedostajući iznos naplatili kroz poreski dug ili kako proširiti poresku bazu u tom segmentu. Povećajte minimalnu zaradu 193 na 250 i zavedite fiskalnu disciplinu imaćete razliku koja Vam nedostaje kroz povećane doprinose koji će poslodavci morati da plaćaju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:30:21)

Zahvaljujem i ja Vama.

Da najavim da su pitanja postavili još kolega Miloš Nikolić i kolega Ljuid Škrelja, kojih nema u sali, pa prelazimo na kolegu Milutina Đukanovića.

Poslaniče Đukanoviću, imate riječ.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (25.10.18 13:30:41)

Poštovani građani Crne Gore.

Postavio sam pitanje Ministarstvu finansija i pitanje glasi.

Koliko je zaposlenih bilo u Crnoj Gori na dan 31. decembar 2017. godine, i koliko zaposlenih Monstat nije obuhvatio prilikom obračuna i saopštavanja iznosa prosječne zarade za decembar 2017. godine. Pošto Monstat svi znamo pripada Ministarstvu finansija, da li ste u mogućnosti da povežete baze podataka zaposlenih, sa bazom podataka popisom stanovništva i da nam dostavite nacionalnu strukturu tih zaposlenih.

Evo kratko obrazloženje:

Skraćiću to u zavisnosti od vašeg odgovora biće moja naknadna diskusija. Mi jednostavno Monstatu ne vjerujemo ništa, jer koje on saopštava podatke to je ponekad i zariplija. Ozbiljne analitičari su pravilni analize i došli su do sledećih podataka. U koliko bi se koristili podaci Poreske uprave, a svi ćemo se složiti da su to jedino relevantni podaci, prosječna zarada u Crnoj Gori bi iznosila 420 evra. Međutim, Vlada i ostale institucije saopštavaju da je prosječna zarada u Crnoj Gori, preko 510 evra. Takođe, radi građana Crne Gore, da znaju da od 180 hiljada zaposlenih sa kojim se podatkom raspolaže preko 80 hiljada ima manju platu od 250 evra. Takođe, preko 70% zaposlenih znači od tih 180 hiljada ima platu manju od 500 evra. Ja mislim da je elementarno pristojno da nam pojasnite ovo da nam saopštite kada se uzme u obzir svi zaposleni u Crnoj Gori, kolika je prosečna plata, po našim informacijama prilikom objavljivanja podataka o prosječnoj plati ne uzimaju se podaci o zaposlenim u firmama koje imaju manje od deset radnika.

Što se tiče ovog drugog dijela pitanja, to je jedna računaska operacija spajanje baze podataka zaposlenih sa bazom podataka popisom stanovništva, pravi se veza po matičnom broju i ta informacija može da se dobije za pet minuta, i baš me interesuje da li imate nacionalnu strukturu zaposlenih. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:33:42)

Zahvaljujem, poslaniče Đukanoviću.
Gospodine Paunoviću, imate riječ.
Izvolite.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 13:33:54)

Zahvaljujem.

Dakle, na Vaše prvo pitanje shodno podacima Zavoda za statistiku Crne Gore, prosječan broj zaposlenih prema administrativnom evidenciji Poreske uprave u decembru 2017.godine, iznosio je 182 hiljade 368, dok je prosječni broj zaposlenih u cijeloj 2017.godini, iznosio 177 hiljada 627. Zavod za statistiku objavljuje prosjek zaposlenih za određeni period najmanje za mjesec dana, ali ne i na određeni dan, na stanje na dan. Istraživanje iz oblasti tržišta rada, pa istraživanje o prosječnoj zaradi Monstata realizuje shodno međunarodnom metodologijom, na određenom uzorku preduzeća vodeći računa da taj uzorak obezbjeđuje reprezentativnost i uporedivost podataka za cijelu populaciju. Na mjesečnom novou Zavod za statistiku realizuje istraživanja o zaradama prikupljajući podatke u prosjeku od tri hiljade preduzeća, organizacija ustanova i njihovih jedinica u sastavu, a koja zapošljavaju u prosjeku 70 procenata ukupnog broj zaposlenih. Te mišljenje da je ovaj odnos tri hiljade preduzeća i 70 procenata zaposlenih obezbjeđuje reprezentativnost podataka o prosječnoj zaradi na nivou Crne Gore. Kako ovog tako i drugih istraživanja koja realizuje Zavod za statistiku, o čemu u suštinu svjedoče pozitivne ocjene kada je u pitanju metodologija od strane Evropske komisije, Eurostata, kada je u pitanju metodološki pristup samog zavoda.

Na vaše drugo pitanje, o povezivanju podataka. Dakle, povezivanje sadašnjih podataka zaposlenih iz Poreske uprave sa podacima sa popisom stanovništva koji je realizovan prije sedam godina, sa kritičnim momentom potpisan na dan 31.03.2011.godine, nije ni tehnički ni suštinski moguć. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:35:46)

Hvala gospodine Paunoviću.
Poslanik Đukanović, pravo na komentar odgovora.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (25.10.18 13:35:53)

Evo počecu od ovoga poslednjeg.

To gospodine što ste sad saopštili da tehnički nije moguće, odgovorno vam sada ovdje, neću da koristim grublju riječ da kažem jednostavno nije tačno da se ne mogu uporediti podaci Poreske uprave i povezati. Ja vam kažem još kako, preko jedinstvenog matičnog broja s popisom stanovništva. To je odraz kakva nam je država kada saopštava ovo što ste vi sada saopštili. Da li ćete malo da se zacrvenite zbog ovoga sada što ste saopštili. Igrom slučaja, čitav život se bavim informatikom, pa se razumijem u to povezivanje baza podataka. Da građani još jednom čuju, predstavnik Ministarstva finansija, a Monstat potpada pod Ministarstvom finansija ne želi da izvrši povezivanje podataka Poreske uprave koja je ponovo pod Ministarstvom finansija s podacima Monstata o popisu stanovništva.

Šta nam to govori. To nam govori o tome da je broj zaposlenih Srba katastrofalan. Jednostavno državni organi to ne smiju da saopšte. Zbog čega oni to ne smiju da saopšte. Zato što pričaju velike priče o građanskoj državi, optužuju nas da mi hoćemo podjele, a mi samo hoćemo da ispravimo takvo zanemarivanje srpskog naroda i po nacionalnoj i po ekonomskoj osnovi. Ovo što ste vi danas saopštili to je bolje od bilo kog javnog priznanja. Ponovite to na

nekom ozbiljnom seminaru, okruglom stolu, svi će jednostavno da vam se smiju. Mi smo znali da je situacija dramatična. Ali, zato, što se tiče upravljanja budžetom koji je preko dvije milijarde evra ako ne računamo zaduživanja, Bošnjaci upravljaju s 900 miliona evra, a ponovo Srbi s 0 evra, odnosno 0%.

Mislimo da politika Demokratskog fronta i Nove srpske demokratije koja želi nacionalno pomirenje i da se isprave flagrantne nepravde prema srpskom narodu. Evo, pričamo o ekonomiji. Često nam zamjeraju ne pričate o ekonomiji, ne pričate o finansijama. Evo pričamo o ekonomiji, evo pričamo o finansijama i vi nećete da nam saopštite jedan elementarni podatak. Zbog ovoga mora kompletna Vlada da se dobro zacrvni, da zabije glavu u pijesak. Jer, po ovome šta ste uradili Srbima u ekonomskom pogledu to je više nego dramatično. Na žalost, diskriminacija se vrši i u nacionalnom i u ekonomskom pogledu, ali i u jednom i drugom slučaju Srbi su najveće žrtve.

Gospodine Paunoviću, ovaj podatak mora da dostavite. Ako vam nije jasno kako se tehnički to radi mi ćemo vam pomoći da se to tehnički odradi.

Mislim da je vrlo nekorektno, gospodine Genci, kao predsjedavajući i vi morate da reagujete na ovo, ne može predstavnik institucije da saopštava ovo što je gospodin Paunović ovdje saopštio. To je sramota za svu Crnu Goru, to je sramota za Vladu, a vi kao predsjedavajući morate spriječiti da se ovakva bruka dešava i u ovom Parlamentu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:40:13)

Gospodine Đukanoviću, dozvolite mi da vam kažem da se ne slažem s vama iz prostog razloga što ne želim da komentarišem niti vaše izlaganje niti odgovore jer moram biti ovdje predsjedavajući. Imalo je u vašem i u dijelu nekih stvari za komentare, ali to ne ide u skladu s Poslovníkom.

Izvolite, da čujem komentar.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (25.10.18 13:40:46)

Imam po Poslovníku pravo da ispravim netačne navode. Mislim da niko nema pravo u ovom Parlamentu da se igra gluvih telefona. Imamo predstavnika Ministarstva koji je ovdje saopštio šta je saopštio. To što je on saopštio jednostavno je, evo izgovoriću i tu riječ, laž. Jer, kada saopštimo fino da nije istina izgleda moramo da budemo grubi prema njima. Vi treba da insistirate, ne može da se završi situacija da kaže ne mogu da povežem podatke i idemo svi kući. Može nego neće. Ne može tako da se ponaša.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:41:30)

Kolega Đukanoviću, mislim da kao informatičar znate da ne samo da je to tehnički teško nego možda sa stanovišta ljudskih prava da li nešto što spada pod porezom da se veže za ... To se onda može izvući po imenu. Mislim da je to jedna izuzetna tema koja mislim nije ni zakonski definisana tako da ne ulazimo dalje u komentarisanje.

Pridružio nam se kolega Nikolić. On je sedmi poslanik koji postavlja pitanja Ministarstvu finansija. Dajem mu riječ. Izvolite, kolega Nikoliću.

MILOŠ NIKOLIĆ (25.10.18 13:42:08)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani predstavnici Vlade, poštovani građani, koristeći poslovničko pravo iz članova 187 i 188, iskoristio sam priliku da postavim pitanje ministru finansija gospodinu Radunoviću.

"Gospodine Radunoviću, na kraju smo desetog mjeseca tekuće godine i, rekli bismo, nakon

nikad uspješnije turističke sezone koja je iza nas, budući da smo imali uspješnu prošlu godinu kada su u pitanju javne finansije, kada smo ostvarili suficit tekuće budžetske potrošnje 22 miliona eura prvi put nakon 2008. godine. Možete li nam reći kakve su makroekonomske projekcije za tekuću godinu i dinamika realizacije budžeta".

Iskoristiću, u vremenu koje mi je preostalo, kratko priliku da obrazložim svoje pitanje.

Naime, jedan od osnovnih prioriteta rada ove Vlade bila je makroekonomska stabilnost i unapređenje stanja javnih finansija. Vjerujem da smo kroz ono što je Završni račun budžeta za prošlu godinu mogli da vidimo ozbiljne pomake u tom dijelu. Podsjetiću da su izvorni prihodi bili na nivou od oko milijardu i 534 miliona dok su rashodi koji se tiču tekuće budžetske potrošnje bili na nivou od milijardu i 511 miliona, da smo ostvarili jednu vrstu suficita od 22 miliona i to prvi put nakon 2008. godine, a da smo se zadužili za ono što je kapitalni razvoj naše države, budući da je taj kapitalni budžet bio dosta velik onda i ta potreba za zaduživanjem je bila dosta veća.

Međutim, iz onoga što je plan budžeta za 2018. godinu mogli smo da vidimo da Vlada finansira onako jedan ozbiljan suficit tekuće potrošnje koji bi možda čak bio i toliki da eventualno nadoknadi ono što je deficit po osnovu kapitalnog budžeta ako ne ove godine onda da to svakako uradi naredne godine budući da smo na kraju, odnosno da je za nama glavni dio turističke sezone koji ipak generiše 25% crnogorskog GDP-a s prihodima od izvjesno preko milijardu eura ove godine te da je već prošlo deset mjeseci. Interesovalo me je da obavijestite i mene i moje kolege, ali i građane Crne Gore kakva je dinamika realizacije Zakona o Budžetu koji smo usvojili u ovom domu krajem 2017. godine. Podsjetiću da smo imali dva rebalansa budžeta, da je jedan bio dominantno indukovano otkupom rata za Elektroprivredu Crne Gore, ali smo otkupili dvije rate u iznosu od 70 miliona, drugi se dominantno ticao akciza. Međutim, s druge strane imamo mnogo veću naplatu poreza nego što je to bilo prošle godine. Dijelom je to zasluga povećanja PDV-a, a dijelom se čak i u tim projekcijama s uračunatim povećanjem PDV-a ono što je naplata kreće i iznad tih projekcija.

Sve u svemu, prosto interesovalo me je da li sada nakon deset mjeseci možete reći nešto više u cjelini kakva je bila godina 2018. za Crnu Goru kada su u pitanju njene javne finansije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:44:52)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću.
Gospodin Paunović ima riječ. Izvolite.

BOJAN PAUNOVIĆ (25.10.18 13:44:55)

Zahvaljujem na pitanju.

Kako ste i vi kazali, ekonomska aktivnost je nakon rekordnog rasta u 2017. od 4,7% nastavila započeti trend i tokom 2018. godine. U tekućoj godini bilo je pod snažnim uticajima investicionog buma, što će uz pozitivna kretanja u sektoru turizma rezultirati visokom stopom ekonomskog rasta mjenjenog rastom brutodruštvenog proizvoda. Prema preliminarnim podacima Monstata, realni rast ekonomije u prvom i drugom kvartalu iznosio je 4,9% dok je shodno tim pokazateljima rast ekonomije za pola godine iznosio 4,8%. Rast potrošnje domaćinstava podstaknuta rastom zaposlenosti, kredita stanovništva i prihoda od turizma. Broj zaposlenih prema administrativnim podacima za period januar - avgust povećan je za 2,2%, a registrovana stopa nezaposlenosti je krajem avgusta iznosila 17,7% što je 3,7 procentnih poena manje u odnosu na isti period prethodne godine.

u prva dva mjeseca trećeg kvartala, što je 3,7%.Povećanje zaposlenosti je rezultat snažne investicione aktivnosti i rasta turističkog prometa.

Kad govorimo o investicijama investicije u fiksni kapital bilježe rast od 27,9% kao rezultat realizacije infrastrukturnih projekata i projekata u oblasti energetike, turizma i ostalih oblasti. U 2018. godini nivo bruto investicija dostigao je rekordnih 1.650.000.000 eura, odnosno 1/3 procjenjenog bruto društvenog proizvoda. Koliko je taj udio pokazuje podatak da se u periodu

2010-2015. godine kretao na nivou od 1/5 bruto društvenog proizvoda. Navedeno potvrđuje da Vlada vodi odgovornu ekonomsku politiku koja daje podsticaja razvoju investicija kao glavnog generatora novih radnih mjesta. Realan rast izvoza roba i usluga je iznosio 18,5% podstaknut odlučnim rezultatima u sektoru turizma koji bilježi rast noćenja u kolektivnom smještaju 1,17%, dok se očekuje da će rast prihoda od turizma do kraja godine premašiti jednu milijardu eura. U istom periodu uvoz roba i usluga bilježi rast od 11,3% dominantno kao rezultat uvoza mašina i opreme za izvođenje investicija.

Na osnovu ostvarenja za pola godine dostupnih indikatora za treći kvartal i očekivanih kretanja u četvrtom kvartalu procjenjujemo da će rast ekonomije za 2018. godinu dostići oko 4,1%.

Pozitivni trendovi makro ekonomskom okruženju ogledaju se kroz naplatu prihoda centralnog budžeta koja prema preliminarnim podacima u periodu januar - avgust iznosi 1.085.000.000 eura, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja više za oko 108.000.000 eura ili 11,1%. Sve najznačajnije kategorije poreskih prihoda zabilježile su rast u odnosu na isti period prethodne godine. Naplata poreza na dobit viša je za 30%, porez na promet nepokretnosti 23,2%, porez na dodatu vrijednost 15,4%, porez na dohodak 8% i akcize 1%. Takođe i doprinosi su zabilježili rast od 6,4% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom periodu i neporeski prihod bilježi rast tako da su takse više za 24,2%, naknade za 44,2% i primici od otplate kredita 39,5%.

Izdaci Centralnog budžeta u periodu januar - avgust iznosili su 1.132.000.000 eura, ili 25,5% bruto društvenog proizvoda i u odnosu na plan izdaci su manje realizovani za 69.000.000, odnosno 5,7%, pri čemu ukupni tekući izdaci u posmatranom periodu ostvareni su neznatno ispod plana, dok je kapitalni budžet ostvaren na nivou od 60%.

U periodu januar - avgust tekuće godine ostvaren je deficit budžeta u iznosu od 46.000.000 eura ili 1% bruto društvenog proizvoda što je za 55,4% manje u odnosu na isti period prethodne godine, dok je u avgustu zabilježen suficit Centralnog budžeta u iznosu od 34.000.000 eura, odnosno 0,4% bruto društvenog proizvoda.

Procjenjuje se da će do kraja godine deficit Centralnog budžeta biti na nivou od 142,8 miliona eura ili 3,2%, što je za oko 40% niže u odnosu na deficit prethodne godine. Takođe, planirani suficit tekućeg budžeta će biti znatno viši na nivou, iznosiće 146,2 miliona eura, odnosno 3,3% bruto društvenog proizvoda.

Dakle, ostvareni rezultati i zaključujem, na makro ekonomskom nivou rezultat su posvećenog nastojanja da se stvore preduslovi za dinamični razvoj ekonomije ... (prekid) ... kredibilna fiskalna politika dala podsticaj razvoju investicija s jedne strane i stabilnosti javnih finansija s druge strane. Dosadašnji rezultati ukazuju da smo na pravom ekonomskom putu, putu ostvarenja srednjoročne makro ekonomske projekcije koje predviđaju dostizanje viših stopa ekonomskog rasta i dalje poboljšanje fiskalne pozicije. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:50:19)

Hvala i vama.

Poslaniče Nikoliću, imate riječ.

MILOŠ NIKOLIĆ (25.10.18 13:50:25)

Hvala, predsjedavajući.

Hvala vam, gospodine Paunoviću, na zaista iscrpnom odgovoru i eto nekako trudio sam se da zapišem sve ovo što su bili podaci koje ste predstavili sad crnogorskoj javnosti i zaista je pitanje koji je od njih najimpresivniji, da li je od rasta 4,8%, da li je povećanje zaposlenosti 2,2, pada nezaposlenosti 3,7, rast investicija 27,9% odnosno 1.650.000.000 eura. Ono što je negdje do sad čini mi se bilo poznato crnogorskoj javnosti, koliko toliko jeste da će prihodi od turizma biti preko milijardu eura i drago mi je što na neki način dostižemo tu granicu i stvaramo pretpostavke da u nekom srednjem roku od osam do 10 godina pokušamo da dođemo i do dvije milijarde eura, naravno za to nam je potrebno da unaprijedimo ukupnu ponudu naše države, ne samo turističku

već prije svega saobraćajnu putem naše dostupnosti kako avio tako i drumske i u tom planu naravno da su veoma važne aktivnosti na dalje valorizacije Aerodroma Crne Gore, ali i na izgradnji ostalih dionica auto puta Bar - Boljari, jadransko jonske auto ceste.

Međutim, ono što je ipak meni nekako najviše zazvučalo dobro u većem odgovoru bilo je da je projektovani suficit tekuće potrošnje ove godine planiran na nivou 146.000.000 eura. To je zaista jedan ozbiljan pokazatelj dobrog stanja javnih finansija u Crnoj Gori, a ovaj deficit o kojem ste govorili koji će biti neminovan jeste samo proizvod zaista ogromnog kapitalnog budžeta koji je potreban Crnoj Gori kako bi pokušala da nadoknadi upravo ove stvari o kojima sam govorio i pospješi svoj srednjoročni ekonomski rast valorizacije turizma i svih ostalih grana privrede.

Dakle, vjerujem da ćemo već naredne godine, krajem 2019. godine stvoriti pretpostavke da suficit tekuće potrošnje bude toliki da će u potpunosti moći da pokrije ono što su obaveze iz kapitalnog budžeta, samimi tim što se projekat auto puta završava, te će pretpostavljam i kapitalni budžet biti nešto niži, i da već 2019. godine, odnosno na kraju 2019. godine Crna Gora neće biti u deficitu osim u onom dijelu koji se tiče refinansiranja starih potraživanja, te da će naš javni dug tu doživjeti jednu stagnaciju i nakon toga početi da pada kako bismo zadovoljili ono što je mastriški kriterijum i naravno shodno onome što su projekcije Vlade do 2021. od tog perioda naravno 2019. do 2021. da ostvarimo onako jedan ozbiljan suficit ukupnog budžeta kako bi iz sopstvenih prihoda mogli da refinansiramo ono što su naše finansijske obaveza prema međunarodnim partnerima. Na taj način stvorimo dug i stvorimo zaista jednu ozbiljnu pretpostavku da u tom srednjem roku od 2020. do 2030. s ozbiljnim stanjem javnih finansija dominantno iz naših izvora finansiramo jedan veliki dio ono što će biti kapitalne investicije koji su potrebni Crnoj Gori kako bi ostvarila svoj ukupni ekonomski zamah kako u polju turizma, tako naravno i na polju energetike, poljoprivrede, drvoprerade i svega onoga što su realne ekonomske šanse za dalje razvoj Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:53:13)

Hvala vam, kolega Nikoliću.

Ovim smo završili pitanja sedam, od osam pitanja koja su postavljena Ministarstvu finansija. Ja se gospodinu Paunoviću zahvaljujem u vaše i u moje ime.

Sada prelazimo na jedno pitanje koje je upućeno Ministarstvu kulture.

Obaviješteni smo da je ministar spriječen da prisustvuje sjednici, pa će ispred Ministarstva kulture na pitanja odgovarati Aleksandar Dajković, generalni direktor Direktorata za kulturnu baštinu. Dobar dan gospodine Dajković.

Ima jedno pitanje a ono je postavila poslanica Marina Jočić.

Poslanice Jočić, imate riječ, izvolite.

MARINA JOČIĆ (25.10.18 13:54:00)

Pitanje za Ministarstvo kulture, neka tako glasi adresa.

Po kom zakonu i pravnoj praksi nesakralna kulturna dobra mogu da se ustupaju nevladinim organizacijama kao što je to nedavno učinila Opština Nikšić sa letnjikovcom Kralja Nikole ustupivši je nevladinoj organizaciji Crnogorskoj pravoslavnoj crkvi i namjeravate li vi Vlada u kojoj sjedite da konačno prestanete sa atakom na Srpsku kulturu i tradiciju.

Obrazloženje: Moram da priznam da je moje pitanje samo povod da se osvrnem na sve veću antisrpsku histeriju koja vlada u Crnoj Gori a posebno koja je prepoznata kod nekih državnih organa i ministarstava naravno. To što ste ustupili nekadašnju konjušnicu nevladinoj organizaciji Crnogorske pravoslavne crkve najmanja šteta i možda pravo mjesto za tu malobrojnu i beznačajnu družinu. Ono što me je iniciralo ovako pitanje da postavim bio je samo jedan trenutak kad sam mislila da je prepunjena čaša svim tim antisrpskim djelovanjem u Crnoj Gori. A ono je počelo odmah sa početkom uspostavljanja nove vlade. Da podsjetim u decembru 2016. godine, valjda ništa preče u Crnoj Gori nije bilo nego da se ukloni slika Kosovke devojkice sa Urgentnog centra gde je stajala 40 i nekoliko godina. Navodno bila je za restauraciju, evo čujemo da je ona restaurirana a da Crna Gora nema 1.500 eura da plati taj trošak. Pa su se smenjivali razni ataci i

na Srbe i na Srpsku pravoslavnu crkvu, u najavi je zakon o vjerskim zajednicama, po kojem planira država i vaše ministarstvo da Srpskoj pravoslanoj crkvi uzme gotovo svu imovinu. Zatim sledi Svač brani da mitropolit Crnogorsko primorski služi liturgiju i tu su ostrašeni vaši aktivisti, jedan aktivista URE, pa to tako ide, evo skoro dvije godine da bi kulminiralo posljednjih mjesec dana.

Da li je znak za taj opšti napad na srpsku kulturu i srpsko nasleđe bio odlazak Mila Đukanovića u Vatikan gdje je Papu nazvao svetim ocem, a kad se vratio jedna od glavnih izjava je bila da u Crnoj Gori vlada agresivno svetoslavlje. Uz sve to onda su se i svi ostali digli pa smo čuli zahtjev za promjenu zastave, da se ukinu iz programa Njegoš i Kiš, a kao kulminacija ova tri dana je atak na crkvu na Rumiji koja nikome ne može da smeta .... (prekid) ... primjera u civilizovanimi zemljama, osim što rade ovi ekstremisti islamske države da se ruše sakralni objekti. To je stvarno nevjerovatno dokle ste vi i vaše ministarstvo i ova vlada došli u anatamisanju jedne značajne državotvorne grupacije u Crnoj Gori odnosno Srba i srpske pravoslavne crkve. Ostrašeni crnogorski i ostali nacionalizmi su na snazi, a samo Srbe optužujete za nacionalizam.

Čini mi se da vaše ministarstvo po samom svom nazivu je zaduženo i za očuvanje srpske kulturne baštine osim ako ne smatrate da to treba ukinuti, prisvojiti, to što ne uspijete srušiti, i tako. Voljela bih da znam koji je stav Ministarstva kulture po ovom pitanju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 13:57:58)

Gospodine Dajković izvolite.

ALEKSANDAR DAJKOVIĆ (25.10.18 13:58:03)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Dakle, u skladu sa članom 190 i 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore Ministarstvo kulture na postavljeno poslaničko pitanje daje sljedeći odgovor:

Ljetnjikova Knjaza Nikole Zakonom zaštićen ima status nepokretnog kulturnog dobra na osnovu rješenja stavljan je pod zaštitu od 1964. godine. Prvi državni objekat podignut u Nikšiću poslije njegovog oslobođenja i pripajanja Knjaževini Crnoj Gori. Služio je kao ljetnja rezidencija crnogorskom vladaru a istovremeno je bio mjesto gdje je Knjaz Nikola vodio razgovore sa crnogorskim glavarima o političkim pitanjima užeg ili šireg značaja. Takvu funkciju Ljetnjikovac je imao sve do 1900. godine kada je podignut novi dvor sadašnji muzej. Objekat se sastoji od podruma, prizemlja i sprava i građen je od poluobrađenog kamena. Ovo kulturno dobro kao valorizovani segment crnogorske kulturne baštine štiti se i čuva u skladu sa Zaknom o zaštiti kulturnih dobara kojim je između ostalog propisano da se zaštita kulturnih dobara ostvaruje preduzimanjem odgovarajućih mjera neophodnih za njihovu identifikaciju, očuvanje i prezentaciju. Kako je stanje kulturnog dobra zahtijevalo njegovu sanaciju, ista je i sprovedena prema pravilima konzervatorske struke, a na osnovu konzervatorskog projekta sanacija i adaptacija Ljetnjikovca Knjaza Nikole na koju je nadležna uprava zaštite kulturnih dobara izdala saglasnost, te je na taj način obezbijeđeno produženje trajanja svojstava i osobenosti kulturnog dobra koja predstavljaju njegovu kulturnu vrijednost kao i sprečavanje propadanja kulturnog dobra.

Shodno navedenom Opština Nikšić je kao nosilac prava raspolaganja kulturnim dobrom, Ljetnjikovac Knjaza Nikole sanirala u skladu sa Zakonom, propisima i pravilima struke, te Odlukom Skupštine Opštine Nikšić dala objekat na korišćenje čime se obezbjeđuje ostvarenje ključnih principa i ciljeva Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

U odnosu na drugi dio pitanja podsjećamo da je Crna Gora država u kojoj su osnovne vrijednosti sloboda, mir, tolerancija, poštovanje ljudskih prava i sloboda, multikulturalnost, demokracija i vladavina prava te da je ovo država svih građana, naroda, nacionalnih manjina u kojoj žive i uživaju jednaka prava. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:00:41)

Zahvaljujem.
Poslanice Jočić, izvolite.

MARINA JOČIĆ (25.10.18 14:00:44)

Hvala.

Ovo mogu, ovaj odgovor mogu da shvatim, mogu da ga opišem kao floskula do floskule. To ništa ne znači.

Nismo shvatili kako je baš Crnogorska pravoslavna crkva ta nevladina organizacija dobila na korišćenje ovo kulturno dobro. Međutim, odmah bih krenula na ovo zadnje što ste rekli da je Crna Gora država svih i td. itd. Nije svih, moje kulturno nasleđe se ruši. Kulturno nasleđe Srba se ruši, ono što su naši djedovi vjekovima ovdje stvarali vi dovodite pod znak pitanja dozvoljavajući atake drugih nacionalnih zajednica na tu kulturnu baštinu.

Ja sam vas pitala - da li je srpska kulturna baština dio nasleđa za koje je vaše ministarstvo zaduženo. Pa dajete zaštitite ga, valjda biste zaštitili i vizantijsko, i rusko, i tursko i svako drugo. I odmah da kažem niko iz moje grupacije nikada ne bi digao ruku da se neki sakralni objekat u Crnoj Gori sruši niti džamija, niti katolička crkva, nedaj bože. Kakav je to atak sada na srpsko kulturno nasleđe. Vi ste prepoznati, kad ste se pojavili ja sam se sjetila ko ste vi, vi ste onaj čovjek što je rekao da bi trebalo da se hapsi ko se ne diže na državnu zastavu. To je, himnu, izvinjavam se. To je, ne mogu da shvatim, apsolutno fašistička izjava, a fašističko je i ovaj odnos prema kulturnom nasleđu Srba. Vi u sljedećoj fazi ćete nama da lijepite neke trake pa ćemo vidjeti koje će oznake te trake da imaju.

Šta radi Ministarstvo kulture i šta radi ova vlada prema Srbima. Znači, u Crnoj Gori je, to će biti tema mog sljedećeg pitanja, preko 100.000 ljudi koji od jednog eura dnevno se hrane, pa kad te ljude koji su gladni i te ljude koji su obespravljani na ovakav najintimniji način, vi stvarate, ja ne znam da li ste vi to svjesni ili vi to stvarate namjerno, stvarate jednu tempiranu bombu u Crnoj Gori. Kao da je malo što je ovoliko gladi u Crnoj Gori nego pokušavate ljude na dodatan način da ponizite i osramotite. Kako se ja osjećam kao predstavnica 80.000 ljudi koji su dali glas Demokratskom frontu kad znam da je prije neku noć bili spremni helikopteri da ruše crkvu na Rumiji. Kad je u Crnoj Gori krenulo da se ruši, to ni komunisti nisu radili. Ja, evo sad se zalažete za Titov spomenik i td, ni komunisti nisu rušili, uvodili su u pravoslavne hramove, naravno, ne niti u džamije niti u katoličke nego u pravoslavne su uvodili stoku, ali makar ih nisu rušili pa su nam ostale te zidine, a vi sada hoćete i da rušite. Ovo je nečuveno. Pohvalite se sa tim gestom i pohvalite se sa tim akcijama svojim evropskim prijateljima da vidimo što će vam reći. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:03:46)

Kolega Dajković, izvolite.

Po mojoj procjeni on može koristiti pravo na repliku iz člana 101. Da bih ja završio zauzimate svoje mjesto. Znači on ima pravo, gospodin Dajković na repliku ako želi. Ne želi iskoristiti član 101 Poslovnika.

Ocijenjeno je, nemojte u glas, jedan po jedan, da je njegova izjava fašistička. Ja ne znam to je negativan kontekstu, on je isto član, ima ista prava kad učestvuje u radu Skupštine kao svi mi poslanici mora da koristi član Poslovnika.

Izvolite. Ne želi iskoristiti.

Poslanica Jočić.

MARINA JOČIĆ (25.10.18 14:04:40)

Dokle se stiglo u istrazi sa krađama u Narodnom muzeju Crne Gore. Molim vas, ljubazno vas molim da dobijem odgovor na to pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:05:01)

Shodno Poslovniku možete sada ili na kraju sjednice ili početkom sljedeće sjednice. Ne želite sad odgovoriti.

Ovim konstatujem da smo završili pitanja posvećena Ministarstvu kulture.

Poštovani poslanici, sada zbog objektivnih razloga dajem pauzu od 20-tak minuta, nadam se najkasnije u 2,30 da ćemo krenuti sa pitanjima posvećenim Ministarstvu saobraćaja i transporta i ministar ljudskih i manjinskih prava i završavamo današnji radni dan.

prazna traka

prazna traka

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:31:46)

Poštovane poslanice i poslanici, nastavljamo sa radom.

Sada imamo pitanja upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, a sa nama je ministar Osman Nurković sa saradnicima koga pozdravljamo i imamo 11 pitanja. Krećemo sa sledećim rasporedom. Prvo pitanje će postaviti kolega Milorad Vuletić, poslije njega kolega Branko Radulović, bio je predviđen poslanik Medojević, tu ćemo kolegu Živkovića, pa Milan Knežević, Vera Bulatović, Mirsad Murić, Tarzan Milošević, Anđušić, Marija Maja Čatović, Ervin Ibrahimović.

Krećemo sa kolegom Vuletićem.

Kolega Vuletić, imate riječ. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ (25.10.18 14:32:47)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani građani,

Moje poslaničko pitanje ministru saobraćaja i pomorstva gospodinu Osmanu Nurkoviću glasi:

Da li će kapitalnim budžetom za 2019. godinu biti predviđena tražena sredstva od strane Opštine Danilovgrad za rekonstrukciju takozvanog martiničkog puta?

Obrazloženje.

U saznanju sam da je u postupku izbor najpovoljnije ponude za izradu glavnog projekta rekonstrukcija lokalnog puta Danilovgrad-Spuž preko Martinića u dužini od 8,6 km, nakon čega će biti raspisan tender za izbor odgovarajućeg izvođača radova. Očekuje se da bi izbor izvođača trebalo da bude završen do kraja prvog kvartala naredne godine, čime se stiču uslovi za početak radova na rekonstrukciji martiničkog puta, imajući u vidu stanje navedenog puta, opterećenost, prateća neuslovnost za odvijanje saobraćaja kao i značaj za građane Gorice i Jlenka, Maritnića i Spuža i ostalih mjesta i sela na tom lokalitetu, smatram da je urgentna potreba za rekonstrukcijom i izgradnjom savremene saobraćajnice sa kolovoznom trakom najmanje širine 5,5 metara i pratećim bankinama kako sam vidio u ovom idejnom projektu to je i planirano.

Takođe, po saznanju planirana izgradnja treba da traje najduže tri godine pa je iz navedenih razloga potrebno uvrstiti u budžet tražena sredstva i započeti radove tokom naredne godine. Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:35:03)

Zahvaljujem, poslaniče Vuletić.

Ministre Nurkoviću imate riječ.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 14:35:09)

Uvaženi potpredsjedniče, cijenjeni poslanici, poslanice, poštovani građani,
Na postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor.

Uvaženi poslaniče Vuletiću,

Ministarstvo saobraćaja, Direkcije za saobraćaj, nakon preategorizacije lokalnog puta od Podgorice do Danilovgrada takozvani stari put u regionalni 2017. godine raspisala tender za izbor projektanta za rekonstrukciju dionice od Rogama do Spuža dužine od 5 km.

Urađen je projekat rekonstrukcije po kojem će biti urađene dvije kolovozne trake širine 2x3 metra sa trotoarom širine 1,5 metara sa uklapanjem raskrsnice na skretanju ka mjestu Rogami.

Objavljen je tender za izbor izvođača radova čije je otvaranje 15.11. 2018. godine. Izbor izvođača...

...radova se očekuje do kraja godine kada bi se isti i uveo u radove. Planirani rok završetka radova je 180 kalendarskih dana.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Direkcija za saobraćaj trenutno radi na pripremi tenderske dokumentacije za rekonstrukciju i izgradnju 18km bulevara od Podgorice do Danilovgrada. Završetak tenderske procedure se očekuje u prvoj polovini naredne godine kada bi se i otpočelo sa radovima. Put Danilovgrad-Spuž preko Matinca je lokalni put i nije u nadležnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Direkcije za saobraćaj. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:36:40)

Zahvaljujem i ja vama, ministre.

Poslaniče Vuletić.

MILORAD VULETIĆ (25.10.18 14:36:49)

Pa, ovako definitivno nijesam dobio odgovor na postavljeno pitanje, a ja sam precizno pitao, da je Opština Danilovgrad kandidovala u kapitalni budžet kod države Crne Gore da se uvrste određena sredstva za rekonstrukciju putnog pravca od Gorice do Spuža. Dakle, preko Martinića za lokalni, tako je, put a može biti regionalnog karaktera po potrebi ako dođe do zatvaranja onog puta tzv. starog o kojem ste sada govorili ili ovog koji će biti bulevarskog tipa u slučaju potrebe jer spaja i Opštinu Nikšić pored Manastira Ostrog koliko se razumijem. Tako po mom skromnom mišljenju ne može se klasično govoriti o nekom lokalnom putu iako ste vi u pravu ne može sve biti ni regionalni putevi ni putevi šireg značaja, ali definitivno ono što je stvarno loše to je da je taj put više nije za upotrebu. To je toliko naslaga nekog asfalta evo i koleginica Jočić je sa toga područja pa nadam se da može potvrditi istinitost ovih riječi. Eto u nečemo da se složimo naravno i to je dobro ovoga, a to je da taj put urgentno mora da se radi naravno sa lokalnog nivoa, sa nivoa opštine mora se dati prioritet rješavanju te dionice puta, ali budući da uopšte nije moguće da i sama isfinansira sve svoje potrebe ona je tražila pomoć, hajde tako da kažem, od države Crne Gore da u kapitalnom budžetu se uvrsti određen iznos sredstava za rekonstrukciju toga puta.

U saznanju sam u razgovoru sa rukovodnom strukturom opštine da je za naredni period planirano oko 500.000 za tu dionicu puta iz budžeta koji će vjerovatno biti pred nama za nekih mjesec dana o čemu ćemo ovdje u ovom Parlamentu razgovarati. Zato sam ja postavio pitanje da bi preduprijedili mogućnost da se to iz rezerve daje ili ne znam čega već nego da se opredijele kvalitetna budžetska sredstva za tu prvu etapu koja će se raditi u narednoj godini kako sam, kažem, informisan imajući u vidu da je pri kraju izrada planske dokumentacije i njena realizacija. Naravno da vrijednost kompletne rekonstrukcije treba da iznosi oko milion i po, a što se projektuje da bi u naredne dvije godine bilo na odgovarajući način ispoštovano. No tu smo će smo pitanje sam postavio zbog interesovanja velikog broja građana koji gravitiraju tome putu i nemogućnosti da svoje redovne obaveze izvršavaju na kvalitetan način pa da vidim da li će se i država uključiti da pomogne Opštini Danilovgrad da i taj dio puta bude kvalitetno saniran.

Na kraju, ono što kažem ha, izgleda gospodine ministre da kroz naše interaktivno

komunikaciju postavljanjem pitanja sa moje strane, a davanjem odgovora sa vaše pretresemo dosta dobro ovu putnu infrastrukturu Opštine Danilovgrad za sada sa malo efekta, a nadam se u vrlo bliskoj budućnosti sa mnogo više kako ste i rekli vi makar u dijelu koji se tiče ovoga puta od Rogama do KP doma od pet i po kilometara i bulevarskog puta, a vjerujte urgentno se mora rešavati ovaj krak toga puta. Pa, vas molim da se založite da u kapitalni budžet za narednu godinu uđe određeni iznos sredstava da se krene sa realizacijom i ovog dijela putnog pravca tzv. Martiničkog puta. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:40:43)

Zahvaljujem, poslaniče Vuletić.

Ministar Nurković želi sada odgovoriti na vašu diskusiju, ali da nema pravo. Poslanička pitanja su jedini instrument u ovom domu gdje mi imamo riječ poslije ministara kao poslanici. Ja bih volio da je to malo češće. Ima jedanaest poslanika da odgovori tako da će možda ne samo Danilovgrad.

Profesore Radulovićem, izvolite imate riječ.

BRANKO RADULOVIĆ (25.10.18 14:41:24)

Poštovani građani,

Saobraćajna politika je pod posebnom pažnjom Demokratskog fronta i zato će danas četiri poslanika postaviti pitanja i razgovarati sa ministrom saobraćaja.

Ja sam postavio jedno pitanje kome sam posvetio dobar dio svoga života zajedno sa svojim kolegama bilo da je na Univerzitetu, bio u političkoj partiji.

Ministre, na koji način imate namjeru da, poslije katastrofalnih dešavanja oko izgradnje dionice autoputa Smokovac - Mateševo, na koja sam u kontinuitetu ukazivao, izgradite prijeko potrebnu brzu saobraćajnicu duž crnogorskog primorja i preostalih pet dionica autoputa Bar - Boljare?

Građani Crne Gore, ovo što je katastrofa je napravilo zajednički DPS i zajedno sa SDP-om. Od posla vijeka, od potrebe u velikoj mjeri frekvencije sa Srbijom vijeka to je postala tajna vijeka, to je postala glupost vijeka, to je postao gubitak vijeka, a može biti i pogibija Crne Gore vijeka i zašto danas ovako živite su zbog ovih gluposti jedne, druge i treće. Oko tajnosti ja sam prije osam, devet godina se sudio i sa tim čuvenim konstruktorom i sa ministrom Lomparom i pobijedio ga u upravnom postupku, ali kako tako tako danas sve naše pare, sve naše potrebe, svi naši uviđaji ostali su zaključani i vi ste samo ministre kontinuitet jedne pogubne politike što se ovoga tiče. Umjesto da gradimo autoput kada je bilo vrijeme, da ga gradimo na pravi način, da ga iskoristimo na pravi način mi sve radimo naopačke. Katastrofalno je da premijer, predsjednik države koji je ovo odredio kaže da je ovo najskuplji autoput na svijetu. Onda sigurno oni ljudi koji su preko puta što priča ovo. Katastrofalno je kada Marković prije neki dan kaže: veli imaćemo veli možda 10% povećanje. Koliko je to 80 miliona, 100 miliona, 120 miliona? Pa, samo nesrećniče da si samo napravio umjesto idejnog projekta glavni projekat i detaljni projekat tada bi svaku seizmiku, svaku geologiju, sve bi predvidio ne bi pravio gluposti da Kinezi uzimaju toliko.

Ovo što su, ministre, objavili juče ovo je antievropsko, anticnogorski, antiustavno i protivzakonito. U zakonu fino piše ovo oko Tare što ste izmjestili samo da ste još i vrhovni državni tužioc pa on kad kaže može voda uz brdo to još i to da uradite od Tare e onda bi to bilo fenomenalno.

Znači, ministre postoji zakon koji kaže, kojega ćemo još sada da unaprijedimo procjena uticaja na životnu sredinu, postoji Direktiva Evropske komisije, Unije 2011/92/EU sve mora biti transparento. Ekologija - sveto mjesto i što ste od svega toga uradili? Katastrofu.

Ministre, ja sam čovjek, ja znam ako ikada bude pravde, a ne znam da li će biti pravde u ovoj Crnoj Gori, da ćete vi biti onaj treći ministar koji ćete odgovarati za ovo nečinjenje i pogrešno činjenje. Ali, vi ministre, ja hoću sada vama da kažem nešto sledeće nemojte više da Crnu Goru uništite, nemojte da ovo što sam rekao pogibija i zato vas pitam kako ćemo mi da nastavimo da

izgradimo tu saobraćajnicu od Bara do granice Srbije? Kako još prioriterniju saobraćajnicu od granice sa Hrvatskom do Sukobina da izgradimo brzu saobraćajnicu zajedno sa jednim, sa dva aerodroma koji će nam davati pare, da to učinimo što prije, da učinim što kvalitetnije da nam što manje to košta i da nam pare ostane u Crnu Goru. E to je pametna politika. To je politika Evropske unije cijeloga svijeta kada je u pitanju saobraćaj.

Ministre, ja mislim da većija budala nema od ovo što smo uradili oko ovoga auto-puta. Pogledajte samo kako rade Hrvati. Trebamo li barem da se naučimo tome.

Pelješki most je počeo da se gradi prije nekoliko mjeseci jeli tako? Sve što nijesam u pravu stručno onda me pobijte. Jeli počeo da se gradi, jeli negde od oko 430 miliona eura.

Evropska komisija ljudi 85% daje ili Poljska cijela izgrađena u predpristupnom periodu, jesu li sve države svijeta napravile to kada je u pitanju Evropska unija. Što kome vi pričate Berlinskom procesu. Pa stidim se ja vam kažem, Markoviću kleči bre za Crnu Goru, a ne za fatamorgane nekakvi instituti tamo koji su za pet ili deset naučnika. Neka bude institut u funkciji države. Ali, kleči bre ispred one Merkelove i ostalih da .... (prekid).

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:47:38)

Hvala profesore.

Ministre Nurkoviću, izvolite imate priliku.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 14:47:48)

Zahvaljujem se.

Uvaženi poslaniče Raduloviću, nastojaću da odgovorim vjerovatno neću zadovoljit i odgovorit na sva vaša pitanja i dileme. Ali, ono što je moje znanje trenutno i ono što sam naslijedio i što sad radim i što ću raditi dok budem u mandatu. Nastojat ću to da uradim najkvalitetnije, najtransparentno, potpuno u skladu sa zakonom. To je dakle, sve je povjerljivo.

Na vaše pitanje dajem sljedeći odgovor.

Javnosti Crne Gore poznata je činjenica, da je detaljnim prostornim planom auto puta Bar - Boljare usvojen 2008.godine, predviđena njegova etapna realizacija i to: prva faza Smokovac - Mateševo, druga faza Mateševo - Andrijevića i Smokovac, Tološi - Farmaci obilaznica oko Podgorice, treća faza Andrijevića - Boljari, i četvrta faza Podgorica - Đurmani.

Četiri faze auto - puta, ovo je po prostornom planu. De su šest faza ja ne znam o čemu pričate. Krenuli smo odavde od Smokovca do Mateševa. Rekao sam, nijeste me slušali vjerovatno.

Mateševo - Andrijevića i Smokovac, Tološi - Farmaci obilaznica oko Podgorice, treća faza Andrijevića - Boljari, i četvrta faza Podgorica - Đurmani.

Nijesu profesore, ovo je ono što mi imamo od dokumentacije, što ja imam kod sebe, ja ne znam šta vi imate zaista ko je radio to.

Hoćete li dozvoliti da nastavim.

Ja sam zadovoljan ako napravimo ovu jednu i sljedeću ako bog da ću krenuti da pravim po poslije neka nastave. Evo vi ako dobijete na sljedećim izborima, vi nastavite poslije sljedeće ove dionice koje ostanu nakon nas da se rade.

Sama činjenica da se projekat auto puta Bar - Boljari nalazi na sito glavnoj transportnoj mreži i da je kao takav od 2015.godine, dio indikativnog proširenja osnovne regionalne saobraćajne mreže TNT na prostor Zapadnog balkana, odnosno dio proširenog koridora Bliski istok, Istočni mediteran u okviru trans Evropske transportne mreže govori u prilog činjenici o značaju koji u ovom projektu daje i Evropska unija i u tom smislu očekujemo podršku Evropske komisije u realizaciji.

Dana 15. 2017.godine, Upravni odbor investicionog okvira Zapadni Balkan odobrio je bespovratna sredstva u iznosu od 5.490.000 eura za izradu idejnog projekta, sa pripadajućim elaboratom procenta na uticaj na životnu sredinu i društva za dionicu Mateševo - Andrijevića i idejnog projekta sa pripadajućim elaboratom procjenom uticaja na životnu sredinu i društva za

dionicu Mateševo - Andrijevića i idejnog projekta, sa pripadajućim elaboratom procjena uticaja na životnu sredinu i društva za dionicu Smokovac - Tološi, Farmaci zaobilaznica oko Podgorice.

Dok je dana 13. decembra 2017. godine odobrio 1.300.000 za pripremu nove sveobuhvatne studije opravdanosti za čitav auto put Bar - Boljari uključuje se analiza troškova i koristi.

U toku su pripreme aktivnosti za pripremu navedene dokumentacije početak izrade dokumentacija se očekuje do kraja tekuće godine. Osnovno opredjeljenje Vlade jeste da se sagledaju mogući uslovi modaliteta legalizacije ostale četiri dionice auto puta Bar - Boljare po nekom od modaliteta privatno javno partnerstvo i u skladu sa tim ostvarene u kontinuirane komunikacije sa nadležnim tijelima Evropske komisije, kao i sa Evropskom bankom za rekonstrukciju i razvoj u cilju obezbjeđenja potrebne podrške za apliciranje u narednom periodu za dodjeljivanje bespovratnih sredstava za izgradnju dionice od Mateševa do Andrijevice i to u vrijednosti od 20% od procijenjenog troška i izgradnju. Dok se ostatak planira obezbijediti od strane privatnog partnera i eventualno kroz dodatno djelimično zaduženje ili iz drugih dostupnih sredstava iz koncesija ili nekog drugog izvora.

Ovakav kombinovani model finansiranja iz takozvane Deenti - model finansiranja ima upravo za cilj da smanji fiskalno opterećenje države. Sve zainteresovane subjekte javno pozivamo da ispolje svoje interesovanje i predlože svoje modele za realizaciju ostalih dionica auto puta Bar - Boljari na principima privatnog javnog partnerstva.

Na bazi najbolje međunarodne prakse i uz poštovanje principa jednakog tretmana slobodnoj konkurenciji nediskriminacije. U nastojanjima da stvorimo preduslove za realizaciju ostalih dionica auto puta Bar - Boljari dana 23. jula 2018. godine, potpisan memorandum o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije na bazi ovog dokumenta je u toku usaglašavanje kontaktne tačke na projektu auto puta Bar - Boljari između Crne Gore i Republike Srbije.

Drugi planirani kapitalni infrastrukturni projekat u Crnoj Gori jeste Jadransko - Jonski auto put od crnogorskog primorja Sita putni pravac jedan koji je takođe dio indikativnog produženja jednog od ključnih trans evropskih koordinatora Bliskog isoka, Istočnog mediterana i koji predstavlja strateški projekat od značaja za region od Jugoistočne Evrope i Balkana.

Procijenjena dužina ovog puta kroz teritoriju Crne Gore iznosi oko 110 km, avrijednost izgradnje oko 880 miliona eura, sa svih sedam podionica. Trasa ovog puta kroz Crnu Goru čine obilaznice oko primorskih gradova, Herceg Novi - Tivat, Budva i Bar, kao i most Verige preko Bokotorskog zaliva.

Na osnovu rezultata studija obilaznica oko Budve prepoznata je kao prioritarna, za koju smo do sada putem mehanizma investicionog koji ide za Zapadni balkan obezbijedili ukupno šest miliona eura za tehničku podršku i 40 miliona eura za kofinansiranje gdje se sve aktivnosti sprovode u cilju realizacije privatnog javnog partnerstva za prioritarni segment ove obilaznice, a za koji posjeduje posljednje rađene procjene pokazuju da bi ukupni troškovi izgradnje mogli biti oko 140 miliona eura.

Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:54:11)

Hvala, ministre.

Poslaniče Raduloviću, imate tri minuta za komentar.

BRANKO RADULOVIĆ (25.10.18 14:54:19)

Ministre vi ste meni simaptični, ja ću tako sa vama razgovarati. Razumijem što ne shvatate to i moja pamet bi trebala pet godina razgovarajući sa profesorima, planiranje i građevinarstvo najboljim u Crnu Goru oko svega ovoga.

Vi ste te od Smokovca, ja sam krenu od Bara pa tako vaša karta i vaše su dionice kraće. Tako da vas ja izvadim iz tog neznanja.

Ministre, slušajte vi ovo što vi ja kažem. Nemojmo da idemo više grlom u jagode, nemojmo

da se pravimo sa državnim parama. Nemojmo da se pravimo sa crnogorskom sirotinjom. Nemojmo uvijek da slušamo Vučića, jer Vučić je dobio besplatno dva auto puta, jedan koji ide prema Makedoniji i prema mađarskoj, drugi koji ide preko Kosova do Drača, pa ga mnogo ne interesuje kako će biti auto put Beograd Bar.

Znači, ministre ima dovoljno stručnjaka u Crnoj Gori o ovome. Napravite glavni projekat za sve dionice od Bara do granice sa Srbijom, glavni projekat.

Na osnovu, glavnog projekta onda nema vrdanja lijevo desno. Napravite, završite taj idejni projekat čini mi se da je dato Monte putu. Ne znam koliko su stručni i tako sam vidio na sajtu. Vidite sve znam.

Znači, tamo piše na sajtu da je dato Monte putu, ali nije važno.

Dajte najboljim stručnjacima, morate praviti alternativu. Što ste se sa tim glavnim....
...projektom preko Bokotorske vezali s tim. Niko ne pravi više takve mostove. Pođite do Norveške mi ćemo vam platiti, da vidite kakvi su plutajući mostovi, kakvi su mostovi koji idu po dnu. Zašto to ne radite od Luštice pa do drugoga kraja dolje, jeli to bolje. Morate četiri puta jeftinije, niti narušava Bokotorski zaliv i četiri puta jeftinije, sigurnost još i veća.

Znači ministre, morate napraviti prvo dokumentaciju na nivou glavnih projekata. Zna li šta je glavni projekat, znate to. Dobro.

Nije ministre napravljen samo za Verige, ministre pročitajte, slušajte vi mene i kad to uradite, klečite ispred Merkelove, klečite. Za Crnu Goru hoću da uđe Crna Gora ravnopravno s bosnom i Hercegovinom, Hrvatskom, Kosovom, Makedonijom i Srbijom klečite. Stalno idete na te skupove i što ste dobili šest miliona samo za zaobilaznicu oko Budve ništa drugo.

Slušajte vi mene i nemojte da pravite glupost oko aerodroma ministre. To je nekoliko stotina miliona eura treba da ide u kasu Crne Gore, dovoljne su te pare od profita aerodroma, da ih ubačimo u brzu saobraćajnicu možda i u auto put.

Ministre, mućnite glavom, slušajte pametne ljude, pođite na Građevinski fakultet, nemojte one podobne kao onoga Burića što je reka da Tara veli biće bolja Tara, kad iskopamo korito Tare prije neku noć.

Znae što sam uradio knjigu sam uhvatio i gađa sam televizor, obraza mi profesor univerziteta prodao diplomu bača je ispod nogu, bio je moj kolega na Institutu za tehnička istraživanja u Geološkom zavodu. Priča kaže, veli Taru treba svu preorati, nesrećniče bre... Sa ovim slikama što su bile na vijesti zašto je treba preorati. Kinezima da damo to ministre okrenite se pri Crnoj Gori prema onima kući, pokupite stručne ljude. Napravite dokumentaciju, napravite koncenzus, molite, kumite i napravite od razvojne banke od Instituta i onda će ta investicija biti najjeftinija i pare će ostati Crnoj Gori. To rade pravi domaćini, pravi lideri, pravi predsjednici, pravi stručnjaci. Pođite po Evropi vidjet će te da je ovo ovako.

Znae li zašto su Bugari sad bili super, zašto onaj njihov Borislav bio super. Zato što hoće auto put džabe bre za Bugarsku, da izlazi prolazi Bugarska, Srbija, Kosovo i ovamo da presječe.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 14:59:27)

Hvala, poslaniče Raduloviću.

Ja mislim da ste uputili veoma intreresantne poruke. Kako da sada završili smo ovo pitanje. Prelazimo na sljedeće koje je uputio kolega Danijel Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.10.18 14:59:51)

Hvala vam, potpredsjedniče, uvaženi ministre Nurkoviću, sa saradnicima, uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovani građani.

Ministru saobraćaja i pomorstva uputio se pitanje koje se odnosi u kojoj fazi se nalaze radovi na putnim pravcima Berane - Petnjica druga faza, Bijelo Polje - Ribarevine i da li se planira rekonstrukcija puta Pljevlja - Mataruge.

Kao što ste i upoznati Skupština je na sjednici od 26.decembra 2017.godine usvojila je zaključke na Budžet koji smo usvojili za 2018.godinu, gdje je bilo predviđeno da se intenziviraju radovi na ovim putnim pravcima i ono što je veoma značajno odnosi se na putne pravce koje se

nalaze na sjeveru Crne Gore i u cilju kvalitetnije infrastrukturne povezanosti integrisanja sjevera Crne Gore sa centralnim i južnim regionom. Bilo bi značajno čuti šta je konkretno Ministarstvo saobraćaja preduzelo i u kojoj su fazi postupka upravo radovi na ovim putnim pravcima.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:00:51)

Ministre Nurkoviću, izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 15:00:56)

Uvaženi poslaniče Živkoviću, na postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj, je uradila projekat rekonstrukcije puta od Berana do Petnjice kroz dvije faze. Prva faza od Petnjice do mjesta Podvode u dužini od 3,5 km je završena 2017.godine. Vrijednost ovog projekta je 3.442.000. Radovi su otpočeli u oktobru 2016.godine, a završeni u novembru 2017.godine.

Radovima je obuhvaćena rekonstrukcija postojeće saobraćajnice u dužini od 1,6 km izgradnja nove trase od 2 km sa svim pratećim elementima.

Drugom fazom je obuhvaćena dionica od Berana od mjesta Podvode u dužini od 12,4 km. Radovi na ovoj dionici su ugovoreni sa 6.979.000, a rok izvođenja 365 radnih dana. Izvođač je uveden u radove u junu mjesecu 2018.godine, ova saobraćajnica će biti urađena sa dvije kolovozne trake širine 2 x 3,3 m. Na istoj će se uraditi tri nova mosta potporne rekonstrukcije za stabilizaciju terena i kružni tok na početku trase od Berana.

Za rekonstrukciju puta M21 Bijelo Polje - Ribarevina, sprovedena je tenderska procedura i sa izabranim izvođačem radova sklopljen je ugovor o izvođenju na iznosu od 2.799.000 eura. Projektom je predviđeno proširenje kolovoznih traka na 2,3 x 3m izgradnja trotoara, rekonstrukcija sa gornje strane i izgradnja novih potpornih konstrukcija sa donje strane. Izgradnja novog vodovoda kao i atmosferske kanalizacije. U toku su poslovi oko eksproprijacije zemljišta na kojem će se izvršiti rekonstrukcija o čijem završetku će se i otpočeti sa radovima. Rok završetka svih ovih radova je 180 kalendarskih dana.

Za putni pravac Pljevlja - Metaljke urađen je projekat kad za dionicu od Pljevalja do Krče u dužini Krče u dužini od 16km. Po ovom projektu priprema se tenderska dokumentacija za izbor izvođača radova i ista će biti objavljena u drugoj polovini novembra ove godine. Planirani početak radova na ovoj rekonstrukciji je maj 2019.godine. Za dionicu od Krče do Mataruge u dužini do 20 km izrada projektne dokumentacije je u toku.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:03:17)

Kolega Živković, izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (25.10.18 15:03:23)

Dakle, vidi se da je Ministarstvo saobraćaja i ukupno Vlada Crne Gore posvećena ulaganju u saobraćajnu infrastrukturu sjevera. Kao što ste rekli u ovoj prvoj fazi ukupno tri miliona, druga faza podrazumijeva izvođenje radova u obimu od 6.979.000 i dio od Bijelog Polja - Ribarevina 2.797.000.

Ono što me posebno zanimalo dakle tiče se rekonstrukcije puta Pljevlja - Metaljka, to bih posebno naglasio iz razloga što se čini mi se od 80-tih godina na ovamo nije radila ozbiljnija rekonstrukcija ovog putnog pravca, a radi se o povezanosti između Pljevalja - Bosne i Hercegovine, kao jednoj veoma važnoj tački iz prostog razloga što veliki broj ljudi putuje na toj relaciji posebno prema Sarajevu i tom dijelu Bosne i Hercegovine.

Raduje me činjenica da će te već raspisati tender sredinom novembra i da bi radovi trebalo

da budu izvedeni već početkom maja 2019.godine. Da kreću radovi na ovoj dionici i ova druga faza, koja nas očekuje malo zahtjevnija i duža 20 km.

Osim toga napomenuo bih da je Ministarstvo saobraćaja uložilo dodatne napore posebno što se tiče ovog dijela puta Slijepač most - Pljevlja.

Treća faza ili četvrta nijesam siguran Crkvice prema Vrulji, ukupno su radovi izvedeni u obimu 4.766.000 i ostaje čini mi se ova posljednja faza koja bi povezala Vrulju i Mijakoviće. To je otprilike nekih 8 km, čini mi se da će to biti veoma značajan projekat iz razloga što ćemo inostruktuno kvalitetnije povezani na dionici Pljevlja - Bijelo Polje i što ćemo nakon izgradnje auto puta mnogo lakše stizati i da kažem do Podgorice, sigurnije i bezbjednije, a i znamo da upravo od stepena izgrađenosti saobraćajne infrastrukture, zavisi ukupan ekonomski napredak Pljevlja sa ukupnim svojim potencijalima koje imaju. Nadam se da će kroz ovu saobraćajnu infrastrukturu kvalitetniju očekuju u narednom periodu valorizovati dodatno sveukupne svoje potencijale, a to se pokazuje iz onog prethodnog perioda kada je urađena jedna veoma značajna saobraćajnica odakle od Žabljaka do Kotora u vrijednosti od preko 100 miliona.

Dakle, siguran sam da će Ministarstvo saobraćaja u svom punom kapacitetu Crne Gore biti posvećena razvoju sjevera što i do sad pokazuje.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:05:47)

Zahvaljujem, poslaniče Živković.

Sada prelazimo na četvrto pitanje koje postavlja kolega Milan Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ (25.10.18 15:05:59)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ministru Nurkoviću, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje...

Ko je odgovoran za kašnjenje izgradnje auto puta i koliki iznos će građani Crne Gore, morati da plate zbog svih znanih i tajnih propusta Vlade i Ministarstva na čijem ste čelu.

Imajući u vidu opravdanu sumnju, zakonitost, ugovorenog posla vijeka. Da li će i kada će učiniti javnom svu dokumentaciju na osnovu koje će građani i stručna javnost moći da ocijene legalnost, isplativost projekta, koji će sve nas koštati preko milijardu evra.

Molim da mi odgovor na postavljeno pitanje dostavite i u pisanoj formi.

Mi smo vas gospodine Nurkoviću, upozoravali još i prije dvije godine, da se auto put neće završiti na vrijeme.

Vrijednost samo prve dionice 800 miliona evra i već smo alarmantno zadužena zemlja sa 80% javnoga duga. Čak je i ovaj čuveni MMF kojim se Duško Marković kune više nego u sve živo. Upozorio da zemlja ne može priuštiti daljem zaduživanjem, kako bi završila ovakav ambiciozni projekat, a da je ovaj auto put od starta neisplativ, govore i dvije francuska i američke studije izvodljivosti iz 2006.godine i 2012.godine.

Zato se postavlja pitanje ko je u Ministarstvu saobraćaja i Vladi odlučio da se zaduži na osnovu važnih podataka.

Podsjetiću vas, Vlada se tada pozvala na studiju izvodljivosti koju su uradili građanski i ekonomski fakultet u Podgorici, što su oba fakulteta demantovala. Podsjetiću vas da bi ste mogli nesmetano da se zadužujete podigli poreze ukinuli naknade majkama i uveli restriktivni budžet. Svojim bahatim odnosom ugrozili ste životni standard građana Crne Gore, a vaše namjere da izdajete državne garancije za unaprijed propale projekte, što vidim da imate namjere da uradite i u slučaju Aerodroma u Podgorici i Tivtu, ovu zemlju sigurno vode do bankrotstva. Čak vas je i zvaničnik Evropske investicione banke ispravio me ako griješim, okarakterisao kao nesposobne da upravljate rizicima koje preuzimate, a evropsko tijelo za korupciju tražilo je još 2014. da pred Parlament izadete sa tačnim podacima što vi gospodine Nurkoviću, odnosno vi tada nijeste bili ministar nijeste uradili.

Ali, ja nemam nikakvu korist gospodine Nurkoviću od toga što vi tada nijeste bili ministar,

što će te vi dio vašeg odgovora meni da spočitate i adresirate na Ivana Brajovića ili ćemo po noćka Jove Zmaja "Gdje ja stadoh, ti produži, što ja ne mogah, ti oduži". Ai, otprilike mi nećemo moći ništa da odužujemo, nego ćemo samo da se zadužujemo sudeći po ovome kako planirate ovaj auto put. Ili što bi rekao jedan starac na Smokovcu vidjevši kako teku ovi radovi na auto putu on je svom unuku rekao - e moj sine, da boga mi ti živio dok oni završe auto-put.

Imajući u vidu ovo kako je krenulo to će izgleda biti najljepša rođendanska želja za sve građane Crne Gore, da vi završite ovaj i ovakav auto - put.

Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:09:20)

Ministre Nurkoviću, imae pet minuta za odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 15:09:26)

Radujem se dakle, dvije činjenice samo ovo neće unuče, vjerovatno ćemo mi vrlo brzo doživjeti da otvorimo prvu dionicu auto puta.

Dobro, vidjet ćemo, radiće se u skladu sa mogućnostima, ne mogu da prejudiciram sad šta će se dešavati. Vjerovatno uložiti ćemo napor da radimo makar drugu dionicu prema granici sa Srbijom da radimo ali to nije sad moguće reći ... iz izvora na koji način finansirati znači ima više opcija tako da neće taj dio prethodno ste rekli da vezano za aerodrome mislim da nijeste uopšte u pravu nikakve garancije neće biti date nikome niti su obećane. Ja sam za to ... bio je uvaženi profesor prisutan javno saopštio saopštavam sad pred javnost.

Dakle, nikakve garancije neće biti date vidjet će te.

Na vaše postavljeno pitanje sad dajem sljedeći odgovor.

Kao što je javnosti Crne Gore poznato, radovi na izgradnji prvih kilometara na auto putu u Crnoj Gori su počeli 11. maja 2015.godine. Nakon što su prethodne ispunili zakonski ugovorni preduslovi. Od tada do danas izvođač radova je radio na projektovanju odnosno izradi glavnog projekta, pripremnim radovima i tajnim radovima. U početnim fazama realizacije izvođač radova i ako renomirana kompanija u tom trenutku na Evropskom tržištu ispoljilo nedovoljno poznavanje domaćih primjenjivih propisa, procedura i standarda što je uzrokovalo kašnjenje u pripremi tehničke dokumentacije, a kasnije kašnjenje u izvođenju radova na terenu i problemu organizacije poslovnih procesa. Iako je Vlada Crne Gore, u ovom i u prethodnom sazivu od strane top menadžmenta kompanije CRBC izvođača radova kontinuirano dobijala uvjerenja da će angažovati sve svoje raspoložive resurse kako bi osigurala da projekat bude realizovan na ugovoreni način i u ugovorenom roku da sada obrađena potraživanja izvođača radova i dodatne analize posebno one koje je radio angažovani nezavisni nadzorni organ. Ukazuju da prioritarna dionica auto puta Bar - Boljare neće biti završena u ugovorenom roku, a zbog razloga koji su na strani izvođača radova.

U slučaju probijanja ugovorenog roka realizacija projekta zbog potvrđenih razloga na strani izvođača radova ugovorom o projektovanju. U slučaju probijanja ugovorenog roka realizacije projekta zbog potvrđenih razloga na strani izvođača radova ugovorom o projektovanju izgradnje dionice Smokovac - Mateševo auto puta Bar - Boljare su investitoru data prava na naplatu penala.

Takođe, ukoliko ugovorne strane ne mogu postići saglasnost oko ugovornog certiranja određenog pitanja predviđena je i mogućnost angažovanja komisije za rješavanje sporova, a u krajnjem i arbitraža pred arbitražnim sudom trgovinske komore u Cirihu. Što sve predstavlja dio uobičajene fidik prakse, kao standardizovanog formata realizacije građevinskih projekata.

Vlada Crne Gore i u ovom i u prethodnom sazivu je kontinuirano insistirala na dosljednoj primjeni ugovornih odredbi primjenjivih propisa i standarda i dobrim međunarodnim praksama sa ciljem osiguranja kvaliteta, bezbjednosti, dugotrajnosti radova. Te kompleksnosti i pune funkcionalnosti auto puta, što i sada postavljamo kao svoj primarni cilj i u tom smislu se ne može govoriti o nikakvim propustima Vlade i Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

U cilju zaštite interesa investitora, dio ugovorne dokumentacije je tretiran u skladu sa

zakonom o tajnosti podataka. Uobičajeno je da svaka ugovorna strana ima svoju određenu strategiju za prevazilaženje izazova, pa javno iznošenje i obrazlaganje i stavova postupanje ugovornih strana prije nego što se sprovedu ugovorne procedure u takvim slučajevima može određenoj ugovornoj strani nanijeti štetu. Odmjereno i oprezno, postupanje ugovorne strane ne znači i taj novito. Kod akcionarskog postupanja, a ni jedan posao posebno onaj ove vrijednosti značaja ne vodi se putem medija.

Još jednom ističemo da se od početka realizacije ovog projekta i poslovnog odnosa Kineskim partnerima politička odluka zasnivala prioritarno na mišljenjima i stavovima struke, a u prilogu ove tvrdnje govori činjenica da je u realizaciji ovog projekta, apsolutni primat dat struci, pa su tako pripreme ugovorne dokumentacije Zakona o auto putu Bar - Boljare, vršenje nadzora nad radovima upravljanje projektom, revizija tehničke dokumentacije i tehnički pregledi radova. Pažljivo provjeravani ekspertskim timovima, organizacijama i komisijama koje su najvećim dijelom sastavni priznatih i crnogorskih i stranih stručnjaka u pojedinim oblastima od kojih se očekuje maksimalan doprinos uspjehu ovako značajnog projekta.

Zahvaljujem se.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:14:30)

Hvala, ministre.

Poslanik Knežević ima tri minuta, na komentar odgovora .

MILAN KNEŽEVIĆ (25.10.18 15:14:38)

Auto - put neće biti završen 19.maja naredne godine jeli tako?

Ko će biti kriv za to Kinezi ili mi. Nemojte da mi govorite odlučit će arbitraže.

Znači, saopštite nam detalje iz ugovora koji ne može niko da dobije ovdje izgleda u Crnoj Gori. Mislim da ne znate ni vi sve detalje iz ugovora.

Molim vas da saopštite ovdje pred crnogorskom javnošću. Ko će biti kriv za kašnjenje za izgradnju auto puta tj. što neće biti u roku od predviđenog za 19.maj.

Koliko mi se čini, vi ste rekli u oktobru 2018. da su Kinezi krivi.

Znači, vi ste saopštili da su Kinezi krivi, a Kinezi kažu krivi ste vi, jer nemate petlju. Neko je zaboravio da ima petlju, ili je nikad nije imao.

I sad se dolazi do računice gospodine Nurkoviću, da će ovaj nedostatak petlje koštati Crnu Gore između 70 do 120 miliona evra. I sad ja vas pitam ko će to da plati. Ko plaća petlju ili to što neko nije imao petlju, plaćaju građani Crne Gore ili plaćaju Kinezi. Vi kažete Kinezi su krivi, a Kinezi kažu mi nijesmo krivi, Crnogorci nemaju petlju...

... Ja samo molim zbog građana Crne Gore da se ovdje jasno precizira ko će biti odgovoran i što piše u tom ugovoru. Ne mojte sad idemo u Cirihi na arbitražu i sve te frazeološke priče.

Ima više opcija.

Ja vas molim da u dopunskom pitanju meni kažete koje su te opcije, jer je sasvim logično da, ako Kinezi tvrde da ste vi krivi, a vi tvrdite da su Kinezi krivi, da mi moramo završavati auto-put ili ćemo čekati da se prvo završi arbitraž pa ćemo onda da krećemo u završetak auto-puta. Molim vas, objasnite mi koliko će koštati Petlja i da li je tačno da će to iznositi od 70 do 120 miliona evra i ko će to da plati? Evo neka košta dva miliona ko će to da plati? Hoće li Crna Gora ili će da plate Kinezi. Nijesam ja džabe naveo hronogiju čitave ove najave oko izgradnje auto-puta. I što sad imamo, što kaže profesor Radulović prekopali ste Taru, pomjerali ste i što ćemo sad da radimo da je damo Kinezima Taru da sade pirinač tamo. Hoće li to da bude kompenzacija ili ćemo da zamolimo Katnića pošto je on utvrdio da jezero Gazivoda teče preko brda da Katnić vrati Taru u svoj tok, ako me bude čuo on će slobodno krenuti to da radi. Znači, molim vas da ovdje pred crnogorskom javnošću objasnite i sljedeće. Ovo je dopunsko pitanje.

Da li će neko snositi krivičnu odgovornost zbog toga što je zaboravio ovu petlju i zbog toga što kasne radovi? Ja ću vas podsjetiti. Svetozar Marović bivši predsjednik savezne države i

nekadašnji predsjednik Parlamenta i politički ideolog Demokratske partije socijalista je pošao u zatvor zbog donošenja štetnih odluka po budvansku opštinu, a nije bio funkcioner.

Da li će Vlada Crne Gore snositi odgovornost zbog kašnjenja, zbog nezavršetka ovih radova i zbog novog zaduživanja građana Crne Gore ili ćemo sve da poravnamo na način što će uvesti nove restriktivne poreze za građane Crne Gore i na taj način pokušati da sanirate ovaj problem sa Kinezima? Evo, ja vam sad tvrdim gospodine Nurkoviću da ćemo mi morati da platimo ovu petlju i zato što nema završetka radova i da Kinezi neće platiti jedan jedini cent ili jen njihov. Ja vam to tvrdim Juan, jel' tako.

Što kaže profesor Radulović on vam je dao stav da klečite pred Angelom Merkel, a ako vas zabole koljena od tog klečanja i ne ispuni vaše zahtjeve obratite se mene ja ću pokušati iz stojećeg stava da razgovaram sa Putinom pa možda i najzad završim ovaj auto-put.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:18:57)

Ministre Nurković, cijeneći da nemate Poslovnik Skupštine pred sobom, dopunsko poslaničko pitanje vam dozvoljava da imate još pet minuta za odgovor koje možete dati sada ili do početka sledeće sedmice.

Ovim konstatujem da je četvrto pitanje u današnjem radnom danu završeno.

Prelazimo na peto pitanje, a postavila ga je Vera Bulatović.

Poslanice Bulatović - izvolite.

VERA BULATOVIĆ (25.10.18 15:19:51)

Poštovani građani,

Pošto je Zakonom o koncesijama propisano... u nadležnosti Vlade to Skupština neće imati priliku da se izjasni o namjeri Vlade da preda aerodrome pod koncesiju pa moje pitanje učučeno ministru saobraćaja i pomorstva glasi:

Objasnite građanima Crne Gore na um Vlade i vašeg Ministarstva da aerodrome Crne Gore preda na koncesiju koncesionaru kome ćete istovremeno biti i garant za kredit i tako povećati i onako enorman dug za 300.000 eura.

Obrazloženje ću dati iz svog ugla, iz ugla javnog duga Crne Gore koji iznosi više od tri milijarde i koje je ova Vlada uspjela u odnosu na karaj kvartala prošle godine da uveća za 440 miliona.

Moram naglasiti da javni dug Crne Gore na kraju izborne 2006.godine iznosio 700 miliona. U vremenu kad je Ministarstvo rada i socijalnog staranja prikazalo rezultat da je 8,6% građana Crne Gore ispod linije siromaštva, što bi značilo svaki dvanaesti građanin pri čemu su siromašni ne samo oni koji ne rade već veliki broj zaposlenih i veći broj penzionera. U vremenu kad Svjetska banka poručuje svijet je u stanju da iskorijeni globalno siromaštvo u narednom 15 godina, ako vlade u svoje reforme ugrade mehanizme koji će postaći privredni rast. Države treba da investiraju u svoj narod i da im osiguraju finansijsku sigurnost. U takvoj atmosferi Vlada dva kapitalna ekonomska resursa aerodrome u Posdgorici i Tivtu nudi na koncesiju. Plan je da se izdaju na 25 do 30 godina zanemarujući pri tome kako ekonomski tako i ukupan nacionalni značaj aerodroma za Crnu Goru. Na računu aerodroma Crne Gore ima 20 miliona eura koji su namijenjeni za razvoj aerodroma u Tivtu a projekat je trebao da počne da se realizuje od 2015.godine.

Gospodin Orlandić je rekao da su aerodromi Crne Gore u 2017.godini imali profit od 36 miliona evra, a ove godine milioniti putnik podgoričkog aerodroma je dočekan dva mjeseca ranije, nego u 2017.godini, što znači 140.000 putnika više nego prošle godine u isto vrijeme.

Zbog čega bi budući koncesionar bio zainteresovan i sposoban da nam bolje od nas samih riješi taj problem? Mjerodavne ekonomske analize pokazuju da aerodrom Crne Gore mogu sami uzeti kredit od 100 miliona evra za koji se čak ne traži ni garancija od države i izvršiti ... i modernizaciju oba aerodroma, a onda povratiti uloženo uz višestruko povećanje profita. Vlast to ne dozvoljava i ako je taj aradžman od nje ne traži nikakve finansijske obaveze, ne traži se čak ni državne garancije za ponuđene kredite. To nečinjenje Vlada pravda prezaduženošću države.

Nastaviću kasnije.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:23:21)

Zahvaljujem.

Ministre Nurkoviću, imate pet minuta za odgovor. Izvolite.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 15:23:25)

Uvažena poslanice Bulatović,

Imate više grešaka. Vjerovatno je ovdje graška vaša 300.000 eura u pitanju. Moguće da ste razmišljali od 300 miliona. I drugo, rekli ste da je ukupan profit aerodroma 35 miliona da je direktor Orlandić izjavio nije profit nego ukupan promet aerodroma, a profit je ono što ostane, dobit je bila oko poeet i nešto miliona, ali to je manje bitno sad u ovome svemu. Važna je još jedna činjenica ovdje da pred građanima saopštim još jednom da potvrdim ono što sam rekao da nikakve garancije država neće davat da koncesionar budući, ako dođe do te realizacije neće moći da da pod hipoteku imjovinu aerodroma, jer je to špekulacija koja se provlači. Sva imovina koja se bude uvećala tokom perioda koncesije, ako se da na trideset godina vratiće se nakon trideset godina uvećana za sva ulaganja u tom periodu.

Prema tome, ništa se neće otuđiti samo se daje na upravljanje ta imovina ako dođe do realizacije.

Na vaše pitanje pored ovog uvodnog dijela dajem sljedeći odgovor.

Vlada ne pruža zajmodavce garancije kredit i druge obaveze koje će preuzeti koncesionar. Koncesionar nosi rizike projektovane, izgradnje, finansiranje, operacija, saobraćaj i slično.

Takođe, koncesionar će obezbijediti polise osiguranja hartije od vrijednosti čime se garantuje izvođenje radova od svojih podizvođača, koji će apsorbovati većinu od problema koje projekat može iskusiti.

U izuzetnoj situaciji kada koncesionar uđe u nevolje, a zajmodavci nijesu u mogućnosti da pronađu alternativna rješenja kao što je reprogramiranje duga ili zamjena koncesionara, koncesija će biti ukinuta i aerodrom vraćen državi, a Vlada bi morala preuzeti određeni finansijske obaveze.

Iz budžetske perspektive sredstva nijesu mogla biti uplaćena niti mogu biti dostupna u budžetu sve dok ne nastanu stvarne obaveze plaćanja.

Ovo pitanje se može izvršiti uplatama rata tokom preostalog roka tajnog Ugovora o koncesiji ili korišćenjem alternativne tržišne prodaje.

Zajmodavci ne bi trebali prigovarati na plaćanje na rate, ali to bi trebalo potvrditi kada kreditori izvrše ocjene projekta nakon izbornu nepovoljnog ponuđača. Ovakav pristup je standardan tržišna praksa u javnom privatnom partnerstvu na globalnom nivou, zasnovan na principima da se nepravedno obogate. Ako se ugovor raskine prije vremena, posebno se koristi u koncesijama na aerodromu.

Na primjer, isti model je primijenjen u transakciji za beogradske aerodrome. ...

... na kraju vjerovatnoća ranog prekida je izuzetno niska, jer nije u interesu bilo koje ugovorne strane. Sa druge strane ukoliko bi Aerodromi Crne Gore ili Vlada trebalo da pozajmljuje novac direktno za ulaganje u hitnu nadogradnju infrastrukture aerodroma koja je bila predugo odlagana, to bi povećalo obaveze države u visini iznosa investicije. Pored toga Vlada bi snosila rizik kašnjenja u izgradnji i prekoračenju troškova, rizike održavanja, operativne rizike, saobraćajne rizike i drugo. Ovo su rizici koji se ne snose u koncesionoj strukturi. Pored toga podsjećamo članove Parlamenta da je koncesija strukturirana kako bi se obezbijedili prihodi u budžetu države od prvog dana putem avansne uplate za koncesiju i naknade za godišnju koncesiju, bez potrebe da Vlada mora isplatiti bilo koji novac iz budžeta za modernizaciju infrastrukture aerodroma. Dakle, ni ovo nije tačno da bi dobili kredit od 100 miliona Aerodromi i da niko ne bi trebao da garantuje. Samim tim što su aerodromi vlasništvo države 100% je i povećanje duga ili indirektna garancija, ako se ne bi direktno dala garancija Vlade. Prema tome benefite od koncesije ćemo vidjeti nakon potpisivanja ugovora i davanju koncesije, ako do toga dođe. Imamo sad ovaj u tri

faze taj postupak. Prva faza je bila razgovor o aktu koncesije ugovora o koncesiji. Taj akt je finalizovan i skoro bi trebao da ide prema Vladi, poslije toga ide postupak predkvalifikacije gdje će se tražiti da se dostave ponude od značajnih operatera, odnosno firmi koje bi trebale da budu zainteresovane za koncesiju, ako dobijemo kvalitetne ponude u predkvalifikaciji da te kvalifikovane, odnosno kvalitetne ponuđače ćemo pozvat da dostave dokumentaciju, raspisaćemo tender.

Dakle, u koliko se ocijeni, Vlada ocijeni da u bilo kojoj fazi, koraku ovo ne bude isplativo za državu, ne bude dobar posao, mi možemo da odustanemo. U ovom poslu ćemo tražiti da se minimalno uplati avans na uplatu za budžet državi od 100 miliona eura, ali će to zavisiti od ponuda. Dakle, može da bude i više od 100 miliona avansno, tražićemo da bude minimalno 10% od ukupnog prihoda aerodroma i tražićemo minimalnu investiciju u (prekid)... znači minimalno 10% od ukupnog prihoda i tražićemo minimalnu investiciju u prve dvije do četiri godine od 80 do 120 miliona, a tokom trajanja cijele koncesije za 30 godina da se investira 200 miliona eura minimalno.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:28:52)

Zahvaljujem, ministre.

Poslanica Bulatović, pravo na komentar odgovora.

VERA BULATOVIĆ (25.10.18 15:28:58)

Da vam se zahvalim na ispravci ovih mojih pogrešnih navoda, što se tiče hiljada i miliona. Ja sam ljekar po struci i doktori žive od par stotina evra, a o hiljadama i milionima, čak o milijardama ljekari i ne razmišljaju. Hvala vam.

Vladina računica kaže da bi od zakupca aerodroma na ime koncesije država za četvrt vijeka prihodovala, ja sam sve ove podatke našla na sajtovima i na sredstvima javnih informisanja. Njih nisam vidjela da ste demantovali, pa ako je tako demantujte ovo što ja tvrdim. Država za četvrt vijeka prihodovala nešto manje od 250 miliona evra, od toga 100 miliona evra Ministarstvo saobraćaja traži unaprijed, na ime predujma koncesione naknade, dok bi u istom periodu zakupac ostvario prihod od 250 do 500 miliona evra zavisno od povećanja broja putnika, rast aerodroma, taxi naknada za parking, izdavanje poslovnih prostora i ostalo.

Mjerodavne ekonomske analize ukazuju da su aerodromi u Crnoj Gori za 25 godina da bi zaradili od 400 miliona do preko milijardu evra, a od toga bi se direktno u budžet samo po osnovu izdvajanja iz neto profita aerodroma slilo od 300 do 700 miliona od poreza na dobit od 40 do 100 miliona i još oko 100 miliona na druge poreze doprinose i razne takse. Aerodromi Crne Gore su jedno od rijetkih profitabilnih preduzeća u vlasništvo države koja Vlada decenijama koristi za uhljebljavanje političkih podobnih interesnih grupacija. U slučaju dolaska koncesionara otprilike 800 zaposlenih, vjerovatno bi se primijenio jedan od već viđenih scenarija proglašavanja tehnološkog viška, visoke otpremnine i ranog penzionisanja što bi opet opteretilo fond PIO.

Aerodromi Crne Gore godinama finansiraju Montenegro Airlines koji ovima duguje 27 miliona evra. Eventualni zakupac aerodroma neće pomagati Montenegro Airlines, pa bi se moglo desiti da se ugasi nacionalni avio prevoznik, a može se desiti da neka buduća Vlada preuzme gubitke i plaćanje iz državnog budžeta što bi opet značilo da mi plaćamo koncesionaru da upravlja našim aerodromima i ubira profit. Izdavanje na 25 do 30 godina je dug period i ja se nadam da će neka druga Vlada i neki drugi ljudi biti na vlasti, ali nije fer našoj djeci i našem potomstvu ostaviti ovoliki teret. Vladin model isključivo služi (prekid)... da napuni budžet Crne Gore i ta se sredstva kao i do sada potroše ili na izbore ili na kupovinu socijalnog mira. Ostaje nam da vidimo reakciju Socijaldemokrata da li će dozvoliti koncesije i rizikovati da bez posla ostane više njihovih članova ili će izazvati krizu vlasti, hoće li pobijediti interesi ili patriotizam. Hvala i oprostite.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:32:34)

Zahvaljujem poslanici Bulatović.

Prelazimo na sledeće pitanje koje je postavio kolega Mirsad Murić.

MIRSAD MURIĆ (25.10.18 15:32:57)

Poštovani predjedavajući, uvaženi ministre Nurkoviću, kolege i kolegice, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru saobraćaja Osmanu Nurkoviću postaviti sledeće poslaničko pitanje:

"Do koje faze je stigla izgradnja druge faze obilaznice u Opštini Rožaje i kada se može očekivati puštanje u saobraćaj ovog za Rožaje značajnog infrastrukturnog objekta"?

Obrazloženje.

Izgradnja druge faze obilaznice oko Rožaja u dužini od 2,6 km započela je krajem 2017. godine, a vrijednost radova iznosi 20 miliona eura. Ta sredstva obezbijedila je Vlada Crne Gore kako bi Opštini Rožaje nadoknadila nedostajuću putnu infrastrukturu. Obilaznica je veoma važan infrastrukturni objekat za Rožaje, jer će ono riješiti vrlo gorući problem u gradu, a to je bezbjednost saobraćaja. Otvaranjem ove obilaznice stvaraju se novi bezbjedonosni uslovi u saobraćaju i napokon će se grad rasteretiti tranzitnog saobraćaja, posebno dio Jadranske magistrale koji prolazi kroz centar grada. Osim toga saobraćaj će se rasteretiti i u prigradskim naseljima Bandžovo Brdo i Suho Polje.

Posebno treba naglasiti da će obilaznica učenicima koji pješače do rožajskih škola omogućiti bezbjedniji pristup tim školama, smanjiće se količina izduvnih gasova i buka koji su u ekološkom i zdravstvenom smislu imali negativne posledice za građane. Treba napomenuti i to da se obilaznica povezuje i sa regionalnim putem Rožaje-Peć te će time obilaznica uticati na poboljšanje uslova za razvoj turizma i privrede. Vlada Crne Gore je prepoznala mogućnost da se ova prilika na koju smo iz Rožaja ukazivali i u ranijem periodu iskoristi tako da je projekat za obilaznicu lokalna uprava i predložila u strategiji razvoja Opštine Rožaje. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:35:17)

Zahvaljujem, poslaniče Muriću.

Ministre Nurkoviću, imate pet minuta za odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 15:35:23)

Zahvaljujem, poslaniče Muriću. Na vaše postavljeno pitanje dajem sljedeći odgovor:

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj na osnovu raspisanog tendera izabrali izvođača radova i sklopilo ugovor za izgradnju obilaznice Rožaje druga faza čija je vrijednost 19 miliona 778.000 bez PDV-a. Projektom je predviđena izgradnja dva tunela ukupne dužine 1.800 metara i dva mosta kao i radovi na sanaciji prve faze obilaznice. Ugovoreni rok završetka radova je 730 kalendarskih dana. Izvođači u radove uvedeni u decembru 2017. godine. Radovi na ovom projektu se odvijaju po dinamičkom planu i za sada nema nagovještaje oko eventualnog kašnjenja ovaj projekat se finansira iz srestava kredita Evropske investicione banke, po programu sanacija puteva izgradnja obilaznica oko gradova.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:36:15)

Hvala poslaniče Muriću.

Ovim smo završili i ovo pitanje, prelazimo na sljedeće.

Pitanje je postavio poslanik Tarzan Milošević.

Poslaniče Miloševiću, imate riječ.

TARZAN MILOŠEVIĆ (25.10.18 15:36:34)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, gospodine ministre sa saradnicima,
Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore ministru saobraćaja i pomorstva gospodinu Nurkoviću postavljam sledeće pitanje.

Da li je u planu sanacija i revitalizacija dionice puta između dva granična prelaza na teritorijama opština Bijelo Polje i Prijepolje, odnosno dionica između graničnog prelaza Dobrakovo u Crnoj Gori i graničnog prelaza Gostun u Srbiji?

Slično pitanje za vrljeme mog poslaničkog mandata postavljam treći put, a Vama drugi put svjestan činjenice da je dionica puta, naročito preko puta manastira Kumanica i ispod sanitarne deponije u Bljelom Polju i pored više privremenih popravki i sanacija u izuzetno lošem stanju, zbog čega su svi učesnici saobraćaja prolaskom tom dionicom izuzetno ugroženi. S obzirom da duži period vremena postoji više predloga kako to pitanje da se riješi a oni su nažalost gospodine ministre u većini slučajeva bili razlog da se to pitanje nije riješio ni do današnjeg dana.

Kroz više budžeta Vlada je planirala sredstva za rješavanje tog problema ali su ona ostala nerealizovana i nisu preusmjeravana na druge pozicije.

Izgradnjom zaobilaznice na teritoriji opštine Bijelo Polje ostala je gradska saobraćajnica koja je u jednom dijelu zahvaljujući naporu direkcije za saobraćaj i vašeg ministarstva uređena, ali dobar dio je trebao da bude završen u ovoj godini. Da li će to biti urađeno s obzirom da je veliki broj učesnika u saobraćaju koristi i taj pravac, da bi svratio u grad i nastavio saobraćaj, a istovremeno je to glavna gradska saobraćajnica koja je izuzetno opterećena i istu je neophodno što prije sanirati i dovesti u kvalitetno stanje?

Ovo pitanje izaziva izuzetnu pozornost svih građana ne samo Bijelog Polja, nego Crne Gore jer u slučaju bilo kakve havarije na tom putu koja je potpuno izvjesna u zimskom periodu alternativne tom putnom pravcu nema. Znači tu se ne može napraviti nikakav obilazak zbog toga što je to kanjon Lima, sa jedne strane imamo Lim, sa druge strane imamo stijenu koja je izuzetno složena da bi mogla da bude, da zaobiđe na bilo koji način. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:38:54)

Da čujemo odgovor ministra.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 15:39:00)

Uvaženi poslaniče Miloševiću, na Vaše pitanje dajem sljedeći odgovor.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Direkcija za saobraćaj u programu rekonstrukcije magistralni put u Crnoj Gori uvrstila je rekonstrukciju dionice magistralnog puta od graničnog prelaza Dobrakova do granice sa Republikom Srbijom. U tom cilju je urađen projekat rekonstrukcija ove dionice u duži od 3,4 kilometra, ovaj projekat je kandidovan za finansiranje kod Evropske investicione banke uvršten je u novi kreditni aranžman koji će sa bankom biti zaljučen do kraja ove godine. Raspisivanje tenderske procedure za izbor izvođača u dionicu, kao i za dionicu od Bijelog Polja do Dobrakova očekuje se polovinom naredne godine.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:39:44)

Poslaniče Miloševiću, da li imate potrebu za komentar.

TARZAN MILOŠEVIĆ (25.10.18 15:39:51)

Imam, potpredsjedniče, vrlo kratko.

Znači, ja mogu odgovoran da budem ajde da kažem uslovno relativno zadovoljan s obzirom na to da vjerovatno da će sanacija toga puta ako bude kredit sredinom sledeće godine, ili sam shvatio da će biti početi radovi do kraja da će početi radovi početkom sljedeće godine, idealno bi bilo da to onda bude završeno do sezone. S obzirom da je vrlo teško u sezoni tamo obavljati poslove. Zbog toga, govorimo o graničnom prelazu gdje imamo blizu dva miliona auta koja prelaze na graničnom prelazu Dobrakovo-Gostun, oko dva miliona automobila, i to je jedan od najfrekventnijih prelaza.

Ovo je istovremeno prilika da kažem da sam svjestan da Vlada i vaše ministarstvo izvodi kapitalne projekte upravo sa sjevera, to je izgradnja auto-puta, to je put Kolašin-Berane i to je za mene put takođe Vrulja-Mijakovići, koji je izuzetnog značajan za povezivanje ovog sjevera Crne Gore sa Žabljakom istovremeno i sa Bosnom i Hercegovinom. Tako da i u tom pravcu zna da se troše značajna sredstva i da smo svi zadovoljni, tako da vjerujem da će u sljedećem periodu nastaviti sa revatalizacijom tog putnog pravca koji će biti naročito od Kolašina do Bijelog Polja izgradnjom prve faze auto-puta, takođe još je dugo vremena vrlo aktuelan, ali u pravcu onoga što prestoji kao jedna opasnost. Ja mislim da bi bilo potrebno prije sezone uraditi na tom putnom pravcu i još jednom ga ljudi iz vaše ministarstva snime teren, vide što nas čeka u zimskom periodu i preduprijedimo eventualno prekid saobraćaja na toj dionici u zimskom periodu. To bi bilo sa moje strane nešto što bi stvarno bio apel i zahtjev, ako možete misliti da postoji prostor da se to uradi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:41:43)

Hvala, poslaniče Miloševiću.

Prelazimo na sledeće pitanje, pitanje postavio poslanik Mihailo Anđušić.

Poslaniče imate riječ.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (25.10.18 15:41:56)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovani građani, uvažene kolegice i kolege, uvažni prestavnici resornog ministarstva, Ja sam u skladu sa Poslovnikom Skupštine ministru saobraća i pomorstva gospodinu Osmanu Nurkoviću, postavio poslaničko pitanje u sljedeće sadržine.

Poštovani ministre, uzevši u obzir trenutnu dinamiku izvođenja radova na izgradnji bulevara kroz Donju Goricu, duž cetinjske magistrale, da li nam u ovom trenutku možete dati informacije o realnom roku realizacije ove kapitalno važne saobraćajnice za Glavni grad.

Ja ću kratko obrazložiti svoje pitanje, ali se nadam da ću komentaru na Vaš odgovor u zavisnosti naravno sadržine odgovora dati jedan onako širi možda lični osvrt, kažem u zavisnosti od sadržaja vašeg odgovora.

Pomenuta saobraćajnica, uz nedavno završeni projekat druge faze zaobilaznice oko Golubovaca, i uz, nadam se, skoriji početak realizacije odnosno početak radova na realizaciji Jugozapadne zaobilaznice, predstavlja jednu od ključnih infrastrukturnih projekata saobraćajnih infrastrukturnih projekata u Glavnom gradu. Napomenuć da je vrijednost predviđena za realizacije ovog projekta bilo oko 10 miliona eura. Prije svega, javnost je radi građana, jer svjedoci ste sigurno da se i Vi susrijećete sa time veliko interesovanje vlada kada je u pitanju su informacije vezane za rokove završetka ove saobraćajnice. Čini mi negdje onako i u javnostima među građanima prevladava mišljenje da ona ide nekim sporim intizitetom izgradnje odnosno recimo na nedavno završenu drugu fazu obilaznice u Zeti, pa Vas molim da u tom dijelu u koliko raspoložete date određene rokove prepostavljam da već malo postajem možda i dosadan sa ovom pričom gdje insistiram da kroz institut poslaničkog pitanja potenciram ovu priču. Mi

dobijamo što se toga tiče korektne odgovore u dijelu preciznih informacija kada su u pitanju rokovi neki predviđeni za završetak. Ali opet uzevši u obzir informacije koje ste dali na prethodnom premijerskom satu kroz poslanička pitanja, nisu baš u ovom trenutku negdje u ... sa tim informacijama, pa Vas molim da kroz informacije koje ste dobili Direkcije za saobraćaj pa i Vi kao krovna institucija da date neke okvirne informacije kada su u pitanju ovi rokovi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:44:25)

Zahvaljujem, poslaniče Anđušiću.
Ministar Nurković, imate pet minuta za odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 15:44:30)

Uvaženi poslaniče Anđušić, na vaše pitanje dajem sljedeći odgovor.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj Glavni grad Podgorice da su sklopili ugovor finansiranja radova na rekonstrukciji magistralnog puta M23 Podgorica-Cetinje, od cetinjskog semafora do mosta na Sitnicu dužinu 3,2 kilometra koji su definisani radovi i druge obaveze kojim su definisani radovi druge obaveze koje finansiraju kao saogovarači. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj je jednako sprovela tenderske procedure, izabrali izvođača radova te sklopilo ugovor na ukupnu vrijednost od devet miliona 473 hiljade do čega je obaveza Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Direkcije za saobraćaj šest miliona i šest hiljada, za izvedene radove na trasi potporni zidovi, atmosferskoj kanalizaciji, mostu preko rijeke Sitnica i geodetski radovi dok je obaveza Glavnog grada tri miliona i 466 hiljada za izvedene radove na fekalnoj kanalizaciji, vodovodu, elektroinstalaciji, jakim strujama, javnoj rasveti i elektroinstalacije slabe struje. Ugovoreni rok za izvođenje radova po ovom projektu je 270 kalendarskih dana, zbog nezavršenih poslova eksproprijacije zemljišta koji su obaveze Glavnog grada, čitav projekat je podijeljen na četiri dionice, za radove na prvoj dionici od cetinjske raskrsnice do prvog kružnog toka čija je dužina 900 metara, i na četvrtoj dionici od mosta na Sitnici do kružnog toka kod salona izvođač je u radove uveden 8.02.2018. dok je na ostale dvije dionice uveden nakon završetka turističke sezone 15.09.2018. godine. S obzirom na smanjenje obima radova u toku turističke sezone kao i nezavršene eksproprijacije u predviđenom vremenu, ugovoreni rok za završetak svih radova će biti produžen i po novoj dinamici usaglašen s izvođačem i nadzorom radova rok je 28.03.2019. godine, ukoliko vremenske prilike dozvole normalno izvođenje radova.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:46:43)

Kolega Anđušiću, imate pravo bar na tri minuta.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (25.10.18 15:46:44)

Zahvaljujem, ministre, kao što sam i rekao u uvodnom izlaganju, na korektnom odgovoru kao i uvijek i po pitanju preciznih rokova koji su nam i sada ovdje saopšteni. Imali smo od ranije ovu informaciju za treći mjesec naredne godine. Drago mi je što smo otklonili dileme kada je u pitanju smanjeni obim kod izvođenja radova prouzrokovan turističkom sezonom, dakle da bi se smanjile saobraćajne gužve, to je negdje razlog koji je razumljiv. Tu je dobro da otklonimo dileme javnosti radi jer ima različitih informacija o tome kada su u pitanju kvalitet i dinamika izvođenja radova u odnosu na jednog ili drugog izvođača koji je angažovan u tim radovima. Tu bih definitivno iskoristio priliku da pohvalim kvalitet radova na nedavno realizovanoj saobraćajnici kroz drugu fazu zaobilaznice u Golubovcima. Mislim da to treba da bude primjer kada su u pitanju moderne saobraćajnice tog tipa i u Glavnom gradu i širom naše države.

Ovom prilikom treba odati priznanje i izvođaču i Ministarstvu i Direkciji za saobraćaj i

Glavnom gradu da je to jedan projekat koji je pokupio sve komplimente i kod javnosti i kod građana kada je u pitanju sam kvalitet realizacije, pa i brzina. Kada govorimo o kompleksnosti izgradnje ne možemo uporediti ova dva projekta. Vi ste sami naveli da, kada je u pitanju izvođenje radova na atmosferskoj fekalnoj kanalizaciji, električnim instalacijama i sl. to iziskuje određeno vrijeme. Svakako smo svjedoci, imao sam prilike da svakodnevno prolazim bulevarom duž petrovačke magistrale, da je izvođač u tom dijelu angažovao radnu snagu i u trećoj smjeni, radio i noćnu smjenu i postavlja se negdje pitanje, siguran sam da su kroz ugovor o realizaciji projekta o izvođenju radova definisani i neki penali kada je u pitanju kašnjenje, time se bavi Agencija za izgradnju i razvoj Direkcije za saobraćaj, ali svakako možda ne bi bilo loše uputiti apel i sugestiju da, evo imamo jedan svježi primjer realizovanja saobraćajnice, kvalitetno realizovan i po pitanju kvaliteta realizacije i brzine i da se u tom dijelu mogu preuzeti neke dobre prakse. Bili smo svjedoci da vidimo da se radilo u tri smjene. Ne vidim razlog zašto ne bi to bila jedna lijepa praksa kada je u pitanju ovaj projekat jer smo svjedoci da je ovo jedan rok, treći mjesec naredne godine koji se i te kako približava narednoj turističkoj sezoni i ne bi bilo dobro da u tom dijelu uđemo ponovo u neka kašnjenja. Nadam se da nećemo, mislim da su ovo neki realno zacrtani rokovi. Vidjeli smo da se radi zbog problema oko eksproprijacije, da se radi o dijeljenju u četiri faze, u toku su koliko sam shvatio i druga i treća svakako faza, a da je četvrta faza realizovana i prva koja je pri kraju.

U svakom slučaju, hvala na ovim informacijama. Nadam se da ćemo svi zajedno, rekao sam uz projekat druge faze zaobilaznice koji je realizovan završetak ovog dijela saobraćajnice donjogoričkog bulevara i na kraju realizacijom jugozapadne zaobilaznice steći uslove za, sada već možemo reći, jednu ozbiljnu saobraćajnu infrastrukturu Glavnog grada u narednom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:50:17)

Zahvaljujem, kolega Anđušiću.

Imamo još jedno pitanje i još tri pitanja za ministra za ljudska i manjinska prava.

Daću kratku pauzu do 16:00 časova.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 15:59:43)

Poštovane poslanice i poslanici, nastavljamo s radom.

Na redu je pitanje koje je kolega Ervin Ibrahimović postavio Ministarstvu saobraćaja i pomorstva. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.10.18 16:00:08)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče sa saradnicom, uvaženi ministri, članovi Vlade, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje ministru saobraćaja i pomorstva gospodinu Osmanu Nurkoviću:

"Poštovani ministre, da li Vlada Crne Gore planira izgradnju dionice prilaznog puta od Dinoše do Cijevne zatrijebačke dužine od oko 17 km i, ako planira, kada očekuje realizaciju tog projekta?"

Obrazloženje: Pitanje izgradnje dionice prilaznog puta od Dinoše do Cijevne zatrijebačke dužine od oko 17 km koji se nalazi između Podgorice i Gusinja je bilo predmet interesovanja ne samo predstavnika Bošnjačke stranke već i drugih poslaničkih klubova. Svakako da je aktuelizovanje pitanja otvaranja rekonstrukcije i modernizacije puta Podgorica - Gusinje - Plav dovelo do potpisivanja bilateralnog sporazuma o preuzimanju obaveza o izgradnji puta koji je od obostranog značaja i za Crnu Goru i za Albaniju. Kao što znamo, Albanija je napravila 60 km

novog puta od kružnog toka odmah po prelasku državnog prelaza Božaj do mjesta Baškimi, blizu graničnog prelaza Grnčar pored Gusinja.

Ono što je Crna Gora preuzela kao obavezu jeste da uradi dio puta od mosta u selu Dinoša do graničnog prelaza Cijevna zatrijebačka u dužini od oko 17 km. Izgradnjom tih 17 km puta i otvaranjem zajedničkog graničnog prelaza Cijevna zatrijebačka - Grabon koji se realizuje u okviru strateškog projekta IPA programa prekogranične saradnje Crna Gore i Republike Albanije iz Podgorice bi se do Gusinja dolazilo putem dužine 65 km, a ne 90 km kao do sada preko Albanije ili 190 km kao što je sada preko Crne Gore.

Takođe, treba naglasiti da bi realizacijom toga projekta Gusinje postala najbliža opština sa sjevera Podgorice ukoliko se putuje ovim putem, a ne najdalja ukoliko se putuje kao sada preko Crne Gore. Kao što sam i rekao da je pitanje puta Podgorica - Gusinje - Plav bilo predmet višedecenijskog interesovanja javnosti ne samo u Crnoj Gori već i u Albaniji, stoga ne želim nabrajati sve benefite koji bi došli s konačnom realizacijom projekta. Želim podsjetiti građane Crne Gore da je taj put od kapitalnog značaja za Crnu Goru i da bi bolja saobraćajna povezanost Plava i Gusinja s centralnim i primorskim dijelom Crne Gore dovelo do ogromnih mogućnosti za valorizaciju turističkih, ekonomskih i privrednih resursa Gusinja i Plava i znatno obogatilo i turističku ponudu Crne Gore. Stimulisala bi investiranje mnogobrojne i uspješne dijaspore, pojačala razvojne šanse sjevera Crne Gore, što bi u konačnom dovelo do otvaranja novih radnih mjesta i poboljšanje kvaliteta života građana tog područja. Odgovor tražim i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:03:38)

Zahvaljujem, poslaniče Ibrahimoviću.
Ministre Nurkoviću, imate pet minuta za odgovor.

OSMAN NURKOVIĆ (25.10.18 16:03:45)

Uvaženi poslaniče Ibrahimoviću, na vaše pitanje dajem sljedeći odgovor:

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Direkcija za saobraćaj je od 2010. godine otpočela s realizacijom projekata koji se odnose na povezivanje Gusinja s Podgoricom preko teritorije Albanije. Dio puta od Gusinja do granice s Albanijom u dužini od šest kilometara je rekonstruisan 2012. godine. Vrijednost izvedenih radova na ovoj rekonstrukciji je 2,1 milion eura. Takođe je urađeno i 300 m puta kojim je spojen postojeći lokalni put u mjestu Cijevna zatrijebačka s granicom s Albanijom. Za rekonstrukciju dionice od Dinoše od Cijevne zatrijebačke urađen je projekat 2016. godine. Projektantska vrijednost za 17,3 km ove dionice je 15 miliona eura. Projekat je urađen za saobraćajnicu s dvije kolovozne trake i svim pratećim elementima za moderni magistralni put. U toku je priprema tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova na ovoj dionici. Objava tendera se očekuje početkom novembra mjeseca ove godine. Početak radova nakon završetka procedure izbora izvođača i završetka eksproprijacije zemljišta na kojem će se vršiti rekonstrukcija.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:05:04)

Zahvaljujem, ministre.
Poslaniče Ibrahimoviću, imate tri minuta za komentar odgovora.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (25.10.18 16:05:11)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.
Kao što sam i rekao, ovo interesovanje zaokupilo je javnost i u našoj državi i u susjednoj

državi. Ono što je možda još najznačajnije veliku pažnju tome posvećuje naša dijaspora u Sjedinjenim Američkim Državama.

Ono što je prepoznato, rad ove Vlade od 2016. moramo se pohvaliti da te najudaljenije opštine pokušamo da priližimo centralnom i južnom dijelu zahvaljujući vama, ministre, i Vladi Crne Gore koji ste pokazali osjećaj prema tome. Možda je sigurno imalo uticaj i to, evo kao danas upravo sam došao iz Rožaja, kada očekujete da imate utakmicu sa zemljama 21. vijeka, s zapadnim zemljama za oko 180 km treba vam nepuna tri sata da stignete do odredišta, mislim da nijednu utakmicu ne bismo tako dobili. Ono što znam, ministre, da kao i sada da uspješno vodite brigu o bezbjednosti građana a jedna od tih briga je izgradnja kvalitetnih puteva ne samo na sjeveru nego i južnom i u centralnom dijelu. I svakako, ono što treba podsjetiti da dijaspora ima veliki potencijal da ulaže u Crnu Goru i svoje krajeve. Rijetko koja država se može pohvaliti takvom dijasporom koja ima poseban afinitet za svoj kraj, za svoju državu. Ako tome dodamo dobre dobrosusjedne odnose dvije države Albanije i Crne Gore i ako dodamo i to da te komšije između Crne Gore i Albanije imaju izuzetne, skoro i bratske odnose i ono što je možda kruna svega ljepota ovih krajeva koji se prostiru u ovom dijelu koji smo pomenuli puta da ne pričamo o ... .biljkama, prelepim planinama, rijekama, jezerima i sve ono što taj kraj zahvata, mislim da je od krucijalne važnosti ne samo za građane Plava, Gusinja, nego da bi obogatili ponudu, kao što sam rekao, Crne Gore trebamo, kao što ste i rekli i vjerujem vam da ćete vrlo brzo posvetiti brigu tome, da obogatimo turističku ponudu Crne Gore da razvijamo sjever, da razvijamo turističku ponudu Crne Gore onako kako imaju najveće zemlje svjetske, turističke velesile, a to Plav, Gusinje i ostali dio Crne Gore sigurno ima.

Još jednom zahvaljujem, ministre, na odgovoru.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:07:33)

Hvala, poslaniče.

Ministru Nurkoviću i saradnicima se zahvaljujem u vaše i u moje ime. Hvala vam.

Ovim smo završili set pitanja za ovu sjednicu koja su bila upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva.

Sada prelazimo na sljedeće ministrastvo.

Na redu je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.

Tu je sa nama ministar Mehmet Zenka sa saradnicima koga pozdravljam (govor na albanskom jeziku). Njima su upućena ministarstvu tri pitanja i prva je poslanica Sanja Pavićević. Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (25.10.18 16:08:15)

Hvala, potpredsjedniče.

Pozdravljam sve prisutne, pozdravljam građane Crne Gore.

Posebno zahvalnost ministru Zenki što je došao da odgovori na ovo pitanje.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru za ljudska i manjinska prava, gospodinu Mehmedu Zenki, postavljam sjedeće poslaničko pitanje:

Šta Ministarstvo za ljudska i manjinska prava radi na promovisanju rodne ravnopravnosti, kao jednog od osnovnih indikatora demokratije, u oblasti medija i edukaciji zaposlenih u medijima? Kakav je odnos novinara i novinarki prema temama rodne ravnopravnosti?

Obrazloženje: Zakonom o rodnoj ravnopravnosti iz 2015. godne propisane su dvije materijalne odredbe, a koje se odnose na upotrebu rodno senzitivnog jezika i obavezne obuke o rodnoj ravnopravnosti za sve zaposlene, uključujući i medlje. U Planu aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti za period 2017-2021, medlji su prepoznati kao važan faktor koji treba da radi na eliminisanju stereotipa i uvođenju politike rodne ravnopravnosti. Da bii se ovo ostvarilo trebalo bi raditi na većem stepenu prisutnosti tema rodne ravnopravnosti u medljima i unaprjedenju znanja zaposlenih u medljima. Analize medljskih sadržaja, kako u Crnoj Gori, tako i u reglonu pokazuju da iako živimo u 21. vjeku, određeni medlji i dalje reprodukuju različite rodne stereotipe i u

dovoljnoj mjeri ne promoviraju rodnu ravnopravnost. A imajući na umu ogroman značaj medija, njihovu moc i uticaj na kreiranje društvenih stavova, to ovom pitanju daje na značaju. Da li je dovoljan senzibilitet novinara i novinarki i urednika i urednica za one koji trpe diskriminaciju po bilo kom osnovu? U kojoj mjeri se koristi rodno senzitivni jezik u crnogorskim medijima. U kojoj mjeri su mediji partneri i promotori u promovisanju rodne ravnopravnosti?

Imajući u vidu da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava sprovodi edukacije i kampanje za različite ciljne grupe, očekuje se da se i predstavnicima predstavnicama medija približi zakonski i strateški okvir za rodnu ravnopravnost i sam značaj promovisanja politika u ovoj oblasti.

Odgovor sam tražila i u pisanoj formi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:10:50)

Zahvaljujem, poslanice Pavićević.
Ministre, izvolite imate riječ.

MEHMED ZENKA (25.10.8 16:10:58)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslanici, uvažena poslanice Pavićević,

Radi se o jednoj izuzetno značajnoj i obavezujućoj temi i oblasti koja naše ministarstvo, s kojim je naše ministarstvo i te kako zaduženo i s kojom se i te kako ozbiljno bavi i ovo pitanje, vjerujte mi da posluhuje kao jedan do daljnji podstrek u našim aktivnostima za što veću ravnopravnost žena u Crnoj Gori.

Naime, mediji danas predstavljaju najvažnije sredstvo komunikacije, i mogu da daju izuzetan doprinos ostvarivanju i poštivanju ljudskih prava i sloboda. Njihova uloga je da na istinit, objektivan i profesionalan način izvještavaju i prozivaju sve društvene aktere da sprovedu politiku antidiskriminacije rodne ravnopravnosti.

U sklopu svog društveno odgovornog poslovanja mediji treba da psovete jednako kvalitetan prostor zastupljenosti žena i muškaraca u politici i javnom životu fokusirajući se na stručnost i osvarene rezultate i jednih i drugih. U vezi sa fenomenom nasilja u porodici i nasilja nad ženama mediji treba da svojim izvještavanjem zaštite identitet žrtve kako žrtva ne bi bila u nepovoljnijem položaju.

Tokom proteklih godina sprovedene su brojne aktivnosti kako bi mediji bili važni akteri u implementaciji politike rodne ravnopravnosti. Usvojeni su zakoni i strateška dokumenta koja obavezuju medije na poštovanje ženskih ljudskih prava i promociju politike rodne ravnopravnosti. Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori 2017-2021. godina, kao što ste naglasili, predstavlja treći po redu razvojni dokumenat za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori. Kao i prethodna dva i ovaj dokumenat zasnovan je na međunarodnom i domaćem pravnom okviru koji tretira problematiku rodne ravnopravnosti. Jedna od oblasti predviđenih ... jeste oblast 6, tj. mediji, kultura i sport. U toj oblasti predviđene su mjere kao što su redovno informisanje javnosti o aktivnostima na polju postizanja rodne ravnopravnosti, objavljivanje godišnje analize medijskog izvještavanja sa aspekta rodne ravnopravnosti, izradu analize medijskog izvještavanja o slučajevima diskriminacije sa ciljem da se procijeni uloga medija u promjeni diskriminacionih obrazaca i stereotipa građana. Organizovana je obuka za zaposlene u medijima na temu rodne ravnopravnosti i td. isl.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava koordinira aktivnosti na relaciji navedenog strateškog dokumenta, s tim što su sve relevantne institucije sistema na nacionalnom i lokalnom nivou u obavezi da realizuju mjere predviđene ovim dokumentom i o tome izvještavaju na godišnjem nivou. Saglasno sa svojim nadležnostima Ministarstvo u kontinuitetu sprovodi obuke istraživanja i kampanje za predstavnike tj. predstavnice medija sa ciljem promovisanja rodne ravnopravnosti. U okviru projekta IP-a 2014. podrška antidiskriminacionim politikama rodne ravnopravnosti koje realizuje Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori, a uz finansijsku podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori

pripremljena je i objavljena analiza medijskog izvještavanja Rodno ogledalo crnogorskog medija. Sa ciljem jačanja kapaciteta u ovoj oblasti Ministarstvo je uputilo zahtjev za imenovanje kontakt osoba u medijskim kućama. Do sada je imenovano njih 14.

U cilju realizacije zajedničke aktivnosti na temu rodne ravnopravnosti ali i jačanja uloge u mediju i promocije rodne ravnopravnosti kroz pojačano aktivno istraživanje i izvještavanje Glavni grad i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava narednog mjeseca organizuju jednodnevnu obuku za novinare, tj. novinarku pod nazivom Novinarsko pero o rodnoj ravnopravnosti. Obuča će, osim interaktivnog predavanja koje obuhvata teme rodne ravnopravnosti, rodno osjetljiv jezik u medijima i fenomen rodno zasnovanog nasilja podrazumijevati mini radionicu na temu - Izmjerimo rodnu osjetljivost medija. Uskoro će biti i konkur za predstavnike, odnosno predstavnice medija koja ima za cilj izradu istraživačkog novinarskog teksta. Najbolji rad će biti nagrađen novčanom nagradom, novčanom nagradom s poštovanjem. Imate u našem pisanom odgovoru malo opširnije izvještavanje o ovome, no zarad vremena mi smo malo i skratili. Zahvaljujem se još jednom na postavljenom pitanju.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:16:23)

Hvala, ministre Zenka.
Poslanice Pavićević, izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (25.10.18 16:16:29)

Zahvaljujem ministru Zenki.

Pročitala sam publikacije koje ste pomenule posebno publikaciju "Rodno ogledalo" u saradnji sa vašim kolegicama na nekim događajima na kojima smo zajedno učestvovali u zadnjem periodu. Imala sam obavezu da postavim ovo pitanje ne samo kao članica Odbora za rodnu ravnopravnost u Skupštini Crne Gore nego i kao članica Komiteta za ravnopravnost i spečavanje diskriminacije u okviru parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope na kojem se redovno bavimo ovim pitanjima. Posebno se bavimo promocijom tolerancije međusobnog poštovanja rodne ravnopravnosti koju sam pomenula i društvene odgovornosti. Znači, zadovoljna sam odgovorom. Pratićemo vaše aktivnosti i smatrala sam važnim da postavim ovo pitanje i zahvaljujem još jednom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:17:23)

Hvala poslanice Pavićević.
Drugo pitanje Ministarstvu je uputio poslanik Momčilo Martinović.
Imate riječ, izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (25.10.18 16:17:33)

Zahvaljujem, poštovani predsjedavajući.

Poštovani predstavnici resornog ministarstva i vaši saradnici takođe, uvažene kolege i kolegice poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Ja sam iskoristio poslaničko pravo i mogućnost da kroz poslovničku mogućnost tj. član 187 Poslovnika ove Skupštine postavim pitanje, ministru za ljudska i manjinska prava, gospodinu Mehmedu Zenki.

Poslaničko pitanje glasi:

Možete li nas informisati o aktivnostima i rezultatima na polju poštovanja prava Roma i Egipćana u Crnoj Gori i njihov trenutni položaj u društvu ?

Obrazloženje:

Svjesni smo da su Romi i Egipćani najugroženija i najmarginalizovanija manjinska zajednica u Crnoj Gori. Niska ekonomska moć, nizak stepen obrazovanja, mali broj zaposlenih, neadekvatni stambeni uslovi, socijalna neprihvaćenost uz etičke stereotipe i predrasude, specifičan način življenja i druge karakteristike samo su neki od uzroka njihovog teškog položaja u društvu. Ovo je za Crnu Goru, sve ovo navedeno, predstavljalo podstrek da preduzme određene aktivnosti na integraciji Roma i rješavanju statusa raseljenih lica i interno raseljenih lica među kojima su dominantno pripadnici romske i egipćanske populacije. Poznato je takođe da je posebna pažnja usmjerena na njihovu integraciju kroz najznačajnije oblasti, kao što su: obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo, stanovanje, kultura, identitet i informisanje. U cilju gore navedenog donešeno je izmjenjeno dosta pravnih akata u proteklom periodu, kao i donošenje seta strateških dokumenta i formiranje određenih zvaničnih nacionalnih tijela, uključivanje takođe i participaciju civilnog sektora i mediji koji se dominantno bave poboljšanju njihovog položaja u društvu.

Sve gore navedeno ukazuje na njihova prava i stvarne potrebe i njihovo uključivanje u društvene tokove, kao i njihovo veće uključivanje u javnom i političkom životu. S toga smatram da je neophodno da nas upoznate sa postignutim rezultatima u ključnim oblastima za njihovu bolju integraciju u društvu i buduće ciljeve koje želite postići i ostvariti multisektorskim pristupom za poboljšanje njihovog položaja u Crnoj Gori.

Takođe, sam molio da i odgovor na moje pitanje dostavite u pisanoj formi što ste jako ažurno uradili. Tako da je ovo prilika da građani Crne Gore i posebno Romi i Egipćani mogu da dobiju informacije na sajtu Skupštine koji se nalaze već u ovom trenutku. Zahvaljujem na vašem odgovoru.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (25.10.18 16:20:09)

Zahvaljujem.
Ministre Zenka.

MEHMED ZENKA (25.10.18 16:20:28)

Poštovani poslaniče Martinović, i ovo pitanje kao i prethodno za naše Ministarstvo služi kao afirmativno pitanje jer sve u zajedničkoj borbi, odnosno zajedničkoj inicijativi da jednoj manjini u Crnoj Gori mi kao Vlada Crne Gore pristupimo najozbiljnijim pristupom u smislu realizaciji njihovih zahtjeva, u smislu poboljšanja njihovog života i u smislu otklanjanja svih problema odnosa većine problema koje njih tangiraju zadnjih decenija bar od samostalnosti Crne Gore.

Vlada Crne Gore posebnu pažnju posvećuje integraciji i unapređenju položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, te da su u pojedinim oblastima postignuti značajni rezultati. Nakon uspješne implementacije akcionog plana tj. Inkluzija Roma 2005-2015 i dva strateška dokumenta iz oblasti integracija Roma i Egipćana Vlada Crne Gore je usvojila Strategiju za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2016-2020 koja je u potpunosti usklađena sa EU okvirom za nacionalnu strategiju, integracije Roma do 2020. godine.

Strategija ima za cilj poboljšanje socio-ekonomskog položaja romske i egipćanske populacije u Crnoj Gori. Strategijom je obuhvatila 7 oblasti i to: obrazovanje, zapošljavanje, stanovanje, zdravstvena zaštita, pravni status, socijalni status i porodična zaštita tj. u okviru kog se definišu četiri podoblasti i to: borba protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama, pervencija i suzbijanje prosjačenja, borba protiv trgovine ljudima, sprečavanje sklapanje dječjih nezakonitih brakova, kultura, identitet i informisanje.

Ovim dokumentom je definisano da će Vlada obezbijediti budžet za svaku godinu primjene Strategije iz sopstvenih izvora i iz odgovarajućih fondova međunarodne zajednice. Dio sredstava je obezbijeđen kroz budžetska sredstva Ministarstva za ljudska i manjinska prava, dok je preostali iznos sredstava planiran u okviru budžeta i ostalih potrošačkih jedinica.

U cilju praćenja sprovođenja Strategije Vlada je formirala Komisiju i imenovala Nacionalnog koordinatora te komisije. Komisiju sačinjavaju predstavnici institucija koje su prepoznate Strategijom i Akcionim planom kao nosioci pojedinih aktivnosti, kao i predstavnici Romskog savjeta

u Crnoj Gori i predstavnik romskih i egipćanskih nevladinih organizacija.

U oblasti obrazovanja kontinuirano se preduzimaju mjere koje doprinose boljoj inkluziji romske i egipćanske populacije na svim obrazovnim nivoima. Prema podacima Ministarstva prosvjete školse 2017-2018. godine u predškolskom vaspitanju i obrazovanju bilo je upisano 190 djece romske i egipćanske zajednice. U osnovnom obrazovanju 1860 učenika, odnosno učenica. U srednjim školama redovno pohađalo je 140 učenika, odnosno od njih 30 i nešto učenica više nego prethodne školske godine 2016/17.

Na fakultetima u Crnoj Gori, školske 2017/18. godine, studiralo je 27 pripadnika romske i egipćanske zajednice, a od tog broja na početku akademske godine je upisano sedam studenata. Urađen je standard zanimanja „Saradnik u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti obrazovanja“. U toku je obuka kandidata nakon čega će se izvršiti prijem u radni odnos dvadesetak saradnika (1 saradnik na 70 učenika) do kraja 2018. godine i to u sledećim gradovima: Podgorica, Nikšić, Berane, Herceg Novi, Bar, Ulcinj, Kotor i Tivat.

Standardizovano je zanimanje saradnik, odnosno saradnica u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zdravstva, te je izvršena njihova obuka radi polaganja ispita. Zaposlena su tri saradnika u Domu zdravlja Podgorica.

Kroz Regionalni stambeni program za Crnu Goru, predviđeno je obezbeđenje sredstava za rješavanje stambenog pitanja za 6.063 lica tj. 1.177 domaćinstava koja spadaju u najranjivije kategorije. Implementacija Regionalnog stambenog programa zatvoriće poglavlje o raseljenju na teritoriji bivših jugoslovenskih republika. U nastojanju da kvalitetno poboljšaju položaj romske i egipćanske populacije obazbijediće se jednake mogućnosti na tržište rada. Zavod za zapošljavanje nezaposlene Rome i Egipćane informiše o pravima i obavezama koja imaju dok se nalaze na evidenciji, motiviše ih za uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja i posreduje u zapošljavanju, po principima afirmativne akcije.

Kontinuirano se sprovode aktivnosti u cilju suzbijanja nasilja u porodici, nasilja nad ženama, maloljetnih prisilnih brakova i političkoj participaciji.....

... naveden je još jedan pokazatelj da Crna Gora tu stoji i još jedan pokazatelj da Crna Gora preduzima sve mjere i konkretne mjere kako bi građani Crne Gore uživali sva svoja prava. Još jednom zahvaljujem na postavljenom pitanju i budite uvjereni da je ovo pitanje mnogo afirmativno za nas i romsku zajednicu. Hvala još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:26:27)

Hvala.

Poslaniče Martinović, tri minuta za komentar.

MOMČILO MARTINOVIĆ (25.10.18 16:26:35)

Uvaženi ministre, još jedanput zahvaljujem na datom odgovoru i informacijama koje sadrži taj odgovor koji ste kao što sam već rekao i dali u pisanoj formi. Međutim, pitanje koje sam postavio da kažem imalo je svoj uvod na jednom inter parlamentarnom sastanku kojem smo prisustvovali kao Odbor za ljudska prava i slobodu u Briselu, gdje smo predstavljali određene rezultate i stanje iz ove oblasti na tim adresama u Evropskom Parlamentu i u tom trenutku smo shvatili da je Crna Gora čak i od članica Evropske unije, a mnogo više nego od članica koji su kandidati za jednu takvu strukturu vidjeli da prednjači u odnosu na ostvarivanju tih rezultata. To jest negdje sam pokušao da napravim paralelu u odnosu na izvještaje koje dobijamo sa međunarodnih adresa, koji nisu uvijek povoljni i afirmativni u ostvarenju rezultata iz prava Roma i Egipćana u Crnoj Gori. Međutim, na tim sastancima kada smo čuli s kakvim sve problemima, kakvi su rezultati na tom polju ostvareni u tim da kažem zajednicama i u tim državama, shvatio sam Crna Gora ima i te kako čime da se pohvali i da u tom dijelu da Crna Gora po pitanju integracije Roma i Egipćana u svojoj zajednici može da bude primjer dobre prakse i zemljama Evropske unije i njihovim kandidatima za članstvo u Evropskoj uniji.

Hvala vam još jedanput jer smo dobili određene podatke koji govore o tome što se tiče

aktivnosti koje su postignute posebno u određenim poljima i oblastima koje ste naveli, a koje sam takođe ja tražio da mi obrazložite u mom pitanju, a to su prije svega u oblasti obrazovanja. Sjetićemo se da prije 10 godina nismo imali, odnosno značajano nismo imali da kažem pripadnika romske populacije koji su studenti. U ovom trenutku imamo taj broj koji dolazi do nas. Ja sam sticajem okolnosti u nekom prethodnom da kažem radnom angažmanu bio aktivno zapošljen na poslovima koji su se odvijali u kampovima Konik 1 i Konik 2 i tada sam bio svjedok da u tom trenutku je stopa pismenosti romske populacije u tim kampovima bila na jako niskom nivou. Vidimo da danas 10 godina kasnije imamo značajne rezultate i da s tim rezultatima možemo da izađemo pred međunarodnim adresama koji traže da takve rezultate i predstavimo. Zato prije svega shvatite ovo moje pitanje kao inicijativu sa moje strane prema vama da afirmišete ovu priču što je više moguće i da u izvještajima koji budu slijedili u nekom narednom periodu možda napravimo i uporednu analizu i komparativnu analizu svih onih zemalja gdje se ovakvi rezultati mjere i mislim da ćemo u tom trenutku znatno skočiti od da kažem čak i mnogo razvijenih zemalja nego što je Crna Gora. Još jedanput vam se zahvaljujem na odgovoru.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:29:38)

Hvala kolega.
Ministre, poslovnički, izvolite da čujemo.

MEHMED ZENKA (25.10.18 16:29:53)

Ne da repliciram nego jednostavno da budem u fonu našeg poštovanog poslanika, vidi se da je stvarno upućen u ovu problematiku Roma u Crnoj Gori, što je u mnogome afirmativno za Skupštinu Crne Gore, a bogami i za nas, jer ipak izljevaju neke podatke koje mi nismo dali u izvještaju gospodinu poslaniku, a iznio je što je stvarno desilo se i često se dešava da sa ljudima iz Evropske unije, malo smo u različitim pozicijama, jer oni nas kritikuju, na primjer izvještaj 2011. godine je bio povoljan, sad nije povoljan, ali u daljem razgovoru s njima, u objašnjavanju s njima jednostavno dolazimo do zajedničkog zaključka kao što je kolega poštovani rekao, jer jednostavno 2011. godine potrebe su bile kud i kamo manje i potraživanja kud i kamo manja od romske populacije.

Afirmacijom, podizanjem samosvijesti, dodjelom stanova, dodjelom stipendija, povećanjem broja učenika koji pohađaju osnovne, srednje i visoke studije, normalno je i zahtjevi su kud i kamo veći i mi ćemo postizati i bolje rezultate, ali će nam za četiri, pet godina može biti rezultati opet imati nekakvu negativnu konotaciju u smislu toga ne zato što mi nismo radili, mi ćemo raditi još 50% možda 100% više, ali zato što će se podizati svijest i pretenzije će biti kud i kamo zrelije više. Više će učestvovati u javnom političkom životu, ekonomskom životu i jednostavno više će doprinijeti razvoju društva u Crnoj Gori. Još jednom se zahvaljujem gospodinu poslaniku.

GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:31:49)

Prelazimo na sledeće pitanje. To je otprilike zadnje za danas. Postavio je kolega Slaven Radunović.

Poslaniče Radunović, imate riječ.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.10.18 16:32:02)

Hvala, predsjedavajući.
Ministre Zenka,

Prvo da kažem da mi je drago što čujem ovo iz prethodnog pitanja o uspjesima Vlade kad je u pitanju integracija Roma, ja inače njih smatram jednom vrlo dragom nacijom, znam kroz šta

sve prolazi, kolike su šanse djeteta romskog kad se rodi u Crnoj Gori ili bilo gdje u Evropi da postigne jednake uslove za svoj razvoj u odnosu na sve ostale i to je naravno za svaku pohvalu. Problem je što Vlada kojoj vi pripadate je objavila rat narodu koji je stvorio ovu državu. To je problem, a ovo je zaista za svaku pohvalu i zato mi je žao što ste vi dobili da odgovarate na ovo pitanje koje ću ja da postavim, a i vama je žao vidim, jer slično pitanje je postavila moja koleginica Jočić i ono je dodijeljeno gospodinu Bogdanoviću i ja sam očekivao da će biti njemu dodijeljeno. Imao sam za njega dopunsko pitanje, jer ovo je i stvar koja treba da bude stvar rasprave između dva pravoslavca u Crnoj Gori. Znači vama svaka čast, ali eto, ali poslali su vas tu, imaću i za vas to dodatno pitanje kad ste već došli, ali na drugu temu. Znači moje pitanje je: Koliko se nevladinih organizacija prijavilo na konkurs za korišćenje upravo renoviranog ljetnikovca Kralja Nikole u Nikšiću i koji su kriterijumi presudili da ga baš ova izabrana NVO dobije na korišćenju? Vi ste već poslali odgovor, ja vam na tome zahvaljujem, ali ću u komentaru nakon toga komentarisati vaš odgovor. Sad ću samo da obrazložim da bi građani koji nisu u toku znali o čemu se radi.

Naime ljetnikovac Kralja Nikole u Nikšiću koji je bio zaista u jednom vrlo zapuštenom stanju, dodijeljen je to smo vidjeli prije neki dan, potpuno renoviran, uloženo po mojoj procjeni više stotina hiljada evra jednoj organizaciji koja se predstavlja za crkvu, ovo nije uopšte ništa politikanski nego apsolutno po kanonima. Znači jedna organizacija nevladina u kojoj neki ljudi imaju fetiš da nose mantil. Znači, tako smo mogli, mogao je gospodin Tarzan Milošević i ja, bilo ko da obuče mantil, da kaže ja sam crkva i da mu onda neko dodijeli na ovaj način tako vrijednu zgradu. Nemam ja ništa protiv da oni kao nevladina organizacija učestvuju na konkursu i da za te svoje namjene dobiju neku pomoć od države, zgradu, ne bi bila ni prva ni poslednja nevladina organizacija koja je tako to dobila, ali ono što ja zamjeram vašoj Vladi je to što je predstavljate kao crkvu. Ako je već "crkva", zašto ste joj dodijelili nesakralne objekte. Šta će oni tamo, da igraju domina, čiča Gliša, da preskaču kanap. Ne znam o čemu se radi, kako je dodijeljeno kulturno dobro Crne Gore u koje je naknadno uloženi veliki novac baš toj organizaciji, a ne nekoj od stotina NVO u Nikšiću koji nemaju svoju adresu. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:35:23)

Zenka, izvolite.

MEHMED ZENKA (25.10.18 16:35:27)

Poštovani gospodine Radunoviću, poštovani poslanice Radunoviću,

Vjerujte mi, ja sam kao član te Vlade, znači imam neko moralno pravo da kažem da još mi se nije desilo za dvije godine da sam čuo, jer u toj Vladi ima nas iz svih nacija i svih vjera, još ni jednom u najmanjem segmentu nisam čuo da je nekoj određenoj populaciji objavljen rat, jer vjerujte mi kad bi se tako nešto odlučilo niko ne bi bio član te Vlade, jer ja smatram sve narode i manjine u Crnoj Gori kao ravnopravne članove ovoga društva koji čine ovu državu.

Što se tiče vašega pitanja.

Mi jednostavno ovo pitanje da budem iskren, pitanje je trebalo da se postavi opštini Nikšić koja je nadležna i koja je bila znači za kompletnu ovu problematiku, ali pošto ste postavili pitanje Vladi, Vlada iz poštovanja prema poslaničkoj funkciji odlučila se da vi dobijete jedan odgovor sve u smislu naših kompetencija koji glase:

Mi smo u saradnji sa Ministarstvom javne uprave došli do sljedećih informacija kako bi informacija bila kompletnija, to jeste da je Odluka o davanju na korišćenje objekta Letnikovca kralja Nikole donijeta 25. decembra 2014. godine na osnovu zahtjeva koji je dostavila Crnogorska pravoslavna crkva parohija Nikšić kojim je iskazala interesovanje da je ovaj objekat ustupljen na korišćenje s obzirom da se radi o kulturnom dobru koji je godinama neadekvatno korišćen.

Naime, u vezi sa njihovog interesovanja nadležni organ opštine Nikšić se obratio dopisom Ministarstvu kulture, to jest Upravi za zaštitu kulturnih dobara za davanja i mišljenja povodom iskaza interesovanja Crnogorske pravoslavne crkve.

Postupajući po ovom zahtjevu nadležna Uprava za zaštitu kulturnih dobara za davanje i

mišljenja broj imate u našem odgovoru 18.07.2014.godine i da je u izvještaju broj 03-229372014 konstatovano da je pomenuto kulturno dobro i u jako lošem stanju te da je kontinuirano izloženo propadanju i urušavanju pa je potrebno odrediti subjekat koji će s njima upravljati u skladu sa zakonom. Odluka je donijeta na osnovu člana 45 tačke 19 Zakona o lokalnoj samoupravi, kao i člana 29 stav 2 Zakona o državnoj imovini, član 39 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara i član 32 stav 1 tačka 9 i člana 40 Statuta opštine Ulcinj. Odluka je shodno zakonu objavljena u "Službeni list Crne Gore opštinski propisi". Jednostavno pošto u nadležnost našeg Ministarstva imamo i Direktorat za vjere. Nemamo samo Srpsku pravoslavnu crkvu, nemamo samo Islamsku zajednicu, nemamo Katoličku, znači imamo sada hvala Bogu i konstituisanu Jevjersku zajednicu u Crnoj Gori, imamo i drugi vjerskih zajednica koji traže priznavanje odnosno traže da budu prisutni da ih poznaje zakon Crne Gore, jednostavno država ne funkcioniše po kaononu. Država kao i svaka druga lajička država u Evropi funkcioniše po Ustavu i Zakonu i mi moramo po tome kao članovi Vlade da se striktno pridržavamo. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:39:46)

Hvala ministre. Poslaniče Radunoviću. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.10.18 16:39:50)

Da ponovim još jedan put. Uz svoju zahvalnost što ste mi poslali pismeni odgovor što rijetko ko radi iz Vlade Crne Gore, a neće se ljutiti predsjedavajući pošto sam poslednji večeras koji postavlja pitanje da imam malko više vremena.

Naime, gospodine Zdenka, naravno ne bih ja sada da otvaramo raspravu o crkvama, ali vama je naravno jasno.

U ovoj zemlji koja je tradicionalno i dominantno pravoslavna. Ni jedan čovjek ne postoji koji ne zna kako je pravoslavna crkva uređena i da postoje određena pravila po tom pitanju i da ne može da bude pop svako ko obuče mantiju. To mora da bude jasno. To znate i vi i ako nijeste pravoslavci, ako nijeste hrišćanin.

Prema tome, da li bi tako reagovao, ja sam postavio ovo pitanje nadajući se da će odgovoriti gospodin Bogdanović, jer sam ga vidio da otvara tu kuću, da je poklanja ili daje na korišćenje uz sve teatralne poteze i "klanjanjem mitropolitu".

Prema tome, to je jedan od razloga zbog kojeg sam rekao da je ova Vlada objavila rat. Kad napadate crkvu, prije toga istjerate ljude, neomogućite im da rade zato što su Srbi, jezik koji je u ovoj državi dominantan nije službeni jezik i tako dalje da na ponavljamo već sve one stvari od zastave koja je protjerana, koja je bila državna zastava ove države na koju se pozivano naravno da smo je 2006.godine obnovili i tako dalje. Prema tome, ima milion razloga zašto sam ja to rekao. Svaki rat uvijek nije bio najavljen po pravilima ratovanja dobrih. Neki su tihi i podmukli kao ovaj.

A, što se tiče toga da je ovo nadležnost grada Nikšić, iz vašeg odgovora se vidi da je glavnu riječ vodilo Ministarstvo kulture i da je ono tu koordinisalo potez i što se tiče Nikšića. Naš Opštinski odbor u Nikšiću, Nove srpske demokratije, a mislim i kompletan Demokratski front, ali evo za ovo sam siguran je tada protestovao u Nikšiću 2014.godine. Postavio sva ta pitanja koja ste vi rekli. Odgovora nije bilo, jer se te stvari rade iza kulisa, jer su neobranjive, jednostavno to su neodbranjive stvari.

Rekao sam da imam još jedno dodatno pitanje. Ovo nijesam čak ni potrošio, pa možemo da pređemo na dodatno pitanje za gospodina Zenku, kad je već tu.

Da li iznenadna posjeta Ramuš Haradinaja, vid ekspertske pomoći koju je Vlada takozvane države Kosovo ponudila crnogorskoj vlasti u obračunu sa objektima Srpske pravoslavke crkve? Ovo je moje pitanje, jer ste i vi između ostalog bili na ovom iznenadnom prijemu sinoć Haradinaja, koji se pojavio, a s obzirom na njegovo iskustvo, pošto je on jedan od inspiratora i nalogodavaca u martovskim događajima, sramnim događajima da se dese na tlu Evrope u kojima je uništeno ogroman broj srpskih crkava i manastira gdje smo gledali iživljavanje s krstom. Svi znate građani Crne Gore gledali ste te snimke kako se lomi krst sa jedne crkve na Kosovu, a ostali aplaudiraju.

Iz te države dolazi ekspert koji nije ekspert samo za uništavanje krstova i paljenje crkava nego i za mnoga druga zlodila prema mojem narodu, pretpostavljam, s obzirom na ovaj trenutak, s obzirom da su iz vašeg okruženja najavili i neka rušenja crkava, pretpostavljam da je zbog toga bio ovdje i treba mi odgovor od vas. Da li je to bio razlog ili je neki drugi?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:43:59)

To ste pitanje mogli uputiti i meni, ja sam isto bio na tom skupu, ali ministar Zdenka će vam odgovoriti. Izvolite.

MEHMED ZENKA (25.10.18 16:44:07)

Poslaniče Radunoviću, da vam nešto kažem.

Vi zborite takozvana država o Kosovu, a ja zborim i te kako zvana država o Kosovu. Znači, imamo te određene razlike koje su može biti nepromoćljive, ali svak za svoje, što je normalno. Ja imam svoju naciju, svoju zastavu, učestvovao sam u stvaranju ove države i hvala Boru učestvovao sam, /albanska zastava/ i vidite gdje vam odgovaram pod kojom zastavom. Albanci su je prihvatili kao zastavu države Crne Gore, bez ikakvog problema. Ako ste čuli ono Crna Goro srećan ti novi oro, to je ta priča.

Drugo, što se tiče da nije on došao slučajno da nas potpaljuje? Budite sigurni čitava javnost zna zbog čega je on u Crnoj Gori. Svi znaju o čemu se radi. Nijesmo ga zvali. Došao je kao gost u sastavu kolegijalni neki sastanak, vi želite da to prezentujete malo drugačije, to vaš način vođenja politike. Mi smo iskoristili taj momenat hvala Bogu da se vidimo sa predsjednikom jedne matične države, da se konsultujem s njim kao predsjednik jedne prijateljske države napsram Crne Gore.

Što se tiče crkava. Budite sigurni da nema tog čovjeka, nema šanse da je taj čovjek učestvovao...

....crkava. Taj da hoće ni jedne crkve ne bi bilo .. ni na Kosovo, da hoće ovaj čovjek, nego lik i autoritet ovog čovjeka štiti i Srbe i Crnogorce i crkve po Kosovu. Te crkve su tamo vjekovima, da su htjeli Albanci da ne postoje ta crkve ne bi ih bilo, nego su albanske, Pečku patrijaršiju čuva vjekovima albanska porodica Kljemendi, ne čuvaju je Srbi, Albanci je čuvaju. Nikad ne bi Srbi bolje čuvali nego što su je čuvali Albanci. Taj čovjek za koga vi mislite da je palio crkve, taj čovjek je ipak dodijelio neka ogromna novačana sredstva srpskoj pravoslavnoj crkvi u Kosovu. Nijesu im smetala ta sredstva od čovjeka koji je palio crkve, čak su se rukovali sa njim, piju kafu zajedno sa njim, crkveni poglavari piju kafu sa njim. Ja sam juče prvu svoju kafu sa njim popio, a oni Boga mi može bit svake nedelje piju po jednu kafu zajedno. Oni što su aplaudirali, ti Albanci koji su aplaudirali spaljenju crkava njih ja najviše prvi osuđujem, nisu to Albanci, to su izrodi albanski. Albanci imaju svoje unutar svoja ljude pokornike istočnjačke crkve. Preko 20 i nešto posto našega tijela su iz istočne crkve. Oni su izrodi nisu Albanci, izrodi albanski su oni koji pale crkve, izrodi su oni koji pale džamije i katoličke crkve, to nisu ljudi. Prvo, kad bi ja vidio da ovaj čovjek aplaudira njima nikad kafu sa njim ne bih popio. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:47:59)

Poslaniče Radunović, postavili ste dopunsko pitanje i dobili ste dopunski odgovor. Tako da nemate pravo više. Tražili ste, mislim da je izuzetno korektan bio odgovor i da je bio jasan. (upadica) ... minut i vi ste takođe iskoristili. Time bih, dozvolite, objavio da smo završili rad za danas.

Ako želite proceduralno, izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.10.18 16:48:32)

Želim proceduralno. Samo da se ne shvati, ne daj Bože, da ja imam nešto protiv toga da vi volite svoju državu, i svoju zastavu i svoj narod. Isto tako ja mislim o svome i cijenim svakoga ko cijeni svoje, to ništa nije sporno. Što se tiče Ramuša Haradinaja...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:48:48)

Poslaniče obratite se meni proceduralno, ne Zenki.

SLAVEN RADUNOVIĆ (25.10.18 16:48:59)

... države, takozvane dražve, ne zna i da traje danima i da se onakvi događaji dešavaju ne kažem je li on lično, ali njegova politika je inspirator onakvog ponašanja. Siguran sam da ima o čemu da izvijesti ovdje svoje drugare, da ih nauči kako se to radi.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (25.10.18 16:49:18)

Kolega Radunoviću, zloupotrijebili ste proceduru. Vi znate da vam to ne pripada. Znači, ako ćemo po prošlosti čeprkati da možemo doći do puno loših informacija. Ja se nadam da ćemo i današnji i sutrašnji dan posvetiti i budućnosti, istorija nam treba biti pouk da se neke stvari ne ponove. Znam da je najteže biti i sam u ogledalu sa sobom i pogledati se u lice, mislim da ovom regionu fali pomirenja, ovom regionu fali pomirenja. To pomirenje će biti ključno za evropske integracije i to je izazov cijelog regiona.

Ja vam se svima zahvaljujem na današnjem radu. Nastavljamo sutra, početak je u 11 časova sa ministrom Nuhodžićem, ministrom Boškovićem, ministrom Radulovićem i Purišićem. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 12:54:00)

Molim kolege koji nisu zauzeli svoje mjesto, pogotovo iz opozicije, da sjednu i da prekinu komunikaciju.

Danas na dnevnom redu su pitanja koja postavljamo ministrima Mevludinu Nuhodžiću, Predragu Boškoviću i Pavlu Raduloviću.

Prvo pitanje koje postavljamo ministru unutrašnjih poslova je pitanje koje je postavila poslanica Jovanka Laličić.

Ima riječ poslanica Jovanka Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (26.10.18 12:54:55)

Hvala, poštovani potpredsjedniče.

Uvaženi građani, kolege i kolegice,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru unutrašnjih poslova Mevludinu Nuhodžiću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li će se i kada graditi ili na drugačiji način obezbijediti adekvatan prostor za potrebe Uprave policije odjeljenja bezbjednosti Tivat?

Kratko obrazloženje. Odjeljenje bezbjednosti Tivat od 1980. godine smješteno je u trošnim i neuslovnim montažnim objektima, barakama koji ne obezbjeđuju ni minimalne higijenske, a potom i svake druge uslove za rad zaposlenih. U okviru Odjeljenja bezbjednosti postoje dvije organizacione jedinice - Stanica policije opšte nadležnosti i Stanica kriminalističke policije. Važećim Pravilnikom o sistematizaciji predviđena su 44 zaposlena. Nove bezbjednosne potrebe i zahtjevi koji su primjereni ukupnom turističkom i drugom razvoju Tivta iniciraju zasigurno povećanje broja policijskih službenika. Grad Tivat je miran grad u kojem se njegovi građani ali i brojni turisti osjećaju bezbjedno. Svemu tome svoj doprinos su dali i pripadnici Uprave policije

Odjeljenja bezbjednosti Tivat. U saznanju sam da je DUP-om Mažina za lokaciju gdje je trenutno smješteno Odjeljenje bezbjednosti planirana centralna djelatnost, višeetažna garaža i poslovni sadržaj. Planirani višenamjenski objekat može biti dobra prilika da se predmetna lokacija privede namjeni kroz neki oblik zajedničkog projekta sa opštinom Tivat. Da li je u tom pravcu, pitam uvaženog ministra, možda bilo nekih inicijativa i koji je njihov konkretni ishod?

Molim konkretan odgovor u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 12:56:42)

Izvolite, ministre.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 12:56:48)

Poštovna poslanice Laličić, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Podsjetiću da sam na sjednici Skupštine koja je održana u decembru prošle godine govorio o aktivnostima na rekonstrukciji izgradnje Odjeljenja bezbjednosti Tivat, ali bez obzira na tu činjenicu, uvažavam Vaše interesovanje da nakon skoro godinu dana od toga odgovora nastavimo razgovor na ovu temu.

Jačanje materijalno-tehničkih kapaciteta, poboljšanje radnih uslova uz rješavanje stambenih potreba jedan je od prioriteta Ministarstva unutrašnjih poslova, kojim se našim zaposlenima osigurava kvalitetniji smještaj, bolja opremljenost radnih prostora, bolji životni standard, a time i veća efikasnost. S tim u vezi, u prethodnom periodu smo intenzivirali aktivnosti na ovom polju. Naš cilj je da svakom službeniku omogućimo dostojno i kvalitetno obavljanje zahtjevnih, kompleksnih i često rizičkih poslova. Upravo zbog toga svakodnevno se bavimo ovom problematikom kako u sjedištu, tako i u područnim organizacionim jedinicama.

Tivat je grad koji iz godine u godinu bilježi sve veći broj turista, te je i ovo dodatni razlog zašto se trudimo da stanje bezbjednosti na području ove opštine bude na zadovoljavajućem nivou. Kako bi se ostvarilo u korist građana, ali i gostiju, naša je obaveza da onima koji čuvaju javni red i mir obezbijedimo kvalitetnije uslove rada. Saglasan sam sa Vašom konstatacijom koju ste naveli u obrazloženju da je Odjeljenje bezbjednosti Tivat smješteno u objektu koji je u najvećem dijelu nefunkcionalan. Zato u kontinuitetu ostvarujemo komunikaciju sa rukovodstvom opštine kako bi se dogovorili za najbolje rješenje. Kao što vam je poznato, detaljnim urbanističkim planom Mažina predviđeno je uklanjanje postojećih baraka i planirana izgradnja objekata višeetažne garaže i poslovnog prostora na lokaciji trenutne zgrade Odjeljenja bezbjednosti Tivat. Ministarstvo je opštini Tivat 28. avgusta 2018. godine dostavilo prijedlog projektnog zadatka za izradu idejnog projekta za dio objekta u kojem bi bile smještene službe Odjeljenja bezbjednosti, dok je u pripremi dio koji se odnosi na Filijalu za građanska stanja i lične isprave. Opština je prihvatila naš zahtjev i da prijedlog projektnog zadatka bude uvršten u programski zadatak. Sljedeća aktivnost je izrada glavnog projekta, a krajem godine opština planira početak realizacije ove investicije. Nakon izrade glavnog projekta, Vlada će na prijedlog MUP-a sagledati mogućnosti iznalaženja potrebnih sredstava za sufinansiranje ovog projekta.

Želim da vas uvjerim da će MUP zajedno sa opštinom nastaviti da ulaže maksimalne napore da i u Tivtu imamo objekat koji će biti u skladu sa savremenim standardima i funkcionalno i vizuelno. Nastavak naše dosadašnje dobre saradnje će doprinijeti većoj bezbjednosti stanovnika u ovoj opštini, sa kojom smo izgradili odnos povjerenja na temeljima i te temelje ćemo i dalje razvijati a u cilju povjerenja i razvoja Tivta.

Ovu priliku bih iskoristio i da iskažem zadovoljstvo da sve veći broj opština prepoznaje MUP kao partnera u stvaranju što sigurnijeg okruženja, a sve sa ciljem još boljeg doprinosa pravdi i pružanju efikasnijih usluga građanima. Takođe, želim da istaknem i pozitivan stav opština prema rješavanju stambenih potreba službenika zaposlenih u sektoru bezbjednosti. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:01:11)

Zahvaljujem ministru Nuhodžiću.
Izvolite, poslanice Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (26.10.18 13:01:21)

Gospodine ministre, hvala na zaista iscrpnom odgovoru.

Ja sam zadovoljna sa njegovom sadržinom, a nadam se, odnosno ubijeđena sam da će biti zadovoljni i pripadnici policije u Tivtu. Generalno podržavam svaku vašu inicijativu za rješavanje kako stambenih, tako i prostora za rad policije. Posebno mi je drago što ste našli zajednički jezik sa opštinom Tivat i mislim da to treba da bude primjer i sa ovog mjesta zaista pozivam i ostale opštine da iskoriste dobru volju sa strane ministarstva i mogućnosti koje se njima pružaju da riješe trajno pitanje za poslovne prostore policajaca i njihovo stambeno pitanje. Hvala još jednom na odgovoru.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:02:06)

Zahvaljujem poslanici Laličić.
Prelazimo na sljedeće pitanje, koje je postavio poslanik Budimir Aleksić.

BUDIMIR ALEKSIĆ (26.10.18 13:02:15)

Moje poslaničko pitanje ministru unutrašnjih poslova glasi:

Da li Ministarstvo unutrašnjih poslova namjerava da preduzme bilo kakvu inicijativu u pravcu mogućnosti uklanjanja spomeničkog kompleksa podignutog u slavu i čast ratnog zločinca iz Drugog svjetskog rata Jusufa Čelića u Vusanju kod Gusinja, pored tamošnje osnovne škole?

Naime, kao što je opštepoznato, prije nekoliko godina podignut je spomenik pomenutom ratnom zločincu koji je najviše poznat po tome što je učestvovao u ubijanju 28. jula 1944, kada su pripadnici balističkih formacija SS divizije Skenderbeg izvršili genocid u Velici, srpskom pravoslavnom selu pod Čakorom. Taj stravični zločin poznat je iz literature.

Dakle, ja imam ovdje čitav niz dokumenata koji mi je poslao pokojni novinar Branko Jokić koji je rodom bio iz Velike kod Plava, gdje se vidi da je pomenuti Čelić koji je za vrijeme Drugog svjetskog rata kada je taj prostor pripao velikoj Albaniji preimenovan u Isufa Čeljaja, on je poarbanашen, promijenio je ime i prezime. Iz ovih dokumenata se vidi, u pitanju su arhivska dokumenta, da je on zločinac i u tim dokumentima su označene njegove aktivnosti. Dakle, to je uradila poslijeratna komisija koja se bavila utvrđivanjem ratnih zločina, okupatora i njegovih saradnika. Ubijen je 1944. godine kao pripadnik ovih odmetničkih, fašističkih legionara u selu Dolji kod Gusinja da bi eto prije desetak godina bio mu podignut spomenik pored tamošnje osnovne škole. Zanimljivo je da niko iz vlasti, nadležnih ministarstava nije reagovao, nego to se tako toleriše kao da je nešto potpuno prirodno i normalno. Postavlja se pitanje kakva je poruka djeci u toj školi? Dakle, poruka je, ja to tako čitam, da ako ponovo dođe vrijeme, ako ponovo dođe velika Albanija i naših pet minuta, potpuno je legitimno ubijati pripadnike druge vjere i druge nacije, jer ćete biti slavljени kao nacionalni heroji i imaćete svoj spomenik. Mi vidimo da za neke potpuno normalne stvari koje se ovdje dešavaju, kao što su najobičniji bilbordi u kojima se slavi, na primjer, pobjeda u Prvom svjetskom ratu - digla se velika dževa i pomama od strane režima pa se uklanjaju bilbordi, pa mediji o tome pišu kao da je to neki atak na državu, kao da je to nešto nenormalno i neprirodno, a spomenici i to ne spomenici, nego je u pitanju spomenički kompleks. Tu je i bista /prekid/ zastava viori, zastava druge države, svijetli noći. Niko ne reaguje, što je, po mom mišljenju, zaista skandalozno. Čak ni SUBNOR, niko od ministarstava, pa me zanima šta Vi

o tome mislite. Da li mislite nešto da preduzmete da se to problematizuje da bismo znali kako da se prema tome odredimo?

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:05:44)

Zahvaljujem poslaniku Aleksiću.

Ovo je drugo poslaničko pitanje koje je postavljeno Melvudinu Nuhodžiću, ministru unutrašnjih poslova. Znači, očekujemo sada odgovor od njega.

Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 13:05:56)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Aleksiću,

Ministarstvo unutrašnjih poslova nije nadležno za podnošenje takvih i sličnih inicijativa. U skladu sa važećim Zakonom o spomen obilježjima, propisane su procedure za postavljanje i uklanjanje spomen obilježja, ograničenja u tom smislu, kao i nadležnosti organa lokalne uprave. Ne bih da polemishem o pitanjima koja nisu u nadležnosti Ministarstva kojim ja rukovodim. Naravno, u slučaju da se inicijativa pokrene, da nadležni organi donesu odluku za uklanjanje, sve što iz tih odluka proistekne kao obaveza za Ministarstvo i Upravu policije - ispoštovaće se i postupićemo u skladu sa ovlašćenjima koje daje Zakon o unutrašnjim poslovima i Pravilnik o pružanju asistencije. Nikakve selekcije u tom smislu ne postoji, niti će je biti dok sam ja na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova. Hvala vam na pažnji.

BUDIMIR ALEKSIĆ (26.10.18 13:07:12)

Dakle, čuli smo da Ministarstvo unutrašnjih poslova nije nadležno.

Na prošloj sjednici posvećenoj poslaničkim pitanjima ovo sam pitanje postavio i ministru kulture. On mi je takođe rekao da Ministarstvo kulture nije nadležno. Dakle, niko ni u Vladi nije nadležan - ni ministarstva, ni Vlada nijesu nadležni da uklanjaju spomen obilježja.

Ja sam sinoć čuo da će ministar kulture na medijima da povodom bilborda u Budvi animira Vrhovno državno tužilaštvo da se to miče. Kako ste ažurni da reagujete na takve pojave, na takve stvari, a za ovaj spomenik niko nije nadležan? Dakle, tu niko od ministarstava ne animira Vrhovno državno tužilaštvo da reaguje, što znači da ministarstvima, odnosno Vladi Crne Gore taj spomenik ne smeta. Takođe, pratim ovih dana valiku pomamu i prijetnju da će se srušiti crkva na Rumiji. Tu nadležnosti ne fali. Mnogi su tu nadležni, a za ovaj spomenik niko nije nadležan. Dakle, ne smeta spomenik ratnom zločincu koji je lično klaao decu u selu Velika, a smeta crkva posvećena Svetoj Trojici. Spomenik ratnom zločincu ne smeta, a crkva posvećena Svetoj Trojici, Bogu ljubavi u koga vjeruju svi hrišćani na planeti i protestanti, i katolici, i pravoslavni, to smeta. Vrlo zanimljiva pojava i zanimljiv stav ove vlasti. Smeta bilbord u Budvi gdje se slavi pobjeda saveznika u Prvom svjetskom ratu, poraz imperijalističkih država kakve su bile Njemačka, Austrougarska i Turska, a pobjeda evropskih demokratskih zemalja i to smeta. Ministar kaže da će da traži, uputi zahtjev Vrhovnom državnom tužilaštvu da se to miče i niz drugih stvari. Spomenik Puniše Račiću na privatnom imanju ekspresno je uklonjen, koji nije bio koljač, koji je bio narodni poslanik, koji je za svoj zločin odležao kaznu i bio slobodan čovjek. Dakle, kakvi su to dvojni aršini ovdje? Jeste li vi demokratska država i demokratska vlast, kitite se antifašizmom, a spomenik zločincu pripadniku fašističkih legija je za vas potpuno nešto prirodno i normalno. Čovjek koji je bio u službi velike Albanije, koji je ubijen od strane OZNE kao odmetnik 1944. godine i ja mislim da ovi vaši dvojni aršini potpuno demaskiraju /prekid/ koleginica je juče rekla. Dakle, ja ovdje prepoznajem elemente jedne neofašističke i neonacističke ideologije u Vladi Crne Gore koja toleriše ovakve stvari.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:10:17)

Nisam siguran da bi na takav način trebalo da komentarišete neke stvari. Ako budete sljedeći put to radili, ja ću Vam oduzeti riječ.

Pravo na treće pitanje ima poslanik Milutin Đukanović.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (26.10.18 13:10:45)

Poštovani građani Crne Gore,

Ministru unutrašnjih poslova postavio sam sljedeće pitanje:

Da li su u MUP-u i Upravi policije Crne Gore preduzete odgovarajuće mjere, ako jesu, koje su, prema funkcionerima i organizacionim jedinicama policije odgovornim za očigledan promašaj i protivzakonito postupanje u slučaju Radovana Aleksića, pukovnika Vojno-bezbjednosne agencije Srbije i državljanina Srbije, protiv koga se vodi istraga za krivično djelo ubistvo u pokušaju na štetu Predraga Šukovića i koje traje već treću godinu bez ikakvih rezultata i dokaza da je on počinio krivično djelo? Posebno, da li je utvrđivana odgovornost granične policije za netačan izvještaj u kome se navodi da je Aleksić u Crnu Goru ušao 26. juna 2016. godine i da nije izlazio iz Crne Gore do hapšenja, što je kako čujemo osporeno, jer je Aleksić 11. jula 2016. godine u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio u Beogradu, što je nepobitno dokazano?

Gospodine ministre, evo i malo obrazloženja, a u samom pitanju bilo ga je dovoljno.

Ova činjenica da je Aleksić bio u Beogradu 11. jula poznata je i državnom vrhu Srbije i Crne Gore i mnogim međunarodnim organizacijama.

Radi javnosti, gospodin Aleksić već dvije godine ne može da napusti Podgoricu, jer protiv njega je pokrenuta istraga, a optužnica još nije podnesena. To je izgleda prepoznatljivo djelovanje crnogorskih vlasti, presing i presija da bi se nešto postiglo. Sve ukazuje da je slučaj Radovana Aleksića režiran, a izvještaj granične policije više nego skandalozan. Moramo da znamo da policija mora da se bori da pribavi tačne dokaze. Šta policija radi po tom pitanju, zbog čega ne odgovaraju granični policajci koji su falsifikovali izvještaj da gospodin Aleksić od kada je ušao u Crnu Goru iz nje više nije izlazio? Lako je privatiti veliki broj dokumenata iz kojih se može vidjeti da je gospodin Aleksić 11. jula bio u Beogradu. Sramota je za Ministarstvo unutrašnjih poslova da ovaj relativno jednostavan slučaj ne završi i ne dovede do kraja nego ide, koristi se najcrnijim metodama poznatim u nacističkim i fašističkim režimima.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:14:04)

Ja mislim da ste mogli bez ovog kraja i očekujem, prije svega, od šefa poslaničkog kluba koji je dobro upoznat sa kodeksom komunikacije koji negujemo na Kolegijumu, da to prenesemo i ovdje u plenumu.

Izvolite, ministre.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 13:14:30)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Đukanoviću,

Kao što ste i sami naveli, istraga još traje. Ona je u nadležnosti tužilaštva. Ocjena da li je neko kriv ili nevin, kao i o tome šta je relevantan dokaz pripada sudskim istancama - ne ni poslanicima, pa ne ni ministru unutrašnjih poslova. Dakle, ne pripada to ni meni ni Vama.

Mogu saopštiti da nakon okončanog postupka, ako bude razloga za utvrđivanje eventualne individualne odgovornosti policijskih službenika, o tome će se izjašnjavati nadležni organi. Ja zaista kao ministar unutrašnjih poslova nijesam ovdje da nikom budem advokat. Vjerujem da ni Vi nemate namjeru da ste islednik, ali obojica moramo biti svjesni da poštujemo institucije koje rade

svoj posao. Jer, u suprotnom, skrenućemo na neki drugi kolosjek koji nije dobar i sa kojim se ne dolazi do istine i dokaza.

Mi možemo o tome polemisati iz ovih klupa i to može dugo da traje, ali nadležne institucije će u proceduri doći do konačnih stavova i do konačne istine. Mislim da ne treba na to da gubimo vrijeme.

Prije svega, želim, a vjerujem i Vi da poštujemo institucije Crne Gore i ovaj uvaženi dom. Na to smo svi obavezni. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:16:32)

Poslaniče Đukanoviću, izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Ja mislim da prije svega treba poštovati institut nevinosti određenog čovjeka. To je vrhunac ljudskih prava. Za dvije godine nijeste mogli da pribavite dokaze, nećete moći da ih pribavite ni za 20 godina, ni za 200, jer gospodin Aleksić jednostavno nije kriv. Ovo je jedan montirani proces kako bi se degradirao pukovnik Aleksić, kako bi se umiješala preko pukovnika Aleksića Vojno-bezbjednosna agencija Srbije, ovo ima indicija da je povezano i sa "Državnim udarom".

Gospodina Aleksića ste uhapsili nekoliko nedjelja prije takozvanog "Državnog udara". Što se tiče dokaza, tačno je to da tužilaštvo vodi istragu, ali policija je dužna da pribavlja dokaze.

Što se tiče gospodina Predraga Šukovića, opštepoznato je da je bio u sukobu sa šefom Mojkovačkog klana, današnjim premijerom Duškom Markovićem. Gospodin Marković je...

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:17:48)

Poslaniče Đukanoviću, ja Vas zbilja molim da vodite računa o tome što govorite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (26.10.18 13:19:50)

Čak se premijer tužio sa Šukovićem. Postavlja se logično pitanje - Zašto policija nije istragu usmjerila u tom pravcu? Evo i mi da doprinesemo.

Svi u Crnoj Gori su uočili da postoji neko ko puca ljudima u noge: Predragu Mitroviću, Olegu Obradoviću, Predragu Šukoviću i Olji Lakić. Da li vam to nešto znači? Sve ove četiri osobe su povezane na neki način sa politikom, a sigurno je da opozicija nema blage veze sa ovim. Pogotovo je interesantno da se javlja svjedok neki Ahmo Hajdarpašić, koji je posljednji put sa gospodinom Aleksićem imao komunikaciju prije više od 20 godina. I on se jedini javlja da na fotografiji koja je objavljena u sredstvima informisanja saopšti da se radi o gospodinu Aleksiću, iako je svakom jasno ko pogleda tu fotografiju, a zna gospodina Aleksića, da je lice sa fotografije barem 20 godina mlađe od gospodina Aleksića. Od hiljade i hiljada građana koji poznaju pukovnika Aleksića niko se nije našao da ga prepozna osim ovoga Ahma Hajdarpašića; da je lakše kad je dovođen taj lažni svjedok doveli su ga agenti Agencije za nacionalnu bezbjednost. Ahmo Hajdarpašić je osuđivan kao kriminalac i to je relevantni svjedok. Ovako se maltretira jedna porodica da dvije godine ugledni građanin ne može da napusti Podgoricu nego mora /prekid/ Ukinite mu barem tu mjeru ograničavanja kretanja. To je elementarno za početak da uradite. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:20:12)

Sljedeće poslaničko pitanje postavlja poslanik Andrija Mandić.

Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (26.10.18 13:20:24)

Hvala.

Kako se 24. oktobra navršava tri godine od protesta koji su promijenili Crnu Goru, tako što je velikim pokretom ogromnog broja građana i naporom političkog saveza koji je predvodio te proteste prikazan i ogoljen totalitarni karakter režima, naime od ovih protesta, zahvaljujući podršci raznih međunarodnih lobija, uslužnih novinara, iznajmljenih intelektualaca, režim je imao masku demokratskog koji navodno počiva na vladavini prava i volji većine. Protesti su pokazali da jedna hrabra i odlučna grupa ljudi može da otvori proces promjena i da nije bilo brutalne i nedozvoljene upotrebe sile, zloupotrebe vlasti na svim nivoima, kao i pogrešnih odluka koje su, nažalost, donijeli neki iz opozicije, danas bi opozicija vladala Crnom Gorom.

Da li ste odlučili, to želim da postavim pitanje Vama, ministre unutrašnjih poslova, da otkrijete imena maskiranih batinaša koje su sigurnosne kamere registrovale kako napadaju demonstrante iz sjedišta Demokratske partije socijalista, iz stare zgrade Vlade, potom druge grupe koja je presretala okupljeni narod iz hotela Podgorica i treće grupe koja je djelovala iz garaže hotela Hilton, nekadašnjeg hotela Crna Gora? Iako su to lica koja je upravo angažovala vaša politička opcija, od neprocjenjivog značaja za ovu zemlju i njenu budućnost bilo bi procesuiranje ovih osoba kako više nikada nebi na ovaj način sakriven za maske, a uz pomoć toljage, suzavca sile i bezobrazluka kvario naš politički život i dodatno ponižavao dostojanstvene i hrabre građane koji su javno iskazali svoj otpor diktaturi, ekonomskom beznađu, nacionalnoj diskriminaciji i segregaciji.

Dakle, gospodine Nuhodžiću, bilo bi vama važno da dobijemo ove odgovore, pogotovo što se pokazalo kao veoma uspješno sredstvo za koje se opredijelio tada Demokratski front, a to bila organizacija upornih dugotrajnih protesta, kada smo, moram to priznati, tadašnji režim i tadašnju Vladu bacili bili na koljena i skoro čitav posao promjene vlasti doveli do one tačke kada je trebala samo mala pomoć. Mi smo prije neko veće obilježili tri godine od tih protesta. Prepoznao sam potencijal isti kao što je bio 27. septembra kada smo se 2015. godine prvi put okupili - bilo nas je više, pa samim tim mogu da izvedem zaključak da je veliko narodno nezadovoljstvo danas u Crnoj Gori. Bilo bi važno da to narodno nezadovoljstvo uspijemo na pravilan način da usmjerimo u onom pravcu u kome svi želimo, da bude mir, red i sve ono što svaka porodica priželjkuje u Crnoj Gori, ali to možemo jedino uraditi na istini, možemo uraditi na konkretnim činjenicama, za koje je zaduženo i vaše ministarstvo u utvrđivanju konkretne odgovornosti za lica koja su tada kršila zakon.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:23:47)

Pravo na odgovor ima Mevludin Nuhodžić, ministar unutrašnjih poslova.
Izvolite, ministre.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 13:23:53)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslanice Mandiću, razumijem da Vi sa pozicije opozicionog lidera imate potrebu a negdje i obavezu prema svojim glasačima da napadate vlast, ali ne razumijem lake optužbe kad govorimo o ozbiljnim događajima, a događaj koji pominjete jeste bio ozbiljan - po bezbjednost Crne Gore visokog rizika i za rezultate imao sudski proces, povrijeđene građane i povrijeđene pripadnike policije. Za sve izgređene koji su mogli da se identifikuju, a bili su te noći na protestu sa fantomkama ili bez njih, pokrenuti su istražni i sudski postupci. Znao da su vođeni i postupci protiv policajaca zbog prekoračenja ovlašćenja i nakon sudskih postupaka nekoliko policijskih službenika su osuđeni na zatvorske kazne.

Takođe, pred nadležnim tužilaštvom vođene su postupci po prijavama građana, koji smatraju da su oštećeni prilikom intervencije službenika policije. Po navedenom osnovu, službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije izvršili su 14 kontrola provjera zakonitosti postupanja službenika policije povodom dopisa koje je NVO inicijativa Mladi za ljudska prava uputilo Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije, uz koji su dostavljene pritužbe građana koji su se obratili ovoj nevladinoj organizaciji, kao i NVO Građanska alijansa, žaleći se na postupanje nezakonito policijskih službenika 17.10. i 24.10.2015. godine, nakon protestnih okupljanja u Podgorici.

Na osnovu izvršenih provjera u ovim slučajevima, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je konstatovalo da u devet slučajeva postoji sumnja u nezakonito postupanje policijskih službenika, usljed čega je nakon obavljenih konsultacija sa nadležnim državnim tužilaštvom preduzelo sljedeće mjere: u četiri slučajeva su izvještaji o izvršenim kontrolama dostavljeni nadležnom tužilaštvu na dalji postupak, ocjenu i odlučivanje da li u radnjama i postupanju policijskih službenika ima elemenata krivičnog dijela za koja se gone po službenoj dužnosti; u pet slučajeva je konstатовano da je prethodno tužilaštvo započelo provjere u cilju utvrđivanja odgovornosti policijskih službenika u predmetnim slučajevima; u preostalim pet slučajeva nakon srovedenih postupaka unutrašnje kontrole i obavljenih konsultacija sa nadležnim tužilaštvom konstатовano je za četiri slučaja da u postupanju policijskih službenika nema elemenata krivičnog dijela, dok je u jednom slučaju utvrđeno da nema osnova za dalje postupanje unutrašnje kontrole policije. Jer, nijesu utvrđeni činjenice i dokazi koji bi ukazivali da se u predmetnom slučaju radilo o postupanju policijskih službenika.

Znači, svi koji su mogli da se otkriju i identifikuju, procesuirani su nadležnim organima. Tako ću Vas posjetiti da je tom prilikom 29 policijskih službenika zadobilo tjelesne povrede, te da je privedeno više osoba koji su bili učesnici incidenta na protestu. Nakon preduzimanja službenih mjera i radnji, u saradnji sa nadležnim tužilaštvom u Podgorici, protiv tri lica podnijete su krivične prijave, protiv 12 lica zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka. Na osnovu prikupljenih obavještenja, izuzetih snimaka, video nadzora, izvršenih vještačenja, određeni broj izrednika do ovog momenta nije identifikovan iz razloga jer su nosili maske na licu tokom napada na policijske službenike.

Gospodine Mandiću, da li Vi stvarno vjerujete da bih ja štutio nasilnike? Ja mislim da Vi u to ne vjerujete. Mislim da je iz ovog što sam prethodno naveo potpuno jasno da nadležne državne institucije nijesu utvrdile to o čemu Vi govorite, niti ja imam skrivene informacije o navodnim zaštićenima, kako Vi kažete, maskiranim batinašima, niti je bilo dejstva i sjedišta DPS-a. To mogu reći na osnovu podataka i informacija koje sam tada imao kao predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu i sada kao ministar unutrašnjih poslova. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:28:46)

Komentar, poslanik Mandić.

ANDRIJA MANDIĆ (26.10.18 13:28:50)

Taman kada sam želio da Vam povjerujem, a Vi kažete da niko nije dejstvovao iz prostorija DPS-a, a kamere zabilježile izlazak onih maskiranih osoba koje napadaju narod - onda ste srušili svu ovu argumentaciju koju ste mi do tada saopštili sa tom jednom činjenicom. Jer, kamere i foto zapisi Vas u potpunosti demantuju.

Taj 24. oktobar je noć koju će pamtiti hiljade ljudi koji su bili ispred ove Skupštine, posebno ćemo je pamtiti Slaven Radunović i ja pošto smo te večeri uhapšeni. Posljednji sam otišao sa ovog platoa kada je bio sav zasut suzavcem i sjećam se onoga što sam mogao da uočim, a svak ima doživljaj tog događaja. Hapšeni su ljudi stari po 70 godina, nasrtano je na svakoga, prebijani su novinari, prebijane su žene, udarana su djeca. To je bilo onako jedno stanje razuzdanog ponašanja policije koja je dobila odobrenje da to radi i naravno kriminalnih grupa koje su servisirale odbranu jedne totalitarne vlasti.

Ali to je nešto što je za nama, svi imamo iskustva iz toga što se desilo, postojali su sudski procesi, postojala je patnja koju su podnijeli ljudi. Želim da izdvojim gospodina Martinovića, koji nije ni učestvovao u protestima, ali je neko iskoristio dobru priliku da razračuna i sa njim izmiri navodno neka dugovanja koja su imali od ranije, da zloupotrijebi državnu moć napadajući tog čovjeka i na desetine takvih ljudi. Pogotovo su stradali Beranci. Imamo ljude iz naše stranke koji su prebijani, naši ljudi iz Mareze koji su ranjavani. Dakle, jedna noć velikog užasa. I da se Crna Gora više ne bi našla u takvom stanju, kada je samo još mali dio falio pa da izbije u Crnoj Gori građanski rat, sada imamo jedan drugačiji put koji smo definisali na ovom protestu od preksinoć. Kroz ovu Radnu grupu, kroz izmjenu Ustava Crne Gore, kroz izmjenu izbornog zakona hoćemo da oduzmemo monopole koje ima vaša partija kako se u Crnoj Gori više nikada ne bi ni revolucionarnim ni vaninstitucionalnim metodama mijenjale vlasti. Evo imamo priliku i vi i mi da kroz promjenu Ustava, da kroz promjenu izbornih zakona, kroz obezbjeđivanje glasanja u koje ćemo svi da vjerujemo dobijemo vlast koja će proisticati iz narodne volje.

Ja sam ovdje na skupu prije neko veče saopštio da ćemo veoma pažljivo raditi i učestvovati u ovom procesu, ali da potencijal koji imamo za proteste i mogućnost da putem protesta i ponovnim okupljanjem ispred ove skupštine uradimo ono što je neophodno ako ne budete imali dovoljno razumijevanja, ako ne budete imali dovoljno spremnosti da ovu zemlju učinimo i zemljom onih koji su obespravljani, koji su diskriminirani a to smo upravo mi iz opozicije koje maltretirate već jedan duži niz godina, a na šta mi ne pristajemo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:32:25)

Na ovaj način smo završili četiri pitanja koja su se odnosila na ministra unutrašnjih poslova.

Imamo još tri: od poslanika Tarzana Miloševića, poslanika Adrijana Vuksanovića i poslanice Ljiljane Đurašković. Vidim da su svo troje u sali i po redosljedu dajem riječ političkom direktoru DPS-a gospodinu Tarzanu Miloševiću.

TARZAN MILOŠEVIĆ (26.10.18 13:32:53)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovane kolege, gospodine ministre,

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, postavio sam ministru Nuhodžiću sljedeće pitanje:

Granični prelazi u Crnoj Gori u posljednjih 10 godina značajno su opremljeni, stvoreni kvalitetniji uslovi za rad ljudi na graničnim prelazima, unaprijeđena infrastruktura, povećani standardi za prelazak granice, ali pokazalo se da to sve nije na većini prelaza dovoljno, jer većina prelaza ne zadovoljava potrebne standarde i da su gužve na većini prelaza u toku sezone bile velike a čekanja nažalost duga.

Može da bude opravdanje da se i na ulazak u države Evropske unije takođe čeka, ali ako hoćemo da smo, što u dobroj mjeri već i jesmo, jedna od najprestižnijih turističkih destinacija, onda moramo da uradimo sve da unaprijedimo funkcionisanje graničnih prelaza, smanjimo zadržavanje, povećamo brzinu prelaska i ljudi i roba. Cijeneći napor ljudi koji rade na graničnim prelazima i angažovanje koje je MUP uložio, evidentno je da prostorni uslovi i tehnika ni jesu još na nivou onoga što je potrebno Crnoj Gori kao prestižnoj turističkoj destinaciji. Pokazalo se da infrastruktura na graničnim prelazima teško izdržava sve jaču frekvenciju prelazaka, zbog čega je potrebno iste rekonstruisati i proširiti, a prema nekim državama otvoriti i nove. Evidentno je da se svake godine povećava broj turista koji dolaze u našu državu, pogotovo u ljetnjim mjesecima kada je priliv turista najveći. Ako istorijski analiziramo granične prelaze, konstatovaćemo da ih je prema nekim državama bilo više ranije nego sada. Ako želimo da saobraćajno napredujemo, da prohodnost na granicama bude brža, zadržavanje ljudi i roba manje, neophodno je napraviti analizu svih graničnih prelaza i do sljedeće sezone uz nevelika ulaganja povećati prohodnost putnika i roba uz minimalna zadržavanja, što bi u svakom slučaju doprinijelo da Crnu Goru posjeti više turista

U razgovoru sa ljudima iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske i Albanije evidentno je da

je to takođe u jednom procentu razlog da turisti odustanu od posjete našoj zemlji.

I na kraju, ono što je napisano u Agendi, a nije manje važno od dolaska turista, to je da unapređenje pograničnog saobraćaja treba da doprinese razvoju i unapređenju privredne, obrazovne, zdravstvene, socijalne, kulturne, sportske i drugih vidova saradnje, uvažavajući da je saradnja između stanovništva pograničnih područja osnov dobre saradnje susjednih država.

I na kraju, konkretno pitanje, gospodine ministre - Šta Vlada, odnosno Ministarstvo unutrašnjih poslova do sljedeće sezone planira konkretno da uradi, na kojem graničnom prelazu i koji će granični prelazi biti infrastrukturno bolje opremljeni i da li će biti novih graničnih prelaza? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:35:40)

Zahvaljujem poslaniku Tarzanu Miloševiću.

U skladu sa Poslovníkom, pravo na odgovor ima ministar Mevludin Nuhodžić. Izvolite, ministre, imate pravo pet minuta na odgovor.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 13:35:54)

Poštovani poslanice Miloševiću, zahvaljujem za postavljeno pitanje.

Na početku želim da istaknem da su u prethodnom periodu sredstvima iz budžeta i donatorskom podrškom izrađeni svi postojeći granični prelazi i postignut napredak u pogledu uređenosti i njihove funkcionalnosti. Ali, slažem se sa Vašom ocjenom da postoji prostor za dalju modernizaciju graničnih prelaza i bolju tehničku opremljenost. Ovo iz razloga, jer konstantan trend povećanja prometa na graničnim prelazima zahtijeva adekvatno unapređenje granične infrastrukture. Želim da naglasim da je analiza funkcionisanja graničnih prelaza u stalnom fokusu Ministarstva unutrašnjih poslova. U ovoj godini realizovali smo niz značajnih aktivnosti, shodno preduzetim obavezama iz Strategije za integrisano upravljanje granicom i Šengenskim akcionim planom. U tom smislu, vršene su pripreme za rekonstrukciju i izgradnju graničnih prelaza Ranče, Šćepan Polje i Vračenovici i u toku je priprema projektne dokumentacije. U avgustu smo otvorili rekonstruisani granični prijelaz Božaj - Hani - Hoti, za koji je Evropska unija obezbijedila milion evra, što doprinosi unapređenju infrastrukturne povezanosti Crne Gore i Albanije, podizanju kvaliteta usluga za građane, bržoj proceduri i lakšim putovanjima državljana dvije zemlje.

Tačno je da je u ljetnim mjesecima povećan broj turista i da je pojačana frekvencija saobraćaja na graničnim prijelazima. Pripadnici sektora granične policije su u periodu jun - avgust 2018. godine na graničnim prijelazima kontrolisali ukupno 9.237.000 putnika. Zadržavanja putnika su se kretala u prosjeku od 10 do 40 minuta na velikim graničnim prelazima, što je kraće odnosu na graničnim prelaze susjednih zemalja. Kroz mehanizam direktne budžetske podrške u iznosu od oko 4.000.000 evra, implementirana je savremena tehnologija kojom se ubrzavaju procedure vršenja graničnih provjera, ali i značajno poboljšava bezbjednost državne granice. Naime, izvršena je nabavka kompjutera sa pristupom policijskim bazama podataka, čitača, putnih dokumenata, setova za provjeru dokumenata i druge specijalističke opreme. Instaliran je video nadzor i kamere za očitavanje registarskih tablica, čime se unapređuje sistem granične kontrole. Zaključen je ugovor sa Radio-difuznim centrom za zakup linkova kojim se skraćuje vrijeme zadržavanja na graničnim prijelazima.

Takođe, u toku je nabavka dvije stacionirane stanice za elektronski nadzor granice, tri ručna sistema za elektronski nadzor i 10 mobilnih sistema za detekciju prelaska granice. Sve ove aktivnosti preduzimamo u cilju usklađivanja sa evropskim sistemom nadzora spoljnih granica EUROSOROM, što je ujedno i mjera iz akcionog plana za pregovaračko poglavlje 24. U susret narednoj turističkoj sezoni na najprometnijim graničnim prelazima instaliraće se dodatna oprema i dodatne kontrolne kabine na saobraćajnim trakama, koje će poboljšati i unaprijediti prolaznost, tj. učiniti je bržom.

U odnosu na Vaše interesovanje o otvaranju novih graničnih prelaza, želim da saopštím sljedeće: U planu je otvaranje novih graničnih prelaza u skladu sa zaključenim sporazumom koji

će biti u funkciji nakon njihove izgradnje. To su prijelazi u odnosu na državu Albaniju, a u pitanju je otvaranje i zajedničkih graničnih prijelaza između Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije.

Takođe, podsjetio bih i na izjavu predsjednika Vlade gospodina Duška Markovića, koju je saopštio upravo ovdje u Parlamentu, a sa kojom sam u potpunosti saglasan. Moramo da budemo veoma oprezni kad projektujemo nove granične prelaze da bi bili sposobni da odgovorimo sigurnosti buduće evropske granice koju će Crna Gora štiti. Pristupanjem zemalja regiona Evropskoj uniji ovo pitanje će se dodatno relativizovati.

U ovom trenutku naš prioritetni zadatak je da obezbijedimo funkcionalnost i mobilnost na postojećim graničnim prijelazima, da stvorimo uslove kojima će biti olakšan promet robe i putnika u pravcu valorizacije naših resursa i boljeg života naših građana.

Iskoristio bih ovu priliku da još jednom ukažem na značaj Sporazuma o graničnoj kontroli i pograničnom saobraćaju koji sam nedavno potpisao sa ministrom unutrašnjih poslova Republike Srbije. Iako je naš krajnji cilj uspostavljanje zajedničkih graničnih prelaza po principu jednog zaustavljanja, ono što je još važnije jeste da će stanovništvo pograničnih opština Crne Gore i Srbije moći da prelazi državnu granicu na 21 mjestu vanslužbeno otvorenih prijelaza. Na ovaj način biće im olakšano kretanje i prelaženje zajedničke granice u cilju rješavanja svakodnevnih životnih potreba.

Da zaključim, Ministarstvo unutrašnjih poslova će nastaviti da ulaže u sve raspoložive administrativne i finansijske kapacitete kako bi se dostigli standardi izgrađenosti graničnih prijelaza, tehničke opremljenosti i obučenosti granične policije. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:41:56)

Zahvaljujem, ministre.
Komentar ima gospodin Milošević.

TARZAN MILOŠEVIĆ (26.10.18 13:42:01)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, zahvaljujem na odgovoru. Ovo sam pitanje učinio javnim zbog značaja koje je vezano za turizam, za privredu Crne Gore. Jer, zastoj na graničnim prelazima iziskuje dodatne troškove za sve subjekte u Crnoj Gori, a i iz drugih država odakle dolaze ljudi i roba. Ono što pozdravljam jeste otvaranje ovih pograničnih prelaza, jer je to bio nekad moj zahtjev i pitanje ovdje u Skupštini još prije nekoliko godina. Najbolji je primjer Bijelo Polje, 80 km granice, da imamo samo jedan prelaz na Dobrakovu. Mislim da je slična situacija i u Pljevljima. Na taj način kroz otvaranje više prelaza omogućavamo ljudima tu bržu komunikaciju. Znamo da ljudi koji žive u jednoj ili drugoj državi čak imaju zajednička imanja ili kuću u jednoj ili drugoj državi.

Ono što bih želio da apostrofiram posebno, znamo da su: Ščepan Polje, Dobrakovo, Jabuka i Debeli brijeg prelazi koji su najfrekventniji u Crnoj Gori. Tu imamo najveće zastoje i najveći broj ljudi i roba koji pređe, rekli ste sami, oko deset miliona faktički ovdje je bilo prelazaka. Interesantna je stvar, recimo, luka Drač je luka sa velikom frekvencijom. Onda zbog toga imamo veliki broj ljudi iz Italije, turista koji idu u Evropu preko Luke Drač i onda je Božaj na neki način zatvoren, a otvaranjem Sukobina za teretni saobraćaj, govorim uslovno, i za robni promet, u značajnoj mjeri bismo smanjili gužve na tom području i relaksirali taj dio priče. Jer, kroz Albaniju dobar dio ljudi i preko Kosova ide za Srbiju. Tako da je skraćena jedna relacija prema Istočnoj Srbiji.

Druga stvar koju bih želio da pohvalim, da je Ministarstvo /prekid/ više inspektora imalo ove godine i da su kamioni manje čekali na granici. Mislim da to treba da bude praksa. Nije moguća vjerovatno naveče kontrola tog prelaza, ali do 22 sata mislim da postoje uslovi za to.

Ono što je za nas značajno, ne možemo biti infrastrukturno, nismo opremljeni ni kao Hrvatska, ni kao Slovenija, čak ni sada kao Grčka ili Albanija, govorim u dijelu što se tiče saobraćajnica. Hajmo bar tu uštedu koju ljudi naprave što se voze slabijim drumovima koji su naši, uslovno govoreći, manje kvalitetni nego u tim državama, kroz manje zadržavanje na granici da to

vrijeme omogućimo ljudima da brže stignu do svog odredišta. Još jedna stvar koja je vrlo bitna. Sve više imamo turista sa Dalekog istoka ili iz drugih zemalja koji ne borave pet do deset dana na jednoj destinaciji, nego borave sigurno 15 do 20 dana u dvije ili tri države i onda žele da posjete drugu destinaciju, a ako čekaju na Debelom brijegu nekoliko sati da dođu i da se vrate, siguran sam da niko iz Dubrovnika neće doći ovdje /prekid/. Garantujem da bi posjete ljudi, takođe, iz Srbije sa bržom frekvencijom mogle da budu u većem obimu.

Ovo što ste rekli, perspektiva je uspostavljanje zajedničkih prelaza. Svi smo toga svjesni, ali ovo što ste rekli da će se ulaskom u Evropsku uniju to relativizovati, mislim da će Crna Gora prije ući od ostalih država u Evropsku uniju, pa će onda kod nas biti slična granica kao u Hrvatskoj. Između Hrvatske i Slovenije nema prelaza, kod nas će onda biti jedna čvršća granica. Tako da mi u tom pravcu moramo sigurno pojačati i unaprijediti naše granične prelaze. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:45:43)

Prelazimo na sljedeće pitanje. To je pitanje koje postavlja Adrijan Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (26.10.18 13:45:53)

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, poštovani građani Crne Gore, na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, želim uvaženom ministru unutrašnjih poslova gospodinu Nuhodžiću postaviti sljedeće pitanje:

Naime, poštovani ministre, zanima me da nam date trenutnu situaciju bezbjednosne procjene u Crnoj Gori, a u kontekstu kadrovskih promjena koje su izvršene.

U obrazloženju bih se prisjetio onih nemilih dešavanja koja su kulminirala na proljeće ove godine, što je i dovelo do istih kadrovskih promjena. Mislim da je sada pravo vrijeme nakon više mjeseci da napravimo jedan bezbjednosni presjek i, shodno tome, molim Vas da nam to pojasnite i da nam date više informacija. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:46:49)

Hvala.

Zamolio bih poslanika Stanišića da ne ometa poslanika Miloševića.

Izvolite, gospodine Nuhodžiću.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 13:47:00)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Vuksanoviću, vjerujem da se slažete sa mnom da je bezbjednost javno dobro neodvojivo od jednog društva i zajednice i da svi možemo i moramo doprinosti njenom unapređenju: i nadležni organi, i nevladin sektor, i mediji, i građani.

Više puta sam govorio, a ponoviću i sada, bezbjednosna situacija u Crnoj Gori je stabilna i rezultat je predanog rada organa koji čine bezbjednosno obavještajni sektor. Tačno je da je u prethodnom periodu bilo događaja i slučajeva koji su narušavali tu sliku, ali su nas upravo te situacije podsticale da se još energičnije suprotstavimo svakom obliku ugrožavanja bezbjednosti građana. Brojne aktivnosti koje su preventivne tako i represivne dale su rezultate, a pozitivan trend iz 2017. nastavljen je i u 2018. godini. Ovo potvrđuje i visok stepen povjerenja građana u rad policije. Na udaru zakona bili su svi oni koji se bave organizovanim kriminalom, zelenašenjem, korupcijom, ulični prodavci droge, nasilnici. Prošle i ove godine uspjeli smo da otkrijemo čitave dilerske mreže i zaplijenimo preko sedam tona opojnih droga. Podsjetio bih i da smo učestvovali u

jednoj od najvećih međunarodnih policijskih akcija u kojoj je oduzeto 20 tona hašiša. U saradnji sa Tužilaštvom, a posebno sa Specijalnim državnim tužilaštvom kroz rad zajedničkih istražnih timova u ovoj godini procesuirali smo oko 40 lica koja su označena kao organizatori ili članovi organizovanih kriminalnih grupa. Imamo i manji broj krivičnih djela protiv života i tijela, ubistava i teških ubistava. Bilježimo i smanjenje broja krivičnih djela iz oblasti opšteg kriminaliteta. Ovo je važno jer se radi o djelima koja najviše pogađaju građane, a to su imovinski delikti, krađe, provale, razbojništva. Ovi pokazatelji su posebno značajni za Crnu Goru kao sigurnu turističku destinaciju.

U prvih devet mjeseci ove godine rasvijetljeno je 72% počinjenih krivičnih djela. Takođe, rasvijetljeno je i 61 krivično djelo iz prethodnog perioda, a neka stara i godinama, što govori da svim slučajevima pridajemo veliku pažnju i da policija nikada ne odustaje od rasvijetljavanja krivičnih djela. Pojačanim operativnim radom na terenu oduzeli smo veću količinu naoružanja, eksplozivnih naprava i drugih predmeta i na taj način spriječili izvršenje više od 20 likvidacija. Želim da naglasim da smo u ovim aktivnostima imali i podršku građana koji su nam pomagali u otkrivanju skrovišta kriminalaca i zaštiti javnog reda i mira i na tome im zahvaljujem. To je jedan od razloga zašto je dalje jačanje povjerenja i saradnje sa građanima jedan od prioriteta u radu Ministarstva unutrašnjih poslova. U kontinuitetu smo preduzimali mjere kontrole bezbjednosno interesantnih lica i ugostiteljskih objekata i drugih objekata koje posjeduju i koriste ova lica. Kroz finansijske istrage pokrenuli smo i postupke provjere njihove imovine. U saradnji sa partnerskim policijskim službama iz regiona i Evrope, po Interpolovim potjernicama, slobode smo lišili više lica koja su visoko rangirana u kriminalnim strukturama. Ovo je, dakle, potvrda da se kriminalcima ne isplati činjenje krivičnih djela na području jedne države i sakrivanje na teritoriji druge, jer ćemo preduzimati sve što je u našoj nadležnosti na njihovom lociranju i hapšenju gdje god se nalazili.

Na osnovu navedenog, mogu da konstatujem da su sve ove aktivnosti sprovedene uz punu posvećenost, požrtvovanost i profesionalan rad službenika koji su u određenom trenutku pokrivali najodgovornije funkcije u policiji. Novo rukovodstvo sa novim kadrovskim rješenjima je nastavilo još jače i još efikasnije da se suprotstavlja svim oblicima kriminala i evidentni su rezultati koje postiže, a koji opominju sve one koji se bave kriminalom da moraju da strahuju od države i od zakona. U ovoj borbi bićemo uporni i istrajni zajedno sa drugim nadležnim organima i uložićemo maksimalne napore da svi kriminalci budu iza rešetaka. Kompromisa nema, idemo do kraja da privedemo pravdi sve one koji su organizatori ili izvršioc i krivičnih djela, a kako bi ovaj naš cilj ostvarili, nastojaćemo da i dalje ulažemo u razvoj i unapređenje kadrova, /prekid/ u mlade ljude kroz stručne obuke i njihova usavršavanje. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:52:21)

Hvala, ministre.

Komentar je tražio poslanik Vuksanović. Izvolite, imate pravo na tri minuta.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (26.10.18 13:52:32)

Hvala, ministre, na svim rezultatima koje ste nam predstavili. Naravno, da ćemo se složiti da je sigurnost građana neophodni uvjet za svaki društveni ili bilo kakvi drugi progres. U poslu koji obavljate sigurno da vam je potrebna i potpora većeg broja institucija, što bi dovelo do dobrog pozitivnog sinergetskog efekta. Naravno, potrebna Vam je i politička podrška u tome i ja Vam je u ime Hrvatske građanske inicijative i izražavam. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:53:03)

Sljedeće pitanje imamo od poslanice Ljiljane Đurašković. Izvolite, poslanice Đurašković. Zbilja molim da kolege iz DPS-a da ne dobacuju jedni drugima. Nije ni čudo, mi imamo ovdje 10, 15 poslanika iz DPS-a, iz opozicije značajno manje. Mnogo bi bolje bilo da imamo više poslanika i da čuju pitanja i odgovore. Moj poziv svim kolegama je da se aktivnije uključe u rad.

Izvolite, poslanice.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (26.10.18 13:53:40)

Hvala.

Poštovani građani, dame i gospodo, uvaženi ministre,

Moje poslaničko pitanje upućeno Vama glasi: Postoje zvanični podaci da je u posljednje vrijeme zabilježeno 305 slučajeva vršnjačkog nasilja u osnovnim i srednjim školama Crne Gore. Koje mjere i radnje preduzimaju Vlada Crne Gore i resorna ministarstva na suzbijanju i prevenciji vršnjačkog nasilja? Odgovor sam tražila i u pisanoj formi, do danas ga nisam dobila.

Obrazloženje.

Prema svim pokazateljima prisutnost fizičkog nasilja među djecom je veoma izraženo, bez obzira na uzrast, sredinu i pol djeteta. O tome je skrenuta pažnja i u godišnjem izvještaju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Nasilje je svaki vid namjernog uznemiravanja i povređivanja drugog bića. Zapaža se da su djeca sve surovija u načinima povređivanja, a posljedice su sve teže i ozbiljnije. Nasilje može biti po vrsti: verbalno, psihičko, fizičko, seksualno i sajber nasilje putem sms poruka i društvenih mreža, a po vremenu trajanja, odnosno dužini može biti jednokratno, ali najčešće je dugotrajno i sa sobom nosi veliki broj problema koje treba sistematski rješavati. Vršnjačko nasilje često počinje u školi ili kulminira u školi, ali smo svjedoci činjenice da nasilje među djecom i te kako izlazi iz okvira školskog dvorišta, a to, nažalost, potvrđuje i cifra od 305 registrovanih slučajeva, a pitanje je koliko ima slučajeva koji uopšte nisu prijavljeni. Svako nasilje ostavlja dubok trag na duši djeteta. Zato je važno znati činjenicu da nema malog nasilja.

Ovaj problem zahtijeva adekvatnu udruženu reakciju prosvjetnih radnika i stručnih saradnika škole, sa jedne strane, i roditelja sa, druge strane, kao i obavezno uključivanje službe socijalne i dječije zaštite, policije, organa pravosuđa, zdravstvenih ustanova, a sve u cilju uspješnije prevencije. Škole nisu samo obrazovne ustanove, a problem vršnjačkog nasilja je u suprotnosti sa konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima djeteta. Nastaviću kasnije.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 13:56:11)

Hvala.

Izvolite, ministre Nuhodžiću.

Shvatio sam da Vam je sada potpuno omogućena puna...

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (26.10.18 13:56:19)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovana poslanice Đurašković, hvala Vam na postavljenom pitanju.

Ovo je zaista jedno pitanje koje nije ni partijsko ni političko, nego je životno i državno i pitanje od kojeg zavisi kuda korača jedno društvo i gdje će ono da stigne. Ovo je tema koja zavređuje posebnu pažnju svih nas. Vršnjačko nasilje u školama je problem sa kojim se udruženo moramo boriti - država, obrazovne institucije i roditelji. Naša je obaveza da gradimo društvo koje će imati nultu toleranciju na nasilje svake vrste, pa i ove, jer ćemo samo tako imati zdravo i bezbjedno okruženje za našu djecu.

Govoreći sa aspekta nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, u proteklih devet mjeseci 2018. godine policija je evidentirala 51 krivično djelo izvršeno od strane 71 maloljetnika nad 56 maloljetnih lica. Policijski službenici koji rade na poslovima suzbijanja maloljetničke delikvencije, na osnovu prethodno kreiranih planova, kontinuirano sprovode aktivnosti na prevenciji vršnjačkog nasilja.

Ministarstvo prosvjete je takođe sprovodilo brojne kampanje, između ostalog i program Škola bez nasilja, sigurno školsko okruženje. U saradnji sa kancelarijom UNICEF-a u Crnoj Gori pripremljeni su informativni materijali i brošure, kao i obavezujuće uputstvo, podjela odgovornosti i

postupanje u cilju prevencije i u slučajevima pojave nasilja uputstvo školama. Bez obzira na sve ove aktivnosti, moramo svi zajedno još više raditi na prevenciji nasilja, ne samo nadležna ministarstva već svi subjekti društva, o tome ste i Vi govorili: obrazovne institucije, mediji, civilni sektor kako bismo iskorijenili ovu negativnu pojavu. Ne treba zaboraviti ni ulogu vaspitača i zaposlenih u školama, školskih pedagoga i psihologa, kao ni ulogu savjeta roditelja koji treba da doprinesu bezbjednosnoj kulturi djece, a zatim i prevenciji nasilja među djecom kroz edukaciju. Smatram da podjela nadležnosti ne treba da bude prepreka, već podsticaj za nove inicijative usmjerene na prevenciju vršnjačkog nasilja i jačanje institucionalnog odgovora na probleme u ovoj oblasti. Jedna od tih inicijativa odnosi se i na projekat koji će naše ministarstvo realizovati u saradnji sa Ministarstvom prosvjete. Riječ je o edukaciji djece u vrtićima i školama o zaštiti od opasnosti koje nose droga i alkohol, opasnosti na društvenim mrežama, a obrađivaće se i teme vezane za vršnjačko nasilje.

Takođe, planiramo da sa udruženjem "Roditelji" potpišemo memorandum o saradnji kojim će se dati doprinos rješavanju pitanja iz oblasti porodičnog nasilja, kao i doprinos suzbijanju vršnjačkog nasilja u školama. Vjerujem da će ovi projekti dati rezultate u godinama koje su pred nama, da ćemo imati trend pada vršnjačkog nasilja, pogotovo maloljetničkog kriminala. Nijesmo i nećemo biti zadovoljni sve dok postoji ijedno dijete koje ugrožava nasilje i koje je izloženo nasilju u školi ili na nekom drugom mjestu. Ponoviću, važno je da radimo zajedno, da udružimo snage. Svako od nas mora da bude dio rješenja kako bismo na vrijeme mogli reagovati i prevenirati svako agresivno ponašanje prije nego što dođe do neželjenih posljedica po našu djecu. Ja se izvinjavam zašto niste dobili odgovor na postavljeno pitanje u pisanoj formi, ali odgovor ćete dobiti. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:00:49)

Hvala Vam, ministre.

Pravo na komentar ima poslanica Đurašković.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (26.10.18 14:00:56)

Zahvaljujem, gospodine ministre. Smatram da je to zaista veliki problem, jer je najveća žrtva tranzicije porodica u Crnoj Gori. Vratimo porodici njeno dostojanstvo, a vratimo školama i prosvjetnim radnicima njihov zasluženi autoritet koji je potpuno poremećen u Crnoj Gori. Ako ne pričamo o ovom problemu javno, on neće nestati. Dalje, kompletan obrazovni sistem od vrtića pa nadalje je neusklađen sa radnim vremenom roditelja, zbog čega se djeca i njihovi roditelji praktično ne gledaju. Takođe ima roditelja koji rade po dva posla da bi prehranili porodicu i školovali djecu. Neophodno je da država ima osmišljen plan preventivnog djelovanja, zato što je praksa pokazala da oko 60% one djece koja su prepoznata kao nasilnici u školskim klupama, kada odrastu postaju prestupnici koji krše zakon. Pred nama je veliki posao. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:01:58)

Hvala.

Zahvaljujem poslanici Đurašković. Zahvaljujem ministru Mevlidunu Nuhodžiću koji je na jedan kvalitetan način odgovorio na sva postavljena pitanja. Inače, sedam poslanika su mu postavili pitanja i kao što ste razumjeli, ministar će i u pisanoj formi dostaviti Skupštini u skladu sa procedurom pitanja na koja je usmeno odgovarao. Veći dio toga je pripremio, ali nema potrebe da na ovaj način to dostavljate poslanicima. Sugeriršem da vaše stručne službe to dostave preko generalnog sekretarijata.

Prelazimo na pitanja koja ima ministar odbrane Predrag Bošković. Poslanik Slaven Radunović. Izvolite. /Upadica/

Zahvaljujem iskusnim kolegama koje su dale dodatno objašnjenje.

Pravo na pitanje ima Slaven Radunović. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.10.18 14:03:10)

Slušajte, gospodine Gvozdenoviću, nemojte ovako da se šalite sa funkcijom koju pokrivete. Uvijek ima za proceduru prostora bez obzira što dobacuje gospodin Stanišić. Znači, poslanik Vučurović ne misli da komentariše bilo koje pitanje, već da razriješi jedan problem koji je nastao u administraciji. Zato služi procedura. Ja Vas molim da mu dozvolite mogućnost da to uradi.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:03:36)

Gospodine Radunoviću, dobili ste pravo na pitanje. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.10.18 14:03:39)

Gospodina Vučurovića je zanimalo zašto njegovo pitanje nije završilo u setu pitanja na koja odgovara gospodin ministar Bošković, a tako je tražio. To je bilo to pitanje, tj. ta poslovnička intervencija. Nema veze.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:04:05)

Gospodine Radunoviću, mi smo na Kolegijumu pričali o svim stvarima koji su predmet Skupštine i sugerisem da preko svog šefa poslaničkog kluba i takve stvari uradite. Kao što znate, takođe, jasno je definisano da se dostavlja generalnom sekretarijatu i generalni sekretarijat u komunikaciji sa tim koji su postavili određena pitanja tačno definiše pravac u kome će se pitanja i usmjeriti. Znači, pogledaćemo konkretno o čemu se radi, izvijestiti na Kolegijumu.

Izvolite, koncentrišite se na svoje pitanje, a molim stručne službe da vrate sat na vrijeme da bi dali puno pravo od tri minuta Slavenu Radunoviću, poslaniku Demokratskog fronta. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.10.18 14:04:49)

Premnogo značaja dajete neformalnom organu kao što je Kolegijum. Svaki poslanik ima svoja prava nezvezano od toga šta vi pričate na Kolegijumu.

Moje poslaničko pitanje ministru Boškoviću se odnosi na jedan događaj iz jula, ali iz raznoraznih razloga do sad nije moglo da bude postavljeno, od strane mene, možda nekog drugog je i moglo. Odnosi se na, rekao bih, stvarno jedan od sramnijih činova u zadnje vrijeme, što nam je priredila Vlada Crne Gore prisustvom svog oficira vojnog atašea u hrvatskoj proslavi "Oluje". Prvo ću da pročitam pitanje pa ću da ga obrazložim.

Da li je prisustvu crnogorskog vojnog atašea u Hrvatskoj, Ivana Mašulovića, na obilježavanju godišnjice najvećeg etničkog čišćenja u Evropi nakon Drugog svjetskog rata, koja se održala u Kninu, uz ustašku ikonografiju i zastavu "Za dom spremni", a poznata je pod imenom "Oluja", u kojem je na monstruozan način ubijeno više hiljada, a sa svojih ognjišta prognano 250.000 Srba, proizvod nesrećnog spleta okolosti, što bi bio zadovoljavajući odgovor za mene, ili dokaz da bi vaša Vlada isto postupila na poziv zemlje domaćina ako bi ona slavila osnivanje recimo logora Aušvic, Jasenovac ili recimo kad bi slavila završni, pobjednički udarac u ratu sa Japanom - bacanje atomskih bombi na Hirošimu i Nagasaki?

Ovako sam koncipirao pitanje zato što pretpostavljam da će odgovor ići u pravcu da je to diplomatija i slično, jer takvih je izgovora bilo i onih dana kad se ovo desilo. Što se tiče gospodina Mašulovića, mnogo se i oko toga buke stvorilo i on lično je pretrpio, vidio sam po društvenim mrežama, puno uvreda i slično. Ja njega uopšte ne bih kritikovao po tom pitanju, jer on je oficir.

On je jednostavno mogao da eventualno odustane od tog čina i da vrati uniformu, ali za to je malo ko u Crnoj Gori spreman, pa kažem, mnogo mu i ne zamjeram. Mene zanima samo jedno, ako ste već odlučili da provocirate srpski narod u Crnoj Gori, a to lično Vi radite vrlo često i mislim da Vam je to i glavna funkcija u Vladi, jer Ministarstvo odbrane nije toliko značajno iz prostog razloga što ukupna snaga crnogorske vojske ne predstavlja nikakvu bitnu činjenicu za region, a još manje za svijet, ali mislim da više služi za provociranje onoga naroga iz kojeg ste Vi proistekli i koji ste napustili kad Vam se ukazala bolja prilika. Odlazak na Kosovo i poklonjenje tamo zastavi, Mašulović, zabrana polaganja cvijeća u kasarnama žrtvama bombardovanja, to su sve provokacije koje meni jednostavno nijesu jasne, osim ako su zlonamjerne.

Zašto to radite? Mogao je da bude prehladen Mašulović toga dana i da se tamo ne pojavi.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:08:12)

Na postavljeno pitanje Slavena Radunovića odgovara Predrag Bošković, ministar odbrane. Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.10.18 14:08:20)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Zna i gospodin Radunović da ovo nema nikakve veze sa devedesetim i svemu onome što se dešavalo devedesetih godina, a ja ću ponoviti ono što je stav Ministarstva odbrane bio i tada kada je ovo pitanje izazvalo pažnju javnosti, pa i danas. Nema drugog odgovora, to je jedan jedini.

Vojni izaslanik Crne Gore u Republici Hrvatskoj pukovnik Ivan Mašulović je učestvovao na obilježavanju Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, kao i Dana hrvatskih branitelja u okviru redovnih aktivnosti i na poziv domaćina u skladu sa uobičajenom diplomatskom praksom. On nije bio u Kninu da proslavlja bilo čije pobjede i poraze, niti stradanja bilo kog naroda, kako to Vi želite zalonamjerno insinuirati. Ta retorika i smještanje ovog bezazlenog čina u kontekst suludih dešavanja devedesetih godina ne priliči dvadesetim godinama ovog vijeka, novom vremenu u kojem su Crna Gora i zemlje regiona u pregovaračkom procesu sa Evropskom unijom.

Crna Gora je svoj odnos prema stradalima pokazala kada im je to bilo najpotrebnije, kada je otvorila svoje granice i kada je primila u ovu zemlju veliki broj izgnanika sa ratom zahvaćenih područja: iz Hrvatske, Bosne, Kosova i tako dalje. Danas je Crna Gora, što Vas vjerovatno boli, okrenuta sigurnoj evropskoj budućnosti i odlučno ide u korak sa razvijenim demokratskim zemljama, oslobođena balasta prošlosti u koji želite opet da nas uvlačite. Bez obzira na bilo čija očekivanja, Crna Gora ne želi nikad više da bije tuđe bitke, već je okrenuta svom razvoju i napretku, izgradnji dobrosusjedskih odnosa sa svim zemljama u okruženju, što je najbolji put za jačanje regionalne stabilnosti i oslobađanje balasta prošlosti. Takav odnos Crna Gora ima i prema bliskoj i prijateljskoj Srbiji, kao i prema bliskoj i prijateljskoj Hrvatskoj, uz to i savezničkoj zemlji u NATO-u. Ovo je pozicija Crne Gore u odnosu na taj događaj. Sve drugo su najobičnije insinucije, pa i ovo što ste Vi sada saopštili, koje dolaze od vas, kako tada tako i danas, onih koji su pokušavali da lamentiraju nad sudbinom poginulih, prognanih i da politički profitiraju na njihovoj nesreći što i danas činite. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:11:14)

Hvala.

Samo izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (26.10.18 14:11:17)

Ovo što ste postavili maloprije pitanje, niti sam bježao da odgovaram na bilo koje pitanje,

samo što se tiče komunikacione strategije za NATO nije nadležnost Ministarstva odbrane, već Ministarstva vanjskih poslova, pa pretpostavljam da će Ministarstvo vanjskih poslova odgovoriti na ovo pitanje.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:11:37)

Ja sam tražio iz skupštinske službe da vidim šta se desilo sa komentaram koji ste dali pa sam mislio posle odgovora na Vaše pitanje kad završim raspravu sa ministrom Boškovićem, ali evo sad mogu da pročitam.

Obavještenje koje smo dobili iz Ministarstva odbrane,

Poštovani gospodine /prekid/ obavještavam da smo poslaničko pitanje poslanika Jovana Vučurovića koje je ovom ministarstvu proslijedio, proslijeđen /prekid/ Skupštini Crne Gore broj taj i taj od tada i tada dostavili na dalje postupanje Ministarstvu vanjskih poslova kao nadležnom državnom organu, s obzirom da je navedeno ministarstvo bilo obrađivač i predlagač komunikacione strategije Crne Gore članice NATO.

U skladu sa takvim dopisom, pogledao sam u svom podsjetniku i vidim da je 29. oktobra 2018. godine šesto poslaničko pitanje koje poslanik Jovan Vučurović postavlja Srđanu Darmanoviću ministru vanjskih poslova. U međuvremenu smo imali komunikaciju sa poslanikom Vučurovićem i na ovaj način ga javno informišem. Hvala. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.10.18 14:12:41)

Vidite kako je to bilo lako. Samo ste mogli da pustite gospodina Vučurovića i da to sve bude ovako urađeno u skladu sa Poslovníkom, ali dobro. Evo dobili smo odgovor.

Ministre,

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:12:50)

Nije važna forma, važna je suština, je li tako?

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.10.18 14:12:55)

Da, da kad se neko izbori za nju, kao kad sam ja uspio slučajno. Hvala.

Ministre Boškoviću, ja lično mislim, možda su teške riječi, ali da će Vas biti stid ovih riječi koje danas izgovarate. Danas ste ministar... Molim vas, koje riječi koristim i šta je zabranjeno? Biće Vas stid. Ja Vas molim da se suzdržite, gospodine Gvozdenoviću, i da Vi pustite mene da pričam kako ja mislim a ima ko da cijeni sve.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:13:23)

Samo tražim od službe 15 sekundi koje sam vas prekinuo.
Odlično, nastavite onda, nemojte vraćati.

SLAVEN RADUNOVIĆ (26.10.18 14:13:31)

Kažem da mislim da će Vas biti stid ovih riječi kao što je mnoge ljude bilo stid kasnije njihovih prethodnih djela. Razmišljajte malo o tome. To što ste Vi napravili taj prevrat u svojoj

glavi, prelom kako se to kaže, devedesetih godina ne treba da Vas proganja doživotno. Stanite jednom, nemojte non-stop da se dokazujete. Lijepo sam Vam rekao, ja vas razumijem da ste vi htjeli da se dodvorite malo Hrvatima, to je u redu. Ali, mogli ste da izmislite da je bolestan gospodin Mašulović, da ga pozovete na konsultacije. Nije morao da se pojavi tamo gdje se slavi sa zastavom Za dom spremni. Nije morao da se pojavi tamo gdje se slavi, možete Vi da pričate zvanično što su oni slavili - oni su slavili što su protjerali Srbe. Oni su to slavili, to zna svako na Balkanu. Tačno je da je bio rat, mnogi su krivi za jedno, drugi su krivi za drugo, ali proslava na koju je bio vaš izaslanik, moj nije, je slavila progon Srba.

Niste ih vi ovdje primili samo zato što ste dobri i fini, nego što je to jednostavno običaj da se ljudima u nevolji pomaže. Ovdje su ti ljudi imali mnogi od njih i korijene i rođake i to je moralo tako da bude. Primali ste tako i to je normalno i Albance sa Kosova, i Srbe, iz Bosne, i Muslimane, iz Bosne i to je u redu. Time ne treba da se hvalite, to su obične stvari. Ali od ovoga treba da se stidite, posebno od toga što vi sad insistirate kao navodno na nekoj novoj Crnoj Gori. Slušajte, ovo kako vi zamišljate tu promjenu, bilo je toga i prije, samo se to drugačije zvalo. Uvijek je bilo muka i nevolja za narod naš ovdje i na ovim prostorima. Neko je podlegao, neko nije podlegao, neko se borio do kraja, neko je odmah odustao, a neko je odustao malo kasnije. Ti su najopasniji. Onaj ko je odmah odustao, on se mnogo ne pravda. Onaj koji je malo krenuo hrabro, muški sa svojim pa je vidio da je to mnogo težak i dugotrajan posao, pa prešao na drugu stranu - ti su uvijek najveći problemi. Takvi su se birali znate i u turskoj vojsci kao janjičari.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:15:49)

Zahvaljujem ministru Predragu Boškoviću.

Na ovaj način smo završili pitanja koja su vezana za njega.

Imamo jedan zahtjev koji se odnosio od poslanika prema stručnim službama, pošto se desila da tako kažem promjena nekog redoslijeda tokom jutrošnjeg zasijedanja, zamolio bih da insistira se na tome da se poštuje, da tako kažem, plan koji se dogovori, koji se formalno dostavi poslanicima, i u skladu sa tim stručne službe će se postarati tako da urade.

Sada smo napravili plan i uz jedno dodatno obavještenje da ćemo od 15h do 15,30h napraviti pauzu a u 15,30h nastaviti sa poslaničkim pitanjima koja su vezana za ministra Pavla Radulovića. Prije toga imamo četiri pitanja koja se odnose na ministricu javne uprave Suzanu Pribilović i to poslanice Jovanke Laličić, poslanika Željka Aprcovića dva pitanja, poslanik Andrija Nikolić i poslanice Maje Bakrač.

Dajem riječ poslanici Jovanki Laličić. Izvolite, poslanice Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (26.10.18 14:16:59)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani građani, uvažene kolege i kolegice,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki javne uprave Suzani Pribilović postavljam sljedeće poslaničko pitanje: Da li je primjena Zakona o upravnom postupku dovela do povećanja efikasnosti i efektivnosti rada organa državne i lokalne uprave, a time i povećanju zadovoljstva građana kvalitetom pružanih upravnih usluga? Koliko su do sada unaprijeđeni kapaciteti državne i lokalne uprave za primjenu novog ZUP-a i kako se uošte prati primjena ZUP-a i vrši ocjena te primjene u praksi?

Zakon o upravnom postupku, koji je u Crnoj Gori u primjeni od 1. jula 2017. godine, utemeljen je na konceptu dobre uprave i principu vladavine prava koji se u skladu sa pravilima evropskog upravnog prostora. Pravo građana na dobru upravu propisano je članom 41 Povelje o osnovnim pravima Evropske unije i Rezolucijom Savjeta Evrope 77/31. Tim direktivama i preporukama Evropskog parlamenta i Savjeta Evrope preporučeno je da države Evropske unije preispitaju upravne postupke i unaprijede modele pravne zaštite. Prepoznato je da sporost u upravnom rješavanju dovodi do gubitka povjerenja u institucije i doprinosi razvoju korupcije, narušavanju konkurentnosti tržišta usluga, kao uslova za podsticaj ekonomskog rasta i otvaranja

radnih mjesta sa ukazivanjem da je jedna od osnovnih teškoća za stranku složenost, dužina trajanja postupka i pravna neizvjesnost upravnih postupaka. Pod dobrom upravom se smatra uspostavljeni sistem u kome je građanin naručilac i korisnik usluga javne uprave, a uprava partner, izvršilac takvih usluga, servis u službi građana i privrednih subjekata.

Primjena ovog, kao i svakog drugog zakona, zavisi od onih koji ga primjenjuju u praksi, od njihovih kompetencija, spremnosti da usvajaju nova znanja i vještine. Stoga je od neprocjenjive važnosti da se državni i lokalni službenici dodatno obučavaju, usavršavaju svoja znanja kako bi benefite novih rješenja koja su moderna i odgovaraju sadašnjem trenutku privrednog i ukupnog razvoja naše države, osjetili naši građani, privredni subjekti i preduzetnici.

Takođe, veoma je važno uspostaviti, odnosno utvrditi konzistentnu metodologiju za praćenje primjene ovog zakona i adekvatnu ocjenu njegovih rješenja u praksi.

Odgovor molim i u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:19:31)

Zahvaljujem.

Ministrice Pribilović, izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (26.10.18 14:19:40)

Poštovani predsjedavajući, uvažene poslanice i poslanici, poštovana poslanice Laličić,

Povodom Vašeg pitanja koje ste postavili, dajem sljedeći odgovor: Novi Zakon o upravnom postupku počeo je sa primjenom od 1. jula 2017. godine. Zakon je servisno orijentisan ka korisnicima upravnih usluga, a kroz brojne novine usaglašen je sa najboljim uporednim praksama u ovoj oblasti. Uspješna implementacija novih zakonskih rješenja zavisi od ispunjavanja određenih preduslova, koji su u velikoj mjeri ostvareni a odnose se, prije svega, na usaglašenost Zakona o upravnom sporu sa novim Zakonom o upravnom postupku, kao i na harmonizovanost pravila postupka u posebnim zakonima. S ovim u vezi, napomenula bih da je tokom 2016. i 2017. godine sproveden postupak usaglašavanja preko 90 zakona iz različitih resora sa novim Zakonom o upravnom postupku. U dijelu unapređenja efikasnosti, efektivnosti, zadovoljstva građana kvalitetom pruženih upravnih usluga, kontinuirano se sprovode aktivnosti na izgradnji kapaciteta uprave za primjenu novog Zakona o upravnom postupku, pa je s tim u vezi 80% službenika koji rade na poslovima upravnog postupka prošlo obuke o primjeni rješenja novog ZUP-a. U 2016. godini organizovana su ukupno 23 dvodnevna seminara, 15 na centralnom a osam na lokalnom nivou, na kojima je prisustvovalo 354 državna i 210 lokalnih službenika. U decembru 2016. godine organizovane su četiri radionice na kojima su predstavljene mogućnosti za pojednostavljivanje upravnih procedura.

Kada je riječ o konkretnom praćenju primjene novih zakonskih rješenja u praksi, podsjetiću da je Akcionim planom 2018-2020. za sprovođenje Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori za period 2016-2020. u cilju unapređenja efikasnosti, efektivnosti zadovoljstva građana kvalitetom pruženih upravnih usluga, kao i jedna od ključnih aktivnosti predvođeno uspostavljanje sistema monitoringa i evaluacije primjene ZUP-a. S tim u vezi, Ministarstvo javne uprave donijelo je metodologiju za praćenje primjene ZUP-a, tj. Pravilnik o sadržaju izvještaja o postupanju bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima i bližem sadržaju i načinu vođenja evidencije o postupanju u upravnim stvarima. Kako je Zakon o upravnom postupku počeo da se primjenjuje sredinom 2017. godine, Ministarstvo javne uprave je ocijenilo da je najcjelishodnije da prvi Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima pripremi za period jul 2017. godine - decembar 2018. godine, kako je to i definisano navedenim akcionim planom.

Imajući u vidu navedenu obavezu, Ministarstvo javne uprave će se već u decembru tekuće godine obratiti svim organima na centralnom i lokalnom nivou kako bi dobili neophodne podatke za pripremu izvještaja koji je planiran da bude gotov u prvom kvartalu 2019. godine. S obzirom da će pripreme izvještaja po prvi put obuhvatiti jedinice lokalne samouprave, u saradnji sa Upravom za kadrove planirali smo posebne obuke službenika za proces monitoringa i evaluaciju Zakona o

upravnom postupku, tako da će do kraja ove godine obuku pohađati oko 100 službenika sa centralnog i lokalnog nivoa.

Sve navedeno za rezultat treba da ima da već početkom naredne godine imamo jasnu ocjenu stanja u pogledu efekata novih zakonskih rješenja i smjernice za eventualna regulativna ili implementacijska poboljšanja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:23:28)

Zahvaljujem.

Da li ima komentara? Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (26.10.18 14:23:37)

Evo vrlo kratko. Zahvaljujem uvaženoj ministarki na iscrpnom odgovoru. Mislim da zaista ohrabruju podaci o tome koliko smo posebnih zakona uskladili sa novim Zakonom o upravnom postupku. Ohrabruju podaci koji govore o obukama koje su sprovedene na državnom i lokalnom nivou i posebno ohrabruje to što smo zaista donijeli metodologiju koja će nam u pravom smislu pružiti podatke koliko su rješenja u novom ZUP-u primjenjiva u praksi i što treba eventualno mjenjati. U tome dajemo punu podršku Ministarstvu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:24:11)

Zahvaljujem poslanici Laličić.

Sad dajem riječ Željku Aprcoviću, predsjedniku Odbora za pravosuđe, koji je postavio dva pitanja. Izvolite, poslaniče Aprcoviću.

ŽELJKO APRCOVIĆ (26.10.18 14:24:23)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, uvažena ministarko javne uprave gospođo Pribilović, Shodno članu 187 našega Poslovnika, ministarki sam postavio dva pitanja, ali radi racionalizacije i radi dodirnih tačaka koje ova dva pitanja imaju, sadrže u sebi, postavio bih oba pitanja i dao bih komentar na kraju.

Prvo poslaničko pitanje se tiče toga da smo upoznati da je Vlada Crne Gore još 6. jula 2018. godine usvojila Plan optimizacije javne uprave za period 2018-2020. godina, te stoga ministarki postavljam pitanje - Da li već sada ima pokazatelje kako teče sprovođenje obaveza iz plana optimizacije i da li su sve institucije pripremile i dostavile svoje planove?

Drugo pitanje: U smislu nadležnosti i preduzetih obaveza Ministarstva javne uprave, želim da pitam ministarku - Koliko će i na koji način doprinijeti na unapređenju transparentnosti javne uprave pripremljeni Nacrt akcionog plana za sprovođenje inicijative Partnerstvo za otvorenu upravu u Crnoj Gori za period 2018-2020. godina? Kratko obrazloženje. Imajući u vidu značaj plana optimizacije javne uprave za period 2018-2020. godine i činjenicu da pomenuti plan ima za cilj povećanje efikasnosti i efektnosti javne uprave, naročito u segmentima pružanja usluga građana i privredi, kao dio širih reformskih programa, a sve u cilju efikasnije javne uprave, plan optimizacije daje set prilagođenih sektorskih mjera za prevazilaženje izazova koje javna uprava ima u maksimalnom korišćenju svojih kapaciteta. S tim u vezi, pitanje je postavljeno u namjeri da se javnosti približi osnovni razlog za donošenje ovoga plana, kao i efekti koji se žele postići istim.

U odnosu na drugo pitanje, potrebno je ukazati na posebnost da je negdje Nacionalni akcioni plan predviđen da bude dokument koji će da doprinese unapređenju transparentnosti i kvaliteta javnih usluga, da obezbijedi efikasniju nacionalnu i profesionalniju javnu upravu, javnu upravu po mjeri građana, u kojoj će građani brzo i lako, bez čekanja u redovima ostvarivati svoja

prava, a što je već predviđeno Strategijom reforme javne uprave Crne Gore za period 2016-2020.

Želeći da dopunim ovo kratko obrazloženje moja dva pitanja, želim da istaknem da je država Crna Gora, odnosno Vlada Crne Gore još 2011. godine donijela prvu Strategiju za reformu javne uprave, koja je bila oročena do 2016. godine i koja je pokazala da postoje određeni napreci u reformi javne uprave. Donesena je nova Strategija javne uprave 2016. godine, koja je oročena do 2020. godine i ono što jeste pitanje svih pitanja - koliko je napredak Crne Gore u tom segmentu koji izuzetno je značajan kada su u pitanju građani Crne Gore i kada je u pitanju ekonomija Crne Gore. Ono što je /prekid/ komisija iz 2017. godine u dijelu koji se tiče napretka, odnosno reforme javne uprave /prekid/, da je Crna Gora umjereno napredovala u reformi javne uprave, pri tome ne zanemarujući činjenicu da se Evropska komisija bavila i reformom javne uprave u okviru zemalja Evropske unije i dala preporuke da 14 zemalja Evropske unije trebaju da rade postupak na unapređenju javne uprave.

Moram da postavim pitanje - U smislu zakonskog okvira koji se direktno veže na reformu javne uprave, a tiče se Zakona o državnim službenicima i namještenicima i Zakona o lokalnoj samoupravi, da li su oni u potpunosti implementirani i šta će to značiti u dijelu koji se tiče boljeg statusa svih onih građana koji su zainteresovani da koriste usluge javne uprave kako državne, tako i lokalne samouprave?

Takođe, moram da pitam ono što jeste izazvalo pozornost cjelokupne i laičke i stručne javnosti - Kako se /prekid/ zajednica opština u smislu redefinisanja odnosa sa lokalnim samoupravama, odnosno smanjenja broja zaposlenih, iz razloga što znamo da određene lokalne samouprave bez ikakvih analiza potrebnih stručnih kadrova na određenim mjestima zapošljavaju i mimo onog što jesu planovi za optimizaciju javne uprave kako državne, tako i lokalne samouprave?

Predmet moga interesovanja jeste, a nadam se da će ministarka i odgovoriti, kako tumači dio optimizacije koji se tiče kratkoročnih mjera vezanih za period do kraja 2018, odnosno srednjoročnih mjera koje su predviđene do 2020. godine? U kojem obimu će te mjere finansijski rasteretiti državnu upravu i lokalnu samoupravu i koliko će doprinijeti boljem servisu građana /prekid/ znači svih zainteresovanih naših sugrađana, a pogotovo privrednih subjekata da ostvare svoja prava adekvatno, brzo, ekonomično, efikasno u okviru i državne i lokalne uprave. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:29:43)

Zahvaljujem, poslaniče Aprcoviću.
Dajem riječ ministrici Suzani Pribilović.
Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (26.10.18 14:29:48)

Hvala Vam.

Poštovani poslaniče Aprcoviću, odgovoriću prvo vezano za implementaciju Plana optimizacije koja je počela u julu ove godine, a Ministarstvo javne uprave izradilo prvi Izvještaj o sprovođenju plana za prva dva mjeseca koji je Vlada usvojila 11. oktobra. Izvještaj je pokazao da smo zahvaljujući kvalitetno uspostavljenoj koordinaciji procesa za samo dva mjeseca implementacije plana ostvarili trend smanjenja broja zaposlenih od ukupno 339 zaposlenih, i to 96 zaposlenih na centralnom nivou i 243 na lokalnom nivou. Od navedenog broja, najveće smanjenje ostvareno je kroz prestanak radnog odnosa na određeno vrijeme, zatim slijedi odlazak u penziju i proglašenje tehnološkim viškom.

Takođe, u analiziranom periodu preko Uprave za kadrove nije bilo novog oglašavanja. U cilju što kvalitetnijeg praćenja procesa optimizacije, Ministarstvo javne uprave sprovelo je niz aktivnosti u pravcu jačanja koordinacije sprovođenja mjera iz plana. Na centralnom nivou formiran je međuresurski tim za praćenje plana optimizacije, koji blagovremeno i detaljno analizira sve dostavljene zahtjeve za tumačenje mjera iz plana od strane institucija, a formirani su i timovi za

davanje mišljenja na predloge akata o sistematizaciji na centralnom i lokalnom nivou. U izvještajnom periodu tim nije dao nijednu saglasnost za novo zapošljavanje. U cilju jačanja mehanizama o implementaciji plana optimizacije, Ministarstvo javne uprave je kreiralo Upitnik koji se od strane Zavoda za zapošljavanje upućuje svim subjektima javnog sektora prilikom dostavljanja zahtjeva za objavljivanje javnog oglasa ili konkursa. Na ovaj način subjekti javnog sektora su u obavezi da obrazlože po kom osnovu se objavljuje javni oglas, odnosno konkurs u odnosu na mjere predviđene planom optimizacije, kao i da dostave saglasnost užeg kabineta Vlade Crne Gore za objavljivanje javnog oglasa, odnosno konkursa. Implementacija mjera prati se popunjavanjem upitnika od strane institucija na koje se mjere odnose. U prvom izvještajnom periodu tražene podatke dostavile su ukupno 172 institucije na centralnom nivou, kao i svi organi lokalnih uprava, jedinica lokalnih samouprava i 195 javnih službi koje osnivaju jedinice lokalnih samouprava.

Institucije na centralnom i lokalnom nivou su započele sprovođenje ankete o sporazumnom prestanku radnog odnosa. Do sada na centralnom nivou ukupno 67 lica izrazilo je interesovanje za sporazumni prestanak radnog odnosa, i to 11 u ministarstvima, 51 u organima u sastavu i pet u javnim institucijama.

Kada je u pitanju lokalni nivo, interesovanje za sporazumni prestanak je izrazilo njih 357, od čega najviše u Opštini Pljevlja, a zatim u Bijelom Polju. U skladu sa planom optimizacije, pripremljen je predlog posebnog programa mjera aktivne politike zapošljavanja za lica koja su proglašena tehnološkim viškom ili sporazumno napustila javnu upravu, koji će se razmatrati u saradnji sa Ministarstvom ekonomije.

U tom smislu, prioritet u narednom periodu predstavljaće ostvarivanje podsticajnih mjera za tehnološke viškove i onih koji sporazumno raskidaju radni odnos, koji mogu ići u pravcu davanja otpremnina ili određenog paketa mjera aktivnog zapošljavanja, povoljni krediti i slično. Važno je istaći da nije cilj da se smanjuje ukupna zaposlenost u državi, već preusmjeravanje zaposlenih iz javnog u privatni sektor, kao i stvaranje preduslova za razvoj preduzetništva.

S tim u vezi, Ministarstvo javne uprave će u saradnji sa Ministarstvom finansija raditi na kreiranju finansijskog okvira, odnosno razmatrati opcije povoljnih aranžmana od međunarodnih finansijskih institucija za finansiranje paketa podsticajnih mjera, a za ove namjene koristiće se i sredstva sektorske budžetske podrške. Proces implementacije plana odvija se paralelno sa implementacijom dva systemska zakona o državnim službenicima i namještenicima u lokalnoj samoupravi, kojima su stvoreni uslovi za kvalitetnije upravljanje ljudskim resursima u smislu zapošljavanja i napredovanja po sistemu zasluga, te jačanja profesionalizma, odgovornosti, otvorenosti i efikasnosti kako na državnom, tako i na lokalnom nivou.

Već u sljedećem izvještajnom periodu, koji će obuhvatiti četiri mjeseca, očekujemo još pozitivnije efekte. Ono što je važno, obezbijedili smo unutar Vlade veoma dobru koordinaciju procesa, pa takvim pristupom neće zaostati ni očekivani rezultati, unapređenje nivoa konkurentnosti, fiskalne stabilnosti, poboljšanje kvaliteta javnih usluga kako bi građanima obezbijedili kvalitetniju uslugu uz niže troškove.

Vezano za Vaše drugo pitanje, Ministarstvo javne uprave, kao koordinator cjelokupnog procesa reforme javne uprave u Crnoj Gori, preuzelo je aktivnosti na izradi novog akcionog plana u okviru inicijative partnerstva za otvorenu upravu u junu 2018. godine. Formiran je i novi operativni tim koji priprema ovaj dokument, a koji čine predstavnici državnih organa i nevladinog sektora.

Cilj nam je da predložimo aktivnosti koje će biti usmjerene na građane i povećanje njihovog učešća u procesu kreiranja javnih politika. Sa druge strane, dodatno ulažemo napore da konkretnim mjerama javnu upravu učinimo efikasnijom, profesionalnijom i transparentnijom, odnosno bližom građanima. Upravo intenziviranjem aktivnosti i realizacijom obaveza Crne Gore u okviru inicijative partnerstva za otvorenu upravu doprinijećemo ostvarivanje ovih ciljeva.

Podsjetiću da se Crna Gora članstvom u ovoj inicijativi obavezala da će usvojiti načela definisana kroz inicijativu partnerstva za otvorenu upravu članica i podsticati globalnu kulturu otvorene vlasti, koja osnažuje građane i promovise ideale otvorene vlasti XXI vijeka.

U tom pravcu, nacionalni akcioni plan partnerstva za otvorenu upravu treba da bude kvalitetna podloga za dalje podsticanje transparentnosti i odgovornosti institucija. U cilju povećanja transparentnosti cjelokupne javne uprave, Nacrt akcionog plana koji je bio na javnoj raspravi i koji

bi uskoro trebala da razmatra i Vlada Crne Gore predviđa niz aktivnosti u okviru pet različitih ali međusobno povezanih oblasti, i to: 1. poboljšanje javnih usluga planiramo da ostvarimo putem pojednostavljenja pristupa građana javnih usluga uvođenjem multifunkcionalnog nacionalnog identifikacionog dokumenta; 2. namjera nam je da iskoristimo nove tehnologije, kako bismo učinili više podataka postane javno na način koji omogućava građanima da razumiju što Vlada radi i da mogu uticati na odluke koje donose; 3. povećanje učešća javnosti u kreiranju javnih politika planiramo da ostvarimo primjenom modernih tehnologija i jačanjem demokratije, transparentnim oblikovanjem politika i donošenjem odluka, uspostavljanjem kanala za prikupljanje povratnih informacija i produbljanje učešća javnosti u razvoju, praćenju i vrednovanju aktivnosti Vlade; 4. povećanje javnog integriteta kroz predlaganje mjera čijom realizacijom će se značajno uticati na otvaranje procesa donošenja državnog i lokalnog budžeta unaprijediće se procesi koji se tiču korporativnog upravljanja i poreskih politika i na taj način postići efikasnije upravljanje javnim resursima i 5. povećanjem dostupnosti podataka o aktivnostima uprave, objavljivanjem kvalitetnijih i lako dostupnih informacija za građane planiramo da obezbijedimo veću otvorenost organa državne uprave.

Sve predložene aktivnosti u okviru navedenih oblasti posmatrane su kroz prizmu potrebe građana. Posebno nam je važno da i sam proces izrade plana bude transparentan, zbog čega će nacionalni akcioni plan biti zajednički dokument institucija, organizacija civilnog društva i samih građana.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:37:47)

Zahvaljujem ministrici Pribilović.

Pravo na komentar ima poslanik Željko Aprcović.

Zahvaljujem poslaniku Aprcoviću, koji je spojio ova dva pitanja i na taj način je i odgovarala ministrica Pribilović.

Izvolite, možete komentarisati dva pitanja.

ŽELJKO APRCOVIĆ (26.10.18 14:38:04)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče. Zahvaljujem ministarki Suzani Pribilović na odgovorima koje sam dobio danas, iz prostog razloga što smo mi i laička i stručna javnost bili jako zainteresovani za Plan optimizacije koji je usvojen 6. jula 2018. godine od strane Vlade Crne Gore, pogotovo u dijelu koji se tiče samih zaposlenih u javnoj upravi kako državnoj upravi, tako i u lokalnim upravama. I to s razlogom, jer su se pribojavali kakav će njihov stav biti, pri tome ne zanemarujući činjenicu da apsolutno plan optimizacije se ne odnosi na oslobađanje od viška zaposlenih, nego upravo na želji i motivisanim ciljevima da se obezbijedi jedna dobra efikasna javna uprava kako državna, tako i lokalna.

Ono što moram da kažem, a što je i navedeno u Planu optimizacije, da je ustvari najbitnije u cijelom ovom procesu izvršiti ..... kvaliteta i obuhvata usluga koje državna uprava, odnosno javna uprava pruža, iz prostog razloga što u odnosu na ono što jesu budžetska sredstva opredijeljena za rad, lokalne uprave ne moraju da opredijele efikasnost, odnosno kvalitet pruženih usluga svim građanima koji su zainteresovani za te usluge, a ne vidim da ijedan građanin Crne Gore nije zainteresovan za dobru i kvalitetnu uslugu pruženu od strane državne uprave i javne uprave.

Ono što jeste pitanje svih pitanja, da će Crna Gora i u narednom periodu, u skladu sa svim dobrim preporukama, što Evropska komisija ističe, raditi na jačanju kapaciteta državne i lokalne uprave, odnosno sveobuhvatno javne uprave i da ćemo u narednom periodu kada budemo razmatrali efekte strategije za reformu javne uprave od 2016. godine do 2020. godine, imati mjerljive kvalitetne rezultate, koji će svim građanima Crne Gore sigurno omogućiti bržu, kvalitetniju, efikasniju, ekonomičniju javnu upravu u cjelini.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:40:09)

Hvala, poslaniče Aprcoviću.

Sljedeće pitanje postavio je predsjednik Odbora za međunarodnu saradnju Andrija Nikolić. Izvolite.

Danas imamo predsjednike Odbora za pravosuđe, Odbora za međunarodnu saradnju. Vidim da su jako aktivni, ne samo oni, nego i njihovi članovi.

Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.10.18 14:40:29)

Poštovani potpredsjedniče Gvozdenoviću sa saradnicom, poštovani građani Crne Gore, Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vladi Crne Gore, odnosno ministarki javne uprave Suzani Pribilović postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Uvažena ministarko, prepoznajući potrebu reforme javne uprave u cilju poboljšanja njene efikasnosti, transparentnosti i funkcionalnosti za sve građane, kao i zarad ispunjavanja evropskih standarda u ovoj oblasti, cijenim važnim što je Vlada pripremila novi Prijedlog zakona o državnoj upravi koji se trenutno nalazi u skupštinskoj proceduri. Na koji način će usvajanje predloženog zakonskog teksta podići stepen odgovornosti u upravnom sistemu, kao i kvalitet usluga državne uprave, a time dovesti do rasta povjerenja građana?

Obrazloženje. Uspostavljanje operativne, transparentne i ekonomične javne uprave veliki je izazov u procesu evropske integracije. Vlada Crne Gore i resorno Ministarstvo javne uprave posljednjih godinu dana dobijaju pohvale Evropske komisije za učinak u transformaciji sistema javne uprave. Međutim, potrebno je građane bolje upoznati sa konkretnim benefitima javne uprave, njihovim pravima, ali i obavezama organa javne uprave.

Svjesni smo da građane često opterećuje tromost javne administracije prebacivanjem nadležnosti sa jednog na drugi organ javne uprave i dugo čekanje u redovima. Očekujemo da će puna i kvalitetna primjena predloženog zakona u kratkom roku doprinijeti vidljivom povećanju efikasnosti sistema javne uprave, te da će, u skladu sa strateškim dokumentima i planom optimalizacije, doći do smanjenja troškova za ovu namjenu.

Takođe, za ispunjavanje obaveza Crne Gore na njenom putu ka Evropskoj uniji, od velikog značaja će biti uspostavljanje jasnije organizacije i tipologije organa javne uprave i usklađivanje sa SIGMINIM principima javne uprave. Možemo biti zadovoljni što za proces reforme javne uprave u Crnoj Gori postoji snažna politička volja, kao i što imamo značajnu finansijsku i ekspertsku podršku Evropske komisije.

Uz mali dodatak da se i ovo moje pitanje, koje sam adresirao prema vama, negdje prirodno naslanja na ono što su bila osnovna interesovanja kolega, pretpostavljam da će i Vaš odgovor biti u duhu onoga što smo prethodno čuli, ali evo uz dodatnu molbu da pokušamo građane onako najplastičnije da izvijestimo o tome šta će biti njihovi konkretni benefiti u odnosu na reformu javne uprave u Crnoj Gori kroz efikasnije ponašanje javne administracije u odnosu na njihove osnovne potrebe. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:43:26)

Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (26.10.18 14:43:28)

Poštovani poslanice Nikoliću,

Povodom Vašeg pitanja na koji način će se usvajanjem novog Predloga zakona o državnoj upravi, koji se trenutno nalazi u skupštinskoj proceduri, kao što ste rekli, podići stepen odgovornosti u upravnom sistemu, kao i kvalitet usluga organa državne uprave, a time dovesti do rasta povjerenja građana u njen rad, koristim priliku da Vas upoznam sa sljedećim:

Strategija reforme javne uprave koju je Vlada donijela 2016. za period do 2020. godine kao jedan od posebnih ciljeva definiše potrebu unapređenja kontrole nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organa javne uprave i potrebu da nivo odgovornosti mora biti podignut na veći stepen na svim nivoima sistema, kako bi se unaprijedila funkcionalnost administrativnog aparata i smanjili troškovi. U tom kontekstu, od krucijalne važnosti za Vladu je preispitivanje postojeće organizacije i odgovornosti na svim nivoima uprave. Predložena zakonska rješenja regulišu drugačiji koncept organizacije državne uprave, a sve u cilju stvaranja pretpostavki za racionalno uređenje, odnosno organizaciju državne uprave. U odnosu na važeći zakon, ovaj zakon ne predviđa osnivanje organa uprave u sastavu ministarstava. Predlogom zakona su dati kriterijumi za osnivanje ministarstava i organa uprave, državnih agencija i fondova. Prvi put se zakonom uvodi način planiranja rada i izvještavanje kroz praćenje ostvarenih rezultata u odnosu na zacrtane ciljeve.

Zakon utvrđuje jasne nadležnosti i linije odgovornosti na svim nivoima što se tiče: ministra, državnog sekretara, sekretara, generalnog direktora, starješine organa uprave, pomoćnika starješine kako bi se doprinijelo efikasnosti rada i djelovanju i obezbijedio visok nivo kvaliteta u pružanju usluga. Na ovaj način Zakonom o državnoj upravi kao sistemskim zakonom uspostavio bi se pravni okvir za jasnu organizaciju i tipologiju organa i doprinijelo koherentnosti sistema, što je jedan od zacrtanih strateških ciljeva. Praćenje rezultata izvještavanja od strane organa su ključni elementi odgovornosti kroz prikaz ostvarenih ciljeva postavljenih u programima rada i strategijama.

Dalje, Predlog zakona o državnoj upravi se u posebnom poglavlju bavi pitanjem odnosa državne uprave i građana, tj. na koji način su organi državne uprave nosioci javnih ovlašćenja u obavezi da informišu građane o svom radu, da u pripremi zakona i strategije konsultuju zainteresovanu javnost, te ostvarivanje prava na slobodan pristup informacijama, pružanje pomoći strankama, prijem stranaka, kao i da su organi državne uprave dužni da obezbijede službenu adresu elektronske pošte, kao i knjigu ili sanduče gdje stranke mogu da saopštavaju predloge, primjedbe, pohvale i pritužbe na rad organa državne uprave ili nepravilan odnos službenika.

Sve navedeno u kontekstu nove organizacije državne uprave doprinijeće ostvarivanju opšteg cilja reformskih aktivnosti do 2020. godine, a to je stvaranje efikasne i servisno opredijeljene javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana u njen rad. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:46:50)

Zahvaljujem.
Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.10.18 14:46:55)

Hvala. Evo mislim da ste i kroz ovaj odgovor meni i prethodno mojim kolegama nizom opservacija objasnili ono što su osnovni strateški ciljevi vladinih politika u pogledu ostvarivanja svih prava naših građana, a koji se posljedično odnose i na ono što su obaveze Crne Gore na ovom reformskom putu prema članstvu u Evropskoj uniji.

Zbilja je reforma javne uprave jedan od ključnih zadataka reformskog procesa u susret članstvu u Evropskoj uniji, jer taj proces pretpostavlja da imamo efikasnu i profesionalnu administraciju koja će kvalitetno po dubini, dakle, kroz sistem da primijeni sve one politike koje zagovara državna politika Crne Gore i koja u finalu treba da nas dovedu do članstva. A članstvo, kao što smo više puta ponavljali, nije cilj samo po sebi. Ono upravo dolazi kao posljedica kvalitetnog rada javne uprave u Crnoj Gori.

Dakle, kad bi sve bilo idealno, teško da bi bilo potrebe da intervenišemo i u pogledu

zakona, ali i da dodatno reformišemo javnu upravu i da ponovo postavljamo ova i slična pitanja, ali čini mi se okolnost da imamo novi zakon u proceduri i da danas među poslaničkim pitanjima postoji interesovanje za tu temu dovoljno govori o ukupnoj svijesti naše državne politike da dodatno emancipujemo sve naše napore i generalno sve naše politike kako bi se taj proces osavremenio i na pravi način mu se dala ona neophodna energija koja ključno treba da dođe iz napora državne administracije.

Za reformu javne uprave, kao što ste kazali, od velikog je značaja Plan optimizacije javne uprave od 2018. do 2020, a osnovni cilj optimizacije je upravo profesionalna i kvalitetna administracija. U skladu sa Strategijom reforme javne uprave do 2020, koju prati plan optimizacije, planirano je smanjenje broja zaposlenih u javnoj upravi, i to 3% na centralnom nivou i 5% na lokalnom nivou do kraja 2018, i 5% na centralnom a na lokalnom do 10% do kraja 2020. godine. Više puta je objašnjeno da to nužno ne znači smanjenje broja zaposlenih, već da kada govorimo o brojevima, prevashodno treba da razmišljamo o unapređenju kvaliteta servisa prema građanima u Crnoj Gori.

Prema ranijim podacima MONSTAT-a, u Crnoj Gori ima nešto malo više od 180.000 zaposlenih. U javnoj upravi ne računajući opštine radi oko 40.000 ljudi, što znači da platu iz budžeta na državnom nivou prima skoro četvrtina zaposlenih.

Čini mi se, i time zaokružujem, da je i naš privatni sektor, kada govorimo o ekonomiji, znatno popravio uslove funkcionisanja i da sada postoje značajne mjere i značajne povoljnosti za zapošljavanje u privatnom sektoru. Možda je to dobra prilika da Vlada nekim osmišljenijim politikama ostavi prostor građanima da ih preusmjeravamo na privatni sektor, kako bismo u kombinaciji državno-privatnog partnerstva činili uspješnijim naše politike i na taj način kroz reformu javne uprave dodatno pomogli /prekid/, ali i ukupne državne produktivnosti. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:51:02)

Zahvaljujem gospodinu Nikoliću.

Posljednje peto poslaničko pitanje koje je postavljeno ministrici Suzani Pribilović dolazi iz Herceg Novog.

Maja Bakrač. Izvolite.

MAJA BAKRAČ (26.10.18 14:51:18)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana ministarko, uvažene kolegice i kolege,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki javne uprave, gospođi Suzani Pribilović postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Planom optimizacije javne uprave Crne Gore 2018-2020, kao jedna od kratkoročnih mjera na lokalnom nivou predviđena je mjera ograničavanja zapošljavanja zasnivanjem radnog odnosa na neodređeno i određeno vrijeme i jedinicima lokalne samouprave i javnim službama čiji je osnivač opština do 1.7.2019. godine.

Na koji način Ministarstvo prati sprovođenje ove mjere na lokalnom nivou i koje bi se mjere od strane Ministarstva primijenile ukoliko, eventualno, neka opština ne bi poštovala ovo ograničenje?

Reforma javne uprave jedan je od najznačajnijih procesa. Vjerujemo da će sama reforma donijeti benefite građanima. Reforma podrazumijeva i Plan optimizacije 2018-2020, koji je Vlada usvojila u julu i koji treba da doprinese smanjenju broja zaposlenih. Reforma takođe podrazumijeva efikasniju i profesionainiju javnu upravu a na zadovoljstvo svakog građanina

Cilj optimizacije je pružanje podrške uspostavljanju administracije koja na adekvatan način odgovara na potrebe svakog pojedinca. Veoma je važno pomenuti da za kratko vrijeme postojanja vašeg resora je učinjeno dosta, ali se postavlja pitanje da li se implementacija sprovodi planiranom dinamikom. Takođe, da li se svi resori jednako odnose prema obavezama iz Plana optimizacije?

Kao Ministarstvo koje je nadleženo za sprovođenje svih aktivnosti koje predviđa plan,

intresuje me u kolikoj mjeri se lokalne samouprave pridržavaju pomenutih aktivnosti i kakvi su prvi pokazatelji sa terena?

U skladu sa Strategijom reforme javne uprave, koju prati Plan optimizacije, do 2020. godine planirano je smanjenje broja zaposlenih na lokalnom nivou 10%, kako smo upravo čuli od kolege, pa u skladu sa tim neophodno je razmišljati koji su to modeli kojima će se pristupiti u sprovođenju pomenute Strategije. Ukoliko je neophodno rasterećenje državnog i opštinskog budžeta ovim mjerama, onda je veoma važno da se svi pridržavaju svih mjera - i dugoročnih i kratkoročnih kako na centralnom, tako i na lokalnom nivou. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:53:41)

Hvala.

Izvolite, ministrice.

SUZANA PRIBILOVIĆ (26.10.18 14:53:47)

Poštovana poslanice Bakrač, povodom Vašeg pitanja dajem sljedeći odgovor:

U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore, preporučeno je lokalnim samoupravama da do 1. jula 2019. godine ograniče zapošljavanje zasnivanjem radnog odnosa na određeno i neodređeno vrijeme. S tim u vezi, međuresorski stručni tim za izradu metodologije i plana optimizacije broja zaposlenih u javnom sektoru je Zaključkom obavezao Ministarstvo javne uprave da kreira upitnike za praćenje implementacije mjera iz plana optimizacije. U cilju prikupljanja podataka, upitnici su dostavljeni svim organima lokalne uprave, kao i javnim službama čiji su osnivači lokalne samouprave.

Za prvi izvještajni period jul - septembar organi svih lokalnih uprava iz 195 javnih službi čiji su osnivači lokalne samouprave dostavili su tražene podatke. U cilju praćenja sprovođenja mjera iz plana optimizacije, Ministarstvo javne uprave posebno je vodilo računa da uspostavi mehanizam za kvalitetnu koordinaciju i implementaciju plana na lokalnom nivou. U tom pravcu sa UNDP-om uspostavljen je mehanizam eksternog praćenja implementacije plana kroz angažovanje službenika za komunikaciju sa jedinicama lokalne samouprave. U tom kontekstu organizovane su dvije radionice pod nazivom - Primjena novog zakonodavnog okvira za službenički sistem na lokalnom nivou u saradnji sa UNDP-om a uz podršku Evropske komisije, gdje su prezentovane mjere iz Plana optimalizacije i način njihovog praćenja.

Takođe u cilju praćenja realizacije mjera imenovana je osoba za komunikaciju iz svake jedinice lokalne samouprave koja je zadužena za dostavljanje potrebnih podataka. Ministarstvo javne uprave je u periodu od 1. avgusta do 1. oktobra dobilo 21 zahtjev iz jedinica lokalnih samouprava kojima se tražila pomoć u implementaciji mjera iz Plana optimalizacije, kao i pojašnjenje određenih pitanja na koja se odgovaralo u roku manjem od 24 časa. U cilju praćenja implementacije Plana, formiran je međuresorski tim koji detaljno analizira sve dostavljene zahtjeve koji se odnose na nova radna angažovanja od strane organa lokalne uprave i javnih službi. U izvještajnom periodu Komisija nije dala ni jednu saglasnost za novo zapošljavanje u jedinicama lokalne samouprave. Takođe, formiran je i tim za davanje mišljenja na predloge akata o sistematizaciji na lokalnom nivou, koji čine predstavnik jedinice lokalne samouprave o kojoj se konkretno radi, predstavnik zajednice opština, Ministarstva javne uprave i Uprave za kadrove.

U skladu sa Zaključkom međuresorskog tima za praćenje realizacije ključnih mjera iz plana optimalizacije, zaduženi su organi državne uprave, javne ustanove čiji je osnivač država, a preporučeno je jedinicama lokalne samouprave i javnim službama koje lokalne samouprave osnivaju da sve zahtjeve za zasnivanje radnog odnosa na određeno, neodređeno vrijeme i ugovorima o djelu upućuju Direktoratu za budžet u Ministarstvu finansija radi davanja saglasnosti. U prethodnom periodu je ostvaren napredak u komunikaciji između Direktorata za lokalnu samoupravu Ministarstva javne uprave i samih jedinica lokalne samouprave, o čemu najbolje svjedoči podatak da je Ministarstvo javne uprave u procesu prikupljanja podataka uspjele da stupi u direktan kontakt sa svim jedinicama lokalne samouprave, odnosno sa svim organima lokalne

samouprave, kao i javnim službama koje lokalne samouprave osnivaju. Kvalitetno uspostavljena koordinacija procesa rezultirala je da u već u prvom izvještajnom periodu imamo trend smanjenja zaposlenih koja se ogleda u tome što je broj zaposlenih lica na lokalnom nivou smanjen za 243, od čega je prestao radni odnos na određeno vrijeme za 201 službenika, 30 službenika se penzionisalo, dok je 12 službenika proglašeno tehnološkim viškom.

Imajući u vidu da su svi organi lokalne uprave i gotovo sve javne službe dostavile podatke, govori o spremnosti jedinica lokalne samouprave da posvećeno učestvuju u procesu implementacije Plana optimizacije.

U dijelu Vašeg pitanja koji se odnosi na nepoštovanje Plana optimizacije, želim da istaknem da Ministarstvo javne uprave sa jedinicama lokalnih samouprava njeguje partnerski odnos koji ne funkcionira po sistemu kazni i nagrada. Svjesni smo da opštine imaju svijest i odgovornost o finansijskoj situaciji u kojoj se nalaze i da prepoznaju važnost implementacije Plana, što je i potvrđeno njihovim odnosom prema mjerama u prvom izvještajnom periodu, odnosno smanjenjem broja zaposlenih. U tom smislu, vjerujem da će jedinice lokalne samouprave i ubuduće nastaviti da prepoznaju važnost implementacije Plana optimizacije kao što su to pokazale do sada. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:58:34)

Hvala.

Ima li potrebe za komentarom?

Vrlo kratko, izvolite.

MAJA BAKRAČ (26.10.18 14:58:38)

Zahvaljujem ministarki na odgovoru.

Evo, kao što smo čuli od mojih prethodnika kolega optimizacija javne uprave je veoma važan proces, a naravno i sprovođenje svih mjera koje je usvojila Vlada mora se sprovesti adekvatno kako na lokalnom, tako i na centralnom nivou. Znači, neophodno je obezbijediti punu funkcionalnost javne uprave, ali svakako ne na štetu zaposlenih, ali ipak na zadovoljstvo svakog pojedinca.

Ja sam svakako imala u planu da Vam postavi i dodatno pitanje, ali ste Vi u prethodnom odgovoru koji ste dali kolegi Aprcoviću odgovorili na anketu koju ste sprovodili, a koja je bila vezana za podatak koji se odnosi na zainteresovanost zaposlenih lica da napuste svoje radno mjesto. Zahvaljujem na odgovoru.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 14:59:23)

Na ovaj način smo završili pitanja koja su se odnosila na Ministarstvo javne uprave.

Zahvaljujem ministrici Pribilović.

Želim samo da vas informišem da smo ova dva dana završili oko 39 poslaničkih pitanja, da ćemo napraviti pauzu između 15,30h. Nakon toga je na redu ministar Pavle Radulović, a zavisno od spremnosti ministara i poslanika, nastavili bismo rad ili poslije 17 časova, ili eventualno u subotu i nedjelju, zbog toga što nam je ostalo ukupno 43 pitanja, nakon ovih kad završimo sa ministrom Radulovićem. Znači, 52 pitanja, od kojih je pozicija postavila 30 a opozicija 13.

Znači, nastavljamo rad u 15,30. Ja ću vas nakon Kolegijuma obavijestiti da li ćemo raditi za vikend. To, prije svega, zavisi od raspoloživosti ljudi kojima smo postavili pitanje ili ćemo nastaviti u ponedjeljak i sljedeće nedjelje.

Uvaženi građani, pravimo pauzu do 15,30. Hvala.

/Pauza/

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 16:16:09)

Uvaženi građani, uvaženi poslanici, nastavljamo sa radom. Poslije 39 poslaničkih pitanja, prelazimo na sljedećih devet poslaničkih pitanja koja su poslanici Parlamenta Skupštine Crne Gore postavili Ministarstvu održivog razvoja i turizma ministru Pavlu Raduloviću.

Prvi poslanik koji će postaviti pitanje jeste prezimenjak ministra Radulovića, poslanik Radulović. Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (26.10.18 16:17:26)

Hvala, potpredsjedniče.

Nismo samo prezimenjaci, nego smo i bratstvenici. Radulovića ima tri bratstva u Crnoj Gori a na Balkanu četiri. Mi smo najbrojniji, najpametniji, najjači, najdugovječniji. Da da Bog i potomstvo da bude takvo.

Ministre Raduloviću, postavio sam Vam strašno teško pitanje i nema majčinoga sina ko će sam odgovoriti na to pitanje da bude u interesu Crne Gore.

Ja ću biti krajnje konstruktivan u vezi toga zato što ako nije nešto za dobro Crne Gore, da ni mene lično nije dolje-gore, moj rejting nije ni važan.

Poslaničko pitanje glasi: Manipulacije oko otvaranja Poglavlja 27 Životna sredina i klimatske promjene su samo aktuelizovale haotično stanje koje vlada u ovoj oblasti. Na koji način imate namjeru da riješite ovaj kaos, posebno imajući u vidu složenost, stepen degradacije i zahtjevnost koja karakteriše ovu oblast?

Od tačke do tačke, ministre, i sami znate, pažljivo Vas pratim i slušam kad dajete izjave, da se totalno nalazimo u haosu kad je u pitanju životna sredina. Nažalost, zdravlje ljudi tek je počelo sada da se pokazuje i objavljuje da je ono što je bila kontaminacija, zagađenje, trovanje, devastacija bitno uticalo i na zdravlje ljudi i da su mnogi prijevremeno otišli, nadam se gore. Tako da je ovo pitanje izuzetno jedno složeno, da smo mi u jednoj izuzetno složenoj situaciji i daleko od onoga što se naziva ekološka Crna Gora. Samo je potrebno da se otvori, ministre, poglavlje 27, strana 84, pa vidjeti kako dosta objektivno Evropska komisija u posljednjem izvještaju kaže o našoj životnoj sredini i klimatskim promjenama. Kaže - problematično, problematično, problematično, a kada su u pitanju neke stvari kaže - dosta haotično. Usaglašenost sa klimatskim promjenama striktno se traži.

Međutim, nije nam potrebna Evropska komisija da bismo se mi upristojili i da bismo vidjeli okolo u kakvom je stanju životna sredina, nije faktički sa tog aspekta nekog moranja. Moranje mora da dođe odavde iz Crne Gore i zato me zabrinjava jedna olakost kad neko od čelnika poput Đukanovića ili Markovića ili pregovarač, izvinjavam se ne znam mu prezime, olako kaže - otvorićemo 27 poglavlje. Što znači, gospodo, otvoriti 27 poglavlje? Imati neku pregovaračku poziciju, kako ga zatvoriti i u kojem periodu i što nam sve treba oko toga da bismo ga zatvorili da bismo ispunili rigidne norme Evropske unije, ili da bi barem bili lice i naličje - slični Sloveniji koja je danas prva zemlja u ekologiji ne samo u Evropskoj uniji, nego u svijetu. Mnogo, mnogo čega drugoga.

Ja ću samo, ministre, potencirati nekoliko stvari. U drugo dijelu ću, kao što sam i to činio prije 12, 13 godina, kao što činim prije pet šest godina, pokušati da dam neko svoje viđenje rješenja. Evo samo uzmimo, gospodo, oblast površinskih voda, njihovu zaštitu i zagađenost. Ministre, to što se radi oko Tare, to što se radi oko Morače, Lima, to što se radi oko mnogih drugih rijeka na sjeveru, to što se radi oko Skadarskog jezera, nema niđe na svijetu. To što se uradilo oko suze Evrope Tare u posljednjem periodu koje je iskočilo na vidjelo je faktički ekološki genocid. To što hoće komšije da nam pretvore Cijevnu u tubu, u crijevo, veliko jedno crijevo je jedna katastrofa.

Ono što se radi oko Lima ispuštanja svega živoga u Lim, pa onda policija nema kapaciteta da reaguje na neku tužbu, to je takođe katastrofa.

Bio sam ljetos, ministre, onda ću se vratiti na Taru, pošto je ona aktuelna - da li Luštica Bay ima upotrebnu dozvolu? Ja imam jedno mjesto sakriveno đe provodim po dva i više mjeseca na potezu zaliva, koji ide preko svetionika ide preko Ploča, Trstenovo, Jaza i u akvatorijum Budvanski se završava.

Svaki dan poslijepodne od kada ste ga svečano Vi i Marković otvorili, idu ljudi širine negdje od oko 10m, ide rijeka kao što to može u moru od fekalija i od čuda. Ja siguran sam da to primorsko selo, ne znam kako se zove grad, gradić, nema upotrebnu dozvolu, nema prečišćavanje voda i nema onu cijev koja je potreba od 1km da bi se fekalije izbacile napolje.

Zvao sam nekoliko puta inspekciju na koju se Vi pozivate. Odgovorili su sjutra ćemo reagovati. Jedan jedini dan od 30 dana nije bilo fekalija, a odmah u subotu i nedjelju, onda se opet javim sekretarici - pošli oni na odmor i onda im svašta kažem.

Ministre, što je ovo što se radi sa Tarom je katastrofa. Ministre, Vi ste danas čitam tražili da preko strateškog uticaja se izvrši analiza. Vidim da je izvršena analiza i rečeno je - sve ono što piše u ovome zakonu o strateškom uticaju koji je zasnovan na ove dvije deklaracije, o kojima ćemo pričati iduće nedjelje kad budemo usvajali drugi zakon o uticaju projekata - pogledajte ciljeve izrade strateškog projekta. Niko nije smio /prekid/ u suzu Evrope, ona je unakažena, u potpunosti unakažena. I znate li što me najviše boli? Znam kakve su inspekcije, znam kako vi jednostavno nijeste koncipirani da reagujete, da pravite preventivu. Kao država nijesmo to uradili, ni na državnom ni na lokalnom nivou, ni u Vladi.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 16:24:49)

Poslaniče Radulovuću, rekao sam Vam da imate dodatno vrijeme zato što ste jedini od opozicionih poslanika. Ali, već ste ušli u peti minut.

BRANKO RADULOVIĆ (26.10.18 16:25:44)

Ali, ono, ministre, što me strašno boli, što moj kolega profesor Univerziteta koji je stručnjak za to kaže - odlagalište kamena otpada sa auto-puta /prekid/ u Taru. Pa onda drugu konstataciju kaže - da možemo da koristimo šljunak, pa treću konstataciju prije neki dan kaže - možemo da je pretvorimo u tubu, u betonsko korito. Pa uništavamo cio biodiverzitet. Znači, nikada Tara, građani Crne Gore, /prekid/ zbog interesa nekih lobija, nikada više Tara neće biti suza Evrope, jer ne može da bude. To su mi rekli i kolege i profesori sa Prirodno-matematičkog fakulteta.

Oko Tare, ministre, mora da reaguje Tužilaštvo, morate vi kao Vlada da se preispitate ko je napravio ovaj ekološki genocid. Sad molim odgovor da mi date u vezi ovoga, nemojte ono što ste pripremili, kako da riješimo taj haos.

Ja ću Vama dati moj predlog u drugom dijelu.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 16:26:12)

Uvaženi poslanici, uvaženi građani, koji ste zainteresovani da pratite poslanička pitanja koja se postavljaju i da pratite tok sjednice Parlamenta, želim samo da vas informišem o nekoliko stvari.

Sada po planu imamo devet pitanja koja se postavljaju Pavlu Raduloviću, a poslije toga deset pitanja za ministra Damira Šehovića.

Ako je neko od poslanika koji postavljaju pitanja Pavlu Raduloviću danas odsutan, daćemo mu priliku da to pravo ima da postavi u ponedjeljak.

Isto se odnosi i na deset pitanja koja se postavljaju ministru Damiru Šehoviću, uz obavještenje da danas neće biti ovdje biti ministar Šehović, nego njegovi zamjenici, pomoćnici, Andrijana Nikolić i Veljko Tomić.

Ako neko ne želi da postavi njima nego direktno ministru Šehoviću, to će biti prve tačke dnevnog reda u ponedjeljak.

Tako sam danas predložio i tako je usvojeno na Kolegijumu. TV prenosa ima do 19,25 i nećemo raditi preko toga. Siguran sam da ćemo uspjeti da završimo.

Cilj nam je, kao što ste čuli, da pokušamo da sva pitanja završimo, jer imamo još 43 pitanja, od kojih je 30 iz klupa poslanika pozicije i 13 od poslanika opozicije.

Ministre Raduloviću, odgovorite na pitanje poslanika Radulovića.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 16:28:09)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani svi, ja ću po zahtjevu poslanika Radulovića i plemenika Radulovića odgovoriti na pitanje koje mi je postavio usmeno sada ne na ovo koje je postavljeno u pisanoj formi, mada ću se osvrnuti na jedan dio jer mislim da je jako važan.

Dakle, ja zaista cijenim Vaše interesovanje za problematiku životne sredine. Jedan ste od rijetkih koji racionalno pristupa, jedan ste od rijetkih koji ne pokušava da ispolitizuje stvari koje su tehničke prirode i ja sam Vam na tome zaista zahvalan.

U dvije rečenice ću Vam odgovoriti za poglavlje 27. Mi smo ispunili početno mjerilo za otvaranje poglavlja 27. Stekli smo tehničke uslove da poglavlje otvorimo. Naša pregovaračka pozicija je završena, to je jedan ogroman dokument i Vi ste imali priliku da ga vidite, jedan ogroman dokument u kojem smo mi iskazali namjere i predstavili kapacitete kojima te namjere želimo da ostvarimo. I bili ste potpuno u pravu, to ne možemo da uradimo sami, tome služi pregovarački proces i ja zaista očekujem jer više nema tehničkih zahtjeva, više nema nikakve prepreke da ga otvorimo, da tokom pregovora, tokom trajanja zatvaranja poglavlja dobijemo svaku vrstu pomoći od onih koji o tome znaju više nego mi.

Još jednom želim da zarad javnosti kažem - svi tehnički preduslovi za otvaranje poglavlja 27 su ispunjeni i mi o tome imamo potvrdu. Sad su te administrativne procedure, hoće li se one završiti ili neće to je već za mene manje važno i priznajemo da ih ima koji znaju bolje i mogu više, prije svega, finansijski, ali definitivno ne priznajemo nikome da voli Crnu Goru više nego mi, da joj želi bolje.

S tim u vezi, oko Tare, na koju ste dali akcenat, Vi znate da se strateška procjena, ovo pričam zbog građana i zbog ostatka koji moguće nije do detalja upoznat sa situacijom, se radi na planska dokumenta. To je strateška procjena je pravljena za prostorni plan posebne namjene auto-put Bar - Boljari i to je jedan dokument koji po pravilu upozorava na mogućnosti tokom eventualne realizacije plana.

Plan kasnije rezultuje projektom, projektnom dokumentacijom, tehničkom, glavnim projektom, kako ga zovemo, koji kao separat u sebi ima elaborat o uticaju na zaštitu životne sredine, kako ga popularno zovemo. Taj elaborat propisuje mjere, ova strateška procjena koja se danas vrti po novinama je jedan krovni dokument koji eventualno upozorava na situaciju. Taj elaborat je predmet javne rasprave, on je dugo raspravljan u Crnoj Gori, bile su tribine u Kolašinu, u Podgorici, bila je misija ozbiljna koja je formirana da ga reviduje, slala dodatne zahtjeve i agencija je na kraju kad su ti zahtjevi ispunjeni, odnosno kad je sklopljen jedan mozaik kompleksni, dala saglasnost na taj elaborat.

Implementaciju toga elaborata prati ekološka inspekcija, koja je u sastavu Uprave za inspeksijske poslove. I tu ste "pogodili u centar" i rekli ste da taj dio koncepcije, mi smo zbog toga Zakonom o planiranju i izgradnji tražili da građevinsko-urbanistička inspekcija bude u sastavu Ministarstva kako bismo mogli da reagujemo odmah, ekološka inspekcija, turistička inspekcija i mnoge druge inspekcije koje se tiču resora na čijem sam čelu nažalost nijesu u sastavu organa kojim upravljam.

Dakle, ekološka inspekcija je ta koja kontroliše implementaciju Elaborata o zaštiti životne sredine. Komisija za tehnički pregled i praćenje izgradnje auto-puta je u ingerenciji Ministarstva kojim upravljam. I od jednih i od drugih uredno dobijam izvještaje. U posljednjem izvještaju koji imam od Komisije za tehnički pregled imam izvještaj u kome kažu da se radovi na auto-putu izvode u svemu prema projektu. Elaborat ne kontrolišu. Njega kontroliše ekološka inspekcija.

Zadnji izvještaj ekološke inspektorke, zapisnik koji imam je datiran na 23. ovaj mjesec, mislim da je to bilo prije tri, četiri, pet dana, nije važno više, nemojte me držati za riječ, koji ukazuje na činjenicu da određene količine mulja završavaju u Tari i time /prekid/ prouzrokuju zamućenje. Dakle, on ni u jednom trenutku ne problematizuje radove na auto-putu, niti projektnu dokumentaciju. Ja Vas apsolutno razumijem, ali mimo struke ne mogu. Sve i kad bih htio da se time bavim, ja mimo struke ne mogu. Ti su ljudi pozvani da kažu i oni govore to što govore.

Dakle, ako je projekat predvidio privremeno skretanje do izgradnje stope, ili već kako je predvidio, i na to dobijen elaborat od ljudi koji su od struke, ja ne mogu reći ništa drugo do potvrditi ono što kroz izvještaje dobijam. Ja sam potpuno siguran i želim da vjerujem da ljudi koji su radili elaborat i koji su radili projekat i kompletna javna rasprava koja je o tome vođena, nije previdjela ovakve stvari. Ja vjerujem da se radi o prekršaju izvođača /prekid/ biti sankcionisan i vjerujem da će Tara ostati suza Evrope kakva jeste. Ne vjerujem, nego sam potpuno ubijeden. Mislim da takvo nešto nema alternativu. Što se tiče Cijevne, i tu je bila ogromna politizacija tog pitanja. Dakle, mi još uvijek nismo dobili od kolega iz Albanije dostatan odgovor, ukoliko hoćete da ga tako nazovem, dakle, nismo dobili tehničku dokumentaciju, dobili smo neke usmene tvrdnje da je to mala hidroelektrana, da dotok vode se neće promijeniti i da se čak ni živi svijet koji tom vodom dotiče neće promijeniti itd, da samo mali dio vode prolazi kroz neku malu turbinu da ostali prolazi potpuno slobodno. Ali, još jednom, ni o tome ne mogu da se izjasnim dok struka ne kaže svoje, a mi prethodno dobijemo tehničku dokumentaciju koja će na to ukazivati. I imamo mehanizme zaštite, profesore. Dakle, nama Expo konvencija omogućava da /prekid/ raznih međunarodnih instrumenata. Svjedoci ste da je i Buk Bijela i Brodarevo i sve su te slični objekti koji su bili u okruženju atangirali Crnu Goru, završavali tako što se formirala mješovita grupa od eksperata iz Crne Gore, eksperata iz država koje su namjeravali da rade ove projekte i oni na kraju donosili konačni sud. Ja sam sasvim siguran da će i u slučaju Cijevne to završiti tako, jer na koncu i jedni i drugi smo potpisnici konvencije koja nam omogućava takvu zaštitu.

Dakle, još jednom - ne vidim razlog da se bojimo Tari i ja sam potpuno siguran da ti ljudi znaju šta rade. Moj utisak iz razgovora sa njima mi ne odaje šarlatanstvo. To su ozbiljni ljudi od struke, sa ozbiljnim titulama, sa ozbiljnim školama, ja sam potpuno siguran da će oni stvari ispratiti do kraja i da projekti koji su doneseni, elaborati definitivno nisu na trajnu štetu. Toliko. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 16:36:14)

Poslanik Radulović ima komentar na odgovor.

BRANKO RADULOVIĆ (26.10.18 16:36:24)

Hvala.

Ministre Raduloviću, ja ću nastaviti sa Tarom.

Tara je u svojoj vertikali po Darvinu i po svim stotinama i hiljadama i milionima godina nastala. To nije konzerva da je možemo prebaciti, boca vode koju možemo prebaciti ođe i vratiti tu. Mi smo je uništili za vijek vjekova. Tu cijelu vertikalu koja je patina vremena i okolnosti, taj biodiverzitet, taj lanac je uništen i Tara je skraćena za taj dio za vijek vjekova dokle je intervenisano na neprirodan način protiv i jedne i druge direktive i od '11. i '14. godine. Treba imati alternativno rješenje, alternativni put da se ne bi uništila. Vidite da znam sve o tome. Uradio sam bezbroj projekata na Institutu za tehnička istraživanja. I elaborat za zaštitu i pp zaštitu i mnoge druge zajedno se idejnim i glavnim i svakim drugim projektom. Za ovo treba neko da odgovara, s jedne strane, jer dobija direktni novac i nadoknadu za to. To je jedna opomena, državni tužilac treba da reaguje. Ako postoje nevladine organizacije, treba da reaguju zajedno u jednom frontu za odbranu ekološke Crne Gore. Ovo treba da bude zvono za uzburu u Vladi Crne Gore. Ovako se ne može.

Ministre, da ste Bog, ne možete sami voditi to ogromno ministarstvo protiv svih. Vaš prvi protivnik je ministarka ekonomije koja kaže da CO2 nema nikakvih problema. Pa neka pročita direktivu, neka pročita ovaj izvještaj. Vaša prva pomoćnica kaže da nema nikakav problem sa

termoelektranama. Znete li što treba da uradite? Da inicirate rekonstrukciju Vlade, drugoga spasenja nema. Sve one direktore, evo ih ođe, koji su došli zbog partijskih funkcija, bilo posebno sam ih vidio iz Bošnjačke stranke, neke iz DPS-a, neke iz Socijaldemokrata zamijenite sa njima ukoliko imaju stručnjake. Ukoliko nemaju, nađite ih u DPS-u. Ukoliko nema, nađite ih u Crnoj Gori i nađite ih na Univerzitetu. Ne može da vam bude direktor agencije kojega ga ste Vi postavili neko ko nema veze. Ljudi, evo ljekar. Mogu li ja da naučim medicinu i da budem neurohirurg za 10 dana? E teže je ovo, nego ja to da budem. Ja to ne bih nikad ove pameti uradio.

Znači, ministre, inicirajte rekonstrukciju Vlade. Slušajte što Vi ja to kažem. Kažite - ljudi, ja ne mogu biti tri u jedan, ne mogu biti ministar turizma, ministar urbanizma i građevinarstva i ministar ekologije ukoliko ste svi protiv mene, ukoliko je Tužilaštvo protiv mene, ukoliko je primitivizam crnogorski protiv mene. Ja mogu biti dobar menadžer iz sve tri oblasti ili iz jedne oblasti ukoliko ispod sebe imam dobru operativu i stručnjake iz turizma, urbanizma i ekologije. Ministre, ostaćete na bruku i sramotu ukoliko ne reagujete. Do sada ste uvijek ste imali podršku od mene, ne zbog naše bliskosti, nego zbog ljubavi prema Crnoj Gori. Ali, ministre, ne možete pa da ste i ja i Vi zajedno i 100 puta sam protiv svih. Mora da se promijeni sve. Inspekcija - koliko sam vam puta rekao, ima li đe na svijetu ljudi bre inspektori da budu lijevo, desno, lokalna i sve ostalo. Sve treba da bude oko turizma pod Vašim ingerencijama, urbanizma, ekologije od vaše ingerencije, Vi odgovarate.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (26.10.18 16:41:08)

Nisam razumio da li su bila neka pitanja, više mi se čini da nije ovo bilo pitanje usmjereno ka ministru Raduloviću oko rekonstrukcije Vlade. Nisam siguran, ministre, da sve i Vi to tako shvatili.

Sljedeće pitanje postavlja poslanik Suad Numanović.
Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (26.10.18 16:41:41)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre Raduloviću, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru turizma i uređenja prostora gospodinu Pavlu Raduloviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Do koje faze se stiglo sa izvođenjem radova novinskih centara na Bjelasici prema opštinama Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac i da li će ski centar u Kolašinu biti spreman za ovu skijašku sezonu?

Kratko obrazloženje.

Kao što znamo, Bjelasica je planski predviđena i planski urađena kao državni integralni projekat sa novom /prekid/ Bjelasice, sa sve tri strane prema opštinama Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac i pripremljenom infrastrukturu kako za zimski, tako i za ljetnji turizam. Kad govorimo o Bijelom Polju, ski centar Cmijača na sjevernom dijelu ove planine, sa bjelopoljske strane, površine 7,5 hektara nalazi se na nadmorskoj visini oko 1.620 m. Realizacijom ovog ski centra koji je planiran za period od 2015. godine do 2020. godine uz procijenjenu vrijednost kompletne investicije koja cirka iznosi oko 23 miliona za Opštinu Bijelo Polje je od kapitalnog značaja. Ski centar Cmijača zajedno sa ski centrom Žarski, koji se nalazi sa mojkovačke strane i ski centrom Bjelasica, sa kolašinske strane 1.600, čine integralni dio valorizacije planine Bjelasica, a ukupna investicija ako samo dobro to sabrao, iznosi negdje između 67 i 70 miliona evra za ova tri projekta. Rok završetka za mojkovačku stranu je do 2022. godine.

Ono što očekujemo od integralnog projekta, njegovom realizacijom u predviđenom vremenskom roku bi značio jedan veliki doprinos smanjenju kako regionalnih razlika, tako i veliku šansu prije svega za građane ove tri opštine, za sve građane sjevera, ali i za sve građane Crne Gore kroz stvaranje pretpostavke za otvaranje novih investicija i otvaranje novih radnih mjesta. Ono na šta bih insistiralo, znajući da se ovaj projekat radi u dvije faze - prva i druga, prva faza kroz

te bazne stanice koje podrazumijevaju infrastrukturu kako putnu, tako elektro, vodovodnu infrastrukturu, stvaranje pretpostavki za instaliranje žičara i samim tim stvaranje pretpostavki za otvaranje hotelskih /prekid/ je nešto što bi trebalo usmjeriti da predviđena dinamika ovih rokova ide u pravcu zacrtanih rokova. Zbog toga građani prije svega ove tri opštine imaju velika očekivanja od valorizacije Bjelasice, a, po mom mišljenju, ta njihova očekivanja su realna i ja bih rekao i jednostavan je odgovor za ta njihova realna očekivanja, a to je samo da poštujemo rokove koji su zacrtani ovom planskom dokumentacijom i da bi oni bili poštovanjem rokova zadovoljni, a Bjelasica se valorizovala u predviđenom roku i dala očekivane rezultate. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 16:45:41)

Izvolite, ministre Raduloviću.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 16:45:50)

Zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Dio na koji se odnosi Vaše pitanje će ubrzo, nadam, biti i predmet skupštinske rasprave, odnosno Kolašin 1.600, dakle, usvajanjem Prostornog plana posebne namjene Bjelasice i Komova stvorene su svakako pretpostavke za valorizaciju potencijala regiona Bjelasice i Komova.

Prostorni plan predviđa detaljnu prostorno-plansku razradu za osam lokacija na ovom području. Vi ste neke nabrojali, dakle, sedam je ski centara. To su: Žarski, Cmiljača, Torine, Kolašin 1.450, Kolašin 1.600, Jelovica i Komovi, kao i avanturističkog eko parka na Komovima. Vlada Crne Gore sprovodi značajne aktivnosti na razvoju tri skijališta predviđena planom. To su Kolašin 1.600, Cmiljača u Bijelom Polju i Žarski u Mojkovcu. Definisane su aktivnosti koje su neophodne za uspješan razvoj navedenih ski centara, a u njihov razvoj biće uloženo cirka 70 miliona evra, shodno investicionim planovima i elaboratima, kako ste i sami naveli. Dakle, projekat Kolašin 1600 svakako će predstavljati okosnicu razvoja zimskog turizma na sjeveru Crne Gore. Kroz program unapređenja turističke ponude u kapitalnom budžetu za 2018. godinu predviđena su sredstva od skoro sedam i po miliona evra. Kako se radi o višegodišnjim projektima, radovi na razvoju planinskih centara su planirani u dvije faze. Dakle, i to ste naveli i u pravu ste, u okviru prve faze gradiće se neophodna infrastruktura, objekti bazne stanice, putna, elektro-energetska, hidrotehnička infrastruktura, žičare i ski staze, a u drugoj fazi radiće se sistemi za vještačko osnježivanje. Na lokalitetu /prekid/ 1.600 u toku su završni radovi u okviru prve faze. Dakle, izdata je upotrebna dozvola za trafostanicu 35 na 10 Jezerine koja je koštala nešto oko 1.700.000 evra. U fazi je funkcionalnog ispitivanja /prekid/ 600 skijaša na sat, čija je ukupna vrijednost bila nešto ispod devet miliona evra i u završnoj fazi su prateće ski staze dužine četiri km, a pripremljeni glavni projekat za ove preostale ski staze dužine šest km. U toku je rekonstrukcija puta od ski centra Kolašin 1.450 do ski centra Kolašin 1.600, a ukupna planirana vrijednost radova na rekonstrukciji puta je nešto oko 2,2 miliona evra. U finalnoj fazi je izgradnja pratećeg parkinga za dnevne skijaše, čija je vrijednost nešto oko 750.000 evra, a u toku su i završni radovi na izgradnji bazne stanice za novosagrađenu žičaru čija je ukupna vrijednost 2.100.000 evra.

Takođe je završena izrada Studija izvodljivosti vodosnabdijevanja ski centra Kolašin 1.600, a u toku su i radovi na izgradnji sistema za vodosnabdijevanje bazne stanice vrijedni oko 200.000 evra. Potpisan je i ugovor za nabavku mehanizacije i za pripremanje ski staza koji je nešto oko 900.000 evra. Dakle, u projekat Kolašin 1.600 do sada je ukupno uloženo preko 12 miliona evra. Planirano je da se svi radovi završe do zimske turističke sezone 2018 - 2019. godina, a procijenjena ukupna vrijednost izgradnje ski centra Kolašin iznosi 22 miliona evra.

Kada je u pitanju razvoj planinskih centara Cmiljača i Žarski, intenzivno se radi na izgradnji putne infrastrukture kao i izradi tehničke dokumentacije za ostalu infrastrukturu. Za budući ski centar Cmiljaču u toku su radovi na rekonstrukciji puta od Ravne rijeke do Cmiljače u dužini od 15,5 km, čija je ukupna vrijednost 10 miliona evra. Za vodosnabdijevanje ovog budućeg ski centra završena je izrada hidrotehničke studije izvodljivosti, kao i glavni projekat vodosnabdijevanja bazne stanice. U toku je priprema tendera za izvođenje radova, a procijenjena vrijednost je oko

milijon i sto hiljada evra.

Kada je u pitanju primarna elektro-energetska infrastruktura, završena je izrada glavnog projekta trafostanice 32 na 10 kw sa dalekovodom. Potpisan je ugovor o izvođenju radova na izgradnji dalekovoda 35 kw dalekovoda za potrebe napajanja kompleksa Cmiljača čija ugovorena vrijednost iznosi oko 900.000 evra. U toku je vrednovanje ponuda za izvođenje radova na izradi trafostanice TS 35 na 10 kw procijenjene vrijednosti 1.200.000 evra. Potpisan je ugovor za izvođenje radova na izgradnji elektro-energetske infrastrukture za potrebe napajanja kompleksa Cmiljača i Žarski katun, opremanjem ćelije 35 kw Ribarevine i ugovorena vrijednost ovih radova iznosi oko 20.000 evra.

Za ski centar Cmiljača potpisan je ugovor za realizaciju projekta po principu projekta u izgradnji za žičaru šestosjed i tri km staza, za koji je kroz kapitalni budžet biti izdvojeno osam miliona evra. Od početka realizacije projekta Cmiljače, utrošeno je oko dva miliona evra. Planirano je da se radovi izvrše do 2020. godine, a procijenjena ukupna vrijednost izgradnje ski centra Cmiljača je cirka 23 miliona evra.

Za budući /prekid/ Žarski u toku su radovi prve faze na rekonstrukciji putnog pravca Vragodo-Vrioca-Žarski katun ukupne dužine 5,3 km, čija je ugovorena vrijednost nešto preko 1.100.000 evra, a ugovoreni su i radovi druge faze ukupne vrijednosti oko 1.900.000 evra. Završena je izrada glavnog projekta rekonstrukcije regionalnog puta Mojkovac-Vragodo. U toku izrade idejnog projekta mosta na rijeci Tari sa povezivanjem magistralnog puta sa regionalnim, a planirano je do kraja godine i raspisivanje tendera za izvođenje radova. I ovaj ski centar će po ugledu na ski centar Kolašin 1.600 imati prateću infrastrukturu na samoj lokaciji. Dakle, za baznu stanicu buduće prve žičare u ski centru Žarski na određenoj lokaciji urađen je elaborat eksproprijacije i ubrzo će biti raspisano javno nadmetanje za izgradnju po principu projekta o izgradnji objekta površine 1.200 metara kvadratnih i 200 parking mjesta ukupne procjenjive vrijednosti milion i po evra.

Kad je u pitanju primarna elektro-energetska infrastruktura, planirana /prekid/ u sklopu izgradnje ski centra Cmiljača, a raspisan je i tender za rješavanje pitanja vodosnabdijevanja, odnosno za izradu hidrotehničke studije izvodljivosti. U ovoj godini planirano je javno nadmetanje za realizaciju projekta po principu ponovnog projekta u izgradnji za nabavku žičare za ski centar Žarski procijenjene vrijednosti 9 miliona evra.

Od početka realizacije projekta Žarski utrošeno je oko milion i po evra, a planirano je da se radovi završe do 2020. godine, sa tim da procijenjena ukupna vrijednost izgradnje ski centra Žarski iznosi 27 miliona evra. Najbolja potvrda ispravnosti odluke Vlade Crne Gore da ulaže u sjever i razvija planinski turizam je i dolazak hotelske grupe Starwood hotels and resorts sa svoja dva brenda Four points by Sheraton i Westin. Uporedo sa razvojem planinskih centara, u skladu sa odlukom o planu privatizacije, objavljen je tender za turističku valorizaciju lokaliteta Kolašin 1600 površine malo preko 27 hektara na bazi dugoročnog zakupa. Bazno naselje planinskog centra Kolašin 1600 će se sastojati od zone sa objektima, centralnog naselja sa hotelima, apartmanima i recepcijom, te javnim sadržajem zone zasebnih grupacija sa objektima jednoporičnih smještenih jedinica i površina za polazište ski liftova.

Sada je u skupštinskoj proceduri donošenje odluke o davanju dugoročnog zakupa lokaliteta konzorcijumu Kolašin 1600. Shodno ugovoru i investicionom programu, zakupac je u obavezi da u prvoj fazi investicija, koja će trajati četiri godine od dana početka radova, investira iznos od skoro 13 miliona evra u izgradnji hotela kategorije tri plus zvjezdice, odnosno četiri zvjezdice sa .... apartmanima. Ovo je ujedno i obavezujuća investiciona obaveza. U narednim fazama biće izgrađena još dva hotela sa vilama i apartmanima. Ukupna investicija sve četiri faze, kako je navedeno u investicionom programu, iznosiće oko 77 miliona evra. Realizacijom ovih investicija obezbijediće se ravnomjerniji regionalni razvoj, otvoriti nova radna mjesta, povećati atraktivnost cjelokunog prostora za domaće i strane investitore, a Crna Gora će značajno unaprijediti svoju turističku ponudu /prekid/ potražnje posjetilaca kao cjelogodišnje turističke destinacije. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (26.10.18 16:54:17)

Zahvaljujem, ministre.

Komentar ima poslanik Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (26.10.18 16:54:22)

Hvala, potpredsjedniče.

Zahvaljujem, ministre Raduloviću, na iscrpnom odgovoru, za sve tri opštine i prosto jedna podrška svemu tome što radite za ovaj integralni projekat Bjelasice. Hrabri činjenica da će početkom ove zimske turističke sezone Kolašin 1600 se staviti u funkciju i hrabre podaci koje ste nam Vi ovdje dostavili, a to je da dinamika planiranog ide očekivanim tokom, tako da sa bjelopoljske strane očekujemo završetak prve faze 2020. godine, a za mojковаčku stranu, kao što znamo, ta prva faza ide do 2020, a jedan dio ide do 2022. godine. Ja pripadam onoj kategoriji ljudi koji je uvijek zagovarao ili stojim iza toga da potencijal Crne Gore leži u sjeveru, u nerazvijenom sjeveru i regionalnu razliku ne vidim kao hendikep naše države, već je vidim kao jednu prednost jer sam čuo od sad već pokojnog profesora Adižesa na jednom njegovom predavanju da je rekao da taj nerazvijeni sjever treba da bude potencijal i generator razvoja Crne Gore i možda je dobro što u ovom momentu nije se eksploatisao, ili nije se zloupotrijebio u nekom drugom pravcu nego ostaje kao jedan veliki potencijal.

Evo sa razvojem ovog projekta, sa izgradnjom auto-puta, sa rokovima koji su /prekid/ ja sam siguran da mi težimo i da ćemo taj prirodni potencijal i bogatstvo sjevera valorizovati u punom kapacitetu. Ali isto tako moramo da znamo da u ovom momentu za građane sjevera i ove tri opštine i za sve građane sjevera Crne Gore je jedna godina kad su rokovi u pitanju i ono što je planirano mnogo značajnija nego u nekom drugom periodu, ili za drugi dio Crne Gore nešto što bi se moglo i čekati deset godina. Zato Vas molim zaista ono što je planirano da tokom 2019. godine sa bjelopoljske strane intenziviramo radove, da Vi, ministre, uz more obaveza koje imate napravite jasan pregled i kontrolu izvršenih radova, jer jedino ćemo na taj način kako kolašinsku ove godine, sljedeća 2020. otvoriti bjelopoljsku, nakon toga i mojковаčku stranu i sigurno dati doprinos da ove migracije koje su prisutne na sjeveru zaustavimo, da regionalno razliku smanjimo, da otvorimo nova radna mjesta i da sjever valorizujemo u punom kapacitetu kako to i zaslužuje. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 16:57:52)

Sljedeća polanička pitanja postavlja poslanica Marta Šćepanović.
Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (26.10.18 16:58:03)

Hvala, potpredsjedniče.

Svakako ću biti kratka.

Dakle, moje poslaničko pitanje glasi:

Da li postoji operativno tijelo pri Vladi ili Ministarstvu koje se bavi problemom bespravne gradnje i da li imate podatke u vezi broja bespravnih objekata koji su sagrađeni u periodu od stupanja na snagu zakona do danas po opštinama? Takođe me interesuje da li se koristi i kakvi su benefiti od orto-foto snimka i koliko je novca do sada prihodovano po osnovu bespravnih objekata i koja je planirana procjena prihoda po ovom osnovu za 2019. godinu?

Objasnenje. Zakon za planiranje i uređenju prostora posebno se bavi pitanjem bespravnih objekata i konačno je došao i taj problem na dnevni red da se riješi. On takođe predviđa da su vlasnici bespravnih objekata do 15. jula mogli da predaju zahtjev za legalizaciju, sa dokumentacijom, odnosno kako su međuvremenu išle izmjene zakona, sa naknadnom dostavom prateće dokumentacije. Ono što je vrlo bitno naglasiti je da ovaj zakon omogućava legalizovanje objekata jedino koje prepoznaje plan. Dakle, oni objekti koje plan ne prepoznaje ne mogu biti legalizovani. Objekti koji su izrađeni mimo planske dokumentacije nalaze se na koridorima

puteva željezničke pruge zaštićenih zona, vodo izvorišta, zona dalekovoda ili auto-puta ne mogu biti legalizovani. Za objekte koji nijesu izgrađeni u skladu sa planom, a prijave se za legalizaciju, postupak legalizacije će se prekinuti do donošenja plana generalne regulacije.

Ono što je bio razlog zbog kojeg postavljam ovo pitanje je prije svega činjenica da od stupanja na snagu zakona svjedoci smo da je povećan broj novih bespravnih objekata. Važno je da je orto-foto snimanje, kako sam shvatila, na teritoriji Crne Gore u značajnom dijelu završeno i da je orto-foto snimak jedan od preduslova za pravilno sprovođenje cijelog procesa, što znači da svi oni koji sada grade suprotno proceduri neće moći da legalizuju objekte, jer nijesu evidentirani na orto-foto snimku. Ono što je najvažnije u cijelom ovom procesu jesu inspekcije i inspeksijski nadzor i upravo očekujem da te podatke ukoliko ih imate mi dostavite i da ih je utvrdila nadležna inspekcija. /prekid/

Imajući u vidu da je uvedena /prekid/ naknada za korišćenje prostora i da je to ovlašćenje dato jedinici lokalne samouprave, interesuje me koje su opštine donijele ove odluke, da li su već ostvarile određene prihode po ovom osnovu i da li imate podatak koliko se po ovom osnovu očekuju prihodi u 2019. godini.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:01:40)

Zahvaljujem poslanici Šćepanović.
Pravo na odgovor ima ministar Radulović.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:01:46)

Ja ću početi nekako iz sredine zbog toga što je jedna informacija, po mom mišljenju, u ovom pitanju bila kritična, a to je obim bespravne gradnje.

Dakle, iz onoga što dobijam kao izvještaje sa terena, obim bespravne gradnje je radikalno smanjen u trenutku kad smo dokazali da smo više nego ozbiljni u svom naumu. Istina je da je u jednom trenutku nakon usvajanja zakona došlo do ekspanzije. U trenutku kad su ljudi shvatili da stvar nije šala, da postoji orto-foto snimak ta se stvar radikalno smanjila. Dakle, reći ću Vam da je od 1. januara do početka negdje ovog mjeseca, mislim da je zadnji izvještaj koji sam dobio bio 1. oktobar ove godine, inspeksijski nadzor je bio izvršen nad 2.000 objekata. Utvrđeno je da se 367 njih gradi mimo zakona. Zabranjeni su radovi na svih 367 i donesena rješenja o rušenju, mislim, 105 objekata za koje je doneseno rješenje o rušenju. I čim završimo, trenutno je postupak javne nabavke, tender je u Komisiji za žalbe, dakle, drugoplasirani, ako možemo tako da nazovemo, kompanija se žalila - pristupi ćemo uklanjanju ovih objekata. Vjerujem da će ta aktivnost u potpunosti eliminisati divlju gradnju, kako je žargonski zovemo, za sve zdravorazumske stanovnike Crne Gore.

Što se tiče ovoga 3D orto-foto snimka, on je u potpunosti gotov. Dakle, 3D ortofoto snimak se sada pretače u čitljive podatke ljudima. Kad se to završi, preklopiće se sa katastarskim podlogama, preklopiće se sa planovima, a onda čekamo da opštine završe obradu prijave za legalizaciju da preklopimo i te mape. U tom slučaju ćemo imati vrlo jasnu evidenciju svakog objekta u Crnoj Gori i dokazati još jednom ono što je ljudima sad već postalo jasno - da znamo kakvo je stanje bilo u trenutku kad smo donosili zakon i da su oni koji su gradili na divlje džabe gradili na divlje, odnosno pravili sami sebi štetu, ali o tome kad se taj posao završi.

Dakle, mi u ovom trenutku čekamo da opštine završe sa obradom podataka svih zahtjeva za legalizaciju koji su im pristigli. U ovom trenutku mi baratamo sa informacijom da je pristiglo 51.158. Nemojte me držati za riječ, dio je poslat poštom, pa su to obrađivali dodatno ali uglavnom ima ih 51.158. Mislim da je to bila konačna brojka.

Što se tiče efekata od legalizacije, tu je stvar vrlo jednostavna. Mi smo kad smo usvajali zakon, dali jednu projekciju. Tada se govorilo o stotinjak hiljada nelegalnih objekata, mi smo ih uprosječili na nekih 100 kvadrata po objektu, prosječne naknade za komunalno opremanje uzeli od nekih 75 evra. Vi dođete takvom računicom na nekakve stotine miliona, ali je suština cijele priče da su opštine nezavisno donosile odluke o komunalnom opremanju za nelegalne objekte.

Dakle, neke su radikalno spustile cijenu, dale rokove otplate tako da je sad jako teško napraviti simulaciju. Suštinski, neke od opština su svoj posao radile vrlo ozbiljno. Vidim da u nekim opštinama već ima rješenja za legalizaciju, već su počele da prihoduju, ali takve vrste informacija od opština nemamo. Znam da je Nikšić donio rješenja, ja mislim da je Tivat donio rješenja, mislim da je Herceg Novi donio rješenja, nisam precizno siguran. Ali projektovati takve troškove dok oni svi ne donesu odluke i ne budemo tačno znali strukturu svih 51.000 objekata, bi zaista bilo neozbiljno pošto je cijena metra kvadratnog legalizacije, ne znam u Podgorici, u centru u Podgorici i Zagoriču toliko radikalno velika da ne možemo čak ni uporediti Bijelo Polje i Podgoricu periferiju. U svakom slučaju, ovo bi trebalo da ima značajan efekat lokalnih uprava, upravo u smislu komunalnog opremanja istih tih neformalnih naselja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:06:29)

Da li imate komentar? Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (26.10.18 17:06:37)

Dopunsko pitanje, znači podatke koje ste rekli oni su sa teritorije cijele Crne Gore, po svim opštinama? Ove podatke koje ste mi /prekid/ Da. I interesuje me koliko trenutno Uprava za inspekcije ima inspektora koji su nadležni? Oni pokrivaju teritoriju cijele Crne Gore, je li tako?

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:07:01)

Izvolite.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:07:06)

Dobili ste odgovor.

Mi smo zakonom predvidjeli neophodnost 70 inspektora da pokriju teritoriju čitave države i to je broj koji nam je neophodan.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:07:10)

Izvinite, molim poslanika Radulovića da ne odgovara u ime ministra Radulovića. Izvolite.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:07:23)

Ja mu ipak zahvaljujem.

Dakle, 70 inspektora smo predvidjeli zakonom, međutim onda se desila serija izbora koji su se srećom završili tako kako su se završili, ali je suština da postoji zakonska restrikcija o zapošljavanju, mislim da se radi o par mjeseci prije izbora i par mjeseci nakon izbora. Pošto posao inspektora trebaju da rade ljudi sa ovlašćenjem, oni ne mogu biti zaposleni na ugovor ili na privremeno zaposlenje već moraju imati stalni radni odnos, tako da nismo uspjeli fizički - u procesu smo upošljavanja 70 inspektora. Ali, kažem vam i tih 23, odnosno 24 ljudi su uspjeli s tim da su mnogi od njih bili na bolovanjima, neki su morali da odsustvuju čak neko duže vrijeme, ali nekima čak se nijesmo ni bunili da odsustvuju duže vrijeme - mi smo ih slali na odsustva. Čistimo otprilike taj čitavi sistem i ponosni smo na ljude koji su radili jer su tih dvadesetak ljudi uspjeli da izvrše preko 2.000 pregleda, da donesu 367 rješenja ili 376, nijesam siguran, rješenja o zabrani radova i donesu 105 rješenja o rušenju za taj kratak vremenski period.

Računam da kad krenemo u operativni dio poslova da ćemo imati tih 70 ljudi i da će situacija biti mnogo jasnija. U svakom slučaju, još jednom kažem, značajno je skalala, da upotrijebim taj žargonski izraz, divlja gradnja momentom kad se shvatilo da postoji snimak i da imamo vrlo precizne podatke o tome šta se i na kom dijelu teritorije Crne Gore dešava. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:09:16)

Hvala.

Da li želite komentar? Ne želite.

Imate li drugo pitanje? Izvolite.

Poslanica Marta Šćepanović, predsjednica Odbora zakonodavnog odbora.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (26.10.18 17:09:27)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Imajući u vidu završne infrastrukturne radove na Bjelasici, lokacija Kolašin 1600, kao i buduće projekte na torm reonu, izgradnju turističkog ski kompleksa 1600, mene interesuje šta će to konkretno značiti za građane Kolašina, u smislu očekivanih novootvorenih radnih mjesta. Možemo li okvirno znati koji je to broj novootvorenih radnih mjesta i kojih zanimanja?

Obrazloženje: Prostornim planom posebne namjene Bjelasice i Komovi, detaljnom razradom lokaliteta Kolašin 1600. iz 2011. godine, ova lokacija je prepoznata kao okosnica razvoja zimskog turizma na sjeveru Crne Gore. Od usvajanja planova, država je na ovom lokalitetu uložila u kompletnu infrastrukturu do sada oko 12 miliona evra. Ministar je već u odgovoru kolegi Suadu Numanoviću rekao šta je uloženo na tom lokalitetu i u kom iznosu i detaljno dao odgovor na njegovo postavljeno pitanje. Ja ću samo reći da je trenutno u skupštinskoj proceduri odluka o davanju u dugoročni zakup ovog lokaliteta, gdje se predviđa izgradnja turističkog kompleksa sa hotelima i objektima turističkih apartmana i vilama, sa svim pratećim sadržajima. Time će se postići zaokruživanje ovog prostora u punom smislu, a Kolašin će biti konkurentan ne samo na ovom području već i šire.

Druga strana ove priče jeste da prilikom donošenja planova u Kolašinu prosto nijesmo bili svjesni njihovog značaja i da su oni bili preduslov razvoja cijelog ovog područja. Nijesam sigurna da su i sada građani Kolašina svjesni šansi i benefita od ovog projekta, ali svakako da treba raditi i predstaviti im višestruku korist i značaj koji će imati ne samo Kolašin i njegovi građani, već i razvoj ovog područja za ukupan razvoj Crne Gore.

Kao što sam rekla, benefiti su višestruki, ali me, imajući u vidu visoku stopu nezaposlenosti u Kolašinu, kao i činjenicu da građani najbolje osjete benefit kroz otvaranje novih radnih mjesta, interesuje koliko je to brojkom izraženo novootvorenih radnih mjesta prvenstveno za građane Kolašina, a svakako i sve građane Crne Gore, kako bi im kroz Vaš odgovor približili kompletnu tu cjelinu izgradnje i ski centra od strane države i ovog lokaliteta koji se daje u dugoročni zakup za izgradnju rizorta u okviru projekta Kolašin 160. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:12:26)

Zahvaljujem poslanici Šćepanović.

Pravo na odgovor ima ministar Radulović.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:12:36)

Zahvaljujem na pitanju.

Neću ponavljati čitavu priču oko svega što je urađeno na lokalitetu Kolašin 1600, jer sam to već iznio u odgovoru poslaniku Numanoviću, ali Vam hoću prvo direktno odgovoriti da se radi o

preko 100 radnih mjesta. Probaću da elaboriram kratko.

U cilju upravljanja ski centrima, osnovano je preduzeće Skijališta Crne Gore koje je otpočelo sa radom u 2018. godini i koje će upravljati infrastrukturom skijališta Kolašin 1600. Puštanjem u rad ovog skijališta stvoriće se uslovi za oko 50 radnih mjesta praktično svih profila. Biće potrebno angažovati radnu snagu i turističke, i ugostiteljske struke, i administraciju, i medicinsko osoblje, kao i osoblje tehničke struke za rad žičare i održavanja ski staza i mehanizacije.

Sprovođenje navedenih aktivnosti predstavlja dugoročni regulacioni plan, ali i plan unošenja vrlo konkretnih projekata u ovaj atraktivni planinski prostor. Osim privatnim domaćim i internacionalnim investitorima ovaj plan je zbog primijenjenog koncepta održivosti razvoja planinske poljoprivrede i revitalizacije identiteta planinske Crne Gore prilagođen aplikacijama za različite evropske fondove posebno na polju infrastrukture i zaštite životne sredine. Projekat ima vrlo ozbiljan makroekonomski učinak i dugoročno je stabilan, ima ozbiljan potencijal generisanja prihoda, te bi se u prvih deset godina razvoja i stabilizacije o eksploataciji projekta trebalo vratiti veći dio investicija - oko 70%. Novostvorena vrijednost ovog projekta prelazi 20%, što je nešto više od standardnih indikatora za ovakve projekte i ukazuje na potrebu razvoja ovakvih projekata od strane lokalnih vlasti. Projekat daje snažan podsticaj lokalnom zapošljavanju i razvoj katunskih naselja koji je usklađen sa ekološkom orijentacijom Crne Gore i dodatno postiže tradicionalne vrijednosti. Planirano je da projekat ukupno ima udio 77% privatnih investicija, dok javne investicije učestvuju sa oko 11%, pri čemu ovdje nisu uključeni projekti razvoja društvenih djelatnosti koje se dodatno finansiraju iz budžeta opština i države. Dio privatno-javne investicije i partnerstava iznosi oko 12%. Uporedo sa razvojem planinskih skijališta, u skladu sa Odlukom o planu privatizacije, realizovan je tender za turističku valorizaciju lokaliteta Kolašin 1600, površine nešto preko 27 hektara na bazi dugoročnog zakupa i on je sada u proceduri u ovom domu. Shodno ugovoru o investicionom programu, zakupac je obavezan da u prvoj fazi investicije koja će trajati četiri godine od dana početka radova u planinski centar investira iznos od ne manje od 12,8 miliona evra, u izgradnju hotela ..... U narednim fazama biće izgrađeno još dva hotela sa vilama i apartmanima. Ukupna investicija za sve četiri faze iznosiće oko 77 miliona evra. Samo za ovaj projekat, prema projekcijama investitora, planirano je da će za potrebe usluga koje će se pružati u hotelima samo u klasteru 1 prve četiri godine turističkog kompleksa biti potrebno zaposliti između 40 i 80 lica, što će otvoriti mogućnost za zapošljavanje lokalne radne snage. Takođe, planirano je da i do kraja realizacije sva četiri klastera turističkog kompleksa potrebe za privremenom ili stalnom radnom snagom dođu i do broja 350 zaposlenih.

Izgradnjom ovog ski centra, koji predstavlja okosnicu za izgradnju ostalih ski centara, obezbijediće se ravnomjerniji regionalni razvoj, kao što smo to rekli, i otvoriti nova radna mjesta, povećati atraktivnost cjelokupnog prostora za domaće i strane investitore, a Crna Gora će značajno unaprijediti svoju turističku ponudu i moći da izađe u susret rastućoj potražnji posjetilaca kao cjelogodišnja turistička destinacija.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:16:31)

Hvala.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Poslanik Nikola Divanović je postavio pitanje ministru Raduloviću. Izvolite, poslaniče Divanoviću.

NIKOLA DIVANOVIĆ (26.10.18 17:16:55)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovane poslanice i poslanici, poštovani ministre Raduloviću,

Postavio sam jedno vrlo konkretno pitanje budući da sam trenutno jedini poslanik koji je u ovom sazivu iz Budve, dakle, sa tog područja, a tiče se jednog, rekao bih, sigurno od najvažnijih razvojnih projekata za Budvu, a odnosi se na budvansku Marinu ili, kako ga precizno zovete, dio sektora 43 Luka Budva. Pitanje glasi:

Da li će državna studija o lokaciji dio sektora 43 Luka Budva biti završena do 31.12.2018. godine?

Sada bih, rekao bih, pošto sam u toj temi i pošto sam neko ko dolazi iz Budve, umjesto da čitam ovo obrazloženje, napravio možda jednu kratku rekapitulaciju onoga što su nam ovdje neke zadate veličine, prosto nisam zabrinut, ali daleko od toga da postavljam retorično pitanje. Vi ste u odluci Vlade nedavno donijeli zaključak da ta studija lokacije mora biti gotova do 31.12.2018. godine. Prethodno je plan višeg reda, Prostorni plan posebne namjene u zoni morskog dobra definisao ovu zonu kao prioritarno područje za modernizaciju. I ja to pozdravljam. Dakle, na bazi toga imamo izvedeni zaključak da ste morali donijeti plan detaljne razrade, odnosno tzv. državnu studiju lokacije. Budući da smo danas na ovaj datum, zaista izražavam jednu zabrinutost da li će ovaj projekat, odnosno ova studija o lokaciji biti završena u ovom predviđenom roku.

Želim da Vas ohrabrim i na način da Vam kažem da sam potpuno u toku sa nekim pitanjima koja su otvorena pitanja, dakle neke dileme koje bih više prepoznao onako kao izazove. Rekao bih da su to dominantno tri pitanja. Prvo pitanje vezano je za komunalne vezove, odnosno za potencijalni dogovor gdje će se nalaziti ti vezovi u budućem projektu Marine. Druga dilema vezana je za to da li će ta državna studija o lokaciji dozvoliti neku stambenu izgradnju. Treća dilema koju sam, takođe, prepoznao jeste kakav će vizuelni efekat, odnosno vizuelni uticaj tog budućeg rješenja imati na okolinu, na zaleđe i u možda u prvom redu na Stari grad.

Potpuno imajući razumijevanja za sva tri otvorena pitanja i doživljavajući ih kao stvari koje mogu da se rješavaju i gdje treba tražiti kompromise, smatram da oko jedne stvari ne može biti kompromisa, a to je da li Budvi treba nova moderna marina ili šire luka sa svim potrebnim sadržajima. Tu je moj odgovor i moj čvrsti stav ne samo kao poslanika DPS-a /prekid/ da Budvi treba i ne da joj treba, nego je to od prioritarnih, ako hoćete za mene i prvi razvojni projekat u budućem periodu.

Zbog toga, prosto želim danas ovim pitanjem da pomognem, da upalim jedan alarm da kažem da nam ti rokovi ističu i da sam zainteresovan i u ime lokalne uprave, između ostalog, ovako u nekom kontekstu nisam razumio ni da lokalna uprava ima bilo šta protiv donošenja te studije o lokaciji. Zbog toga bih volio da čujem od Vas da li će taj projektni zadatak biti ispoštovan i da li će državna studija lokacije biti gotova 31.12. ove godine. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:20:38)

Izvolite, ministre Raduloviću.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:20:44)

Zahvaljujem na pitanju.

Dobro ste rekli, to je dio sektora 43 Luka Budva. Zadnje što ste rekli da li će biti ispoštovan projektni zadatak - hoće sigurno. Hoćemo li stići da je donesemo do kraja godine - daćemo sve od sebe. Aktivno radimo na ovome planu, ali ga nećemo požurivati na uštrb kvaliteta. I sami ste rekli da je ovo jedno vrlo osjetljivo područje. Da bismo imali adekvatnu osnovu da izradimo ovaj plan, urađen je, rekao bih, ozbiljan broj baznih studija kao jedna saznajna osnova toga što se tamo dešava. Između ostalog, urađena je i studija modelskog ispitivanja akvatorijuma budvanskog zaliva, koja nam je bila jako važna zbog mnogih priča i kritika koje smo čuli na ovaj račun.

Sljedeća stvar, veoma značajan segment pri planiranju prostora je i studija zaštite kulturnih dobara, koja je urađena i na koju je saglasnost dala Uprava za zaštitu kulturnih dobara. Međutim, kako ova predmetna lokacija predstavlja značajan vizuelni reper, iz kog razloga su neophodne i značajne analize vizura, Uprava za zaštitu kulturnih dobara je dodatno uložila izradu studije vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti za predmetnu lokaciju. Izrada ove studije je u toku, nakon čega će slijediti postupak davanja saglasnost od Uprave za zaštitu kulturnih dobara. Izradom ovog dokumenta i saglasnošću steći će se uslovi za nastavak izgrade ove studije, dakle za formalnu proceduru utvrđivanje nacrtu, javnu raspravu, utvrđivanje predloga i njeno usvajanje. Još jednom, tehnički je dokument završen. Radi se dodatna studija koja se zove analiza vizura, na

koju kada bude završena, Uprava za zaštitu kulturnih dobara daje saglasnost i onda imamo kompletan tehnički dokument. Dakle, vjerujte, toliko je dokumenata urađeno kao priprema za izradu ovog plana da, bez obzira što je to relativno skroman prostor, on je po svojoj prirodi jako osjetljiv i mora mu se posvetiti duža pažnja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:23:26)

Komentar.

NIKOLA DIVANOVIĆ (26.10.18 17:23:30)

Hvala, ministre.

Zadovoljan sam odgovorom. Zadovoljan sam što ste rekli odlučno da je taj projektni zadatak odličan. Zadovoljan sam što ste sa sigurnošću ustvrdili da će to biti završeno. Malo manje sam zadovoljan ovim što se tu sada ispostavlja neka nova dokumenta koja treba upodobiti, odnosno koja treba testirati prije nego što se dođe do jednog konačnog rješenja, ali vjerujte da nisam tu kao neko ko će kontrolno i dodatno da vas to pita u nekom narednom periodu, nego, sigurni budite, kao neko ko će da vam pruži ruku i da kroz svoj poslanički angažman i kao neko sa te teritorije pomogne. Prosto Vam nudim da budem u toj komunikaciji i sve što mogu ovako formalno da pomognem, zaista da pomognem od srca.

Mislim da je razvoj Budve usko vezan sa razvojem budvanske marine. Mislim da je to jedan uslov bez koga danas Budva ne može gledati u horizont svog razvoja. Mislim da ako uporedimo Budvu koja je lider, makar bila lider i voljeli smo da je prepoznamo kao crnogorski brend, ona polako gubi korak, gubi kondiciju, gubi dah. Naravno, niko od vas ne očekuje i ne treba ovdje posebno da ističem da sam srećan što Tivat postaje vrlo konkurentan zahvaljujući Porto Montenegro, ali takođe ne treba nikome ovdje da kažem da nisam srećan ako Budva gubi taj liderski korak.

Želim da apostrofiram, i to ću raditi u budućem periodu, čitav jedan set razvojnih projekata čije nerealizovanje dovodi do te stagnacije Budve. Kao menadžer, smatram da danas stagnacija je zapravo jedan privid jer je okruženje toliko dinamično da se vama samo čini da stagnirate. Ako svakog dana ne napredujete, sigurno idete unazad zato što vas okruženje prestiže. Bojim se da je to jedan scenario koji ne želim u Budvi. Tu prepoznajem ličnu i odgovornost svih nas koji učestvujemo u tom procesu. U tom smislu je bila ova moja diskusija ovako malo intonirana jednom dodatnom zabrinutošću. Ohrabрили ste me, imaćete svu moju podršku. Želim da taj vizuelni efekat buduće marine bude nešto što će da poveže Stari grad kao jednu vrlo značajnu teritoriju sa ovim budvanskim poljem, kako ga mi zovemo, odnosno Budva centrom. Upravo smatram da je marina to sidro koje treba da pomiri i poveže te dvije cjeline i da na taj neki način dobijemo jedan kompletan vizuelni identitet kakav Budva zaslužuje.

Na kraju, marina, u tom nekom smislu dobrog servisa, infrastrukturnog, nautičkog, kvalitetnog turističkog servisa, sutra treba da predstavlja jednu dobru ličnu kartu. Samo sam uporedio u smislu neke tržišne utakmice, nemam ambiciju da budvanska marina treba da bude kao Porto Montenegro, ali sigurno da treba da bude jedan kvalitetan servis, sigurno da treba da bude elementarno dobar servis za nautičare koji će u Budvu dolaziti i koji u Budvu dolaze. Jer, to je kao kad bismo Budvu uporedili, recimo, sa jednim vrhunskim hotelom. Onda bismo rekli - nećemo odsjesti u taj vrhunski hotel zato što taj hotel nema parking. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:26:58)

Hvala, poslaniče Divanoviću.

Sljedeće pitanje postavlja poslanik Dragutin Papović.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.10.18 17:27:14)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani ministre Raduloviću,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam Vam sljedeće pitanje:

Kakvi su rezultati realizacije projekta rekonstrukcije Doma revolucije u Nikšiću?

Obrazloženje. Odluka o izgradnji Doma revolucije u Nikšiću, posvećenom borbama palim za slobodu i socijalističku revoluciju iz Nikšića, usvojena je 1974. godine. Sa organizacionim pripremama se počelo 1975, a kamen temeljac je postavljen 18. septembra na Dan opštine 1978. godine. Projekat je uradio slovenački arhitekta Marko Mušič. Prvobitno je planirano da Dom ima površinu oko 9.300 m², da bi potom površina bila povećana na skoro 22.000 m². Tu je trebalo smjestiti: obrazovni centar, kulturni centar, klub mladih, informativni centar, ugostiteljski objekat, ljetni amfiteatar, studio za balet, muziku, dramu, likovnu umjetnost i dizajn, galeriju, TV studio, promenadu, biblioteku i memorijalni prostor. Izgradnja je zbog nedostatka novca obustavljena 1989. godine i nakon toga je Dom revolucije bio napušteno gradilište i izražen urbanistički i estetski problem Nikšića, a naročito opasan za bezbjednost građana.

Nakon višegodišnjih pokušaja da se nađe adekvatno rješenje za ovaj objekat, država Crna Gora, odnosno Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Opština Nikšić su odlučili da rekonstruišu Dom revolucije. Raspisan je arhitektonski konkurs na kojem je 2016. godine pobijedilo rješenje tima arhitektonskih biroa iz Ljubljane, Bazela i Podgorice. Finalno arhitektonsko rješenje za rekonstrukciju i revitalizaciju Doma revolucije u Nikšiću prezentovano je u junu 2017. godine. Reviziju glavnog projekta za rekonstrukciju i revitalizaciju Doma revolucije je obavila Opština Nikšić. Predviđena je fazna rekonstrukcija na osnovu metodologije 10+20+70. To podrazumijeva da će 10% od ukupne površine objekta biti realizovani prostori za kafe, auditorijum, prostori za studente i nevladine organizacije, komercijalne prostore i fitness centar. Drugi dio 20% prostora činiće promenade, odnosno natkriveni prostori koji su nastavak ulica. Preostalih 70% prostora unutar objekta su predviđeni za konzervaciju i za sada van upotrebe koji se kasnije mogu fazno i po potrebi staviti u upotrebu. Ukupan budžet za realizaciju projekta rekonstrukcije i revitalizacije Doma revolucije iznosi oko 11 miliona evra.

Nakon gotovo 30 godina zastoja, radovi na rekonstrukciji Doma revolucije, odnosno na prvoj fazi su počeli 15. marta ove godine. To je bio izuzetan uspeh za Ministarstvo, ali iznad svega za Opštinu Nikšić i ohrabrenje za sve Nikšićane. Planom je predviđeno da se u prvu fazu rekonstrukcije iz kapitalnog budžeta uloži oko /prekid/ evra. Brojni radovi iz prve faze su na opšte zadovoljstvo Nikšićana završeni. Zato smatram da je važno da javnost, a, prije svega, građane Nikšića informišete o tome koliko je urađeno, koliko je novca uloženo i šta se planira za narednu godinu. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:30:36)

Hvala, poslaniče Papoviću.

Dajem riječ ministru Raduloviću.

Molim poslanike iz DPS-a i poslanika Radulovića da ne ometaju ministra Radulovića da da odgovor.

Očekujem od iskusnijih kolega da budu dobar primjer mlađim kolegama. Na ovaj način, kako to sada prezentirate, ne stvarate ni dobar ambijent da upravljam ovom sjednicom, pa vas molim da omogućimo ministru Raduloviću da odgovori na pitanje. Imamo još nekoliko pitanja, pa vas molim da to dovedemo do kraja. Inače, tu nas čekaju i predstavnici Ministarstva obrazovanja Arijana Nikolić i Veljko Tomić da odgovaraju na pitanja.

Izvolite.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:31:26)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Hvala na pitanju. Ovo je projekat na koji smo posebno ponosni. Kada smo otpočeli radove prve faze, tada sam rekao da su objekat Doma revolucije planirali i u njega ušli hrabri ljudi, a da mnogo više hrabrosti treba da uđemo u ono što smo ušli, ali evo se vrlo uspješno borimo sa tim.

Dakle, na osnovu prvonagrađenog konkursnog rješenja koje je izradio autorski tim iz Švajcarske i Slovenije Sadar + Vuga, HHF, Ministarstvo održivog razvoja i turizma raspisalo je konkurs za izradu tehničke dokumentacije. Nakon završenih procedura, potpisan je ugovor za izradu glavnog projekta rekonstrukcije i adaptacije sa preduzećem Arhikon iz Podgorice, koji je u saradnji sa autorima nagrađenog idejnog rješenja sa konkursa uradilo glavni projekat adaptacije i rekonstrukcije Doma revolucije u Nikšiću i to na osnovu metodologije koju ste pomenuli 10+20+70. Reviziju projekta je izvršila Agencija za projektovanje i planiranje Opštine Nikšić i time dala jedan vrlo koristan pečat čitavoj priči, reći ću kasnije i zbog čega.

Ova strategija rekonstrukcije podrazumijevala je da samo 10% ukupne površine objekta budu završeni, znači od enterijera i doenterijera realizovanog prostora u kojima su smješteni kafe, auditorijumi i prostori za studente, NVO, komercijalni prostor, fitnes centar i oni su nazvali plagins, znači nekakve posebne prostorije. Drugi dio 20% prostora su činile promenadu, one su natkriveni gradski prostori kojima se kreću svi građani i to je bio neki nastavak javnog gradskog prostora, odnosno ulica unutar objekta. Na kraju, 70% objekta je trebalo da bude konzervirano, odnosno zaštićeni prostor. Glavnim projektom planirana je rekonstrukcija objekta, odnosno izgradnja garaže i adaptacija parcele u smislu uređenja terena i infrastrukture i pejzažnog uređenja, a sve u cilju revitalizacije lokacije.

Prva faza realizacije podrazumijevala je čišćenje objekta, demontažu postojeće fasade i pripremu gradilišta. Druga faza podrazumijevala je sanaciju čelične i betonske konstrukcije na objektu, što je ujedno i najzahtjevnija faza realizacije. U trećoj fazi predviđeno je uređenje partera u parceli, u skladu sa projektom uređenja terena i pejzažne arhitekture koji je dio glavnog projekta i završetak promenada unutar objekta kada će Dom revolucije biti i otvoren za javnost. Nakon toga slijedio bi završetak radova na unutrašnjim komercijalnim i drugim prostorima, plaginovima, kako smo ih maloprije nazvali, što je predstavljalo četvrtu fazu, dok je petu fazu predstavljala izgradnja garaže.

Imajući u vidu procijenjenu vrijednost radova iz glavnog projekta koja je iznosila cirka deset miliona evra, planirana je fazna realizacija. Opština Nikšić, kao vlasnik objekta Doma revolucije, svojim zahtjevom prema Ministarstvu održivog razvoja i turizma definisala je radove iz glavnog projekta koje je potrebno da se prvi izvedu, a sve u skladu sa svojim potrebama i ciljem da se objekat nakon prve faze odmah počne koristiti, da zaživi i da bude inicijativa za nove ideje i nove investitore. U skladu sa obezbijeđenim sredstvima u kapitalnom budžetu za 2018. godinu, a imajući u vidu zahtjeve Opštine Nikšić, Direkcija javnih radova u sastavu Ministarstva održivog razvoja i turizma raspisala je poziv za javno nadmetanje za izbor najpovoljnijeg izvođača za izvođenje radova prve faze. Nakon završenih procedura javnog nadmetanja, za izbor najpovoljnijeg ponuđača Direkcija javnih radova je potpisala ugovor o građenju sa preduzećem Stambeno D.O.O Nikšić, kao i ugovor za vršenje stručnog nadzora sa firmom ... iz Podgorice. Ugovorna vrijednost radova iznosila je nešto ispod 800.000 evra.

Radovi na rekonstrukciji i adaptaciji Doma revolucije u Nikšiću otpočeli su u martu ove godine, a svi planirani radovi završeni su početkom septembra ove godine. Dakle, na objektu su izvedeni radovi na čišćenju objekta od nagomilanog šuta, crpljena je voda, demontaža čelične konstrukcije koja je tokom vremena pretrpjela značajna oštećenja, sanacija krovnih armaturno-betonskih i čeličnih elemenata objekta, radovi na sanaciji dijela ravnih krovova, osnovni grubi građevinski i bravarski radovi za potrebe formiranja prostora, koji će ubuduće biti namijenjeni tržištu, kafe, ljetni bar, kao i dio radova uređenja terena ispred objekta. Izvedeni radovi imali su cilj da prostor Doma revolucije učine bezbjednim i sigurnim za korišćenje, a sve u cilju aktiviranja cijelog objekta koji potencijalnim korisnicima nudi nove sadržaje i nove programe. Radovi su, kako rekoh, već završeni u septembru 2018. godine i objekat je u tom stanju predat Opštini Nikšić na korišćenje.

Prvom fazom bila je obuhvaćena rekonstrukcija adaptacije oko 2.800 /prekid/ 10% ukupne površine objekta. U sklopu radova urađeno je uklanjanje otpada i čišćenje objekta, djelimična rekonstrukcija dijela objekta uz Njegoševu ulicu, parterno i pejzažno uređenje, sanacija oko 2.000 m² postojećeg ravnog krova i sanacija dijela metalne konstrukcije. Po podacima dobijenim od

Opštine Nikšić, u septembru je Opština raspisala tender za zakup 1.500 m2 poslovnog prostora u dijelu predviđenom za fitnes, a u skladu sa prvobitnim projektom slovenačno-švajcarskog i crnogorskog tima Sadar + Vuga iz Ljubljane, HHF iz Bazela i Arhikon iz Podgorice. Na tenderu je izabrana firma Knjaz kao zakupac tog dijela Doma revolucije na period od 30 godina. U toku je izrada glavnog projekta po procedurama novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. U toku je izrada idejnih rješenja za preostali dio objekta, koji će po istom modelu biti dat na tender do kraja ove godine, a po kome će poslovni prostori u objektu Doma revolucije biti dati u zakup u viđenom stanju, tj. zakupac će o svom trošku izvesti sve radove na adaptaciji prostora.

Dakle, možemo da kažemo da je Dom revolucije već oživljen, da je sada na kreativnosti biznis populacije iz Nikšića i cijele Crne Gore da mu udahnu jedan novi život. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:37:49)

/Prekid/ a neka se pripremi za pitanje Andrija Popović.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (26.10.18 17:37:56)

Hvala, ministre, na iscrpnom odgovoru.

Mislim da je, prije svega, značajno što će ovim odgovorom biti zadovoljni svi građani Nikšića. Jer, poslije skoro 30 godina rješava se jedan od najvećih gradskih urbanističkih problema i, kako ste rekli u završnoj riječi, to postaje sada živi prostor, prostor gdje će se organizovati odgovarajući sadržaji, gdje će sve ono što je predviđeno planom i projektom biti realizovano. Ohrabruje nas da izvođenje radova teče upravo prema planu i projektu, da je već ono što je bilo predviđeno za ovu godinu završeno, da će do kraja godine biti raspisani tenderi za korišćenje tog prostora, što je ulazak u narednu fazu, odnosno revitalizaciju i rekonstrukciju Doma revolucije.

Vi ste rekli da je bila potrebna velika hrabrost da se Ministarstvo i Opština bave ovim problemom. Zaista, jeste. Objekat od 22.000 m2 koji je bio u onakvom stanju je, zaista, problem i za državu i za opštinu, naravno. Trebalo je hrabrosti, prije svega, promišljanja i procjene kako na adekvatan način da se taj prostor upotrijebi. Takođe, trebalo je i hrabrosti, kako ste rekli, da se izgradi jedan takav objekat. Dakle, vizija ljudi koji su upravljali socijalističkim Nikšićem i socijalističkom Crnom Gorom i mislim da bi u tom pogledu Dom revolucije trebao da zadrži onaj prvobitni plan u jednom dijelu, a to je da ima i tu memorijalnu funkciju. Ne smijemo zaboraviti njegovo ime, odnosno način na koji je dobio naziv - Dom revolucije, u spomen borcima palim za antifašizam i socijalističku revoluciju u Drugom svjetskom ratu. Mislim da bi bilo poželjno da se u nekoj kasnijoj fazi i nađe jedno spomen obilježje koje će upravo govoriti o tom doprinosu, odnosno koje će govoriti o tim ljudima. Jer, na bazi borbe tih ljudi nikla je socijalistička Crna Gora iz koje se rodila savremena Crna Gora koja je sposobna da se bavi takvim projektima i koja je sposobna da se bavi i planovima razvoja.

Takođe, mislim da Dom revolucije treba da iskoristimo u toj memorijalnoj funkciji, prije svega, kako bismo upozorili da ideje protiv kojih su se borili borci za antifašizam tokom Drugog svjetskog rata jesu poražene, ali nijesu definitivno uništene. Ovih dana smo u Crnoj Gori, odnosno u ovom Parlamentu čuli razne kleronacionalističke i četničke poruke, a svi ovi borci koji su pali za revoluciju, koji su pali za antifašizam su se borili ne samo protiv fašističkog i nacističkog okupatora, nego i protiv zločinačke četničke ideologije. Mislim da nam upravo ovakvi spomenici, ovakve građevine treba da služe i kao podsjetnik da nikada ne smijemo zaboraviti antifašističke vrijednosti. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:41:00)

Hvala.

Da li ste spremni, poslaniče Popoviću, ili da odložimo? Spremni ste. Izvolite.

Vidio sam da imate neku komunikaciju, pa nisam znao da li ste spremni jer niste bili po

redosljedu. Prije Vas su bili Luid Škrelja i Genci Nimanbegu, koji trenutno nisu tu i dogovoreno je sa ministrom Radulovićem da krenemo sa njihovim pitanjima u ponedjeljak.

Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (26.10.18 17:41:45)

Hvala, potpredsjedniče, što ste me ovako lijepo najavili.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Poslaničko pitanje ministru Raduloviću glasi:

Kada se može očekivati realizacija izgradnje davno najavljene žičare Kotor-Lovćen-Cetinje koju bi kreditirala Evropska banka za obnovu i razvoj, sa predviđene četiri stanice, dvije početne na Cetinju i Kotoru, kao i dvije međustanice Kuk i Ivanova korita?

Obrazloženje. Projekat izgradnje žičare predstavlja šansu za povezivanje Cetinja sa Bokom Kotorskom, Nacionalnim parkom Lovćen i Njegoševim mauzolejom na savremen turistički, bogat i atraktivan način. U saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, urađena je revizija studije, započeta je i izrada koncesionog akta, radilo se i na pripremi tenderske dokumentacije. Koliko mi je poznato, za navedene aktivnosti Evropska banka za obnovu i razvoj donirala je neka sredstva - 240.000 evra i izrazila zainteresovanost da pomogne kreditnim aranžmanom u iznosu od 15 miliona evra, bile su tada informacije od Vlade Crne Gore. Projektom je predviđena izgradnja 15 km duge žičare sa gondolama i bila bi to najduža žičara na svijetu. Omogućila bi se vožnja do planine Lovćen sa najljepšim predjelima Crne Gore, uz jedinstven pogled na Bokokotorski zaliv i Jadransko more. U samom projektu je istaknuto da su predviđene četiri stanice, kao što sam rekao, dvije početne na Cetinju i Kotoru, kao i dvije međustanice Kuk i Ivanova korita.

Projekat žičare Kotor-Lovćen-Cetinje, koji treba da se realizuje kroz model privatno-javnog partnerstva putem koncesije, po najavi je vrijedan blizu 50 miliona evra. Podsjećam da je ovaj projekat po prvi put predstavljen 2005. godine. Imali smo uvjerenja i uvjeravanja 2011. da će već 2012. biti operativan. Āe smo danas sa ovim projektom? Samo da podsjetim da je Vlada rekla da je izvjesno da će izgradnja žičare biti realizovana. Riječ je o veoma atraktivnom objektu koji spaja grad pod zaštitom UNESCO-a sa drevnom Prijestonicom Crne Gore koji povezuje bogatu kulturnu baštinu Boke Kotorske, a posebno Kotora i Cetinja koji je /prekid/ istorijsko-kulturnog nasljeđa. Radi se o objektu koji prolazi kroz jedinstvene predjele od plavog mora, Boke do kamenog mora čiji je simbol i čuvar upravo Cetinje. Nema sumnje da će žičara biti veoma korišćena naročito tokom ljetnje sezone kad će strani i domaći turisti i te kako željeti da putuju ovim prevozom koji pruža posebno uživanje.

Nastaviću kasnije u komentaru. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:45:15)

Hvala Vam.

Prije nego što odgovori ministar Radulović, samo možda da naglasim da poslanik Luid Škrelja je odsutan nekoliko dana u dogovoru u Klubu zbog porodičnih razloga, a potpredsjednik Nimanbegu je sada na sastanku koalicionih partnera. Zbog toga smo to odložili za sutra.

Izvolite, ministre Raduloviću.

PAVLE RADULOVIĆ (26.10.18 17:45:41)

Zahvaljujem.

Zahvaljujem i na pitanju. Dakle, u pravu ste - to bi bila najduža, istina turistička žičara na svijetu, nekih drugih žičara ima i dužih, ali definitivno najduža turistička žičara na svijetu sa 15 km. Taj put bi trajao nekih 43 minuta stvarno spektakularnih prizora. U pravu ste da su bile planirane četiri stanice, ili još uvijek jesu, početna i krajnja Cetinje i Kotor i Kuk i Ivanova korita. U pravu ste i

da je još 2006. godine ona identifikovana kao turistička atrakcija, da je čak 2007. godine formiran nacionalni tim za projekat žičare, a nakon izrade predstudije izvodljivosti za svaku rutu posebno, kao i konačna studija izvodljivosti ukazala se potreba, s obzirom na to da projekat u značajnoj mjeri prolazi kroz Nacionalni park Lovćen, da se izradi studija procjene uticaja na životnu sredinu.

Ministarstvo turizma i zaštite životne sredine je 2009. godine potpisalo ugovor o izradi projektno-tehničke dokumentacije idejnog i glavnog projekta za izgradnju žičare Kotor-Lovćen-Cetinje sa projektanskom kućom iz Beča. Takođe, potpisan je ugovor sa Institutom za građevinarstvo iz Podgorice za reviziju ove tehničke dokumentacije. Dakle, pokušavam kroz ove tehničke djelove da idem što prije. Paralelno sa aktivnostima na projektovanju otpočelo se i sa realizacijom aktivnosti na izradi plana posebne namjene Nacionalnog parka Lovćen kako bi se stvorile prostorno-planske pretpostavke za realizaciju ovog projekta. Skupština Crne Gore je tek 2014. godine, godinu nakon dostavljanja od strane Vlade Crne Gore, usvojila Prostorni plan posebne namjene za Nacionalni park Lovćen, čime su se u dijelu prostorno-planske dokumentacije stvorile i formalno-pravne pretpostavke za nastavak aktivnosti na izradi tehničke i druge potrebne dokumentacije na realizaciji projekta.

Vlada Crne Gore na sjednici od 6. marta 2014. godine je zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma da, u skladu sa Zakonom o koncesijama, otpočne aktivnost na realizaciji dodjele koncesija na ovom projektu. Takođe, Zaključkom sa sjednice od 8. maja 2014. godine Vlada je donijela Plan koncesije za izgradnju žičare, čime su se stekli i formalni uslovi za sprovođenje aktivnosti na ovom projektu. Ministarstvo održivog razvoja i turizma formiralo je tendersku komisiju za izradu tenderske dokumentacije za raspisivanje javnog poziva za izbor koncesionara za izgradnju žičare. Tenderska komisija je pripremila Nacrt koncesionog akta i Ugovor o koncesiji za izbor koncesionara za izgradnju žičare Kotor-Lovćen-Cetinje, a u pripremi tenderske dokumentacije učestvovala je i advokatska kancelarija DB iz Italije koju je angažovala upravo Evropska banka za obnovu i razvoj, odnosno IBRD. Shodno obavezama iz Zakona o koncesijama, Tenderska komisija u periodu od 12. marta do 27. marta 2015. godine raspisala je javnu raspravu za projekat izgradnje žičare Kotor-Lovćen-Cetinje. Javni poziv sa programom javne rasprave i tekstom nacrta akta i ugovora bili su objavljeni na internet stranici Ministarstva održivog razvoja i turizma, portalu uprave, kao i u štampanim medijima. Organizovana su tri okrugla stola u Opštini Kotor, Prijestonici Cetinje i Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Vlada Crne Gore 30. jula 2015. godine je usvojila koncesioni akt i predlog koncesionog ugovora za projekat žičare Kotor-Cetinje. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, shodno zaključcima Vlade, od 20. avgusta 2015. godine formiralo novu tendersku komisiju za izradu tenderske dokumentacije i sprovođenje tenderskog postupka za izbor koncesionara za izgradnju žičare. Nakon, nažalost, neuspjelog prvog tendera, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je objavilo javni oglas za pretkvalifikaciju 31. jula 2017. godine za izgradnju i upravljanje žičarom od Kotora do Cetinja preko Nacionalnog parka Lovćen u Crnoj Gori. Davanje koncesije odvijalo se na osnovu javnog nadmetanja u dvostepenom postupku, a rok za dostavljanje prijave za pretkvalifikaciju bio je 16.10.2017. godine. Na osnovu pretkvalifikacionih kriterijuma i zahtjeva utvrđenih pretkvalifikacionom dokumentacijom i dostavljenom dokumentacijom o ispunjenosti kriterijuma i zahtjeva, tenderska komisija je zaključila da se za kvalifikovanog ponuđača proglašava konzorcijum Impresa /prekid/. Nakon više sastanaka i konsultacija sa konzorcijumom, krajem maja 2018. godine konzorcijum je ipak odlučio da odustane od dostavljanja ponude za projekat žičare Kotor-Lovćen-Cetinje, o čemu je pisanim putem obavijestio tendersku komisiju tek 31. maja ove godine, a rok za podnošenje ponuda bio je 28. jun. /prekid/ aktivnosti na projektu žičare Kotor-Lovćen-Cetinje biće usmjerene na ažuriranju postojeće tenderske dokumentacije i pripremu novog tenderskog postupka. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:50:54)

Hvala.

Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (26.10.18 17:51:00)

Zahvaljujem ministru Raduloviću iako vidim i čujem da smo mi izgleda dalje sad od te žičare koja je sjajan projekat, nego što smo bili prije nekoliko godina, nažalost. Vjerujem da će se uložiti trud da se zaokruži taj stvarno važan projekat za taj dio Crne Gore, za taj prelijep historijski dio Crne Gore. Imamo sada saobraćajnu infrastrukturu koju smo dobrim dijelom riješili u tom dijelu put Njeguši-Cetinje, zatim ovaj put od Njeguša Krstac-Kuk-Ivanova korita koji se sad radi vjerujem da će biti završen i rekonstruisan do kraja godine. Evo imamo najavu iz Vlade da će se put od Krstca do Trojice, odnosno Kotora raditi, rekonstruisati, proširiti i na taj način bi se zaokružio čitav taj proces i sa ovom žičarom o kojoj smo toliko hvalospjeva čuli. Žao mi je što je to zapelo, ali vjerujem da ćemo se svi mi angažovati i da ćemo pospješiti razvoj tog kraja. Naravno, to bi donijelo ogromne benefite kako samom tom kraju, tako Kotoru i Cetinju. Možda i nije za Vas, ali o tome sam i ranije govorio, čitav taj dio Katunske nahije je poprilično zapušten infrastrukturno, saobraćajno. Odavno govorimo o onoj čuvenoj nazovimo je Katunskoj magistrali, koja bi išla od čekanja prije Cetinja, kroz Cuce do Grahova, naravno, Čevo. To je neka dionica od možda 50 km i sve ove nahije ostale moramo ljude vratiti na njihova nekadašnja /prekid/, a samo dobrom saobraćajnom infrastrukturom to možemo da uradimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:54:14)

Zahvaljujem poslaniku Andriji Popoviću.

Na ovaj način smo za danas iscrpili pitanja koja su vezana za Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Ja bih zadužio Sekretarijat Skupštine da u komunikaciji sa Ministarstvom dogovori o terminu postavljanja pitanja na koje imaju pravo poslanici Luid Škrelja i Genci Nimanbegu.

Prelazimo na sljedeću grupu pitanja koja je vezana za Ministarstvo prosvjete. Ovdje imamo deset pitanja, ali razumijem da nešto oko polovinu ćemo sada postaviti kolegama iz Ministarstva gospodinu Tomiću i gospođi Nikolić. Prije toga imamo proceduralno, odnosno zahtjev za pojašnjenje nekih elemenata koji su bili vezani takođe za poslanička pitanja od poslanice Demokratskog fronta Branke Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (26.10.18 17:55:15)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Opet koristim priliku, mada sam ranije ukazala na to, prekršen je član 191 Poslovnika Skupštine. Ja još uvijek nisam dobila odgovore na poslanička pitanja sa prethodne sjednice. To se odnosi na odgovor od strane Ministarstva prosvjete. Naime, dobila sam odgovor koji je pročitao ministar Šehović ovdje na sjednici, ali tada smo se dogovorili, ustvari pošto sam tražila konkretna imena direktora škola, ja sam mislila da to ima na sajtu, ali nažalost nema, koji su izabrani u periodu kad je on postao ministar, on to nije htio da čita na sjednici, što je meni i logično da ne moramo da slušamo imena, ali je rečeno da će mi se to dostaviti kao odgovor na poslaničko pitanje. Do danas mi nije dostavljeno, a član 191 Poslovnika obavezuje ministra da to dostavi. Zato vas molim da do ponedjeljka mi se dostavi odgovor na poslaničko pitanje koje sam postavila na prethodnoj sjednici. Isto se odnosi na poslaničko pitanje za ministra zadržavljja. Takođe nisam dobila odgovor, a shodno članu 191 oni su dužni bili do Premijerskog sata ovoga da dostave odgovore sa prethodne sjednice. Iskoristila sam priliku da kažem pomoćnicima da kažu ministru da mi se to dostavi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 17:56:17)

Koliko sam sad provjerio kod stručne službe nakon konsultacija i nakon Vašeg zahtjeva za postavljanje ovog pitanja, ja sam shvatio da je ministar Šehović, odnosno Ministarstvo Vama

dostavilo to pitanje i ispunio je tu vrstu forme. Da li ta vaša usmena komunikacija ga obavezuje, to ćete ipak morati da se dogovorite sa njim. Znači, to što je prošlo kroz skupštinsku službu je ispunjena forma i Vama je dostavljen odgovor. Ako niste zadovoljni, možete da postavite novo pitanje ili možda da iskoristite član 50, čini mi se, da dopunski uradite. Ali, onako kako služba tretira, to je za nas završen posao.

BRANKA BOŠNJAK (26.10.18 17:57:32)

Od Ministarstva zdravlja ništa nisam dobila. Što se tiče Ministarstva prosvjete, ovdje je usmeno dok smo mi raspravljali rečeno da on neće da čita imena, ali da će mi uz taj dio koji je pročitao dostaviti i imena direktora škola i njihovu stručnu spremu. Međutim, dostavljen je samo taj dio odgovora. Možemo da uzmemo tonski zapis ili stenogram pa da provjerimo. Iz tog razloga, želim da napomenem ministra, jer ne vidim zašto to nemate na sajtu. Prosto je nevjerovatno, nekad je bilo. Bila je tabela sa svim školama i ko rukovodi školama u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENVIĆ (26.10.18 17:58:11)

Hvala Vam. Zadužićemo Generalni sekretarijat generalnog sekretara da posreduje između Vas i ministra obrazovanja i na taj način da istretiramo ovo pitanje, a takođe bismo zadužili Sekretarijat da se postara da vidimo šta je sa pitanjem iz Ministarstva zdravlja.

Zahvaljujem ministru Raduloviću na odgovorima na postavljena pitanja, a sad prelazimo na Ministarstvo obrazovanja. Prvi prijavljeni poslanik jeste predsjednik Odbora Suad Numanović. Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (26.10.18 17:58:50)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Na osnovu članova 187 i 188, ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Ministarstvo prosvjete planira i kada izgradnju dječijeg vrtića u Bijelom Polju u naselju Zaimovića livade u okviru Javne predškolske ustanove "Dušo Basekić"?

Kratko obrazloženje. JPU "Dušo Basekić" je ustanova koja vaspitava i obrazuje djecu od jedne godine do polaska u školu. Ona je formirana još daleke 1948. godine i tada je, prema mojim saznanjima, imala dvadesetoro djece. Danas na sreću u Bijelom Polju se u ovoj predškolskoj ustanovi vaspitava preko 1000 djece. Ima 150 zaposlenih i prosto svoj zadatak na jedan veoma kvalitetan način obavlja. U okviru grada Bijelog Polja, koji ima preko 50.000 stanovnika, ova ustanova ima pet vaspitnih jedinica u gradu i u prigradskim i seoskim područjima devet područnih odjeljenja. Potreba Bijelog Polja i, prije svega, djece koja bi koristila ovu ustanovu je zaista velika u ovom naselju Zaimovića livade, jer trenutno se ovaj program vaspitanja djece obavlja u okviru Osnovne škole "Marko Miljanov" i to u prostorijama adaptirane kotlarnice. Složićemo se da to nije prostor koji treba da zadovolji osnovne kriterijume i potrebe za vaspitanje djece i da upravo u ovom gradskom jezgru gdje živi veliki broj stanovnika Bijelog Polja je neophodna izgradnja jednog kvalitetnog dječjeg vrtića. Podsjećam i građane Bijelog Polja, ali i sve nas da smo imali sreću da unazad nekoliko godina i kroz donaciju u Bijelom Polju se napravi gradski dječji vrtić zahvaljujući donaciji države Azerbejdžan i smatram da možda tim putem ili putem planiranih sredstava se može riješiti i ovaj problem. Za pohvalu je sve ono što Ministarstvo prosvjete u kontinuitetu radi kada je obrazovanje u pitanju u infrastrukturnom dijelu za Opštinu Bijelo Polje. Ono što hrabri građane Bijelog Polja jeste planirana izgradnja najstarije Osnovne škole u Bijelom Polju "Dušan Korać" i izgradnja muzičke škole. Vrijednost tih radova je preko pet miliona evra i siguran sam da će se kroz izgradnju te infrastrukture i kroz izgradnju ovog dječjeg vrtića zaokružiti cjelina od

preškolskih ustanova do visokoobrazovnih institucija za Opštinu Bijelo Polje. Ministarstvo prosvjete je, siguran sam, evidentiralo ovaj problem neophodnosti izgradnje ovog dječjeg vrtića, jer djeca iz tog dijela, kao i sva djeca iz Crne Gore, ili sva djeca svijeta, zaslužuju da imaju svoj kutak u vaspitanju i obrazovanju. I ja sam siguran da nasušna potreba naselja Zaimovića livade u Bijelom Polju zaslužuje da Ministarstvo prosvjete ili kroz kapitalni budžet ili na neki drugi način za narednu godinu planira izgradnju ovog dječjeg vrtića i da djeca iz tog dijela grada dobiju kvalitetnu vaspitno-obrazovnu zaštitu, koja im svakako pripada kao i svoj drugoj djeci. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:03:41)

Zahvaljujem, poslaniče Numanoviću.
Odgovara Arijana Nikolić.
Izvolite.

ARIJANA NIKOLIĆ (26.10.18 18:03:58)

Poštovani predsjedavajući gospodine Gvozdenuoviću, poštovane dame i gospodo, Strateško opredjeljenje Crne Gore je da postakne i obezbijedi rano učenje i razvoj sve djece. U periodu predškolskog vaspitanja i obrazovanja učenje ima najznačajniji uticaj na dalji razvoj sveukupnih sposobnosti djece. Dokazi pokazuju da je neurološki razvoj najintenzivniji do pete godine, što ukazuje na važnost ulaganja stimulacije i učenja u najranijem periodu. Analiza rezultata Pisa testiranja iz 2009. godine urađeno je sa 34 zemlje OECD-a i ono ukazuje da je pohađanje predškolskog vaspitanja i obrazovanja povezano sa kasnim uspjehom učenika. Petnaestogodišnjaci koji su pohađali predškolsko obrazovanje duže od jedne godine bili su u prosjeku bolji u čitalačkoj pismenosti od učenika koji nijesu boravili u vrtićima.

Broj djece u Javnoj predškolskoj ustanovi "Dušo Basakić" u Bijelom Polju je u stalnom porastu. Tako je u prethodne četiri godine došlo do porasta od 831 na 986 djece, prosječan broj djece u vaspitnim grupama je 22. Kao što Vam je poznato, u Opštini Bijelo Polje donacijom Vlade Azerbejdžana koja je iznosila dva miliona evra 2013. godine izgrađena je vaspitna jedinica čija površina iznad 2.200 kvadratnih metara. Takođe je 2014. godine iz budžeta Crne Gore izgrađena vaspitna jedinica površine 1.300 kvadratnih metara, čija vrijednost je bila 1.100 miliona evra. Opština Bijelo Polje je detaljnim urbanističkim planom Ciglana predvidjela površinu za školstvo, nuku i socijalnu zaštitu gdje se mogu graditi objekti za predškolsko vaspitanje i obrazovanje. Jedan od prioriteta Vlade Crne Gore, pa tako i Ministarstvo prosvjete, je ulaganje u infrastrukturu u sjevernom regionu. Ministarstvo će u naredom periodu aktivno raditi na obezbjeđivanju sredstava iz kapitalnog Budžeta ili povoljnih kreditnih aranžmana za povećanje prostornih kapaciteta predškolskih ustanova u Crnoj Gori, pa time i izgradnju vaspitne jedinice u nasilju Zaimovića livade u Bijelom Polju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:06:47)

Zahvaljujem.
Kometar ima poslanik Numanović.

SUAD NUMANOVIĆ (26.10.18 18:06:54)

Zahvaljujem direktorici Direktorata gospođi Nikolić na odgovoru.

Prosto zadatak, odnosno misija Ministarstva prosvjete kada je predškolsko obrazovanje u pitanju je dobra, jer sve više djece je obuhvaćeno predškolskim obrazovanjem jer to je osnovni i

moto i razlog da imamo kvalitetnu zaštitu ili dobru osnovu da u daljem školovanju, kao što ste rekli, ta djeca zaista postiću bolji uspjeh. Bijelo Polje je na sjeveru, regionalna razlika je velika, često pričamo o migracijama, govorimo o natalitetu. Bijelo Polje je opština koja se može pohvaliti sa jednim relativno dobrim trendom kada je natalitet u pitanju. Možda se ne može pohvaliti kada su migracije u pitanju, ali zaista otvaranjem ove predškolske ustanove na Zaimovića livade dala bi doprinos da se i taj trend migracija zaustavi i krene u onom pozitivnom pravcu kakav mi očekujemo. Zato, kažem još jednom, molba da prilikom izrade budžeta i resornog ministarstva, a prije svega kapitalnog budžeta nađemo način i prostor za početak izgradnje ovog dječjeg vrtića zajedno sa lokalnom samoupravom. Jer, u tom partnerskom odnosu sigurno ćemo dobiti jedan dobar infrastrukturni objekat koji će zadovoljavati potrebe tog dijela Bijelog Polja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:09:02)

Zahvaljujem poslaniku Numanoviću.

Sada imamo poslanika Bogdana Fatića, a poslanik Bogdan Fatić ustupa mjesto poslanici Draginji Vuksanović.
Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (26.10.18 18:09:30)

Zahvaljujem.

Samo što sam ja na dnevnom redu, tako da ne ustupam moje mjesto nikako, po redosljedu sam sad ja.

Poštovani građani Crne Gore, uvaženi predstavnici ministarstva, poštovana Skupštino,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću, koji danas nije tu, ali su tu ovlašćeni predstavnici Ministarstva postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Čitava javnost Crne Gore upoznata je da je do prije neki dan bio organizovan protest ogromnog broja građana mog rodnog grada Bara, koji su se sa pravom zabrinuti zbog najave sječe preko 80 stabala čempresa zbog izgradnje vrtića u dvorištu srednjoškolskog centra gimnazije "Niko Rolović", a u blizini Osnovne škole "Blažo Jokov Orlandić". Razlog za to je namjera vašeg ministarstva da se za potrebe izgradnje vrtića posječe, kao što sam već najavila, preko 80 stabala čempresa i borova koji su na ovoj lokaciji posađeni neki prije 50 godina, a neki čak i u doba Kralja Nikole. Da li je postojala mogućnost izgradnje vrtića na nekoj drugoj lokaciji i ako nije, da li postoji mogućnost izmjene projekta na način da se sgradi vrtić, a da se ne posiječu borova stabla i stabla čempresa?

Obrazloženje: Svima je jasno da je Crna Gora po Ustavu ekološka država, a da zelene površine su jedan od najbitnijih elemenata urzanog življenja, i to pogotovo kad su u pitanju sredine koje su usljed nagle izgradnje ostale bez njih. Bar, kao i drugi primorski gradove, nije zaobišlo talas takozvane "betonizacije" u protekle tri decenije, tako da sada za sve nas prioritet mora biti očuvanje biodiverziteta i ono malo urbanog zelenila koje je ostalo, pogotovo jer je planirano uništenje borova i čempresa kojima treba i više decenija da porastu. Savremena arhitektonska rješenja idu u pravcu što većeg učešća zelenih površina u igradnji novih objekata, ali u Crnoj Gori imamo paradoksalnu situaciju - da neko želi da posiječe višedecenijska stabla da bi napravio vrtić u kojem će naši najmlađi upravo učiti o značaju očuvanja prirode i o Crnoj Gori kao ekološkoj državi. Ovo pitanje nije samo pitanje izgradnje jednog vrtića, nego borbe za bolje i humanije uslove života za sve naše sugrađane, i u Baru moje sugrađane, kao i građane u ostalim gradovima Crne Gore.

Ovo pitanje sam, prije svega, postavila kao rođena Baranka, kao neko ko je završio Gimnaziju "Niko Rolović" u Baru i kao neko ko je završio Osnovnu školu "Blažo Jokov Orlandić", a tek onda kao poslanica. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:12:27)

Izvolite.

Arijana Nikolić, ima riječ.

ARIJANA NIKOLIĆ VUČINIĆ:

Poštovana gospođo Vuksanović,

Kao što sam već navela, značaj predškolskog vaspitanja i obrazovanja za svu djecu je od ogromnog značaja. U opštini Bar u predškolskim ustanovama broj djece je u stalnom porastu. U prethodne četiri godine porastao je za 940 na 1.391 dijete. Upravo zbog porasta broja djece u opštini Bar imamo ograničene prostorne kapacitete, tako da je broj po vaspitnoj grupi u prosjeku 33, dok neke grupe su brojale čak i pedesetoro djece, što je značajno iznad normativa. Dakle, u Crnoj Gori pored opština Podgorica i Herceg Novi, Bar predstavlja opštinu sa najvećim prosječnim brojem djece po grupi.

Tokom školske 2017-2018. godine obuhvat djece u opštini Bar je bio oko 50%. U cilju prevazilaženja problema većeg broja djece u grupama, Ministarstvo prosvjete prepoznalo je potrebu izgradnje nove vaspitne jedinice u opštini Bar. Skupština opštine Bar 2009. godine je usvojila Detaljni urbanistički plan Topolica I. U okviru njega definisana je lokacija o kojoj danas govorimo. Sredstva za izgradnju vrtića su obezbijeđena iz kreditnog aranžmana sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope. Direkcija javnih radova je od 2014. godine raspisala tri puta tender za izbor izvođača radova koji je izabran 2017. godine. Vrijednost investicije iznosi dva i po miliona evra, a rok za izvođenje radova je godinu dana.

Kada je riječ o očuvanju zelenila, izrađeni je projekat uređenja terena u okviru koga će se jedan dio stabala presaditi, te posaditi više desetina stabala visokog rastinja i nekoliko stotina niskih biljnih vrsta.

Dakle, niko u lancu odlučivanja nije imao namjeru da posiječe stabla, već je namjera bila da se izgradi vaspitna jedinica. Izmjena lokacije ili projekta zahtijeva obnovu svih procedura koja je ovog puta trajala osam godina, tako da bismo došli u istu ovu fazu trebale bi nam godine. Ministarstvo se s toga nada da će opština uspjeti da iznađe optimalno rješenje sa svojim sugrađanima, a u najboljem interesu djece i svih građana Bara, a mi ćemo kao Ministarstvo prosvjete čitav proces budno pratiti.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:15:14)

Hvala.

Komentar ima poslanica Stanković Vuksanović. Izvolite.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (26.10.18 18:15:21)

Zahvaljujem.

Je li Bog dao da je toliko male djece i da imamo natalitet u Baru! I mi smo zaista srećni zbog toga, ali je suština mog pitanja bila da li postoji mogućnost da se vrtić izgradi na drugom mjestu. Znači, niti građani Bara, niti ovdje ja, apsolutno svi podržavamo izgradnju vrtića. I to su rekli mladi gimnazijalci i oni koji su noćima čuvali čemprese u Baru, ali želimo da se vrtić koji je potreban gradu Baru izgradi na drugom mjestu. I sad zamislite vi tu nelogičnost da Vi govorite o izgradnji novog stabla i rastinja, a prije toga imamo potrebu da bukvalno režemo čemprese i borove, uništavamo takvu jednu prelijepu šumu, a da onda poslije vršimo zasad novog rastinja. Gdje tu ima logike? Tu je postojao nekada davno, možda Vi to ne znate, zabran kralja Nikole. Taj drvored je bio skroz do Bjeliša, pa je usljed betonizacije veliki broj čempresa posiječen i ostali su samo ti čempresi. E, tu su naše uspomene. Uspomene nas koji smo završili barsku gimnaziju, uspomene svih onih koji su tuda prošli, tu su sada naše mlade generacije, naši građani koji tu

maštaju, koji se druže, koji provode odmor. Tu samo ne dolaze gimnazijalci, nego i oni iz osnovnih škola. I još nešto da vam kažem.

Od 1993. godine priča se o izgradnji vrtića u Baru i istina je da niko od odbornika nije protiv toga i građana Bara da se tu sagradi vrtić, ali tada se ovo mjesto ovdje nije pominjalo. Ja moram da kažem radi crnogorske javnosti da moramo priznati da je grad Bar jedan od najbolje urbanističkih sređenih gradova u Crnoj Gori i da u gradu Baru imate toliko prostora za izgradnju vrtića na nekim drugim lokacijama. Pozdravljamo to da se vrtić gradi, ali sad Vam kažem - budite sigurni da građani Bara neće dozvoliti da se vrtić gradi tu. Ako smo čekali od 1993. godine da se sagradi vrtić i ako je sve tehnički prošlo tu proceduru o kojoj ste Vi pričali, sačekaćemo još, ali kidati čemprese i borove, a ponovo saditi rastinju koja treba da raste nema potrebe. I zaista nema potrebe tu, na tom mjestu, gdje imate gimnaziju, pa treba da imate toliki vrtić, pa i osnovnu školu, pa tu neće moći vozila da se miomiđu roditelja koji dovode djecu u školu. Nema potrebe na tolikom mjestu pored onakvog prostranstva u Baru, gomilati te stvari tu. Ja vjerujem da će Skupština opštine Bar donijeti pravu odluku, jer sigurno je da Skupština rukovodi interesima građana Bara. A interes građana Bara je da se sagradi vrtić na drugom mjestu, a budite sigurni, građani Bara neće dozvoliti da se gradi vrtić tu. Što će biti, dje će biti ne znam, ali ovo Vam je istina, a Vi ćete se u to uvjeriti. Za sada se zastalo s protestima do odluke skupštine opštine, ali se mora naći drugo rješenje koje je u interesu svih građana Bara i budućnosti naše djece. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:18:43)

Poslanik Bogdan Fatić ima pravo na pitanje. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (26.10.18 18:18:50)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi predstavnici Ministarstva prosvjete.

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Ministarstvo prosvjete Crne Gore planira u narednom periodu proširenje kapaciteta postojeće javne predškolske ustanove ili otvaranje novog vrtića u Beranama?

Obrazloženje: Predškolsko vaspitanje i obrazovanje ima značajan uticaj na dalji razvoj sveukupnih sposobnosti djece. Prije četiri godine Ministarstvo prosvjete Crne Gore u saradnji sa UNICEF-om je pokrenulo akciju Svi u vrtić, koja je imala za cilj da poveća broj djece koja bi bila uključena u predškolsko vaspitanje i obrazovanje. Ta kampanja se posebno odnosila na gradove sjevernog regiona Crne Gore zbog niskog obuhvata u tom trenutku.

Takođe, Ministarstvo prosvjete i ove godine je pokrenulo ovu akciju u sjevernom regionu Crne Gore. U duhu te kampanje, kao i zbog relativno niskih cijena koja je javna predškolska ustanova u Baranama ima a koje se kreću u rasponu od 17,5 do 40 evra, a u cilju da se izađe u susret svim zainteresovanim roditeljima, centralni vrtić je ove godine upisao oko 550 djece.

Ako uzmemo u obzir i tri vaspitne jedinice koje funkcionišu u okviru tri osnovne škole, ukupno je ove godine upisano oko 750 djece.

Po važećim kriterijumima centralni vrtić je predviđen da u njemu bude smješteno oko 350 djece. S toga smatram da je neophodno proširiti kapacitete postojeće javne predškolske ustanove ili otvoriti novu predškolsku ustanovu kako bi prvenstveno došlo do rasterećenja postojećih vaspitnih grupa, ali kako bi se sa druge strane omogućilo drugoj zainteresovanoj djeci da pohađaju vrtić.

S obzirom na to da je Ministarstvo prosvjete tokom prethodnog perioda imalo nekoliko aktivnosti vezanih za adaptaciju određenih prostora u koje su kasnije bile smještene određene vaspitne grupe, smatram da u Beranama postoji jedan određen broj tih prostora koji bi se mogli uz veoma malo finansijskog ulaganja adaptirati, prilagoditi da u njemu budu organizovane nove

vaspitne grupe, ili da posluži za otvaranje novog vrtića. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:21:31)

Zahvaljujem poslaniku Fatiću.
Arijana Nikolić. Izvolite.

ARIJANA NIKOLIĆ (26.10.18 18:21:40)

Hvala.

Znači, već smo govorili o značaju predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Crnoj Gori. Jako mi je drago da ste pomenuli i kampanje koje je Ministarstvo prosvjete radilo sa UNICEF-om, prvenstveno, a zatim nastavilo i samo u cilju povećanja obuhvata u sjevernom regionu Crne Gore. Kad govorimo o opštini Berane, u Javnoj predškolskoj ustanovi "Radmila Nedić" broj djece takođe je u stalnom porastu i za prethodne četiri godine došlo je do porasta sa 507 na 750 djece obuhvaćene predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem.

U okviru ove predškolske ustanove, takođe, sa uspjehom funkcioniše i pet interaktivnih službi kojima je obuhvaćeno 40 djece.

Prosječan broj djece u vaspitnoj grupi u Beranama jeste 28. Navedeni podaci upravo ukazuju na potrebu novih vaspitnih jedinica u Opštini Berane.

Vlada Crne Gore razmatra mogućnost nastavka kreditnog aranžmana sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope u cilju obezbjeđivanja dodatnih finansijskih sredstava za izgradnju i adaptaciju prostornih kapaciteta ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Ukoliko dođe do realizacije ovog aranžmana, prioritet u izboru lokacije imaće Podgorica i opštine u sjevernom regionu Crne Gore.

Takođe, Ministarstvo prosvjete će u saradnji sa lokalnom upravom nastojati da obezbijedi dodatne alternativne prostore kako bi se kapaciteti predškolske ustanove povećali u cilju rasterećenja postojećih grupa, sa jedne strane, i stvaranje uslova za povećanje obuhvata predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem, sa druge strane.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:23:27)

Komentar ima poslanik Fatić.

BOGDAN FATIĆ (26.10.18 18:23:32)

Kratko ću. Najprije da zahvalim direktorici Direktorata gospođi Arijani Nikolić na sveobuhvatnom i konkretnom odgovoru. I ujedno da iskoristim priliku da zahvalim Ministarstvu prosvjete na angažovanju, na adaptaciji postojećeg centralnog vrtića u Beranama čija rekonstrukcija je u toku.

Iz Vašeg odgovora se jasno vidi da je Ministarstvo prosvjete angažovano i da je prepoznalo problem sa kojim se suočava ova predškolska ustanova u Beranama, a samim tim ćemo i svi zajedno iznaći rješenje koje će biti na dobrobit svih građana.

Moram da iskažem zadovoljstvo podatkom koji ste iznijeli, a to je da se broj djece korisnika u javnoj predškolskoj ustanovi u Beranama povećava iz godine u godinu, što ukazuje na dobar rad menadžment u javnoj predškolskoj ustanovi i da su zavrijedili pažnju građana Berana, sa jedne strane, ali, sa druge strane, da su roditelji prepoznali javno predškolsko vaspitanje i obrazovanje kao jedno od ključnih faktora za dalji i brži razvoj djece.

Kao odgovorno društvo i odgovorni ljudi, moramo ići u korak sa problemima sa kojima se suočavamo, čak i korak ispred. U tom pogledu želim da kažem da u Beranama učenici koji borave

u Domu učenika će u narednom periodu biti izmješteni u novi moderni dom. Samim tim ovaj prostor ostaje slobodan i smatram da uz veoma malo finansijsko ulaganje može biti iskorišten ovaj prostor da se upravo u njemu otvore nove vaspitne grupe ili da se otvori novi vrtić.

Iz svega ovoga želim da kažem da trebamo svi sa svojih pozicija da se dodatno angažujemo - i državne institucije i lokalne institucije i da zajedno riješimo ovaj problem, a sve na dobrobit građana Berana.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:25:35)

Hvala Vam.

Još imamo nekoliko prijavljenih poslanika, ali je dogovoreno da Adrijan Vuksanović, Radule Novović, Ana Nikolić i Budimir Aleksić postavljaju pitanja ministru Šehoviću u ponedjeljak.

Zamoliću stručne službe Skupštine da u komunikaciji Ministarstva i poslanika dogovore precizne termine.

Sada bih zamolio poslanicu Maju Bakrač da uzme riječ, a neka se pripremi poslanica Branka Tanasijević.

Izvolite.

MAJA BAKRAČ (26.10.18 18:26:18)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani predstavnici Ministarstva, uvažene kolege,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Šta je Vlada Crne Gore do sada uradila na poboljšanju infrastrukture vaspitno-obrazovnih ustanova na teritoriji Opštine Herceg Novi?

Obrazloženje: Dobro rano vaspitanje i obrazovanje značajno je za razvoj djece jer se tu stvaraju temelji učenja. Predškolsko i školsko vaspitanje i obrazovanje predstavlja jedan od osnovnih uslova za stvaranje potencijala kod djece kao osnove kvalitetnog života i karijere.

Osnovno obrazovanje i vaspitanje u Crnoj Gori mora se bazirati na visokokvalitetnim uslugama, kako bi svako dijete nesmetano ostvarivalo razvojne potencijale i zagarantovana prava za kvalitetan život i rad i odgovorno učešće u životu društva.

Stvaranje uslova za kvalitetno osnovno obrazovanje i vaspitanje za svu djecu jedan je od prioriteta svake države. Činjenica je da se u Crnoj Gori vaspitno-obrazovne ustanove suočavaju sa problemom prebukiranosti istih, ali smo takođe svjedoci da postoje pomaci u rješavanju ovog problema.

Izgradnjom novih vrtića i škola, kao i renoviranjem postojećih, stvaraju se uslovi da sva djeca žive kvalitetnijim životom, ostvaruju svoje pune potencijale i razvijaju se kao jedinstvene ličnosti. Za svaku je pohvalu informacija da postoji plan za izgradnju sedam vrtića, od kojih u Podgorici su završena dva, u Zagoriču i Starom aerodromu, u toku su radovi na izgradnji vrtića u Tuzima i Baru, dok se za vrtiće u Bloku VI i u Pijevljima projektovanje privodi kraju. Ubrzo će se stvoriti pretpostavke za gradnju vrtića i u Ulcinju. Podsjećanja radi, u Herceg Novom, tačnije objekat vrtića na Savini zatvoren je po odluci Ministarstva prosvjete zbog ispitivanja stabilnosti konstrukcije zgrade i terena koji je iniciran nakon pada nadstrešnice. Utvrđeno je da objekat nije bezbjedan i da je neophodno izvesti ozbiljne sanacione radove ili izgraditi novi objekat. Veoma je važno da imamo informaciju kada je planiran završetak radova na ovom objektu. Sa druge strane, kada govorimo o vaspitno-obrazovnim ustanovama u Herceg Novom, gdje gravitira preko 30.000 stanovnika, veoma je važno pitanje izgradnje osnovne škole u Igalu. Igalu je najveća mjesna zajednica hercegnovske opštine, koja već decenijama čeka izgradnju osnovne škole, što je jedno od gorućih pitanja u našem gradu. U Igalu je do 1978. godine radila trogodišnja osnovna škola, kada su đaci iz tog mjesta počeli nastavu da pohađaju u školi "Dašo Pavičić" na Toploj. Područna

škola u Igalu ponovo je otvorena prije 25 godina. Organizovanje nastave u dječijem odjeljenju Instituta Igalu trebalo je da bude privremeno rješenje. Izgradnja nove škole koja se čeka dugi niz godina se nameće kao jedino i pravo rješenje. Cijeneći dosadašnji rad i doprinos Ministarstva prosvjete na poboljšanju infrastrukture vaspitno-obrazovnih ustanova u Crnoj Gori, važno je da čujemo kakvi su planovi Ministarstva u rješavanju pitanja škole na teritoriji Opštine Herceg Novi, imajući u vidu činjenicu da je neophodno da se i u toj opštini, kao i u drugim, obezbijede adekvatniji uslovi za nesmetano učenje i razvoj djece.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:29:56)

Veljko Tomić. Izvolite.

VELJKO TOMIĆ (26.10.18 18:30:25)

Poštovani potpredsjedniče Skupštine Gvozdenoviću, poštovani poslanici, uvažena poslanice Bakrač,

Dozvolićete na samom početku da zahvalim za priliku da i na ovaj način kroz formu poslaničkog pitanja dodatno afirmišemo opredjeljenje Vlade Crne Gore da je ulaganje u obrazovanje, između ostalog, ulaganje u infrastrukturu jedno od ključnih prioriteta ove Vlade.

S tim u vezi, ja ću nabrojati šta je to sve što su Vlada Crne Gore i Ministarstvo prosvjete u prethodnom periodu uradili na teritoriji Opštine Herceg Novi. Namjerno ću spomenuti sve škole, shvatio sam da Vi dolazite iz Herceg Novog, tako da će Vama te ustanove biti poznate i naročito građanima iz Herceg Novog.

U Herceg Novom imamo sedam obrazovno-vaspitnih ustanova od predškolskih, osnovnih škola do srednjih škola.

Ono što je urađeno u prethodnom periodu jeste sljedeće. Između ostalog, završeni su radovi na sanaciji klizišta; vrijednost radova je negdje od oko 260.000 evra i kroz kapitalni budžet to je urađeno preko Direkcije javnih radova. Ovi radovi su osnov za početak radova na rekonstrukciji vrtića, zbog čega je dio vrtića i ranije bio urušen; centralni objekat vrtića - u toku je tender za totalnu rekonstrukciju objekta kroz Program energetske efikasnosti i kredita KFW banke. Vrijednost radova je višemilionska.

Kao što ste imali priliku da budete informisani i cjelokupna crnogorska javnost, tender je raspisan 17.10.2018, a završetak radova je 12 mjeseci od momenta uvođenja izvođača u posao.

Takođe, u Osnovnoj školi "Orjentski bataljon" u Bijeloj u toku 2016. godine urađena je rekonstrukcija prve faze krova. Vrijednost te investicije je bila oko 83.518 evra, kao i rekonstrukcija druge faze krova i unutrašnje fiskulturne sale i svečane sale. Vrijednosti te investicije je 65.000 evra.

Što se tiče Osnovne škole "Dašo Pavičić" u Toploj, 2014. godine je izvršena rekonstrukcija u dijelu energetske efikasnosti takođe iz sredstava KFW kredita i vrijednost investicije iznosila je oko 850.000 evra. Kako ste i sami rekli, dogovoreno je korišćenje dijela prostorije Instituta "Simo Milošević" za potrebe područne ustanove Osnovne škole "Dašo Pavičić" na period od tri godine.

Ono što, takođe, možemo saopštiti jeste da će se sigurno Ministarstvo prosvjete zalagati da djeca borave u jednom sigurnom prostoru do određivanja lokacije za novu školsku zgradu, čiju je gradnju Ministarstvo prosvjete već predvidjelo i planiralo kapitalnim budžetom.

Takođe ste pomenuli da imamo sve veći priliv stanovništva u Igalu. Tamo je takođe planirana gradnja nove škole. Potrebno je da Opština Herceg Novi odredi lokaciju, jer prema raspoloživim informacijama i sa onim sa čime mi raspolažemo jeste da ne postoji planski osnov za izgradnju ove osnovne škole na lokaciji koju je prethodno predložila Opština Herceg Novi. Tako da ćemo u stalnoj komunikaciji sa lokalnom upravom u Herceg Novom pokušati da iznađemo rješenje za novu lokaciju, ali ono što je važno za građane Herceg Novog da je Vlada čvrstog opredjeljenja i opredijelila sredstva za izgradnju nove škole.

Što se tiče Osnovne škole "Milan Vukotić" u Savini, početkom 2017. godine završeni su

radovi da na adaptaciji dijela objekta, izvedeni su radovi na adaptaciji i standardizaciji mokrih čvorova /prekid/ osoba sa invaliditetom, zamijenjena bravarija i drugi sitni radovi ukupne vrijednosti oko 290.000 evra.

Takođe klizište na kome se nalazi Osnovna škola "Milan Vuković" - urađen je glavni projekat sanacije klizišta na lokaciji na kojoj se nalazi ovaj školski objekat. Raspisivanje tendera i početak radova očekuje se uskoro i vrijednost radova je oko 650.000 evra. Rekonstrukcija /prekid/ Osnovne škole "Milan Vuković" zadužbina porodica Bošković, Đurović i Laketić, naselje Srbina, očekuje se izrada projekta.

Takođe u oblasti srednjeg obrazovanja - u Srednjoj mješovitoj školi "Ivan-Goran Kovačić" tokom ljeta su izvršeni razni radovi ukupne vrijednosti oko 40.000 evra.

Dozvolićete da zaključim, mislim da će biti vrlo važno da čuju građani Herceg Novog, ukupna vrijednost investicija u obrazovno-vaspitne objekte na teritoriji Opštine Herceg Novi koji su započeti ili završeni samo u ovoj godini iznose oko 1 milion i 800 hiljada evra. Dakle, ovome dodamo još planiranu izgradnju /prekid/ sve ovo što sam naprijed kazao, dolazimo do toga da će Vlada Crne Gore samo u prethodnom periodu u poboljšanje infrastrukture u obrazovno-vaspitnim ustanovama u Herceg Novom uložiti oko sedam miliona evra.

Takođe, na kraju da završim sa još jednim podatkom koji se ne tiče samo Opštine Herceg Novi, taj podatak smo i više puta ponavljali, prilikom formiranja ove Vlade jedan od prioriteta na vrhu agende rada ove Vlade jeste svakako stavljanje obrazovanja u fokus. Cijela reforma koju smo izvršili prošle godine svakako se prati, kao i poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta i kao činjenicu želim da saopštim da se u ovom momentu na teritoriji Crne Gore na preko 60 lokacija izvode veći ili manji građevinski radovi ukupne vrijednosti od oko 30 miliona evra.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:36:12)

Zahvaljujem gospodinu Tomiću.

Komentar ima poslanica Maja Bakrač.

MAJA BAKRAČ (26.10.18 18:36:16)

Zahvaljujem, gospodine Tomiću, na ovom iscrpnom odgovoru. Za svaku je pohvalu sve ovo što ste pobrojali, a što je urađeno za poboljšanje infrastrukture vaspitno-obrazovnih ustanova na teritoriji Opštine Herceg Novi.

Takođe, iskreno se nadam da će i Opština Herceg Novi prepoznati važnost ovog pitanja i da će u najskorije vrijeme pronaći i prepoznati lokaciju na kojoj će moći biti izgrađena osnovna škola u Igalu, kao jedna od najvažnijih pitanja kojima se bave u ovom trenutku građani Herceg Novog, a naravno u korist sve djece i svih građana.

Moram negdje da napomenem da je područno odjeljenje u Igalu trebalo biti privremeno rješenje, kako ste i sami rekli, a samo podsjećanja radi - Osnovna škola "Dašo Pavičić" je projektovana za 800 đaka. Ove godine upisano 1.346 đaka, što nam govori o velikoj prebukiranosti iste i tu se stvara problem u realizaciji školskih aktivnosti i rasporeda smjena i predstavlja problem i zaposlenima i đacima. Izgradnjom nove škole u Igalu djeca dobijaju ono što zaslužuju, a to su adekvatni uslovi za sticanje znanja i obavljanja svih aktivnosti.

Cijeneci činjenicu da je Ministarstvo za vrlo kratko vrijeme prepoznalo važnost ovog pitanja, i da, kako ste i sami rekli, je izdvojilo sredstva, nadam se da će isto tako ažurno uraditi Opština Herceg Novi i da će ta lokacija veoma brzo biti poznata.

Što se tiče izgradnje vrtića na Savini, raduje me odluka da će, koliko sam shvatila, za nekih otprilike godinu isti biti završen, jer on je zatvoren inače po odluci Ministarstva jer se utvrdilo da nije bezbjedan zbog nastrešnice. Mališani raspoređeni u Srednjoj mješovitoj školi "Ivan Goran Kovačić" i u zadužbinskoj zgradi Nikole Ukropine, jer su se tu stvorili određeni uslovi za obavljanje te predškolske nastave.

Međutim, svakako bi mališani i nastavnici htjeli što prije da se vrate u svoje ustanove.

Naravno, na kraju moram da kažem da je interes svih nas bezbjednost i obrazovanje djece i da se time niko ne smije kalkulisati, a naravno na nadležnim institucijama je da to i obezbijede, a na zadovoljstvo društva u cjelini.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:38:46)

Zahvaljujem poslanici Bakrač.

Za danas imamo još jedno poslaničko pitanje koje postavlja poslanica Branka Tanasijević. Izvolite, poslanice Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (26.10.18 18:38:59)

Hvala Vam.

Poštovani potpredsjedniče, poštovani predstavnici Ministarstva prosvjete, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete gospodinu Damiru Šehoviću postavljám sljedeće poslaničko pitanje:

Pošto je stvaranje optimalnih uslova za kvalitetno obrazovanje osnovni cilj obrazovnog sistema, savremena škola treba da bude usmjerena na kompetencije pojedinaca kroz podsticanje individualnosti i kreativnosti, korišćenje novih metoda i oblika rada, novih tipologija znanja, vještina i vrijednosti. Taj princip suština je Strategije za razvoj i podršku darovitim učenicima 2015 - 2019, koju je Vlada Crne Gore usvojila krajem 2014. godine. Zbog važnosti ulaganja u darovitost kao kategoriju koja se može razviti samo u pedagoški stimulatívnoj sredini, interesuje me koji su ciljevi ove Strategije realizovani od njenog usvajanja, a koje nastojite dostići u narednom periodu?

Obrazloženje. Razvoju djeteta kome prirodne predispozicije omogućavaju postizanje nadprosječnih rezultata, neophodna je organizovana, sistematska i kontinuirana podrška obrazovnog sistema i škole. To je naročito važno ne samo za učenike, nego i za obrazovni sistem i društvo, jer ako se obrazovne potrebe darovitih učenika nedovoljno uvažavaju, to može dovesti do opadanja njihove motivacije za rad, loših postignuća u školi, pa čak i do problema u ponašanju i disciplini, što u određenim okolnostima mogu biti korijeni budućeg socijalno neprihvatljivog ponašanja. Za razvijanje darovitosti je bitno da se prepozna od ranog uzrasta. James Heckman, koji jedan od najvećih poznavalaca razvojne psihologije i pedagogije na svijetu, upozorava da sva istraživanja ukazuju da pravovremene investicije u darovitost značajno doprinose intelektualnom razvoju darovitog djeteta, a nepravovremene otežavaju ill poskupljuju kasnije napore obrazovnih politika da nadoknade propušteno. Zato je važno da se u obrazovnom sistemu posebna pažnja usmjeri na prepoznavanje i razvijanje darovitosti, jer daroviti učenici imaju potencijal da postanu predvodnici i lideri, da pokreću i ubrzavaju razvoj društva u različitim oblastima. Daroviti i kreativni pojedinci predstavljaju dragocjen nacionalni resurs, pa je ulaganje u njih najbolja investicija kojom se doprinosi razvoju sistema vrijednosti, ukazuje se na značaj izuzetnih sposobnosti, vrijednosti učenja i znanja na kojima počiva svako prosperitetno društvo.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:41:47)

Dajem riječ Arijani Nikolić Vučinić.

Izvolite.

ARIJANA NIKOLIĆ VUČINIĆ (26.10.18 18:41:54)

Hvala.

Talentovani učenici predstavljaju pokretačku snagu svakog društva. U cilju napretka, neophodno je prepoznati ovu djecu i dodatno u njih ulagati kako bi u potpunosti ostvarila svoje potencijale.

Kao što ste rekli, Vlada Crne Gore je 2014. godine usvojila Strategiju za razvoj i podršku darovitim učenicima za period 2015 -2019. godina.

Cilj Strategije je podsticanje talentovanih učenika da razviju svoje sposobnosti, interesovanje i sklonosti, ostvare puni potencijal i dobiju odgovarajuću podršku. Aktivnosti definisane Akcionim planom za period 2016-2018. godina se kontinuirano sprovode. Tako su u prethodnom periodu formirani timovi na nivou škole za podršku i praćenje rada sa talentovanim učenicima, u toku je razvijanje baze podataka o talentovanim učenicima, izrađene su smjernice u okviru predmetnih programa, povećan je broj akreditovanih programa za rad sa talentovanim učenicima. Donesen je Pravilnik o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za unapređenje kvaliteta nastave i talente.

Kako bi se definisali naredni koraci u radu sa talentovanim, Ministarstvo prosvjete je sprovelo anketu. U želji da se prikupe mišljenja nastavnika, kreiran je upitnik o stanju i potrebama rada sa talentovanim učenicima u osnovnim školama, koji obuhvata predloge nastavnika za rad sa talentovanim učenicima, procjenu uspješnosti dosadašnjih mjera i važnost pojedinih aktivnosti za podizanje kvaliteta i slično.

U cilju podrške dodatnog podsticaja nastavnika i talentovanih učenika, Ministarstvo prosvjete formiralo Fond za unapređenje kvaliteta nastave i talente. Ovaj fond je jedan od većih iskoraka prošlogodišnje obrazovne reforme. Osnivanje fonda je potvrda sistemске brige društva i afirmativnog odnosa prema talentovanim u obrazovnom sistemu.

Iz sredstava Fonda svake godine će biti nagrađivani talentovani učenici, kao i nastavnici koji se ističu u vaspitno-obrazovnom radu. Sredstva će se raspoređivati godišnje, nakon konkursa koji raspisuje Ministarstvo prosvjete. Ove godine u Fond je obezbijedeno pola miliona evra. Konkurs za dodjelu nagrada je u toku i traje do 1. novembra.

Komisija za raspodjelu sredstava je sastavljena od uglednih predstavnika akademskog, javnog, nevladinog sektora, kao i predstavnika učenika. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (26.10.18 18:44:45)

Zahvaljujem. Pravo na komentar koji želi da iskoristi ima poslanica Branka Tanasijević. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (26.10.18 18:44:53)

Zahvaljujem gospođi Nikolić na odgovoru. Ono što moram da konstatujem da je Ministarstvo prosvjete već dosta uradilo na unapređenju pozicije, kako kažete, talentovanih učenika, a da ima namjeru da ulaže u tu oblasti i u narednom periodu.

Ono što sam primijetila u Vašoj prvoj rečenici je da ste upotrijebili izraz "talentovana djeca", a strategija se zove Strategija o darovitoj djeci, što znači da je terminologija potpuno neusaglašena i u zakonima i uopšte u pravnoj regulativi koja se odnosi na ovu oblast koristi se više različitih termina. To su: talentovanost, nadarenost, izvrsnost, natprosječnost i tako dalje, što može djelovati zbunjujuće na prosvjetne radnike. Ja bih vas samo zamolila da se uvaži moja inicijativa u smislu da se napravi usaglašavanje terminologije koja se odnosi na ovu oblast. To jeste formalna prepreka, ali jeste prepreka. Da li ćete promijeniti naziv same strategije, jer će se ona donijeti 2019. godine ponovo, ili će se usaglasiti pravna regulativa koja se odnosi na ovu oblast svejedno, ali je činjenica da se na istu grupu ne može odnositi više različitih termina. Ja ću zato u nastavku mog govora koristiti termin darovitost, jer se to koristi u strategiji koja je bila predmet mog pitanja.

Želim da konstatujem je da upravo sa darovitim učenicima najviše rade daroviti nastavnici i posvećuju ogromnu pažnju razvijanju njihovih talenata, odnosno postižu se toliko natprosječni rezultati koji su kredibilni ne samo u Crnoj Gori, nego i daleko van nje, tako da mi imamo resurs sa kojim možemo raditi.

Međutim, smatram da jedno tako pitanje nije dovoljno urediti tako što će se raditi sa talentovanim djecom putem mentorskog rada, nego da se mogu koristiti i evropski modeli koji su veoma značajni, a ispitani kao mogući da se mogu koristiti u Crnoj Gori, jer se djelimično i ovdje koriste. To su principi: segregacija, akceleracije i obogaćivanje programa.

Princip segregacije se djelimično koristi u Crnoj Gori, a to je izdvajanje grupe natprosječnih u jednu grupu. To ima dobre strane, jer oni mogu bolje da napreduju, ali oni se odvajaju od svoje generacije, odvajaju se od društva, što jeste za kritiku i kritikuje se od eksperata koji se bave pedagogijom. Princip akceleracije jeste da se ta djeca ranije upisuju u školu ili da za jednu školsku godinu mogu završiti dva razreda. Takođe, dobar model, ali koji se takođe može kritikovati, ali optimalan model koji priznaje i Evropa, a koji se djelimično koristi u Crnoj Gori je obogaćivanje, odnosno priširivanje sadržaja za nadarenu, odnosno darovitu djecu.

Smatram da jedan od prioriteta Ministarstva prosvjete treba da bude taj da se upravo natprosječnicima posveti velika pažnja u narednom periodu i da se obogaćivanje programa koristi kao jedan od modela koji će dati najbolji rezultat. To nije bitno samo za pojedince koje mi imamo kao takve u Crnoj Gori. To je bitno i za školski sistem, to je bitno za obrazovanje, bitno je za znanje, jer jedno društvo ne može prosperirati ako nije zasnovano na znanju. Dakle, to je bitno i za državu i za društvo kao cjelinu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (26.10.18 18:48:25)

Zahvaljujem poslanici Branki Tanasijević. Na ovaj način smo završili poslanička pitanja koja su se za danas odnosila na Ministarstvo prosvjete.

Zahvaljujem Arijani Nikolić Vučinić i Veljku Tomiću.

Uvaženi poslanici, uvaženi građani, postojala je neka inicijativa da možda i dodatno šutra radimo. Ipak je odlučeno da nastavimo da radimo u ponedjeljak.

Želim samo da vas informišem da smo za ova dva dana imali ukupno 61 pitanje; pozicija je postavila 39, a opozicija 22. Preostalo je još 36 pitanja koja treba završiti tokom sljedeće nedjelje, a u utorak počinjemo sa redovnom sjednicom gdje imamo značajan broj tačaka dnevnog reda.

Zahvaljujem svima koji su postavili pitanja i članovima Vlade koji su odgovarali na pitanja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 11:34:13)

Uvažene kolege poslanici, nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na poslanička pitanja, imamo još dosta posla pa ćemo se danas dogovoriti kojom ćemo dinamikom raditi narednih dana vodeći računa da sutra imamo i redovno zasijedanje Skupštine.

Danas je sa nama ministar prosvjete Damir Šehović.

Imamo i poslanička pitanja koja su ostala od petka za njega, to su pitanja koja postavljaju poslanik Budimir Aleksić, poslanica Ana Nikolić, predsjednik Odbora za obrazovanje Radule Novović dva pitanja i poslanik Adrijan Vuksanović.

Po redosljedu prvi je poslanik Budimir Aleksić.

Ima riječ poslanik Budimir Aleksić. Izvolite.

BUDIMIR ALEKSIĆ (29.10.18 11:36:50)

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li Ministarstvo obrazovanja namjerava da preduzme bilo kakvu aktivnost kako bi se smanjila brutalna nacionalna i politička diskriminacija koja vlada u obrazovnom sistemu Crne Gore

o čemu najbolje svjedoči činjenica da već punih 20 godina pripadnici srpskog naroda i deklarirani članovi simpatizeri opozicionih političkih stranaka ne mogu da dobiju posao čak ni na određeno vrijeme u prosvjeti. Dakle, svima je poznato da ova diskriminacija u obrazovnom sistemu prosto bude oči.

Dakle, vi nemate danas ni u oblasti visokog školstva, to dobro znate ministre, ni jedan dekan nije Srbin niti pripadnik neke opozicione stranke, ni jedan direktor srednjih i osnovnih škola, kao ni predškolskih ustanova nije srpske nacionalnosti i to je nešto što je, kao što znate potpuno neprirodno u jednoj višenacionalnoj državi u kojoj pripadnici upravo tog srpskog naroda broje 30%. Dakle, vi nećete danas naći ni u zemljama bivše Jugoslavije ni u Evropi sličan slučaj.

Ne samo što ne mogu biti na rukovodećim mjestima nego već 20 godina od zaokreta DPS-a od 1998. godine niko ko se deklariše nacionalno kao Srbin ne može da dobije posao u obrazovnom sistemu. Tačno se zna kako se zapošljavaju ljudi u prosvjeti. Dakle, predsjednik opštinskog odbora Demokratske partije socijalista u saradnji sa ljudima iz ministarstva, kad se otvori neki konkurs, ovaj predsjednik opštinskog odbora predlaže, daje na znanje ministarstvu i tamo vi dajete posljednju riječ i tako se ljudi tamo zapošljavaju. Dakle, to traje već 20 godina i to je svima poznato. Primjera ima takoreći bezbroj.

Evo ja ću navesti samo jedan. Snaha šefa našeg poslaničkog kluba Milutina Đukanovića je završila književnost prije devet godina sa prosjekom 8,5, dakle prije devet godina sa prosjekom 8,5. Sve ispite je dala u roku, poslije diplomskog je odradila pripravnički staž, položila stručni ispit, dobila je licencu za rad u vaspitno obrazovnim ustanovama, konkurisala u više škola u Nikšiću, u Podgorici, u Plužinama, redovno prati konkurse. Samo ovog mjeseca dva puta je konkurisala u Gimnaziji "Slobodan Škerović" u Podgorici, u Osnovnoj školi "Dragiša Ivanović" na Zlatici, u Osnovnoj školi "Pavle Rovinski", u Komanima, u Srednjoj stručnoj školi u Nikšiću, u Petrovićica, na Lukovu, dakle u zabitima u okolini Nikšića, u Plužinama, u okolini Plužina i nigdje naravno ne može da dobije posao ni na određeno vrijeme. Takvih znam, mogli bi do jutru čitavu dokumentaciju imam, to je nešto što bude oči, što mnogo govori i o prirodi našega društva, o zrelosti naše demokratije, o stanju u obrazovnom sistemu. Ja sam se, pravo da vam kažem, nadao da ćete vi kao novi ministar i čovjek iz oblasti visokog obrazovanja makar nešto preduzeti da se to stanje promijeni, pa evo pitam da li uopšte iko tamo namjerava da to pokrene sa mrtve tačke.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 11:40:21)

Zahvaljujem poslaniku Aleksiću.
Ima riječ Damir Šehović, ministar prosvjete.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.10.18 11:40:28)

Hvala potpredsjedniče Gvozdenoviću.
Poštovani poslanice Aleksiću, dame i gospodo,

Ja na samom početku moram da kažem da mogu da razumijem vašu političku potrebu da postavite ovakvo pitanje, ali vjerujem da ćete i vi razumjeti što ću na to pitanje odgovoriti vrlo jasno na način da u obrazovnom sistemu Crne Gore ne vlada nikakva, kako vi kažete, nacionalna i politička diskriminacija. Naprotiv. I da se to između ostalog može vidjeti kroz značajan broj zaposlenih u prosvjeti koji su politički aktivni u raznim partijama ali društveno aktivni u najrazličitijim profilima organizacija, o čemu svakodnevno svjedočimo kroz medijske nastupe. Obrazovni sistem dakle takve aktivnosti ne suzbija niti ima namjeru jer cilj obrazovnog sistema je da podstiče kritičku misao kod samih učenika a to može samo slobodan i osviješten pojedinac. Naravno, postoji granica između slobodnog djelovanja i djelovanja koje je nedostojno prosvjetnog radnika a obrazovni sistem ima obavezu da djeluje samo kada je riječ o ovom drugom. Uostalom, vi znate da je procedura pri izboru direktora i zapošljavanju samog kadra jasna, a nakon zakonskih izmjena koje smo usvojili sredinom 2017. godine i dodatno unaprijeđena i učinjena transparentnijom nego što je bila. Kada govorimo o izboru direktora taj proces je na naš zahtjev a

taj zahtjev je naišao na razumijevanje kolega u Skupštini koji su u tom momentu bili u sali kada smo razgovarali na temu izmjena svih sistemskih zakona iz oblasti obrazovanja i usvojen i sada tročlana komisija predlaže ministru rješenje za izbor direktora od prijavljenih kandidata nakon što se obavi razgovor sa njim.

Takođe, želim da vas informišem da nacionalna i politička pripadnost nikom u tom procesu nijesu prepreka, ali ni preporuka za izbor na funkciju na neku od čelnih pozicija u bilo kojoj obrazovnoj ustanovi. Govorim to vrlo jasno, vrlo direktno jer i sam u konačnom stavljam potpis na takva kadrovska rješenja.

Kada je riječ o zapošljavanjima unutar obrazovnog sistema, onda mi dozvolite da vas podsjetim da sa tom vrstom zapošljavanja Ministarstvo prosvjete nema nikakve veze, već da je ona u direktnoj nadležnosti samih škola, a i ta procedura je dodatno učinjena transparentnijom nakon izmjena sistemskih zakona iz oblasti obrazovanja, tako da odluku o zapošljavanju nastavnika donosi direktor ustanove, ali opet na prijedlog komisije u roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave. Komisiju imenuje direktor ustanove u skladu sa statutom ustanove. Pri tom, javna ustanova može raspisati konkurs za zapošljavanje nastavnika ako ne postoji mogućnost da se sporazumno preuzme nastavnik iz druge javne ustanove sa liste zaposlenih na neodređeno vrijeme. Ako postoji sistematizovano i odobreno radno mjesto i ako postoji dokaz Ministarstva o obezbijeđenim finansijskim sredstvima.

Kada govorimo o zapošljavanju nastavnika na određeno vrijeme, onda znate da se nastavnik može zaposliti bez raspisivanja javnog konkursa na period do 30 dana u slučaju zamjene privremeno odsutnog nastavnika, privremenog povećanja obima posla, rada na određenom projektu. Svako zapošljavanje, pa i na određeno koje je duže od mjesec dana, prolazi potpuno identičnu proceduru kroz koju prolazi i zapošljavanje na neodređeno vrijeme što znači da prolazi proceduru javnog konkursa. Dakle, procedure zapošljavanja su vrlo jasne, transparentne i lako proverljive. Ako imate bilo kakva drugačija saznanja pozivam Vas da ih podijelite sa inspekcijama ili drugim nadležnim organima. Ja Vam u tom dijelu svakako stojim na raspolaganju i u koliko nađemo i jednu nezakonitost u bilo kojem slučaju koje zajednički otvorimo budite sigurni da ću svakog onog koji je učinio tu nezakonitost nezavisno koju poziciju pokrivaio sankcionisati u skladu sa zakonom, a to znači u koliko je na čelu obrazovne ustanove da će istog momenta biti smijenjen u skladu sa zakonom koji smo takođe promijenili sredinom 2017.godine, i gdje smo takođe tražili da svako nezakonito zasnivanje radnog odnosa automatski provlači mogućnost da taj neko bude razriješen.

Na kraju, sve nas posjećam da obrazovni sistem broji 13 hiljada zaposlenih i da je u tom smislu pogodan za pretpostavke i špekulacije političke, nacionalne, ali i svake druge prirode, čak i kad u praksi situacija apsolutno nije takva. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 11:45:23)

Zahvaljujem, ministru Šehoviću.

Pravo na komentar ima Budimir Aleksić, koji je postavio ovo poslaničko pitanje.

BUDIMIR ALEKSIĆ (29.10.18 11:45:32)

Najprije kažete da razumijete moju potrebu da iz političkih razloga postavljamo ovakvo pitanje. Dakle, pitanje nije politički motivisano nije to problem. Da li je ovo istina što ja govorim ili nije? Dakle, da li je istina da nema ni jedan dekan na bilo kojoj univerzitetskoj jedinici srpske nacionalnosti, da li je istina da nema ni jedan direktor u osnovnim i srednjim školama srpske nacionalnosti, da li je istina ili nije da u preškolskim ustanovama nema ni jedan direktor srpske nacionalnosti. Evo ja pred javnošću, i pred Vama, i pred Bogom, i pred ljudima tvrdim i dokazujem da je ovo istina, a ako nije Vi mi sad recite jedno jedino ime nakon mog komentara. Nađite mi jednog direktora koji se deklarise da je Srbin, ja tvrdim da ga nema. Da li je to normalno u zemlji u kojoj ima 30% Srba, odgovorite mi i to da li je to normalno ili nije. Zamislite da u Bosni i Hercegovini u kojoj postoji 31% Srba po poslednjem popisu nema ni jednog direktora ni u

Republici Srpskoj ni u Federaciji BiH srpske nacionalnosti, ili u Makedoniji gdje ima 20% Albanaca, da ni jedan direktor škole nije pripadnik albanskog naroda i tako redom. Dakle, nije normalno, nešto ne ide. Kažete dalje da ima ljudi u prosvjeti koji su aktivni u političkim partijama. Tačno, ali ako ste me dobro slušali u obrazloženju pitanja, ja sam kazao da u poslednjih 20 godina, ni jedan pripadnik srpskog naroda nije zaposlen u obrazovnom sistemu Crne Gore. Ovi što su prije zaposleni eto ne mogu baš da ih išćeraju bilo bi previše i za ovu vlast. Ali ih nema na rukovodećim mjestima, primjera koliko hoćete ja sam naveo jedan primjer. Bojan Strunjaš u Pljevljima, sve su novine pisale o tome to je valjda i do Vas doprlo. Čovjek je tu radio na određeno vrijeme, ni pola norme nije imao, osam časova i to procijenjeno da je i to previše da jedan Srbin drži osam časova u nekoj školi 40 kilometara od Pljevalja, magistar književnih nauka, završio, ukoričio, što kažu, doktorat i sad treba da ga brani do kraja godine. Ne može ga ni to zapanuti u nekom selu 40 kilometara od Pljevalja, nego se dovodi član DPS-a iz Bljelog Polja. Pa može li što brutalnije i očiglednije od toga, o čemu je tu riječ.

Kažete, komisija tročlana to procjenjuje, a komisija sastavljena od članova DPS-a. Ima vjerovatno i vaših, čuo sam da ide zapošljavanje pet DPS-ovaca, pa jedan SD tako to ide u zapošljavanju sa biroa. Znači, komisija sastavljena od vaših ljudi, direktor vaš, on donosi odluku, preporučuje Vama, Vi aminujete i sve po zakonu i po proceduri. I sve uz osmijeh. Svaka Vam čast, ali bojim se biće, ne bojim se nego se nadam i vjerujem - ko se zadnji smije poslednji se smije. Svaki je totalitarni režim funkcionisao po zakonu, sve što su radili u NDH-a u Hitlerovoj Njemačkoj, kod Staljina, kod Broza, svu diskriminaciju koju su radili zabranjivali su slobodu političkog okupljanja i slobodu govora, slobodu izražavanja. Sve je to lijepo bilo po zakonu, pa smo vidjeli kako su prošle te države i ti sistemi, pa će tako i ovaj.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 11:49:27)

Na ovaj način smo završili prvo pitanje koje je postavio poslanik Budimir Aleksić, sad prelazimo na sledeće pitanje koje je postavila poslanica Ana Nikolić.

Izvolite, poslanice Nikolić.

ANA NIKOLIĆ (29.10.18 11:49:39)

Hvala potpredsjedniče. Poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvete gospodinu Damiru Šehoviću, postavljam sledeće pitanje:

Kako ocenjujete realizaciju vladinog Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, koji je u implemenaciji punih šest godina, da li je donio željene benefite za zaposlene i za poslodavce i da li u narednom periodu planirate nova programska rešenja u ovoj izuzetno važnoj oblasti?

Da se podsjetimo, program stručnog osposobljavanja omogućava licima sa stečenim visokim obrazovanjem bez radnog iskustva, da tokom devetomjesečnog stručnog osposobljavanja steknu znanje, vještine i kompetencije za samostalno obavljanje posla i polaganja odgovarajućeg stručnog ispita. Pored toga što program omogućava visokoškolcima da steknu odgovarajuće radno iskustvo poslodavcima u javnom i privatnom sektoru daje šansu da prepoznaju potrebe za određenim kadrom, koji odgovara njihovoj specifičnoj djelatnosti, i da radno angazuju taj kadar po isteku stručnog osposobljavanja.

Stručno osposobljavanje traje devet mjeseci i priznaje se kao radno iskustvo u trajanju od 12 mjeseci i kao uslov za polaganje odgovarajućeg stručnog ispita sa stečenim visokim obrazovanjem.

Korisnik za vrijeme stručnog osposobljavanja ima pravo na mjesečnu novčanu naknadu u neto iznosu od 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori. Kroz ovaj program, u prosjeku, godišnje se uključi od 3.000 do 3.500 lica.

Znači, na stručnom osposobljavanju, u tih šest proteklih generacija, bilo je ukupno više od 18.000 visokoobrazovanih lica. Poslodavci su ponudili po informacijama koje statistika daje oko 11.000 radnih pozicija, od kojih je 6.900 u realnom sektoru, dok je 4.000 radnih mjesta u zdravstvu,

obrazovanju, policiji, vojsci, advokatskim kancelarijama itd. Za realizaciju programa stručnog osposobljavanja država je do sada opredijelila oko 52 miliona eura.

Na osnovu analize vašeg ministarstva kao i na osnovu pokazatelja Poreske uprave, oko 50 odsto korisnika je nastavilo sa radom kod poslodavaca kod kojih su se osposobljavali ili kod nekih drugih, dok njih oko 30 odsto vrati se na evidenciju nezaposlenih.

Sve je ono što kaže zakon, a što kaže praksa je upravo ovaj podatak. I željela bih da mi u vašem odgovoru odgovorite, da li ste zadovoljni ovim procentom. Program stručnog osposobljavanja jeste podrška obrazovanju mladih ljudi, odnosno njihov podsticaj da kroz dokazivanje u radnom okruženju lakše dođu do zapošljenja i istovremeno motiviše poslodavce za otvaranjem novih radnih mjesta.

Za osobu koja nema radnog iskustva u zanimanju za koje se školovala, veoma je značajna prilika da počne da radi u struci. Pošto je radno iskustvo često preduslov koji zakon od prilike nalaže i to je onda njima izbor...(Prekid).. investiranju svoju profesionalnu budućnost. Poslodavci, s druge strane, imaju priliku da osobu koja je tek završila školovanje profesionalno oblikuju prema potrebama i zahtjevima sopstvenog poslovanja i na kraju tog procesa prime ih u radni odnos, ukoliko se ukaže prilika. Da li se u praksi ovo dokazuje?

Da li su mladi ljudi zadovoljni radnim iskustvom koje steknu u prvoj godini zaposlenja u svojoj struci? Da li naši poslodavci imaju reference da formiraju prave radne i profesionalne konture jednom mladom visokoškolcu? Kao što stara mudra izreka kaže gvožđe se kuje dok je vruće, tako i njih ta prva radna godina formatira opredjeljuje da li će biti dobri ili ne. Sa druge strane iz perspektive poslodavaca da li praksa pokazuje da li su visokoškolci dobar materijal za dalje oblikovanje u rukama iskusnih poslodavaca? Da li su zadovoljni poslodavci sa kadrom koji dobiju u liku mladih stručnih visokoškolaca? Pored stručnog znanja i takozvanih tvrdih vještina, a to je poznavanje svoje struke, poznavanje stranih jezika, kompjuterskih pismenosti itd. da li dobiju u dovoljno obrazovanje u domenu takozvanih mekih vještina među kojima spadaju komunikacija, sposobnost kreativnog razmišljanja, radna etika, sposobnost rada u timu, umrežavanje, donošenje odluka, pozitivnost, dobro korišćenje vremena, fleksibilnost, kritičko razmišljanje, rješavanje konflikta, te brojne druge osobine. Savremeni stručnjaci i psiholozi upravo kažu da su neke vještine one zbog kojih ćete sutra dobiti zaposlenje i zbog kojih ćete ostati kod poslodavaca.

Prema tome, gospodine Šehoviću, moje je pitanje vrlo kompleksno. Ja želim upravo da se osvrnete da li ste kroz praksu od šest godina zadovoljni ovim programom ili ga treba mijenjati. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 11:54:40)

Zahvaljujem se poslanici Nikolić.
Riječ ima ministar Šehović.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.10.18 11:54:47)

Uvažena poslanice Nikolić,

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem se realizuje već sedmu godinu za redom, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem i pravilnikom o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje.

Poslodavci su za 2019. godinu oglasili potrebu za ukupno 11.007 mjesta za stručno osposobljavanje od čega je javni sektor oglasio 4.103 slobodnih mjesta, privatni sektor 6.904 slobodnih mjesta. Mislim da je važno da saopštimo da je ovo do sada najviše oglašanih mjesta za buduće korisnike programa. U toku je elektronsko prijavljivanje budućih korisnika koje je počelo 18. oktobra i trajaće do 18. novembra 2018. godine. Nakon elektronskog povezivanja poslodavaca i korisnika, devetomjesečno stručno osposobljavanje korisnika kod izabranog poslodavca počće 15. januara 2019. godine.

Shodno Zakonu program omogućava licima sa stečenim visokim obrazovanjem bez radnog

iskustva i koja su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, da tokom devetomjesečnog stručnog osposobljavanja steknu znanja, vještine i kompetencije za samostalno obavljanje posla i polaganje odgovarajućeg stručnog ispita.

Pored toga što program omogućava visokoškolcima da steknu odgovarajuće radno iskustvo, poslodavcima u javnom i privatnom sektoru daje šansu da prepoznaju potrebe za određenim kadrom koji odgovara njihovoj specifičnoj djelatnosti i radno ga angažuju po isteku stručnog osposobljavanja. Devetomjesečno stručno osposobljavanje tokom kojeg korisnici imaju naknadu u neto iznosu 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini je svojevrsna podrška obrazovanju mladih, odnosno podsticaj da kroz dokazivanje u radnom okruženju lakše dođu do zaposlenja i istovremeno motiviše poslodavce za otvaranjem novih radnih mjesta. Istraživanja su pokazala da program doprinosi realizaciji ključnog cilja koji se tiče podrške mladim visokoškolcima prelasku iz svijeta učenja u svijet rada i povećanju zapošljivosti mladih.

Podsjećanja radi, u prošloj godini poslodavci su oglasili potrebu za ukupno 10.029 mjesta za stručno osposobljavanje, od čega je javni sektor oglasio 4.030 slobodnih mjesta a privatni sektor 5.999 slobodnih mjesta. Po elektronskim putem sprovedenom postupku povezivanje korisnika i poslodavca, nakon prvog i drugog kruga 3.055 visokoškolaca je dobilo priliku da se u devetomjesečnom periodu stručno osposobljava kod izabranog poslodavca i time stekne uslove za polaganje stručnog, odnosno državnog ispita. Ministarstvo sa ostalim institucijama uključenim u realizaciju programa periodično sprovodi ankete korisnika i poslodavaca koje su i pokazale zadovoljstvo korisnika i poslodavaca programa. Preko 90% korisnika bi preporučilo kolegama da učestvuju u programu. Takođe Ministarstvo je u saradnji sa Poreskom upravom Crne Gore uradilo analizu koliko je korisnika nastavilo radni angažman nakon stručnog osposobljavanja i analiza je pokazala da je za prethodnih šest godina oko 50% korisnika nastavilo radni angažman od čega je oko 60% u privatnom sektoru. Program realizuju Uprava za kadrove, Zavod za zapošljavanje, Ministarstvo javne uprave i Ministarstvo prosvjete, kao i radni tim za praćenje i implementaciju programa. Podsjećamo da je posljednjim izmjenama Zakona o visokom obrazovanju propisana obavezna praktična nastava u iznosu od 25% na svakom studijskom programu čime će po izlasku prve generacije koja studira po reformisanom modelu studija biti otvoren prostor za razgovor o daljoj sudbini programa, njegovoj modifikaciji ili potpunom ukidanju.

Ako me pitate za moj lični utisak o samom programu, onda ću saopštiti da sam zadovoljan onim što smo od tog programa, imajući prethodno iskustvo u vidu, postigli, ali vas isto tako moram podsjetiti da je riječ o ne malom novcu koji ova država izdvaja svake godine za te namjene. Riječ je o nekih do 10 miliona eura koliko se za ove potrebe izdvaja i lično sam bliži da kada prva generacija koja izađe po reformisanom modelu studija a u okviru kojeg je obavezna praktična nastava na nivou od 25% u odnosu na studijski program, lično sam mišljenja da treba ići u modifikaciju ovog programa. Lično sam mišljenja da ovaj program treba da ide u pravcu stimulisanja dugoročnijeg zapošljavanja ili garantovanja radnog mjesta na duži vremenski period od godinu dana, jer cijenim da 10 miliona eura je sasvim dovoljno novca koje ako na kvalitetan način svake godine koristimo, možemo pomoći značajnom broju ljudi, ne samo ...(Prekid)... u iznosu od devet mjeseci, nego im možemo pomoći da trajnije riješe pitanje zaposlenja. Dakle, s obzirom da smo promijenili zakonodavni okvir, s obzirom da će potrebna praktična znanja studenti koji studiraju po novom reformisanom programu sticati tokom studija, mišljenja sam da bi nakon što prva generacija studenata izađe, koja je završila studijski program po tom reformisanom programu trebalo razmisliti u pravcu modifikacije samog programa, trebalo razmisliti o tome da to bude subvencija poslodavcima koji žele da za nekog otvore prostor za zapošljavanje, ali ne na godinu nego na znatno duži vremenski period i cijenim da će tada biti dobra prilika da zajedno i sa vama u parlamentu razgovaramo na tu temu i da dođemo do zajedničkog zaključka.

Da ne budem pogrešno shvaćen, program koji se realizuje na način na koji se do sad realizuje je već dao rezultate. 60%, odnosno 50 ...(Prekid)... koja učestvuju u programu stručnog osposobljavanja ostaje da radi kod poslodavaca, od čega je 60% u privatnom sektoru što je za nas jako važno, ali ja cijenim da ima prostora za unapređenje samog programa, cijenim da ima prostora za otklanjanje nedostataka koje smo za ovih šest godina uspjeli da detektujemo i cijenim da ima prostora da ovaj novac iskoristimo kako bismo dugoročno rješavali problem nezaposlenosti, a pogotovo nezaposlenosti mladih. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:01:21)

Hvala ministre Šehoviću.
Komentar Ana Nikolić.

ANA NIKOLIĆ (29.10.18 12:01:25)

Hvala potpredsjedniče.

Ja se zahvaljujem ministru na odgovoru. Prosto negdje je i za očekivati da je poslije šest godina i neophodna jedna ovako detaljna analiza kako je taj program dao efekte na naše mlade ljude, naše mlade diplomce, kako je ta godina dana, odnosno devet mjeseci ostavilo traga u njihovoj prelomnoj godini života kada iz učenika prelaze u odrasle ljude koji će da se bave biznisom i upravljaju ovom državom, tako da definitivno mislim da jedna reforma ovako kako ste sad vi opisali puno znači da će donijeti još bolje benefite, a sve u smislu tom da ti ljudi zasnuju, da taj procenat bude mnogo veći nego što je 50%, naravno da bude prisutan privatni sektor da mladi ljudi idu tamo gdje se stvara i nova vrijednost, da će tamo dati najveći doprinos kad je u pitanju svoja država i naravno da to bude zaposlenje na mnogo više godina. Hvala na informacijama.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:02:26)

Zahvaljujem poslanici Ani Nikolić.

Dva poslanička pitanja ima šef Odbora za prosvjetu, poslanik Radule Novović, a poslije njega nek se pripremi Adrijan Vuksanović i na taj način sa tih pet pitanja završavamo pitanja koja su vezana za ministra Šehovića. Nakon toga imamo šest pitanja koja se odnose na Ministarstvo vanjskih poslova, na ministra Darmanovića pa sugerišem da se poslanici Predrag Bulatović, Strahinja Bulajić, Nedeljko Rutović, Andrija Nikolić, Miloš Nikolić i Jovan Vučurović pripreme, odnosno da ih službe informišu da ćemo za od prilike jedno dvadesetak minuta nastaviti sa pitanjima ministru Darmanoviću.

Izvolite poslaniče Novoviću.

RADULE NOVOVIĆ (29.10.18 12:03:22)

Hvala vam potpredsjedniče.

Saglasno Poslovniku Skupštine Crne Gore, želim da ministru prosvjete, dr Damiru Šehoviću, postavim dva pitanja:

Prvo pitanje - Da li će Budžetom za 2019. godinu biti planirana izgradnja novih osnovnih škola, gimnazije i novih vrtića u Podgorici?

Obrazloženje: Svjedoci smo da se Glavni grad širi iz godine u godinu, odnosno da se povećava broj stanovnika. Na žalost, taj porast, koji je posljedica demografskih kretanja, ne prati odgovarajuća obrazovna infrastruktura. To je dovelo do toga da su gradske škole, vrtići i gimnazija preopterećeni brojem upisane djece, odnosno učenika.

Sve ovo, bez sumnje, utiče i na kvalitet vaspitno - obrazovnog procesa. Zbog toga se nameće pitanje šta se planira u ovom pravcu za narednu 2019. godinu. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:04:22)

Zahvaljujem se. Izvolite ministre.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.10.18 12:04:27)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi kolega Novoviću, želim da vam se zahvalim na poslaničkom pitanju i na prilici da crnogorsku javnost još jednom podsjetimo o tome kakvi su naši planovi kad je riječ o ulaganju u obrazovnu infrastrukturu i u tom smislu mi dozvolite da kažem da Ministarstvu prosvete radi na poboljšanju uslova i proširenju kapaciteta za realizaciju obrazovno vaspitnog procesa. Zahvaljujući takvom opredeljenju Ministarstva, ali i Vlade Crne Gore u cjelini svjedočimo moguće najvećem investicionom ciklusu koji se odnosi na obrazovnu infrastrukturu poslednjih decenija što i sami možete primijetiti i to kako u Glavnom gradu tako i u državi u cjelini. U tom smislu je kada govorimo o Podgorici u planu realizacija sledećih objekata. Nakon otvaranja vrtića u naselju Zagorič krajem 2016. godine u koji je uloženo nešto preko 1,2 miliona eura, a nedavno i vrtića na Starom Aerodromu vrijednog blizu 3 miliona eura, koristim priliku da vas informišem da je u toku i izgradnja vrtića u Tuzima. Objekat je ukupne bruto površine cirka 1.400 m² i planiran je za boravak oko 200 djece. Vrijednost ovih radova je 1.550.000 eura. Puštanje ovog vrtića u funkciju je planirano za sredinu 2019. godine, a njegova izgradnja se finansira iz kreditnih sredstava Banke za razvoj Savjeta Evrope.

Takođe, izrada projektne dokumentacije za vrtić u naselju Blok 6 je u završnoj fazi, nakon čega će se raspisati tender za izbor izvođača radova. Izgradnja vrtića se finansira takođe iz kreditnih sredstava Ceba. Riječ je takođe o višemilionskom projektu čija će se tačna vrijednost znati nakon izbora izvođača radova. Iz kredita Ceba će se finansirati i rekonstrukcija dijela postojećih vrtića na teritoriji Glavnog grada. U toku je izgradnja nove Srednje škole u Golubovcima. Ukupna bruto površina objekta je pet i po hiljada m², a vrijednost radova je oko četiri i po miliona eura. Škola će početi sa radom od školske 2019 - 2020. godine. U planu je izgradnja nove škole i u naselju Tološi. U toku su aktivnosti za raspisivanje konkursa za izradu idejnog rešenja. Planirana površina ovog objekta je oko 5.000 m². Tokom 2019. godine će se uraditi projektna dokumentacija i raspisati tender za izbor izvođača radova. Takođe je riječ o višemilionskoj investiciji.

Planiramo izgradnju nove Osnovne škole u naselju Karabuško polje. Zemljište na kome je planirana izgradnja ove škole je u privatnom vlasništvu pa su u toku aktivnosti na rješavanju imovinsko pravnih odnosa mještana sa Glavnim gradom i Opštinom Tuzi, kako bi se moglo pristupiti izradi projektne dokumentacije za ovu takođe višemilionsku investiciju.

Vlada je nedavno otkupila zemljište za izgradnju novog vrtića i moguće osnovne škole u zahvatu DUP Radoje Dakić, vrijednosti 3,3 miliona eura. Kroz kapitalni budžet za 2019. godinu planiran je početak realizacije aktivnosti na izgradnji takođe višemilionskih projekata novog vrtića i vjerovatno i škole, odnosno izrada projektne dokumentacije. U postojeći objekat Gimnazije "Slobodan Škerović" tokom ljetnjeg raspusta ove godine je uloženo oko 1.300.000 eura iz kreditnih sredstava KFW banke, čime su stvoreni odlični uslovi za boravak i rad u ovom objektu. Ipak nezavisno od toga Ministarstvo prosvjete analizira potrebu izgradnje nove gimnazije imajući u vidu demografska kretanja ka Glavnom gradu i potrebu koju ista produkuje. Treba imati na umu da jedan ovako krupan i složan infrastrukturni projekat kao i finansijski zahtjevan podrazumijeva aktivnosti u više faza kao i ostali višegodišnji i višemilionski projekti.

Ministarstvo prosvjete će u narednom periodu kako od sredstava iz kapitalnog budžeta tako i od potencijalnih kreditnih aranžmana raditi na proširenju kapaciteta vaspitno obrazovnih ustanova sa akcentom na predškolske ustanove kao što je to bio slučaj do sada. Zato i intenzivno razgovaramo sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope oko produženja kreditnog aranžmana, što bi ukoliko rezultira dogovorom značilo stvaranje finansijskih preduslova za izgradnju osim gore pomenutih, još nekoliko vrtića na teritoriji Glavnog grada, kao i na teritoriji manje razvijenih sjevernih opština u Crnoj Gori.

Na taj način bismo našoj djeci obezbijedili kvalitetan boravak u predškolskim ustanovama, povećali bismo obuhvat ranijim vaspitanjem i obrazovanjem, a značajno bismo dodatno rasteretili postojeće kapacitete. U intenzivnoj smo komunikaciji sa Ministarstvom finansija ovim povodom. To bi značilo otvaranje prostora još za nekih 10 miliona eura koje bi smo za ove namjene iskoristili i ako bismo u konačnom postigli dogovor na način na koji očekujemo da će biti postignut, to znači da će Glavni grad i nekoliko sjevernih opština biti bogatiji za još nekoliko vrtića što će bitno da pomogne rasterećivanju kapaciteta postojećih vrtića, što će dodatno da unaprijedi uslove u kojima

mališani sa tog područja borave i što će predstavljati još jednu potvrdu da ova Vlada u godini štednje ne štedi na obrazovanju nego naprotiv nikad više sredstava rekao bih izdvaja za obrazovanje, a investicija u infrastrukturu, u obrazovnu infrastrukturu, to na najbolji mogući način potvrđuju, jer se one ne mogu fingirati. One su lako vidljive, a ja mislim da će te se saglasiti sa nama da ono što je poslednjih godina urađeno kad je riječ o obrazovnoj infrastrukturi i novac koji je uloženi za te namjene svjedoči o čvrstom opredjeljenju ove Vlade da ide u pravcu održivog modela rasta, a njega ne može biti bez značajnijeg izdvajanja za obrazovanje, jer je jedino to formula da Crna Gora kao i svaka druga država ide ...(Prekid)... napretka i da njen rast ne bude stihijskog nego održivog i dugoročnog karaktera. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:10:33)

Pravo na komentar i nakon toga odmah može postaviti sledeće pitanje poslanik Novović.

RADULE NOVOVIĆ (29.10.18 12:10:42)

Hvala, potpredsjedniče.

Ministre, hvala vam na iscrpnom odgovoru.

Smatram izgradnju novih škola vrtića i gimnazije prioritetom našeg obrazovnog sistema. Demografski procesi su takvi kakvi jesu. Mogu vam se sviđeti ili ne, ali moramo im ići u susret. Ne možemo ih samo komentarisati.

Dakle, Podgorica mora imati bolje škole, vrtiće, novu gimnaziju. Uostalom djeca 21.vijeka i njihovi nastavnici to zaslužuju. Ja smatram da su dobri školski objekti ogledalo državnog identiteta i to vrlo eklatantno i ono što je najvažnije to direktno utiče na kvalitet vaspitno obrazovnog procesa koji se odvija po vrtićima i školama. Namjerno pominjem ovu sintagmu vaspitno obrazovni proces, jer kod nas se nekako gubi iz vida i u teoriji i u praksi pojam vaspitanja. Samo se govori o obrazovanju. Ja bih rekao da školu i nastavnici danas u vremenu prezauzetih roditelja moraju više nego ikad biti vaspitači. No, ovo je tema o kojoj se mora govoriti u okviru posebne sjednice. U svakom slučaju želim da kažem da raduju i ohrabruju napori koje preduzima Vlada i resorno ministarstvo da se naše škole učine modernijim i boljim ambijentom za boravak onih do kojima nam je najviše stalo.

Ono što je ja mislim ključno u svemu ovome jeste da je i Vlada koja je u ovom sazivu, a i u prethodnim i oblast obrazovanja stavila rekao bih na pijadestal svog interesovanja. Čuli smo da je isključivo i predsjednik države u svom inauguralnom govoru, a dozvolite da pomenem i da je u programu najveće partije u Crnoj Gori Demokratske partije socijalista obrazovanje stavljeno rekao bih na nivo prioriteta. Dakle, sve to ukazuje na činjenicu da je obrazovanje nešto čemu se u našoj državi poklanja adekvatna pažnja. Uz izgradnju infrastrukturnih objekata vjerujem da će u narednih nekoliko godina Crna Gora biti prepoznata po kvalitetu obrazovanja ne samo u regionu nego i šire. Da li da odmah pređem i na drugo pitanje? Hvala.

Dakle, moje drugo pitanje glasi:

" Da li se neko u resoru prosvjete bavi kontrolom i kvalitetom rada, odnosno kvalitetom vaspitnog i obrazovnog procesa koji se obavlja u takozvanim produženim boravcima?"

Obrazloženje.

U Podgorici u zadnji par godina niču takozvani produženi boravci. Radi se o ambijentima u kojima djeca, posebno školskog uzrasta, provode vrijeme prije ili poslije završetka nastave dok su im roditelji na poslu, uglavnom djeca od prvog do četvrtog razreda. Da objasnim zašto kažem takozvani produženi boravci.

Naime, Ministarstvo prosvete je donijelo pravilnik o uslovima u pogledu prostora, opreme i kadra za organizovanje produženog boravka učenika kod pravnog i fizičkog lica. Ovim pravilnikom po prvi put u Crnoj Gori predviđeno je da pravna i fizička lica mogu da organizuju produženi boravak za učenike, prije svega prvog ciklusa osnovne škole, ako ispunjavaju uslove u pogledu prostora, opreme i nastavnog kadra. Licencu za rad ovim licima izdaje Ministarstvo prosvjete. Treba podsjetiti da je Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju u članu 17 koji se odnosi na

produženi boravak i jutarnji boravak predviđeno da škola u skladu sa svojim mogućnostima organizuje produženi boravak za učenike I razreda, a izuzetno i za učenike II razreda opet u skladu sa mogućnostima.

Dalje se navodi da se u okviru produženog boravka učenicima obezbjeđuje čuvanje u toku kojeg se odvijaju različite sportske i kulturno-umjetničke aktivnosti - učenje, izrada domaćih zadataka, izvršavanje drugih obaveza u skladu sa pravilima škole.

Stavom 3 je precizirano da je škola obavezna, da za učenike I razreda organizuje jutarnji boravak. Zakoni, podzakonska akta koji su usvojeni u ovom domu u julu mjesecu prošle godine su, rekao bih, dobro definisana. Problem nastaje kako to obično biva u praksi. Naime, većina takozvanih produženih boravaka nema adekvatne uslove za boravak djece, odnosno nijesu urađeni u skladu sa Pravilnikom koji sam malo čas pomenuo. To su zapravo igraonice ili slični prostori.

S obzirom na tu činjenicu nameće se nekoliko pitanja, prije svega pitanje stručnosti kadra koji rade u ovim boravcima, pitanje kvaliteta ishrane, higijene i mnoga druga pitanja.

Ključno je, da li postoji neko ko kontroliše rad ovih ambijenata?

Smatram da su sve ovo veoma važna pitanja, s obzirom da je veliki broj djece, odnosno roditelja zbog poslovnih obaveza prinuđen da dijete ostavlja više od šest sati, dakle po nekad više nego u školi u ovakvim boravcima. Hvala vam.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.10.18 12:16:15)

Hvala.

Ministarstvo prosvjete je, kako ste i sami rekli shodno Zakonu o osnovnom obrazovanju i vaspitanju donijelo Pravilnik o uslovima u pogledu prostora, opreme i kadra za organizovanje produženog boravka učenika kod pravnog i fizičkog lica.

Ovim Pravilnikom uređuju se usovi koji treba da ispunjava pravno i fizičko lice za organizovanje produženog boravka, učenika osnovne škole u pogledu prostora, opreme i kadra.

Zavod za školstvo vrši nadzor nad obrazovno vaspitnim radom privatnih i javnih ustanova koje imaju licencu za rad, izdatu od Ministarstva prosvjete.

Zavod za školstvo utvrđuje kvalitet realizacije standarda obrazovno-vaspitnog rada ustanova u cilju njegovog unapređenja. Nadzor nad primjenom propisa, odnosno inspeksijski nadzor obavlja Uprava za inspeksijske poslove nad primjenom propisa iz oblasti prosvjete, pa i konkretno Zakona o osnovnom obrazovanju, inspeksijski nadzor vrši prosvjetna inspekcija koja djeluje u okviru Uprave za inspeksijske poslove shodno Zakonu o inspeksijskom nadzoru.

Namjerno sam faktografski pobrojao ono što jesu činjenice. Neke ste i sami u svom pitanju naglasili. Najbitnija stvar koju ovdje treba saopštiti je da nam produženi boravci trebaju, da su oni neophodni pogotovo u društvu i u vremenu u kojem danas živimo. Važno je naglasiti da je Crna Gora zakonodavni okvir prilagodila toj potrebi, važno je naglasiti da je Ministarstvo prosvjete otišlo korak dalje, pa podzakonskim aktima dodatno precizirala ono što smo zajednički ovdje dogovorili tokom izmjena Zakona iz oblasti obrazovanja sredinom 2017.godine i činjenica je da su time stvoreni uslovi da produženi boravak garantuje našoj djeci kvalitetno provedeno vrijeme u kojem mogu što-šta i da nauče.

Međutim, ja želim da se složim sa vama i da kažem da bez obzira na ovakvo činjenično stanje, ja ipak mislim da prostora za unapređenje kvaliteta uslova u kojem naša djeca borave u okviru produženog boravka ima, dakle prostora za unapređenje ima. Ja mislim da je na svima nama da pomognemo kolegama i iz Zavoda, a još i više kolegama iz Uprave za inspeksijske poslove da odrade svoj dio posla kako treba.

Mi živimo u malom društvu, društvu koje je zbog svoje veličine podložno da, i na neke manjkavosti u sistemu zažmuri u želji da se jedni drugima ne zamjeramo.

Kad je riječ o djeci to sebi ne smijemo da dozvolimo. Želim da ohrabrim i vas, i ostale kolege, a i crnogorsku javnost da tamo gdje procijenim da ima prostora da se izvrši nadzor nad načinom funkcionisanja ovih produženih boravaka, da se utvrde nesporne činjenice, da se unaprijedi njihovo poslovanje a ako treba nekome i da se oduzme licenca da budu u intenzivnoj komunikaciji sa kolegama iz Uprave za inspeksijske poslove, da budu u intenzivnoj komunikaciji,

ako treba direktno sa mojim kabinetom, jer ću se ja potruditi da onu praksu koju sam ustanovio zajedno sa svojim saradnicima kada sam prihvatio ovu obavezu da svaki dopis, pa čak i anonimni koji ukazuje na neku manjkavost, a koji nalaže potrebu djelovanjem Uprave za inspekcijske poslove formalno prosleđujemo samoj upravi i tražimo od njih povratan odgovor.

Mi saradnju imamo jako kvalitetnu, ona je na jako visokom nivou, ali nam je svima nama potrebno dodatna pažnja kada je riječ o ovom problemu zbog čega sam još jednom zahvalan na otvaranju i ovog veoma važnog pitanja, jer vjerujem da će i ova razmjena mišljenja na ovu temu pomoći svima nama da prosto razumijemo da kada je riječ o našoj djeci tu pogađanja nema, tu se moraju ispunjavati svi standardi koji su definisani zakonom i podzakonskim aktima i na nama je da obezbijedimo da to tako bude. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:20:48)

Zahvaljujem ministru Šehoviću, zahvaljujem i predsjedniku Obora za prosvjetu Radulu Novoviću. Na ovaj način smo mogli da pređemo na sledeće pitanje osim ako poslanik Novović nema komentar na izlaganje Šehovića.

Izvolite - kratko.

RADULE NOVOVIĆ (29.10.18 12:21:09)

Par rečenica potpredsjedniče.

Hvala ministru na odgovoru.

Pa ovo je nekako zapravo u tijesnoj vezi sa pitanjem koje sam malo čas postavio, odnosno o kojem smo razgovarali.

Mislim, da se zaista radi, važno je nekako da i odavde pošaljemo tu poruku da se radi o jednoj izuzetno važnoj temi koja ima niz socio-psiholoških i drugih implikacija. Nužno je da škole postaju mjesta u kojima će se djeca prijatno osjećati, provoditi što više vremena, u kojem će se vaspitavati, ne samo obrazovati, u kojima će se kroz kvalitetno osmišljeno kreativno slobodno vrijeme usvajati nova zvanja.

Mislim, da je dobra prilika da se podsjetimo sekcija koje su postojale u nekom ranijem vremenu -recitatorskih, šahovskih, literarnih, glumačkih, gdje su se prepoznavali, podsticali prvi budući talenti. Mislim, da takav model može biti interesantan i današnjoj djeci. U svakom slučaju činjenica je da vaspitno-obrazovni proces mora biti pod budnom pažnjom svih subjekata u društvu, slažem se sa vama u toj konstataciji, a naročito pedagoga i psihologa svih onih kojima je to struka, naravno i inspekcijkih organa. Samo tako ćemo našoj djeci osigurati bezbrižno i napredno djetinstvo a društvo u cjelini budućnosti i prosperitet, jer djeca brzo postanu ljudi, a naša je obaveza da učinimo sve da postanu dobri ljudi. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:22:37)

Zahvaljujem gospodinu Novoviću. Još imamo jedno poslaničko pitanje za ministra Šehovića, a sa nama je već tu i ministar Darmanović i njegov kolega Miloš Mirković. Ja ih pozdravljam i najavljujem poslanike koji su se prijavili za pitanja ministru vanjskih poslova da se pripremi.

Riječ dajem Adrijanu Vuksanoviću.

Izvolite poslaniče Vuksanoviću.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (29.10.18 12:23:06)

Gospodine potpredsjedniče, uvaženi ministre Šehoviću,

Na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, želim vas upitati zbog čega

nema u školskoj literaturi konkretno za osnovnu školu Antona Staničića i njegovo djelo Mali pirat? To vas pitam ne samo iz razloga što su brojne generacije stasavale uz tog Tivčanina i bokeškog pisca, već što se radi o jednom djelu koje na jedan topao i umjetnički prilagodljiv način tom uzrastu govori o prošlosti Boke Kotorske, o njenom pomorstvu, a i otkriva mediteranski duh današnjih djela Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:23:56)

Hvala vam.
Izvolite ministre.

DAMIR ŠEHOVIĆ (29.10.18 12:24:00)

Hvala.

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću,

U predmetnom programu za nastavni predmet crnogorski-srpski, hrvatski, bosanski jezik i književnost predložen je, kao što i sami znate, spisak književnih djela. Spisak preporučenih književnih tekstova napravljen je na osnovu sledećih kriterijuma: adekvatnost tekstova za dostizanje ishoda učenja, estetska vrijednost knjiženog djela, primjerenost djela uzrastu učenika, odnos tradicionalnih i savremenih književnih tekstova i odnos knjiženih djela nacionalne i svjetske književnosti.

Za čitanje se pored predloženih knjiženih djela može izabrati i neki drugi prikladan tekst koji je u funkciji postizanja postavljenih ishoda pri čemu treba voditi računa o navedenim kriterijumima. Ovako stoje stvari kada je riječ o činjenicama vezanim za pitanje za koje ste pokazali interesovanje i na ovaj način kroz institut poslaničkog pitanja. U suštini ako bih želio da sublimiram ono što jeste odgovor koji smo u Ministarstvu prosvjete pripremili mogao bih da kažem da sva djela i svi tekstovi koji zadovoljavaju ove kriterijume jesu sloboda samog nastavnika koji ih može iskoristiti za nesmetano odvijanje obrazovno vaspitnog procesa i nema nikakvih smetnji da i ona budu na adekvatan način tretirana u školi ukoliko to bude procijenjeno od strane samog nastavnika. Tako da vjerujem da ćemo se složiti oko onih književnih djela koja zbog različitih okolnosti nijesu na spisku priložene literature može se za ta književna djela ili za te književne tekstove otvoriti prostor na ovaj način, kroz ovu ne mnogo krutu normu jedino pod uslovom da se ispunjavaju ovi kriterijumi koje su vodili ljude koji su radili na predmetnom programu za pomenuti nastavni predmet i zahvaljujući kojem je i predložen ovaj spisak literature, odnosno spisak književnih djela koji se nalazi i u samom predmetnom programu. Ukoliko cijenite da nešto i mimo toga treba da bude urađeno da bi se dodatno afirmisalo neko književno djelo odnosno neki književni tekst, ja vas pozivam da to u zakonskoj proceduri uradimo, a mi možemo biti u direktnoj komunikaciji. Ne sumnjam u dobronamjernost svake vaše sugestije, mogu vas uputiti na tu komunikaciju. Postoji forma koja se mora ispoštovati da bi se, između ostalog, i sam predmetni program u ovom dijelu promijenio. Ne želim da tvrdim treba li ili ne treba da se mijenja ali želim da jasno saopštim i vama i svima drugima koji procjenjuju da bi kada je riječ o sadržaju pojedinih predmetnih programa nešto trebalo mijenjati, da postoji jasna procedura, da postoje koraci koji se tim povodom moraju sprovesti, da je tu ključna i konačna odgovornost na Zavodu za školstvo. Što se mene tiče stojim vam na raspolaganju, Vama lično i svima drugima da zajedno sa vama definišemo tu proceduru i da prosto zajednički procijenimo šta nam je dalje činjati, ne samo sa ovim nego i sa bilo kojim drugim pitanjem na sličnu temu. Hvala.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:26:08)

Zahvaljujem.
Komentar ima poslanik.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (29.10.18 12:27:36)

Hvala Vam ministre na jednoj spremnosti da dođemo do jednog dobrog rješenja, ali mislim da je pozitivno što ste nam i predstavili jednu formu koja je u tom smislu elastična i daje samu mogućnost onima koji izvode nastavu da iskoriste ovo djelo i da to djelo i ovog književnika prezentuju svojim đacima. Ja sam htio i kroz institut poslaničkog pitanja da aktueliziram samog pisca i da na taj način uradimo prvi korak kako bi naša djeca bila bogatija za jedno važno literarno djelo. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:28:21)

Zahvaljujem poslanicima koji su postavili poslanička pitanja ministru Šehoviću, njemu i njegovim saradnicima koji su odgovarali danas i u petak kada smo imali pitanja koja su vezana za Ministarstvo prosvjete. Ministre, hvala.

Sada prelazimo na pitanja koja su vezana za Ministarstvo vanjskih poslova. Sa nama su Srđan Darmanović, ministar vanjskih poslova i njegov kolega Miloš Mirković.

Prvo poslaničko pitanje postavlja Predrag Bulatović, a posle njega neka se pripremi Strahinja Bulajčić.

Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (29.10.18 12:29:02)

Dame i gospodo, poštovane kolege poslanici, gospodine Darmanoviću,

Vi ste dobili poslaničko pitanje, radi javnosti da ga pročitam.

Vlada Crne Gore je uputila čestitku kao za uspješne rezultate referenduma u Makedoniji, koji po njihovim propisima nije upisao, a i takođe je hitno čestitala i odluku Sobranja o pristupanju ustavnim promjenama uprkos sumnjama da je ona izglasana na sumnjiv način. U čemu se ogleda interes Crne Gore da podržava u drugoj državi nezakonite i problematične odluke, te na kojim sjednicama Vlade su one donesene i kada je vaše ministarstvo uputilo predlog da se to odluči i sa kojim obrazloženjem?

Vi znate po članu 100 Ustava Vlada vodi spoljnu i unutrašnju politiku i ona jeste ovlaštena za određene stvari, što će reći da je ovako važno pitanje trebalo da se raspravi na Vladi i da se sa tim u vezi donese odluka prije nego što se da javno saopštenje. Shodno, mislim, članu 13 Zakona o vanjskim poslovima Vaše ministarstvo i Vi ste dužni da ne samo utvrdite vanjsku politiku i da je dostavite Vladi nego da pravite analizu sa tim u vezi regionalnih odnosa, što jeste regionalno pitanje ali isto tako da date i određene analize vezano za međunarodne propise. Poenta moga pitanja, gospodine ministre, jeste u sledećem, naravno, moram da Vam kažem da se Vama obraćam i kao članu Vlade, ali i kao eksponentu Soroševe politike u Vladi Crne Gore, jer u javnosti je prisutno da i on ima uticaj na ova dešavanja u Makedoniji.

Prvo, referendum po važećim propisima u Makedoniji nije uspio, 35% je izašlo, a trebalo je 50%. Tačno je da je referendum konsultativni, ali je tačno i da je referendum iz 2006.godine morao da se potvrdi sa određenim većinama ovdje u Skupštini. Vi ste uputili čestitku za jednu nezakonitu stvar. Zato pominjem Soroša, zbog toga što je strašan pritisak bio ljudi iz Evropske unije, od Merkelove, Kurca, zatim Stoltenberga i drugih da se dogovor i ... realizuje na referendum što nije. Ono što je problematično posebno jeste da je sumnjiva odluka Sobranja i da se poklapa, primjera radi, da je uoči te odluke Sobranja bivši premijer dobio kaznu zatvora od dvije godine za kupovinu jednog auta.

Gospodine ministre, kad bi se recimo u Crnoj Gori kupovina auta sankcionisala zakonima Crne Gore i u sudovima vašim mi bi došli ...(Prekid)... sledeću, a to je da bi jedan značajan broj vrlo važnih funkcionera takođe dobio zatvorske kazne. Sada nakon primjene tih amandmana imamo da Gruevski kao bivši predsjednik Vlade treba da ide u zatvor u narednih 10-ak dana. Ovo vam govorim iz tog razloga jer je očigledno da ono što je rekao ministar odbrane Grčke svom

kolegi i vašem kolegi, ministru spoljnih poslova da je 45 miliona evra uložio Soroš da se to realizuje, se možda i desilo. Naravno, ovo govorim iz jednog prostog razloga jer mislim, bez obzira koliko vi nijeste suverena Vlada ne smijete podržavati nešto što je suprotno zakonima neke druge zemlje. Drugo, podržavate odluke koje su veoma problematične, osim ako ne slijedite politiku između ostalog i Soroša što sam vam rekao u samom uvodu. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:33:03)

Nekoliko puta u prethodnim komunikacijama malo smo govorili o tom pitanju Soroša. Danas vas nijesam opomenuo, jer ste našli neku drugačiju formu nego što ste radili do sad. Očekivao sam da ćete pokazati veći nivo korektnosti oko te stvari kad smo to bili raspravili, ali evo tu smo gdje smo.

Izvolite, ministre Darmanoviću.

SRĐAN DARMANOVIĆ (29.10.18 12:33:28)

Uvaženi poslanice Bulatoviću,

Referendum održan 30.septembra u Makedoniji na kojem je ubjedljiva većina izašla građana i dala podršku promjeni imena i nastavku evropskih i evroatlantskih integracija svoje zemlje, kao i usvajanje Odluke o pristupanju ustavnim izmjenama u Sobranju sprovedeni su, koliko je meni poznato, ne kako Vi kažete suprotno nego upravu u skladu sa ustavnim i zakonskim procedurama Republike Makedonije. Prema tome, Vlada Crne Gore je podržala zakonitu, na makedonskom Ustavu i zakonima zasnovanu i uz propisanu proceduru donijetu odluku najprije od strane građana na referendumu, a kasnije potvrđeno i od strane poslanika Sobranja Republike Makedonije.

Ta odluka je po našem mišljenju u korist stabilnije i prosperitetnije budućnosti Makedonije i njenih građana kao i cijelog regiona.

Kao snažan zagovornik evropske i evroatlantske budućnosti svih zemalja našeg regiona, Crna Gora je pozdravila potpisivanje sprazuma od strane premijera Makedonije i Grčke Zorana Zajeva i Aleksisa Ciprasa, a nakon toga i održavanje konsultativnog referenduma te ishod glasanja o ovom pitanju u makedonskom parlamentu. Zašto? Odgovori su vrlo jednostavni. Prvo Crna Gora je članica NATO-a i u okviru NATO veoma aktivan zagovornik politike otvorenih vrata. U tom smislu pružali smo i nastavićemo da pružamo svu potrebnu pomoć i podršku Makedoniji na njenom evroatlantskom putu. Odluka građana i poslanika u Sobranju otvara vrata relativno brzom ulasku Makedonije u NATO i mi se redujemo što će ova zemlja postati uskoro 30. članica Alijanse. Ovo će dodatno ojačati NATO, Makedoniju učiniti sigurnijom, a naš region stabilnijim i otpornijim na one uticaje koji su suprotni evroatlantskim vrijednostima. Drugo, kao lideri u regionu u procesu pridruživanja Evropskoj uniji Crna Gora se veoma snažno zalaže za evropsku budućnost čitavog regiona. Bez Prespanskog sporazuma, referenduma i ustavnih promjena Makedonija ne bi mogla otvoriti pristupne pregovore sa Evropskom unijom dok je na ovaj način takva budućnost mnogo izvjesnija. Ukratko podržali smo i pozdravili ono za šta vjerujemo da je u najboljem interesu Makedonije, da je dobro za naš region i što odražava spoljopolitičke prioritete i interese Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:35:49)

Zahvaljujem ministru Darmanoviću.
Poslanik Bulatović.

PREDRAG BULATOVIĆ (29.10.18 12:35:56)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Pitanje koje sam ja postavio nije šta je opredjeljenje ove Vlade kad je NATO u pitanju evropska integracija i podanički odnos prema zapadnim centrima moći. To je opšte poznata stvar. Ovdje zbog činjenice da se gazi Ustav kao što je pitanje vezano za nadoknade majkama, kao što je funkcionisanje Sudskog savjeta, a sutra neka druga stvar bitna za ovu državu želio sam da napravim paralelu da ova Vlada niti je razmatrala rezultate referendumu, da ova Vlada niti je razmatrala šta se desilo u Sobraju, a ovaj ministar i Ministarstvo nisu dali platformu da bi se ocijenila ova stvar. Nije tačno gospodine Darmanoviću da je urađeno u skladu sa zakonom. Raspisan je referendum, neću da govorim o nejasnom pitanju i tendencijama tog pitanja gdje je zakon jasno propisao da je referendum uspio ako izađe 50%. Vi znate koliko smo mi ovdje lomili koplja 2006. godine i došli do jedne kompromisne većine od 55-45% što je inovacija, a moralo je da se desi zbog podijeljene Crne Gore.

Makedonija nije podijeljena zemlja. Jeste, 35% je izašlo i od tih 35% 90% je glasalo za. To može samo Han koji želi da se miješa u unutrašnje stvari ovdje i to može Vlada Crne Gore i možete i vi ministre da kažete da je volja građana. Volja građana je ono 65% koji nijesu izašli, vi to ne računate. Zašto ovo govorim? Govorim da vi pripremate nešto da se sutra desi i ovdje u Crnoj Gori, suprotno zakonu, suprotno Ustavu.

Gospodine Darmanoviću, pomenuo sam Grujevskog, to mi strašno liči na činjenicu da je Milan Knežević uoči lokalnih predsjedničkih izbora morao da ide na izdržavanje nezasluzene kazne od političkih sudova u Crnoj Gori od četiri mjeseca da se pokaže šta se može desiti. Znae što? Kada se otruje ili ne otruje neki agent u Velikoj Britaniji Rusije ne znamo o čemu se radi, Skripalj i neki drugi slučajevi, sankcije u Rusiji. Čitav svijet vidi da je ovaj novinar Saudijske Arabije Košagi ubijen brutalno. Predsjednik Amerike kaže nećemo da zaoštrimo odnose sa Saudijskom Arabijom zbog 200 milijardi dolara. Naravno Evropski parlament je donio odgovarajuću odluku jer nemaju 200 milijardi no neke manje sume. Hoću da kažem da su ovo dvostruki aršini NATO po svaku cijenu, gaženje Ustava, gaženje zakona itd. Zašto sam ja pomenuo Soroša? Vi dobro znate da je vaš kolega ministar spoljnih poslova podnio ostavku zato što ga je ministar odbrane, manji koalicioni partner Ciprasa optužio ....(Prekid).....podijeli 45 miliona dolara koje je Soroš obezbijedio za korupciju i u Sobraju Makedonije, ali i u redovima Grčke vlade, parlamenta itd.

Nemam ja ništa protiv da predsjednik Vlade shodno odlukama potpiše sporazum o Prespi, to je potpuno u skladu sa Ustavom, nisam ja protiv toga, ali sam protiv toga da volja građana se gazi. Ovdje je, da podsjetim, premijer Marković rekao da je 80% građana Crne Gore bilo protiv priznanja Kosova pa ste vi to uradili i priznali. Mislite da ste riješili problem? Ne, nijeste. Ovo sam postavio kao oprez da ćete vi možda da radite po principu NATO po svaku cijenu sutra, po svaku cijenu nešto što je vaš interes.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 12:39:51)

Zahvaljujem se.

Na ovaj način smo završili pitanje i komentare koji su vezani za prvo pitanje koje je postavio Predrag Bulatović Srđi Darmanoviću.

Dajemo pauzu do 13:00h. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:38:50)

Poštovane kolegice i kolege poslanici, nastavljamo sa radom.

Sljedeći poslanik koji postavlja pitanje je kolega Strahinja Bulajić.

Poslanice Bulajiću imate riječ. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ (29.10.18 13:39:07)

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolege, gospodine ministre,

Mislim da ne treba posebno naglašavati važnost odnosa sa Republikom Srbijom kako zbog istorijskih, kulturoloških, ekonomskih i mnogih drugih veza. Takođe, i zbog činjenice da se trećina stanovništva Crne Gore izjašnjava kao Srbi, te da u Srbiji živi prema nekim procjenama čak skoro jedna današnja Crna Gora. Dakle, onih koji su rođeni u Crnoj Gori a od njih hiljade, ja ne znam tačan broj, možda vi znate i dobro bi bilo da ga javnost čuje, hiljade plaćaju porez Crnoj Gori.

Shodno Poslovniku postavio sam sljedeće poslaničko pitanje: Kako ocjenjujete političke odnose između Crne Gore i Republike Srbije, naravno misli se na trenutne odnose. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:39:09)

Ministre Darmanović imate pet minuta za odgovor. Izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (29.10.18 13:40:24)

Poštovani poslaniče Bulajiću hvala na pitanju.

Jedan od tri stuba i prioriteta vanjske politike Crne Gore, pored članstva u NATO i Evropskoj uniji je politika dobrosusjedskih odnosa i jačanja regionalne saradnje. U tom duhu u kontinuitetu posvećeno radimo na jačanju političkog dijaloga na bilateralnoj osnovi sa svim susjedima uključujući naravno i Republiku Srbiju.

Naši odnosi veoma su dobri, vjerovatno najbolji i najstabilniji od vremena kad su dvije države postale nezavisne. Relacija sa Srbijom u svim pitanjima koja nas povezuje oduvijek je sa naše strane karakterisao otvoren pristup i želja da odnosi dvije zemlje konstantno napreduju. Naša saradnja je intenzivna i zasnovana na realnim interesima kao i istorijskoj, geografskoj i političkoj upućenosti jednih na druge. Indikatori za prethodno navedeno su brojne aktivnosti, potpisani sporazumi i konkretni podaci koji govore u prilog dinamike i kvaliteta saradnje dvije države.

Podsjećanja radi predsjednik Vlade Duško Marković boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Srbiji u februaru 2017. godine. Kao članovi delegacije ministarka ekonomije Dragica Sekulić, ministar turizma Pavle Radulović, ministar prosvjete Damir Šehović i ministar saobraćaja Osman Nurković imali su odvojene bilateralne susrete sa resornim ministrima u Vladi Srbije, a tom prilikom ministri obrazovanja potpisali su i sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o saradnji u oblasti obrazovanja. Nakon toga kroz zvanične posjete intenzivne bilateralne kontakte saradnja je kontinuirano unapređivana. Dvije države su 23. jula ove godine prilikom zvanične posjete potpredsjednice Vlade i ministarke građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije Zorane Mihailović potpisale Memorandum o razumijevanju i saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata kojim se stvara inicijalna pretpostavka za sinhronizaciju aktivnosti u kontekstu saobraćajnog povezivanja dvije zemlje, a sve u cilju unapređenja postojećeg protoka roba, ljudi, kapitala, usluga i tehnologija.

O važnosti navedenog svjedoče i konkretni podaci o robnoj razmjeni dvije države za period januar - avgust 2018. godine kada je prema podacima MONSTAT-a između Srbije i Crne Gore ostvarena robna razmjena u iznosu od 385,350 miliona eura. Ukupno gledano prema obimu robne razmjene Srbija je naš najznačajniji vanjsko trgovinski partner s kojom se u prosjeku ostvaruje oko 27,9% ukupnog prometa, pa svakako na listi prioriteta Crne Gore ostaje dalje produbljivanje saradnje sa Srbijom i unapređenja kvaliteta ekonomskih odnosa.

Podsjećam da je potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutin Simović boravio 16. maja 2018. ove godine u Novom Sadu kojom prilikom je uzeo učešće na poslovnom forumu privrednika Crne Gore i Vojvodine.

Važno je pomenuti da je sa Srbijom 1. avgusta ove godine potpisan set sporazuma sedam njih i protokola dva o graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju koji takođe stvaraju dobru pretpostavku za efikasno upravljanje pograničnim područjima. Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore 12. septembra 2018. je uputilo inicijativu da na osnovu potpisanih sporazuma srpska strana sagleda mogućnost uspostavljanja zajedničkog graničnog prelaza Gostun - Dobrakovo, u

Gostunu, na putnom pravcu Prijepolje - Bijelo Polje na koji način bi bio adekvatno riješen višegodišnji problem zadržavanja ljudi i roba na granici što je posebno izraženo u ljetnjem periodu. U našem je interesu da se kapaciteti ovog graničnog prelaza unaprijede posebno iz razloga što imamo veliki priliv turista iz Srbije. Prema podacima crnogorskog Zavoda za statistiku 2017. porastao je broj dolazaka i ostvarenih noćenja turista iz Republike Srbije. Crnu Goru je 2017. godine posjetilo 405.426 turista iz Srbije, 8,59% više u odnosu na 2016.godinu, koji su ostavili dva miliona 942 hiljade 858 noćenja, 6,86 više u odnosu 2016. Kada je 2018.godina u pitanju u periodu januar-avgust je uzimajući u obzir samo kolektivni smještaj Crnu Goru posjetilo oko 90 hiljada turista iz Republike Srbije, koji su ostvarili oko 460 hiljada noćenja. U domenu vanjskih poslova saradnja sa nadležnim ministarstvom Srbije takođe je veoma dobra. Potpredsjednik Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić boravio je početkom ove godine u januaru u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori, sa predstavnicima Minsitarstva spoljnih poslova Srbije smo 30.maja u Beogradu ove godine imali bilateralne političke konsultacije u oblasti vanjskih poslova, što je važno za održavanje kontinuiteta dijaloga i konkretizacije pokrenutih inicijativa. Valja pomenuti u ovom smislu i da diplomatsko konzularna predstavništva Srbije u kontinuitetu pružaju usluge zaštite interesa crnogorskim državljanima u zemljama u kojima Crna Gora nema svoje predstavništvo. Prema dostupnim podacima u pitanju je 41 država, a u skladu sa Sporazumom između Crne Gore i Srbije o uzajamnom zastupanju i pružanju konzularne zaštite u određenim zemljama koji je potpisan još aprila 2013.godine. U drugim resorima saradnja je veoma intenzivna i sadržajna. Možemo izdvojiti posjetu ministarke pravde Republike Srbije Nele Kuburović Crnoj Gori u aprilu ove godine, kojom prilikom je, između ostalog, dogovoreno da se u cilju jačanje veza dva ministarstva formira Komisija za praćenje memoranduma u saradnji potpisanoj 2009.godine. Takođe, ministar kulture Crne Gore Aleksandar Bogdanović, boravio je u martu ove godine u posjeti Beogradu u okviru koje je dogovorena dalja komunikacija za pripremu novog Sporazuma saradnji u oblasti kulture između dva ministarstva. Razmjena iskustava i eksperata prilikom kreiranja zakonodavnog okvira u oblasti baštine i medija kao i bliža saradnja filmskih centara dvije države. Dodatan impuls ovakvoj saradnji daje zajednički evropski cilj kao i nastojanje da damo puni doprinos stabilnosti i sigurnosti u regionu. Očekujemo da će u periodu koji je pred nama obje strane ostati posvećene održavanju dobre dinamike bilateralnih kontakata i daljem unapređenju naših odnosa. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:46:18)

Hvala Vam ministre.
Kolega Bulajić, imate pravo na komentar odgovora.

STRAHINJA BULAJIĆ (29.10.18 13:46:23)

Zahvaljujem.

Nadam se da ću to dobiti i u pisanom obliku. Ako sam dobro shvatio Vi ste gospodine ministre rekli da su ti odnosi između Crne Gore i Republike Srbije čini mi se i da citiram veoma dobri i najstabilniji od sticanja nezavisnosti, odnosno od rušenja zajedniče države. Ali kako su tako dobri odnosi ako su mimoilaženja između Crne Gore i Republike Srbije tako očigledna i tako velika. Dakle, očigledno je da se radi o konceptijskim pitanjima, konceptijskim razlikama vezano prije svega za strateške integracije pri tome naravno mislim na NATO pakt, zatim tu je eksremno važno mimoilaženje po pitanju jedine pravoslavne kanonske crkve u Crnoj Gori i sve te oštre izjave koje zadiru u biće naroda i stvaranje određenih mogućnosti koje mogu da proizvedu dalekosežne negativne posledice. Dalje, mimoilaženje oko pitanja Kosova i Metohije. Diplomatski potezi Crne Gore, dakle resori koji Vi vodite vezani su za mnoge razloge koje ima ... Crna Gora učestvuje u blokiranju i ideja zvanične Srbije oko dešavanja pitanja Kosova i Metohije. Na primjer, Vi ste protiv tog takozvanog razgraničenja, ali iz sasvim drugih, dijametralno suprotnih razloga nego što sam naprimjer ja. Ja kažem nemoguće je da se Srbija razgraničava sa samom sobom. To bi bilo ekstreman nonsens. A šta ste Vi uradili? Vi ste najprije priznali lažnu državu

Kosovo, praktično srušili, uslovno rečeno, granicu Srbije. Dakle samim tim priznanjem, a sad ste protiv nekakvog razgraničenja, kako da ne, to ste rekli kod Merkelove. Rekli ste da ste saglasni sa stavovima Njemačke da nema priče o razgraničenju. Vi jako dobro znate gospodine ministre šta piše u rezoluciji 12-44 Savjeta bezbjednosti - Kosovo i Metohija sastavni dio Republike Srbije i malo više istinitosti, principijelnosti, doslednosti, ne bi bilo na odmet. Dalje, pitanje kriminaliteta odnosno djelovanje organizovanih kriminalnih grupa iz Crne Gore koje djeluju na prostoru Srbije. Sve češće se uočava i postojanje sumnje da se sve to dešava po nalogu stranog faktora, te da se Crna Gora koristi kao poligon. To sam ministru Boškoviću, u nekom od prethodnih pitanja takođe rekao. Dakle, Crna Gora ...(Prekid)... kao poligon za daljnje nasrtanje zapada prema Srbiji i ruskom isprečavanju njenih interesa na Balkanu.

Dalje, sudski procesi u Crnoj Gori protiv državljana Republike Srbije. Vama je poznato i da je prije, koliko se ja sjećam, tri ili četiri mjeseca poslata diplomatska nota Vama u vezi sa slučajem pukovnika Vojske Srbije Radovana Aleksića, i koliko sam upoznat izazvala u određenim krugovima našim poprilično uznemirenj. Pretpostavljam da ste Vi odgovorili na tu notu, a sve to ni najmanje ne doprinosi ne izuzetno dobrim odnosima kako Vi kažete, nego ni najmanje dobrim odnosima. Dakle, odnosi Crne Gore i Srbije ne samo što su, po mom dubokom uvjerenju, duboko poremećeni već se i dalje usložnjavaju...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:50:28)

Hvala kolega Bulajić, istekao vam je minut. Privedite kraju.

STRAHINJA BULAJIĆ (29.10.18 13:50:40)

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:50:45)

Poslaniče Rudoviću, imate riječ - drugo pitanje.
Izvolite.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (29.10.18 13:50:48)

Zahvaljujem. Poštovane građanke i građani Crne Gore, dame i gospodo, gospodine Darmanoviću,

Postavljam Vam pitanje u ime svih onih koji misle da Crna Gora treba da svoje bogatstvo, da umnožava svoje bogatstvo, da brine o svom održivom razvoju, a ne da njeno bogatstvo bude plod nemara ili čak i javašluka. Tema je rijeka Cijevna. Namjerno sam postavio pitanje Vama zato što mislim da je ovo pitanje od prvorazrednog međudržavnog interesa i da je Ministarstvo vanjskih poslova, nadam se da jeste, sad ćemo čuti od Vas tim povodom, se uključilo u ovu temu i da je preduzelo korake koje od njega očekuje javnost Crne Gore.

Pitanje glasi:

Na koji način će Ministarstvo vanjskih poslova i ostali nadležni resori reagovati povodom početka gradnje malih hidrocentrala u gornjem dijelu toka rijeke Cijevne koji se nalazi u susjednoj Albaniji i koji mogu, prema tvrdnjama stručnjaka, i te kako biti prijetnja vodotoku Cijevne u Crnoj Gori? Kako se desilo da Vlada Crne Gore iz medija sazna da su u Albaniji počeli radovi i da se evidentno dešava nešto što je prijetnja ili opasnost po sve nas.

Nakon što je nevladina organizacija Centar za zaštitu i proučavanje ptica obavijestila javnost da su u kanjonu rijeke Cijevne u Albaniji u toku pripremni radovi za izgradnju malih hidrocentrala, stručna javnost je rekla svoje pa su i pošli u kanjon Cijevne koji se nalazi u blizini Podgorice, a neki su išli i u Albaniju sve snimili i time doveli u opasnost sebe. Mi smo koliko smo

obaviješteni sa zvaničnih adresa zatražili upit od kolega iz Albanije, preciznije Ministarstvo održivog razvoja i turizma, na koji još nemamo odgovor ili makar javnost ne zna za taj odgovor ili on nije adekvatan. Takođe je Ministarstvo vanjskih poslova preko naše ambasade u Tirani zatražilo upit . Ono što mene zanima ...(Prekid)... Zašto to Ministarstvo vanjskih poslova odnosno naša ambasada u Tirani reaguje post festum. Kako je moguće da ambasada u Tirani ne zna šta se dešava na samoj granici sa Crnom Gorom. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:54:09)

Hvala i Vama kolega Rudoviću.
Ministre Darmanović imate pet minuta za odgovor.

SRĐAN DARMANOVIĆ (29.10.18 13:54:17)

Poštovani poslaniče Rudoviću,

Crna Gora je kao što znate ratifikovala konvencije o procjeni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu. ESPO kojom se reguliše pitanje obavještavanja susjednih država o mogućnosti učešća u razmjeni informacija u prekograničnom kontekstu u pitanjima zaštite životne sredine. Ova konvencija predstavlja okvir za komunikaciju sa republikom Albanijom o svim aktivnostima u vezi sa planiranom gradnjom malih hidroelektrana na rijeci Cijevni. Imajući u vidu da u pripremnim radnjama u vezi sa gradnjom malih hidroelektrana na teritoriji Albanije, Crna Gora nije dobila zvanično obavještenje. Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore kao nadležni organ je posredstvom Ministarstva vanjskih poslova zatražilo od Albanije sve relevantne informacije u kontekstu procjene uticaja na životnu sredinu za planirane male hidroelektrane na rijeci Cijevni, a u skladu sa članom 4 ESPO. Dodatno, ambasador Crne Gore u Albaniji je na sastanku sa predstavnicima Ministarstva za infrastrukturu i energetiku i Ministarstva održivog razvoja i turizma Republike Albanije zatražio punu informaciju o ovom pitanju kao i svu relevantnu prateću dokumentaciju. Albanska strana je obavijestila da će u najkraćem roku dostaviti tražene informacije. Ministarstvo vanjskih poslova će pratiti dalje postupanje albanske strane i u komunikaciji sa Ministarstvom nadležnim za ovo pitanje blagovremeno obavijestiti javnost o daljim koracima. Uvjeren sam da ćemo ovo pitanje riješiti u duhu dobrosusjedskih odnosa i uz poštovanje konvencije o procjeni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu ESPO, imajući u vidu da Crna Gora i Albanija njeguju dobre odnose koji su osnaženi intenzivnim kontaktima na najvišem nivou. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 13:56:09)

Zahvaljujem, ministre.
Poslaniče Rudović, imate pravo na komentar odgovora.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (29.10.18 13:56:16)

Pratićemo šta radi Albanija, ali nijesmo pratili do sada, a mislim da je to bila naša obaveza, obaveza našeg ambasadora i našeg diplomatskog osoblja u Tirani. Na to pitanje nisam dobio odgovor osim što smo potpisali ESPO konvenciju kao i Albanija koja je bila dužna da nas obavijesti o svemu. Mi smo gospodine Darmanoviću 3.jula u Skadru, u liku potpredsjednika Vlade i ministra poljoprivrede Milutina Simovića potpisali Sporazum u oblasti upravljanja vodnim resursima. U tom sporazumu između ostalog stoji da su potpisnice obavezne da sve postojeće i buduće intervencije i aktivnosti zasnivaju na načelima prevencije, predostrožnosti, ne nanošenja štete, realizacije principa zagađivač plaća održivog privrednog razvoja, održivog upravljanja vodama , razumnog i pravičnog korišćenja voda, a sve u pogledu zaštite životne sredine

korišćenja voda na održiv način.

Dakle, osim ESPA mi imamo i međudržavni sporazum, ništa od toga nije poštovano. Ja sam želio da znam da li ste vi možda nazvali svog kolegu u Tirani ili je možda vaš kolega potpredsjednik Vlade nazvao svoju koleginicu sa kojom je samo tri mjeseca prije nego što je otkriveno da su radovi počeli, nazvao i želio da je pita zbog čega je prekršen sporazum koji su potpisali 3.jula, da li je na bilo koji način iz Vlade upućen dopis kolegama iz Vlade Albanije, da li ste tražili hitan sastanak, da li ste možda predložili da zajedno pođete u Albaniju na lice mjesta da vidite o čemu se radi. Ono što ostaje kao utisak, a svi koji su jednom posjetili kanjon Cijevne, vjerujem da ste i vi, jer ste iz Podgorice, znaju da je to spektakularan dragulj Crne Gore koji ne da nije valorizovan, nego sada može doći u situaciju da nikada i ne bude. Veliko pitanje na koje tražimo odgovor je da li će Cijevna imati istu količinu vode kada se sagrađe te hidrocentrale kao što je sada ima? Ako ne bude imala onda mi svoj dragulj gubimo. Ostajemo ...(Prekid).... Želim i da prosto kažem da ovo nije pitanje samo o rijeci Cijevni, evo završiću. Mislim da je ovo pitanje o tome kako se i ministarstvo koje vi vodite i ostala ministarstva odnose prema svojoj obavezi za koju su plaćeni da vode računa o interesima države Crne Gore. I ne znam s obzirom da na svojoj teritoriji dozvoljavamo ono što se desilo vodotoku rijeke Tare, kojeg više nema u obliku u kojem je postojalo do prije neki mjesec, kako onda možemo očekivati da sačuvate Cijevnu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:00:06)

Hvala i vama kolega Rudović.

Sledeći poslanik koji postavlja pitanje je poslanik Andrija Nikolić. Poslije njega nek se pripremi kolega Miloš Nikolić i poslednji u ovom nizu je Jovan Vučurović.

Poslaniče Nikolić, izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (29.10.18 14:00:24)

Hvala, poštovani potpredsjedniče Nimanbegu sa saradnikom, poštovani građani Crne Gore, Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vladi Crne Gore, odnosno ministru vanjskih poslova profesoru doktoru Srđanu Darmanoviću, postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Uvaženi ministre, kako tumačite odluku makedonskog Sobraanja u početku procesa ustavnih izmjena koje treba da obezbijede promjenu državnog imena Makedonije i koje su potencijalne refleksije te odluke na evropsku orijentaciju društava Zapadnog Balkana?

Nakon dogovora premijera Grčke i Makedonije Aleksisa Ciprasa i Zorana Zaeva kojim je predviđeno da Makedonija promijeni ime u Republika Sjeverna Makedonija što bi toj zemlji otvorilo vrata članstva u NATO-u i Evropskoj uniji, po ovom pitanju 30.septembra održan je konsultativni referendum. Nešto više od jedne trećine birača u Makedoniji prihvatilo je poziv svoje Vlade i velikom većinom podržalo sporazum sa Grčkom o novom imenu države. Rezultat konsultativnog referenduma za čiji je formalni uspjeh bilo neophodno da pravo glasa iskoristi polovina upisanih birača, nije imao obavezujući karakter za Vladu i Narodno sobranie Makedonije uz okolnost da su ga kao sopstvenu pobjedu tumačili i u Vladi koja je bila za prihvatanje sporazuma i u opoziciji koja je kroz bojkot pokušala da spriječi njegovo usvajanje u parlamentu. Nakon toga Narodno sobranie Makedonije dvotrećinskom većinom od 80 glasova u dva odvojena glasanja usvojilo je odluku o pristupanju ustavnim izmjenama čime je napravljen važan korak u pravcu finalizacije dogovora sa Grčkom. Pa ipak zlatno doba koje dolazi za Makedoniju, a koje je više puta prizivao makedonski premijer Zojan Zajev može biti daleko ukoliko se na važnim adresama i u Makedoniji, i na zapadu na pravi način ne razumije da je rezultat makedonskog referenduma upozorenje istovremene i Evropskoj uniji da je potrebno njeno snažnije političko, ekspertsko i investiciono prisustvo u regionu uz jasnu perspektivu proširenja. Crna Gora je kao zemlja članica više inicijativa u kojima participiraju i Grčka, i Makedonija svojim konkretnim činjenjem davala doprinos zbližavanju ove dvije države i pronalaženju konačnog rešenja oko ovog važnog pitanja. Hvala i vjerovatno ću imati neki komentar u odnosu na odgovor....

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:03:04)

Hvala, poslaniče Nikolić.
Ministre Darmanović, izvolite, imate riječ.

SRĐAN DARMANOVIĆ (29.10.18 14:03:13)

Poštovani poslaniče Nikoliću, hvala na pitanju.

Obzirom da sam dosta o ovoj temi već govorio u odgovoru na prethodno pitanje, a i da ste vi u obrazloženju svoga pitanja iznijeli još činjenica i jedan određeni okvir, nastojaću da dam samo jedan kratki dodatak ovim odgovorom.

Dakle, Crna Gora je pozdravila usvajanje odluke za pristupanje ustavnim promjenama koju je Skupština Makedonije u skladu sa dogovorom sa Grčkom usvojila dvotrećinskom većinom na svom zasijedanju nedavno. Vjerujemo da je ovim Makedonija napravila istorijski korak naprijed u pravcu svoga daljeg razvoja, a ujedno stvorila uslove za ulazak u NATO i otvaranje pristupnih pregovora sa Evropskom unijom. Još jednom ponavljam da se radujemo što su građani u Parlamentu Makedonije izabrali novu budućnost za svoju zemlju.

Uvjeren sam da će tako opredjeljenje pozitivno uticati kako na naše bilateralne odnose i na regionalnu saradnju tako i na sveukupni razvoj regiona Zapadnog Balkana. Zemlje našeg regiona ujedinjene su zajedničkom evropskom perspektivom koja ujedno predstavlja i podsticaj boljem infrastrukturnom povezivanju, ekonomskom razvoju i snažnijoj projektno orijentisanoj saradnji u okviru brojnih regionalnih inicijativa.

Crna Gora je veoma posvećena odnosima sa susjedima, a kao pouzdan partner, članica NATO-a i predvodnik u procesu evropskih integracija pružala je i pružiće i dalje svu potrebnu podršku Makedoniji u fazama integracionih procesa koji predstoje.

Ponavljam još jednom, pozdravili smo onu odluku za koju mislimo da je u interesu Makedonije, u interesu regiona i u skladu sa spoljno političkim prioritetima naše zemlje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:05:01)

Hvala ministre.
Mislim da će vaš odgovor zahtijevati komentar. Izvolite kolega Nikolić.

ANDRIJA NIKOLIĆ (29.10.18 14:05:11)

Dobro, to je komentar na liniji onoga što je očekivanje državne politike Crne Gore koja je svoje vitalne državne interese koncipirala na način da očuvanje i unapređenje reformskog i proevropskog kursa svih država Zapadnog Balkana bude visoko na našoj spoljno političkoj agendi. To je prevashodno važno zbog one zaostavštine koju imamo u političkom smislu kao posljedicu jugoslovenske krize gdje smo nakon Dejtonskog sporazuma postavili tri pitanja koja treba rješavati u perspektivi i trebalo je da prođe punih 27 godina da makar jedno od tih pitanja ugledamo na horizontu i da ga prosto sagledamo na način da je njegovo rješavanje u perspektivi moguće.

Ako smo bili zabrinuti zbog rezultata konsultativnog referenduma u Makedoniji gdje je nedovoljna izlaznost možda sugerisala da su Makedonci se zasitili od političkih obećanja i da je njihova poruka zapravo bila da je potrebno više političkog jedinstva uz poziv Evropi da uzme aktivnije učešće u regionu, onda je odluka makedonskog Sobraja da se uđe u proces ustavnih izmjena veliko ohrabrenje, jer nas to učvršćuje u onoj procjeni da se Makedonija čvrsto drži svog odabranog spoljno političkog kursa a to su integracije u NATO i Evropsku uniju.

Pa ipak, kao što ste više puta ponavljali na brojnim međunarodnim forumima, to sada ne znači da treba zanemariti i potcijeniti sve one rizike po stabilnost i bezbjednost Makedonije ali i

cijelog regiona. Prevažadno zbog okolnosti da Evropska unija, već sada među svojim izazovima ima neka druga pitanja kao što su zajednička politika migracija, pregovori o bregzitu i izbori za Evropski parlament koji se održavaju u proljeće naredne godine, tako da politika proširenja, odnosno Zapadni Balkan sigurno neće biti u fokusu oficijelne politike u Briselu. Međutim, u slučaju da usljed zaokupljenosti sopstvenim problemima Evropska unija zaboravi na Zapadni Balkan otvara se dodatni prostor za uticaj drugih globalnih igrača koji takođe u regionu imaju svoje legitimne strateške interese. Zato je od presudne važnosti da upravo Evropska unija i zbog toga kažem i ponavljam ovu političku poruku vama, jer smo negdje u zajedničkoj komunikaciji kao ministarstvo i kao odbor dužni da te poruke ponavljamo svim važnim evropskim adresama. Dakle, bilo bi dobro da u tim apelima uporno ponavljamo da bi bilo korisno da Evropska unija zadrži svoje strateško opredjeljenje i privrženost politici proširenja kako ne bi posustao evropski entuzijazam kod naših komšija. Namjerno govorim kod naših komšija jer evo i danas smo imali izjavu predsjednika Evropskog parlamenta gospodina Tajanija koji je kazao da očekuje učlanjenje Crne Gore u Evropsku uniju do 2025. gdje je jasno locirao i prepoznao sve one napore koje kao državna politika ulažemo u integracionom procesu i naravno kao epilog svega toga imamo okolnost da smo vodeća zemlja u integraciji prema Evropskoj uniji sa 31 otvorenim pregovaračkim poglavljem, sa tendencijom da do kraja godine otvorimo još neko od njih i da polako uđemo u proces ...(Prekid)... pregovaračkih poglavlja.

Ovdje želim da podsjetim i time završavam potpredsjedniče, ne treba prenebregnuti činjenicu da je upravo Crna Gora na parlamentarnim izborima 2016. godine odbranila evropsku i evroatlantsku orijentaciju regiona Zapadnog Balkana i stvorila uslove koji su neophodni da danas imamo na pragu rješavanje makedonsko grčkog spora, potrudili se da u perspektivi dobijemo jednu širu međunarodnu akciju za rješavanje problema u Bosni i Hercegovini i naravno svesrdno podržavajući dijalog između Beograda i Prištine. Prema tome mi pozdravljamo, kao što ste kazali, dogovor vlasti i opozicije u makedonskom Saboru. To je dobra vijest za region, no dobra vijest za Crnu Goru, dobra vijest za Evropu i svi treba da smo zadovoljni što smo danas ..(Prekid).... evroatlantsku perspektivu regiona Zapadnog Balkana. Hvala na pažnji i izvinite zbog ovog malog prekoračenja.

PREDSJEDAVALAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:10:24)

Hvala kolega Nikolić.

Peto pitanje koje je upućeno Ministarstvu vanjskih poslova je uputio poslanik Miloš Nikolić. Izvolite poslaniče.

MILOŠ NIKOLIĆ (29.10.18 14:10:39)

Hvala potpredsjedniče.

Poštovani ministre sa saradnikom, poštovane kolegice i kolege, poštovani građani, Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru vanjskih poslova, Srđanu Darmanoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Gospodine Darmanoviću, s pravom se može konstatovati da je spoljna politika jedna od najuspješnijih politika koju Crna Gora vodi od obnove nezavisnosti. Iako imamo brojem skromnu DKP mrežu rezultati koji su postignuti su nešto čime Crna Gora može da se ponosi.

Imajući u vidu navedeno, kakvi su planovi Vlade za poboljšanje tehničkih uslova za rad u ambasadama, budući da kapaciteti kojim većina ambasada trenutno raspolažu nijesu u dovoljnoj mjeri dobri da bi svoj posao mogli raditi na adekvatan način?

Dozvolite da kratko obrazložim. Mislim da ćemo se svi složiti od 2006. godine naovamo da ukupnost politika koje je vodila Crna Gora i dominantno Demokratska partija socijalista sa svojim koalicionim partnerima je izuzetna. Zaista je teško izabrati koja oblast bi onako bila najmarkantniji primjer jedne takve politike. Međutim mislim da upravo, rekao bih, zbog složenosti i svih izazova koje sa sobom nosi vanjska politika jeste možda i najuspješnija politika koju smo vodili od obnove nezavisnosti naovamo. Dakle, ne treba podsjećati koliko je bilo teško krenuti iz početka u gradnju

naše diplomatsko konzularne mreže, koliki su uspjesi postizani članstvom u NATO ozbiljnim napretkom u pregovorima za članstvo u Evropskoj uniji, gdje smo danas već na polovini tog procesa, rekao bih i preskočili prvu stepenicu u ovoj drugoj polovini tog procesa i imajući u vidu navedeno, a negdje iz ličnog iskustva vjerujem i iz vašeg budući da ste dugo godina bili ambasador, možemo se složiti da ipak uslovi pod kojim naša diplomatsko konzularna predstavništva rade nisu najbolji. Dakle, imamo onako možda srazmjerno veličini Crne Gore jednu dobru i ne tako skromnu ali generalno u kontekstu ipak brojem skromnu DKP mrežu koja broji čini mi se 38 ili 39 predstavništava i svakako da bi bilo opterećenje za javne finansije kada bi ušli u jedan ozbiljan proces omogućavanja tehničkih uslova za rad svih misija. Ali isto tako vjerujem da možda postoje neki prioriteti gdje bi onako zaista bilo važno poboljšati rad samih ambasadora jer svakako rezultati koji se postižu i u tim ambasadama i u ukupnoj našoj vanjskoj politici to zaslužuju, ali ne samo zbog toga već rekao bih i zbog jednog ukupnog renomea koji Crna Gora svim onim što može da pokaže u inostranstvu postiže u očima svojih međunarodnih partnera.

Sam sam bio u prilici da svjedočim u nekoliko slučajeva da ti uslovi zaista onako nijesu dovoljno dobri da bi mogli omogućiti neometano vršenje onog što su složene ambadorske aktivnosti, pa me interesovalo da čujem od vas da vidim kakvi su, da li postoje planovi Ministarstva vanjskih poslova, naravno Vlade u cjelini, kada su u pitanju unapređenja tih poslova. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:13:31)

Zahvaljujem kolega Nikolić.
Ministre Darmanoviću, izvolite imate riječ.

SRĐAN DARMANOVIĆ (29.10.18 14:13:38)

Poštovani poslanice Nikoliću,

Vjerujem da počev od mene vašim pitanjem su veoma zadovoljni svi ljudi koji rade u našoj diplomatskoj mreži jer je ono potvrda da izabrani narodni predstavnici razmišljaju o tome u kojim uslovima radi crnogorska diplomatija.

Uz svakako saglasnost sa vašom konstatacijom o uspješnosti spoljne politike Crne Gore mogu da kažem da su naša diplomatsko konzularna predstavništva i generalni konzulati tehnički i kadrovski opremljeni za rad i da su ispunjeni svi neophodni tehničko logistički preduslovi za nesmetan rad naše diplomatsko konzularne mreže. Ovo je neophodan uslov za uspješno obavljanje konzularnih poslova, a u pravcu realizacije naših definisanih vanjsko političkih prioriteta. Međutim, uslovi nisu takvi da bismo mogli da kažemo da ne treba da ih poboljšamo i to ne malo. Težimo permanentnom poboljšanju tih uslova, što prevashodno zavisi od opredijeljenih budžetskih sredstava za te namjene koja su, kao što znate, veoma limitirana, a o kojima u krajnoj liniji odlučuje ovaj parlament.

Crna Gora ima 37 diplomatsko konzularnih predstavništava. Od navedenog broja četiri DKP-a su smještene u prostoru koje je u vlasništvu države Crne Gore - Ljubljana, Beograd, Vašington i Brisel dok se ostala konzularna predstavništva nalaze u iznajmljenim poslovnim prostorima. Planom Vlade Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova, a pogotovo moje lično zalaganje koliko god budem mogao da se u narednom periodu u skladu s budžetskim mogućnostima opredjeljuju sredstva za kupovinu poslovnih prostora za smještaj DKP-a u onim zemljama prijema gdje je izvjesno da postoji potreba za našim trajnim diplomatskim predstavljanjem. Da ne objašnjavam ljudima koji su ekonomisti koliko je bolje davati pare za morgič, za ono što ćete kupiti nego za rentu koja je odlazeća. Sva diplomatsko konzularna predstavništva su kadrovski popunjena u skladu s Aktom o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji Ministarstva vanjskih poslova. Iako je aktuelnom optimizacijom zaposlenih u javnom sektoru ograničena dalja mogućnost povećanja broja diplomata u postojećim predstavništvima, sledeće godine planirano je otvaranje četiri nova DKP-a koja će biti popunjena iz postojećih kadrovskih kapaciteta Ministarstva. Kada kažem da su mjesta popunjena u skladu s unutrašnjom sistematizacijom to ne znači da imamo dovoljno ljudi, trebalo bi više, ali takođe riječ o parama.

U prethodne dvije godine, preduzete su radnje s ciljem dodatnog prilagođavanja konzularnih poslovnih prostorija zahtjevima iz šengenskog akcionog plana. U tom pravcu razvijen je elektronski vizni informacijski sistem koji je instaliran u 24 DKP-a. Pokrenuta je online aplikacija za podnošenje zahtjeva i izdavanje viza kao i njihovo odobrenje pod sredstvom navedenog sistema, čime je dodatno unaprijeđena komunikacija DKP-a s Ministarstvom vanjskih poslova kao i s drugim nadležnim državnim organima.

Ovo je jedna samo mala skica onoga čime trenutno raspolažemo, a sasvim je sigurno da bi bilo bolje da bude i mnogo više i mnogo bolje i mnogo modernije. Nadam se da će postepeno i Vlada, naravno Ministarstvo finansija koje na kraju krajeva mora da vodi računa o državnom novcu i ovaj parlament prepoznavati tu potrebu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:17:25)

Hvala vam, ministre.

Izvolite, poslaniče Nikoliću, imate komentar odgovora.

MILOŠ NIKOLIĆ (29.10.18 14:17:33)

Hvala, gospodine Darmanoviću.

Veoma kratko. Izuzetno sam zadovoljan vašim odgovorom. Razumijem da nije jednostavno odvojiti sredstva za kupovinu trajnih sjedišta naših ambasada u inostranstvu, ali ipak vjerujem da neki srednji rok jeste značajno finansijski isplativije nego što je to trenutna situacija. Dakle, ako sam vas dobro razumio, čak 33 misije iznajmljuju poslovne prostore, što izaziva ogromne troškove svake godine. Vjerujem da bi na nekom periodu od pet do deset godina bilo mnogo isplativije kupiti određen broj tih prostora ne samo što bi se uštedio novac ne samo po osnovu onoga što je rentiranje tih prostora već prosto bi i država raspolagala jednom vrijednošću koju na takvim lokacijama gotovo uvijek može valorizovati i prodati makar po istoj cijeni koja je kupljena ako ne i nešto skuplje od toga. Upravo u tom pravcu je bilo moje pitanje.

Izuzetno mi je drago zbog vašeg zalaganja. Naravno, svima nam je jasno da Vlada sprovodi jednu izuzetno dobru politiku racionalizacije troška naših zajedničkih finansijskih sredstava. Jasno mi je da upravo u tom pravcu možda postoje neki drugi prioriteti, ali mislim da već sada nakon 12 godina od obnove naše nezavisnosti bi morali malo i u ovom dijelu uraditi više, ako ne zbog onoga što je nekako i ugled i integritet naše diplomatije koji ne zavisi prevashodno od toga, ali svakako da i taj dio ima dosta uticaja i čak u ovom finansijskom ekonomskom dijelu koji bi na srednji rok donio izuzetno značajna sredstva za državu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:19:01)

Hvala vam, kolega Nikoliću.

Prelazimo na šesto pitanje upućeno ovom istom ministarstvu. Pitanje je postavio Jovan Vučurović.

Poslaniče Vučurović, imate riječ.

JOVAN VUČUROVIĆ (29.10.18 14:19:14)

Ovo je jedno pitanje koje je lutalo, reklo bi se, od ministarstva do ministarstva, pa je došlo do gospodina Darmanovića, da je Vlada Crne Gore usvojila Komunikacionu strategiju pod nazivom Crna Gora članica NATO-a za period do 2020. godine, u kojoj je navedeno da će Vlada promovisati tzv. vrijednosti Alijanse na Zapadnom Balkanu kroz javnu diplomatiju. Takođe, u dijelu koji se odnosi na Crnu Goru naglašeno je da posebnu pažnju treba posvetiti razgrađivanju zabluda, rušenju stereotipa i razobličavanju mitova.

"Dakle, u kojim državama Zapadnog Balkana ste imali do sada aktivnosti koje ste najavili i koje su to, po Vladi, zablude, stereotipi i mitovi koje ovakva strategija treba da razbije i da sruši"?

Nekako je u javnosti ostao neprimijećen ovaj dokument, tačnije uputstvo kako se neistinama i manipulacijama popularizuje NATO savez. Ovaj dokument je školski primjer kako funkcioniše jedan marionetski režim. U njemu se, između ostalog, kaže, citiram, da su među protivnicima članstva kod pominjanja NATO-a dominantni pojmovi poput rata, agresije, zločina i okupacije i da ne postoji bitna generacijska razlika percepcije NATO-a već se stavovi prenose unutar grupa poput porodice s koljena na koljeno. Valjda je prirodno makar kod nas u Crnoj Gori da se s koljena na koljeno prenose razna iskustva, a posebno ona tragična iskustva koja smo imali s raznim neprijateljima. Kada kažemo NATO, zar se svuda u svijetu prvo ne pomisli upravo na rat, agresiju, okupaciju i zločine. Dakle, NATO je sinonim za te pojmove. To prvo, vjerujte mi, pomisle i ljudi u Crnoj Gori makar 90% njih jer sigurno kada se kaže NATO ne pomisli se na mir, stabilnost ili ekonomski napredak.

Kaže dalje, u dijelu populacije koji je protiv članstva Crne Gore u NATO-u dominiraju stavovi koji su formirani na osnovu političke profilacije, mitova, stereotipa umjesto na osnovu relevantnih činjenica. Dakle, za ovu Vladu zločini NATO pakta u Srbiji i Crnoj Gori nijesu relevantne činjenice. Ovaj dokument je pokušaj da se NATO abolira od zločina, da se prebriše agresija na Crnu Goru i Srbiju i da se zločini Murino, na primjer, svrstaju pod pojam stereotipa i mitova, kao i da se minimizira činjenica, što je, po meni, još mnogo strašnije, da je bombardovanje NATO saveza 1999. godine ostavilo teške posledice po zdravlje ljudi. Jeste, građani Crne Gore, i to imamo u ovom dokumentu da se pokušaju izbrisati činjenice.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:22:19)

Hvala.

Ministre Darmanoviću, imate pet minuta za odgovor.

SRĐAN DARMANOVIĆ (29.10.18 14:22:26)

Poštovani poslaniče Vučuroviću,

Ako mi dozvolite samo da ukažem da se ipak ne radi o tzv. vrijednostima Alijanse na čijoj smo promociji radili i radićemo u skladu s Komunikacionom strategijom usvojenom 28. juna 2018. godine već je u pitanju veoma jasan vrednosni okvir koji je Crna Gora obnovom nezavisnosti postavila kao jedan od svojih prioriteta. Taj vrednosni okvir dijele i 29 zemalja članica, uskoro 30 od kojih su mnoge članice Evropske unije, takođe. Istakao bih da je opredjeljenje Crne Gore da bude dio Alijanse odredila njenu trajnu stratešku i civilizacijsku orijentaciju. Naš cilj je da kroz osmišljeno i kontinuirano komuniciranje s javnošću ojačamo opštu društvenu svijest o tome gdje je Crna Gora danas i kojem sistemu vrijednosti pripada. To bi dugoročno trebalo da ima za efekat otklanjanje i korigovanje ipak nekih zabluda, stereotipa i kolebanja koje iz raznih razloga i dalje postoje u našem društvu. Na kraju krajeva, zablude i stereotipi postoje u svakoj sferi ne samo u ovoj.

Strategija predstavlja krovni strateški dokument kojim se određuju pravci, ciljevi, kanali komunikacije Crne Gore kao članice NATO-a, koji su usklađeni s prioritarnim djelovanjima naše države u Alijansi i usmjereni kako ka unutrašnjoj tako i ka spoljnoj javnosti. Poseban segment predstavlja intenziviranje aktivnosti u oblasti javne diplomatije u državama regiona koji su aspiranti za članstvo u Alijansi i u fokusu je našeg predsjedavanja Jadranskom poveljom tzv. A5 gdje smo promovisanje politike otvorenih vrata definisali kao jedan od strateških prioriteta. S tim u vezi 16. oktobra ove godine organizovana je konferencija pod nazivom: "Izazovi u strateškom komuniciranju službi za odnose sa javnošću u procesima evropskih i evroatlantskih integracija". Konferenciji su prisustvovali predstavnici PR službi ministarstava vanjskih poslova i odbrana država članica i posmatrača A5, a to je ujedno bila prilika da se razmijene iskustva i da Crna Gora predstavi rezultate dosadašnjih aktivnosti u okviru komunikacione strategije.

Kada govorimo o domaćoj javnosti u našem fokusu je sveobuhvatno informisanje građana

o politikama NATO-a i aktivnostima koje Crna Gora kao članica u okviru njih preduzima. Radićemo na jačanju svijesti o konkretnim koristima koje građani imaju od članstva u NATO-u ne samo u kontekstu jačanja bezbjednosti već i drugim oblastima poput programa za naučne akademske i poslovne krugove, te podrške u slučaju elementarnih nepogoda. Podsjetiću da je već nakon godinu dana od učlanjenja u NATO Crna Gora unaprijedila svoju poziciju u jednoj od najatraktivnijih destinacija za turiste i investitore. Crnogorska ekonomija zabilježila je napredak u brojnim sektorima sa stopom rasta od 4,9% u drugom kvartalu 2018. godine koja je među najvećim ne samo u regionu već i u Evropi.

Kao članica NATO-a percipirani smo kao bezbjedna destinacija za ulaganje o čemu govori uvećani priliv starnih direktnih investicija. Samo iz zemalja članica NATO u prvih šest mjeseci ove godine povećan je dva i po puta u odnosu na isti period prošle godine, nivo investicija. Kad je riječ o finansijskim troškovima članstva takođe postoji iskrivljena slika koja uključuje pogrešno tumačenje izdvajanja već čuvenih 2% BDP-a za odbranu. Možda mnogi građani smatraju da se taj novac izdvaja za potrebe NATO, ali u stvari je riječ o izdvajanjima za našu odbranu, za naše oružane snage. Dodatno imajući u vidu da je u svijetu promijenjenog geopolitičkog i bezbjednosnog konteksta sve evidentnije sistemsko plasiranje širenja dezinformacija sa ciljem uticaja na javnost, na unutrašnju politiku. Sprovedenjem ove strategije pružićemo doprinos jačanju otpornosti javnog mnjenja na ovaj izazov i suprotstavljanju hibridnim prijetnjama. Uvjereni smo da će ova strategija približiti građanima benefite članstva u NATO-u i doprinijeti boljem razumijevanju svih aspekata djelovanja Alijanse u onom dijelu javnosti u kojem i dalje postoji određeni stepen nepovjerenja i vrijednosti značaja ovoga saveza. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:26:28)

Hvala ministre.

Poslaniče Vučuroviću, imate komentar odgovora.

JOVAN VUČUROVIĆ (29.10.18 14:26:31)

Nisam baš dobio odgovore na ono što sam tražio jer ja znam o kojem se pokušaju stereotipa, da kažem, razbijanja radi i moram da konstatujem, poštovani građani, jednu činjenicu. Vlada Crne Gore pokušava da zataška zločine NATO pakta nad našim narodom. Ja mislim da to nije zabilježeno u istoriji, evo ne znam kojoj, evo da kažem makar od poslednjih 100 godina da ja znam da jedna Vlada pokušava da zataška zločine koji su izvršeni nad njenim narodom. Za takav stepen izdaje ja odavno nijesam čuo. Dakle, ja sam mislio kad sam došao do ovog dokumenta da se radi o tajnom dokumentu pa sam se ponadao evo nešto sam pronašao, ovako nešto tajno i onda vidim da se ovdje otvoreno poziva da se NATO promoviše obmanama i neistinama. A tek žalosno zvuči ta činjenica da će neki stručnjaci iz Crne Gore, države koja je bombardovana od strane NATO-a, sad da borave u zemljama regiona i da tamo promovišu ovu Alijansu. Dakle, vjerovatno prvo u Srbiji iako ste rekli aspiranti, ali evo da kažem vjerovatno prvo u Srbiji da ih ubijede da su proljeće 1999.g. sanjali i da se tada ništa nije dogodilo. Kad smo kod pomenutog prenošenja s koljena na koljeno, tako piše u ovoj strategiji, mnogo toga što je ova Vlada učinila poslednjih godina će se prenositi, ova vlast u stvari, će se prenositi sa koljena na koljeno od one izdaje tokom agresije 1999.godine pa do priznanja lažne države Kosovo, a tu bih uvrstio tamo još neke detalje poput slanja vojnika Vojske Crne Gore, u lažnu državu Kosovo u okviru okupacionih snaga NATO-a gdje bi čak ta naša vojska po priznanju ministra Boškovića učestvovala u borbenim dejstvima protiv Srba i Crnogoraca. Dakle, e toliko smo nisko pali da se čak i to najavljivalo. Da ne pominjem da je gospodin taj Bošković zabranio da se oda pošta našim vojnicima u kasarnama što Crna Gora nije zabilježila takvu sramotu. Posledica takve politike je i posjeta toga pomenutog gospodina ministra lažnoj državi Kosovo prošle nedelje. Dakle, tamo je postrojavao neka uniformisana lica i to znate sa kim je bio u društvu gospodine Darmanoviću? Bio je u društvu izvjesnog, kako se zove, Rustema Beriše. E, ja sam se malo raspitao ko je Rustem Beriša. Za one koje ne znaju to je jedan od vojnih lidera terorističke OVK. Taj gospodin je bio u okviru hrvatskih

proustaških snaga na ratištu, jeste, osuđen na 15 godina zatvora. Znete zbog čega? Zbog terorizma i ubistva naših heroja na Košarama.

Molim vas, 10 sekundi. ....(Prekid).... emotivno pa nećete da mi date. Meni je drago što vi niste vezani sa Berišom. Dakle, taj čovjek je, eto s kim se vi družite, s kim se družu gospodin Bošković i Vlada Crne Gore, sa osuđenim teroristima i ubicama. Dakle, ubicama vojnika iz Srbije i Crne Gore. Može li da pane jedna Vlada Crne Gore niže od toga? Ja mislim da ne može, ali vi dokazujete iz dana u dan da je i dno za vas malo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:30:12)

Ovim smo završili set pitanja koja su bila upućena Ministarstvu vanjskih poslova. Ja se ministru Srđanu Darmanoviću zahvaljujem na strpljenju i na datim odgovorima.

Sada prelazimo na sledeće ministarstvo, a to je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Sa nama je ministar Kemal Purišić, koga pozdravljam. Njemu su upućena četiri pitanja. Poslanik Janko Vučinić dva pitanja, poslanica Marina Jočić jedno pitanje i poslanica Ana Nikolić četvrto pitanje.

Poslaniče Vučinić, izvolite imate riječ.

JANKO VUČINIĆ (29.10.18 14:30:52)

Zahvaljujem.

Poštovani građani,

Ja sam ministru rada i socijalnog staranja, gospodinu Kemalu Purišiću, postavio sledeće pitanje.

Na jednoj od javnih rasprava povodom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ste izjavili da je razlog za predlaganje i donošenje ovakvog zakona kojim se ukida beneficirani radni staž i praktično se uvodi rad do smrti da se radi malo duže da bi se primale veće penzije.

Ja vas pitam da li je to bila vaša šala ili ste zaista umislili da je intelingencija naroda na tolikom nivou da možete da se ismijavate sa tim narodom?

Ja sam postavio ovo pitanje iz razloga što je ta vaša navedena izjava koju sam naveo u poslaničkom pitanju bar meni izgledala provokativno jer s obzirom da nijedna odredba ovog zakona nije u interesu radnika i budućih penzionera nego da je upravo svaka ta odredba tog zakona protiv njihovog interesa. A vi ste to naveli kao da je upravo taj zakon donesen u interesu radnika i budućih penzionera i to ste u toj izjavi saopštili na takav način kao da se obraćate nekoj djeci, a ne kao odraslima koji dobro znaju šta ste im pripremili sa ovim zakonom.

Jedna od glavnih karakteristika ovog zakona je ukidanje beneficiranog radnog staža. Kako ste to uradili? Uradili ste što ste u zakon uveli da sa 40 godina penzijskog staža uvodite i kumulativni uslov. Prvo je bilo 65 godina života, a onda valjda ste to u pregovorima sa sindikatima snizili na 61 godinu života i što se termin penzijskog staža u zakonu zamjenjuje sa terminom staž osiguranja u koji ne ulazi ni beneficirani radni staž, ni staž proveden u ratu, a ni staž koji imaju majke za rađanje djece. Za ovaj predloženi zakon se u najkraćem može reći da je nehuman, da je eksploatatorski i da je retrogradan. Nehuman je iz razloga što predviđa da radnici u poodmaklim godinama trebaju da budu primorani da rade na radnim mjestima za koje je potrebna posebna fizička snaga i izdržljivost što čovjek u šestoj deceniji života ne može da ima. Eksploatatorski je što radnika tretira kao robu ne uzimajući u obzir njegovo psihičko stanje i ostale životne okolnosti, a retrogradan je zato što umanjuje radnička i ljudska prava i vraća nas unazad.

Ja vas pitam, gospodine ministre, hoćete li povući ovaj zakon ili ćete uporno istrajavati u namjeri da na jedan perfidan način zajedno sa liderima nacionalnih sindikalnih centrala taj zakon provučete kao navodni dogovor partnera i ako vrlo dobro znate da je ovaj predlog izazvao ogromno nezadovoljstvo svih radnika i da je za njih apsolutno neprihvatljiv.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:34:25)

Zahvaljujem kolega Vučinić.

Ministre Purišić, imate pet minuta za odgovor na pitanje.

KEMAL PURIŠIĆ (29.10.18 14:34:34)

Hvala.

Uvaženi potpredsjedniče, poštovani poslaniče Vučiniću,

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju predlaže se u cilju stabilnosti i održivosti penzijskog sistema, veće pravednosti i adekvatnosti penzijskih davanja. U skladu sa navedenim ciljevima predložena su odgovarajuća zakonska rješenja, odnosno zakonske mjere. Predlaže se postepeno ukidanje posebnih uslova penzionisanja u periodu do kraja 2020.godine nakon čega će svi osiguranici ostvarivati pravo na penziju po opštim uslovima koji važe za sve osiguranike. Takođe se predlaže da se za ispunjenje uslova za sticanje prava na penziju uzima u obzir staž osiguranja, odnosno periodi provedeni na radu za koje je uplaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, dok se za određivanje visine penzija uzima u obzir penzijski staž u koji osim staža osiguranja spadaju i periodi posebnog staža za koje nijesu plaćeni doprinosi za penzijsko invalidsko osiguranje. Za lica koja po važećem zakonu pravo na penziju ostvaruju sa 40 godina staža predloženo je da se ona postepeno u prelaznom periodu od 2019. do 2023.godine podiže na 65 godina života, ali je u razgovorima sa sindikatima dogovoreno da starosna granica za osiguranike koji navršše 40 godina staža osiguranja iznosi 61 godina života.

Ova starosna granica se snižava licima koji rade na beneficiranim radnim mjestima zavisno od vremena efektivno provedenog na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. Snižavanje starosne granice se vrši za po jednu godinu i to, za svakih šest godina provedenih na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 14 mjeseci, dalje, za svakih pet godina provedenih na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 15 mjeseci. Dalje, za svake četiri godine provedene na radnom mjestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 16 mjeseci i konačno, za svake tri godine provedene na radnom mjestu odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 mjeseci računa u staž osiguranja kao 18 mjeseci.

Navedene tri mjere trebalo bi da utiču na sprečavanje ranog napuštanja tržišta rada i ranog penzionisanja. U cilju povećanja adekvatnosti penzijskih davanja predlaže se promjena načina usklađivanja penzija i vrijednosti penzije za jedan lični bod. Umjesto usklađivanja sa 75% kretanja potrošačkih cijena i 25% kretanja zarada uvodi se usklađivanje po takozvanoj rotirajućoj formuli sa 75% parametra koji je veći i 25% parametra koji je manji, što je znatno povoljnije od važećeg načina usklađivanja penzija. Dakle, ako u jednoj kalendarskoj godini u odnosu na prethodnu imamo veći rast zarada od potrošačkih cijena usklađivanje će se vršiti sa 75% kretanja zarada i 25% kretanja potrošačkih cijena. Sa druge strane ako u jednoj kalendarskoj godini u odnosu na prethodnu imamo veći rast potrošačkih cijena od zarada usklađivanje će se vršiti sa 75% kretanja potrošačkih cijena i 25% kretanja zarada. Ako bi primjenom ove formule došlo do umanjenja vrijednosti penzije za jedan lični bod i penzija ne vrši se usklađivanje.

Osnovni princip na kome se temelji penzijski sistem je da prava zavise od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje. U skladu sa tim principom osiguranik koji duže radi ostvariće duži staž osiguranja i po tom osnovu imaće veću penziju nego da je radio kraći period. To je ta računica koja je kod vas izazvala određeno neslaganje, a ona se potpuno uklapa u standarde u ovoj oblasti.

Sa druge strane duži rad, odnosno duže zadržavanje na tržištu rada utiče na povećanje stope aktivnosti radno sposobnog stanovništva koje je u Crnoj Gori znatno niža nego u Evropskoj uniji, a bolju naplatu doprinosa za penzijsko invalidsko osiguranje ...(Prekid).... penzijskog sistema. Na kraju, kako je već objašnjeno, beneficirani radni staž se ne ukida, već kao i sada, lica koja rade na beneficiranim radnim mjestima imaju pravo na računanje staža sa uvećanim trajanjem, sa

stepenom uvećanja 12 do 14, 12 za 15, 12 za 16 ili 12 za 18 zavisno od uslova rada na radnom mjestu na kome je utvrđeno računanje staža osiguranja sa uvećanim trajanjem. Osim beneficije da im se svake godine staž osiguranja uvećava u rasponu od dva do šest mjeseci godišnje licima koja rade na beneficiranim radnim mjestima snižava se i propisana starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju zavisno od vremena provedenog na radu na tim radnim mjestima. Do osam godina je to sniženo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:40:29)

Hvala Vama ministre.
Komentar na vaš odgovor ima kolega Vučinić.
Izvolite.

JANKO VUČINIĆ (29.10.18 14:40:38)

Rekli ste da se beneficirani radni staž ne ukida. Ne ukida se nego obesmišljava, a to je jedno te isto. Vi ste u Vašem komentaru moga pitanja dosta se služili i iščitavali zakonske odredbe, a ja ću pokušati na jedan praktičan primjer da pokažem kako je poguban taj Zakon o invalidsko penzijskom osiguranju i kako se zapravo i ukida beneficirani radni staž. Po sadašnjem zakonskom rješenju recimo da se radnik zaposlio sa 20 godina na mjestima u crnoj metalurgiji ili kao stražar, kao vatrogasac, u elektroprenosnom sistemu kao elektromonter gdje se staž osiguranja uvećava za svaku godinu na dva ili tri mjeseca, taj radnik bi po sadašnjem zakonskom rješenju sa 32 godine efektnog radnog staža imao pravo da ode u penziju, odnosno sa 52 godine starosti i to su te godine starosti koje u nekadašnjoj uređenoj državi, kada je radnik tretiran kao čovjek, bile su starosne granice, kad se već gubi psiho fizička sposobnost da može da obavlja te poslove. Vi ste im sa ovim zakonom propisali da radi do 65 godina života, odnosno, do 61 godine života ako je uspio taj dogovor sa sindikalnim predstavnicima i hoćete od radnika sa ovim zakonom da stvorite koku nosilju tako da on treba da radi do smrti. Ovo snižavanje sa 65 godina života na 61 godinu života to nije nikakav ustupak za ove radnike koji rade na beneficiranim radnim mjestima.

Sada ću da se vratim na one prvobitne zahtjeve sindikata koji su bili a to je da gornja granica za odlazak u starosnu penziju je 65 godina života, 40 godina penzijskog staža da bude jedini uslov za odlazak u penziju, najniža penzija da bude u iznosu od 80% minimalne zarade i da penzija za puni radni staž ne može biti manja od 55% od prosječne zarade i da 20 najboljih godina da se uzimaju za obračun za penziju. Ovo su ti početni zahtjevi sindikata koje smo kao radnička partija javno podržali. Ali, šta je bilo sa tim zahtjevima? U potpunosti se odustalo od tih zahtjeva i ti sindikalci, odnosno lideri nacionalnih sindikalnih centrala koji su pregovarali sa vama se nijesu tamo pokazali kao neko ko predstavlja radnike, nego kao vaši pomoćnici za održavanje socijalnog mira.

Zato, poštovani građani, poštovani radnici, budući penzioneri, samo vi možete spriječiti ...(Prekid)... i to protestima i generalnim štrajkom u slučaju da ovaj zakon bude predat u skupštinsku proceduru kao predlog socijalnih partnera pošto je više nego očigledno da oni koji su pregovarali u vaše ime i za vaše interese su vas u ovom slučaju ovoga zakona izdali.

Mogu li preći na drugo pitanje?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:44:01)

Hvala kolega Vučiniću.
Ovim je završeno prvo pitanje, nastavite sa drugim.

JANKO VUČINIĆ (29.10.18 14:44:08)

Drugo pitanje koje sam uputio ministru rada i socijalnog staranja Kemal Purišiću, odnosi se na zbivanja u Željezari Tos čelik Nikšić i ono glasi: Šta je vaše ministarstvo preduzelo i vi lično kao ministar povodom najnovije nesreće u željezari koja je još samo jedna u nizu teških nesreća koje su završile sa teškim povredama ili pogibijama radnika od kako je željezaru preuzela turska kompanija Tosjali holding. Da li ste čuli izjave predstavnika radnika u kakvim uslovima i pod kakvim mobingom rade i na koje grane je spala nekadašnja perjanica privrednog razvoja Crne Gore? Da li pomišljate da tražite dozvolu od sadašnjeg vlasnika Željezare Tos čelik Nikšić da obiđete fabriku i da porazgovarate i sa predstavnicima poslodavca i radnika i uvjerite se na licu mjesta u kakvim okolnostima se odvija rad i proizvodnja u Željezari?

Evo i obrazloženje ovog pitanja. Ovo pitanje sam postavio iz razloga što u Željezari koja je nekada bila fabrika po kojoj je bila prepoznata i država Crna Gora i grad Nikšić, možemo samo čuti kad neko nastrada od radnika. Umjesto da slušamo priče iz željezare o uspješnim proizvodnim rezultatima, novim investicijama i novim radnim mjestima, samo se mogu čuti informacije o teškim povredama radnika, njihovoj eksploataciji, teškim i nepodnošljivim uslovima za rad i otpuštanju radnika.

Na ovom istom mjestu gdje se dogodila ova zadnja nesreća, nedugo prije toga bila je i nesreća koja je završila pogibijom radnika. Da su nadležne službe reagovala na pravi način, primjerno kaznile poslodavca u Željezari sigurno da se ovakva nova nesreća ne bi dogodila, ali ovako kad je izostala reakcija nadležnih teško povređivanje radnika se ponovilo.

Jedno od potpitanja za vas ministre, da bi dali što precizniji odgovor na ovo glavno pitanje je - da li znate da u Željezari Tos čelik Nikšić ni nakon šest godina od kad je preuzela ova kompanija fabriku da ne postoji kolektivni ugovor. Da li u ovoj fabrici postoji akt o procjeni rizika na radnim mjestima i da li sva postrojenja, pogotovo ova na kojima su se desile ove nesreće, imaju dozvole za rad? Po izjavi koju smo mogli čuti od radnika oni rade u vrlo teškim uslovima za rad i za vrlo male plate. Oni rade jer su primorani da zbog svoje ekonomske zavisnosti od zarada u Željezari rade tamo što samo pokazuje koliko je teško doći od radnog mjesta, da su njihovi poslovi malo plaćeni jer u suprotnom oni ne bi radili u toj fabrici, ali zbog svoje egzistencije oni su praktično za Željezaru vezani nevidljivim lancima i predstavljaju savremene robove. Zbog toga su nadležne državne institucije dužne pomoći ovim radnima, tako na taj način što će predložiti rješenja koja će olakšati njihov težak položaj, ali umjesto toga vaše ministarstvo radi suprotno i predlaže zakone koji će im još više otežati takav njihov položaj u toj fabrici, kao što je Predlog zakona o radu i Predlog zakona o invalidskom i penzijskom osiguranju.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:48:00)

Zahvaljujem.

Ministre Purišić, izvolite, imate pet minuta.

KEMAL PURIŠIĆ (29.10.18 14:48:08)

Hvala.

Uvaženi poslaniče Vučiniću,

Odgovor na vaše poslaničko pitanje nije u isključivoj nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja, probaću da obrazložim zašto je to tako.

Naime u Ministarstvu rada i socijalnog staranja 2013. godine formirana je Direkcija za poslove zaštite i zdravlja na radu u kojoj se vrše poslovi koji se odnose na praćenje, proučavanje i podsticanje razvoja zaštite i zdravlja na radu, pripremu propisa u ovoj oblasti, praćenje i primjenu ratifikovanih konvencija i direktiva Evropske unije, kao i aktivnosti koje se odnose na pregovaranje o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji po poglavljima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Takođe, poseban akcenat u radu ovog ministarstva kada je u pitanju zaštita i zdravlje na radu stavljen je i na promociju i prevenciju zaštite i zdravlja na radu. Navedeno iz razloga što preventivno reagovanje u ovoj oblasti dovodi do smanjenja povreda na radu, profesionalnih bolesti

i bolesti u vezi sa radom. U tom pravcu na nivou Ministarstva rada i socijalnog staranja u prethodnom periodu urađeno je dosta. Naime pripremili smo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlja na radu koji je donijet u julu tekuće godine. Na ovaj način znatno smo unaprijedili tekst zakona kako bi obezbijedili uslove na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i koji ostvaruju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu zaposlenih. Takođe pripremili smo i strategiju za unapređenje zaštite i zdravlja na radu za period 2016-2020. godina sa akcionim planom implementacije koju je Vlada usvojila u julu mjesecu 2016. godine i donijeli 19 podzakonskih akata koji su usklađeni sa direktivama Evropske unije i konvencijama MOR-a.

Svjesni smo da stvaranjem dobre zakonske infrastrukture nijesmo zatvorili ovo poglavlje, već samo stvorili dobre temelje za kvalitetno sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu, kako bi na najbolji način osigurali sigurno i bezbjedno radno mjesto za sve zaposlene u Crnoj Gori. Poseban akcenat stavljen je na promociju i podizanje svijesti o značaju ove teme za poslodavce i zaposlene na svim nivoima te s tim u vezi i aktivnosti koje sprovodimo usmjerene su prioritarno na navedeno.

Kada je u pitanju inspeksijski nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i zdravlju na radu i propisa donijetih na osnovu njega i tehničkim i drugim mjerama koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu isti vrši inspekcija rada preko inspektora rada za oblast zaštite i zdravlja na radu, ako zakonom nije određeno da nadzor u sprovođenju tih propisa u određenim djelatnostima vrše i drugi organi.

U dijelu vršenja upravnog nadzora nad Upravom za inspeksijske poslove isti vrši drugo ministarstvo u Vladi Crne Gore.

Imajući u vidu sve navedeno pitanje koje ste postavili prosljedili smo Upravi za inspeksijske poslove u čijem sastavu je i Inspekcija rada koja je nadležna za postupanje po istom. S tim u vezi odgovor na postavljeno pitanje, a koje je pripremila inspekcija rada je sljedeći, citiram:

"U vezi sa povredom na radu koja se dogodila u Toš čelik doo Nikšić obavještavamo vas da je stručno lice za poslove zaštite na radu u Željezari Toš čelik telefonski obavijestilo inspektora zaštite na radu u Nikšiću o nesreći na poslu 11. oktobra 2018. godine poslije 14 časova.

Nakon ovog poziva inspektor je započeo nadzor povodom nastalog slučaja i od pomenutog lica dobio samo osnovne informacije i ime povrijeđenog. Radi se o Zlatku Šaroviću, vrijeme povrede 11. oktobar 2018. godine u 5 časova, mjesto povrede Kovačnica. Takođe, dobijena je informacija da su predstavnici MUP-a izvršili uviđaj odmah nakon što se dogodila nezgoda, a kada je inspektor obaviješten o nezgodi već je u Kovačnici nastavljena proizvodnja. Kako je lice mjesta po dolasku inspektora bilo izmijenjeno, odnosno nije bilo obezbijeđeno na način da inspektor može izvršiti uviđaj to isti nije ni vršen". Završavam citiranje izvještaja koji su poslali iz Inspekcije rada.

Takođe, obaviješteni smo da je inspektor zaštite na radu izrekao novčanu kaznu poslodavcu iz razloga neprijavlivanja inspekciji rada povrede na radu u propisanom roku.

Samo deset sekundi, ako je moguće. U vezi sa dodatnim pitanjima koje ste imali nije mi poznato da ne postoji kolektivni ugovor, moguće da ste u pravu. Znam da ne postoji akt o procjeni rizika, za to ste pitali. Takođe znam da uredno primaju plate, oko 300 zaposlenih. Oko 180 je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a ostali u radnom odnosu na određeno vrijeme. Plaćaju se uredno porezi i doprinosi i ne slažem se sa vašom konstatacijom vezano za zakone koje predlažemo, ja mislim da su oni u interesu svih socijalnih partnera, prije svega u interesu zaposlenih. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:53:52)

Hvala vam ministre.

Poslaniče Vučiniću, imate tri minuta za komentar odgovora.

JANKO VUČINIĆ (29.10.18 14:54:00)

Vidite ministre koliko vam valja kad dođete ovako na ova poslanička pitanja pa onda vas mi informišemo iz opozicije da u Željezari nema kolektivnog ugovora ni nakon .....mjeseci, ni nakon šest godina od kako je ova kompanija preuzela Željezaru, a nema ni onih obećanih investicija koje su neposredno pred ulazak u Željezaru obećali i tadašnji predsjednik Vlade i vlasnik Tosjalija holdinga Fuad Tosjali, a nema ni onoga zapošljavanja od preko 500 i otvaranja novih 500 radnih mjesta, nego naprotiv imamo konstantno otpuštanje radnika iz Željezare.

Malo u ovim poslaničkim pitanjima i odgovorima fali i ovog živog razgovora. Mnogo više da ga bude bolje bi bilo nego samog isčitavanja i rekli ste da niste u nadležnosti. Mislim da je i te kako vaša nadležnost za sve što se dešavalo u Željezari Tos čelik Nikšić, jer to nije bila samo jedna povreda, nije bila samo jedna pogibija nego bile su dvije pogibije i bilo je mnogo teških povređivanja radnika. Vi ste kao ministar, ja smatram kao ministar rada i socijalnog staranja, da ste imali obavezu da na one pozive i apele za pomoć od radnika željezare ispred ove fabrike dođete tamo i tražite dozvolu za obilazak radnika u Željezari Nikšić, jer to su građani Crne Gore koji se tamo u Željezari Tos čelik Nikšić izrabljuju. Tamo su nepodnošljivi uslovi rada gledano i sa aspekta zaštite na radu a i gledano sa aspekta obimnosti posla koji se ne može završiti u zakonskom radnom vremenu. Vi ste trebali da odete tamo i da u razgovoru sa radnicima i sa poslovođstvom te fabrike se uvjerite u kakvim uslovima rade i da li je istinito to što oni pričaju. Ja ne sumnjam da je to istina jer evo nakon šest godina od radnika saznajemo da se radi noću da bi se uštedjelo, da se štedi na sijalicama i radi se u polumraku, pa se treba zapitati da li je to onaj investitor koji je obećavao da će u Željezaru biti uloženo 35 miliona eura i da će se otvoriti preko 500 novih radnih mjesta.

Vjerujem da ovo pitanje i ova diskusija između mene i vas neće biti nezapažena sa strane vlasnika Željezare i da će nas oni pozvati, mene i vas, da obiđemo radnike Željezare da se uvjerimo u kakvim uslovima oni rade.

Na kraju da kažem da ova posljednja nesreća treba da bude alarm za sve nadležne institucije da reaguju i da zaštite radnike u Željezari i da stave do znanja turskom poslodavcu da ne može da se ponaša na neodgovoran i bahat način i da zajedno sa imovinom željezare nije kupio radnike da može da ih tretira kao robu za jednokratnu upotrebu, nego je dužan da se prema građanima Crne Gore odnosi u skladu sa zakonom i sa poštovanjem. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 14:57:50)

Zahvaljujem.

Ovim smo završili drugo pitanje upućeno Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Sljedeće pitanje poslanica Marina Jočić. Izvolite poslanice Jočić.

MARINA JOČIĆ (29.10.18 14:58:04)

Poštovani građani, ministru Purišiću sam uputila sljedeće pitanje:

Prije nekoliko dana ste, a to je bilo 17. oktobra ove godine, izjavili da se siromaštvo u Crnoj Gori smanjilo sa 11,3 na 8,6%, odnosno da je svaki 12. građanin siromašan u Crnoj Gori u odnosu na prošlu godinu, pa bih molila da nam objasnite po kom kriterijumu ste vi to izačunali.

Da bi imali precizniju sliku našeg blagostanja molim za precizne odgovore i na sljedeća pitanja:

- koliki broj ljudi prima socijalna davanja i koliko prosječno,
- koliko ima nezaposlenih,
- koliko ima penzionera sa minimalnom penzijom, a koliko sa penzijom od 250 eura,
- koliki broj radnika ima platu do 250 eura mjesečno i koliko ima ljudi na birou rada koji posao čekaju duže od pet godina?

Ja sam dobila od ministra Purišića odgovor na ova pitanja ali svega pola sata prije dolaska Purišića u Skupštinu, što smatram da nije korektno zato što nisam na adekvatan način mogla da se pripremim sa podacima koje ste mi vi dali, pa ću u jednoj mjeri koristiti podatke koje sam pokupila zahvaljujući Marini Medojević, direktorki Banke hrane koja je kroz svoj rad dala pomoć do

sada za 18.000 porodica, ne lično ona nego je ona organizovala donacije i organizovala sav taj posao.

Poštovani građani, ovakva tvrdnja ministra Purišića jednostavno je toliko daleko od istine da se graniči sa jednom dozom cinizma, da ne upotrijebimo drugu riječ. Ovo je zemlja u kojoj ima 47 registrovanih milionera. A slušajte građani Crne Gore kako vi živite.

Prvi podatak koji demantuje ovo što je rekao ministar Purišić dolazi iz njegovog izvještaja i kaže da 81.000 zaposlenih, odnosno 43,2% prima platu do 250 evra mjesečno. Ako znamo da prosječna porodica prema popisu u Crnoj Gori broji 3,8 članova, ispada da 244.000 ljudi živi od 2,08 eura mjesečno što pokriva sve potrebe ako znamo da tu padaju i stambene i higijenske i kulturne i sve ostale potrebe. Ovaj vaš podatak govori da 240.000 ljudi u Crnoj Gori za hranu potroši dnevno manje od jednog evra. To je slika Crne Gore. Ako tome dodamo pet hiljada starih koji žive na selu i prima 50 evra mjesečno, šta je...(Prekid).. sa svim ostalim kategorijama.

Dakle, ovom podatku koji sam maloprije saopštila treba dodati 40.000 penzionera sa penzijom do 190 evra, a 10,500 penzionera po vašim podacima živi sa penzijom do 120 eura mjesečno.

Stopa nezaposlenosti, kad sam kod penzionera, htjela bih samo da obavijestim građane, za poslednjih pet godina koje su inače bili uporedni podaci ovom izvještaju koje je ministar Purišić dao, za zadnjih pet godina povećana je penzija šest eura, slovom i brojem. Koliko je svega poskupilo za zadnjih šest godina mislim da svako od nas zna. I tu je bezbroj još podataka.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:02:05)

Hvala koleginice.

Ministre Purišić, imate vrijeme za odgovor.

KEMAL PURIŠIĆ (29.10.18 15:02:15)

Hvala uvaženi potpredsjedniče.

Obzirom da je bilo i jedno dopunsko pitanje, pitam da li da ovaj dio onda ostavimo za kasnije. Je li tako, ako se slažete?

Dakle, uvažena poslanice Jočić na međunarodni Dan borbe protiv siromaštva koji se obilježava 17. oktobra, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti je organizovala okrugli sto na temu „Apsolutno relativno siromaštvo-važnost i metodološki aspekti". Na pomenutoj raspravi govorio sam na temu „Siromaštvo i socijalna politika". Odgovarajući na pitanje novinara da li se u periodu nakon 2013. godine smanjilo ili povećalo siromaštvo u Crnoj Gori, obzirom da se od tada ne objavljuje podatak o apsolutnoj liniji siromaštva, pored ostalog, kazao sam da se u pomenutom periodu, u procjeni razmjera siromaštva možemo osloniti jedino na podatke o ključnim ekonomskim pokazateljima koje objavljuje Monstat, Eurostat, Svjetska banka i druge relevantne institucije. Ti pokazatelji govore da se u međuvremenu siromaštvo smanjilo.

Dakle, Zavod za statistiku je u periodu od 2006. do 2013. godine, na bazi ankete o potrošnji domaćinstava, izračunavao i objavljivao podatke o siromaštvu, koristeći metodologiju Svjetske banke za izračunavanje apsolutne linije siromaštva. U 2013. godini ona je iznosila 186,45 €, po ekvivalentu odrasle osobe. Stopa siromaštva u Crnoj Gori je u 2013. godini iznosila 8,6 % i bila je jedna od najnižih stopa siromaštva na Balkanu.

Svjetska banka u publikaciji „Redovni ekonomski izvještaj za Zapadni Balkan" od 04.oktobra ove godine u dijelu u kojem analizira ekonomske prilike u Crnoj Gori, navodi procjenu da se indeks broja siromašnih smanjio tokom par proteklih godina, jer je došlo do oporavka privrednog rasta i povećanja socijalnih transfera. Takode, navodi da je stopa siromaštva, mjerena kao potrošnja ispod standardizovane linije siromaštva zemalja srednjeg prihoda od 5,5 dolara američkih dnevno, smanjena sa 9,9% koliko je iznosila u 2013. godini na 4,4% koliko je iznosila u 2017. godini. Na 75. strani ove publikacije možete naći ovaj podatak.

U cilju harmonizacije naših propisa sa evropskim u poglavlju 18 - Statistika, preuzeta je obaveza napuštanja metodologije Svjetske banke i uvođenja EU metodologije za praćenje

siromaštva, počev od 2014. godine. To je razlog što u ovom periodu nijesmo imali zvanične podatke o stopi siromaštva. Najavljeno je da će Monstat prve podatke o novoj, relativnoj liniji siromaštva objaviti do kraja ove godine. Ti podaci će omogućiti da se poredimo sa podacima koje objavljuje Eurostat o siromaštvu u državama Evropske unije.

Analizirajući najvažnije ekonomske pokazatelje u ovom periodu, koji su zabilježili značajan rast, možemo zaključiti da je zbog toga došlo do smanjenja stope siromaštva. Po podacima Monstata bruto domaći proizvod u tekućim cijenama se povećao sa 3,36 milijardi u 2013. godini na 4,24 u 2017. godini. Po podacima Svjetske banke realni rast BDP-a u Crnoj Gori u 2014. je iznosio 1,8%, u 2015 - 3,4%, u 2016 - 2,5%, u 2017- 4,3%. BDP per capita je porastao sa 5.412 € u 2013. na 6.806 € u 2017. godini, odnosno za 1.394 € po glavi stanovnika. Broj zaposlenih prema zvaničnim podacima Poreske uprave u tom periodu povećan je za 10.894, odnosno za 6%, prosječna bruto zarada zaposlenih za 39 €, prosječna neto zarada za 31 €. Prema anketi o radnoj snazi ukupan broj zaposlenih u 2013. godini bio je 201.900 zaposlenih, dok je u 2017. g. ukupan broj zaposlenih bio 229.300, što je uvećanje za 27.400 zaposlenih, odnosno 13,5%.

Prosječna penzija je u tom periodu, kao što ste naglasili, porasla za svega 6 €.

U nastavku slijede odgovori na postavljena dodatna pitanja.

Prvo pitanje je bilo - Koliki broj ljudi prima socijalna davanja i koliko prosječno?

Materijalno davanje koje se odobrava na osnovu zakonom određenog imovinskog cenzusa i određenog nivoa prihoda i koji najbolje prepoznaje osobe u riziku od siromaštva je materijalno obezbjeđenje porodice. Sem ovoga postoji još niz materijalnih davanja koja se mogu dobiti da se pojedinac ili porodica zaštiti od rasta rizika siromaštva..... Mogu li pola minuta.... ili joj se pomogne da se s njim izbori. Neka materijalna davanja se odobravaju na osnovu medicinskih ili socijalnih indikacija i ne moraju biti u vezi sa siromaštvom.

U decembru 2013.godine, pravo na materijalno obezbjeđenje koristilo je 13.748 porodica sa 40.251 članom. Za isplatu ovog davanja u decembru izdvojeno je 1.24 miliona € prosječno 90 eura.

U decembru 2017.godine, pravo na materijalno obezbjeđenje koristilo je 9.042 porodice sa 29.840 članova, i za te namjene izdvojeno je oko 893 hiljade €.

U 2013. godini za prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite bilo je isplaćeno 54.6 miliona. Još pola minuta?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:08:24)

Zaokružite misao i ....

KEMAL PURIŠIĆ (29.10.18 15:08:29)

Pitanje je bilo koliko ima nezaposlenih u Crnoj Gori. Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje na dan 30. septembar 2018. godine nalazilo se 39.902 nezaposlena.

Koliko ima penzionera u Crnoj Gori sa minimalnom penzijom kazao sam da je to 54.312 sa penzijom do 250 eura i kazali ste vi koliko radnika prima do 250 eura. I samo još jedan podatak, od ukupnog broja nezaposlenih lica broj lica koji čekaju na zaposlenje duže od pet godina je 3.622, ili 9,08%. Ostalo se odnosi na dopunsko pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:09:13)

Hvala ministre.

Poslanica Jočić izvolite.

Uglavnom ste vi iščitali te podatke koji se nikako ne poklapaju sa tvrdnjom da je smanjeno siromaštvo. Tim prije što se većina podataka dobija od Monstata koji je dio Ministarstva ekonomije ili finansija, ne znam tačno, u svakom slučaju nije nezavisni organ kome možemo apsolutno da vjerujemo. Ali zato u zemlji u kojoj, kao što rekoh, ima 47 milionera može da se recimo nekome pokloni 5,6 miliona duga, kao što je to nedavno uradila Opština Tivat. I ne samo to, nego, recimo

poslužiću se podatkom od prošle godine. Za socijalne slučajeve jednokratna pomoć često iznosi pet, 10, ili 20 eura, a prošle godine za tu namjenu je izdvojeno iz budžeta dva miliona eura. Od tih dva miliona eura 700.000 eura je podijeljeno prema proceduri kakva jeste, javnoj proceduri. Ostatak gotovo 2/3 tog novca je po nekoj drugoj proceduri i mi ne znamo tačno kojoj. Ima nekih indicija da se dio tog novca uplaćivao i aktivistima DPS-a ne samo kao nagrada za odanost već da bi oni, čak dobrostojećim aktivistima DPS-a, imamo primjere imenom i prezimenom, koji su kasnije taj novac ili dio tog novca uplaćivali u budžet DPS-a. Znači malo je DPS-u što je ostavio toliko gladnih usta u Crnoj Gori nego ta gladna usta još i da finansiraju tu kampanju.

Prema našim informacijama prošle godine za ove namjene opredijeljeno je još četiri miliona eura koji su proglašeni državnom tajnom kako su se oni dijelili. Ja mislim da je predsjedništvo ili tako neki organ Vlade na svojim zatvorenim sjednicama odlučivalo kome će se i kako davati tu pomoć.

Ovakvo ekonomsko stanje proizvodi razne vrste diskriminacije. Prije svega ljudi su zbog siromaštva diskriminirani na mnogo, mnogo načina. Dodatna diskriminacija, a to je naš kolega Milutin Đukanović dokazao, odnosi se na srpski narod, jer srpski narod je uglavnom onaj koji je nezaposlen i onaj koji ne može doći do parčeta hljeba na način kakav je to predviđen za sve ostale, posebno ne u državnim službama gdje oko 50.000 ljudi radi.

I kad sam se već dotakla te političke teme da kažem da je ovo razlog za političku korupciju. Svim građanima koji su odbili da glasaju ovaj DPS za 20, 50 ili 100 eura, koliko im se nudilo, smatram da jednog dana kad dođu ..... (Prekid) .... ovako podizati djecu koju hranite sa jednim evrom dnevno. Mislim da proizvodite veliku bijedu u Crnoj Gori i molim vas nemojte više da se hvalite da ste smanjili siromaštvo nego izađite iz svog udobnog kabineta pa pođite u prigradska naselja Podgorice, ili pođite u svoj Plav da vidite kako ljudi tamo žive. Tada vam neće pasti na pamet da izjavite da je smanjeno siromaštvo u Crnoj Gori.

Hvala vam i izvinjavam se zbog kašnjenja.

Izvinjavam se, imam i dodatno pitanje, ako mogu samo minut jedan ili pola minuta .....

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:13:03)

Imate pravo postaviti pitanje, onda će ministar imati pravo na odgovor.

MARINA JOČIĆ (29.10.18 15:13:10)

Dopunsko pitanje je bilo - kako mislite da riješite problem nezaposlenih koji su deceniju, dvije ili više na tržištu rada a do sada nijesu imali prilike da se zaposle? Oni svakako spadaju u kategoriju najsiromašnijih građana Crne Gore. Pa kako Vlada planira da im se obezbijedi starost kad već nije dostojanstven život u punoj radnoj i mentalnoj snazi. Tim prije imajući u vidu kriterijume za penziju koje namjeravate da usvojite.

Prema vašem odgovoru 9,8% ljudi na Zavodu za zapošljavanje je duže od pet godina. To je 3.622, u ovaj broj naravno nisu ušli oni koji su odustali od višedecenijskog čekanja na posao. Ovdje ima mnogo ljudi koji su fakultetski obrazovani, niste mi dali tu, a nisam ni tražila, istini za volju, ljudi koji su završili fakultet, imamo profesore, inženjere, doktore koji više od pet godina čekaju posao, neki po 10,15, 20 godina. Šta sa tim ljudima? Kako ćemo njima penziju da obezbijedimo, kako ćemo njima obezbijediti dostojanstvenu starost kad već nismo život u punoj radnoj snazi? Da li ova Vlada razmišlja o tim ljudima, da li razmišlja o onima kojima se ne uplaćuje radni staž, penziona i invalidsko osiguranje, a u radnom odnosu su formalno? U radnom odnosu 50.000 radnika u Crnoj Gori nemaju plaćene svoje doprinose. Molim vas za odgovor.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:14:45)

Hvala, poslanice Jočić.

Vaše dopunsko pitanje koje ste postavili, u skladu sa članom 192 stav 1, trajalo je više od

jedan minut i cijenim da će ministar svojih pet minuta, koje ste mu dodali, iskoristiti u skladu sa vremenom koje Poslovník dozvoljava.

Izvolite, ministre.

KEMAL PURIŠIĆ (29.10.18 15:15:08)

Uvažena poslanice Jočić,

Nastojimo da tržište rada učinimo fleksibilnim kako bi omogućili veće zapošljavanje. Nastojimo da unaprijedimo kvalitet radnih mjesta i spriječimo segmentaciju na tržištu rada, suzbijemo neformalni rad, otklonimo regionalne razlike u zaposlenosti i u stopi siromaštva, jačamo socijalni dijalog i zaštitimo zaposlene kroz socijalni dijalog. Druga važna aktivnost, drugi važni kanal da se izborimo sa ovim problemom je da više novca izdvajamo u mjere aktivne politike zapošljavanja. To su dva kanala. Već ste u toku, u parlamentu je bilo nekoliko zakona iz takozvane oblasti radnih odnosa. U nastavku rada ćemo usvojiti novi Zakon o radu, Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Usvojen je Zakon o zaštiti zdravlja na radu, usvojicemo Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Što se tiče mjera aktivne politike zapošljavanja, one služe da se kroz skup planova i programa, koji su usmjereni ka jrešavanju ovih izazova, unaprijede kvalifikacije, odnosno harmonizuju ponuda i tražnja na tržištu rada kroz razne oblike aktivnih mjera zapošljavanja i da se poveća mogućnost nezaposlenih da zaista dobiju posao. U tom cilju u ovoj godini smo za 80% više sredstava izdvojili za mjere aktivne politike zapošljavanja i zavodu su za te namjene raspoloživa 4,6 miliona eura, dodatno za samo zapošljavanje 500.000 eura, dodatno za Fond za profesionalnu rehabilitaciju zapošljavanja osoba sa invaliditetom šest miliona eura i za pasivne politike zapošljavanja, odnosno novčanu naknadu za osiguranje od nezaposlenosti oko 12 miliona eura. U dosadašnjem periodu godine precizno 3.488 nezaposlenih lica su bila uključena u ove mjere. Uglavnom su to osobe ženskog pola, odnosno učešće njihovo je 65,3%, mladi 27% i oko 50% njih je iz sjevernog regiona gdje je nezaposlenost najveća i gdje su problemi zaista najveći. U četiri opštine kao što ste čuli imamo više nezaposlenih nego zaposlenih i to su ozbiljni problemi.

Ono sa čime se ne bih složio sa vama, a tiče se konstatacija, izvinjavam se što koristim ovu priliku da se ne složim, vezano za stopu siromaštva. Nijesam slavodobitno na toj konferenciji govorio da smo je mi smanjili nego sam ukazao i na onaj drugi dio problema, da je to jedan fenomen koji je ozbiljni izazov i za mnogo razvijenije države, a ne za Crnu Goru, za Crnu Goru koja je od postojanja imala tu vrstu problema, ali sam kazao da su trendovi pozitivni, da se sve više privrednog rasta koristi za povećanje životnog standarda stanovništva i da se većim socijalnim transferom sprečavaju, odnosno pomaže ljudima koji su u riziku od siromaštva da prevaziđu te probleme i kazao sam podatke koji su takvi kakvi jesu. Nijesu naše proizvodnje da tako kažem žargonski, nego Svjetska banka objavljuje te podatke svake godine, oni su zvanični podaci, mogu se pročitati i oni govore o tome.

Zaista moramo konstatovati da se značajno uvećala i prosječna zarada i prosječna penzija u jednom periodu od zadnjih 10 godina i da smo negdje dostigli tih nekih 45-46% životnog standarda ili BDP-a perkapita Evropske unije. Bili smo na znatno nižem nivou i ko ne želi da primijeti ova poboljšanja, onda je problem to neke druge vrste. Da li je dovoljno? Nije dovoljno. Nama je i plata i penzija relativno mala, ali su najveće u regionu i to značajno veće od svih država u regionu i to prosto sam ja samo to konstatovao, a nijesam likovao, daleko od toga, jer sam svjestan da ima mnogo ljudi u siromaštvu ili su znatno blizu te linije siromaštva i mogu da zapadnu u tu krizu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:20:18)

Zahvaljujem, ministre.

Ovim smo završili treće pitanje upućeno vašem ministarstvu.

Četvrto pitanje je postavila poslanica Ana Nikolić.

Poslanice Nikolić, izvolite imate riječ.

ANA NIKOLIĆ (29.10.18 15:20:32)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani građani Crne Gore,

Koristeći svoje poslovničko pravo po osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ja sam ministru rada i socijalnog staranja gospodinu Kemalu Purišiću postavila sledeće poslaničko pitanje:

Gospodine Purišiću, da li Ministarstvo rada i socijalnog staranja na čijem ste čelu ima namjeru da detaljno izanalizira i analitički sagleda pregled predlog Odbora udruženja trgovine Privredne komore Crne Gore da nedelja bude neradni dan za sektor trgovine koji ovih dana namjeravam da vam uputim, ako to već nije uradio u ovom vremenu od postavljenog mog pitanja?

Kao što ste vjerovatno i upoznati Odbor udruženja Privredne komore Crne Gore intenzivno radi na pravnom uobličavanju inicijative trgovinskih lanaca da nedelja bude neradni dan za trgovine. Toj inicijativi će se pridružiti Unija poslodavaca i Unija sindikata, kako bi se sa više strana što bolje normativno uredila ova inicijativa. Kao što i znamo neradni dan je prepoznat članom 62 Zakona o radu koji je trenutno na snazi. Naime, Zakon o radu precizno predviđa da je obavezni dan odmora nedelja, a da može biti manjih izuzetaka za one čija je priroda posla i organizacija rada zahtijevaju neprekidan ciklus i tada dan odmora može biti i neki drugi radni dan u toku sedmice.

Međutim, upravo neadekvatna primjena člana 62 Zakona o radu je uzrokovala potrebu za ovom inicijativom i zbog toga što se član 62 Zakona o radu najčešće krši. Najviše nepoštovanja iz upotrebe ove norme Zakona o radu se upravo dešava u sektoru trgovine gdje danas približno radi oko 40.000 zaposlenih što joj predstavlja svaki peti zaposleni u Crnoj Gori. Odbor udruženja trgovine Privredne komore Crne Gore kao argumentaciju, očekivanoj inicijativi ističe činjenicu da bi poštovanje nedjelje kao dana sedmičnog odmora za sve zaposlene bila povećana produktivnost rada, radnici bi bili zadovoljniji i odgovorniji, prema svojim svim radnim zadacima provodili bi i planirali više vremena sa svojom porodicom što bi bio inače i jači podstrek za njih kao radnike. Provodili bi više vremena na neki način unapređujući sve ono i za šta se i bore i rade, a to su svoje porodice dok bi poslodavci razvili mnogo više društvene odgovornosti.

Treba istaći da sve veći broj evropskih zemalja priprema strategiju, da sedmica se skрати na šest radnih dana kao i pojedine zemlje u regionu. Primjera radi Hrvatska koja radi na izmjeni zakona koje će donijeti ograničenje rada upravo u tom danu. Znači, sve ovo u prilog i važnosti cijenjeći argumentaciju da je neradni dan koji treba ispoštovati za odmor baš upravo nedelja. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:23:32)

Zahvaljujem, poslanice Nikolić.

Ministre, imate riječ. Izvolite.

KEMAL PURIŠIĆ (29.10.18 15:23:39)

Poštovana poslanice Nikolić,

U vezi vašag pitanja navodimo da je odredbama Zakona o radu u članu 62 koji ste pomenuli propisano da zaposleni ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 časa neprekidno i da se sedmični odmor koristi nedjeljom. Ako priroda posla i organizacija rada to zahtijeva, poslodavac je dužan da odredi drugi dan za korišćenje sedmičnog odmora u kom slučaju je poslodavac dužan da utvrdi raspored korišćenja sedmičnog odmora u skladu sa navedenom odredbom. Ako je neophodno da zaposleni radi na dan svog sedmičnog odmora,

poslodavac je dužan da mu obezbijedi odmor u trajanju od najmanje 24 časa neprekidno u toku naredne sedmice. Posebno ističemo da je Zakon o radu opšti propis koji se odnosi na sve zaposlene u Crnoj Gori pa tako i na zaposlene u sektoru trgovine. Na osnovu navedene zakonske odredbe jasna je namjera zakonodavca da se sa aspekta radnog zakonodavstva sedmični odmor koristi nedjeljom. U vezi sa prijedlogom Odbora udruženja trgovine Privredne komore Crne Gore da nedjelja bude neradni dan za sektor trgovine, Ministarstvo rada i socijalnog staranja će iz domena svoje nadležnosti biti otvoreno za saradnju sa nadležnim resorima za ovu oblast.

S poštovanjem, i na kraju samo da kažem da me zaista raduje da je inicijativa došla upravo od poslodavačke organizacije, reprezentativne po svom značaju i tradiciji i takođe nadam se da će u nastavku ove diskusije po ovoj inicijativi se znati odgovori, adekvatni odgovori i na ona pitanja kako da se obezbijedi rad važnih subjekata koji pripadaju sektoru trgovine poput pumpi, kioska i drugih objekata koji bi trebalo negdje da rade i nedjeljom, a u interesu potrošača, ali vjerujem da je to manji problem. Generalno je ovo inicijativa koju podržavam. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:25:58)

Zahvaljujemo, ministre.
Koleginice Nikolić, imate tri minuta.

ANA NIKOLIĆ (29.10.18 15:26:05)

Ja se zahvaljujem na odgovoru ministru.

Definitivno zakon nije sporan. Sporno je to što se zakon na pravi način ne primjenjuje i vjerovatno inspeksijski organi trebaju da bolje budu organizovani, da vrše kontrolu na terenu. Ono što je važno istaći je da inicijativa koja je došla iz trgovine nije slučajna. Znamo da više od polovine radnika koji rade u sektoru trgovine jesu upravo žene i zato nije nebitno koji je to radni dan. Nije sve jedno. Znači svakako je jako važno da to upravo bude nedjelja i da za tu nedjelju te žene imaju vremena da se posvete svojoj porodici.

Važno je što tom neradnom nedjeljom se upravo afirmiše uloga porodice kao osnovne ćelije našeg društva, posebno imajući u vidu da je kultura poštovanja nedjelje kao neradnoga dana u svim evropskim zemljama na neki način dobila na snazi, tako da to bi svakako trebala i Crna Gora da to primijeni jer idemo ka tom putu, odnosno pridruživanju Evropi. Ja pripadam starijoj, ajde da kažem, populaciji poslanika i tu je i dosta poslanika kod nas u Skupštini moga godišta koji su zapamtili vrijeme kad ni jedna trgovina nije radila nedjeljom, mogli smo do osam sati da kupimo hleb i novine i ništa nam nije falilo. Definitivno mislim da ne treba ovim rješenjima ni ugušiti konkurenciju slobodnu, treba iznaći prava rješenja da na pravi način se to riješi, da budemo svi zadovoljni i zaposleni i poslodavci. Mislim da ako postoji dobra volja, a shvatila sam s vaše strane da postoji, da će se naći pravo rješenje. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:27:54)

Zahvaljujem, puno poslanice Nikolić.

Ovim smo završili sva pitanja koja su bila upućena ministru Purišiću.

Ja se njemu i u svoje i u vaše ime zahvaljujem i do narednog Premijerskog sata.

Sada prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu zdravlja.

Sa nama je ministar Kenan Hrapović i njegova pomoćnica direktorica Direktorata za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite, unapređenju ljudskih resursa, Vesna Miranović profesorica, doktorica koju takođe pozdravljam.

Prelazimo na pitanja. Imamo ih ukupno sedam i prvo pitanje je postavio predsjednik Kluba Socijaldemokrata kolega Boris Mugoša.

Poslaniče Mugoša, imate tri minuta. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (29.10.18 15:28:51)

Poštovani potpredsjedniče, kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre sa saradnicom, Ja sam na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore Ministarstvu zdravlja postavio sledeće pitanje:

Koliko je od početka mandata aktuelne 41. Vlade Crne Gore nabavljeno medicinske opreme i sredstava opredijeljenih Zakonom o budžetu i koji su dalji planovi u dijelu jačanja tehnoloških kapaciteta zdravstvenih ustanova?

Kratko ću obrazložiti navedeno pitanje.

Čini mi se da je upravo u ovom segmentu nabavke medicinske opreme Vlada Crne Gore, odnosno resorno ministarstvo zdravlja napravilo ogroman iskorak, jer mislim negdje u poslednjih 10 godina da nije bilo većih nabavki kapitalne medicinske opreme, a svi smo svjesni da je savremena medicinska oprema jedna od ključnih karika unapređenju sistema zdravstvene zaštite. Ono što mene interesuje svakako je osim osavremenjavanja medicinske opreme u Kliničkom centru koji jeste neka krovna institucija, javna zdravstvena institucija, mene posebno interesuje nabavka medicinske opreme za ustanove na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite. Tu mislim na domove zdravlja i opšte i specijalne bolnice iz nekoliko razloga. Prvi razlog je da omogućimo pacijentima da dobiju kvalitetno liječenje u mjestu njihovog boravka i drugi takođe važan razlog je da na taj način ćemo smanjiti potrebu upućivanja pacijenata ka kliničkom centru i negdje rasteretiti rad u toj zdravstvenoj ustanovi. Koliko je važna nabavka medicinske opreme pokušaću kroz jedan primjer da objasnim građanima, a to je sada nabavka novog aparata magnetne rezonance, najsavremenijeg aparata. Čini mi se negdje da je prethodna magnetna nabavljena 2000.godine i prema riječima direktora Kliničkog centra, od tada je negdje preko 150.000 pregleda magnetnom rezonancom urađeno u Kliničkom centru, a prema riječima direktora Centra za radiološku dijagnostiku, ovaj aparat će doprinijeti preciznijoj dijagnostici, odnosno znatno će poboljšati kvalitet samih pregleda i smanjiće potrebu da se naši pacijenti šalju na druga mjesta. Do sada je negdje lista čekanja bila do mjesec i po dana, a prema njegovim riječima ona će se smanjiti 20 do 30%.

Naravno, raduje da su trenutno te investicije u velikom obimu zastupljene u crnogorskom zdravstvenom sistemu, ali sam isto tako postavio i drugi dio pitanja koji se tiče a šta dalje. Jer kao što sam rekao ako 10 godina nije bilo većih nabavki. Čini mi se da i dalje postoji još jedan ogroman prostor da i u narednom periodu kroz osavremenjavanje medicinske opreme mi doprinosimo i poboljšanju uslova za rad naših zaposlenih ... uzimali naravno ono što je najvažnije i zbog čega svi negdje smo na istom fonu, to je da poboljšamo kvalitet zdravstvene zaštite. Siguran sam da će te u tom dijelu mi dati adekvatan odgovor. Nakon toga ću biti slobodan da prokomentarišem vaš odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:32:08)

Hvala, poslanice Mugoša.

Ministre Hrapoviću, izvolite, imate pet minuta za odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (29.10.18 15:32:17)

Poštovani predsjedavajući, poštovani kolege i kolegice poslanici, uvaženi poslanice Mugoša,

U skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu definisano je zaduženje za potrebe javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori za kupovinu jednog akceleratora za potrebe klinike za onkologiju i druge medicinske opreme u iznosu od 11,8 miliona eura koje će realizovati kroz kreditni ili lizing aranžman u trajanju od najmanje pet godina.

Na osnovu analiza u sistemu zdravstvene zaštite, zdravstvenog stanja stanovništva analiza finansiranja postojećeg zdravstvenog sistema kao i usvojenih planskih i strateških dokumenata i

prepoznatih slabosti u sistemu, Ministarstvo zdravlja je politiku djelovanja usmjerilo u pravcu unapređenja efikasnosti i kvaliteta sistema zdravstvene zaštite. Jedna od prioriternih aktivnosti na tom putu je jačanje kadrovskih kapaciteta, te unapređenje tehnološke i komunikacione infrastrukture na svim nivoima zdravstvene zaštite. Sa posebnim akcentom na domove zdravlja i opšte bolnice kako bi se obezbijedilo liječenje pacijenata u njihovim mjestima boravka, kako ste i samo rekli uz istovremeno povećanje komfora, odnosno smanjenje broja upućivanja pacijenata ka Kliničkom centru Crne Gore čime bi se postigla bolja efikasnost sistema.

S tim u vezi Ministarstvo zdravlja je sprovodeći politiku Vlade Crne Gore u oblasti zdravstvenog sistema definisalo strateške oblasti djelovanja gdje su prepoznata uska grla u sistemu kao što su kardiologija, radiologija, gastroenterologija, oftalmologija i hirurgija te u saradnji sa svim javnim zdravstvenim ustanovama definisalo prioritete u nabavci medicinske opreme i utvrdilo plan potreba za istom. Kako u proteklih 10 godina nije bilo značajnije nabavke kapitalne medicinske opreme, potrebe cjelokupnog zdravstvenog sistema u ovom dijelu su velike, posebno imajući u vidu aktivnosti koje sprovodi Ministarstvo zdravlja u cilju rasterećenja kliničkog centra... (Prekid)...kroz kadrovsku i tehnološko jačanje opštih i specijalnih bolnica. S tim u vezi nastojali smo da ulaganje u jačanje kapaciteta zdravstvenog sistema bude zastupljeno u svim javnim zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori, uvažavajući potrebe istih, a sve u cilju postizanja pune efikasnosti i održivosti sistema. Od ukupne vrijednosti medicinske opreme za potrebe javnih zdravstvenih ustanova, Fond za zdravstveno osiguranje, Klinički centar Crne Gore, Institut za javno zdravlje i Zavod za transfuziju krvi do 24.10. ove godine ugovorili su nabavku opreme u vrijednosti od devet miliona i 255 hiljada eura, odnosno 78,5 procenata od ukupne procijenjene vrijednosti. Klinički centar Crne Gore je realizovao tenderske postupke za nabavku medicinske opreme predviđene planom potreba, ukupne ugovorene vrijednosti šest miliona i 990 hiljada eura. Nabavljeni su linearni akcelerator, aparat za zračenje za pacijente sa malignim bolestima, savremena magnetna rezonanca tri Tesla visoke rezolucije, angiografski aparat za dijagnostiku suženja krvnih sudova srca, gama kamera za praćenje procjene izgleda i funkcije organa u tijelu, ultrazvuk za perinatologiju, to je ultrazvuk za rano otkivanje bolesti ploda, sofisticirana oprema za dijagnostiku i terapiju u oblasti oftalmologije, ultrazvuk za ginekološko akušersku kliniku, zatim razna oprema za kardiohirurgiju. Nabavkom navedene dijagnostičke opreme u prvom redu nove magnetne rezonance i angiografskog aparata omogućena je precizna dijagnostika skoro svih oboljenja, koja se ne mogu utvrditi ostalim dijagnostičkim metodama, niti aparatima slabije snage, odnosno kompletirana je dijagnostička procedura u svim domenima. Obezbjedivanjem opreme iz oblasti onkologije, ginekologije, oftalmologije, kardiologije unaprijeđeni su tehnološki kapaciteti Kliničkog centra u oblastima gdje su za određene terapijske procedure postojale liste čekanja, odnosno u oblastima gdje su pacijenti upućivani na liječenje van Crne Gore.

Fond za zdravstveno osiguranje, Zavod za transfuziju krvi, Institut za javno zdravlje su ugovorili nabavku medicinske opreme ukupne vrijednosti dva miliona i 400 hiljada eura, i to skenere za opšte i specijalne bolnice, aparate za anesteziju, aparate za ultrazvuk oka, sofisticiranu opremu za dijagnostiku oftalmologije, defibrilatore, EKG uređaje, mehaničke ventilacije odnosno respiratore, neinvazivne monitore vitalnih funkcija, ergometrije, holtere pritiska i holtere EKG-a. Nabavkom navedene opreme unaprijeđeni su tehnološki kapaciteti u domovima zdravlja i opštim specijalnim bolnicama, kako bi se obezbijedilo liječenje pacijenata u njihovim mjestima boravka uz istovremeno povećanje ... odnosno smanjenje broja upućivanja pacijenata ka Kliničkom centru Crne Gore, čime bi se postigla bolja efikasnost sistema. U toku su otvoreni postupci javne nabavke za nabavku medicinske opreme iz oblasti oftalmologije, hirurgije, patologije, neurologije, koju sprovodi fond ukupne vrijednosti 1,5 miliona ... (Prekid)... transfuziju krvi, Institut za javno zdravlje i zdravstvene ustanove, će do kraja godine sprovesti postupke javne nabavke za opremu vrijednosti oko pola miliona eura. U 2019. godini planirana je nabavka kapitalne medicinske opreme u Kliničkom centru kojom država nastavlja da pruža podršku daljem razvoju visokospecijalizovanih medicinskih usluga odnosno uvođenju dijagnostičkih terapijskih procedura, u težnji da smanjimo broj upućivanja pacijenata na dijagnostičke procedure i procedure liječenja u referentnim centrima van Crne Gore. Nabavkom još jednog angiografskog aparata, linearnog akceleratora i opreme iz oblasti urologije i hirurgije značajno će se unaprijediti kvalitet pružanja zdravstvene zaštite i komfor pacijenata. Takođe, programom zdravstvene zaštite predviđeno je da se tokom 2019. godine, program za rano otkrivanje

karcinoma dojke proširi na sjeverni i južni region Crne Gore. S toga je planirana nabavka i tri digitalna mamografa koji će biti locirani u bolnicama na jugu, sjeveru i u centralnom dijelu Crne Gore. Priprema tehničke specifikacije za navedenu opremu je u toku, a otvoreni postupak javne nabavke će sprovesti Klinički centar Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:38:34)

Hvala ministre.

Poslaniče Mugoša, imate tri minuta za komentar.

BORIS MUGOŠA (29.10.18 15:38:39)

Zahvaljujem ministre na iscrnom odgovoru. On je negdje na fonu onoga što sam i ja negdje prilikom obrazlaganja pitanja naveo, a to je da je zaista u prethodne dvije godine napravljen taj značajan iskorak u dijelu nabavke nove medicinske opreme. Ono što me posebno raduje i što sam dobio iz vašeg odgovora konkretne podatke da je značajan dio tih investicija uložen za primarni i sekundarni nivo zdravstvene zaštite i ono takođe što je pozitivno, što ste izjavili da ćemo i u narednoj godini imati značajna ulaganja kada je u pitanju medicinska oprema. Ja ću Vam sada postaviti jedno dodatno pitanje, na koje naravno možete odmah da mi odgovorite ili kasnije u pisanoj formi. Čini mi se da je važno i vezano je za ovu temu, a to je da pored medicinske opreme me interesuje i koje je sad stanje kada je u pitanju izgradnja određenih klinika. Vi znate da je ta priča već aktuelizovana i tu prije svega ne kao građanin Podgorice, mislim da to nije samo pitanje Podgorice nego cjelokupne države, a to je urgentno pitanje tri klinike koje se nalaze u okolini Dvorca Petrovića na Kruševcu, a u pitanju je Klinika za infektivne i kožne bolesti i Klinika za psihijatriju.

Pa u tom dijelu me interesuje u koliko ste u mogućnosti da mi sada odgovorite dokle se stiglo sa planovima u vezi sa realizacijom tih kapitalnih projekata. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:40:09)

Hvala poslaniče Mugoša. Vi ste u skladu sa Poslovníkom postavili dopunsko pitanje. Ministar Vam može do pet minuta odgovoriti na ovoj sjednici, sa čime završava postavljanje pitanja.

Izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (29.10.18 15:40:27)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Gospodine Mugoša, zahvaljujem na postavljenom pitanju.

Dakle, ja sam i u svom prvom dijelu dao dio odgovora na vaše pitanje, govoreći da Vlada Crne Gore sprovodeći politiku oblasti javnog zdravlja je definisala kroz program rada Ministarstva zdravlja ulaganje u kadrove, u opremu i u objekte. Dakle, pored veoma značajnih sredstava ulaganja u kapitalnu savremenu medicinsku opremu Vlada Crne Gore izdvaja značajna sredstva i za ulaganje u objekte. Na taj način obezbjeđujemo bolje uslove rada za naše zaposlene, obezbjeđujemo i dodatni komfor za pacijente koji koriste usluge našeg zdravstvenog sistema, tako da Vas želim obavijestiti da samo kroz Projekat energetske efikasnosti do sada je uloženo šest miliona i 300 hiljada eura, a u rekonstrukciju i dogradnju svih zdravstvenih objekata u Crnoj Gori, a u narednom periodu od 2018. do 2023.godine definisano je i usvojeno kroz program da se uloži oko pet miliona i 400 hiljada eura za nastavak ulaganja kašem za Projekat energetske efikasnosti. Na taj način doprinosimo jačanju kapaciteta i da dodam da je kroz kapitalni budžet države zatim sredstva zdravstvenih ustanova i donacije u prošloj godini izdvojeno samo tri

miliona eura za ove namjene, za rekonstrukciju i dogradnju objekata.

Kada je vaše konkretno pitanje koje ste postavili, sada aktuelno želim da Vas obavijestim da smo mi kroz Projekat IPA fondova, Ministarstvo zdravlja kandidovalo izgradnju novih klinika, to je Klinika za kožne bolesti, Klinika za infektivne bolesti i naravno želim da Vam saopštim jednu dobru vijest i Vama i građanima Crne Gore, da smo prije dva dana dobili informaciju da je taj projekat prošao proceduru Evropske komisije, i da su nam odobrena sredstva u vrijednosti od 4,5 miliona eura bespovratne pomoći. Dakle, ta sredstva ne moramo da vraćamo, to su sredstva za izgradnju dvije klinike u krugu Kliničkog centra. Za to postoje definisani već projekti i čim se ozvaniči ta procedura mi ulazimo u izgradnju dvije klinike, kažem za kožne bolesti i za infektivne bolesti. I ovo da Vas obavijestim da smo takođe kroz taj projekat kandidovali se da dobijemo sredstva za razvoj laboratorije, mikro laboratorija na novu svih domova zdravlja, Centar za plućne bolesti Brezovik, odnosno specijalne bolnice i Instituta za javno zdravlje i da su nam takođe odobrena sredstva u iznosu od milion i po eura bespovratne pomoći. Dakle, ukupno šest miliona eura ćemo dobiti od Evropske komisije za izgradnju ovih objekata. Što se tiče Klinike za psihijatriju taj projekat zajedno sa Ministarstvom finansija je kandidovan prema Svjetskoj banci i takođe očekujemo pozitivne ishode, ali da Vas obavijestim da je procedura u toku.

Zaključujem, da se osim ulaganja u kapitalnu opremu, ulaganja u edukaciju i do edukaciju medicinskog kadra značajna sredstva ulažu i u izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju postojećih klinika kako sjevera tako srednjeg dijela i južnog dijela Crne Gore.

Zahvaljujem na postavljenom pitanju.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:44:20)

Hvala ministre.

Ovim smo završili prvo pitanje.

Drugo pitanje postavila je poslanica Branka Bošnjak.

Poslanice Bošnjak, izvolite. Imate tri minuta za postavljanje pitanja.

BRANKA BOŠNJAK (29.10.18 15:44:32)

Zahvaljujem.

Uvaženi građani,

Moje pitanje ministru zdravlja je sledeće:

S obzirom da je nedavna anketa koju je prezentirao Sindikat doktora medicine, pokazala da je 90% anketiranih ljekara iskazalo nezadovoljstvo radom Ministarstva zdravija i da gotovo isti procenat, tačnije 90,3%, smatra da je korupcija najizraženija u Ministarstvu zdravija, a sa druge strane nedavni izvještaj premijera Markovića je vaše ministarstvo, po učinku, stavilo na poslednje mjesto, što od planiranih obaveza ste realizovali manje od 30%, a uz to imajući u vidu i nezadovoljstvo i nepovjerenje pacijenata u naš zdravstveni sistem, pa i nosioca najviših državnih funkcija koji se, kao i njihovi članovi porodice, uključujući i vašu, liječe u inostranstvu, dakle van crnogorskog zdravstvenog sistema.

Da li ćete kao moralan čin zbog svega ovoga podnijeti ostavku i prepusti to mjesto nekome sposobnijem za ovaj posao?

Ono što je očigledno je da nezadovoljstvo ogromno postoji. Nezadovoljstvo postoji među zdravstvenim radnicima u odnosu na Ministarstvo zdravlja i na vas personalno, s druge strane u Ministrarstvu zdravlja, evo od kada ste vi na čelu, uvijek se javljaju neke razne afere počevši od javne nabavke za auta do slanja vaše svastike ili koga li na naučni skup, a ona je neko ko je sekretarica i uopšte nije naučnik do raznoraznih afera vezanih za vaš uticaj na izbor u Ljekarsku komoru, tako da imamo iks raznih razloga sa jedne strane od kadrova i ljekara, a da ne pričamo o nezadovoljstvu i nepovjerenju u zdravstveni sistem čime sam navela namjerno da većina državnih funkcionera i za one najsitnije stvari idu da se liječe van Crne Gore, uključujući i vas i vašu porodicu i pola poslanika, ministara i svih. Od najobičnijih, od bruha koji su išli da operišu u

Sloveniju na teret Fonda zdravstva da ne nabrajam sad imena jer se radi o zdravstvenim problemima, ali to vi znate bolje nego ja. Sad mene interesuje jer vam je premijer rekao da ste na posljednjem mjestu da ni 30% vaših obaveza nijeste ispunili, da li vi osjećate odgovornost za to i da li planirate da to prepustite nekome ko će biti fleksibilniji, ko će imati makar bolju komunikaciju i odnos sa onima sa kojima treba da radi? Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:47:43)

Hvala poslanice Bošnjak.

Ministre Hrapoviću, imate pet minuta za odgovor na pitanje.

KENAN HRAPOVIĆ (29.10.18 15:47:45)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Mogu li nešto prije odgovora na pitanje, s obzirom da sam dobio transkript izlaganja uvažene poslanice Bošnjak od četvrtka 25. oktobra. U svom izlaganju je saopštila: "Takođe nijesam dobila odgovor od ministra zdravlja na pitanje vezano za opremu u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori, pa vas molim da preko službe napravite urgenciju, jer nema potreba da nam kontrolnu ulogu koju Skupština ima nad Vladom, na ovaj način minimiziraju i ignorišu ono što mi pitamo. To je bilo njihovo pravo, a mi njih biramo, a ne oni nas. Treba da nam dostave to onako kako piše u Poslovniku, pa vas molim da tokom dana dobijemo odgovor onako kako smo i tražili, jer mi smo uredno čekali sve ovo vrijeme od prethodne sjednice". Samo da odgovorim vama na vaš stav i naravno da upoznam građane Crne Gore da je to netačna kvalifikacija. Imam ovdje djelovodnu knjigu gdje je tačno upisano da je Ministarstvo zdravlja odgovore na sva poslanička pitanja dostavila 30. jula ove godine u parlament uredno onako kako smo i trebali da uradimo i da saopštim da smo mi svoju obavezu ispunili u skladu sa Poslovnikom.

Nadam se da mi nećete ovo uračunati u vrijeme, ali sam morao da odreagujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:49:05)

Ministre Hrapoviću,

Ja sam zapamtio i reagovanje poslanice Bošnjak.

Mislim, da je predsjedavao predsjednik Parlamenta Brajović.

Poslanica Bošnjak je govorila da nije dobila u obliku kome ste obećali da ćete dati, tako da evo poslanica Bošnjak može ovo potvrditi ili reći njen stav u onom vremenu koje ima na komentar vašeg odgovora. Izvolite.

KENAN HRAPOVIĆ (29.10.18 15:53:31)

Uvažena poslanice Bošnjak,

Sindikata doktora medicine, inače nereprezentativan je sproveo anketu čiji cilj nije moguće prepoznati, niti je rezultate moguće interpretirati. Zato je samo dva dana nakon objavljenih rezultata ankete uslijedilo njihovo neubjedljivo pojašnjenje koje, opet nikome nije jasno. I sam predsjednik Ljekarske komore, prvi čovjek strukovne organizacije koja je partner u ovom projektu izjavio je da su rezultati prezentovani javnosti u suprotnosti sa samom idejom projekta.

Na kraju Sindikat dr medicine zaključuje - Istraživanje je sprovedeno bez namjere da se bilo ko personalno ili neka institucija proglasi krivim. Pitaćete zašto je onda sprovedena? Tek iz vašeg pitanja se stiče utisak šta je trebalo da bude rezultat sprovedenog anketiranja, a to je vjerovatno da se ukaže na sistemsku korupciju, a da se izbjegne priča o onoj vrsti korupcije koja najviše pogađa građane Crne Gore, a to je da pojedini ljekari za pruženu medicinsku uslugu očekuju nagradu.

O načinu na koji je sprovedeno anketiranje malo se zna. Saznajemo posredno iz saopštenja samostalnog sindikata zdravstva koji potpisuje doktorica Ljiljana Krivokapić, da članovi Sindikata, na čijem je čelu, nijesu učestvovali u anketiranju. Sličan odgovor je dao Sindikat zdravstva pri Uniji slobodnih sindikata u vidu saopštenja doktora Vladimira Pavićevića.

Ljekarska komora se takođe ograđuje od istraživanja, navodeći da kao partner na projektu nije konsultovana i da je načinom prezentacije rezultata nanijeta ogromna šteta ugledu ljekarske profesije i svim članovima Ljekarske komore.

Očekujem da se o metodologiji sprovedenog istraživanja oglasi i Evropska unija i Centar za građansko obrazovanje. Moglo bi se zaključiti da je u istraživanju koje je sprovodio Sindikat doktora medicine vjerovatno anketirao isključivo svoje članove čime je objektivnost dobijenih rezultata ozbiljno dovedena u pitanje. Možda će s toga biti jasna izuzetno visoka i visoko usaglašena uvjerenost anketiranih ljekara u postojanje korupcije u Fondu, Kliničkom centru i Ministarstvu zdravlja gdje je razlika u procentima oko 1%. Analizirajući rezultate sprovedenog anketiranja jasno se vidi da je anketa sprovedena bez poštovanja osnovnih metodoloških postulata. Postavljena pitanja su sugestibilna navodeći na odgovore sa željenim ciljem da se institucije sistema Ljekarska profesija prikažu u što gorem svijetlu. Kako drugačije tumačiti da se relevantnim smatraju saznanja dobijena putem glasina, gdje se 42,5% ispitanih ljekara izjasnilo da se o korupcije informiše putem glasina. I dalje sa istom namjerom se u istom setu pitanja napominje da je 23,4% ljekara imalo lično iskustvo u vezi korupcije, ostavljajući na slobodno tumačenje javnosti, jesu li ti ljekari bili dio koruptivnog lanca, dobijali novac ili poklon za pruženu zdravstvenu uslugu ili davali novac, odnosno poklon za pruženu zdravstvenu uslugu, što bi bio novi fenomen u odnosima na relaciji ljekar-ljekar.

Posebno je za ljekarsku profesiju opasan ponuđeni odgovor na pitanje identifikovanje odgovornih za korupciju, gdje su anketirani ljekari sopstvenu odgovornost prepoznali u 51,9% slučajeva, dok su pacijente kao koruptivni faktor identifikovali u 48,5 slučajeva. Odgovornost za korupciju prema rezultatima ovoga anketiranja ravnomjerno snose ljekari i pacijenti. To je rukavica bačena u lice pacijentu koji već ima izgrađen visok stepen otpora prema korupciji u zdravstvu.

Takođe, ono što može dodatno produbiti nerazumijevanje između ljekara i pacijenata je činjenica da 24% anketiranih ljekara smatra da davanje poklona, odnosno novca nije korupcija. Svaki četvrti ljekar koji je učestvovao u anketi smatra da davanje poklona, odnosno novca nije korupcija. Po meni, ovo je podatak na koji treba da reaguje i stručna i laička javnost preispitujući još jednom strukturu ispitivanog uzorka.

Najveći broj pitanja stavlja u fokus Ministarstvo zdravlja i Fond za zdravstveno osiguranje što pokazuje neznavenost nosilaca projekta u vezi načina funkcionisanja zdravstvenog sistema.

Ministarstvo zdravlja i Fond aktivnosti koje su navedene u istraživanju kao sporne, sprovodi isključivo kroz angažman ljekara i crnogorskog zdravstvenog sistema čime se njihove aktivnosti u stručnim tijelima ovih institucija stavljaju na stub srama. To se čini smišljeno u cilju ... ..na jednom dijelu laičke javnosti, pothranjujući njihovo nezadovoljstvo u vezi sa odlukama koje ova stručna tijela donose, a koja nemaju pravo na repliku, na odbranu, na opravdanje i pojašnjenje zbog poštovanja Zakona pravima pacijenata i Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Dakle, rezultati ankete dodatno čine zdravstveni ...(Prekid)... taocem percepcije, korupcije u svijetlu činjenice da je 11% ljekara bilo svjedok korupcije, ali 90 % njih smatra da ona postoji dok je istinska stopa korupcije niska, po nekim nezvaničnim podacima ne veća od dva do tri %, što u potpunosti korenspodira sa utiskom da se radi o jednoj grupi ljekara, i drugih medicinskih radnika koji imaju razrađeni metod iznuđivanja poklona novca od pacijenata. To je prepoznatljivo kroz stav koji pojedini ljekari žele da nametnu javnosti, traženje poklona odnosno novca prije pružanja medicinske usluge, to je korupcija, a davanje poklona nakon pružene medicinske usluge smatraju poklonom. Da je Ministarstvo zdravlja ciljna adresa Sindikata doktora medicine pokazuju rezultati ankete gdje se ono prikazuje odgovornijim u borbi protiv korupcije od Agencije za suzbijanje korupcije i tužilaštva čija je to primarna djelatnost. Ovakve optužbe demantuje sadržaj saopštenja Agencije za suzbijanje korupcije u kome se na osnovu egzaktnih podataka ...(Prekid).. da su zdravstvene institucije realizovale 63% planiranih mjera iz plana integriteta čiji je cilj smanjivanje rizika od pojave korupcije, za 30% je došlo do smanjenja intenziteta u oblasti zdravstva u odnosu na 2016.godinu, te da institucije zdravstva spadaju u red bolje pozicioniranih o izvršavanju definisanih mjera. Brzo završavam.

Tako je ovaj projekat dobio karakteristiku političkog instrumenta i time negirao svoju primarnu ideju datu u naslovu struka ispred politike.

Što se tiče liječenja u inostranstvu, malo prije ste pomenuli da se i ja liječim u inostranstvu što je netačno. A na liječenje u inostranstvo odlaze oni za koje procijeni da je potrebno isključivo konzilijum ljekara Kliničkog centra i odbori Komisije Fonda zdravstva. Činjenica da je za devet mjeseci ove godine van zemlje upućeno dvije hiljade 869 pacijenata i da je vrijednost tih troškova oko 4,7 miliona eura, a govori o tome koliko država brine o pacijentima koji se ne mogu liječiti u Crnoj Gori. Još jednom ponavljam na liječenje u inostranstvo idu svi kojima je to potrebno, bez obzira na vjeru, i na naciju, i na stepen obrazovanja, poziciju u društvu, političku pripadnost. Zadovoljstvo mi je da u parlamentu vidim ljude iz opozicije i pozicije koji su se, zato što je to bilo potrebno, zato što je to struka medicinska rekla, liječili u inostranstvu i danas su na svu sreću dobrog zdravstvenog stanja. Kada je riječ o povjerenju zdravstveni sistem i njegov kvalitet, podsjetiću Vas da u kontinuitetu raste kao rezultat rada i truda svih zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika. Prema istraživanju CDM-a, koje je rađeno za potrebu projekta HELL-UP i CAZAS iz aprila 2018.godine, 64,1 ispitanika smatra da se kvalitet zdravstvenih usluga poboljšao, 92 crnogorska građana ima ...(Prekid) ... a 73,7% je zadovoljno kvalitetom pruženih zdravstvene zasluge.

Takođe, ovdje ima i drugih istraživanja, ali zbog prekoračenja vremena nažalost ne mogu da saopštim što govori u prilog da se povjerenje u zdravstveni sistem vraća naših građana, a svakako i zaposlenih u zdravstvu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 15:57:49)

Hvala, ministre.

Sad će imati priliku da da komentar na vaš odgovor poslanica Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (29.10.18 15:57:57)

Meni dodatno vrijeme, ako bude trebalo.

Ministre, prvo da kažem da je strašno da sam doživjela ovaj vaš odgovor nekorektno prema zdravstvenim radnicima, odnosno ljekarima. Sve ono što vidim da ste uradili, a to je da ste krenuli odmah u odmazdu, odnosno da Vi istražujete zašto i ko je bio anketiran. Ja imam podatak da je 312 bilo. Vi onda pominjete da ovo nije reprezentativan sindikat, ja znam da postoje još dva reprezentativna sindikata koji su toliko anemični da ih niko ne prepoznaje sve ove godine, najmanje su se bavili zdravstvenim radnicima, a da je ovaj sindikat ipak uspio taj sistem malo da razdrma i da ukaže na nepravilnosti i na to što se dešava u zdravstvenom sistemu, i onda je vjerovatno ovima iz vlasti vrlo nepoželjan i pokušavaju da ga minimiziraju i da obesmisle njihove akcije ili evo u ovom slučaju ovu anketu. Ja neću da ulazim u to, ali je malo od Vas nekorektno jer ste krenuli na onu personalnu ljekarsku korupciju koja je vjerovatno sporadična koja ima i koji pacijenti znaju, ali pacijenti možda ne znaju da je najveća sistemska korupcija u zdravstvu, i to su ovi ljekari rekli, a nijesu rekli to što Vi pričate, nego ovi ljekari su ukazali da je najveća korupcija tamo gdje je zapošljavanje u zdravstvu, gdje se određuju funkcioneri odnosno rukovodioci pojedinih zdravstvenih ustanova u ministarstvu, u javnim nabavkama, u dodjelama stanova. Ja sam imala pitanje za Vas, Vi znate kome ste dali stanove one zadruge zdravstvene ili ne znam kako se zove već. Dakle, oni su ocijenili tu je najveća korupcija. Ovo su pojedinačni slučajevi, a Vi treba da povedete računa o ljekarima i o njihovom statusu, jer oni za platu koju rade neće više izdržati. Najbolje što imate to su Vam ljudi koji rade u zdravstvenom sistemu, uz dužno poštovanje vjerovatno nisu svi, ali veliki dio njih su izuzetni stručnjaci koji nemaju sa čim da rade, a uslovi u kojima rade su nepodnošljivi. Vi nekako atakujete i udarate na njih, i stavljate neke ljude koji su mnogo loši stručnjaci da Vam rukovode raznim ustanovama, pa naravno da neće da dozvole da neko ko je mnogo lošiji od njih je iznad njih i da njima komanduje i naređuje. Naravno da se osjećaju u tom dijelu ugroženi i da gledaju da idu negdje gdje mogu bolje da se

ostvare. Ova anketa je pokazala da najveći dio zdravstvenih radnika odnosno ljekari da je njihovo stanje podnošljivo i to vam govorim koliko ste urušili zdravstveni sistem, pa nekad su to bili stubovi društva, obrazovanja, i zdravstveno i sudstvo. Sudstvo se i sad nešto koprcu, ali zdravstvo i obrazovanje je potpuno urušeno. To su nam najslabije kategorije. Oni ljekari sa ne znam koliko staža i specijalizacije imaju po 600-700 eura platu, to je sramota, to ima svaki službenik, što ja hoću često da kažem žargonski fićfirići u raznim ministarstvima a ljekar, i onda im se računaju sad dežurstva, sa dodatnim radom. Ne može tako. Računajte Vi ono što je osnovno, a ne ono što je zidanje na osnovnu platu i dodatno ugrožavanje njihovog slobodnog vremena i onoga zašto oni imaju pravo da provedu sa svojom porodicom.

Ti ljudi su dovedeni u vrlo nezavidnu situaciju, mjesto da se bavite njihovim položajem Vi sad istražujete ko je i kako je uopšte došlo do toga da se anketiraju. Pa naravno...(Prekid)... ne vjerujem da je nikakav pritisak vršen na njih, a ako kažete da su članovi ovoga sindikata samo anketirani, oni su Vam članovi zdravstvenog sistema, pa i o njima morate da vodite računa. Ono što hoću da kažem nisam rekla da ste Vi lično, ali rekla sam Vi i vaša porodica, neko iz porodice i znam odlučno, evo natjerali ste me da Vam kažem, je li gradonačelnik sad već bivši i bivši ambasador u Sloveniji operisao bruh u Sloveniji, je li predsjednica Vrhovnog suda operisala u inostranstvu diskus. Sve je to nešto što se radi u našem sistemu zdravstvenom, ali naravno nekome može biti. Ja sam za ono ministre, da ako ja osjećam da ne treba ovdje da nemam povjerenje u zdravstveni sistem, dajte Vi meni ona sredstva koja mene sleduju što ja izdvajam redovno za zdravstvenu zaštitu pa ću ja ostatak do onoga što bih negdje drugo u inostranstvu platiti sama, a ne da Vi one koji nemaju vezu tjerate da se liječe ovdje i čekaju a oni koji imaju dobre veze ili im dovedete profesore i debelo ih platite iz regiona i inostranstva da ih operišu ili idu u inostranstvo o trošku ...

Molim Vas zato što ste dali skoro deset minuta ministru, samo još hoću dvije ...

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:03:33)

Vama je ovo preko šest minuta.

BRANKA BOŠNJAK (29.10.18 16:04:10)

Ne treba da udarate na ljekare i zdravstvene radnike, što ste pokušali u ovom odgovoru, treba da obratite pažnju na njih ako mislite da zaista ostanete kao nekakav ministar koji je pokušao nešto da uradi. Ne smijete da budete tako kruti i nefleksibilni, pa i prema onima koji ne misle kao Vi. Treba da uspostavite neku relaciju, a ne da sada istražujete koji Vam je sindikat poželjan, a koji nepoželjan da se toga hvatate. Malo Vam je odgovor na pitanje bio nekorektan prema ljekarima a sigurna sam i da ste izostavili da je ovaj Izvršni odbor Ljekarske komore rekao da je ono lični stav predsjednika Ljekarske komore. Pokušali ste da kažete da je to u stvari stav kompletne Ljekarske komore. Imali ste tamo, čini mi se, pročitala sam i komentar predsjednika Skupštine Ljekarske komore koji je baš rekao da je nepodnošljivo što ovoliko ljekara, živi podnošljivo, tj. na ivici preživljavanja.

Tako da ministre morate da, ako nećete da podnesete ostavku morate da zaokrenete potpuno svoj način vladanja u ovom resoru, jer ovako samo idete kontra svima i to ne može da da dobre rezultate.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:05:00)

Ovdje sam jedino ja u opasnosti da podnesem ostavku na mjesto predsjedavanja zbog kršenja dužine govora sa jedne i sa druge strane.

Tako da nastavljamo sa trećim pitanjem.

Ono je postavila poslanica Vera Bulatović.

Poslanice Bulatović. Izvolite.

VERA BULATOVIĆ (29.10.18 16:05:19)

Poštovani građani Crne Gore,

Moje pitanje upućeno je ministru zdravlja gospodinu Hrapoviću i glasi:

Vaša reakcija povodom istraživanja sindikata doktora medicine, korupcija u zdravstvu iz ugla ljekara bila je da očekujete brzu reakciju Agencije za sprečavanje korupcije i drugih nadležnih organa, kako bi se skinula stigma sa profesije ljekara i ključnih institucija u zdravstvenom sistemu.

Dugogodišnja istraživanja korupciju u zdravstvu stavljaju u sam vrh, pa me zanima kako vi kao resorni ministar vidite korupciju u zdravstvu.

Gospodine ministre, moje pitanje kao ljekara indukovala je svađa sa rezultatima ankete. Rezultati koji su predstavljeni javnosti 17.oktobra 2018.godine, a za cilj su imale da ispitaju prisustvo politike i sistemske korupcije iz ugla ljekara. Isti taj dan direktori javnih zdravstvenih ustanova dobili su dopis Ministarstva zdravlja. Da li su znali da se sprovodila anketa i ako jesu zašto su to dozvolili?

Prvi put sud o korupciji u zdravstvu daju ljekari. Daju oni koje prozivaju i čija su privođenja viđena u vidu udarnih senzacionalnih vijesti na većini sredstava informisanja. Nadležni znaju stvarno stanje stvari, odgovara im istraživanje koje se bavi korupcijom u zdravstvu kada se njima targetiraju ljekari, ali kad se ukazuje na postojanje sistemske korupcije onda su tu aršini i viđenja potpuno drugačija.

U posljednje dvije godine dok ste vi ministar zdravlja, ja ću samo navesti dva primjera istraživanja. Jedno iz decembra 2016.godine po čemu je 23% građana tvrdilo da je korupcija najzastupljenija u zdravstvenom sistemu.

Decembra 2017.godine, istraživanje je uradila Agencija za sprečavanje korupcije na uzorku od 1000 ispitanika i najveći broj 18,9 tvrdi da je korupcija prisutna u zdravstvenom sistemu. Istraživanje sindikata doktora medicine, u saradnji sa Ljekarskom komorom pod nazivom Struka ispred politike, koja se realizuje u okviru projekta Smjestimo korupciju u muzej Centra za građansko obrazovanje a finansirana je od strane Evropske unije.

Moram naglasiti da istraživanje nije instrument utvrđivanja individualne odgovornosti da je sprovedena u 13 zdravstvenih ustanova, predstavlja mišljenje 312 ljekara, što je 21% uzorka od svih ljekara zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama predstavlja reprezentativni uzorak od kojih samo 1,3% ili apsolutnim brojem četiri ljekara su izuzetno zadovoljna svojim materijalnim statusom, a 43 ljekara kaže da je materijalni položaj ljekara loš ili nepodnošljiv. Svojom platom nikako ili jedva nekako može da se pokrije potrošačka korpa za koju opet nijesmo sa sigurnošću sigurni, da je to ta potrošačka korpa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:08:49)

Hvala doktorice Bulatović.

Ministar Hrapović, imate pet minuta za odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (29.10.18 16:08:57)

Hvala potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Bulatović, odnos između ljekara i pacijenta je jedan od najsloženijih socijalnih odnosa.

On ne pruža priliku pacijentu da na bilo koji način u ovaj odnos unese ravnotežu zato što je ljekar taj koji daje terapiju i liječi, a pacijent je prima i bude liječen.

Ljekar je taj koji zna lijek, koji nekome može povratiti zdravlje, a pacijent očekuje pomoć od njega. Ovaj odnos može imati za rezultat veliko poštovanje i zahvalnost koju pacijent osjeća prema ljekaru zbog pomoći u liječenju.

Ova pozitivna emocija može biti pretvorena u potpunu suprotnost, ukoliko ljekar za ukazanu

ljekarsku pomoć očekuje nagradu od pacijenta. U toj situaciji, pacijent potiskuje osjećaj zahvalnosti prema ljekaru i dominantan postaje osjećaj da je prinuđen na nešto protivno svojoj volji.

U toj situaciji za njega prestaje da bude važno, koliko je dugo ljekar učio, da bi postao ono što jeste, kolika mu je plata i slično. Sve se zaboravi, ostaje samo ogorčenost.

Posebno je važno istaći da je kontaktna površina između ljekara i pacijenta ogromna. Posljednja istraživanja CDM-a iz aprila o.g., koja je rađena za potrebe Cazasa i konferencije HLT-ap je pokazalo da je u periodu od pola godine gotovo 40% ispitanika pokazalo da je u periodu od pola godine njih posjetilo izabranog ljekara, oko 40%. Gotovo četvrtina je imala pregled kod ljekara specijaliste, pa čak i ako nijesmo lično posjetili ljekara, posjetio ga je neko od naše djece, roditelji ili prijatelja.

Ukoliko se desi incidentna situacija u kojoj ljekar traži novac ili poklon ili svojim ponašanjem jasno stavi do znanja da očekuje da bude nagrađen za pruženu zdravstvenu uslugu, pacijent nevoljno postaje dio koruptivnog lanca, pristaje na ulogu žrtve plašeći se za svoje zdravlje. Po pravilu ne prijavljuje, ali informaciju o spornom događaju dijeli sa svima u okruženju.

Tako se formiraju glasine koje kreiraju čuvenu percepciju korupcije koja je prikačena svim ljekarima nepravedno i ne zaslužno. I pored toga, što je percepcija korupcije visoka po nezvaničnim projekcijama nekih ozbiljnih istraživačkih institucija i javnog mnjenja u Crnoj Gori, stopa korupcije u zdravstvu u našoj državi nije veća od 2 do 3%.

Moje lično ubjeđenje je, da je ljekarska profesija talac ponašanja manje grupe nesavjesnih ljekara. Već tri godine, Ministarstvu zdravlja nije dostavljena niti jedna prijava za korupciju, a siguran sam da bi i jedna prijava korupcije sa osuđujućom presudom bila okidač koji bi ohrabrio mnoge da se sa ovom pojavom obgračunamo jednom za na vijek. Moju punu podršku imaju ljekari koji svoj posao obavljaju savjesno u skladu sa etičkim načelima profesije, štiteći čast i dostojanstvo ljekarskog poziva.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:12:07)

Hvala ministre.

Poslanice Bulatović imate tri minuta za komentar odgovora.

VERA BULATOVIĆ (29.10.18 16:12:14)

Gospodine ministre, ovdje ste počeli da pričate o odnosu pacijent - ljekar. Moj doživljaj ljekara ove ankete nije isti kao vaš, ne pričamo o korupciji, anketa nije pričala o korupciji između pacijenta i ljekara nego o korupciji na višim instancama.

Htjela samo da vam kažem da anketirani ljekari korupciju najmanje vide u pojedinačnoj korumpiranosti ljekara, svega 11%. Najveća korupcija je stalnost tenderskih komisija, produbljavanje početne tenderske cijene usljed naknadnih poslova, odstupanja od projektovanog plana, otvaranje nedovršenih projekata po ko zna koji put prilikom dodjele specijalizacija, zapošljavanja, rješavanja stambenog pitanja, postavljanja direktora, javne nabavke.

Ono što doktori medicine traže, a što je moguće gospođa Medenica nije ministar, ali svoju struku brani svim mogućim sredstvima. Isti stepen obrazovanja u bilo kojim organizacijama pravosuđa je mnogo višoj od istog stepena obrazovanja u zdravstvenim ustanovama. Tu vam sjedi do vas jedna vrsna doktorica kojoj je biti ljepše u Ministarstvu zdravlja nego na svom radnom mjestu i ako je bila vrsna doktorica. Ja sam poslanica, znam koliku platu imam ovdje, a koliko sam platu imala kao ljekar. Ono što me strašno nervira i što je mnogo ružno kod naših ljekar to je da stupanjem na funkciju pojedine kolege zaboravljaju interese struke i svojih pacijenata i žrtve su režima, pa se to odnosi na odnos ljekara i pacijenta. Nikad nijesam na račun pacijenta progovorila, uvijek sam govorila nije mi pacijent kriv za moje materijalno stanje. Zna se ko je kriv. I ima jedna narodska po kojoj 99% ljekara se ponaša a to je ako pri svakoj prijateljskoj usluzi misliš na zahvalnost, onda nijesi darovao već si prodao.

Gospodine ministre, vaše tvrdnje da su ljekari sinhronizovano, maliciozno manipulativni i netačnih aktivnosti, pa umjesto dijaloga stručne rasprave, izmještate na teren politike, pri čemu jasno stavljate do znanja i akademskoj zajednici i zdravstvenim radnicima, da vaš metod rada zahtijeva samo poslušnost.

Crnogorskom zdravstvu je potreban veći broj edukovanih, zadovoljnih, dobro plaćenih zdravstvenih radnika, a manji broj preplaćenih javnih funkcionera, direktora direktorata, njihovih zamjenika, savjetnika, šefova kabineta, piar lica i ostale suvišne i besposlene partijske administracije. Svi koji žele dobro zdravstvenom sistemu i zdravstvenim radnicima, na svim nivoima društva treba da se bore za depolitizaciju javnog zdravstvenog sistema, poboljšanje socio-ekonomskog položaja zdravstvenih radnika, zadržavanja kvalitetnog medicinskog kadra, poboljšanja uslova rada, omogućavanja kontinuirane medicinske dokumentacije.

Oprostite na prekoračenju.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:16:06)

Hvala i vama.

Prije nego što nastavimo sa pitanjima, pitanje koje je postavio kolega Martinović, imamo proceduralnu reakciju kolegice Bošnjak. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (29.10.18 16:16:20)

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Ostalo je, pošto sam u polemici bila sa ministrom, a nijesam ovu tehničku stvar, da vam se izvinim za ovo što u stvari ja nijesam znala, ja nijesam dobila odgovor na vaše pitanje, nije došao do mene. Danas je služba Skupštine meni donijela odgovor na kome stoji datum koji ste vi pomenuli 27. da li je to bilo pred odmore ili kakva je komunikacija neka bila uskraćena do koga je, ali do mene stvarno nije došlo i zbog toga sam ja insistirala, a evo se i javno izvinjavam vama jer vidim da ste odradili na vrijeme odnosno mnogo ranije nego što Poslovnik propisuje. Ali, negdje je bilo unutar Skupštine na našoj relaciji zastoj komunikacije. Eto čisto to sam ostala dužna.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:17:15)

Eto mene raduje da smo uspostavili dijalog i sada nastavljamo sa pitanjem. Definitivno je Skupština dostavila, ima potpis na ... ali to ćemo utvrditi iako je potpuno između nas.

Kolega Martinoviću vi ste sljedeći pošto kolegica Nada Drobnjak koja je postavila dva pitanja iz objektivnih razloga nije tu.

Izvolite kolega Martinoviću.

MOMČILO MARTINOVIĆ (29.10.18 16:17:48)

Zahvaljujem puno predsjedavajući, poštovani ministre sa saradnicom takođe i vas pozdravljam i korišću mogućnost na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore da ministru zdravlja, gospodinu ministru Kenanu Hrapoviću postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Koje aktivnosti je Ministarstvo zdravlja preduzelo za ponovno angažovanje ili produženje ugovora sa prof. dr Mirkom Bulajićem, eminentnim stručnjakom iz oblasti gastroenterologije sa hepatologijom, koji je kao konsultant radio u cetinjskoj bolnici punih 20 godina i pružao usluge svim osiguranicima u Crnoj Gori?

Obrazloženje.

Kao što Vam je poznato, Endoskopski kabinet po principu ugovora o saradnji, a uz saglasnost Vlade odnosno resornog Ministarstva zdravlja posluje već punih 20-tak godina. Imao je

za cilj da set usluga iz ove grane medicine pruža u najstarijoj zdravstvenoj ustanovi u Crnoj Gori i koja je težila da bude sa takvim nivoom usluge prepoznata na teritoriji cijele države, a istovremeno i relaksira broj pacijenata u druge centre u Crnoj Gori. Dakle, kao što je i gore pomenuto, usluge ove vrste zdravstvene zaštite su pružane na isti način još od 2011.godine, pa sve do početka ako sam dobro informisan 2018.godine, od kada su usluge ovog tipa prestale da budu dostupne na mjestu gdje su građani Crne Gore godinama navikli na iste.

Skup usluga koje je pružao prof. dr Bulajić obuhvata većinom dijagnostičke i terapijske invazivne metode liječenja, dijagnostički i terapijski ERCP, uz ostale usluge koje pruža kao gastroenterolog a navedene usluge su zbog obimnosti te nedostatka adekvatne tehničkotehnološke potpore ne sprovode u Crnoj Gori. Tako da ne angažmanom istog, naši građani će biti prinuđeni da iste usluge traže van naših granica, što po mom skromnom mišljenju u krajnjem znatno više košta od pomenutog angažmana navedenog stručnjaka.

Podsjetit ću samo da je kroz rad Endoskopskog kabineta u periodu od 2011-2018.godine, zdravstvena usluga pružena za preko 4000 pacijenata. Profesor Bulajić, da i to napomenem, je istaknuti zdravstveni radnik, član brojnih naučnih međunarodnih akademija i gastroenteroloških društava, a za izuzetan doprinos zdravstva Crne Gore nagrađen je zlatnom plaketom 2016.godine i dopisni je član CANU-a.

Tražio sam da dobijem odgovor i u pisanoj formi, što je urađeno u najkraćem mogućem roku i zahvaljujem vam puno na takvom odnosu.

Ali, evo zbog javnosti, zbog građana čućemo vaš odgovor i uzeću slobodu da prokomentarišem odgovor koji sam dobio u pisanoj formi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:20:48)

Zahvaljujem poslaniku Momčilu Martinoviću.

Ministre Hrapović, imate pet minuta za odgovor.

KENAN HRAPOVIĆ (29.10.18 16:20:59)

Uvaženi poslaniče Martinoviću.

Nesporan je doprinos prof. dr Mirka Bulajića koji je proteklih dvadeset godina dao zdravstvenom sistemu Cme Gore, pružajući usluge iz oblasti gastroenterologije u Opštoj bolnici "Danilo I" na Cetinju. Inicijalni ugovor je potpisan, a potom saradnja produžavana u godinama kada Cma Gora nije imala kadrovskih niti tehničko-tehnoloških kapaciteta za pružanje usluga iz oblasti dijagnostičke i terapijsko invazivne metode liječenja pacijenata iz navedene oblasti. To su dijagnostički i terapijski ERCP, kolonoskopija, gastroskopija, retroskopija i sl.

U međuvremenu u Kliničkom centru Cme Gore su stvoreni tehnologiki uslovi za pružanje pomenutih usluga, angažovan je stručni kadar iz referentnih medicinskih centara iz okruženja koji (uz edukaciju postojećeg kadra) pruža određeni broj usluga iz oblasti gastroenterologije, dok se usluge gastroskopije, kolonoskopije i rektoskopije obavljaju samostalno od strane ljekara KCCG. Na ovaj način obezbijedena je nesmetana i blagovremena zdravstvena zaštita u ovoj oblasti za građane Cme Gore i pacijenti se ne upućuju u medicinske centre van naše države. Upravo

uvažavajući prethodnu dugogodišnju saradnju koju je Opšta bolnica Cetinje imala sa prof.dr Mirkom Bulajićem, a koja je nespomo uticala na podizanje kvaliteta zdravstvene zaštite uvođenjem novih metoda i postupaka iz oblasti gastroenterologije, Ministarstvo zdravlja cijeni da je potrebno nastaviti saradnju sa prof.dr Mirkom Bulajićem. Stoga je predloženo zaključivanje konsultantskog ugovora po principu ugovorene naknade, kao najpovoljnijeg načina ugovaranja sa aspekta pravne regulative, a u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, koji su od 2016.godine na snazi.

Naime, članom 147 Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da radi realizacije ciljeva zdravstvene politike, ministar može, uz saglasnost Vlade, da zdravstvenom radniku i zdravstvenom saradniku koji posjeduje ekspertska znanja iz određene oblasti medicine, utvrdi

posebnu naknadu za rad. Način angažovanja zdravstvenog radnika uređuje se ugovorom koji zaključuje ministar, direktor Fonda za zdravstveno osiguranje i zdravstveni radnik, a sredstva za ugovorenu naknadu obezbjeđuje Fond zdravstva. Sa navedenim predlogom su, u neposrednoj komunikaciji, upoznati prof.dr Mirko Bulajić, menadžment Opšte bolnice Cetinje i Fond za zdravstveno osiguranje, međutim do sada nije postignut dogovor o njegovoj realizaciji. Nadamo se da ćemo u narednom periodu postići kompromis u pogledu uslova za angažovanje na obostranu korist.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:23:52)

Zahvaljujem ministre.
Poslaniče Martinović. Izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (29.10.18 16:23:55)

Predsjedavajući, evo kao što sam i najavio iskoristiću pravo da prokomentarišem odgovor koji sam dobio u pisanoj formi. Zahvaljujem se još jedanput na ažurnosti i želim samo zbog javnosti, a i zbog vas ministre da napomenem jednu bitnu činjenicu da je jedna ovakva inicijativa došla do građana koji su zahtijevali da kroz mogućnost postavljanja poslaničkih pitanja ovo pitanje iz ove oblasti aktuelizujem na ovaj način. Ja sam to i uradio u odnosu na odgovoran odnos koji imam prema građanima. Na taj način sam i to interpretirao na ovaj način kao što ste dobili u pisanoj formi.

Ono što takođe želim da ovdje negdje napomenem, a to jeste da se iz odgovora vašeg mogao zaključiti da se radi aktivno na uspostavljanju i edukaciji kadra koji bi iz ove oblasti nadomjestio nešto što godinama radio profesor Bulajić. Što maksimalno podržavamo, ali u određenom smislu nijesam siguran da li smo došli još do te faze da na taj način možemo na adekvatan način zamijeniti taj nivo usluge koji je do sad pružan u Opštoj bolnici "Danilo I" na Cetinju. Jer, poznato mi je takođe da je i 1.oktobra o.g. izvjesna pacijentkinja iz crnogorske opštine takođe bila u potrebi da zatraži jednu uslugu zdravstvene zaštite koja se pruža na ovom nivou i da je takođe zatražena podrška i pomoć od profesora Bulajića. Što opet govori i korenspodira sa prethodnim mojim dijelom odgovora, odnosno komentara, da je još u toj fazi potrebno da se na neki način, ako mogu da kažem, tranzitno ipak pokuša, iznađe mogućnost da se nastavi saradnja sa profesorom Bulajićem.

Pomenuli ste član 147 Zakona o zdravstvenoj zaštiti i meni je poznat taj zakon pročitao sam to shvatio sam da tu postoji prostora da se na ovaj način kao što ste vi u odgovoru dali nastavi saradnja sa profesorom Bulajićem.

Tako da prenosim apel građana koji su me molili ovom prilikom da to iskažem, da pokušamo da nađemo zajedničke mogućnosti da se ovaj ugovor obnovi za opšte dobro do nivoa kada budu naši ljekari koje ste već pomenuli, aktivno rade na edukaciji i do edukacije iz ove oblasti kako bi pružili najbolju moguću uslugu u okviru zdravstvene zaštite iz ove oblasti za građane Crne Gore.

Još jedanput vam se zahvaljujem na odgovoru i jedan apel i molba sa moje strane da učinimo više napora koliko je naravno u mogućnosti sa vaše strane da ovu aktivnost dovršimo do kraja na ovaj način i da ne dolazi do situacije da pacijenti iz Crne Gore određeni zdravstveni tretman traže van granica Crne Gore.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:27:04)

Hvala poslaniče Martinović.
Vašim pitanjem smo završili i pitanje sa kojim smo imali za Ministarstvo zdravlja, tačnije

imamo tri pitanja koja nijesu postavljena, kao što sam naveo jer su odsutne zbog objektivnih razloga kolegica Nada Drobnjak i kolegica Ljiljana Drašković.

Ministre Hrapović, mi se zahvaljujemo za učešće i za date odgovore i vidimo se bar sljedećeg puta i sljedećeg Premijerskog sata.

Sa nama je potpredsjednik Vlade Zoran Pažin, koga pozdravljam i za njega je upućeno devet pitanja. Nadam se da će biti kvalitetna pitanja i prvo takvo će postaviti kolega Predrag Bulatović.

Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (29.10.18 16:28:01)

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo, vas molim gospodine potpredsjedniče da nas obavijestite zašto je danas Skupština mračna, da li je to vezano sa proslavom dana crnogorskog sudstva ili ne. Baš je ovako sumorna atmosfera.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:28:20)

Imali ste veoma veselu upadicu, nije zbog toga, nego je zbog nekog tehničkog kvara izgleda. Ali, na kamerama izgledate dovoljno svijetli.

Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ (29.10.18 16:31:11)

To sam vas pitao jer ste i vi bili na proslavi, pa vjerovatno možda neka veza ima sa tim.

Poslaničko pitanje ministru pravde Zoranu Pažinu je sljedeće:

Koliko je iz Budžeta za period od 2014.godine do 2018.godine, isplaćeno advokatima za odbranu po službenoj dužnosti? Iznosi me interesuju i po godinama, koji je to broj advokata po godinama. Znači, broj advokata koji je primao te nadoknade i koji su to advokati personalno ime i prezime po godinama primili iz Budžeta najveće honorare u toku godine. Rekao sam godišnje po šest advokata jer se u medijima pojavljuje neki iznos da po četiri - pet advokata primaju najviše u posljednje vrijeme.

Interesuje me koliki je broj optuženih koji su imali branioca po službenoj dužnosti osuđen i koliko je po tom osnovu sredstava država vratila po navedenim godinama, a koliko ne. Te koliko je sredstava po osnovu oslobađanja optuženih država definitivno platilo.

Interesuje me odgovor za kriterijuma dodjeljivanja branioca po službenoj dužnosti. Motivisan sam da ovo pitanje postavim jer u posljednje vrijeme u nekim medijima se selektivno i bez punih informacija o tome govori. Očekujem da će potpredsjednik Vlade ministar pravde dati detaljnu informaciju što mu je na kraju u nadležnosti, a vi ste, ako se ne varam, po funkciji član Sudskog savjeta. Motivacija je prije svega da se vidi s jedne strane da li i koliko država brine o onima koji su u sudskom procesu da dobiju branioca, ako nemaju sredstava, a s druge strane da građani Crne Gore u odgovoru na ovo pitanje vide da to nijesu baš mala sredstva, da su to značajna sredstva i zato sam uzeo 2014. uključujući 2018.godinu, jer mediji su objavili da je to za godinu i po dana negdje preko dva miliona. Znači, da vidimo koliki je taj iznos u tom periodu koji sam dao.

Na kraju, želimo da iz toga izvučemo i određene zaključke. Naravno, nijesam postavio pitanje, ali ako ste u prilici možete dati ako ne drugi put ćemo. Koliko je u ovom montiranom procesu državnog udara, tako ga mi zovemo, do sada isplaćeno braniocima po službenoj dužnosti? Interesuje me taj iznos sredstava jer, ako imate, ako nemate ja vas nijesam pitao...(Prekid)...drugi put.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:31:17)

Hvala kolega Bulatović.

Potpredsjedniče Pažin imate riječ. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 16:31:22)

Poštovani potpredsjedniče, uvažene dame i gospodo poslanici, poštovani poslaniče Bulatoviću,

Uvjeren sam da neko vašeg političkog i poslaničkog iskustva odlično zna da je pravo na odbranu jedno od elementarnih prava koje po Ustavu pripadaju svakom licu koje je osumnjičeno za neko od kaznenih djela.

Kad kažem kaznenih djela to ne znači da mislim samo na krivične postupke nego i na prekršaje i na disciplinske prestupe.

Naravno, iz tog ustavnog prava na odbranu proizilaze sva druga prava kao što je i pravo na branioca po službenoj dužnosti.

Ono što želim odmah na početku odgovora da ukažem jeste da je taj sistem odbrana po službenoj dužnosti u Crnoj Gori, prilično liberalno postavljeno. Kada pratimo uporedno pravna iskustva onda ćemo vidjeti da je naš sistem prilično liberalan u korist lica koje se nađe pred sudom ili drugim organom pred kojim se vodi kazneni postupak i vidjet ćemo da čitav korpus mogućnosti za službene odbrane nije nešto što je redovno dato u svim uporedno pravnim sistemima, posebno država Evropske unije.

Tako u našem pravnom sistemu, branioc po službenoj dužnosti pripada licu već od samog određivanja pritvora. Takođe licima koja su osumnjičena za krivična djela za koje je zapriječena kazna zatvora 10 godina. Oni već u trenutku dostavljanja optužnice moraju da imaju branioca po službenoj dužnosti. Naravno, prirodno je kada se obavlja suđenje u odsustvu da se mora dodijeliti branilac po službenoj dužnosti. Ali to su neki drugi slučajevi poput situacije kada je zapriječena najteža kazna zatvora, onda okrivljeni, odnosno osumnjičeni već prilikom prvog saslušanja mora da ima branioca.

Takođe, iz razloga pravičnosti branilac se dodjeljuje i licima kada organ koji vodi postupak ocijeni da bi bilo štetno po postupak po pravičnost postupka ukoliko to lice ne bi bilo zastupano od strane kvalifikovanog punomoćnika odnosno branioca po službenoj dužnosti.

Takođe, kada je riječ o sporazumnom priznanju krivice sve do donošenja odluke po žalbi na presudu neophodno je da bude angažovan branilac po službenoj dužnosti. Dakle, želim da kažem jedan širok, zaista korpus mogućnosti angažmana branilaca po službenoj dužnosti. Naravno, gospodine Bulatoviću, da se to odražava i na budžetska sredstva koja se izdvajaju za ovu potrebu i kao što ste i sami ukazali složiću se sa vama da su oni značajni, radi se o značajnim iznosima. Pripremio sam za Vas tu informaciju, međutim, od Sudskog savjeta sam je dobio uz obavezu anonimizacije advokata koji se pominju pri čemu se Sudski savjet pozvao na Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, član 13 stav 1 alineja 6 ovoga zakona, tako da ja ovdje imam pripremljene podatke ali sa inicijalima advokata.

Ukupan iznos za ovaj period koji je u fokusu vašeg interesovanja 2014 - 2018. godina je 10 miliona 461 hiljada 650 eura i 39 centi, to je tačan iznos. S obzirom da su ovdje dati inicijali ne znam da li ima potrebe da čitam sada to ili ću vam dostaviti to u pisanoj formi? Dobro.

Suma po advokatima - prvi za 2014. godinu najviši iznos koji je na godišnjem nivou isplaćen je 195 hiljada 364 eura 38 centi, potom 87 hiljada i 079 eura i 75 centi, treći - 78 hiljada 441 euro 45 centi, četvrti - 78 hiljada 367 eura i 66 centi, ... 49 hiljada 453 eura i šesti - 49 hiljada 195 eura, to je bilo za 2014. godinu.

Za 2015. godinu: prvi - 51 hiljadu 792, drugi - 48 hiljada 850 eura, treći - 48 hiljada 850 eura, četvrti - 37 hiljada 260 eura, peti - 31 hiljadu 600 eura i šesti - 28 hiljada 431 euro.

Za 2016. godinu: prvi - 93 hiljade 237 eura, drugi - 74 hiljade 134, treći - 67 hiljada 287 eura, četvrti - 59 hiljada 209 eura, peti - 47 hiljada 570 eura i šesti - 38 hiljada 946 eura.

Za 2017. godinu: prvi - 150 hiljada 816 eura, drugi - 87 hiljada 772 eura, treći - 82 hiljade 323 eura, četvrti - 80 hiljada 026 eura, peti - 50 hiljada 250 eura i šesti - 48 hiljada 402 eura.

Za 2018. godinu do sada kako stoje stvari: Prvi - 39 hiljada 758 eura, drugi - 235 hiljada 098 eura, treći - 32 hiljade 801 euro, četvrti - 28 hiljada 342 eura, peti - 23 hiljade 343 eura i šesti - 21 hiljadu 324 eura.

U odnosu na dio vašeg pitanja, izvinjavam se vrijeme je isteklo, ali čitao sam vam cifre pa smo na to izgubili dosta vremena. ....(Prekid)... postupak postavljanja advokata po službenoj dužnosti transparentan jer se na sajtovima kako sudova tako i tužilaštva, a nijesam vam pročitao cifru za tužilaštvo, izgovoriću ih najavljuje advokat koji sledeći treba da bude angažovan za odbranu po službenoj dužnosti, takođe rješenja koja se donose transparentno se objavljuju na sajtovima i tužilaštva i sudova.

Kada je u pitanju tužilaštvo tu je iznos manji i on iznosi za ovaj period 2014. do 2017. 979 hiljada 166 eura i 87 centi. Predlažem, gospodine Bulatoviću, da Vam ne čitam sad ponovo po godinama, ali dostaviću Vam ovo sa preciznim ciframa. Takođe, ... Vašeg pitanja veoma interesantan i za mene kao i za Vas, a odnosi se na iznose koji su trajno izgubljeni u koliko je donešena oslobađajuća presuda, a bio je angažovan branilac po službenoj dužnosti, kao i iznose u kojima država može da traži refundaciju troškova od okrivljenih u situaciji kad su bili angažovani branioci po službenoj dužnosti, a donešena je osuđujuća presuda. Ja te precizne podatke nemam, oni zahtijevaju jedno ozbiljnije istraživanje, jedan širi zahvat. Zbog kratkoće vremena nijesam imao vremena da to pripremim. Pored toga ukazujem da Ministarstvo pravde ne vodi tu vrstu evidencija ali slažem se u koliko je vaš stav da bi bilo značajno i potrebno za društvo da znamo na koji način se postupa i u ovim slučajevima ja očekujem da u saradnji sa Ministarstvom finansija i sa ..... (Prekid) ... dođemo i do ovog podatka. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:40:27)

Hvala potpredsjedniče.

Poslaniče Bulatoviću, izvolite, imate riječ.

PREDRAG BULATOVIĆ (29.10.18 16:40:34)

Dame i gospodo, poštovani gospodine potpredsjedniče, ministre Pažin,

Malo neuobičajeno, Vi znate da mi Vas u ovim procesima i nesporazumima koje mi imamo sa vlastima povodom državnog udara smatramo veoma odgovornim. Ovoga puta se bavim samo ovim pitanjem i nećemo ići u te kvalifikacije, što ne znači da ćete u daljem političkom našem djelovanju biti pošteđeni, bar što se mene tiče, toga. Ovo pitanje sam postavio iz više razloga. Jedan od razloga jeste da građani Crne Gore vide da je za odbranu, dakle, realizaciju ustavnog prava, protiv čega nemam ništa, od 2014. do danas što po odlukama suda, što po odlukama tužilaštva potrošeno je 11 miliona eura. Složićemo se i vi i ja da je to ogroman iznos. Šta god jedni o drugima mislili i vi i ja smo podložni javnoj provjeri svega što se tiče nas i prihoda i do najsitnijih, čak i porodičnih detalja. Ja se ne slažem da ste dobili inicijale, mislim da Vi niste trebali da poslušate Sudski savjet koji Vam je rekao da pročitate inicijale, složićete se sa mnom, ne morate. Dakle, 2014.godine jedan pojedinac advokat dobio je od države 200 hiljada evra za odbranu po službenoj dužnosti, to ste Vi pročitali. Valjda ja imam pravo, valjda građanin ima pravo, koji zna koliko u cent prima poslanik na sajtu Skupštine, da znamo ko je taj advokat i ko su ti advokati. Možda 2014, 2015, 2016, 2017. godine se ponavlja jedan isti krug advokata. Ovdje je recimo za prošlu godinu rečeno da je pet advokata blizu pola miliona evra dobilo za odbranu po službenoj dužnosti. Ako se radi u istom krugu, a da se dodjela predmeta ne vrši na način na koji mi treba da znamo kako se to vrši, reći ćete, složićemo se da je to ipak neracionalno, netransparentno trošenje sredstava poreskih obveznika.

Dakle, poštovani građani, gospodine ministre, 11 miliona je ovdje u pitanju. Za 11 miliona Vi meni niste dali odgovor imena i prezimena već se ste pozvali na Zakon o zaštiti tajnosti podataka, odnosno ono što je Sudski savjet uradio. To je jedna dimenzija problema. Druga dimenzija problema jeste, Vi niste bili u mogućnosti da date odgovor koji je veoma važan, znači, daje se pravo okrivljenom da ima službenog branioca, ali je isto tako zakonom precizirano da od tih 11

miliona država ..(Prekid).... da potraži nazad određena sredstva. Znači, od tih 11 miliona nijeste mogli da mi kažete, jer evidencija o tome ne postoji, da postoji oni bi kliknuli na jedno dugme, Vi bi dobili podatak koji ne morate da znate i mi bi znači znali o čemu se radi, koliko je ljudi oslobođeno, a koliko je pravosnažno osuđeno i zbog čega su ti koji su pravosnažno osuđeni dužni da nadoknade sredstva koja su data. Dakle, ovih 190 hiljada ako je advokat taj i taj dobio, a svi su osuđeni pravosnažno taj novac treba državi da se nadoknadi. Dotakao sam ovdje jedan složen problem, ne želeći da diram ni u jednog advokata, ni u jedno lice pojedinačno, ali duboko izražavam neslaganje. Pozivam vas da izmijenimo ovu odredbu da je ovo tajni podatak, odnosno provjerićemo da li je ovo tajni podatak. Ne može ovo da bude tajni podatak. Ne može da bude tajni podatak za Skupštinu Crne Gore.

Gospodine Genci, potpredsjedniče, ovo nije baš nadmetanje s ministrom Pažinom povodom sukoba koje mi s njim, s pravom, imamo, tako mislimo. Ovdje je riječ o 11 miliona evra od 2014. godine za koje mi nismo mogli da dobijemo ni vi ni ja ime i prezime. Advokatska komora je ta koja određuje taj redosled. Postavlja se pitanje da li su svi advokati koji su u Advokatskoj komori, koji podliježu uslovima da dobiju predmet po službenoj dužnosti dobili. Neću da ulazim u to, ali sam sada zainteresovan da se ovim pozabavimo i da damo određene inicijative, a ja vas pozivam da 11 miliona ne bagatelišemo i da 11 miliona učinimo transparentnim.

Na kraju, reći ću to da sam pomenuo ovaj sudski proces, državni udar koji je montiran sudski proces, i Šišmakov, i Širokov, itd. imaju pravo na branioca po službenoj dužnosti. Čitava Crna Gora zna ko učestvuje aktivno u procesu, ko ne učestvuje, a ko prima uredno dnevnicu, i to nisu male. Mislim da je to prešlo 100.000, možda ide i put 200.000 evra za taj proces koji smatramo da je bespotreban jer je okrivljen Demokratski front i da je montiran u odnosu na Demokratski front. Ali, to ću da ostavim po strani.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:46:13)

Hvala, kolega Bulatoviću.

Saglasan sam s vama da je 11 miliona veliko, ali i sedam minuta je prekorećenje od tri i po minuta. Nastavljamo s drugim pitanjem.

Kolega Jovan Jole Vučurović je postavio pitanje. Izvolite, kolega.

JOVAN VUČUROVIĆ (29.10.18 16:46:33)

Hvala.

Iz ove romantične atmosfere, iz ovog polumraka da postavimo pitanje gospodinu Pažinu.

Povodom posjete patrijarha srpskog Irineja Crnoj Gori, saopštili ste niz, blago rečeno, nepristojnih kvalifikacija među kojima je svakako upečatljiva ona da patrijarh nije uvažen gost u našoj zemlji. Posebnu ljutnju kod vas je izazvala patrijarhova tvrdnja da je Crna Gora srpska Sparta.

"Zašto je za vas u Vladi Duška Markovića neprihvatljivo to što se Crna Gora kroz vjekove nazivala srpska Sparta i da li je taj vaš stav, u stvari, negativan odnos koji dio ovoga režima ima prema dinastiji Petrović, Njegošu, njegovom djelu, kako književnom tako i političkom"?

Dakle, da prvo razjasnimo neke detalje. Patrijarh Irinej je u Crnoj Gori svoj na svome. Takođe, Srpska pravoslavna crkva je stožer i duhovni temelj Crne Gore, ako nijeste znali, a trebalo bi da ste naučili to više od kada ste došli u Crnu Goru. Meni je jasno, kada imamo vlast koja želi da Crna Gora postane ono što nije, da se minimizira njena tradicija i istorija onda se udara u njene temelje kao što ste vi pokušali da uradite, udara se u Srpsku pravoslavnu crkvu, udara se u njenu Mitropoliju crnogorsko primorsku, u Eparhiju budimljansko nikšićku, udara se u srpski jezik, diskriminiše se naš narod, dakle sve oprobane metode.

Vaša priča kojom ste pokušali da opravdate ono što ste rekli o različitostima i poštovanju različitosti, znate koliko to mene lično interesuje. Nimalo. To je priča za naivne, to je priča koja ne pije vodu i jedna lažna priča. Jer, da ste imali i malo obzira prema tome što ste izgovorili, tako krupne riječi kao što je poštovanje različitosti, ne biste nikad rekli ovo što ste rekli. Vi ste uvrijedili

jedan dobar dio građana Crne Gore s pričom o patrijarhu i vežući neku priču za pojam srpske Sparte. Dakle, uvrijedili ste dobar dio pravoslavnog naroda u Crnoj Gori.

Nije slučajno, gospodine potpredsjedniče Vlade, Crna Gora dobila ime srpska Sparta. Neka vas neko nauči, evo ja ću pokušati. To ime je dobila tamo gdje je bilo najteže. U borbi i u krvi, dakle protiv raznih okupatora. Zaslužili su to ime naši preci, a vi ste našli ovdje da se izrugujete i našim precima i Crnoj Gori i pravoslavlju. Razumijem zašto. Vi imate potrebu zbog nekih svojih ličnih stvari da se i dalje dokazujete Dušku Markoviću i Milu Đukanoviću, ali to nas ne obavezuje da mi ovo kažemo u oči i da kažemo da se mi nećemo odreći Crne Gore, tradicionalne i istorijske.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (29.10.18 16:49:41)

Potpredsjedniče Pažin, imate pet minuta za odgovor. Izvolite.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 16:49:46)

Poštovani poslaniče Vučuroviću,

U svojoj izjavi datoj Pobjedi imao sam potrebu da podsjetim patrijarha Irineja, a sada podsjećam i vas na nešto što je ustavna odrednica, a po mom dubokom uvjerenju i najviša vrijednost u Crnoj Gori. To je da je Crna Gora zajednica slobodnih i ravnopravnih građana, bez obzira na etničko porijeklo, bez obzira na nacionalnu pripadnost, ispovijedanje ili neispovijedanje vjere, svi su jednaki pred zakonom. Ta zajednica slobodnih i ravnopravnih građana opredijeljena je za demokratiju i građansko društvo. To piše, gospodine Vučuroviću, u preambuli crnogorskog Ustava. Upravo su slobodni i ravnopravni građani, uvaženi poslaniče, čuvali i sačuvali Crnu Goru od pogubnih nacionalističkih ideologija posebno devedesetih godina 20. vijeka, ideologija čiji je trag ostao upamćen po nečovječnosti, po masovnim stradanjima i razaranjima, ličnim i porodičnim tragedijama.

Mislim da vi dobro znate da je naš region veoma unazađen takvim ideologijama u tom vremenu. Nemojte, molim vas, da vas onda čudi što sam veoma osjetljiv, ne samo ja nego i Vlada, da u situaciji kada se jedna nacija pominje kao superiorna nacija koja je starija i važnija od drugih nacija, to nailazi na oštru osudu od strane Vlade. To ne bi trebalo da vas čudi, gospodine Vučuroviću. U toj jednoj halabuci takve retorike koja neobično podsjeća na devedesete godine izdvaja se izjava patrijarha Irineja, u kojoj se položaj srpske zajednice upoređuje s položajem srpske zajednice u Nezavisnoj državi Hrvatskoj, dakle ustaškoj tvorevini, tvorevini koja je bila zasnovana na teroru protiv ne samo pripadnika srpske zajednice nego i Jevreja i Roma.

Gospodine Vučuroviću, očekivao sam da prvi vi koji ste se proglasili za zaštitnike srpstva u Crnoj Gori osudite jednu takvu izjavu. Ona ne samo da je uvredljiva za Crnu Goru i građane Crne Gore nego i minimalizuje žrtve ustaškog terora od 1941. do 1945. godine. Jer, zaboga, ako je vaš položaj ovdje kao Srba za vrijeme Nezavisne države Hrvatske onda tamo zločina nije ni bilo. Zamislite koliko je to pogubna i u suštini jedna bizarna izjava. Za očekivati je bilo da vi prvi kažete da je jedna neodmjerena izjava, izjava s kojom se ne gradi povjerenje među građanima i izjava koja mora naići na osudu. Uvjeren sam neđe intimno da i vi znate da je ovako kao što kažem, ali naravno iz svojih stranačkih interesa to nećete da kažete.

Naravno, uvaženi poslaniče, da jedan nacionalizam hrani drugi nacionalizam. Prethodnih dana smo imali priliku da čujemo obnovljenu, prizemnu, neznavenu, pa i drsku tezu o navodnoj genocidnosti Njegoševih djela. To je jednako tako neprihvatljivo kao što je izjava koju sada komentarišemo. Obrazac je jednak. Najprije se proglasi ugroženost nekog naroda, izmisli se ugroženost jednog naroda, a onda se taj narod brani na način što se izaziva vjerska, nacionalna netrpeljivost i razdor. Vrlo jedna zanimljiva koincidencija između jednog i drugog slučaja. Kome to treba u građanskoj Crnoj Gori, da se stvara ta vrsta tenzije? Sada se tome pridodaje i Kiš koji je, takođe, navodno nacionalista.

To može reći samo neko ko nema pojma ni o intelektualnoj, ni o knjižavnoj dimenziji Kišovog djela. Dakle, ne gradi se građanska Crna Gora niti stvaranjem Index Librorum Prohibitorum zabranjenih knjiga kao u srednjem vijeku niti isticanjem jedne nacije multikulturalnom društvu kao superiorne i

starije od drugih nacija. Nego građenjem društva u kojem dominiraju ljudske slobode i prava ...(Prekid)... i istinska demokratija jer je to mjerilo našeg zajedničkog evropskog identiteta. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:54:55)

Hvala, potpredsjedniče Pažin.
Kolega Vučurović, samo da vam dam riječ. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (29.10.18 16:55:02)

Što se tiče izjava patrijaha Irineja vi biste najbolje trebali da znate o čemu je on govorio. Dakle, a izjave vaše, vaše Vlade bojim se da vode tome što je nagovijestio patrijarh Irinej, ali vjerujte mi taj plan nećete ostvariti i kad sam vidio vaš napad na patrijaha Irineja i na pojam srpske Sparte vjerujte tačno sam predosjećao šta slijedi. Iako ste vi sad pokušali da mi anticipirate neke stvari, a tek ste se sad sjetili, očekivano je bilo da se odmah nakon toga oglase ekstremi od strane bošnjačkog naroda koji su tražili zabranu Njegoša i Kiša. Vi ste ćutali to. Tada ste to odćutali. Sad ste to izgovorili. Dakle, čekali ste čitavih 20 dana da to izgovorite. Niko iz Vlade se nije sjetio to da kaže, a korak dalje evo da kažemo gdje ste bili tu, korak dalje otišli su ekstremi iz Bošnjačke stranke pa su tražili da se sa grba skidaju krstovi. Ako sam nešto slagao vi recite. Vi ste i to odćutali, to je vaš satelit, vaš koalicioni partner. Podrška ekstrema iz bošnjačkih udruženja stigla je direktno iz Vlade Crne Gore od strane Bošnjačke stranke.

Poslije toga imamo ekstreme iz redova albanskih stranaka koji su direktno pozvali da se ruše pravoslavne svetinje. Pa zar to nije klasični izraz nacionalne i vjerske netrpeljivosti? Zamislite da ja pozovem sad da se ruši ova džamija ovdje u centru Podgorice. Dakle, bio bih odmah sproveden u zatvor, a meni to ne pada na pamet da radim. Vi ste ćutali da ne govorim o napadu na mitropolita Amfilohija u Svaču kod Ulcinja i to ste prećutali jer ste to vi organizovali.

Sve ovo vama iz DPS-a odgovara jer ste vi organizatori svega ovoga. Vama smeta i Njegoš, i Petrovići, i Marko Miljanov, i Jole Piletić, i Mojkovac, i Skadar, i patrijarh Irinej, i mitropolit Amfilohije i srpska Sparta. Sve ono što je bila Crna Gora vama smeta, ali zato vam ne smetaju oni koji propagiraju veliku Albaniju jer to su vaši saveznici i oni sa vama čine većinu i ovdje u Skupštini i imate ih u Vladi, a vi ćutite kao zaliveni kad oni počnu tu veliku albansku priču. Možda vama stižu računi na naplatu od vremena referenduma 2006. godine. Ko zna šta ste obećali tim ekstremistima, ali mi nemamo obavezu da ćutimo kao što vi ćutite i kao što povijate glavu pred Bošnjacima i Albancima i Hrvatima. Mi tu obavezu nemamo. Mi otvoreno govorimo ono što nam smeta. Vi ste udarili na srpski narod, mi nećemo dozvoliti da budemo potlačeni, branićemo se onako kako znamo i umijemo.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (29.10.18 16:58:05)

Potpredsjedniče Pažin, čestitam vam na strpljenju. Meni je zbilja ovakve uvrede dobijati kao za predsjedavajućeg i da smo mi ekstremi u ovoj Skupštini je ..... Ja samo gledam moje kolege poslanike već dva, tri mandata kako ...(Prekid)... koji sjede ovdje i pokazujući rukom što to kolega Vučurović toliko priča.

Kolega Zogović, imate pitanje? Izvolite. Recite šta imate vi u Poslovniku. ....(Prekid).....

Kolega Vučuroviću, govorili ste, ti ljudi nisu ovdje. Ja ću vam samo pojasniti sledeće. Govorili ste da ekstremi koji zagovaraju veliku Albaniju, koji sjede sa vama u Vladi i to su moji koalicioni partneri i zbilja mislim da svaki put sa tom mržnjom više pričate o sebi nego o Vladi, o nama i o ovom društvu. Kolege iz Bošnjačke stranke nisu tu. Ja nisam primijetio da su oni tražili skidanje krstova kao pravoslavnih obilježja ili bilo kako ih vi predstavljate. To je njihov legitimni politički stav, ali nije politički stav za sijanje mržnje i ono što vi predstavljate. ....(Prekid).....

Zato što vi kolega Vučuroviću ovdje svojom pričom dugo vremena pokušavate da maglu date građanima, ocjenjujete kakvi su politički predstavnici, a vi svoje stavove ćete iznositi u ovom

domu, ali u skladu sa Poslovnikom. Kolege nisu tu i nemojte ih više pominjati i njihove političke stavove.

JOVAN VUČUROVIĆ (29.10.18 17:00:58)

Što kaže gospođa Vuković tražili su Bošnjaci da se stavi polumjesec umjesto krstova. Da li je to odraz vjerske i nacionalne trpeljivosti, recite mi? Jeste. Zamislite, nemojte molim vas prekidati više i završite sa tim prekidanjem makar što se tiče mene. Znači, rekao sam, zamislite da ja tražim to. Pa, vjerovatno bih bio sproveden od strane Katnića i ostalih tamo.

Što se tiče albanskih stranaka vi ste pitali, predstavnici albanskih stranaka gospodin Mehmet Bardhi, gospodin Nik Gjelošhaj ako slažem recite - gospodine Vučuroviću ne govorite istinu. Tražili su da se skine, da se sruši svetinja sa Rumije. Je li istina ovo, recite mi? Znači, tražili su da se sruši pravoslavna svetinja sa Rumije. Zamislite da kažem ja da se sruši džamija ovdje u centru Podgorice, hajde uporedite malo to i nemojte govoriti ovdje o mržnji. Ja govorim o činjenicama.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 17:01:58)

Kolega Vučuroviću, sva ova pitanja koja vi ovdje postavljate se ne mogu jedan minut ni pojasniti, ni obrazložiti. Ja sam samo čestitao kolegi Pažinu na strpljenju koje ima da sluša ove stvari i ja ću i dalje ovdje pokušati da naš dom ima duh tolerancije koliko god. Za svađu je uvijek potrebno dvoje, ali ja ne mogu predsjedavajući prećutati nivo vaših dezinformacija koje društvu obrazlažete u vašem razgovoru. Nemate komentar. Nemate više pravo.

Javite se za proceduru i da čujemo. Da, proceduru izvolite.

Procedura.

JOVAN VUČUROVIĆ (29.10.18 17:02:53)

Dakle, zaboravio sam da kažem još jednu stvar. U Pljevljima imali smo praznik Svete Petke gospodine Nimanbegu vi ste vjernik. Taj dan se slavi Dan Opštine Pljevlja i tradicionalno se održava manifestacija povodom dana Svete Petke, krsne slave, povodom oslobođenja i ujedinjenja. Desio se neki izvjesni Mersudin, ne gospodin pored vas, nego Mersudin Halilović koji je odlučio da zabrani održavanje te manifestacije. Šta vam to govori, recite mi? Da li je to primjereno, da li je to ovo što vi meni imputirate? To je dizanje tenzija i to je nacionalna i vjerska netrpeljivost. Ja to nikad ne bih uradio tako. Razlikujemo se veoma. Vi očigledno bi to uradili, ali Jovan Vučurović to ne bi uradio.

Ovo sam zaboravio da kažem prije kad sam sa gospodinom Pažinom pričao. Dakle, i to se desilo. Jeste.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 17:03:50)

Proceduralno se meni obraćajte.

Koleginice Vuković, vi ste se javili. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.10.18 17:04:06)

..... zbog toga što me je kolega Vučurović citirao, a u stvari sam samo željela da pomognem prilikom ..... da budemo veoma precizni, što su naše kolege iz Bošnjačke stranke

tražile. Jedno je kada neko traži da se nešto ukida, miče, a drugo je ono što su oni, i to je, naravno, pitanje onoga što omogućava, čini mi se, upravo ovo o čemu je govorio gospodin, ministar i potpredsjednik Vlade, građanska Crna Gora. Dakle, Crna Gora u kojoj možemo svi iskazivati svoja mišljenja, a da li će ta mišljenja dobiti svoje ustavne i zakonske okvire to ćemo vidjeti u našem političkom dijalogu.

Ono što mi je veoma važno, a proceduralno sam reagovala zbog toga, da kao potpredsjedavajući ovom Skupštinom u ovom trenutku ne dozvolite, zaista, jer se i moje pitanje upravo odnosilo na to, postavljeno je gospodinu Pažinu, da ne dozvolimo da u ovom trenutku kada Crna Gora tako snažno korača prema Evropskoj uniji upravo zbog toga što je ostvarila do maksimuma svoga, viševjekovnog maksimuma demokratske kapacitete, da se ...(Prekid)... više podržava Albance, Bošnjake, Srbe, Crnogorce. Preuzeću ulogu nekoga ko će braniti, na kraju krajeva, i Srbe i Srkinje u Crnoj Gori i, ako treba, ako se vi smatrate ugroženim, ali nikad neću dozvoliti da se uspostavlja ovakva Crna Gora će se Crnogorci i moja država, ovakva država nazivati nekakvom NDH i fašističkom tvorevinom.

Dakle, ako reagujemo ovako i s nivoa institucija i kao poslanici, onda nemojte da se čudite, molim vas, ako izazovete polemike s kolegom pošto često to radite u ovom parlamentu, govoreći kako Demokratska partija socijalista prodaje maglu u saradnji sa svojim koalicionim partnerima Bošnjacima i Albancima. Ponosim se što smo, zaista, od devedesetih koje je pomenuo uvaženi ministar mi danas ostvarili takvu Crnu Goru u kojoj može oće da se oseća kao slobodan građanin i Albanac, i Rom, i Bošnjak, i Musliman, i Crnogorac i Srbin.

Nemojte, molim vas, nikada dozvoliti, ne nego ako treba da kažem i prvo Srbi ako vi mislite da je važno čije će se ... (Prekid)... naroda izgovoriti prvo. Ako je do toga, evo mi ćemo napraviti kompromis jer vas molim da ne pretvaramo svaku skupštinsku raspravu, umjesto priče o nekom ekonomskom, prije svega, napretku, u priče o ovakvim nacionalističkim pokušajima da se obezvrijedi sve ono što smo kao građansko društvo do sada ostvarili. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (29.10.18 17:06:27)

Hvala, kolegice Vuković.

Nastavljamo dalje.

Opet ste ustali kolega Vučuroviću, bez da sam vam dao riječ. Ne da nije bilo netačno nego je bilo apsolutno tačno, a to je i na meni da procijenim tako da ne znam na šta želite sada reagovati.

Kolegice Vuković, molim vas da ne reagujete. Kolega Vučuroviću, sjedite.

Apsolutno koliko god pokušavate da spinujete, kolega Vučuroviću, kolegica Vuković to nije rekla. Ne da sam samo ja kao predsjedavajući to čuo nego i svi ostali.

Nema ispravke navoda.

Kolegice Vuković, jedini koji daje riječ sam ja ovdje, tako da ne dajem ni jednom ni drugom. Molim vas da sjednete i da nastavimo s radom.

Kolega Zogović ima riječ, a o ovome nastavite kasnije.

Izvinjavam se, kolega Zogoviću. Poslanik Zogović ima riječ. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:08:25)

Poštovani građani, na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, ministru pravde postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Da li je Opština Tivat od Vlade Crne Gore tražila i dobila saglasnost da Porto Montenegro, odnosno privrednom subjektu Adriatic marine se oprost 5,6 miliona eura potraživanja na ime neplaćenih komunalija ili je posle naloga šefa DPS-a Mila Đukanovića bilo izlišno konsultovati i Vladu i pravne propise i, kako bi to rekla Suzana Mugoša, s razloga da je Milivoje Katnić tj. Specijalno državno tužilaštvo preventivno isključilo krivičnu odgovornost kada su u pitanju naređenja šefa režima? Bilo bi poželjno da upoznate javnost s bar još jednim primjerom u kojem je Specijalno državno tužilaštvo pružalo ovakve konsultantske usluge javno demonstrirajući svoj

kreativni potencijal.

Obrazloženje.

Ministre Pažin, vama je dobro poznato da je predsjednica Opštine Tivat gospođa Snežana Matijević smijenjena zato što je odbila da prihvati nalog Mila Đukanovića i stavi svoj potpis na kontroverzni ugovor kojim Opština Tivat čašćava Porto Montenegro s 5,6 miliona eura na ime neplaćenih potraživanja za komunalije. Taman što je gospođa Matijević na nivou senzacionalizma obradovala crnogorsku javnost da čak i u Demokratskoj partiji socijalista ima ljudi koji su spremni da poštuju zakon, Demokratska partija socijalista je donijela odluku da smijeni gospođu Matijević kako se u javnosti ne bi stvarala pogrešna slika o vašoj partiji. Onda su neophodni preduslovi za kršenje zakona obezbijedeni na način što je DPS na mjesto predsjednika doveo Sinišu Kusovca koji nije imao problem da potpiše ovaj ugovor. Najpoznatiji tivatski grantovac kome je Opština Tivat par puta rešavala stambeno pitanje i to svaki put po prvi put, nije imao dilemu da potpiše ovaj kontroverzni ugovor i oštetiti opštinu na čijem je čelu za nekoliko miliona eura. Ovu velikodušnost Đukanovića i Kusovca aminovao je i dvorski specijalni državni tužilac Milivoje Katnić potvrđujući još jednom da je on zadužen da čuva ekonomske i političke monopole aktuelnog režima. U pokušaju da prikrije nezakonitost i opravda potpisivanje ovog ugovora Kusovac je obmanuo javnost da se radi o kompenzaciji na ime neplaćenih komunalija za Gradsko građevinsko zemljište, što nije tačno nego se radi o dadžbinama koje su dužni da plate svi ostali investitori. Dok je Tužilaštvo po onoj narodnoj o vađenju očiju aminovalo ovaj proces, na drugom kraju valjda iste države Crne Gore gradonačelnik Plava Orhan Šahmanović koji je u skladu sa zakonom oslobodio investitora dvije hiljade i... (Prekid)... takse za opremanje gradskog građevinskog zemljištakažnjen je s godinu ...(Prekid)...

Gospodine Pažin, najveća greška i kršenje zakona koju je uradio gospodin Orhan Šahmanović jeste ta što mu je investitor obećao da će zaposliti deset radnika, a zaposlio je petnaest. U stvari, Viši sud u Podgorici gospodina Šahmanovića je častio godinu dana zatvora zbog toga što je principijelno i dostojanstveno odbio i protivio se koaliciji Bošnjačke stranke s Demokratskom partijom socijalista. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:12:04)

Odgovor ima ministar pravde gospodin Pažin.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 17:12:11)

Uvaženi poslaniče Zogoviću, uz sve moje uvažavanje vas i vašeg pitanja i koliko god bio skoncentrisan na vaše pitanje meni nije jasno šta vi mene zapravo pitate. Očekujete li vi, gospodine Zogoviću, da kao predstavnik Tužilaštva odgovoram na pitanja ili kao predstavnik Vlade? Koje ste vi pitanje postavili meni kao potpredsjedniku Vlade ili ministru pravde? Razumio sam da ste izrazili solidarnost s gospodinom Šahmanovićem, to je sasvim u redu, ali ne znam šta želite od mene da čujete.

Uobičajeno je i u skladu s propisima da Tužilaštvo reaguje na svaku informaciju koja može da ukazuje da su ostvareni elementi nekog od krivičnih djela za koje se goni po službenoj dužnosti. Kao što znate, ovaj slučaj i prije nego što se njime pozabavilo Specijalno državno tužilaštvo je bio prisutan u javnosti i Tužilaštvo je bilo dužno da da svoj odgovor. Tužilaštvo je zauzelo stav da u držanju ni aktivnom ni pasivnom bilo kog od učesnika ovog posla nema elemenata bića krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti. Evo, pojašnjavam vam ono što je stav Tužilaštva, ali nije jasno što mene pitate. Dakle, da li je Vlada konsultovana oko toga. Ne. Zašto? Zato što je zakonom jasno uređena podjela nadležnosti između Vlade i lokalne samouprave. Zna se što je nadležnost lokalne samouprave. Ona je u toj svojoj nadležnosti u punoj mjeri ostvaruje i nema potrebe da propituje Vladu oko onoga što je u njenoj nadležnosti.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:13:46)

Hvala, ministre Pažin.

Pravo na komentar želi da iskoristi poslanik Zogović.

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:13:55)

Gospodine Pažin, time što pokušavate da predstavite javnosti kako u stvari ne znate ono što sam vas ja pitao i kako ne želite da date odgovor na konkretno pitanje, najbolje govorite o situaciji da vi u stvari ne želite da prihvatite da kao ministar pravde imate neku koliko toliku kontrolnu ulogu i potrebu da na određene, evidentne zakonske nepravilnosti odreagujete javno ili u odgovoru na poslaničko pitanje.

Ministre Pažin,

Svima nama je jasno, a valjda i vama da ovakvo tužilaštvo nema snage da primijeti nezakonitost kada su u pitanju dilovi i ugradnja članova prve familije, pa se praksa bacanja prašine u oči baš na način kako ste i vi to sada uradili nastavlja, a od državnih institucija se pravi paravan za pomenute dilove. Za tužilaštvo, a očigledno i za vas nije bilo ništa sporno ni kod prodaje Kombinata aluminijuma, ni kod dokazane korupcije prilikom prodaje Telekomu, a nema ništa sporno ni kod afere Limenka kada je prva familija inkasirala više od 10 miliona na račun poreskih obveznika građana Crne Gore. Za razliku od Telekomu i Limenke, gospodine Pažin, gdje se tačno zna iznos za koje je prva familija oštetila državu Crnu Goru kod opraštanja duga Porto Montenegro javnost je uskraćena za informaciju koliko je zapravo od tih 5,6 miliona eura pripalo prvoj familiji i da li je specijalni državni tužilac Milivoje Katnić koji aminuje sve ovo u talu sa prvom familijom. Nadam se gospodine Pažin, da vam je sad jasnije šta sam vas pitao.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:15:37)

Poslaniče Zogović,

Počinjete da radite suprotno Poslovniku. Vi imate pravo da date komentar kao što je ministar imao pravo da da odgovor na vaše pitanje. Ovo što sad radite mnogo šire od komentara i sugerišem da privedete u skladu sa Poslovnikom svoj komentar.

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:16:15)

Gospodine Gvozdenoviću,

Hvala na korektnoj intervenciji, ali očigledno da ste razgovarali sa vašim saradnikom pa nijeste propratili.

Gospodin Pažin mi je imputirao da nije razumio moje pitanje i onda se ja trudim da gospodinu Pažinu što bliže primaknem, to što sam ga zapravo pitao u decidno jasnom poslaničkom pitanju. I nadam se da u tome nema ništa sporno.

Gospodine Gvozdenoviću,

Dok Milivoje Katnić, specijalni državni tužilac neprestano traga po Crnoj Gori za nepostojećim rubljama i dolarima desetine miliona eura, građana Crne Gore se javno i transparentno pretaču u privatne džepove ...

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:16:50)

Gospodine Zogoviću,

Ja vidim da ste uporni oko toga što želite da usmjerite svoj odgovor na ovaj način. Tačno je da sam dok ste vi govorili dodatno konsultovao i pogledao Poslovnik. Sugerišem, ostalo vam je još minut vremena da se usredsredite na komentar koji vam je dat u skladu sa Poslovnikom. Ako tako ne budete uradili ja ću takođe primijeniti mjere koje mi daje ovaj Poslovnik.

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:17:22)

Gospodine Gvozdenoviću,

Ja se još jednom zahvaljujem što zaista želite da konstruktivno doprinesete ovoj raspravi, ali očigledno da nijeste čuli ni odgovor koji je gospodin Pažin meni dao na poslaničko pitanje i onda ja samo povlačim paralelu...

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:17:36)

Vrlo precizno sam čuo njegov odgovor koji je rekao da nije siguran ili ne zna zašto ste njemu postavili to pitanje, jer on ne želi i nema pravo da komentariše određene odluke tužilaštva. Je li tako?

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:18:01)

Gospodine Gvozdenoviću,

Ja ovdje javno i odgovorno iznosim indiciju i zabrinutost gdje su završili 5,6 miliona eura koje je opština Tivat suprotno zakonu oprostila privrednom subjektu Adriatik marines, u čijem je vlasništvo Porto Montenegro i idući za tim tragom postavljam nekom ko je odgovoran ministru pravde pitanje da mi pojasni da li će dio tih sredstava koji je oprošten Porto Montenegro, a direktno je jedan od najvećih državnih zvaničnika javno tražio da se oprostio dug za komunalije da li je neko inkorporiran u taj posao i da li će dio ...

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:18:44)

Gospodine Zogoviću, isteklo vam je vrijeme.
Imate pravo na još jedno pitanje. Nastavite.

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:19:00)

... gospodin Pažin moći da mi odgovori. Ako Ustav Crne Gore garantuje da poslanik uživa imunitet i da ne može biti pozvan na krivičnu ili drugu odgovornost, pritvoren za izraženo mišljenje ili glasanje u vršenju svoje poslaničke funkcije kako je moguće da Specijalno državno tužilaštvo se uzdiže iznad Ustava, predlaže pritvaranje poslanika Milana Kneževića i Nebojše Medojevića, a sudovi određuju kazne zatvora za izraženo mišljenje u vršenju poslaničke funkcije? Pri tom pitanje ograničavanja imuniteta kao obavezno prethodno pitanje nije bilo na dnevnom redu Skupštine Crne Gore.

Pošto skupštinska većina više nije mogla da bude kooperativna u sopstvenoj degradaciji Vijeće Višeg suda na čelu sa predsjednikom Borisom Savićem patentiralo je model za izigravanje Ustava, uvodeći takozvanu novu kategoriju određenih slučajeva na koje se ustavna odredba o imunitetu ne može primijeniti. Kada bi se kojim slučajem ovo pravno neutemeljeno tumačenje primijenilo imali bismo potpuno apsurdnu situaciju. Da Skupština nije ograničila imunitet poslanicima, a da se oni nalaze u zatvoru. Tako da su nevjeste formulacije Vijeća Višeg suda ostavljanje u zatvor, upućivanje u zatvor, zatim određivanje zatvora, uzaludni pokušaji i najobičnija karikiranja kojima se želi zamagliti gaženje Ustava koji poslaniku garantuje da dok god uživa imunitet ne može biti pritvaran i gonjen bez saglasnosti Skupštine. Ali da se ne stekne pogrešan utisak da je ograničavanje imuniteta centralni problem. Centralni problem je ministre Pažin urušavanje kompletnog pravnog sistema i degradiranje ovog doma sa ciljem političkog programa poslanika DF-a. Da apsurd bude veći akciju rušenja pravnog sistema koordinirano sprovode

Specijalno državno tužilaštvo i Viši sud, odnosno Boris Savić i Milivoje Katnić, koji bi morali biti najpozvaniji da štite zakon. Nakon što je sudija za istragu Višeg suda odbio kao neosnovan predlog Tužilaštva da se poslanici Knežević i Medojević kazne zatvorom Vijeće sudije Savića prihvatilo je žalbu Tužilaštva na odluku sudije za istragu i ako je Apelacioni sud zauzeo stav da Viši sud nije ispitao dozvoljenost žalbe iz čega može da proizilazi da žalba nije bila dozvoljena. Isto tako je i Apelacioni sud propustio da se oglasi nenadležnim kako je to učinio u istom predmetu kada su Knežević i Medojević uložili žalbe na Odluku Višeg suda koji su kažnjeni novčanom kaznom. I toliko o aršinima. Djelule da se radi o nekom impozantnom pravnom galimatijasu, a u stvari u pitanju je najobičnija prizemna podmetačina, jer Milivoje Katnić i Boris Savić, ma koliko vjerovali u nadrealne sile i ma koliko bili ostrašćeni ne mogu izmišljati izvore prava, a još manje iz neprava crpiti pravo nego su dužni i obavezni da se kreću u granicama koje zakon propisuje. Odgovor tražim u pisanoj formi.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:22:11)

Ministre Pažin. Izvolite.

Poštovani gospodine Zogoviću,

Više puta sam pred ovim visokim domom, a i u svojim javnim istupanjima u javnosti, posebno na pitanja medija jasno poručio da neću komentarisati sudske postupke koji su u toku. To je gospodine Zogoviću etički imperativ koji bi trebao da obavezuje i vas i mene. I vi i ja smo visoki funkcioneri države Crne Gore. Vi ste poslanik u Skupštini Crne Gore, ja sam ministar pravde i potpredsjednik Vlade. Šta bi ostalo od nezavisnosti sudstva ukoliko bi visoki dužnosnici bili u prilici da daju svoju pravnu ocjenu činjenica u svakom predmetu koji je pred sudom u Crnoj Gori. Po svojoj pravnoj i politikološkoj definiciji nezavisnost suda je odsustvo svakog spoljnog uticaja prilikom formiranja svijesti sudije o odluci koju treba da donese. Ako visoki dužnosnici prije nego što sud donese odluku daju svoju pravnu ocjenu činjenica onda je to nedostojan uticaj na sud. Ja se zaista time neću baviti, sugerišem i vama da budete uzdržani prije nego što sud donese odluku da javno iznosite pravne stavove o tome i ako razumijem vašu političku potrebu za tim.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:23:38)

Zahvaljujem ministru Pažinu.

Pravo na komentar želi Milutin Zogović. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (29.10.18 17:23:44)

Ja zaista najiskrenije podržavam taj vaš stav ako se vi tog stava dosledno držite u svim slučajevima, ali s obzirom da ste vi neko ko je prilično iskusan pravnik od vas sam očekivao samo da prokomentarišete pravo na pravni lijek i ništa više i ništa manje od toga, jer se radi o, presedentu, o vođenju novog izvora prava i o izmišljanju nekih novih kategorija na koje se ne mogu primjenjivati ustavne odredbe. Ali, gospodine Pažin svakako ... pokazujem razumijevanje i da vi kao jedan od prvih operativaca aktuelnog režima i koordinator koji je zadužen za progon DF-a niste mogli da priznate ovo institucionalno samopotiranje koje se sprovodi ne samo u crnogorskom sudstvu nego i kod mnogih drugih institucija na žalost. Naprotiv vi ste i prilikom nakaradnih ustavnih promjena, odnosno, promjena Zakona o Sudskom savjetu i sudijama pokazali da kada su interesi vaše partije u pitanju da vam nije baš toliko stalo do te principijelnosti koju imputirate i do držanja zakona. U principu, gospodine Pažin, Vi kao dio vladajuće većine imate jedan veliki problem sa ne pristajanjem Demokratskog fronta, sa našim ne pristajanjem na korupciju, na despotizam i na diktaturu koja se otvoreno sprovodi u Crnoj Gori. Tako je bilo i 24.oktobra 2015. godine tako je i dan danas. Svima mora biti jasno, gospodine Pažin, a posebno Vama koji učestvujete u kreiranju političkih prilika u Crnoj Gori, da je crnogorsko društvo sazrelo za nivelisanje koje će se nužno desiti u narednom periodu i da Demokratski front neće i ne želi da

odustane od borbe za slobodnu Crnu Goru i zato gospodine Pažin bilo bi poželjno da počnete da dajete odgovore na ova naša pitanja koja nameće i crnogorska javnost dok vam čak i za kajanje ne postane kasno.

Na kraju, gospodine Pažin, sa velikim zadovoljstvom želim da citiram riječi jednog od najvećih balkanskih političara predsjednika Slobodana Miloševića, koji je jednom prilikom rekao "da ni osmanske, ni austrougarske, ni njemačke ulizice sebe nisu smatrale za izdajnike nego su mislili kako mnogo bolje vide od drugih". Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:26:32)

Na ovaj način završili smo dva pitanja koja je postavio poslanik Milun Zogović. Idemo na sledeća pitanja. Sada postavlja pitanje Andrija Mandić. Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (29.10.18 17:26:58)

Poštovani građani,

Ja sam danas boravio u ovom parlamentu, ali vidim da pola osvetljenja ovdje ne funkcioniše ali ipak je važno da postavim ova pitanja, nama kao Demokratskom frontu je najvažnije da je dobro osvijetljena ova slika jednog od najvećih srpskih slikara Petra Lubarde koja je lijepo potpisana ćirilicom, pa nas to onako drži i krijepi da možemo da nastavimo i dalje da radimo.

Potpredsjedniku Vlade i ministru pravde, gospodinu Zoranu Pažinu postavljam sledeće pitanje:

Zašto Vlada Crne Gore izbjegava da potpiše temeljni ugovor sa Srpskom pravoslavnom crkvom, najbrojnijom vjerskom zajednicom u Crnoj Gori kojoj prema rezultatima posljednjeg popisa pripada više do 75% građana Crne Gore?

Takav ugovor je već odavno potpisan sa Rimokatoličkom crkvom, Islamskom vjerskom zajednicom i Jevrejskom zajednicom u Crnoj Gori, što je prirodno i normalno, ali je skandalozno da se ne potpisivanjem temeljnog ugovora sa crkvom koja ovdje egzistira tačno 800 godina i predstavlja temelj crnogorske duhovnosti i državnosti ignoriše, ne samo hijerarhija te crkve nego i građani ove zemlje koji joj pripadaju a kojih je 3/4. Osim toga Crna Gora je jedina zemlja u ovom regionu koja nema moderan i demokratski Zakon o pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica već je na snazi anahroni zakon iz doba komunističke diktature usvojen 1979.godine, dakle u vrijeme kada je još uvijek bio živ Josip Broz Tito, poznati demokrata i jedan od ljudi koji su na onoj listi 20 najmasovnijih ubica XX vijeka simbolično plasiran na 13. mjestu.

Da li jedan od razloga za ovakvo postupanje počiva na činjenici što većina najistaknutijih funcionera vaše koalicije čiji su preci bili vjerujući su ateisti danas i ne poštuju Boga, dakle, bezbožnici za razliku od 2/3 građana koji su se na poslednjem popisu izjasnili kao pravoslavni hrišćani. Tu imamo taj problem da su se potomci za razliku od svojih predaka odrekli se pravoslavlja, odrekli se vjere u Boga i mislim da Crna Gora po tome se izdvaja od većine evropskih država i ne možete naći gotovo ni u jednoj evropskoj državi neku grupu ljudi koja upravlja sa tom zemljom a da njihovi prvi eksponenti saopšte da ne vjeruju u Boga. Mislim da se Crna Gora po tome izdvaja i da predstavlja jedno posebno mjesto u evropskoj kulturi i u evropskom ponašanju ovog trenutka, da ne možete naći ni u Njemačkoj, ni u Francuskoj, ni u Velikoj Britaniji, ni u bilo kojoj evropskoj demokratiji da prvi ljudi te države kažu da ne vjeruju u Boga, jedino to uspijeva u Crnoj Gori. Ti ljudi, zamislite, traže snažnu podršku od onih tradicionalnih vjerskih organizacija koji upravo počivaju na vjeri u Boga. Volio bih da dobijem odgovor na ovo moje pitanje.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:30:29)

Odgovor će dati ministar pravde, Zoran Pažin, izvolite.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 17:30:36)

Poštovani gospodine Mandiću,

Dozvolite da Vas pozdravim, da Vam se zahvalim na Vašem pitanju,

Ako je Vaše pitanje usmjereno, gospodine Mandiću, na potrebu jačanja saradnje između države i vjerskih zajednica i ako ste spremni da date tome svoje doprinos, ja sam spreman da to pozdravim, ali ću morati da prije nego što Vam odgovorim na samo Vaše pitanje ukažem na nekoliko konstrukcionih grešaka u Vašem pitanju. Kada se premise loše postavle onda nužno to vodi i pogrešnom zaključku. Vi kažete, gospodine Mandiću, da preko 75% građana pripada Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Pri tome miješate pojam pravoslavlja sa pojmom Srpske pravoslavne crkve, to nijesu sinonimi. Kao što znate u Crnoj Gori postoji i Crnogorska pravoslavna crkva, postoje neki ljudi koji se izjašnjavaju kao pravoslavni hrišćani a ne idu u Srpsku pravoslavnu crkvu iz njima znanih razloga. Takođe, gospodine Mandiću, polemishem sa Vama i postavljam Vam pitanje, protiv pitanje, da li je izraz 75% građana pripada Srpskoj pravoslavnoj crkvi adekvatan termin za ono što ste htjeli da kažete? Ne pripadaju građani crkvi, pravoslavni građani su u eukaristijskoj zajednici, oni ispovjedaju vjeru, ispovjedaju se Bogu, ocu, sinu i duhu svetome, a ne pripadaju crkvi. Prije bi se moglo reći da crkva pripada njima. To je prva konstrukciona greška.

Druga greška je nešto što sam uvjeren da je Vaš politički stav takav da namjerno zaobilazite činjenicu da je kroz istoriju Crnogorska pravoslavna crkva bila autokefalna, da je to zapisano u crnogorskom Ustavu iz 1905.godine, da to ne spore ni najveći poznavaoči kanonskog prava kao što je Nikodin Milaš i nije sporno da je u jednom periodu na ovom području crkvenu jurisdikciju imala Crnogorska pravoslavna crkva. Da je to tako gospodine Mandiću možete se uvjeriti kada konsultujete srbijanski zakon koji uređuje pravni položaj vjerskih zajednica, jer se upravo u tom zakonu ukazuje na 1922., čini mi se, godinu od koje se priznaje kontinuitet Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Zašto je to tako? Zato što je u kanonskom pravu, gospodine Mandiću, poznat princip etnofiletizma, to znači da nezavisnoj i suverenoj državi odgovara autokefalna crkva. To je tako bilo i ovdje u Crnoj Gori i u nekim drugim djelovima bivše Jugoslavije u kojem je živjelo tadašnje pravoslavno stanovništvo. Prema tome, reći da 800 godina Srpska pravoslavna crkva ima ovdje svoje utemeljenje ne odgovara onome što je istorijska faktografija.

Treća konstrukciona greška u Vašem pitanju jeste datum za koji kažete da je zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica iz 1979.godine. Nije nego iz 1977. Nije suštinski važno. To je očigledno omaška Vama u pisanju.

Ono što želim da pozdravim jeste Vaše nastojanje da se donese novi Zakon o pravnom položaju vjerske zajednice. Da li će se nazvati baš tako ili Zakon o slobodi vjeroispovijesti i pravnom položaju vjerskih zajednica to je manje važno za ono što su Vaša nastojanja koja svakako pozdravljam. Nakon obnove nezavisnosti Vlada je uložila jedan veliki napor da se potpomogne obnavljanje vjerskog života u Crnoj Gori izgradnjom novih i obnavljanjem starijih sakralnih objekata. To je nešto što, vjerujem, nailazi i na vaše razumijevanje i poštovanje.

Takođe, rezultat toga napora je bilo i potpisivanje nekoliko temeljnih sporazuma kao što ste rekli sa Svetom stolicom, sa Jevrejskom zajednicom i sa Islamskom zajednicom. Tačno je da sa pravoslavnim crkvama takav sporazum nije potpisan i želim da vas informišem da postoji dobra volja i otvorena vrata od strane Vlade da se potpiše i jedan takav sporazum. Gospodine Mandiću, za to su potrebna dva ne uslova nego preduslova. Prvo, potreban je konsenzus dvije ugovorne strane za tako nešto, nije dobra volja samo jedne strane dovoljna nego je potrebna i sa druge strane. Takođe, potrebno je uzajamno poštovanje i razumijevanje koje katkada izostaje kada su u pitanju visoki crkveni velikodostojnici u Crnoj Gori koji s vremena na vrijeme upute poruku javnosti o ne priznavanju države Crne Gore, vrijeđanju države Crne Gore. Neću da vam sve metafore nabrojim one su javnosti poznate. Takođe, negira se postojanje crnogorske nacije, negira se postojanje crnogorskog jezika. To nije, gospodine Mandiću, dobar ambijent koji bi nas sve zajedno ohrabrio da uđemo u pregovanje u zaključenju temeljnog sporazuma i sa pravoslavnim crkvama.

Želim da vas uvjerim da će Vlada imati i znanja, i istrajnosti, i političkog senzibiliteta da pripremi novi zakon o pravnom ..... (Prekid)... i svi oni koji budu osjećali potrebu da iskažu svoj

stav, da daju svoj doprinos biće dobrodošli. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:36:51)

Zahvaljujem ministru Pažinu.

Pravo na komentar odgovora ministra pravde ima Andrija Mandić, poslanik koji je postavio poslaničko pitanje.

ANDRIJA MANDIĆ (29.10.18 17:37:05)

Pretpostavio sam da ću dobiti odgovor sličan ovom koji sam dobio od potpredsjednika Vlade. On mi je bio važan prosto zbog ambijenta koji će nam biti neophodan za ovaj period koji je pred nama u kojem treba da se održe i naredni parlamentarni izbori, jer parlamentarni izbori ne mogu da se održe u ambijentu u kojem ćemo imati najugroženiju jednu vjersku zajednicu od strane nekog ko je parlamentarna većina ili ko raspolaze sa moći Vlade koja upravlja sa ovom zemljom. Tako da je ovaj Vaš odgovor za nas kao Demokratski front i za nas kao Novu srpsku demokratiju, a vjerujem i za sve vjerujuće ljude u Crnoj Gori koji pripadaju kanonskoj Pravoslavnoj crkvi, a to je Srpska pravoslavna crkva koja postoji na ovom prostoru punih 800 godina, da je taj odgovor i te kako veoma bitan. Mi želimo dijalog, mi ćemo kroz taj dijalog da otvorimo i ovo pitanje, kažem vam da je ono za nas od posebnog značaja i veoma je važno u susret narednom izjašnjavanju građana da oni koji su većina u Crnoj Gori znaju da ne mogu da budu ugroženi od neke eventualno parlamentarne većine koja će se uspostaviti po nekom ad hoc principu.

Crna Gora je kao nezavisna država prvo knjaževina, posle i kraljevina u svojim popisima uvijek evidentirala da su svi njeni građani srpske nacionalnosti, da je većina pravoslavci, to su zapisali u udžbenicima što su djeca u Crnoj Gori učila. Mi smo jedne prilike izdali jedno fototipsko izdanje zemljopisa koji je izdat u knjaževini i u Kraljevini Crnoj Gori, tako da posebno me nervira kada se Pivljani oglase koji nemaju nikakve veze sa Crnom Gorom da se oni nešto uprte u velike gaće i da se crnogorče koji su se sasvim slučajno opredijelili da se udruže sa Crnom Gorom zato što je Crna Gora bila srpska. Da nije bila srpska ujedinili bi se sa Srbijom i da oni sada barjače i prednjače u ovom crnogorštenju to mi malo smeta, ali nema veze. To je pravo svakoga pojedinca, ali kad mi dobacuje imam potrebe i da odgovorim na takva dobacivanja.

Dakle, Crna Gora je u svojim opisima iskazala da je zemlja u kojoj je dominantno bio srpski nacionalni korpus, u kojoj su upravljali mitropoliti i da su voljom tog srpskog nacionalnog korpusa ujedinili se u zajedničku državu Srba, Hrvata i Slovenaca. To je bila volja tadašnjih Crnogoraca koji su nacionalno bili Srbi, naših predaka, mi ih svi poštujemo. Evo ćemo 07. novembra u Budvi obilježiti i taj veliki dan iskazujući veliko poštovanje prema svima njima. Ali ne mogu da prihvatim da se danas zbog ovoga što ste Vi govorili crnogorski jezik koji se prvi put uspostavlja u Ustavu 2007. godine i crnogorska nacija koja se prvi put pominje 1945.godine na osnovu odluka Bečkog kongresa Komunističke partije Jugoslavije iz 26. i Drezdenskog kongresa Komunističke partije iz 28. godine, da se to sada predstavlja kao neka velika priča kojoj treba svi da se povinujemo i da kažemo da je to bila velika istorijska odluka. To je bila borba različitih struktura. Jedni su pobijedili, drugi su bili poraženi ali na kraju mi danas živimo 2018. godinu, danas treba da pobijedi istina i treba da pobijedi ona istorija koju je tako prije neko veće fantastično zastupao naš akademik Zoran Lakić kome želim večeras da odam jedno veliko priznanje.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:41:13)

Na ovaj način smo završili pitanje Andrije Mandića.

Ovdje postoje, normalno, različita viđenja, ozbiljna različita viđenja oko važnih stvari.

Samo bih zamolio poslanike da mi pomognu da dam riječ poslanici Aleksandri Vuković koja ima pravo na pitanje ministru Pažinu.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.10.18 17:41:51)

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću,

Samo želim da jednu napomenu kažem prije nego što ministru Pažinu postavim pitanje a to je u vezi sa državnim grbom Crne Gore koji veoma poštujem. Želim naglasiti da ni krst, ni žezlo, ni šar na njemu nijesu vjerska ni bilo kakva druga obilježja, nego, prije svega, obilježja državnog kontinuiteta i trajanja naše Crne Gore. Sada baš u svjetlu ovih priča koje smo čuli želim postaviti poslaničko pitanje ono glasi:

Molim Vas, uvaženi potpredsjedniče Vlade da prokomentarišete aktuelnu političku situaciju u Crnoj Gori sa komparativnim osvrtom na to kako nas vidi i ocjenjuje Međunarodna zajednica, kako politički subjekti unutar naše države i ima li država plan kako premostiti unutrašnje razlike u percepciji njenog demokratskog razvoja?

Pominjući izjave koje je dao patrijarh Irinej u vezi sa tim da je Crna Gora fašistička tvorevina iz vremena Drugog svjetskog rata u svome odnosu prema srpskom narodu i sa druge strane da je srpska Sparta imam prokomentarisati i zamoliti vas, kao člana Vlade da, prije svega, ne dozvolite političkim subjektima koji nas uvode u ovakve, čini mi se, ne demokratske dijaloge da iskažu ono što zaista jeste njihova namjera, a to jeste da nam kažu da za njih budućnost nije ništa drugo, odnosno, budućnost ništa drugo do mogućnost da je vrate u prošlost i priče o prošlosti. Ja bih navela Njegoševe stihove koliko nam je značajno to što kažemo, posebno u prlamentu i posebno koliko je važno to što kaže jedan vjerski velikodostojnik. Ponovila bih Njegoševe stihove, "Nije riječ svilena marama da je sviješ pa u njedra turiš, već je riječ jedna odalica može poći od ustah do ustah, mogu momci riječ razustiti u kavane i na divanane".

Pošto smo, na žalost, veoma skloni toj rekla kazala i kafanskoj politici zato je važno da se institucije Crne Gore oglase kada se o njoj izreknu ovako uvredljivi stavovi. Drugo, želim da poručim da Crna Gora bez obzira na pridjev koji se stavlja ispred toga Sparta, nije Sparta. Svaka čast našoj herojskoj, ratničkoj prošlosti. Mi tim ratnicima odajemo priznanje, ali u ovom trenutku hoćemo da poručimo da naše stvoreno društvo, niti je militantno, niti je robovlasničko. Dakle, nije nikad Crna Gora svoje ratnike, svoje velike vojnike formirala tako što je njihovu snagu oprobavala na robovima. Znaete to je bio spartanski običaj. Crna Gora je bastion slobodnih ljudi, vazda bila i biće. Zato vas molim da zaista i u svome odgovoru pokušamo da razmrsimo čvorove, da čini mi se kad god krenemo u neku modernizaciju političkog života u Crnoj Gori budemo zasuti pseudo temama iz prošlosti, kao da se želi napraviti neki plan gdje bih mogla reći strategija za onemogućavanje budućnosti u Crnoj Gori i ta strategija se donosi iz godine u godinu. Pa hajde mi da pokažemo da prije svega želimo da, neka oni doktoriraju na prošlosti, mi hoćemo da specijaliziramo iz oblasti ili u oblasti budućnosti. Hoćemo da pokažemo da imamo plan i rješenja, hoćemo da pokažemo da čitamo srpske mislioce i srpske političare, ali znate koga čitam ja recimo i koga preporučujem. Evo recimo preporučujem, s obzirom na to da često čujemo da se citiraju neki važni političari iz Srbije Dimitrija Tucovića. Hajde da se osvrnemo na to što je čovjek prije 100 godina svojim idejama, govorio i na šta je pozivao. Znaete neću se pozvati čak ni na ono što je on govorio o tim nacijama itd. i političkom životu Srbije toga vremena. Pozvaću se na ono što je rekao što je najvažnije da u suštini samo privredni razvoj Balkana znači njegovu političku stabilnost. Hajde da u ovom trenutku u smislu modernosti razgovaramo o tome kako treba da izgleda naša Crna Gora za 10 godina. Hoćemo li sve vrijeme govoriti i mjeriti to ko ima koliko kakve krvi u svome organizmu, ko je Srbin, ko je Crnogorac. Ja sam zamolila zaista i u ovom parlamentu prije nekoliko mjeseci da o tome što manje govorimo, ali očigledno da su te teme zavodljive, ali one ako znamo nešto o romantizmu zaista pripadaju nekim ranijim vremenima i baš taj Njegoš koga toliko pominjemo i citiramo i licitiramo njime, pa on je prije 200 godina, evo uzмите čitajte pisma Jeremija Gagića koji ga naziva otmenim genijem, on je pokazivao čini mi se i veći stepen modernosti u odnosu na današnje političare koji zagovaraju nekakvo vraćanje, neprestanu prošlost.

U redu je vraćati se u prošlosti u smislu održavanja nekog kontinuiteta, ali zaista stalno govoriti o tome što su bili naši preci kojima se mi ponosimo, ja mislim da je došlo vrijeme da svi mi ođe u ovom parlamentu ponesemo zajedničku odgovornost i povodom onoga što kažemo o fleksibilnosti i demokratiji. Ako neko pristane na razgovor o državnim simbolima, Ustavu itd. ne znači da je po automatizmu i apriori prihvatio ono što će biti rezultati toga razgovora. Nemojmo da

se bunimo da budemo srećni ukoliko su prihvaćeni neki uslovi da se razgovora o Ustavu i eventualnim izmjenama Ustava, a onda kada neko drugi iz političkih partija traži razgovor o nekom pitanju, to je veliki problem za Crnu Goru. Ne. Ko ima iole demokratsko vaspitanje, makar elementarno on će pristati na razgovor i Crna Gora je razvila takvu atmosferu u ovom trenutku da zaista pokazuje veliku zrelost i ozbiljnost. Dakle, politički subjekti u njoj razgovaraju. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:47:25)

Hvala, poslanice Aleksandra Vuković.

U jednom momentu sam bio zaustavio vrijeme, jer je bilo nekih dobacivanja koja su pokušala da ometu vaše izlaganje, ali nisu u tome uspjeli, onda iz tog razloga sam bio zaustavio vrijeme.

Pravo na odgovor ima ministar Pažin.

Izvolite, ministre Pažin.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 17:47:52)

Poštovana poslanice Vuković,

Hvala vam na uvijek inspirativnim pitanjima kojim dajete osnov za diskusiju o temama koje predstavljaju srž naših reformskih napora. Vjerujem da ćemo se složiti da tema o kojoj govorimo zahtijeva mnogo više vremena i širi pristup, pa zbog toga molim za razumijevanje što ću se kroz obraćanje samo osvrnuti na par teza koje cijenim da mogu doprinijeti daljoj diskusiji i nekim drugim povodima u ovom uvaženom domu ili u okviru drugog nekog foruma koji je podoban za dijalog.

U odnosu na položaj Crne Gore u međunarodnoj zajednici, drago mi je da su se ocjene i procjene Vlade poklopile sa gledištima naših ključnih partnera na međunarodnoj sceni. Naš pažljivo promišljan i pragmatičan odnos prema plansko političkim prilikama doveo nas je do toga da smo samo za 12 godina od obnove nezavisnosti izgradili međunarodni ugled Crne Gore koji pozdravljaju mnoge države, ne samo iz našeg regiona. Podsjetiću da smo ostvarili jedan od ključnih spoljno političkih prioriteta - članstvo u NATO alijansi, da se kao lider krećemo putem evropskih integracija, te da smo faktor i promoter stabilnosti u našem regionu.

Unutar politička situacija govori u prilog činjenici da politička i građanska većina podržava reformski put i dalji razvoj Crne Gore. Svakako evidentno je i da određenim strukturama prevashodno iz političkog miljea koji to želi biti treba još vremena da se okrenu sebi i svojoj državi, te shvate da samo na taj način mogu dobiti odgovore na pitanja koja ističu. O upoređivanju Crne Gore sa Spartom i sličnim opservacijama tog tipa, ponekad kontradiktornim, već sam javno govorio pa cijenim da ne trebam ovaj dom time dodatno opterećivati.

Međutim, dozvolite mi da kroz komentar na vaše opservacije iz obrazloženja pitanja zaključim i ovaj odgovor. Crna Gora je uvijek bila kuća svih njenih građana. U Crnu Goru su dobrodošli svi oni koji joj žele dobro, kao i oni za koje postoji nada da će im posjeta omogućiti da spoznaju realnost. Crna Gora će nastaviti da izgrađuje društvo koje karakterišu ravnopravnost, tolerancija, multietičnost i prevashodno građanski duh moderne demokratije. Zato radimo i radićemo sve što je neophodno i pravno moguće kako bismo zaštitili svoju državnost, nezavisnost, Ustav i demokratske standarde tako štiteći zagarantovana prava i slobode svakog građanina Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:50:40)

Zahvaljujem ministru Pažinu koji je odgovarao na pitanja Aleksandre Vuković koja želi da iskoristi pravo na komentar. Želi da iskoristi pravo. Izvolite Aleksandra.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (29.10.18 17:50:52)

Naravno da ću, uvaženi potpredsjedniče Gvozdenoviću, iskoristiti pravo na komentar. Možda i ne bih čak, ali s obzirom na situaciju koja se u parlamentu stvorila i s obzirom na to kako je koncentrisao svoju priču uvaženi potpredsjednik Vlade Pažin, želim zaista da kažem što vidim u vezi sa tim kako on vidi i ocjenjuje Crnu Goru i kako nas, s obzirom na to, ocjenjuju u stvari međunarodni subjekti.

Veoma je zanimljivo pratiti tok tih međunarodnih poslova koje Crna Gora obavlja i ja bih naznačila neka dva-tri događaja koji su po mome mišljenju veoma važni. Recimo na Samitu u Londonu koji je održan u julu kada se premijer Duško Marković sastao sa kancelarkom Angelom Merkel i kada je razgovarao sa njom o tome kako spriječiti odlazak najobrazovanijih, najkreativnijih ljudi, ne samo iz Crne Gore, nego uopšte iz država Zapadnog Balkana. Onda je pomenuo taj međunarodni Institut za održive tehnologije i time pokazao u stvari čime Crna Gora želi da se bavi u ovome momentu, kojim pitanjima. Dakle, to su pitanja problema mladih kvalitetnih radnih mjesta i stvaranja ambijenta koji bi omogućio otvaranje tih radnih mjesta.

Drugi momenat je poseta predsjednika Mila Đukanovića početkom oktobra i njegov govor u Evropskom parlamentu i ne bih se ja osvrnula na to kako su reagovali evropski parlamentarci, koliko bih se osvrnula na ono što je započeo u tom svom govoru, a to je priča o ekonomskim reformama koju je nastavio na proslavi o Privrednoj komori kada je naznačio veoma važne teme koje se odnose na strategiju za Zapadni Balkan, zatim na digitalnu agendu koju je Evropska komisija takođe promovisala sa državama, šest država Zapadnog Balkana. I o onome što treba da bude naša zaista realna koncentracija - kako promijeniti neku ekonomsku strukturu i uopšte privrednu strukturu u Crnoj Gori i kako napraviti veliki zaokret, zato što mislim da više ne možemo nikako pravdati usporenost razvoja, time što smo istorijski bili onemogućeni da ne pričamo o reparacijama, evo već kad se pozivaju na prošlost, da se početkom 20. vijeka koje nijesu pravedno raspoređene Crnoj Gori nakon Prvog svjetskog rata, pa dalje da ne pričamo o Drugom svjetskom ratu, Fondu za razvoj. Dakle više da se ne pozivamo na te istorijske činjenice koje zaista jesu usporavale Crnu Goru u njenom ekonomskom napretku. Hajde da govorimo o tome kako stvoriti jedan preduzetnički ambijent u Crnoj Gori u kome će mladi ljudi imati od države, naravno omogućene, mada ja zaista imam tu jedan vrlo jasan stav prema tome što je preduzetništvo.

Tačno je da država treba da napravi jedan bolji ambijent, fleksibilniju administraciju. Tačno je da treba da pomognem mladim ljudima kreditiranjem iz fonda Privrednog, odnosno Investicionog razvojnog fonda. Međutim, ono što je najvažnije i što jeste smisao preduzetništva jeste da preduzetnik pomogne državi. Dakle, ja vjerujem da samo onaj koji ima zaista idejnost, koji ima kreativnost, koji ima moć znanja, koji vlada tehnologijama savremenim može...(Prekid)... izađe iz začaranog kruga svojih stalnih stagnacija u vezi sa ekonomijom. Dakle, moje oči su uprte u mlade ljude, u ovaj budući institut čije će sjedište, nadam se, biti u Crnoj Gori i na ovo na šta nas pozivaju i predsjednik naše partije i premijer Vlade i naravno potpredsjednik Pažin i drugi članovi Vlade u Crnoj Gori, dakle da razvijemo jedan ambijent u kojem će se zaista mladi ljudi moći samostalno baviti biznisom, a naravno raditi na tome da povećamo izvoz, pošto je uvoz naravno naša ekonomska sudbina, a izvoz se može povećati samo u koliko proizvodimo svoje i ukoliko to svoje bude toliko dobro, originalno, da može biti plasirano na veliko regionalno evropsko i svjetsko tržište i prepoznato kao jedan moćan brend koji je nezamjenjiv u datom trenutku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:54:44)

Zahvaljujem poslanici Aleksandri Vuković.

Sada imamo pitanje koje je postavila poslanica Daliborka Pejović. Nakon toga imamo dva pitanja koje je postavio poslanik Miodrag Vuković.

Dajem riječ poslanici Daliborki Pejović.

Izvolite, Daliborka.

DALIBORKA PEJOVIĆ (29.10.18 17:55:04)

Hvala potpredsjedniče, poštovani ministre Pažin, ja nekako u kontinuitetu postavljam dosta slično pitanje iz razloga što smo i prvi put kad smo podijelili utiske oko toga, bili u dilemi da li su pozitivni ili negativni trendovi vezani za informaciju u iznosima koje je država Crna Gora uplatila po osnovu obeštećenja subjektima koji su ušli u cijelu tu proceduru. Pa je moje pitanje tragom i tada obećanja i ovog puta slično.

Molim Vas da mi dostavite informaciju o iznosima koje je država Crna Gora platila po osnovu obeštećenja za sve vidove nezakonitog postupanja u tuzilačkim i sudskim procesima, te kakvi su trendovi sada u odnosu na protekli period uz, naravno, vašu ocjenu kvaliteta rada i iznosa koji su eventualno uplaćeni. Takođe želim da Vam se zahvalim na činjenici da sam odgovor već dobila tako da sam iskoristila priliku i čućete u komentarima da apostrofiram ono što smatram važnim i bitnim sa tog aspekta. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:56:00)

Zahvaljujem se Daliborki Pejović.
Izvolite, ministre Pažin.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 17:56:06)

Hvala Vam poslanice Pejović na postavljeno pitanju. Ja ću se potruditi da Vam odgovorim. Mi već imamo jednu genezu praćenja ove materije, Vi i ja, i nadam se da smo sada u prilici da konstatujemo i neke ozbiljne pomake u ovoj oblasti.

U skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku Ministarstva pravde nadležnost je za takozvani prethodni postupak van sudske nagodbe, sa podnosiocem zahtjeva za naknadu štete, za neosnovano lišenje slobode, jer je članom 499 stav 2 Zakonika propisano da prije podnošenja sude tužbu za naknadu štete. Oštećeni je dužan da se zahtjevom prethodno obrati Ministarstvu pravde. Ako se na osnovu zahtjeva za naknadu štete ne postigne sporazum ili Ministarstvo pravde ne donese odluku u roku od tri mjeseca svako ko se nalazi oštećenim može kod nadležnog suda podnijeti tužbu za naknadu štete. U slučaju da je postignut sporazum samo za dio zahtjeva oštećeni može podnijeti tužbu za preostali dio svoga zahtjeva. Ministarstvo pravde u skladu sa navedenom nadležnošću na osnovu zaključenih sporazuma sa oštećenim licima po osnovu ne ustavnog lišenja slobode u posljednjih pet godina, isplatilo je sledeće iznose po godinama. U 2013.godini 54 hiljade 670 eura, 2014.godini 14 hiljada 850 eura, u 2015.godini 27170 eura, u 2016.godini 48 hiljada 585 eura i u 2017.godini 40 hiljada 047 eura. U 2018.godini Ministarstvo pravde je zaplijenilo 50 zahtjeva za naknadu štete zbog neosnovanog lišenja slobode, sa šest lica Ministarstvo pravde je zaključilo potpuni Sporazum o postojanju štete vrste i visini naknade, zbog neosnovnog lišenja slobode i po tom osnovu isplaćeno je ukupno 10 hiljada 571 eura. Ministarstvo pravde je u 2017.godini imalo u radu 102 predmeta i zaključeno je 16 potpunih Sporazuma po osnovu štete vrsti i visini naknade. Na osnovu zaključenih sporazuma isplaćen je iznos od 40 hiljada i 047 eura.

Postoji nekoliko kriterijuma po kojima se određuje visina naknade štete zbog neosnovnog lišenja slobode koja se nudi za postizanje sporazuma kao što su ranija osuđivanost, apsolutna zastarelost krivičnog gonjenja, ili je optužba odbijena usled odustanka državnog tužioca od daljeg krivičnog gonjenja. Takođe, ima se u vidu sudska praksa u predmetima ove vrste. Na osnovu podataka koje sam dobio od Državnog trezora obavještavam Vas da je po osnovu izvršenih sudskih odluka za neosnovana lišenja slobode iz budžeta Crne Gore isplaćeno- 2013.godine, milion i 659 hiljada 927 eura, 2014.godine milion 218 hiljada 058 eura, 2015.godine milion i 142 hiljade 902 eura, 2016.godine milion 868 hiljada 332 eura, 2017.godine milion i 301 hiljada 177 eura, dok je za prvih devet mjeseci 2018.godine isplaćeno 289 hiljada 593 eura. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 17:59:33)

Hvala ministre Pažin.

Komentar ima poslanica Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (29.10.18 17:59:40)

Hvala uvaženi potpredsjedniče.

Ministre pravde hvala Vam na iscrpnom i vrlo analitičnom odgovoru uz činjenicu da ste čak i apostrofirali kriterijume po kojima je ova pomoć odnosno bolje reći obeštećenje i data. Ja ću samo reći da je interesantno i negdje sam pošto sam imala bila u posjedu informacija koju ste dali, već sabrala iznose o kojima se radi. Što se tiče Ministarstva pravde od 2013.godine do 2017.godine to je iznos od 185,322 eura, a što se tiče sudskih odluka po osnovu njihovog izvršenja to je sedam miliona 190 hiljada 396 eura. Ono što me raduje i ono što želim posebno da kažem i istaknem tu su primijećeni eventualni problemi. Ja bih rekla možda i afirmacija onoga što su analize sudova Crne Gore u odnosu na ono što je praksa postupanja suda u Strazburu, dakle koliko sam ja razumjela čitajući kompletne materijale mi u Crnoj Gori nemamo sistemskih krešenja zakona što je jako pohvalno i imamo probleme koje pretpostavljam imaju sve zemlje Evropske unije a tiču se pristupa pravosuđu, tiče se eventualno ugrožavanje privatnih i porodičnih interesa i situacija i naravno činjenicea je da se možda neke pravosnažne presude u dugom vremenskom trajanju ne izvršavaju po nekim propisanim rokovima. Ali svakako i statistika govori u prilog činjenici da revizija sudskih postupaka u Crnoj Gori u odnosu na Sud u Strazburu je u nekom evropskom prosjeku to je u indeksu 2,65. Meni se čini da za shodno svemu ovome što sam navela i Vi i ja možemo podijeliti zadovoljstvo onomo što je sada, da kažem ocjena efikasnosti rada sudskih i drugih državnih organa u Crnoj Gori, a ne na uštrb nepristrasnosti, objektivnosti i naravno u svakom slučajuu pravednosti. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:01:27)

Zahvaljujem poslanici Pejović.

Kao što sam najavio sad dva poslanička pitanja ima poslanik Miodrag Vuković, inače predsjednik Ustavnog odbora u Skupštini Crne Gore.

Nakon toga završavamo sa pitanjima koja su vezana za ministra Pažina. Zbog ostalih koji trebaju da tu budu prisutni, posle toga imamo i pitanja koja su ostala ministru Pavlu Raduloviću, ministru održivog razvoja i turizma. Na taj način završavamo sjednicu u kojoj je bio premijerski sat i poslanička pitanja. Mislim 96 pitanja ukupno, od kojih je ukupno bilo postavljeno pitanja od kojih je nekih 75% bilo postavljeno iz, da tako kažem, pozicije.

Gospodine Vukoviću, izvolite.

MIODRAG VUKOVIĆ (29.10.18 18:02:32)

Hvala potpredsjedniče.

Evo i ja kao drugi poslanik ovog popodneva iz crnogorske Pive da postavim uvaženom potpredsjedniku Pažinu pitanje iz domena kojim se bavim u ovom parlamentu a to je ustavni sistem, politički sistem, odnos naš prema Ustavu.

U dilemi sam ko je od dva pitanja prvo, ali krenuću.

Pitao sam gospodina Pažina, kad će se pravno urediti pitanje upotrebe službenog jezika u Crnoj Gori, i kratko iznio svoj stav.

Temeljna identitetska ustavna odrednica u našoj državi je i crnogorski jezik kao službeni jezik u državi. Naveo sam da u praksi u primjeni te ustavne odredbe svjedočimo primjerima direktnog ignorisanja prethodnog posebno što zabrinjava u državnoj administraciji što se vidi kroz njihovo komuniciranje sa javnošću u ime države što sve zajedno prestaje da bude incident u

našem političkom društvenom životu i prijeti da preraste u, za mnoge, željeno ponašanje u ovoj sredini. A o čemu se radi? Radi se o tome da, potpredsjedniče, u vidu teza mi smo razradili sve ono što je bilo potrebno iz osnovnih odredbi ustava zakonima. Dakle, svi znamo da se jedino ne trebaju razrađivati ljudska prava i slobode. Organizacija države, identitetski simboli i sve ostalo, ekonomska sfera podliježe razradi zakonima. Razradili smo zakonima i ustavni institut Glavnog grada, i Prijestonicu, i simbole države, ostao je, čini mi se, jezik. Upitno zašto? Jezik i pismo. Ovo sam potpredsjedniče pitao već ranije i vašeg prethodnika uvažnog potpredsjednika prije nekoliko godina i rečeno mi je da Vlada radi na ovom ozbiljnom pitanju. Dalje, sve uslove imamo da ovo zakonom razradimo. Crnogorski jezik je stari jezik, a sada i standardizovan, ima svoju normu, ima svoju gramatiku, ima svoj pravopis, izučava se u našim školama, na fakultetima i ne samo kod nas, međunarodno je priznat, ima svoj internacionalni ...(Prekid).... priznat kao ravnopravan jezik sa svim drugim svjetskim jezicima. Potrebna je praksa nameće i zbog toga i najviše govorim, sa druge strane njegova ne samo afirmacija i utemeljenje zakonska razrada nego i zaštita, razvoj kao državnog jezika. Time se, pošto je to iskonska potreba učvršćuje i jača državni identitet i stabilnost zajednica, jer je državni jezik jedan do tri najvažnija stuba tog identiteta. Crna Gora je 11 godina nezavisna, a ponoviću, praksa u ovoj oblasti je vrlo upozoravajuća u odnosu na crnogorski jezik imamo više inercije u našem ponašanju, oportunog ponašanja, hoćemo - nećemo, a ne zato što nas odgovornost vodi da poštujemo propise i odnosa umjesto legalnog a time i legitimnog upravo jer nemamo zakonom, čini mi se, razrađene odnose ..(Prekid).... visokom stepenu voluntarizma u mnogim našim sredinama, o svojevrsnom šarenilu u odnosu na crnogorski jezik tamo gdje ga ne smije biti, u bilo kojoj sređenoj demokratskoj državi, a ja vjerujem da je moja država, naša država Crna Gora sređena demokratska država, ako nije tu je na pola koraka.

Primjera radi, mnogi teško preko usta danas, potpredsjedniče zajedno svjedočimo, prebacuju, izgovaraju imena našeg ustavnog jezika. Od naših službenika čujem, materijal je napisan na maternjem jeziku, pa onda na našem jeziku. Izvinite, govori se o...., a ne crnogorskom jeziku, o potcjenjivanju da i ne govorimo. Malo prije smo čuli o nekakvom novom jeziku, da li treba da upozoravam uz izvinjenje javnosti da je taj jezik ustavno definisan ....(Prekid).... jezik i da ga govore volovi i šta sve nijesmo morali istrpjeti.

Za zakon su dobra osnovna ustavno pomenuta opredjeljenja, naša pa i jezička tradicija koja je bogata, naše državno, duhovno i jezičko nasleđe, naša pravna i faktička stvarnost, sva međunarodna dokumenta o zvaničnim jezicima pa time i našem od opšte deklaracije o ljudskim pravima i slobodama preko evropskih povelja o lokalnim jezicima i dalje. Održani su mnogi skupovi akademski, naučni, stručni, politički, u međuvremenu mnogi predlagali kako to zakonski treba riješiti. Pred sobom sa zadovoljstvom to ističem imam tekstove i jedan tekst Milenka Perovića, autoriteta u ovoj oblasti, profesora, naš čovjek koji je na radu u Novom Sadu. Dakle, možemo prionuti poslu. ... imali smo i u fazi pisanja ustava i na to želim da podsjetim i pisane tekstove, prijedloge o detaljnoj razradi službenog crnogorskog jezika čak kao dio koji je trebalo da sadrži i sam osnovni akt naše države. Dakle, jezik treba čuvati. Kažu da danas ima šest hiljada jezika u svijetu, ali godišnje nestaje nekoliko njih. Posebno su u opasnosti jezici malih zajednica, malobrojnih, pa makar koliko bili stari i bili u upotrebi.

Dalje ću u komentaru na ono što čujem od vas.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:09:16)

Riječ dajem ministru Pažinu. Izvolite ministre, odnosno, potpredsjedniče.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 18:09:24)

Poštovani poslaniče Vukoviću,

Složiću se sa Vašom konstatacijom datom u obrazloženju pitanja koje ste mi postavili da je crnogorski jezik kao službeni jezik u Crnoj Gori temeljna i identitetska i ustavna odrednica. Takođe, složićemo se da takvo ustavno određenje samo po sebi podrazumijeva upotrebu crnogorskog jezika, prije svega, u državnoj administraciji i njenom komuniciranju sa javnošću. Te

da se u konkretnom slučaju govori o poštovanju ustava i ustavno pravnog poretka države.

Pitanje upotrebe službenog jezika i pisma, kao i pitanje upotrebe jezika i pisma u službenoj upotrebi u Crnoj Gori nije uređeno posebnim zakonom na jedinstven i cjelovit način već zakonima za pojedine oblasti što s pravom otvara prostor da se razmišlja o modelu jedinstvenog i dugoročno održivog rješenja. S toga ovo veoma važno pitanje jeste i predmet pažnje ove Vlade, a kroz analizu postojećeg stanja doći se će i do rezultata koji treba da opredijele buduće korake na planu uređenja ovog veoma važnog pitanja.

Gospodine Vukoviću, u odgovoru na svoje pitanje prihvatam sve teze koje ste Vi ovdje vrlo ubjedljivo elaborirali i mogu da kažem da se slažem sa svakom od pojedinačno iznešenih teza. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:10:44)

Zahvaljujem ministru Pažinu.

Dajem pravo na komentar poslaniku Miodragu Vukoviću i sugerišem da odmah posle komentara nastavi sa drugim pitanjem.

MIODRAG VUKOVIĆ (29.10.18 18:10:52)

U vezi jezika, hvala na ovom Vašem stavu da je u Vladi to aktivno pitanje. Nećemo ga zvati problemom nego obavezom i sa time ću se složiti. To je na liniji nečega što se sam izostavio a za one nevjerne Tome može da djeluje makar koliko ubjedljivo. Mi imamo, mi smo mala politička zajednica, stara država i sve je to tačno. Imamo stari jezik, kodifikovali smo ga, utvrdili Ustavom, treba da ga štitimo, treba da ga promoviramo, treba da njime govorimo i ja ću napraviti jednu digresiju. Prvo što ću možda narednih dana tražiti to je da se Ustav ove države, poštujući do sada zakonom i propisima obezbijeden status crnogorskog jezika, da se štampa na jotovanoj varijanti, da imamo u onoj varijanti kojom najveći broj nas govori. Upozoriću, da je jezik osjetljivo, važno pitanje za svaku državu i da je svakoj državi i svakom narodu stalo do jezika. Šta bi onda, da nije tako, šta bi Francuzi sada radili u Jerevanu, pročitao sam prije neki dan Frankofonska zajednica organizovala skup kojim se štiti francuski jezik u globalnim razmjerama. Tamo su bili naši ljudi, ali ja bih volio da ti ljudi pomognu ovdje u Crnoj Gori da mi prvo osnažimo, utemeljimo naš jezik. Pogledajte komunikaciju u državnim institucijama van državne administracije, u Javnom servisu. Ja pamtim kada smo radili Ustav i oko jezika se dogovarali da su nas upozoravali da je to toliko ozbiljno pitanje i slojevito i kroz primjer da su Slovenci, a skoro u isto vrijeme, radeći na obnovama svog ustavnog iskaza, donijeli zakon kojim su branili slovenački jezik na način što su plaćali pritvatnicima da reklame titlaju sa stranih jezika na slovenački i ako im ne prijete opasnost od nekog sličnog jezika kao što nama prijete. Potpredsjedniče, kada gledamo danas niko ne brani nikome da govori jezikom u službenoj upotrebi, sloboda postoji, ali da nam se, čini mi se, namjerno, čak i upotreba jednog ...(Prekid) .. u službenoj upotrebi namjerno forsira na izgovor koji nije autentičan za ove prostore. Srpski jezik u Crnoj Gori se izgovarao, govorio, javno promovisao kao jezik na ijekavskoj varijanti . Pogledajte danas od naših vrtića, škola, uz ravnopravnu upotrebu svih jezika, svih nacionalnih zajednica, šta nam se dešava. Nadam se i vjerujem da smo se razumjeli da ovim nijesam opteretio večerašnji dijalog.

Drugo pitanje koje sam postavio to je pitanje: Kada ćemo vratiti u naš pravni sistem, u zakone, u propise zakletvu, svečanu izjavu koju daju svi u državnoj administraciji, pa i mi poslanici? Zakletvu koja je međunarodni standard, demokratski, koja postoji u svim zemljama svijeta ili većini, u najvažnijim starim demokratijama i to nije bez nekog razloga. S druge strane imali smo ga mi u našoj pravnoj tradiciji, u našoj pravnoj praksi. Danas je dan sudstva Crne Gore podsjetili smo se na stegu za koji mnogi kažu da je prvi ustavni dokument na ovim prostorima. U tom dokumentu od desetak članova ili već koliko ima bio je jedan član, mudri su bili to ljudi koji su obavezivali oni koje rade državne poslove da prethodno prije nego što uđu u taj posao, u taj odnos sa državom, kažu da će poštovati osnovna načela ustrojstva te države. Imali smo ga i kod Petra I taj institut i kod Petra II u Zakoniku Knjaza Danila, imali smo ga u Ustavu iz 905., imali smo ga u

socijalističkoj eri razvoja Crne Gore. Izbrisali smo ga od '94., izbrisali smo ga pred sami Ustav 2004. ili 2005. Zašto? Zašto danas svi službenici koji ulaze u sistem državne administracije, a ljudi kažu ne u teoriji nego u praksi da je administracija toliko važna za jednu državu, da postaje četvrta vlast. Uprava, administracija toliko je važna i kompetentnost, profesionalnost, a posebno lojalnost, korektan odnos prema svojoj državi je hajde da ne upotrebljavamo sine kva non je temelj za vjerovanje da će administracija biti sastavljena od onih ljudi koji će raditi poštujući osnovne propise ove države, potpredsjedniče.

Poštovani građani, ovo što govori Miško Vuković nije zahtjev da se u propise unese zakletva DPS-u i vladajućoj koaliciji što očekujem kao komentar već sutra. Ja tražim da se da zakletva, da se položi svečana izjava svojoj državi i njenoj ambiciji da bude dio razvijenog i demokratskog svijeta. Postaviću .....(Prekid)..... teze poslije vašeg odgovora. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:17:42)

Zahvaljujem, poslaniku Vukoviću na komentaru i drugom postavljenom pitanju. I sada dajem pravo potpredsjedniku Vlade gospodinu Pažinu.

ZORAN PAŽIN (29.10.18 18:17:53)

Hvala vam poštovani poslaniče Vuković, na još jednoj, dozvolite mi jednu najuopšteniju opservaciju, dobroj i pozitivnoj inicijativi koja nailazi na moje razumijevanje, na inicijativi koja je veoma dobro elaborirana sa vaše strane.

Prijedlogom Zakona o državnoj upravi koji je u skupštinskoj proceduri uređuju se poslovi državne uprave, organizacija državne uprave kao i druga pitanja od značaja za vršenje poslova državne uprave. Evropski standardi u pogledu službeničkog prava razvijeni u okviru Evropske unije i Savjeta Evrope dio su šireg korpusa standarda i pravila postavljenih u svrhu jačanja administrativnih kapaciteta budućih članica Evropske unije pa i naša posebna pažnja prilikom pripreme Zakona o državnim službenicima i namještenicima koji uređuje odnos zaposlenih i države kao poslodavca bila usmjerena da uspostavimo zakonodavni okvir koji obezbjeđuje profesionalnost, političku neutralnost, nepristrasnost, lojalnost tzv. merit sistem. Pravedan i otvoren postupak selekcije jednaku dostupnost radnih mjesta napredovanje, odgovornost za obavljanje funkcija, adekvatnu zaštitu zaposlenih, a sve u cilju da se privuku i zadrže kvalitetni ljudi u državnoj upravi. U posljednje vrijeme mnogo se govori i piše o etici u javnoj upravi naročito imajući u vidu negativne posledice upravnih reformi koje su u brojnim zemljama sprovedene pod uticajem doktrine novog javnog menadžmenta što je dovelo u pitanje tradicionalne vrijednosti na kojima je počivala javna uprava.

Institut polaganja zakletve imaju posebne vrijednosti i to je dio tradicije, kao što ste sami ukazali Crne Gore, ali i u drugim zemljama regiona, a poznaju ga i neke evropske države. Rukovodeći se potrebom da uspostavimo pravni okvir za razvoj i podsticanje službeničkih vrijednosti i etike koja će dovesti do otvorene efikasne i profesionalne administracije prilikom pripreme Zakona o državnim službenicima i namještenicima procijenili smo da su načela i etički kodeks značajniji i da je potrebno raditi na razvoju etike i kulture u državnoj službi iz kog razloga je Vlada u julu ove godine donijela etički kodeks državnih službenika i namještenika. Ovim propisom su utvrđeni etički standardi i pravila ponašanja zaposlenih koji se moraju pridržavati u odnosima sa drugim službenicima, odnosu prema građanima o čemu službenici potpisuju izjavu o njegovom poštovanju.

Imajući u vidu navedenom praksom uređivanje stalnošću primjene u službeničkom pravu su već konstituisana načela djelovanja državnih službenika i namještenika kao skup društveno-socijalnih pravila i vrijednosti koja smatramo već dostignutim standardom rada bez čije primjene nije moguće savremena i valjana javna uprava. Prilikom narednih izmjena zakona svakako ćemo dodatno razmotriti i ovo pitanje uzimajući u obzir i međunarodno iskustvo i procijeniti da li bi uvođenje zakletve doprinijelo podizanju etike i kulture u državnoj službi. Vodeći računa o argumentima koje smo čuli večeras od vas svakako da je to tema koja zaslužuje puno poštovanje i

koncentraciju Vlade da bi se došlo do najboljeg rešenja koje će odraziti i ono što je tradicija Crne Gore, ali i savremena stremljenja Crne Gore u ostvarenju spoljnopoličkih prioriteta. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:21:20)

Hvala, ministre.

Pravo na komentar ima Miodrag Vuković.

MIODRAG VUKOVIĆ (29.10.18 18:21:35)

Potpredsjedniče, ja ću nastaviti da insistiram da ovo što ste na kraju rekli postane našom pravnom stvarnošću, da, ipak, ako ne sve, dio ovoga, a svečana izjava u svakom slučaju ili već kako bi nazvali taj institut postane dio našeg zakona.

Pređa mnom je ta uporedna praksa. Da samo pročitam šta piše u Ustavu i zakonima Amerike, a ne bori se Amerika da osnaži svoju državu zato što je nova, obnovljena nego je stara država 200 godina, ustavno oblikovana. Šta kažu u Holandiji? Šta kažu u Francuskoj, u Velikoj Britaniji? Šta kažu i ove nove demokratije? Šta kažu i u Mađarskoj i u drugim zemljama? Nemaju dilemu. To je pravni odnos zaposlenog sa državom, ali ja ću reći nešto što ja mislim. Mislim da smo bježali od ove obaveze zato što smo znali kakva smo država. Dobrano se nažalost pokazuju u parlamentu ili dobro je što se pokazuju u parlamentu. Pola parlamenta ili manje od pola je protiv ovakve države. Protiv ovakve države, javno to kažu. Ovo je najveći bespravno podignuti objekat na Balkan, on treba da bude srušen, ona treba da bude drugačija. Incident proslava '18., taman posla. Nužna posledica koncepta koji traje na ovim prostorima stotinama godinama da Crna Gora ne smije da bude svoja i ne smije da bude Crna Gora. Na rečenicu nećemo popustiti. Ja ću vama potpredsjedniče reći što vjerovatno dijelimo, ja jedino ovako mogu da branim ovu Crnu Goru, zakonima. Prošla su herojska vremena da se junačim, došla su racionalna, dajmo dobra rešenja, a za te zakone najavljene, radio sam na njima u poziciji koju vi sada obnašate prije 20 godina. Slabo smo uradili jer to nije jednokratno, pravdam se, jednokratno potez to je sistem. Treba da se uredi. Nijesmo uspjeli da se oslobodimo novine koju ne poznaje ni socijalističku pravu Crne Gore niti savremeni pravni sistemi unijet u naš Zakon o državnim službenicima i namještenicima. To je recidiv, refleks. Treba čitati, volim da pomenem Čeda Bogićevića, mog kolegu pravnik koji je možda i najviše pisao u našoj Crnoj Gori, pa i neshvaćen, da je to ostatak iz vremena, nećete vjerovati, Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, a nije ga bilo kao pravnog instituta ni u socijalističkom pravu. ni kasnije. Unijeli smo, pa malo i zbunjujemo danas u praksi, službenik, namještenik, ...(Prekid). Svi oni koji ulaze u državni posao, oni hoće da rade za državu, koji hoće da rade zvanični Ustavom definisani projekat treba to da urade. Ne mogu da vjerujem, meni to liči na perverziju, da treba da otvorimo administraciju i da time pokažemo demokratskost, to je čak i nemoralno od onih koji na to insistiraju, ljudima koji su protiv projekta. Kako će da bude profesionalna administracija sastavljena od ljudi koji pripadaju političkoj ideji, mi smo političko društvo, koje vidi Crnu Goru dramatično drugačijom nego što je mi, većina, građani s referendum, svojom voljom žele da vide i da izgrade. Hvala vam. Izvinite.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:25:27)

Zahvaljujem vama. Zahvaljujem ministru Pažinu. Na ovaj način smo završili devet pitanja koja su bila njemu postavljena.

S nama je sada i ministar Pavle Radulović.

Dajem pravo potpredsjedniku Genciju Nimanbeguu da postavi pitanje ministru održivog razvoja i turizma.

GENCI NIMANBEGU (29.10.18 18:25:51)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Gvozdenuviću.

Poštovane kolegice poslanice, kolege poslanici, poštovani ministre Raduloviću,

U skladu s Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio sam sledeće pitanje:

Šta će Ministarstvo održivog razvoja i turizma da preduzme, shodno vašoj obavezi, da urgentno riješite problem divlje gradnje koja se odvija na vrhu planine Rumija, gdje se ovih dana oblaže kamenom metalni objekat koji je od samog postavljenja predmet spora i razdora među stanovništvom tog područja, a i cijele javnosti u Crnoj Gori? Šta je vaše ministarstvo preduzelo i šta još namjerava uraditi po tom pitanju, nesumnjive i jasne namjere SPC-a da uzurpira vrh Rumije?

Obrazloženje. Odmah po obavještenju od strane građana da se na vrhu Rumije transportuje građevinski materijal, obavijestio sam vas svojim dopisom o aktivnostima i namjeri da se na lokalitetu vrši nelegalna gradnja te zahtijevao da preduzmete sve zakonom predviđene mjere kako bi se prekinula očito namjeravana divlja gradnja od NN investitora. U pitanju sam istakao da me interesuje da li su investitori prijavili gradnju, da li imaju građevinsku dozvolu i, ako je imaju, ko je i kada to dozvolio. Napominjem da je gore navedena crkva predmet spora i razdora od njenog "jednostranog i helikopterskog" postavljanja, tako da lično smatram bilo kakvu gradnju na tom lokalitetu direktnom provokacijom za stanovništvo tog kraja ma koje vjeroispovijesti bili.

U povratnoj informaciji te me obavijestili da Urbanističko građevinskoj inspekciji nije podnijeta prijava za gradnju na Rumiji te da se trenutno na predmetnoj lokaciji ne izvode građevinski radovi. U međuvremenu, što dokazuju i fotografije iz medija, radovi ne samo da su otpočeli nego se polagano privode kraju, dokazujući na taj način da neko sebe smatra iznad zakona te da očito ne pokazuje ni spremnost ni volju da ih poštuje. Odgovor molim i u pisanoj formi.

Poštovani ministre, u kratkom obrazloženju reći ću sledeće. Ne možemo prećutati teme bilo koliko da su teške, a posebno ne one koje su zasnovane na nepravdi, na jednostranosti, na pravnom nasilju. U 2005. godini helikoptersko postavljanje limene crkve je predstavilo atak na tradiciju zajedništva i pohoda na Rumiju. Ove godine se to nastavilo. U mom pitanju želim da aktuelizujem i otvorim javnu debatu o ovom pitanju. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIC (29.10.18 18:28:32)

Zahvaljujem potpredsjedniku Nimanbeguu.

Dajem riječ ministru Raduloviću.

PAVLE RADULOVIĆ (29.10.18 18:28:42)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovanje svima.

Dakle, vi ste već dali neku retrospektivu, tako da ću se truditi da budem kratak.

U međuvremenu jesu otpočeli radovi. Urbanističko građevinska inspekcija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji s Upravom policije, Komunalnom policijom i Komunalnom inspekcijom Opštine Bar izašla je na lice mjesta 23.10.2018. godine i utvrdila da se na predmetnoj lokaciji u momentu inspekcijskog nadzora ne izvode radovi na objektu na vrhu Rumije. Utvrđeno je da oko postojećeg objekta dimenzija u osnovici četiri puta četiri metra, otprilike, znači nijesu precizne dimenzije, po spoljnjem obodu objekta postavljena armaturna mreža. Takođe, po obimu objekta sa svake strane izvedena je kamena obloga u visini od cirka dva metra. Oko objekta je postavljena gomila nabačanog kamenja.

Inspektorka je, shodno zakonskom ovlašćenju, iz člana 200 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata utvrdila da investitor za navedene radove ne posjeduje odobrenje za gradnju niti je početak izvođenja radova prijavio nadležnom inspekcijskom organu, a ispred objekta nije postavljena gradilišna tabla. Takođe je konstatovano da za predmetnu lokaciju nema važećeg planskog dokumenta koji bi dozvolio izgradnju ovog objekta. S obzirom da ovlašćeni predstavnik

investitora nije bio prisutan u momentu kontrole, zapisnik mu je uručen službenim putem 24. istog mjeseca, a omogućena su mu zakonom predviđena tri dana da se na isti izjasni. Zbog toga što je ovo bilo u petak, imamo nova dešavanja po ovom pitanju. Danas je stranka saslušana u postupku, napravljen je zapisnik i inspekcija će svakako nastaviti da preduzima zakonom propisane mjere.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:30:39)

Zahvaljujem ministru Pavlu Raduloviću.

Pravo na komentar na ovo pitanje ima poslanik i potpredsjednik Genci Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (29.10.18 18:30:52)

Poštovani ministre, pažljivo sam saslušao vaš odgovor i mogu reći da je on bio očekivan. Vi ste svjesni da je ovo jedno delikatno pitanje, ali na žalost pitanje gdje Srpska pravoslavna crkva manipulira osjećanjima svojih vjernika jer bilo koja aktivnost koja bi se sprovela htjeli bi pokazati njenu tezu o navodnoj ugroženosti u Crnoj Gori. Zbilja ne znam da li je Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori bilo gdje ugrožena da vrši svoje vjerske službe u svojim vjerskim objektima. Ali, jasno je da je 2005. bila godina koju smo mislili da smo ostavili daleko iza nas, godina koja je prethodila referendumu, godina gdje neko s helikopterima postavlja crkvu i to na planini gdje se njeguje kult Svetog Jovana Vladimira. On se čuva u Elbasanu u Albaniji.

Sve tri vjerske zajednice su njegovale taj kult i penjale su se na tu planinu. Postavljanjem metalne crkve i sada građenjem pokušava se poslati, po nama, poruka drugim nacijama da nijesu poželjne. Ono što država treba da radi je da ovo privede zakonu na način koji zakon omogućava. I bilo koji naš politički poziv ili priča na ovu temu nije uperen protiv nikoga niti protiv bilo kog vjernika, ali moramo biti svjesni da se taj kult može sačuvati samo na način da ta planina bude dostupna svima. Bilo kako da se riješi ovaj problem, budite jasni i budite uvjereni da će Albanci na obroncima te planine pjevati svoju pjesmu o toj planini koju možda ne mogu prevesti, ona završava ... Oj Rumijo, visoka planino, ti postala i viša no što si, ti postala viša no što si. Nošenje kamena na tu planinu je znak da se tu možda i paganski kult nastavlja. Zbog toga, vi morate biti kao Ministarstvo veoma pažljivi u rešavanju ovog problema. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (29.10.18 18:33:41)

Zahvaljujem potpredsjedniku Nimanbeguu.

Uvaženi poslanici, uvaženi građani, na ovaj način smo završili naš rad. Na ovaj način smo završili sjednicu na kojoj smo imali, kao što sam rekao, skoro 100 poslaničkih pitanja.

Sjutra najavljujem početak redovne sjednice u 11 sati. Hvala. Hvala, ministre.